ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Ι. Επί του νομοσχεδίου γενικά

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιδιώκεται η αναμόρφωση του δικαίου της ανώνυμης εταιρείας με νέο νομοθέτημα.

- 1. Μετά παρέλευση σχεδόν εκατονταετίας από την εισαγωγή του «κωδικοποιημένου» νόμου 2190/1920, η συνολική ανακαίνιση της βασικής νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες αποτελεί πλέον προφανή ανάγκη. Τούτο δε, παρά τις επανειλημμένες τροποποιήσεις του κ.ν. 2190/1920, που έγιναν όχι μόνο για την κατά καιρούς ενσωμάτωση Ευρωπαϊκών Οδηγιών εταιρικού δικαίου, αλλά και για την, ανεξάρτητα από τις Οδηγίες, βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, όπως συνέβη ιδίως με τον ν. 3604/2007.
- α) Πράγματι, η σημερινή κατάσταση του νόμου (του σπουδαιότερου νόμου εταιρικού δικαίου στην Ελλάδα) δεν είναι εκείνη που θα περίμενε κανείς από μια χώρα, που καταπολεμά τη γραφειοκρατία και προσδοκά την ανάπτυξη. Οι διατάξεις του σημερινού νόμου, παρά τις βελτιώσεις που κατά καιρούς επιχειρήθηκαν, διατηρούν την αρχική τους διάταξη: είναι άτακτα τοποθετημένες, ασυστηματοποίητες και χωρίς πάντοτε εσωτερική λογική και συνοχή (π.χ. ορισμένες διατάξεις για τα ομολογιακά δάνεια βρίσκονται πριν από τις διατάξεις για την ίδρυση της εταιρείας, άλλες δε σε χωριστό νόμο), ορισμένες διατάξεις δεν ισχύουν πλέον ή έχουν απλώς ιστορική αξία (π.χ. οι διατάξεις για τη δημοσιότητα διά του Μητρώου Α.Ε. ή για το «δικαίωμα λειτουργίας» των αλλοδαπών Α.Ε.), στο ίδιο άρθρο ρυθμίζονται ετερόκλητα θέματα (όπως π.χ. η ρύθμιση στο ίδιο άρθρο της σύστασης της εταιρείας και της μείωσης του κεφαλαίου), η χρησιμοποιούμενη ορολογία δεν είναι ενιαία (π.χ. «κεφάλαιο», «μετοχικό κεφάλαιο», «εταιρικό κεφάλαιο», «φανερή» και «ονομαστική» ψηφοφορία). Επίσης, ορισμένα ζητήματα, όπως π.χ. τα περί προέδρου του διοικητικού συμβουλίου (Δ.Σ.) ή της γενικής συνέλευσης (Γ.Σ.) επαφίενται στην πρακτική που έχει διαμορφωθεί, χωρίς να υπάρχουν ρυθμίσεις. Επιπλέον, υπάρχουν διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, που παραμένουν στην καθαρεύουσα, ενώ οι νεότερες διατάξεις είναι στη δημοτική.
- β) Όμως πέραν των νομοτεχνικών προβλημάτων, ο κ.ν. 2190/1920 αξίζει γενικότερα να αναθεωρηθεί, ώστε το καθεστώς της ανώνυμης εταιρείας και οι επιμέρους ουσιαστικές ρυθμίσεις του νόμου να βελτιωθούν, να απλουστευθούν και να γίνουν φιλικότερες, με εισαγωγή καινοτομιών, που θα βοηθήσουν τους Έλληνες επιχειρηματίες. Επομένως ο υφιστάμενος νόμος χρειάζεται γενικότερο εκσυγχρονισμό, κάτι που δεν είναι εφικτό με επιμέρους τροποποιήσεις του, και απαιτεί συνολική αναμόρφωσή του.
- 2. Με τις σκέψεις αυτές συστήθηκε Ομάδα Εργασίας με έργο την αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών (κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει).
- 3. Ευκαιρία για την αναμόρφωση του κ.ν. 2190/1920 παρουσιάζεται σήμερα και για τον πρόσθετο λόγο ότι ένα μεγάλο μέρος του νόμου (ολόκληρο το λογιστικό δί-

- καιο, το ελεγκτικό δίκαιο, το σύστημα δημοσιότητας, προσεχώς δε και το δίκαιο των μετασχηματισμών) αποχωρίζεται από το νόμο για τις ανώνυμες εταιρείες, με τη λογική ότι δεν αφορά μόνο αυτές, αλλά κι άλλες εταιρικές μορφές.
- 4. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αναμόρφωση του δικαίου της Α.Ε. αποτελεί σήμερα αντικείμενο γενικότερης διεθνούς ενασχόλησης. Πολλές χώρες σήμερα, ευρωπαϊκές και μη, αντιλαμβανόμενες τη σημασία του παγκόσμιου ανταγωνισμού των δικαίων, φροντίζουν να εκσυγχρονίσουν τη νομοθεσία τους για τις ανώνυμες εταιρείες, ώστε με τον τρόπο αυτό να διαφημίσουν την εγχώρια αγορά και να την καταστήσουν φιλικότερη προς τις ξένες επενδύσεις.
- 5. Βέβαια, η αναμόρφωση ενός δικαιικού κλάδου και η αντικατάσταση ενός νόμου με ένα νεότερο δεν είναι χωρίς συνέπειες. Κάθε νέο νομοθετικό καθεστώς προκαλεί κάποια δυσκολία στην αγορά, δεδομένου ότι οι ενδιαφερόμενοι και οι νομικοί τους παραστάτες οφείλουν να μελετήσουν τη νέα νομοθεσία, ώστε όχι μόνο να αντιληφθούν τις γενικές γραμμές της, αλλά και να εντοπίσουν με προσοχή τις επιμέρους διαφορές στα κατ' ιδίαν ζητήματα σε σχέση με το προϊσχύσαν καθεστώς. Ελπίζεται ότι η παρούσα Αιτιολογική Έκθεση θα βοηθήσει στον εντοπισμό των διαφορών αυτών. Γενικά, πάντως, είναι βάσιμη η ελπίδα ότι, παρά τις δυσκολίες της, η ανακαίνιση του δικαίου της ανώνυμης εταιρείας με νέο νομοθέτημα θα έχει θετικά μέσο-μακροπρόθεσμα αλλά και βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα, αφού έτσι παρέχεται η ευκαιρία εισαγωγής καινοτομιών, που προάγουν την επιχειρηματικότητα, διευκρινίζουν πολλές διατάξεις που παρουσίαζαν ερμηνευτικές δυσκολίες και βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων, γενικότερα δε αναβαθμίζουν την ποιότητα και νομοτεχνική αρτιότητα του εταιρικού δικαίου.
- 6. Συγκεντρώνονται κατά το δυνατόν στο νέο νόμο οι διατάξεις που αφορούν την ανώνυμη εταιρεία και βρίσκονται σε άλλα νομοθετήματα. Έτσι, π.χ.: Ο νέος νόμος περιλαμβάνει τα ομολογιακά δάνεια, με κατάργηση των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 3156/2003, αφού πρόκειται για δυνατότητα που έχει επιφυλαχθεί στις ανώνυμες εταιρείες και μόνο. Μεταφέρονται στο νέο νόμο οι ρυθμίσεις του π.δ. 30/1988 για τα stock options. Τα ζητήματα του ελάχιστου μερίσματος ρυθμίζονται εξ ολοκλήρου στο νόμο με κατάργηση των διατάξεων του α.ν. 148/1967. Μεταφέρονται στο νέο νόμο οι ρυθμίσεις του ν. 4403/2016, που αφορούσαν ζητήματα (κυρίως) της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ, και που δεν είχαν ενσωματωθεί στον κ.ν. 2190/1920 με το ν. 4308/2014. Τα ζητήματα αυτά αφορούν την ετήσια έκθεση διαχείρισης του Δ.Σ., τη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, τις μη χρηματοοικονομικές καταστάσεις, την έκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις και την υποβολή των καταστάσεων αυτών σε δημοσιότητα. Όμως παρέμβαση στο ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση δεν έχει γίνει. Πρόκειται κατά βάση για νομοθεσία εποπτευόμενη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η πρωτοβουλία για την τροποποίησή της ανήκει φυσιολογικά σ' αυτήν. Ορισμένες όμως διατάξεις του νόμου αυτού έχουν ήδη ενσωματωθεί στην εταιρική νομοθεσία, όπως π.χ. οι διατάξεις για τη σύγκρουση συμφερόντων.
- 7. Ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. δεν αποτελούν αντικείμενο ειδικότερης ρύθμισης στο παρόν νομοσχέδιο, και πρόκειται να αντιμετωπισθούν με

ειδικό νομοθέτημα. Εκκρεμεί, επίσης, η εθνική νομοθεσία για τη δυνατότητα τήρησης συλλογικών λογαριασμών μέσω του Αποθετηρίου, καθώς και η ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828, που αφορούν την ταυτοποίηση των μετόχων και τη διαβίβαση των πληροφοριών μεταξύ της εταιρείας και των διαμεσολαβητών που τηρούν τους συλλογικούς λογαριασμούς.

ΙΙ. Οι κύριες κατευθύνσεις της αναμόρφωσης

- 1. Οι νέες ρυθμίσεις αποβλέπουν σε μια καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της εταιρείας, αξιοποιούν την τεχνολογία, βελτιώνουν τη θέση των μετόχων, απλοποιούν την εταιρική «καθημερινότητα», με αντίστοιχη εξοικονόμηση κόστους, και εισάγουν καινοτομίες που κρίθηκαν ότι μπορούν να ενδιαφέρουν τον επιχειρηματικό κόσμο. Πρότυπα των διατάξεων αποτέλεσαν αντίστοιχες διατάξεις αλλοδαπών δικαίων ή προήλθαν από την ελληνική εμπειρία. Επιπλέον, με το νέο νόμο επιδιώκεται η γλωσσική και ορολογική ομοιογένεια του κειμένου για ανετότερη και ασφαλέστερη ανάγνωση.
- 2. Μερικές από τις αξιοσημείωτες τροποποιήσεις του ισχύοντος δικαίου, που επέρχονται με το παρόν νομοσχέδιο, είναι οι ακόλουθες:
- α) Στο πλαίσιο καταπολέμησης της γραφειοκρατίας αναθεωρούνται ορισμένες διατάξεις για την κρατική εποπτεία επί των ανωνύμων εταιρειών. Το Κεφάλαιο 8ο του κ.ν. 2190/1920 δεν επαναλαμβάνεται στο νέο νόμο. Η κρατική εποπτεία, που δεν υπάρχει σε καμιά άλλη εταιρική μορφή, είχε απομειωθεί ήδη με το ν. 3604/2007, η πείρα όμως έχει δείξει ότι, ακόμη και μειωμένη, δεν έχει να παρουσιάσει κάποιο χειροπιαστό όφελος και περισσότερο δημιουργεί γραφειοκρατικά εμπόδια, επιπλέον δε, ζητήματα ίσης μεταχείρισης των επιχειρήσεων. Δεν πρέπει βέβαια να λησμονείται ότι η κρατική εποπτεία στο πλαίσιο του κ.ν. 2190/1920 αφορούσε πάντοτε την τήρηση του εταιρικού δικαίου και μόνο, ενώ η εποπτεία της τήρησης άλλων διατάξεων (π.χ. της εργατικής νομοθεσίας, της κεφαλαιαγοράς, της προστασίας του περιβάλλοντος, της τήρησης των νόμων για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, και όποιας άλλης), που είναι και η πιο σημαντική, ήταν χωριστή και φυσικά πρέπει να διατηρηθεί ως έχει. Πρέπει, επιπλέον, να σημειωθεί ότι είναι άλλο ζήτημα ο έλεγχος που ασκείται κατά την καταχώριση εταιρικών πράξεων (σύστασης της εταιρείας και τροποποίησης του καταστατικού) στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ). Και καταρχήν μεν ο έλεγχος αυτός πρέπει να είναι απλός και ταχύς, προκειμένου το Γ.Ε.ΜΗ. να μην αποτελεί πρόσκομμα στη λειτουργία των επιχειρήσεων, ευλόγως όμως είναι απλούστερος στις κοινές επιχειρήσεις, ενώ παραμένει πιο λεπτομερής κατά τη σύσταση και την τροποποίηση του καταστατικού ορισμένων εταιρειών, που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία και την κοινωνία (μεγάλες οντότητες και οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος). Μαζί με την εταιρικού δικαίου εποπτεία δεν επαναλαμβάνονται ορισμένοι συναφείς κανόνες, ιδίως η υποχρέωση υποβολής στη Διοίκηση πρακτικών της Γ.Σ. και του Δ.Σ. που δεν είχαν κάποια ιδιαίτερη χρησιμότητα (αν πρόκειται όμως για αποφάσεις που πρέπει να καταχωρισθούν στο Γ.Ε.ΜΗ. υποβάλλονται για καταχώριση στο τελευταίο).
- β) Σε σχέση με τους τίτλους που εκδίδει μια Α.Ε.: Διατηρούνται οι υπάρχοντες, εισάγονται όμως οι «συνδεδε-

μένοι» τίτλοι, οι οποίοι μπορούν να αποκτηθούν ή να εκποιηθούν συνδυασμένα. Εισάγονται επίσης οι τίτλοι κτήσης μετοχών της εταιρείας (warrants), που είναι ήδη γνώριμοι στον τραπεζικό τομέα. Προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης άυλων τίτλων και από μη εισηγμένες εταιρείες.

γ) Προτείνεται η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών από 1.1.2020. Η κατάργηση αυτή οδηγεί σε ρυθμιστική απλοποίηση, αφού οι κανόνες είναι ενιαίοι, χωρίς διάκριση μεταξύ ονομαστικών και ανωνύμων μετοχών. Η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών αποτελεί πλέον αναγκαίο μέτρο για πολλούς λόγους. Εν πρώτοις πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι ανώνυμες μετοχές έχουν ως πλεονέκτημα την ευχερέστερη μεταβίβασή τους. Όμως η μεταβίβαση των ανωνύμων μετοχών σπανίως επιτυγχάνεται με την παράδοση του τίτλου, και τούτο είτε διότι η έκδοση ανωνύμων τίτλων δεν είναι πια συχνό φαινόμενο, είτε διότι (και αυτό αφορά τις εισηγμένες μετοχές) η μεταβίβαση τόσο των ονομαστικών όσο και των ανωνύμων μετοχών ακολουθεί όμοιους κανόνες, στις μετοχές δε αυτές δεν μπορεί να αποκρυβεί ο ιδιοκτήτης. Μάλιστα μέχρι και το πρόσφατο παρελθόν το ελληνικό δίκαιο περιείχε κανόνες (φορολογικού ιδίως δικαίου), που επέβαλλαν την κατάρτιση εγγράφου για τη μεταβίβαση των μετοχών, ακόμα και των ανωνύμων. Μολονότι η ελληνική νομολογία είχε περιορίσει την εμβέλεια των κανόνων αυτών, θεωρώντας ότι έχουν μόνο φορολογικό αποτέλεσμα, όχι δε και αποτέλεσμα εταιρικού δικαίου, γεγονός παραμένει ότι οι αξιούμενες διατυπώσεις κάθε άλλο παρά διευκόλυναν την μεταβίβαση. Παραπέρα λόγος ύπαρξης των ανωνύμων μετοχών δεν υπάρχει, οπωσδήποτε δε, δεν είναι ικανή δικαιολογία η βούληση απόκρυψης του ιδιοκτήτη τους. Σχετικά πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι εργασίες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εμπνεόμενες από συμπεράσματα στα οποία έχουν καταλήξει διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ και η FATF, και που απέκτησαν επικαιρότητα μετά τα γνωστά Panama papers, Paradise papers κλπ., έχουν οδηγήσει στο να ζητείται από τα κράτη-μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι ανώνυμες μετοχές (ακριβώς λόγω της ανωνυμίας τους) δεν θα αποτελέσουν μέσο καταχρηστικών πρακτικών. Η σχετική Οδηγία (ΕΕ) 2015/849, η ενσωμάτωση της οποίας αναμένεται προσεχώς, θεωρεί ότι η ύπαρξη ανωνύμων μετοχών δημιουργεί κινδύνους, που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, της τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό δημιουργούνται με την παραπάνω Οδηγία μηχανισμοί για τον εντοπισμό όχι απλώς των προσώπων, που είναι δικαιούχοι των ανωνύμων μετοχών, αλλά και των προσώπων που είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι, όταν δηλαδή ο φαινόμενος ως ιδιοκτήτης κατέχει μετοχές για λογαριασμό κάποιου άλλου. Μέσο για τη διευκόλυνση της αντιμετώπισης του ξεπλύματος κλπ. εμφανίζεται σήμερα πλέον η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών, ή άλλα ισοδύναμα μέτρα, όπως είναι η αποϋλοποίηση ή η ακινητοποίηση τούτων και η έκδοση ονομαστικών πιστοποιητικών, η κατάρτιση μητρώου ιδιοκτητών ανωνύμων μετοχών, ή και άλλα μέτρα, όπως οι γαλλικοί «ταυτοποιήσιμοι τίτλοι στον κομιστή». Στο πνεύμα αυτό πολλά κράτη σήμερα έχουν είτε καταργήσει τις ανώνυμες μετοχές (όπως οι ΗΠΑ, η Αγγλία, η Αυστρία, κ.ά.), είτε υιοθετήσει εναλλακτικά ισοδύναμα μέτρα (όπως το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, ο Παναμάς, η Ελβετία, κ.ά.). Όμως η απλούστερη μέθοδος είναι η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών, που επιτρέπει την ενοποίηση των κανόνων και αποτρέπει πολύπλοκες εναλλακτικές ρυθμίσεις, που στην ουσία τους ούτε διασώζουν την ανωνυμία, ούτε διευκολύνουν την μεταβίβαση. Πράγματι, άλλα συστήματα παρακολούθησης των ανωνύμων μετοχών δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις αναφορών, εκθέσεων κλπ. που επιτείνουν την «πληροφοριακή κόπωση» των επιχειρήσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, τουλάχιστον για τις εισηγμένες μετοχές, η ονομαστικοποίηση των ανωνύμων μετοχών αφορά ελάχιστες (περίπου 10 συνολικά) εταιρείες. Η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών συνοδεύεται από διατάξεις που προβλέπουν τη διαδικασία ονομαστικοποίησης (άρθρο 184).

- δ) Το νομοσχέδιο επιχειρεί μερική ενσωμάτωση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 της 17.5.2017 για την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων, ιδιαίτερα ως προς τα κεφάλαια που αφορούν την καταβολή αμοιβών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τη διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών συνδεδεμένων μερών.
- ε) Βελτιώνονται οι τεχνικές μέθοδοι λειτουργίας των οργάνων της εταιρείας, με ευρύτερη χρήση των εξ αποστάσεως ψηφοφοριών Δ.Σ. και Γ.Σ. Το βιβλίο μετόχων μπορεί να τηρείται ηλεκτρονικά από το Κεντρικό Αποθετήριο, τράπεζες ή επιχειρήσεις επενδύσεων. Για τις μη εισηγμένες εταιρείες, το βιβλίο πρακτικών Γ.Σ. μπορεί να τηρείται ενιαία με το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ..
- στ) Εισάγεται (επιτρεπτά κατά το ενωσιακό δίκαιο) η «απεριόριστη» διάρκεια της εταιρείας, που απαλλάσσει τους μετόχους από τη μέριμνα παράτασης της ορισμένης διάρκειας κατά τη λήξη της. Η εταιρεία με απεριόριστη διάρκεια, σε αντίθεση με τις έννομες σχέσεις αορίστου χρόνου, δεν λύεται με καταγγελία, αλλά για τους ίδιους λόγους, για τους οποίους λύεται και η εταιρεία ορισμένου χρόνου.
- ζ) Ειδικότερα σε σχέση με το διοικητικό συμβούλιο: Το Δ.Σ., που καταρχήν πρέπει να είναι τουλάχιστον τριμελές, μπορεί εφεξής για τις μικρές και πολύ μικρές εταιρείας να είναι και μονομελές. Προβλέπεται η εκλογή και λειτουργία «εκτελεστικής επιτροπής» στο πλαίσιο του Δ.Σ. Επίσης προβλέπεται η περιοδική (σταδιακή) ανανέωση του Δ.Σ. (staggered board). Αρμοδιότητα έκδοσης ομολογιακού δανείου έχει κατά κανόνα το Δ.Σ. Εισάγονται ρητές ρυθμίσεις για τον πρόεδρο του Δ.Σ. (αλλά και τον πρόεδρο της Γ.Σ.). Προβλέπεται (αν και εκ περισσού) ότι για τη δέσμευση της εταιρείας δεν απαιτείται εταιρική σφραγίδα. Επίσης, το Δ.Σ. είναι καταρχήν αρμόδιο για την έγκριση συναλλαγών της εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη. Η έγκριση γίνεται έτσι απλούστερη, προβλέπεται όμως η δυνατότητα της μειοψηφίας να ζητήσει να κριθεί το ζήτημα από τη Γ.Σ. Ρυθμίζεται αναλυτικότερα το ευαίσθητο ζήτημα των παρεχομένων στα μέλη του Δ.Σ. αμοιβών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραπάνω οδηγίας (ΕΕ) 2017/828, όπου σημαντική είναι (για τις εισηγμένες εταιρείες) αφενός μεν η υιοθέτηση πολιτικής αποδοχών, αφετέρου δε η σύνταξη ετήσιας έκθεσης αποδοχών. Τέλος, εισάγεται ένα νέο πλαίσιο ευθύνης των μελών Δ.Σ., ώστε οι απαιτήσεις της εταιρείας να ασκούνται χωρίς να βλάπτεται το εταιρικό συμφέρον και από την άλλη μεριά η μειοψηφία να μπορεί να επιβάλει την άσκηση των εταιρικών αξιώσεων.
- η) Σε σχέση με τη γενική συνέλευση: Οι δύο επαναληπτικές συνεδριάσεις της καταστατικής Γ.Σ. περιορίζονται σε μια. Στην αρχική συνέλευση η απαρτία ορίζεται

- στο 1/2 και στην επαναληπτική στο 1/3 (ή σε ορισμένες περιπτώσεις στο 1/5) του κεφαλαίου. Εισάγεται δυνατότητα «ημέρας καταγραφής» και για μη εισηγμένες, αν αυτό προβλέπεται από το καταστατικό. Προστίθεται νέος τρόπος λήψης αποφάσεων από τη Γ.Σ. χωρίς συνεδρίαση. Εισάγεται επίσης δυνατότητα συνεδρίασης της Γ.Σ. εξ ολοκλήρου από απόσταση (virtual general meeting). Επίσης, διευκρινίζονται ζητήματα ελαττωματικών αποφάσεων της Γ.Σ., ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις ανυπόστατες αποφάσεις.
- θ) Σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μετόχων: Προστίθενται ορισμένα νέα δικαιώματα του μετόχου, π.χ. για ατομική πληροφόρηση σχετικά με την κεφαλαιακή συγκρότηση της εταιρείας και τη δική του συμμετοχή, καθώς και με επικείμενες γενικές συνελεύσεις. Μειώνονται σε ορισμένες περιπτώσεις τα ποσοστά επί του κεφαλαίου που είναι αναγκαία για την άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας. Εισάγεται δυνατότητα ενώσεων μετόχων που θα μπορούν να ασκούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των μετόχων, τα δικαιώματα μειοψηφίας. Από την άλλη μεριά αυστηροποιούνται οι προϋποθέσεις ορθής και έγκαιρης καταβολής του κεφαλαίου.
- ι) Δίδεται στους ενδιαφερόμενους ευρύτερη καταστατική ελευθερία σε πολλά ζητήματα.
- ια) Αποσαφηνίζονται τα ποσά κερδών τα οποία μπορούν να διανεμηθούν, ώστε να είναι βέβαιο ότι πρόκειται για ποσά που συνιστούν πραγματικά κέρδη και όχι, π.χ., υπεραξίες.
- ιβ) Λύση της εταιρείας επέρχεται και αν αίτηση πτώχευσης απορρίπτεται λόγω έλλειψης ενεργητικού. Μετά τη λύση της εταιρείας, εισάγεται δυνατότητα να παραλειφθεί η διαδικασία εκκαθάρισης και να γίνει απευθείας διαγραφή από το ΓΕ.ΜΗ., αν η εταιρεία δεν διαθέτει ενεργητικό. Εισάγονται και άλλα μέτρα για την επιτάχυνση των εκκαθαρίσεων.
- ιγ) Σε διάφορα σημεία διαφοροποιούνται οι διατάξεις, ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 2 του ν. 4308/2014.
- ιδ) Με σκοπό την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, το παρόν νομοσχέδιο ενθαρρύνει τη διαιτητική επίλυση των διαφορών.
- 3. Σημαντικό είναι επίσης ότι εισάγονται διευκρινιστικές διατάξεις σε πολλά αμφισβητούμενα ζητήματα, όπως π.χ. εκείνα του επιτρεπτού της καταβολής του κεφαλαίου διά συμψηφισμού, του χρονικά μεταβλητού των προνομίων των προνομιούχων μετοχών, της δυνατότητας κατάργησης του δικαιώματος προτίμησης με απόφαση του Δ.Σ., των καθηκόντων και της ευθύνης των μελών του Δ.Σ., των ελαττωματικών αποφάσεων του Δ.Σ., της παράστασης στη Γ.Σ. μη μετόχων και του τρόπου ψηφοφορίας στη Γ.Σ., του επιτρεπτού μείωσης κεφαλαίου ή διανομής κερδών ή διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης σε είδος αντί σε μετρητά, του επιτρεπτού απόφασης της Γ.Σ. που στηρίζεται σε (σύγχρονη) τροποποίηση του καταστατικού, που αποφάσισε η Γ.Σ. στην ίδια συνεδρίαση, κ.ά.

ΙΙΙ. Ειδικότερα επί των επιμέρους άρθρων

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί του άρθρου 1: Στο άρθρο 1 περιέχεται ο ορισμός της ανώνυμης εταιρείας και ορίζεται ότι οι διατάξεις του

νόμου εφαρμόζονται τόσο στις εισηγμένες όσο και τις μη εισηγμένες εταιρείες, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων για τις εισηγμένες. Δεν υιοθετήθηκε η άποψη ότι οι διατάξεις για τις εισηγμένες εταιρείες πρέπει να συγκεντρωθούν σε ένα κεφάλαιο (τη λύση αυτή δεν προκρίνουν ούτε τα ξένα δίκαια), διότι έτσι θα είναι δύσκολο να κατανοηθεί η ειδικότητα των ρυθμίσεων για τις εισηγμένες έναντι των γενικά ισχυόντων. Ορίζεται επίσης ότι οι διατάξεις για τις Α.Ε. με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά εφαρμόζονται και στις εταιρείες που έχουν μετοχές εισηγμένες σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μόνο όμως αν αυτό προβλέπεται ρητά. Η διάκριση μεταξύ των ρυθμιζόμενων αγορών και των ΠΜΔ επιβάλλεται, καθώς υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές ανάμεσα στο μέγεθος, τη διασπορά μετοχών, τη φάση ωριμότητας αλλά και τον κύκλο εργασιών και την εσωτερική οργάνωση μεταξύ εταιρειών, οι κινητές αξίες των οποίων αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ΠΜΔ και εταιρειών, οι κινητές αξίες των οποίων εισάγονται προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Επί του άρθρου 2: Για τη διευκόλυνση της κατανόησης του νόμου περιέχονται ορισμοί ορισμένων εννοιών. Ο ορισμός θα ισχύει αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από το νόμο π.χ. θα πρέπει να δίδεται προσοχή στο αν μια ρύθμιση αναφέρεται σε εταιρείες με μετοχές ή «άλλους τίτλους» εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή μήπως θα πρόκειται για εταιρεία που έχει μόνο εισηγμένες μετοχές ή μόνο εισηγμένες ομολογίες. Οι ορισμοί που αφορούν τις «πολύ μικρές», «μικρές», «μεσαίες» και «μεγάλες» επιχειρήσεις (ή «οντότητες») έχουν ληφθεί από την Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 και έχουν ενσωματωθεί στο άρθρο 2 του ν. 4308/2014, Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Επί του άρθρου 3: Με το άρθρο αυτό, το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας αποκτά γενική αρμοδιότητα για τις εταιρικές διαφορές, που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του νόμου. Επιπλέον το άρθρο αυτό αποσκοπεί στην επιτάχυνση μέσω διαιτησίας της επίλυσης των διαφορών αυτών για Α.Ε. που δεν είναι εισηγμένες, με πρότυπο το άρθρο 48 ν. 4072/2012 για την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.), που προβλέπει επίσης διαδικασίες διαιτησίας. Η διαιτησία μπορεί να καλύπτει το σύνολο ή μέρος των εταιρικών διαφορών, ανάλογα με τη διατύπωση της διαιτητικής ρήτρας. Ακόμη και υποθέσεις που κρίνονται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας μπορεί να υπάγονται σε διαιτησία, αν (όπως ορίζει το άρθρο 867 Κ.Πολ.Δ.) τα μέρη «έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς» (θα πρόκειται συνήθως για «μη γνήσιες» υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας).

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Α.Ε. -ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ

Επί του άρθρου 4: Το άρθρο αυτό αφορά την ίδρυση της Α.Ε., η οποία γίνεται όπως και κατά το ισχύον δίκαιο, το ίδιο δε ισχύει και για την τροποποίηση του καταστατικού. Πάντως το καταρχήν απαιτούμενο συμβολαιογραφικό έγγραφο για τη σύσταση της εταιρείας μπορεί να αντικατασταθεί από ιδιωτικό, αν υιοθετείται πρότυπο καταστατικό χωρίς άλλες διατάξεις (άρθρο 9 του

ν. 4441/2016). Ως Υπηρεσία Μιας Στάσης ορίζονται στην περίπτωση αυτή οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ. Δεν απαιτείται έγκριση του καταστατικού ή της τροποποίησής του από τη Διοίκηση, εκτός όπου το ορίζει ρητά ο νόμος (βλ. άρθρο 9, παράγραφοι 3 και 4). Ρητά ο νόμος αναγνωρίζει (πέραν των τροποποιήσεων) και «προσαρμογές» του καταστατικού, που δεν αποτελούν άμεσο αποτέλεσμα απόφασης εταιρικού οργάνου, πρέπει όμως να λαμβάνουν χώρα, προκειμένου το καταστατικό να εμφανίζει γεγονότα όπως είναι π.χ. η μερική κάλυψη του κεφαλαίου κατά το άρθρο 28 παράγραφος 2 ή η αύξηση κεφαλαίου που επέρχεται «αυτόματα», σύμφωνα με τα άρθρα 58 παράγραφος 3 ή 71 παράγραφος 4. Στις προσαρμογές αυτές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 και άρα δεν απαιτείται «κωδικοποίηση» του καταστατικού. Οι προσαρμογές όμως υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Τέλος, η νέα διάταξη της παραγράφου 5 διευκρινίζει ένα αμφισβητούμενο ζήτημα, αν τα εταιρικά όργανα (ιδίως η Γ.Σ.) μπορούν να λάβουν μια απόφαση, που προϋποθέτει τροποποίηση του καταστατικού, την οποία όμως αποφάσισε η ίδια Γ.Σ. στην ίδια συνεδρίαση. Π.χ. σε περίπτωση που η Γ.Σ. αυξάνει τον αριθμό των μελών του Δ.Σ. από 3 σε 5 με τροποποίηση του καταστατικού, ετίθετο το ερώτημα αν η ίδια συνέλευση μπορούσε αμέσως να εκλέξει επταμελές διοικητικό συμβούλιο, πριν καν λάβει χώρα η τροποποίηση. Η ρύθμιση επιβεβαιώνει το επιτρεπτό μιας τέτοιας εκλογής, υπό τον όρο όμως ότι η εκλογή αυτή θα ισχύσει από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της τροποποίησης του καταστατικού. Έτσι δεν χρειάζεται μετά την καταχώριση στο μητρώο της τροποποίησης να συνέλθει και πάλι η συνέλευση για εκλογή νέου Δ.Σ..

Επί του άρθρου 5: Με τη νέα διάταξη ορίζεται το βασικό περιεχόμενο του καταστατικού. Να σημειωθεί ότι στο νομοσχέδιο γίνεται χρήση του όρου «ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις» αντί «ετήσιες οικονομικές καταστάσεις», που χρησιμοποιεί ο κ.ν. 2190/1920, για ορολογική εναρμόνιση με το ν. 4308/2014, Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Επί του άρθρου 6: Διατηρείται η ουσία των προγενέστερων ρυθμίσεων για την επωνυμία. Προστίθεται όμως ότι η επωνυμία της Α.Ε. μπορεί να είναι φανταστική ή και να περιέχει ηλεκτρονική διεύθυνση (domain name, διεύθυνση e-mail κλπ.) ή άλλη ένδειξη (π.χ. συχνότητα ραδιοσταθμού, όνομα ξενοδοχείου κλπ.).

Επί του άρθρου 7: Το άρθρο 7 αφορά την έδρα της Α.Ε. α) Η προτεινόμενη παράγραφος 1 ορίζει ότι η έδρα της εταιρείας ορίζεται με βάση τον αναγραφόμενο στο καταστατικό τόπο. Η έδρα της εταιρείας μπορεί να μεταφερθεί σε άλλο δήμο της Ελλάδας με απόφαση της Γ.Σ. β) Η προτεινόμενη παρ. 2 επαναλαμβάνει την αντίστοιχη διάταξη του δικαίου της Ι.Κ.Ε. (άρθρο 45 παράγραφος 4 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 8: Το προτεινόμενο άρθρο 8 διακρίνει τη διάρκεια της εταιρείας σε ορισμένου και «απεριόριστου» χρόνου. Η δεύτερη μορφή διάρκειας είναι νέα και σημαίνει ότι η εταιρεία δεν λύεται, ενόσω δεν συντρέξει λόγος λύσης, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν και την εταιρεία ορισμένου χρόνου. Η οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 κάνει λόγο για διάρκεια «επ' αόριστον», όμως επελέγη ο όρος «απεριόριστου χρόνου» για να διαφοροποιήσει την απεριόριστη διάρκεια από εκείνη του αορίστου χρόνου, που κατά κανόνα λήγει με καταγγελία. Η χρησιμότητα της διάρκειας απεριόριστου χρόνου είναι ό-

τι δεν απαιτείται παράταση της διάρκειας της εταιρείας, κάτι που έχει δημιουργήσει σε ορισμένες περιπτώσεις προβλήματα, όταν η παράταση αποφασίζεται μετά τη λή-ξη.

Επί του άρθρου 9: Με το άρθρο 9 ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο μια νεοσύστατη Α.Ε. εγγράφεται στο Γ.Ε.ΜΗ. ή τροποποιείται το καταστατικό της. Ως προς την σύσταση της εταιρείας γίνεται παραπομπή στη διαδικασία σύστασης ανώνυμης εταιρείας, σύμφωνα με ν. 4441/2016 (ίδρυση μέσω Υπηρεσίας Μιας Στάσης, που εν προκειμένω είναι ο συμβολαιογράφος ή η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., αν η εταιρεία συνιστάται με ιδιωτικό έγγραφο) και προσδιορίζονται ορισμένες εξαιρέσεις (οι εταιρείες των παραγράφων 3 και 4). Ως προς την τροποποίηση του καταστατικού, τη μετατροπή εταιρείας σε Α.Ε. και άλλες εταιρικές μεταβολές (π.χ. λύση της εταιρείας με απόφαση γενικής συνέλευσης, αναβίωση) η παράγραφος 2 ορίζει ότι γίνεται έλεγχος νομιμότητας, περιοριζόμενος στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005. Σε περίπτωση άλλων μεταβολών, όπως μεταβολή στην εκπροσώπηση της εταιρείας ή προσαρμογή του καταστατικού, η Υπηρεσία προβαίνει σε τυπικό έλεγχο («έλεγχο πληρότητας»). Ο έλεγχος αυτός συνίστανται στη διαπίστωση ότι τα υποβαλλόμενα έγγραφα είναι πλήρη και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νόμου, χωρίς έλεγχο του περιεχομένου τους. Εξαιρέσεις στα παραπάνω εισάγονται με τις παραγράφους 3 και 4. Η παράγραφος 3 αφορά τις εταιρείες δημοσίου ενδιαφέροντος και τις μεγάλες οντότητες με μορφή ανώνυμης εταιρείας, για τις οποίες απαιτείται κατά τη σύσταση και την τροποποίηση του καταστατικού τους έλεγχος νομιμότητας και παροχή σχετικής έγκρισης από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, ενώ η παράγραφος 4 αφορά ορισμένες περιπτώσεις μετασχηματισμών, που εγκρίνονται ομοίως από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης ή τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, κατά τις διακρίσεις της παραγράφου αυτής. Οι εξαιρέσεις οφείλονται στο ότι οι συγκεκριμένες εταιρείες ή οι εταιρικοί μετασχηματισμοί (συγχωνεύσεις και διασπάσεις) είναι μεγάλου οικονομικού ενδιαφέροντος με ισχυρό αντίκτυπο στην οικονομία και στην κοινωνία. Σε κάθε περίπτωση είναι αυτονόητο ότι ο διενεργούμενος κατά την καταχώριση έλεγχος δεν αποκλείει την ακυρότητα τυχόν παράνομων ρητρών ή αποφάσεων των εταιρικών οργάνων, ακόμη και αν έχει χορηγηθεί η έγκριση. Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι ο έλεγχος κατά την καταχώριση αποφάσεων των εταιρικών οργάνων δεν περιλαμβάνει και τον έλεγχο ελαττωμάτων που επιφέρουν ακυρωσία των αποφάσεων αυτών.

Επί του άρθρου 10: Επαναλαμβάνονται διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (άρθρα 7δ και 2 παράγραφος 3).

Επί του άρθρου 11: Επαναλαμβάνονται κατά το πλείστον οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 που αφορούν την κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας (άρθρο 4α). Δεν επαναλαμβάνεται όμως η ύπαρξη του κατά το νόμο ελάχιστου κεφαλαίου, διότι αυτή οδηγεί σε λύση της εταιρείας με το άρθρο 160. Προβλέπεται επίσης ότι μπορεί, αντί της ακυρότητας της εταιρείας, να προτιμηθεί η μετατροπή της σε άλλη εταιρική μορφή, με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι θα πρέπει να τηρηθούν οι σχετικές διατάξεις για τη μετατροπή.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Επί του άρθρου 12: Επαναλαμβάνονται διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 7α παράγραφος 1), ενώ οι διατάξεις για τη δημοσιότητα των αλλοδαπών εταιρειών περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για τις αλλοδαπές εταιρείες.

Επί του άρθρου 13: Το άρθρο αυτό αναφέρεται στη υποβολή των εταιρικών στοιχείων και πράξεων σε δημοσιότητα με παραπομπή στα ισχύοντα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), όπως σήμερα ρυθμίζεται. Προς τούτο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι ρυθμίσεις των νόμων 4072/2012, 4281/2014 και 4250/2014 σε σχέση με την καταργηθείσα δημοσιότητα διά του τύπου, του ΦΕΚ και του διαδικτυακού τόπου της εταιρείας, καθώς και οι ρυθμίσεις του νόμου 4281/2014 (άρθρα 203 επ.) για την (προαιρετική) ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων και στοιχείων στο Γ.Ε.ΜΗ..

Επί του άρθρου 14: Επαναλαμβάνονται διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 7γ).

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Όπως είναι γνωστό, το μετοχικό κεφάλαιο αποτελεί «αμετάβλητη» μαθηματική ποσότητα που αναγράφεται στο καταστατικό της εταιρείας και το οποίο κατά την ίδρυσή της αντιστοιχεί στο άθροισμα της αξίας των εισφορών. Το κεφάλαιο έχει παραδοσιακά αναχθεί σε βασικό μέσο προστασίας των δανειστών, αν και τις τελευταίες δεκαετίες έχει υποστεί έντονη κριτική, που εστιάζεται στην αναποτελεσματικότητα της προστασίας αυτής και το κόστος που έχουν οι μηχανισμοί εξασφάλισης της καταβολής και της διατήρησης του κεφαλαίου. Προτείνονται συνεπώς από την επιστήμη άλλοι τρόποι προστασίας των δανειστών, ιδίως μέσω «τεστ φερεγγυότητας». Με δεδομένο όμως ότι τα ζητήματα του κεφαλαίου εξακολουθούν να ρυθμίζονται από τη «δεύτερη» εταιρική οδηγία (ήδη Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132), τα περιθώρια για παράκαμψη των κανόνων για το κεφάλαιο είναι πολύ στενά και οπωσδήποτε δεν ενδείκνυται να υπάρχει διπλή προστασία, τόσο δηλαδή μέσω των ενωσιακών κανόνων προστασίας του κεφαλαίου όσο και μέσω τεστ φερεγγυότητας. Καταβλήθηκε πάντως προσπάθεια απλοποίησης της «γραφειοκρατίας» που συνεπάγονται οι κανόνες περί κεφαλαίου, π.χ. με απλοποίηση της διαδικασίας εκτίμησης των εισφορών, με περιορισμό της απαγόρευσης μεταγενέστερων αποκτήσεων μόνο στη σύσταση και όχι και στην αύξηση κεφαλαίου κλπ.

Επί του άρθρου 15: Το άρθρο 15 αφορά το νόμισμα και το ελάχιστο ύψος του κεφαλαίου. Καταρχήν το κεφάλαιο θα πρέπει να αποτυπώνεται σε ευρώ, αφού αυτό αποτελεί το επίσημο νόμισμα των μελών της Ευρωζώνης. Τυχόν αναφορά στο καταστατικό άλλου νομίσματος (με επιφύλαξη ειδικών διατάξεων) δεν είναι επιτρεπτή. Με την παράγραφο 2 αυξάνεται το ελάχιστο κεφάλαιο των ανωνύμων εταιρειών στο ποσό των 25.000 ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (αντί του προβλεπόμενου σήμερα ποσού των 24.000 ευρώ). Οι ανώνυμες εταιρείες με μικρότερο κεφάλαιο θα πρέπει να το προσαρμόσουν στο νέο ελάχιστο κεφά-

λαιο, όπως ορίζεται στο άρθρο 183 του σχεδίου νόμου, άλλως υφίστανται ως κύρωση την αδυναμία νεότερων καταχωρίσεων στο Γ.Ε.ΜΗ..

Επί του άρθρου 16: Το άρθρο 16 επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις του κ.ν. 2190/1920 για την κάλυψη του κεφαλαίου. Ιδιαίτερα η παράγραφος 3 αναπαράγει το άρθρο 8α του νόμου αυτού.

Επί του άρθρου 17: Με την αναμόρφωση του άρθρου 9 επέρχεται ουσιώδης αλλαγή στο ισχύον καθεστώς, αφού στο πλαίσιο της απομείωσης της κρατικής εποπτείας της ανώνυμης εταιρείας καταργείται η επιτροπή του άρθρου 9 κ.ν. 2190/1920. Η αποτίμηση των εισφορών σε είδος διενεργείται πλέον από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από πιστοποιημένους εκτιμητές κατά την έννοια της παραγράφου Γ΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, οι οποίοι θα πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με εχέγγυα αμεροληψίας. Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας αποτίμησης παραμένουν ως έχουν. Η έκθεση αποτίμησης δεν υπόκειται σε αποδοχή από τη Διοίκηση, αφού αποστέλλεται κατευθείαν στο Γ.Ε.ΜΗ. με μέριμνα των ενδιαφερομένων. Επί νέων εταιρειών η δημοσιότητα πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και πάλι όμως δεν ελέγχεται από τον τηρούντα το Γ.Ε.ΜΗ.. Εξάλλου, τίθεται απώτατο όριο ενός εξαμήνου μετά τη σύνταξη της έκθεσης για την πραγματοποίηση της εισφοράς σε είδος.

Επί του άρθρου 18: Επαναλαμβάνονται οι διατάξεις του άρθρου 9α του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 19: Η διάταξη ακολουθεί το άρθρο 10 κ.ν. 2190/1920, με τη διαφορά όμως ότι δεν εφαρμόζεται πλέον στις αυξήσεις κεφαλαίου, όπως συμβαίνει και με το άρθρο 52 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (θα εμπίπτει όμως στο άρθρο 99, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του). Επίσης ο κύκλος των προσώπων πλην των ιδρυτών, στα οποία εφαρμόζεται η διάταξη, αφενός μεν περιλαμβάνει πλέον και τα «στενά μέλη οικογένειας» του ιδρυτή της εταιρείας ή του μέλους του διοικητικού συμβουλίου, αφετέρου όμως εξαιρεί άλλα πρόσωπα, που κρίνεται υπερβολικό να περιληφθούν (όπως ενδεικτικά νομικό πρόσωπο στο οποίο μετέχει με μικρό ποσοστό συμμετοχής και χωρίς να ασκεί έλεγχο ένας ιδρυτής ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου). Πάντως συναλλαγές της εταιρείας και με άλλα πρόσωπα, πέραν εκείνων που αναγράφονται στην παράγραφο 1, μπορεί και αυτές να ελέγχονται, στο μέτρο που διαπιστώνεται ότι συνιστούν καλυμμένη επιστροφή εισφοράς (απαγορευόμενη κατά το άρθρο 22 παράγραφος 2).

Επί του άρθρου 20: Στο ζήτημα της καταβολής του κεφαλαίου το άρθρο 20 ακολουθεί κατά βάση το άρθρο 11 του κ.ν. 2190/1920. Κύριες διαφορές είναι οι ακόλουθες: α) Με την παρ. 7 αναγνωρίζεται η δυνατότητα καταβολής του κεφαλαίου με (συμβατικό) συμψηφισμό. Θα πρέπει σχετικά να σημειωθεί, ότι η «δεύτερη» εταιρική Οδηγία αφήνει τη διχοτόμηση μεταξύ εισφοράς σε χρήμα και εισφοράς σε είδος στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, χωρίς να παίρνει επομένως θέση για τη φύση της καταβολής δια συμψηφισμού. Η αντιμετώπιση του ζητήματος ποικίλει κατά χώρες, αφού ορισμένες ευρωπαϊκές έννομες τάξεις (π.χ. Αγγλία, Γαλλία) αντιμετωπίζουν το συμψηφισμό μίας απαίτησης κατά της εταιρείας με την υποχρέωση εισφοράς ως εισφορά σε χρήμα, ενώ σε άλλες έννομες τάξεις, όπως η γερμανική, η εισφορά μιας

τέτοιας απαίτησης υποβάλλεται, όπως οι εισφορές σε είδος, σε εκτιμητικό έλεγχο, με συνέπεια να εφαρμόζεται σε αυτή την περίπτωση η νομολογία για τις κεκαλυμμένες εισφορές σε είδος. Τέλος, άλλες έννομες τάξεις (Ελβετία) επιλέγουν τρίτο δρόμο και προβλέπουν τη δυνατότητα καταβολής της εισφοράς δια συμψηφισμού ως τρίτη επιλογή, ανάμεσα στην εισφορά σε χρήμα και την εισφορά σε είδος. Με την παράγραφο 7 ο ελληνικός νόμος ευθυγραμμίζεται με τη τάση ελαστικοποίησης των διατάξεων που έχουν να κάνουν με την εισφορά κεφαλαίου, κυρίως δε αναγνωρίζει τη θετική συμβολή του συμψηφισμού (debt-equity swap) στην εξυγίανση της εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας βεβαίως δεν εισρέει στην εταιρεία «φρέσκο χρήμα» (άλλως δεν επαυξάνεται το ενεργητικό της), αλλά αυτή απελευθερώνεται από υποχρεώσεις. Προϋπόθεση είναι έκθεση ελεγκτή που βεβαιώνει ότι το χρέος της εταιρείας υπάρχει, είναι ληξιπρόθεσμο και είναι καταχωρισμένο στα βιβλία της. Εφόσον πρόκειται για μη ληξιπρόθεσμο χρέος, τότε είναι αναγκαία η αποτίμηση του χρέους της εταιρείας κατά το άρθρο 17, ενώ τα ως άνω εδάφια δεν εφαρμόζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης ή αναδιοργάνωσης του Πτωχευτικού Κώδικα, προκειμένου να διευκολυνθούν οι διαδικασίες αυτές. Εννοείται ότι η εφαρμογή της παραγράφου 4 προϋποθέτει, αν ο καταβάλλων δεν είναι μέτοχος, ότι έχει καταργηθεί (ή δεν έχει ασκηθεί) το δικαίωμα προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων. β) Κατά παρέκλιση από το δίκαιο του κ.ν. 2190/1920 η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου γίνεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, εκτός από τις μικρές και πολύ μικρές εταιρείας στις οποίες διατηρείται η αρμοδιότητα του Δ.Σ. Επίσης το Δ.Σ. ή ο ελεγκτής πρέπει να στηρίζονται σε απόσπασμα κίνησης του ειδικού τραπεζικού λογαριασμού, όταν η καταβολή γίνεται μέσω αυτού. γ) Καταργείται η υφιστάμενη δυνατότητα μεταγενέστερης καταβολής του κεφαλαίου, «εάν αποδεικνύεται ότι το σχετικό ποσό υπάρχει και ότι κατατέθηκε εκ των υστέρων σε λογαριασμό της εταιρείας» (βλ. άρθρο 11 παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920), ώστε να αποτραπούν φαινόμενα καταχρήσεων. δ) Διατηρείται η δυνατότητα χρήσης των ποσών του κεφαλαίου για δαπάνες για τους σκοπούς της εταιρείας, τίθεται όμως ως προϋπόθεση ότι κάτι τέτοιο μνημονεύεται στο καταστατικό ή την απόφαση της Γ.Σ. για αύξηση κεφαλαίου. ε) Διευκρινίζεται ότι ο ορκωτός ελεγκτής που καλείται να πιστοποιήσει την καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να είναι ανεξάρτητος, να μην διενεργεί δηλ. και τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας, ούτε να ανήκει σε ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί αυτή τον έλεγχο αυτόν. στ) Επίσης συγχρονίζονται οι συνέπειες της μη καταβολής του κεφαλαίου με αυτές που επέρχονται όταν δεν καταβάλλεται το (μερικά καταβλητέο) κεφάλαιο, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5.

Επί του άρθρου 21: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τη μερική καταβολή του κεφαλαίου (άρθρο 12 του κ.ν. 2190/1920). Εν πρώτοις διευκρινίζεται (παράγραφος 4) ότι σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου, οποιαδήποτε καταβολή καταλογίζεται αναλογικά σε όλες τις μη αποπληρωθείσες μετοχές. Ο μέτοχος δηλαδή δεν μπορεί να ζητήσει να καταλογισθούν τα καταβληθέντα σε ορισμένες μετοχές, ώστε άλλες να είναι καταβεβλημένες και άλλες όχι. Περαιτέρω η διάταξη της παραγράφου 5 τροποποιεί το δίκαιο του κ.ν. 2190/1920 ως προς τις συνέπειες της μη εμπρόθεσμης καταβολής της υπόλοιπης αξίας της μετοχής. Συγκεκριμένα θεσπίζεται διαδικασία α

κύρωσης των τίτλων και ταυτόχρονης έκδοσης νέων, που διατίθενται στους μετόχους ή τρίτους. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί επίσης να προβλέπει την κατάπτωση ποινικών ρητρών στην περίπτωση της μη εμπρόθεσμης καταβολής, ενώ η υπερημερία ως προς την καταβολή της εισφοράς έχει ως συνέπεια η εισφορά να καταβάλλεται εντόκως (βλ. τις όμοιες ρυθμίσεις του ελβετικού δικαίου, άρθρο 681 ΟR). Αν η εταιρεία δεν καταφέρει να εισπράξει ούτε να διαθέσει τις μετοχές, υποχρεούται να μειώσει το κεφάλαιο αντίστοιχα. Η μείωση αποφασίζεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Ισχύουν παράλληλα πάντως και οι διατάξεις για την απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου μέσω μείωσης ή απόσβεσης του κεφαλαίου (βλ. άρθρο 30 παράγραφος 4 και 32 παράγραφος 3). Καταργείται επίσης η απαγόρευση αύξησης κεφαλαίου αν προηγουμένως δεν απευθυνθεί πρόσκληση για καταβολή του τυχόν μη καταβληθέντος υφιστάμενου κεφαλαίου. Ο περιορισμός αυτός δεν κρίνεται απαραίτητος. Ορθό πάντως θα είναι να διακανονίζεται το ζήτημα της μη καταβολής εγκαίρως, ώστε να μη χρειάζεται μεταγενέστερη αναπροσαρμογή του κεφαλαίου.

Επί του άρθρου 22: Στο άρθρο αυτό παρατίθενται οι «γενικές ρήτρες» προστασίας του κεφαλαίου. Με την πρώτη παράγραφο ενσωματώνεται το άρθρο 53 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 της 14.6.2017 για την αδυναμία απαλλαγής από την υποχρέωση εισφοράς. Με τη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται η γνωστή αρχή της απαγόρευσης της επιστροφής εισφορών, με την επιφύλαξη των δυνατοτήτων που ρητά παρέχει ο νόμος, όπως είναι η μείωση, η απόσβεση ή η εξαγορά του κεφαλαίου ή η κτήση ιδίων μετοχών. Απαγορεύεται επίσης η έμμεση επιστροφή των εισφορών, ιδίως μέσω καταβολής τόκων (εκτός αν πρόκειται για προνομιούχες μετοχές) ή άλλης εγγυημένης απόδοσης των μετοχών.

Επί του άρθρου 23: Στο άρθρο 23 απαριθμούνται οι δύο βασικές μέθοδοι αύξησης του κεφαλαίου, εκείνη με απόφαση της $\Gamma.\Sigma$., που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (τακτική αύξηση), και εκείνη που αποφασίζεται από το $\Delta.\Sigma$. ή από τη $\Gamma.\Sigma$., αλλά με απλή απαρτία και πλειοψηφία (έκτακτη αύξηση).

Επί του άρθρου 24: Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει και αναμορφώνει τις ρυθμίσεις του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 για την έκτακτη αύξηση κεφαλαίου. Διευρύνει τη δυνατότητα αυτή, αυξάνοντας το ύψος του κεφαλαίου στο τριπλάσιο αντί του διπλασίου, όταν η αύξηση γίνεται με απόφαση του Δ.Σ., ή στο οκταπλάσιο αντί του πενταπλασίου, όταν η αύξηση γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. Καταργείται η απαγόρευση έκτακτης αύξησης στην περίπτωση που υπάρχουν σημαντικά ποσά αποθεματικών, διότι μία τέτοια απαγόρευση αφενός μεν δεν είναι απαραίτητη για την προστασία του μετοχικού κεφαλαίου, αφετέρου δε η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 δεν προβλέπει τέτοιο περιορισμό. Επαναλαμβάνεται η δυνατότητα ανανέωσης της εξουσίας του Δ.Σ. για μια πενταετία εκάστοτε, οπότε και θα είναι δυνατή η αύξηση με βάση το υφιστάμενο κατά την ανανέωση κεφάλαιο. Με την παράγραφο 4 καταργείται η ανορθόδοξη διατύπωση ότι η έκτακτη αύξηση κεφαλαίου δεν συνιστά τροποποίηση του καταστατικού. Πλέον, η έκτακτη αύξηση κεφαλαίου συνεπάγεται τέτοια τροποποίηση και, συνεπώς, το αποφασίζον όργανο θα πρέπει να τροποποιήσει τα σχετικά άρθρα του καταστατικού και να συντάξει το νέο κείμενο τούτου, η δε τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας έχει συστατικό χαρακτήρα. Τέλος διευκρινίζεται προς αποφυγή αμφισβητήσεων ότι οι συνυπάρχουσες δυνατότητες αύξησης από το Δ .Σ. και τη Γ .Σ. μπορούν να ασκηθούν σωρευτικά.

Επί του άρθρου 25: Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται το περιεχόμενο της απόφασης για αύξηση κεφαλαίου, η δυνατότητα παροχής στο Δ.Σ. της εξουσίας προσδιορισμού της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών ή ενδεχομένως του επιτοκίου και η απόφαση της ιδιαίτερης συνέλευσης των μετόχων που θίγονται από την αύξηση κεφαλαίου.

Επί του άρθρου 26: Επαναλαμβάνονται κατά βάση οι ρυθμίσεις του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/1920 για το δικαίωμα προτίμησης, εναρμονίζεται όμως η ρύθμιση με την οδηγία σε σχέση με το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων και σε περίπτωση έκδοσης ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές. Παρέχεται επίσης δυνατότητα να ορίζεται ότι οι μέτοχοι που άσκησαν το δικαίωμα προτίμησης έχουν δικαίωμα προτίμησης «δευτέρου βαθμού» στις αδιάθετες μετοχές.

Επί του άρθρου 27: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τα του περιορισμού ή και κατάργησης του δικαιώματος προτίμησης. Νέα είναι η ρύθμιση, σε αρμονία με το άρθρο 72 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, κατά την οποία η εξουσία κατάργησης ή περιορισμού του δικαιώματος προτίμησης μπορεί να παρασχεθεί και στο $\Delta.Σ.$ ή τη $\Gamma.Σ.$, που αποφασίζουν το μεν πρώτο με πλειοψηφία 2/3 επί του συνόλου των μελών του (όπως δηλαδή κατά το άρθρο 24 παράγραφος 1), η δε $\Gamma.Σ.$ με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Στην έκθεση θα πρέπει να εξηγείται γιατί επιλέγεται η κατάργηση του δικαιώματος να γίνει με απόφαση του $\Delta.Σ.$ (π.χ. λόγω κατεπείγοντος).

Επί του άρθρου 28: Επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 13α κ.ν. 2190/1920 για τη δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου σε περίπτωση αύξησης. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13α δεν επαναλαβάνεται, διότι η έκτακτη αύξηση του κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού.

Επί του άρθρου 29: Βάση των νέων ρυθμίσεων για τη μείωση κεφαλαίου είναι το άρθρο 4 παρ. 3 επ. του κ.ν. 2190/1920. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2 του νέου άρθρου διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση μείωσης του κεφαλαίου με ταυτόχρονη απόφαση για αύξησή του δεν αίρεται το δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων, ακόμη και στην περίπτωση που μετά τη μείωση η συμμετοχή τους στο κεφάλαιο ενδεχομένως μηδενίστηκε (βλ. αντίστοιχη διάταξη στο άρθρο 732α του Ελβετικού Κώδικα των Ενοχών). Το ζήτημα είχε δημιουργήσει αμφισβητήσεις, δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές η επακολουθούσα αύξηση μπορεί να προϋποθέτει μηδενισμένο κεφάλαιο. Τέλος, διεγράφη η φράση της παραγράφου 3 «με ποινή ακυρότητας», ώστε οι έννομες συνέπειες από την παράβαση της παραγράφου 3 να διέπονται πλέον από τους γενικούς κανόνες περί ελαττωματικών αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στα οικεία άρθρα.

Επί του άρθρου 30: Για την προστασία των δανειστών σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου επαναλαβάνονται οι ρυθμίσεις της παρ. 4 του άρθρου 4 κ.ν. 2190/1920, διευκρινίζονται όμως ορισμένα ερμηνευτικά ζητήματα που έχουν ανακύψει σε σχέση με τη θέση των δανειστών, ανάλογα με το αν έχουν απαιτήσεις ληξιπρόθεσμες ή όχι. Συντέμνεται η προθεσμία των 60 ημερών για τις αντιρρήσεις των πιστωτών σε 40, ώστε να επιταχύνεται η διαδι-

κασία (στην περίπτωση συγχώνευσης είναι η αντίστοιχη προθεσμία είναι 20 ημερών, βλ. άρθρο 70 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920).

Επί του άρθρου 31: Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα μείωσης κεφαλαίου σε είδος, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των διατάξεων για την αποτίμηση των εταιρικών εισφορών και των διατάξεων του άρθρου 30 για την προστασία των δανειστών. Η διαδικασία αποτίμησης δεν είναι απαραίτητη, στο μέτρο που οι μέτοχοι αποφασίζουν ομοφώνως τη μείωση του κεφαλαίου και τον τρόπο υλοποίησής της. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση επιδιώκεται η αποφυγή του κινδύνου καταστρατήγησης της απαγόρευσης επιστροφής στους μετόχους των εισφορών τους και προστατεύονται τόσο τα συμφέροντα των πιστωτών, όσο και των λοιπών μετόχων. Η παράγραφος 2 αφορά τη μείωση κεφαλαίου με σχηματισμό αντίστοιχου αποθεματικού. Οι νέες διατάξεις είναι εναρμονισμένες με το άρθρο 37 της «δεύτερης» εταιρικής οδηγίας (ήδη άρθρο 76 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132), προκειμένου να αποφευχθούν τα προβλήματα που είχαν δημιουργηθεί από την προηγούμενη διατύπωση της ως άνω διάταξης (παρ. 4α του άρθρου 4 του κ.ν. 2190/1920).

Επί του άρθρου 32: Το άρθρο 32 αντιστοιχεί στο άρθρο 15α του κ.ν. 2190/1920, που αναφέρεται στην απόσβεση του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχούν πλέον οι (κατά την παλαιότερη ορολογία) «μετοχές επικαρπίας». Προστίθεται η δυνατότητα της απόσβεσης με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου, κατ' αντιστοιχία προς τα ισχύοντα στη μείωση. Η παράγραφος 2 επισημαίνει ότι η απόσβεση δεν ταυτίζεται με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό οι καταβολές της παραγράφου 3 δεν συνιστούν επιστροφή της αναλογίας των μετοχών αυτών στο κεφάλαιο ή της αναλογίας του μέρους αυτών που έχει καταβληθεί.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επί του άρθρου 33: Το άρθρο αυτό αναφέρει τα είδη των τίτλων που μπορούν να εκδοθούν από μια Α.Ε. Πρόκειται για τις μετοχές, τις ομολογίες, τους τίτλους κτήσης μετοχών (warrants), και τους ιδρυτικούς τίτλους. Ο κατάλογος είναι καταρχήν περιοριστικός (numerus clausus). Η δεύτερη παράγραφος επιτρέπει την έκδοση κάθε είδους τίτλου σε «κατηγορίες» (π.χ. κοινές, προνομιούχες μετοχές κλπ.), σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου και τις αποφάσεις του οργάνου που αποφασίζει για την έκδοση, ενώ η τρίτη παράγραφος επιτρέπει μια πρακτική γνωστή στις διεθνείς αγορές, τη σύνδεση (stapling) περισσότερων τίτλων που εκδίδει η εταιρεία, ώστε να μπορούν να αποκτώνται ή και να διατίθενται μόνο από κοινού. Έτσι θα μπορούσαν να συνδεθούν π.χ. κοινές με προνομιούχες μετοχές, ομολογίες με τίτλους κτήσης μετοχών, μετοχές με ομολογίες και ούτω καθεξής. Η πρακτική αυτή επιτρέπει μια χαλάρωση της αρχής του κλειστού αριθμού. Εξάλλου με τις παραγράφους 4 και 5 διατηρείται ο κανόνας που γίνεται δεκτός σήμερα, σύμφωνα με τον οποίο τα δικαιώματα επί των τίτλων δύνανται να διατίθενται μόνο στο σύνολό τους και ως εκ τούτου δεν μπορεί να διασπαστεί μια κινητή αξία σε επιμέρους δικαιώματα. Ο κανόνας αυτός όμως καθίσταται ενδοτικού δικαίου, στο μέτρο που επιτρέπεται διαφορετική καταστατική πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η χωριστή διάθεση ορισμένων δικαιωμάτων από μια κινητή αξία, όπως π.χ. στην περίπτωση της χωριστής διάθεσης των τοκομεριδίων μιας ομολογίας. Ειδικά όμως ως προς τις μετοχές επιτρέπεται μόνον η χωριστή διάθεση του δικαιώματος απόληψης κερδών για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Οι περιορισμοί αυτοί αναφέρονται στην εξουσία διάθεσης των οικείων δικαιωμάτων και ως εκ τούτου αφορούν μονο τις σχετικές εκποιητικές δικαιοπραξίες με αντικείμενο κινητές αξίες. Ως προς τις υποσχετικές δικαιοπραξίες ισχύει ως προς την ανάληψη των οικείων υποχρεώσεων η ελευθερία των συμβάσεων.

Επί του άρθρου 34: Το άρθρο αυτό περιέχει το βασικό κανόνα για τη διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές, που μπορούν να ενσωματώνονται σε μετοχικούς τίτλους ή, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, να είναι άυλες.

Επί του άρθρου 35: Η προτεινόμενη μείωση της ελάχιστης ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,30 ευρώ σε 0,04 ευρώ αποσκοπεί στην ευχερέστερη κυκλοφορία της μετοχής και στη διευκόλυνση ορισμένων μεταβολών, όπως η μείωση κεφαλαίου μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Από την άλλη μεριά η ονομαστική αξία των 0,04 λεπτών του ευρώ επιτρέπει την δυνατότητα μερικής καταβολής του κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 21 (άμεση καταβολή τουλάχιστον του της ονομαστικής αξίας με ποσό ίσο με 0,01 ευρώ).

Επί του άρθρου 36: Το άρθρο 36 αποδίδει το άρθρο 30 του κ.ν. 2190/1920, με τη διευκρίνιση πάντως ότι, όταν υπάρχουν μετοχές διαφορετικών κατηγοριών, η αρχή της ισότητας αφορά τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας.

Επί του άρθρου 37: Για λόγους πληρότητας προστίθεται άρθρο σε σχέση με τις «κοινές» μετοχές. Με τον όρο αυτό νοούνται οι μετοχές που δεν ανήκουν σε κάποια ειδική κατηγορία και βέβαια δεν πρέπει να συγχέονται με τις μετοχές σε καθεστώς «κοινωνίας», που ανήκουν δηλ. εξ αδιαιρέτου σε περισσότερους. Ως «κατηγορίες» νοούνται (εκτός από τις κοινές) οι προνομιούχες, οι εξαγοράσιμες μετοχές και οι αποσβεσμένες μετοχές. Ορίζεται επίσης ότι η εταιρεία μπορεί να έχει μια τουλάχιστον κοινή μετοχή, εννοώντας έτσι ότι, κατά τα λοιπά, η έκδοση μετοχών άλλων κατηγοριών δεν υπόκειται σε περιορισμούς.

Επί του άρθρου 38: Το άρθρο 38 ακολουθεί κατά βάση το άρθρο 3 του κ.ν. 2190/1920 για τις προνομιούχες μετοχές. Διευκρινίζεται ότι δικαίωμα πολλαπλής ψήφου δεν επιτρέπεται. Καταργείται η υποχρέωση αναγραφής των όρων του προνομίου στους τίτλους των προνομιούχων μετοχών, δεδομένης της ευκολίας αναζήτησης του καταστατικού στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.. Επίσης προβλέπεται η (υπό προϋποθέσεις) δυνατότητα έκδοσης νέων προνομιούχων μετοχών, τροπής κοινών μετοχών σε προνομιούχες ή προνομιούχων σε προνομιούχες άλλης κατηγορίας, με διαφύλαξη όμως των δικαιωμάτων των μετόχων και τυχόν θιγόμενων κατηγοριών αυτών.

Επί του άρθρου 39: Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται ο θεσμός των εξαγοράσιμων μετοχών. Ακολουθούνται κατά βάση οι υφιστάμενες ρυθμίσεις του κ.ν. 2190/1920, με ορισμένες τροποποιήσεις. Κατά πρώτον, διευκρινίζεται ότι είναι δυνατή η εξαγορά εξαγοράσιμων μετοχών και με το προϊόν μείωσης κεφαλαίου. Εισάγεται επίσης η δυνατότητα έκδοσης εξαγοράσιμων μετοχών που εξαγοράζονται με δήλωση του μετόχου. Κατά τούτο, στις εξαγοράσιμες μετοχές μπορεί να προβλέπεται δικαίωμα

προαίρεσης αγοράς από την εταιρεία (callable shares) ή δικαίωμα προαίρεσης πώλησης του μετόχου (puttable shares) ή και τα δύο. Στην περίπτωση άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης πώλησης από τους μετόχους η εξαγορά είναι υποχρεωτική για την εταιρεία μόνον εφόσον υπάρχουν ποσά από την εταιρική περιουσία που μπορούν να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 160, δεδομένου ότι η εταιρεία δεν μπορεί να υποχρεωθεί να αυξήσει ή να μειώσει το κεφάλαιό της, προκειμένου να ικανοποιήσει τους μετόχους των εξαγοράσιμων μετοχών. Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι στις εξαγορασθείσες μετοχές εφαρμόζεται το καθεστώς των ιδίων μετοχών όσον αφορά τη νομική τους μεταχείριση. Συνεπώς ακυρώνονται υπό τους όρους και στις προθεσμίες του άρθρου 49. Τέλος, η παράγραφος 6 ρυθμίζει τη δυνατότητα μετατροπής κοινών μετοχών σε εξαγοράσιμες.

Επί του άρθρου 40: Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις ονομαστικές και τις ανώνυμες μετοχές και τους μετοχικούς τίτλους. Πλέον προβλέπεται η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω, ενώ εισάγεται μεταβατική διάταξη (στο άρθρο 184) για τις υφιστάμενες ανώνυμες μετοχές. Στην παράγραφο 2 περιέχονται διατάξεις για το ειδικό βιβλίο μετόχων και προστίθενται η δυνατότητα τήρησης του βιβλίου αυτού από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων, καθώς και η δυνατότητα ηλεκτρονικής τήρησης του βιβλίου. Εξάλλου για τη διευκόλυνση των εταιρειών, ιδίως των πολυμετοχικών, που επιθυμούν να τηρούν το βιβλίο μετόχων ηλεκτρονικά, και των εταιρειών που εισάγουν τις μετοχές τους σε αλλοδαπές ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, προτείνονται ορισμένες βελτιώσεις, ιδίως η δυνατότητα ακινητοποίησης μετοχών. Σημειώνεται ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (L257/28.8.2014) προβλέπει την έκδοση ή τήρηση των «εισηγμένων» τίτλων σε λογιστική μορφή είτε με τη μορφή της ακινητοποίησης, είτε με αυτήν της άμεσης αποϋλοποίησης (βλ. σημείο 11 του προοιμίου και άρθρα 2 παρ. 1 σημ. 3 και 3 παρ. 1). Μέχρι σήμερα το ελληνικό δίκαιο προβλέπει για τις ελληνικές εταιρείες μόνο την άμεση αποϋλοποίηση. Με τη νέα διάταξη του άρθρου 40 και την αντίστοιχη του άρθρου 59 για τις ομολογίες δίνεται η δυνατότητα στις ελληνικές εταιρείες να κάνουν χρήση και των δύο δυνατοτήτων που προβλέπει ο Κανονισμός. Βασική διαφοροποίηση από το προηγούμενο καθεστώς του ν. 2190/1920 είναι ότι σε περίπτωση που έχουν εκδοθεί μετοχές σε λογιστική μορφή, μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται όχι αποκλειστικά ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, αλλά και ο ταυτοποιούμενος ως τέτοιος μέσω των εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών. Η εν λόγω διάταξη ουσιαστικά συνιστά παραπομπή στις διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία των κινητών αξιών σε λογιστική μορφή και αποτελούν προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις του παραπάνω Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, με τον οποίο καθίσταται υποχρεωτική και στην ελληνική έννομη τάξη η παροχή δυνατότητας τήρησης κινητών αξιών σε λογιστική μορφή και σε συλλογικούς λογαριασμούς. Τέλος, δεν προβλέπονται προσωρινοί τίτλοι, που λόγω της τεχνολογίας δεν διακρίνονται πλέον από τους οριστικούς.

Επί του άρθρου 41: Με την πρώτη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου τίθεται ο γνωστός κανόνας της δυνατότητας ελεύθερης μεταβίβασης των μετοχών. Στην παράγραφο 2 ορίζεται η διαδικασία καταχώρισης στο βιβλίο σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης. Η καταχώριση πρέπει να υπογράφεται από τα μέρη (μεταβιβάζοντα και αποκτώντα), προβλέπεται όμως η (υπό προϋποθέσεις) δυνατότητα ανυπόγραφης καταχώρισης. Με την παράγραφο 3, προβλέπεται ο τρόπος μεταβίβασης μετοχών σε λογιστική μορφή (βλ. και άρθρο 40 παράγραφος 7).

Επί του άρθρου 42: Στο άρθρο αυτό διευκρινίζεται ο τρόπος καταχώρισης στο ειδικό βιβλίο ή το μητρώο της καθολικής ή οιονεί καθολικής διαδοχής επί των μετοχών. Η διάταξη αποδίδει και τις δυνατότητες που παρέχει (ιδίως) ο Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 της 23ης Ιουλίου 2014.

Επί του άρθρου 43: Σε σχέση με τις δεσμευμένες μετοχές το άρθρο 43 αναπαράγει σε μεγάλο βαθμό το άρθρο 3 του κ.ν. 2190/1920, προσθέτει όμως διατάξεις για την περίπτωση καθολικής και οιονεί καθολικής διαδοχής, κατάσχεσης και πτώχευσης. Μάλιστα το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι κατά την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει διαφορετικούς όρους μεταβίβασης για μετόχους ή κατηγορίες μετόχων.

Επί του άρθρου 44: Η διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 86 ν. 4072/2012 για την Ι.Κ.Ε.. Δίνει τη δυνατότητα σύναψης συμφωνίας των μετόχων, μεταξύ τους ή με τρίτους, για την παροχή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς (call option) ή πώλησης (put option) ονομαστικών μετοχών. Στο παραπάνω πλαίσιο εκτελεστές θα είναι και συμφωνίες υποχρέωσης (drag along) ή δικαιώματος (tag along) της μειοψηφίας να πωλήσει μαζί με την πλειοψηφία, ακόμη και αν δεν προβλέπονται οι σχετικοί όροι στο καταστατικό (όπως κατά το άρθρο 43). Η συμφωνία καταγράφεται στο βιβλίο ή το μητρώο. Αν τούτο συμβεί, το Δ.Σ. ή ο τηρών το μητρώο θα καταχωρίσουν τη μεταβολή του μετόχου μόλις βεβαιωθούν για τη συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων. Εξάλλου, και προκειμένου να παρασχεθεί μεγαλύτερη ασφάλεια στο δικαίωμα προαίρεσης, δίδεται η δυνατότητα να ορισθεί και να μνημονευθεί στο βιβλίο μετόχων ή το μητρώο ότι, ενόσω υπάρχει εκκρεμότητα, οι μετοχές που είναι αντικείμενο τούτου, είναι αμεταβίβαστες.

Επί των άρθρων 45, 46 και 47 (εξαγορές): Τα άρθρα αυτά αφορούν τις τρεις μορφές εξαγορών, τις οποίες ρυθμίζουν τα άρθρα 49α, 49β και 49γ του κ.ν. 2190/1920, αντίστοιχα. Διατηρήθηκαν οι παλιές ρυθμίσεις με ελάχιστες φραστικές μεταβολές και ερμηνευτικές διασαφηνίσεις. Αρμόδιο είναι το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, που στις περιπτώσεις των άρθρων 45 και 46 κρίνει κατά την τακτική διαδικασία, ενώ στην περίπτωση του άρθρου 47 με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Επί του άρθρου 48: Διατηρούνται οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 β του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 49: Διατηρούνται οι ρυθμίσεις των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920. Όμως αντί των διοικητικών ποινών (προστίμων), που προέβλεπαν οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 16 υπάρχει πλέον ποινική διάταξη (άρθρο 171).

Επί του άρθρου 50: Διατηρούνται οι ρυθμίσεις των παρ. 8 έως 9 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920. Η περί-

πτωση δ΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 16 δεν επαναλαμβάνεται λόγω της μεταβολής των λογιστικών κανόνων (βλ. ν. 4308/2014, Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, με τον οποίο καταργήθηκε το άρθρο 16 παράγραφος 8 περίπτωση δ΄). Διευκρινίζεται ότι ο μη υπολογισμός των ιδίων μετοχών για το σχηματισμό απαρτίας (παράγραφος 1α) σημαίνει ότι αυτές δεν υπολογίζονται ούτε στον αριθμητή ούτε στον παρανομαστή του κλάσματος.

Επί του άρθρου 51: Το άρθρο αυτό φορά την παροχή πιστώσεων για απόκτηση ιδίων μετοχών (financial assistance). Αντιστοιχεί στο άρθρο 16α του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 52: Αντιστοιχεί στο άρθρο 17 του κ.ν. 2190/1920 με ορισμένες διορθώσεις στις παραπομπές.

Επί του άρθρου 53: Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται το ζήτημα της κοινωνίας επί μετοχών, όπως περίπου έχει διαμορφωθεί στην πράξη. Το «αδιαίρετο» της μετοχής αναφέρεται στο ανεπίτρεπτο είτε να διαιρεθεί σε μικρότερες «υπό-μετοχές» είτε να διασπασθούν τα εξ αυτής δικαιώματα. Επιφυλάσσεται όμως το άρθρο 33 παράγραφος 5. Ορίζεται επίσης ότι οι συγκύριοι των μετοχών οφείλουν να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο, άλλως να ζητήσουν το δικαστικό διορισμό διαχειριστή των κοινών μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 790 ΑΚ, άλλως τα δικαιώματα εκ των μετοχών αναστέλλονται.

Επί του άρθρου 54: Το άρθρο αντιστοιχεί στο άρθρο 30α του κ.ν. 2190/1920 (ρύθμιση για ενέχυρο και επικαρπία) και εναρμονίζεται με τα άρθρα 1177 και 1245 ΑΚ. Με αντίθετη συμφωνία θα μπορεί να μεταφέρεται το δικαίωμα ψήφου στον ψιλό κύριο ή τον ενεχυρούχο δανειστή, μπορεί όμως να προβλέπονται και άλλα, π.χ. η από κοινού άσκηση. Διευκρινίζεται ότι το πρόσωπο που έχει το δικαίωμα ψήφου έχει και τα λοιπά μη περιουσιακά δικαιώματα (εννοείται το δικαίωμα παράστασης στη γενική συνέλευση, λήψης πληροφοριών, ακύρωσης απόφασης γενικής συνέλευσης, κ.λπ.). Τα περιουσιακά δικαιώματα καθορίζονται από το δίκαιο του ενεχύρου και της επικαρπίας.

Επί του άρθρου 55: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 12α του κ.ν. 2190/1920. Εννοείται ότι αν η εταιρεία είναι βέβαιη για την ταυτότητα του μετόχου (κάτι που θα συμβαίνει στο μέτρο που οι μετοχές είναι – μάλιστα από 1.1.2020 υποχρεωτικά – ονομαστικές) μπορεί να εκδώσει νέο τίτλο χωρίς την τήρηση της δικαστικής διαδικασίας.

Επί των άρθρων 56-58 (τίτλοι κτήσης μετοχών): Προτείνεται η εισαγωγή στο ελληνικό δίκαιο του γνωστού διεθνώς θεσμού των warrants με αντικείμενο μετοχές, που μπορεί να επιτρέψει την άντληση χρημάτων από επιχειρήσεις, ιδίως αναπτυσσόμενες. Προτείνεται η χρήση του όρου «τίτλοι κτήσης μετοχών», που είναι παρεμφερής του ήδη γνωστού όρου «τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων κτήσης μετοχών» (πρβλ. το άρθρο 7 παρ. 4 του ν. 3864/2010, προστεθέν με το άρθρο 9 παρ. 6 του ν. 4051/2012). Οι νέοι τίτλοι παρέχουν το δικαίωμα στον κάτοχό τους να αποκτήσει μετοχές που εκδίδονται από την εταιρεία έναντι καταβολής ορισμένου ποσού κατά την άσκηση του δικαιώματος. Η εταιρεία είναι δυνατό να λαμβάνει αντάλλαγμα ακόμη και κατά την έκδοση και διάθεση των τίτλων κτήσης μετοχών. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης του χρόνου άσκησης του δικαιώματος το εν λόγω αντάλλαγμα δεν επιστρέφεται. Δεν αποκλείεται, πάντως, η έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών χωρίς (ή με συμβολικό) χρηματικό αντάλλαγμα, προκειμένου π.χ. να δοθεί κίνητρο σε ένα πρόσωπο να προβεί σε ορισμένη σημαντική συναλλαγή με την εταιρεία.

Επί του άρθρου 56: Το άρθρο 56 ρυθμίζει την έκδοση των τίτλων κτήσης μετοχών και προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα εισαγωγής τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ. Οι διατάξεις για την αρμοδιότητα έκδοσης των τίτλων διαμορφώνονται κατά το πρότυπο των αντίστοιχων ρυθμίσεων σχετικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Δεδομένου ότι η έκδοση των τίτλων κτήσης μετοχών μπορεί να περιορίσει μελλοντικά το ποσοστό συμμετοχής των υφιστάμενων μετόχων, στους τελευταίους παρέχεται, σύμφωνα και με τις διατάξεις της «δεύτερης Οδηγίας» (βλ. ήδη άρθρο 72 παρ. 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132), η ίδια προστασία που παρέχεται σε σχέση με την αύξηση του κεφαλαίου και την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών. Ειδικότερα: α) Η έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών αποφασίζεται από τη Γ.Σ. με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, παρέχεται όμως η δυνατότητα έκδοσης τίτλων με τις προϋποθέσεις της έκτακτης αύξησης κεφαλαίου. β) Για την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών παρέχεται δικαίωμα προτίμησης στους υφιστάμενους μετόχους, το οποίο μπορεί να αποκλειστεί μόνο υπό τους όρους που προβλέπονται για τον αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης κατά την αύξηση κεφαλαίου. Οι μετοχές που θα προκύπτουν από την άσκηση του δικαιώματος καθορίζονται ως προς την κατηγορία τους από το καταστατικό. Αν εκδίδονται τίτλοι που παρέχουν δικαίωμα για έκδοση μετοχών διαφορετικής κατηγορίας (λ.χ. προνομιούχες μετοχές, εξαγοράσιμες μετοχές) σε σχέση με τα προβλεπόμενα από το καταστατικό της Α.Ε., θα πρέπει με αμέσως προηγούμενη απόφαση (που ασφαλώς μπορεί να λάβει χώρα στο πλαίσιο της ίδιας, καταστατικής, γενικής συνέλευσης που αποφασίζει την έκδοση των τίτλων) να τροποποιηθεί το καταστατικό. Ειδικότερα ζητήματα όπως η μερική κάλυψή της και η δημοσιότητα της έκδοσης, καθώς και το καθεστώς ονομαστικοποίησης και μεταβίβασης των τίτλων, ρυθμίζονται κατ' αναλογία προς τα ισχύοντα στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και τις μετοχές, αντίστοιχα.

Επί του άρθρου 57: Το άρθρο 57 ρυθμίζει τα ζητήματα απόκτησης ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών και συναφή θέματα. Η πρωτότυπη απόκτηση από την ίδια την εταιρεία απαγορεύεται, καθώς και η ενεχυρίαση των τίτλων για την εξασφάλιση δανείων ή άλλων απαιτήσεων της εκδότριας. Όσον αφορά την παροχή πιστώσεων από την εκδότρια προς τρίτους για την απόκτηση τίτλων της εφαρμόζεται αναλόγως η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 51, που έχει αντικείμενο μετοχές της εκδότριας. Η παράγωγη απόκτηση ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών επιτρέπεται, αλλά υπό ειδικούς όρους. Συνήθως θα αποσκοπεί στην ακύρωση των τίτλων ή επαναδιάθεσή τους με συγκεκριμένο τρόπο. Αρμόδιο για τη λήψη της σχετικής απόφασης ορίζεται το Δ.Σ., ως συλλογικό όργανο, το οποίο με την απόφασή του θέτει χρονικά και οικονομικά όρια όσον αφορά τις προβλεπόμενες αποκτήσεις και αιτιολογεί την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος μέσω αυτών. Θα πρέπει να τηρείται η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των κατόχων τίτλων που βρίσκονται στην ίδια θέση, ενώ, σε περίπτωση που η απόκτηση των τίτλων λαμβάνει χώρα με επαχθή αιτία, προσαπαιτείται έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας για το εύλογο του ανώτατου ορίου της αξίας απόκτησης των τίτλων από την εταιρεία. Η απόκτηση των τίτλων δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159. Εάν αποκτήθηκαν τίτλοι κτήσης μετοχών κατά παράβαση των ορισμών του νόμου, αυτοί πρέπει να μεταβιβασθούν εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησής τους, διαφορετικά ακυρώνονται. Η παράβαση των όρων απόκτησης ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών τιμωρείται ποινικά, με βάση τη νέα διάταξη του άρθρου 177.

Επί του άρθρου 58: Η άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης το οποίο ενσωματώνουν οι τίτλοι κτήσης μετοχών γίνεται κατά τρόπο καταρχήν αντίστοιχο με την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής μετατρέψιμων ομολογιών. Συγκεκριμένα η άσκηση του δικαιώματος γίνεται με μονομερή δήλωση του δικαιούχου του τίτλου κτήσης μετοχών προς την εταιρεία, επιπρόσθετα όμως απαιτείται και καταβολή του σχετικού ποσού, οπότε και χωρίς άλλη ενέργεια της εταιρείας επέρχεται αύξηση του κεφαλαίου με την έκδοση νέων μετοχών. Η άσκηση του δικαιώματος δεν επιτρέπεται προκειμένου για τυχόν ίδιους τίτλους κτήσης μετοχών ή τίτλους κτήσης μετοχών της μητρικής εταιρείας. Λόγω της απαγόρευσης έκδοσης μετοχών υπό το άρτιο, το άθροισμα του ποσού που καταβάλλεται κατά την άσκηση του δικαιώματος ορισμένου τίτλου και του τυχόν ποσού που καταβλήθηκε κατά την έκδοσή του δεν επιτρέπεται να υπολείπεται της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται. Επιπρόσθετα, δεν επιτρέπεται μερική καταβολή του ποσού για την απόκτηση των μετοχών που εκδίδονται κατά την άσκηση του δικαιώματος. Το ποσό που καταβάλλεται στην εταιρεία κατά την απόκτηση των τίτλων καταχωρίζεται σε σχηματιζόμενο αποθεματικό «από την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών» το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί, δεν θίγεται ακόμη και σε περίπτωση απόκτησης ιδίων τίτλων, και, σε περίπτωση απόσβεσης των δικαιωμάτων, προσαυξάνει το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Σε περίπτωση απόκτησης ιδίων τίτλων, το τυχόν προκύπτον κέρδος ή ζημία της εταιρείας κατά τους εφαρμοστέους λογιστικούς κανόνες με βάση την αποτίμηση των τίτλων, καταχωρίζεται στο αποθεματικό από την αποτίμηση χρεογράφων.

Επί των άρθρων 59-74 (ομολογιακά δάνεια): Στο Κεφάλαιο Δ΄ ρυθμίζονται οι ομολογίες που μπορεί να εκδώσει η Α.Ε. Ο ν. 3156/2003 χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα από τις ελληνικές επιχειρήσεις κατά τα 15 έτη εφαρμογής του και ως εκ τούτου πρέπει να θεωρηθεί πετυχημένος. Ενδείκνυται όμως η ενσωμάτωσή του στο νόμο για τις ανώνυμες εταιρείες, καθώς και η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων, ώστε οι ρυθμίσεις αφενός μεν να διευκολύνουν τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, αφετέρου δε να προσεγγίσουν τα κρατούντα στις διεθνείς αγορές. Αυτό καθίσταται ακόμη περισσότερο αναγκαίο υπό συνθήκες οικονομικής κρίσης και έλλειψης ρευστότητας, οπότε η διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Επί του άρθρου 59: Το άρθρο αυτό και το επόμενο αντιστοιχούν στο άρθρο 1 του ν. 3156/2003, με τις ακόλουθες διευκρινίσεις: α) Διευκρινίζεται (μετά και την γνωμοδότηση ΝΣΚ 43/2018) ότι το ομολογιακό δάνειο δεν χάνει το χαρακτήρα του ως ομολογιακού λόγω του ότι ενσωματώνεται σε μια ομολογία ή ότι ομολογιούχος είναι ένα πρόσωπο. β) Διευκρινίζεται επίσης ότι οι ομολογίες μπορούν να εισάγονται σε κάθε ρυθμιζόμενη αγορά, Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή

Μηχανισμό Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ) και όχι μόνο στις αγορές που λειτουργούν στην Ελλάδα. Διαφορετική ρύθμιση θα προσέκρουε στο δίκαιο της ΕΕ. γ) Ως προς τους μετόχους της εταιρείας η έκδοση ενός κοινού ομολογιακού δανείου δεν διαφέρει από τη λήψη ενός κοινού δανείου. Δεν είναι συνεπώς εύλογο να απαιτείται απόφαση γενικής συνέλευσης για την έκδοση ομολογιακού δανείου, πλην του μετατρέψιμου και του κερδοφόρου, για τα οποία ισχύουν ειδικές διάταξεις. Ο ν. 3156/2003 αναγνώρισε την παραπάνω σκέψη επιτρέποντας στο καταστατικό να προβλέψει την έκδοση των ομολογιακών δανείων με απόφαση του Δ.Σ. Όμως η γενική ρύθμιση εξακολουθεί να ορίζει ως αρμόδιο όργανο τη Γ.Σ. Με το παρόν νομοσχέδιο προτείνεται η κατάργηση των σχετικών ρυθμίσεων (ήτοι των παλαιών παρ. 2 και 3 τελευταίο εδάφιο του άρθρου 1 v. 3156/2003), ώστε να είναι πλέον αρμόδιο το Δ.Σ. ή ενδεχομένως οι υποκατάστατοι που αυτό ορίζει, κατά τις γενικές διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου. Είναι αυτονόητο ότι όπου οι μέτοχοι το επιθυμούν, μπορούν να περιορίσουν την εξουσία αυτή με το καταστατικό. Συνεπώς, ο νέος κανόνας έχει πρακτική σημασία μόνο στις περιπτώσεις που το καταστατικό σιωπά για το συγκεκριμένο ζήτημα. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί ομολογιακών δανείων εμπίπτουν και οι τίτλοι μικρής διάρκειας που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης συνήθως στη χρηματαγορά και ονομάζονται στο δίκαιο της κεφαλαιαγοράς εμπορικά γραμμάτια (commercial paper). Τυχόν εξαίρεση των βραχυπρόθεσμων τίτλων από το πεδίο εφαρμογής του νόμου θα άφηνε ρυθμιστικό κενό, αφού δεν υπάρχουν άλλες διατάξεις που να ρυθμίζουν τους τίτλους αυτούς. δ) Στη διεθνή πρακτική συνηθίζεται να μην εκδίδονται οι ομολογίες απευθείας ως άυλες, αλλά να γίνεται αποϋλοποίηση ή ακινητοποίηση των ομολογιών με την κατάθεση συνήθως ενός τίτλου που ενσωματώνει όλες τις ομολογίες σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων. Η νέα παράγραφος 6 αποβλέπει στη δυνατότητα υιοθέτησης της πρακτικής αυτής, δηλαδή της ακινητοποίησης κατά την ορολογία του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 (βλ. και αιτιολογική έκθεση σε σχέση με το άρθρο 40), καθώς και της αποϋλοποίησης. Η ίδια παράγραφος ορίζει ότι στην περίπτωση αυτή ομολογιούχοι θεωρούνται τα πρόσωπα που αναφέρονται στο μητρώο του κεντρικού αποθετηρίου ή οι ταυτοποιούμενοι ως ομολογιούχοι μέσω των εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών. Σημειώνεται ότι τα πρόσωπα αυτά ενδέχεται να μην είναι οι τελικοί δικαιούχοι των ομολογιών, καθώς οι ομολογίες μπορεί να κατέχονται στο όνομα πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρησης επενδύσεων για λογαριασμό πελατών τους. Η περίπτωση αυτή και μηχανισμοί προστασίας των τελικών δικαιούχων προβλέπονται στο εποπτικό δίκαιο των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων [βλ. άρθρο 145 παρ. 3 του ν. 4261/2014, άρθρα 16 παρ. 8, 12 και 13, 90 παρ. 6 και 91 παρ. 4 του ν. 4514/2018, καθώς και στον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 (ιδίως άρθρο 38)].

Επί του άρθρου 60: Με το άρθρο αυτό εισάγονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις: α) Τα ομολογιακά δάνεια που καλύπτονται από τράπεζες δεν υπόκεινται στο ανώτατο δικαιοπρακτικό επιτόκιο. Ήδη με το ν. 4416/2016 η ίδια ρύθμιση προβλέφθηκε για τα ομολογιακά δάνεια που εισάγονται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή καλύπτονται αποκλειστικά από επαγγελματίες επενδυτές. Δεδομένου ότι το

ανώτατο δικαιοπρακτικό επιτόκιο τίθεται για προστασία του οφειλέτη και όχι του δανειστή δεν είναι εύλογο να γίνεται διάκριση ανάλογα με την ιδιότητα των ομολογιούχων και ως εκ τούτου προτείνεται η απελευθέρωση του επιτοκίου για όλα τα ομολογιακά δάνεια. Εννοείται ότι σε κάθε περίπτωση, οι συμφωνίες περί επιτοκίου υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο με βάση τα άρθρα 178, 179 και 281 ΑΚ. β) Στη διεθνή πρακτική έχει δημιουργηθεί μια μορφή ομολογιακών δανείων που ονομάζονται ομολογίες πληρωμής σε είδος (payment in kind - «PIKbonds»). Τη δυνατότητα υιοθέτησης αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου, που είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για νέες επιχειρήσεις που δεν έχουν ακόμη ισχυρές ταμειακές ροές, επιτρέπει η προτεινόμενη περίπτωση α΄ της παραγράφου 2. γ) Το τραπεζικό δίκαιο προβλέπει ομολογιακά δάνεια χωρίς ημερομηνία λήξεως («perpetual bonds»). Το χρηματοδοτικό αυτό εργαλείο είναι ενδεχόμενο να είναι χρήσιμο και για άλλες επιχειρήσεις πλην των τραπεζών και προβλέπεται με την προτεινόμενη περίπτωση β΄ της παραγράφου 2. δ) Στη διεθνή πρακτική έχει δημιουργηθεί ο θεσμός ομολογιακών δανείων στα οποία προβλέπεται ότι δεν καταβάλλεται τόκος ή και κεφάλαιο, αν επέλθει ένας κίνδυνος, συνήθως μια φυσική καταστροφή που δεν καλύπτεται από την ασφαλιστική αγορά. Πρόκειται για τις λεγόμενες «ομολογίες καταστροφής» (catastrophe bonds), που επιτρέπουν τη διασπορά του κινδύνου σε πληθώρα ομολογιούχων. Το χρηματοδοτικό αυτό εργαλείο και άλλα που ενδέχεται να δημιουργηθούν στην πράξη προβλέπεται με την προτεινόμενη περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2. Ταυτόχρονα, η διάταξη αυτή καλύπτει τις ανάγκες του άρθρου 54 παράγραφος 1 στοιχείο δ΄ του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, έτσι ώστε ομολογίες να μπορούν να θεωρηθούν πρόσθετα στοιχεία ιδίων κεφαλαίων κατηγορίας 1 των πιστωτικών ιδρυμάτων. ε) Με την προτεινόμενη νέα παράγραφο 4 του άρθρου 60 δίνεται μεγαλύτερη ευχέρεια στο πρόγραμμα να καθορίσει τον τρόπο απόδειξης της ιδιότητας του ομολογιούχου σε αντικατάσταση των υπερβολικά περιοριστικών της συμβατικής ελευθερίας παλαιών παρ. 5 και 6 του άρθρου 1 του ν. 3156/2003. στ) Με την παράγραφο 5 διασφαλίζεται ότι στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται από τον νόμο η έκδοση ενημερωτικού δελτίου, οι υποψήφιοι ομολογιούχοι θα έχουν τουλάχιστον πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εκδότριας για την τελευταία τριετία, εφόσον υπάρχουν. ζ) Δεδομένου ότι ο νόμος προβλέπει περιπτώσεις κατά τις οποίες ένας ομολογιούχος στερείται του δικαιώματος ψήφου, διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση αυτή οι αντίστοιχες ομολογίες δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας των 2/3 που απαιτείται για την τροποποίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι των αρχικών. η) Κατά το πρότυπο του γερμανικού νόμου περί ομολογιακών δανείων προστίθεται για λόγους ασφάλειας δικαίου ενδεικτικός κατάλογος των θεμάτων, για τα οποία μπορεί να αποφασίζει η συνέλευση των ομολογιούχων. Είναι αυτονόητο ότι το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει αυξημένη πλειοψηφία ή και ομοφωνία για ορισμένα ή όλα τα θέματα αυτά.

Επί του άρθρου 61: Η παράγραφος 1 του άρθρου 61 αποτελεί επανάληψη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3156/2003. Η παράγραφος 2 καλύπτει κενό στη ρύθμιση του ν. 3156/2003 ορίζοντας πώς γίνεται η μεταβίβαση των ομολογιών.

Επί του άρθρου 62: Οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 3156/2003. Η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού, που αντιστοιχεί στην παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου, προέβλεπε τη λήψη απόφασης από το Δ.Σ. για την κτήση ιδίων ομολογιών. Όμως αυτό δεν είναι απαραίτητο και δεν επαναλήφθηκε στη νέα διάταξη, δεδομένου ότι πρόκειται για διαχειριστική πράξη που δεν θα απαιτεί κατ' ανάγκη συλλογική ενέργεια του Δ.Σ. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3156/2003 επέτρεπε κατ' εξαίρεση τη μετατροπή ομολογιών από την εκδότρια, όταν κατά το χρόνο μετατροπής συντρέχουν γι' αυτήν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών. Ωστόσο η μετατροπή των μετατρέψιμων ομολογιών που έχουν αποκτηθεί από την εκδότρια ισοδυναμεί με κάλυψη των μετοχών από την εκδότρια, αφού οι μετοχές γεννώνται στο όνομα και για λογαριασμό της και συνεπώς απαγορεύεται κατά το άρθρο 20 παράγραφος 1 της «δεύτερης» εταιρικής Οδηγίας. Για το λόγο δεν επαναλήφθηκε η δυνατότητα αυτή.

Επί του άρθρου 63: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 3 v. 3156/2003 και επιφέρει τις ακόλουθες κύριες μεταβολές στις ισχύουσες ρυθμίσεις: α) Δεδομένου ότι πλέον η αποϋλοποίηση δεν συνδέεται υποχρεωτικά με εισαγωγή σε ρυθμιζόμενη αγορά, δεν έχει νόημα να συνδέεται η υποχρεωτική συγκρότηση των ομολογιούχων σε ομάδα με την αποϋλοποίηση, όπως κατά το άρθρο 3. Συνεπώς προτείνεται να είναι υποχρεωτική η οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα όταν το ομολογιακό δάνειο εισάγεται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ. Εξαίρεση προβλέπεται για την περίπτωση βραχυπρόθεσμων τίτλων, στην περίπτωση των οποίων δεν είναι αναγκαία η συγκρότηση σε ομάδα, επειδή δεν παρίσταται ανάγκη τροποποίησης των όρων τους. β) Τίθεται ανώτατο όριο στην πλειοψηφία που μπορεί να απαιτείται κατά τους όρους του δανείου για τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης ή την παροχή ψήφου υπέρ σχεδίου αναδιοργάνωσης, ώστε να μη δυσχεραίνεται υπέρμετρα η σύναψη συμφωνιών εξυγίανσης και η έγκριση σχεδίων αναδιοργάνωσης. γ) Καταργείται η απαγόρευση της μετατροπής ομολογιών σε μετοχές με απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων ως περιττός περιορισμός στην ελευθερία των συναλλαγών. Όπου οι συναλλασσόμενοι δεν επιθυμούν να υπάρχει η δυνατότητα αυτή, δύνανται να προβλέψουν αυξημένη πλειοψηφία ή και ομοφωνία ως προϋπόθεση, προκειμένου να λάβει σχετική απόφαση η συνέλευση των ομολογιούχων. δ) Ο απόλυτος αποκλεισμός του δικαιώματος ψήφου σε σχέση με ομολογιούχους που είναι ταυτόχρονα μέτοχοι κατά 25% της εκδότριας είναι προβληματικός σε περίπτωση ομολογιακών δανείων που καλύπτονται από μετόχους. Από την άλλη πλευρά είναι ενδεχόμενο τα μέρη να κρίνουν σκόπιμο να αποκλείσουν το δικαίωμα ψήφου σε ευρύτερο κύκλο συνδεόμενων με την εταιρεία προσώπων. Για τους λόγους αυτούς προτείνεται να αφεθεί το σχετικό ζήτημα στη συμβατική ελευθερία, με διατήρηση της υφιστάμενης απαγόρευσης μόνο για την περίπτωση των εισηγμένων ομολογιών. ε) Το ζήτημα του δικαιώματος ψήφου στην περίπτωση επικαρπίας ή ενεχύρου ρυθμίζεται όπως στις μετοχές (άρθρο 54). στ) Προβλέπεται η δυνατότητα αποστολής της πρόσκλησης αντί δημοσίευσής της, δυνατότητα χρήσιμη ιδίως σε περίπτωση μικρού αριθμού ομολογιούχων. ζ) Η παράγραφος 5 αντιστοιχεί στην παρ. 5 του

άρθρου 3 του ν. 3156/2003, με την προσθήκη στην παρ. 6 της ανάλογης εφαρμογής και των διατάξεων για την ελαττωματικότητα των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων.

Επί του άρθρου 64: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 4 του ν. 3156/2003 και επιφέρει τις ακόλουθες κύριες μεταβολές στην ισχύουσα ρύθμιση: α) Στις διεθνείς αγορές τον ρόλο του εκπροσώπου των ομολογιούχων (κυρίως με τη μορφή εμπιστευματοδόχου - trustee) συνήθως αναλαμβάνουν εξειδικευμένα νομικά πρόσωπα που ανήκουν σε τραπεζικούς ομίλους, αλλά δεν αποτελούν τα ίδια πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων. Για το λόγο αυτόν ήδη στις διατάξεις για τις καλυμμένες ομολογίες προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης του ρόλου αυτού σε νομικά πρόσωπα συνδεδεμένα με πιστωτικά ιδρύματα. Προτείνεται λοιπόν η μεταφορά της ρύθμισης αυτής και στα υπόλοιπα ομολογιακά δάνεια. β) Επίσης, προκειμένου να αυξηθεί ο κύκλος των προσώπων που μπορούν να καταστούν εκπρόσωποι των ομολογιούχων, προστίθενται εποπτευόμενα πρόσωπα που παρέχουν συναφείς υπηρεσίες, δηλαδή κεντρικά αποθετήρια αξιών, διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ), διαχειριστές εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, καθώς και Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις του ν. 4354/2015. γ) Όταν υπάρχει μόνο ένας ομολογιούχος, είναι εύλογο να μπορεί ο ίδιος να ορίζεται ως εκπρόσωπος και ως εκ τούτου να συμβάλλεται στις εξασφαλιστικές συμβάσεις, ακόμη και αν δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα κ.λπ., αφού δεν τίθεται θέμα προστασίας των ομολογιούχων. δ) Στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 3 διαγράφεται η φράση: «Για τον υπολογισμό του παραπάνω ποσοστού, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατά το χρόνο ορισμού του εκπροσώπου και η αποτίμηση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 32 του v. 1969/1991», δεδομένης της κατάργησης της διάταξης, στην οποία γινόταν παραπομπή.

Επί του άρθρου 65: Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τις παρ. 4 έως 8 και 11 του άρθρου 4 του ν. 3156/2003, χωρίς ουσιώδεις αλλαγές, πλην εκείνων της παραγράφου 2, που αφορούν τη συνεργασία του εκπροσώπου με το κεντρικό αποθετήριο ή τους εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές.

Επί του άρθρου 66: Οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις παρ. 9, 10 και 16 του άρθρου 4 του ν. 3156/2003. Δεδομένου ότι στις διεθνείς αγορές οι εκπρόσωποι των ομολογιούχων δεν είθισται να ευθύνονται για κάθε αμέλεια, λόγω της δυσανάλογης με την αμοιβή τους ζημίας που μπορεί να προκληθεί από ένα σφάλμα τους, δίνεται η δυνατότητα περιορισμού της ευθύνης του εκπροσώπου με βάση τους όρους του ομολογιακού δανείου σε περίπτωση ελαφράς αμέλειας. Σημειώνεται ότι αντίστοιχη ρύθμιση περιέχεται στις διατάξεις για τις καλυμμένες ομολογίες (άρθρο 91 του ν. 3601/2007 και ήδη άρθρο 152 του ν. 4261/2014).

Επί του άρθρου 67: Αφορά την αντικατάσταση του εκπροσώπου των ομολογιούχων και αντιστοιχεί στις ρυθμίσεις των παρ. 11 έως 15 του άρθρου 4 του ν. 3156/2003.

Επί του άρθρου 68: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 5 του v. 3156/2003.

Επί του άρθρου 69: Στα άρθρα 69 έως 73 ρυθμίζονται οι επιμέρους κατηγορίες των ομολογιακών δανείων. Το άρθρο 69, για το κοινό ομολογιακό δάνειο, επαναλαμβά-

νει το πρώτο εδάφιο του άρθρου 6 του ν. 3156/2003 με τη διευκρίνιση ότι ο τόκος μπορεί να είναι καταβλητέος είτε κατά τη διάρκεια του δανείου είτε στη λήξη του. Το δεύτερο εδάφιο έχει μεταφερθεί στις γενικές ρυθμίσεις για τα ομολογιακά δάνεια (άρθρο 59 παράγραφος 4).

Επί του άρθρου 70: Το άρθρο αυτό αφορά τις ανταλλάξιμες ομολογίες και αντιστοιχεί στο άρθρο 7 του ν. 3156/2003. Προτείνεται η διεύρυνση της συμβατικής ελευθερίας των μερών με τη δυνατότητα έκδοσης υποχρεωτικώς ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου, ανταλλάξιμου υπό αίρεση ομολογιακού δανείου ή ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου, στο οποίο το δικαίωμα προαίρεσης ανταλλαγής ανήκει στην εκδότρια.

Επί του άρθρου 71: Το άρθρο αυτό αφορά τις μετατρέψιμες ομολογίες και αντιστοιχεί στο άρθρο 3α του κ.ν. 2190/1920, με τις ακόλουθες κύριες μεταβολές: α) Με την προτεινόμενη διάταξη αίρονται οι αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα έκδοσης υποχρεωτικά μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα έκδοσης υποχρεωτικά μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων προβλέπεται από τα περισσότερα ευρωπαϊκά δίκαια και συνεπώς η αμφιβολία που γεννάται από την έλλειψη ρητής διάταξης ως προς τη δυνατότητα έκδοσής τους στην Ελλάδα δημιουργεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα στις ελληνικές εταιρείες. β) Κατά κανόνα στις εκδόσεις μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων προβλέπονται μηχανισμοί αναπροσαρμογής της τιμής μετατροπής σε περίπτωση εταιρικών πράξεων (π.χ. έκδοση νέων μετοχών ή άλλων γεγονότων, π.χ. υποβολής δημόσιας πρότασης). Προτείνεται να γίνει ρητή αναφορά στη δυνατότητα αυτή.

Επί του άρθρου 72: Το άρθρο αυτό αφορά τις κερδοφόρες ομολογίες και αντιστοιχεί στο άρθρο 3β του κ.ν. 2190/1920, με τις ακόλουθες κύριες μεταβολές: α) Το ποσοστό επί των κερδών μπορεί να λαμβάνεται και πριν από το ελάχιστο μέρισμα (πράγμα συνεπές με τη φύση των ομολογιών ως δανείου) και μπορεί να είναι το ποσοστό αυτό όχι μόνο πέραν του τόκου, αλλά και αντί αυτού. β) Παρά το γεγονός ότι το αντάλλαγμα της ομολογίας συνδέεται με τα κέρδη της εταιρείας, η έκδοσή της δεν ισοδυναμεί με την έκδοση μετοχής – άλλωστε και οι τόκοι αφαιρούνται από τα κέρδη. Συνεπώς δεν πρέπει να απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία για την έκδοση των κερδοφόρων ομολογιών. γ) Επιπλέον δεν είναι λογικό να μη μπορεί να εξουσιοδοτείται το Δ.Σ. για την έκδοση κερδοφόρων ομολογιών, όπως εξουσιοδοτείται για την αύξηση κεφαλαίου ή την έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών.

Επί του άρθρου 73: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 12 του ν. 3156/2003 και επιφέρει τις ακόλουθες κύριες μεταβολές στην ισχύουσα ρύθμιση: α) Διευκρινίζεται ότι η εμπράγματη ασφάλεια μπορεί να παρέχεται και πριν από την έκδοση του ομολογιακού δανείου, όπως γίνεται δεκτό και στη σχετική νομική θεωρία. β) Παρέχεται η δυνατότητα ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων να λαμβάνει στο όνομά του ασφάλειες και υπέρ άλλων προσώπων που έχουν απαιτήσεις κατά της εκδότριας που συνδέονται με το ομολογιακό δάνειο. Η πρόταση αυτή γίνεται, επειδή είναι σύνηθες στο πλαίσιο της ίδιας χρηματοδότησης η εκδότρια να εκδίδει ομολογιακό δάνειο και να συνάπτει και άλλες συμβάσεις, όπως συμβάσεις παραγώγων, συμβάσεις αλληλόχρεου λογαριασμού, συμβάσεις για την έκδοση εγγυητικών επιστολών κλπ. Στις περιπτώσεις αυτές συχνά όλοι οι πιστωτές απαιτούν να έχουν κοινές εμπράγματες ασφάλειες ώστε να επιτυγχάνεται η σύμμετρη ικανοποίησή τους. γ) Διευκρινίζεται η δυνατότητα προσώπου που έχει εξουσίες ανάλογες με αυτές του εκπροσώπου των ομολογιούχων με οποιαδήποτε αλλοδαπή νομική κατασκευή σε ομολογιακό δάνειο που διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο να λαμβάνει εμπράγματες ασφάλειες στο όνομά του για λογαριασμό των ομολογιούχων. Έτσι επιλύονται αμφιβολίες που θα μπορούσαν να γεννηθούν σε περίπτωση ομολογιακού δανείου που διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο, αλλά ασφαλίζεται με εμπράγματες ασφάλειες που διέπονται από το ημεδαπό δίκαιο. δ) Η αναφορά στον ν. 3301/2004 γίνεται μόνο για λόγους διευκρίνισης ενόψει των αναφορών στο ν.δ. 17.7- 13.8/1923.

Επί του άρθρου 74: Το προτεινόμενο άρθρο τίθεται μόνο για λόγους διευκόλυνσης των εφαρμοστών του δικαίου παραπέμποντας στις ούτως ή άλλως ισχύουσες διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Επί του άρθρου 75: Η ρύθμιση για τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους ακολουθεί κατά βάση την παλαιά (άρθρο 15 του κ.ν. 2190/1920), με τις εξής διαφορές: α) Για λόγους προστασίας του κεφαλαίου διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε καταβολή προς τους κατόχους ιδρυτικών τίτλων γίνεται υπό τους όρους του άρθρου 151. β) Προβλέπεται ρητά στην παράγραφο 4 το δικαίωμα της εταιρείας να εξαγοράσει τους ιδρυτικούς τίτλους και πριν από την πάροδο της δεκαετίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο συντομότερος χρόνος προβλέπεται στο καταστατικό, κάτι το οποίο γίνεται ήδη δεκτό στη θεωρία. γ) Τροποποιείται με την παράγραφο 4 το ανώτατο αντίτιμο έναντι του οποίου η εταιρεία δύναται να εξαγοράσει τους ιδρυτικούς τίτλους (δεκαπλάσιο, έναντι 15% του μέσου ετήσιου μερίσματος κατά την τελευταία πενταετία (έναντι τριετίας), σύμφωνα με το άρθρο 15 του κ.ν. 2190/1920). δ) Με την παράγραφο 6 διευκρινίζεται ότι για την μεταβίβαση των ιδρυτικών τίτλων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για τη μεταβίβαση των μετοχών.

Επί του άρθρου 76: Στο άρθρο αυτό η ρύθμιση ακολουθεί επίσης κατά βάση την παλαιά (άρθρο 15 του κ.ν. 2190/1920), με τη διαφορά ότι ως προς τους όρους έκδοσης ιδρυτικών τίτλων έναντι παροχών σε είδος καταργείται ο κανόνας ότι η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει την προβλεπόμενη χρήση του παραχωρούμενου αντικειμένου, κανόνας που δύσκολα μπορούσε να εφαρμοστεί σε εισφορές σε είδος αντικειμένων που δεν έχουν συγκεκριμένη διάρκεια ζωής, όπως π.χ. ακίνητα, μετοχές κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τα άρθρα 77 επ. αφορούν το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας. Το νομοσχέδιο εμμένει στον παραδοσιακό τρόπο διακυβέρνησης της Α.Ε. μέσω Δ.Σ.. Δεν θεωρήθηκε απαραίτητο να εισαχθεί δυνατότητα υιοθέτησης εναλλακτικού συστήματος διοίκησης, ιδίως κατά τη γερμανική διάκριση «εποπτικού» και «διοικητικού» οργάνου, διότι αυτό θα ήταν αντίθετο με τις ελληνικές συνήθειες και μάλλον θα περιέπιπτε εξαρχής σε αχρησία, ακριβώς όπως έχει συμβεί και αλλού (π.χ. στη Γαλλία), όπου ο νόμος, με τίμημα τη μεγάλη διόγκωση των ρυθμίσεων, προέβλεψε κατ' επιλογή το λεγόμενο «διώροφο» σύστημα. Ωστόσο, το νομοσχέδιο προβλέπει κάποιο υποκατάστατο, που είναι η δυνατότητα ορισμού «εκτελε-

στικής επιτροπής» (άρθρο 87 παράγραφος 4), που μπορεί να έχει ως αποστολή τη λήψη αποφάσεων για την καθημερινή διοίκηση της εταιρείας, ενώ το λοιπό Δ.Σ. μπορεί να περιορισθεί σε καθήκοντα εποπτείας. Άλλος σημαντικός νεωτερισμός είναι η πρόβλεψη μονομελούς Δ.Σ., με διορισμό ενός μόνο προσώπου για τη διοίκηση της εταιρείας.

Επί του άρθρου 77: Το άρθρο αυτό περιέχει γενικές διατάξεις για το Δ.Σ., χωρίς σημαντικές μεταβολές έναντι των διατάξεων του ισχύοντος δικαίου. Με την παράγραφο 3 εισάγεται ανώτατος αριθμός των μελών που μπορεί να απαρτίζουν το Δ.Σ. (15 μέλη) πέραν του κατώτατου αριθμού, που προβλέπεται ήδη (3 μέλη). Με την παράγραφο 4 αποσαφηνίζεται το καθεστώς συνυπευθυνότητας του φυσικού προσώπου που ορίζει το νομικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του ως μέλους του Δ.Σ., εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, με εκείνη του νομικού προσώπου που αποτελεί μέλος του Δ.Σ. Το σύστημα είναι εκείνο του άρθρου 71 ΑΚ. Ορίζεται επίσης ότι παράλειψη ορισμού του φυσικού προσώπου ισοδυναμεί με παραίτηση του νομικού προσώπου από τη θέση του συμβούλου.

Επί του άρθρου 78: Το άρθρο αυτό περιέχει τον κανόνα της εκλογής του Δ.Σ. από τη γενική συνέλευση και τον ορισμό του πρώτου Δ.Σ. από το καταστατικό. Επιφυλάσσονται οι άλλες επιμέρους δυνατότητες που παρέχει ο νόμος για το διορισμό μελών του Δ.Σ. απευθείας από μέτοχο (άρθρο 79) και εκλογή από τη Γ.Σ. βάσει καταλόγων (άρθρο 80).

Επί του άρθρου 79: Παρέχεται καταστατική δυνατότητα απευθείας διορισμού μελών του Δ.Σ. κατά το πρότυπο του άρθρου 18 παρ. 3 επ. του κ.ν. 2190/1920. Αυξάνεται όμως το ποσοστό των μελών του Δ.Σ. που μπορούν να διοριστούν απευθείας από 1/3 σε 2/5. Διευκρινίζεται επίσης το ζήτημα αν το δικαίωμα μπορεί να χορηγηθεί σε περισσότερους μετόχους από κοινού. Με βάση τη διάταξη της παραγράφου 5 το δικαίωμα μπορεί να το έχουν είτε αυτοτελώς είτε και από κοινού δύο ή περισσότεροι μέτοχοι, με την προϋπόθεση πάντως ότι τα διοριζόμενα συνολικά μέλη δεν θα μπορούν να υπερβούν τον αριθμό που προκύπτει από την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Επί του άρθρου 80: Διατηρούνται η δυνατότητα εκλογής μελών του Δ.Σ. βάσει καταλόγων, η οποία εισήχθη με τον ν. 3604/2007, όπως και η απαγόρευση στην περίπτωση αυτή της δυνατότητας απευθείας διορισμού μελών του Δ.Σ. από μέτοχο ή μετόχους, καθώς οι δύο αυτές δυνατότητες εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό, δηλαδή την εκπροσώπηση στο διοικητικό συμβούλιο της μειοψηφίας.

Επί του άρθρου 81: Η δυνατότητα εκλογής αναπληρωματικών μελών υπάρχει ήδη (άρθρο 18 παρ. 7 του κ.ν. 2190/1920). Νέα στοιχεία είναι η δυνατότητα εκλογής ή διορισμού αναπληρωματικών μελών του Δ.Σ., ανεξάρτητα από το αν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται ή όχι στο καταστατικό, η θεώρηση ως αναπληρωματικών και των τυχόν επιλαχόντων σε περίπτωση εκλογής Δ.Σ. βάσει καταλόγων, καθώς επίσης και η υποβολή σε δημοσιότητα του διορισμού των αναπληρωματικών. Η αναπλήρωση της παραγράφου 2 λόγω σύγκρουσης συμφερόντων έχει προσωρινό χαρακτήρα. Η δυνατότητα παράστασης των αναπληρωματικών μελών στις συνεδριάσεις του Δ.Σ., αναγνωριζόμενη από την παράγραφο 3, δεν τους παρέχει δικαίωμα συμμετοχής στην ψηφοφορία και δεν θεσπίζεται ως προς αυτούς διαδικασία πρόσκλησης. Τα

αναπληρωματικά μέλη μπορούν να αντιπροσωπεύουν άλλο μέλος του Δ.Σ. (άρθρο 92 παράγραφος 4).

Επί του άρθρου 82: Ρυθμίζεται το ελλιπές διοικητικό συμβούλιο, εκείνο δηλ. που λόγω θανάτου, παραίτησης κλπ. μέλους του ή μελών του βρίσκεται με λιγότερα μέλη από τον κανονικό αριθμό. Παρέχονται οι δυνατότητες που παρέχει και ο κ.ν. 2190/1920, με την εξής όμως διαφορά: Ότι εφόσον η εκλογή μελών του Δ.Σ. σε αντικατάσταση παραιτηθέντων κλπ. αποτελεί καθολική πλέον πρακτική, οι δυνατότητες αναπλήρωσης κ.λπ. θα μπορούν να ισχύουν και χωρίς την προϋπόθεση πρόβλεψής τους από το καταστατικό.

Επί του άρθρου 83: Εισάγεται διάταξη αναφορικά με τις προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του Δ.Σ.. Πέραν της δικαιοπρακτικής ικανότητας δεν κρίθηκε σκόπιμο να τεθούν άλλοι περιορισμοί στην ελευθερία της Γ.Σ. να εκλέγει μέλη του Δ.Σ. (αν και υπάρχουν ειδικές διατάξεις για ορισμένες μορφές εταιρειών, π.χ. πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες, ως ειδικές, διατηρούνται). Αποσαφηνίζεται επίσης ότι η δικαιοπρακτική ικανότητα πρέπει να είναι πλήρης και δεν αρκεί η περιορισμένη. Εξάλλου, προϋποθέσεις σε σχέση με τις ιδιότητες και τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν τα πρόσωπα που εκλέγονται ως μέλη Δ.Σ. (π.χ. μέτοχοι με ορισμένο ποσοστό συμμετοχής ή πρόσωπα που έχουν συγκεκριμένες ιδιότητες) μπορεί να τίθενται και από το καταστατικό. Οι περιορισμοί αυτοί πάντως δεν πρέπει να οδηγούν σε καταστρατήγηση των αναγκαστικού δικαίου κανόνων της ανώνυμης εταιρείας (όπως για παράδειγμα, να περιορίζουν σε τέτοιο βαθμό τον αριθμό των δυνάμενων να εκλεγούν προσώπων, ώστε να καταργείται εν τοις πράγμασι η δυνατότητα εκλογής Δ.Σ. από τη Γ.Σ.) ή να προβαίνουν σε διακρίσεις φύλου ή άλλες διακρίσεις αντικείμενες στο νόμο.

Επί του άρθρου 84: Αναφορικά με τα ελαττώματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας διατηρείται η διάταξη του άρθρου 7ε του κ.ν. 2190/1920 και απλώς μεταφέρεται συστηματικά στο κεφάλαιο περί Δ.Σ..

Επί του άρθρου 85: Το άρθρο αυτό αφορά τη θητεία του Δ.Σ. Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 διευκρινίζεται ότι διορισμός μελών του Δ.Σ. για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ισχύει για τη μέγιστη θητεία των έξι ετών. Με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 αποσαφηνίζεται ότι η θητεία των μελών του Δ.Σ. παρατείνεται στην περίπτωση κατά την οποία συγκαλείται μεν η Γ.Σ., πλην όμως αναβάλλεται ή διακόπτεται μέχρι να ληφθεί η απόφαση για εκλογή νέου Δ.Σ. από τη Γ.Σ. Η παράγραφος 2 προβλέπει τη δυνατότητα της Γ.Σ. να αποφασίζει τμηματική ανανέωση του Δ.Σ. («staggered board»). Μπορεί για παράδειγμα να προβλέπεται στο καταστατικό ότι το Δ.Σ. ανανεώνεται κατά ένα ποσοστό ή κατά ένα αριθμό μελών ανά διετία. Εννοείται ότι η δυνατότητα αυτή δεν εμποδίζει τη Γ.Σ. να ανακαλεί, όποτε το επιθυμεί ή το κρίνει σκόπιμο, το Δ.Σ. εν όλω ή εν μέρει, στην περίπτωση αυτή όμως θα πρέπει ο αντικαταστάτης να εντάσσεται στο χρόνο θητείας του ανακληθέντος.

Επί του άρθρου 86: Στο άρθρο 86 (αρμοδιότητες και εξουσίες του Δ.Σ.) επέρχεται με την παράγραφο 2 διαφοροποίηση σε σχέση με το άρθρο 22 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920. Συγκεκριμένα, προτείνεται η απάλειψη των λέξεων «ή όφειλε να τη γνωρίζει», για λόγους ορθότερης ενσωμάτωσης της πρώτης εταιρικής Οδηγίας (2009/101/ΕΚ), το άρθρο 10 της οποίας προβλέπει ότι: «Τα κράτη μέλη δύνανται εντούτοις να προβλέπουν ότι η εταιρεία δεν δεσμεύεται όταν οι εν λόγω πράξεις υπερ-

βαίνουν τα όρια του εταιρικού σκοπού εφόσον η εταιρεία αποδεικνύει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση ή δεν μπορούσε, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, να την αγνοεί» (άρθρο 9 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2017/1132). Συνεπώς η οδηγία επιτρέπει εξαίρεση από τη δέσμευση της εταιρείας από πράξεις εκτός του εταιρικού σκοπού μόνο αν οι τρίτοι πράγματι γνώριζαν την υπέρβαση, η γνώση δε αυτή είτε αποδεικνύεται είτε συνάγεται έμμεσα εκ του ότι ο τρίτος δεν μπορούσε κατά τις περιστάσεις να την αγνοεί. Αντίθετα, οι λέξεις «ή όφειλε να τη γνωρίζει» καταλαμβάνουν και πρόσωπο που δεν γνώριζε την υπέρβαση, επειδή δεν επέδειξε την προσήκουσα επιμέλεια, τούτο όμως δεν φαίνεται να είναι σύμφωνο με την Οδηγία.

Επί του άρθρου 87: Το άρθρο 87 αφορά την ανάθεση αρμοδιοτήτων του Δ.Σ. σε μέλη του ή τρίτους. Με την παρ. 1 καταργείται η δυνατότητα ανάθεσης του εσωτερικού ελέγχου σε μέλη του Δ.Σ., όπως ίσχυε με την παράγραφο 3 του άρθρου 22, καθώς η ανάθεση αυτή ενδέχεται να δημιουργεί σύγκρουση συμφερόντων και να μην διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αμεροληψία που οφείλουν να διαθέτουν οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Με την παράγραφο 4 προβλέπεται, κατά το πρότυπο της ακολουθούμενης συχνά πρακτικής η δυνατότητα σύστασης εκτελεστικής επιτροπής, οριζόμενης από το Δ.Σ. ή από το καταστατικό, τα οποία θα ρυθμίζουν τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντά της και τον τρόπο λειτουργίας της. Στην επιτροπή αυτή μπορούν να μετέχουν τόσο μέλη του Δ.Σ. όσο και τρίτοι. Το επιτρεπτό μιας τέτοιας επιτροπής είχε δημιουργήσει αμφιβολίες στο παρελθόν, δεδομένου ότι δεν ήταν βέβαιο αν η δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων του Δ.Σ. σε συγκεκριμένα μέλη του μπορούσε να περιλαμβάνει και τη δημιουργία επιτροπής με καθήκοντα λήψης αποφάσεων. Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η δυνατότητα ανάλογης εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης και σε μη εισηγμένες εταιρείες εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους. Στην τελευταία περίπτωση δεν επέρχονται οι έννομες συνέπειες του άρθρου 10 παράγραφος 1 του ίδιου νόμου (οι συνέπειες αυτές αφορούν τις εποπτικές εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς), αν παραβιαστούν οι σχετικές διατάξεις.

Επί του άρθρου 88: Με τη διάταξη αυτή αποσαφηνίζονται οι προϋποθέσεις νομιμοποίησης των εκπροσώπων της εταιρείας. Η ουσία του άρθρου είναι η νομοθετική επανάληψη του άρθρου τρίτου παρ. 12 του ν. 4156/2013, για το μη αναγκαίο της εταιρικής σφραγίδας. Ο ν. 4156/2013 όμως στην πράξη δεν τηρείται πάντοτε και κρίνεται σκόπιμο η διάταξη να επαναληφθεί.

Επί του άρθρου 89: Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν τα γενικώς ισχύοντα στο ζήτημα του προέδρου και του αναπληρωτή προέδρου του Δ.Σ., όπως έχουν διαμορφωθεί στην πράξη και τις συνήθεις ρήτρες των καταστατικών. Κρίθηκε όμως σκόπιμο να προβλεφθούν στο νόμο για λόγους πληρότητας και αποφυγή αμφισβητήσεων, λαμβανομένων υπόψη: α) ότι ο νόμος σε αρκετά σημεία αναφέρεται σε αρμοδιότητες του προέδρου και του αναπληρωτή του, και β) ο νόμος δεν προέβλεπε τι συμβαίνει σε περίπτωση που δεν οριστεί πρόεδρος.

Επί του άρθρου 90: Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει με επουσιώδεις διαφοροποιήσεις τις προϊσχύσασες ρυθμίσεις για τον τόπο συνεδρίασης του Δ.Σ. και τη δυνατότητα συνεδρίασης με τηλεδιάσκεψη. Προβλέπεται ωστόσο επίσης η δυνατότητα μέλους του Δ.Σ. που κατοικεί σε

άλλη χώρα από εκείνη της συνεδρίασης ή εφόσον υπάρχει κάποιος άλλος σπουδαίος λόγος να αξιώσει τη συμμετοχή του σε συνεδρίαση του Δ.Σ. με τηλεδιάσκεψη, ακόμη και αν τούτο δεν προβλέπεται στο καταστατικό ή δεν συμφωνούν όλα τα μέλη του Δ.Σ..

Επί του άρθρου 91: Το άρθρο αυτό αφορά τη συχνότητα συνεδριάσεων και τη σύγκληση του Δ.Σ. Επαναλαμβάνει τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του άρθρου 20 του κ.ν. 2190/1920. Η μόνη διαφοροποίηση που επέρχεται με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 είναι η υποχρέωση γνωστοποίησης της πρόσκλησης προ πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών (αντί δύο) πριν από τη συνεδρίαση, αν η τελευταία πρόκειται να λάβει χώρα εκτός της έδρας της εταιρείας.

Επί του άρθρου 92: Για να συνεδριάσει το Δ.Σ. θα πρέπει να υπάρχει απαρτία και πάντως να παρίστανται ή να αντιπροσωπεύονται τουλάχιστον τρία μέλη. Ο παλαιότερος κανόνας ότι σε κάθε περίπτωση απαιτείται η φυσική παρουσία τριών μελών κρίθηκε μη απαραίτητος, αφού και στο διά περιφοράς πρακτικό (άρθρο 94) τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν όλα να αντιπροσωπεύονται. Με την παράγραφο 4 επεκτείνεται η δυνατότητα εκπροσώπησης στο Δ.Σ. και σε αναπληρωματικά μέλη. Οποιοδήποτε αναπληρωματικό μέλος μπορεί να εξουσιοδοτηθεί να παραστεί αντί του μέλους του Δ.Σ..

Επί του άρθρου 93: Στην παράγραφο 1 επαναλαμβάνεται η διάταξη για την υποχρεωτική καταγραφή της ατομικής γνώμης μέλους του Δ.Σ. στα πρακτικά, με τον περιορισμό όμως ότι τούτο δεν αναφέρεται σε θέματα προφανώς εκτός ημερήσιας διάταξης, ή η διατύπωση της γνώμης αντίκειται καταφανώς στα χρηστά ήθη ή το νόμο. Τούτο θα συμβαίνει και όταν το μέλος του Δ.Σ. επιχειρεί να αποκαλύψει χωρίς επαρκή αιτιολογία επιχειρηματικά απόρρητα της εταιρείας. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 93 στοχεύει στην αποτροπή αλλοίωσης (ιδίως προχρονολόγησης ή μεταχρονολόγησης) των πρακτικών. Όμοια διάταξη υπάρχει για την Ι.Κ.Ε. (άρθρο 66 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 94: Οι ρυθμίσεις που εισήχθησαν με τον ν. 3604/2007 αναφορικά με τη δυνατότητα πρακτικών «διά περιφοράς» ενισχύονται με το άρθρο 94, προκειμένου να είναι δυνατή η λήψη απόφασης και στην περίπτωση που όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική τους απόφαση σε πρακτικό χωρίς συνεδρίαση. Προβλέπεται επίσης η υποχρέωση καταχώρισης του εν λόγω πρακτικού στο βιβλίο πρακτικών. Η αντικατάσταση των υπογραφών με ηλεκτρονικά μέσα προϋποθέτει ειδική προς τούτο πρόβλεψη του καταστατικού. Όμοιες διατάξεις υπάρχουν και για την Ι.Κ.Ε. (άρθρο 73 του ν. 4072/2012).

Επί του άρθρου 95: Για τις ελαττωματικές αποφάσεις του Δ.Σ. θεσπίσθηκαν ειδικές ρυθμίσεις, που δεν ταυτίζονται με τους αντίστοιχους κανόνες για τις ελαττωματικές αποφάσεις της Γ.Σ.. Αυτό οφείλεται στη διαφορετική φύση των αποφάσεων των δύο οργάνων: Πρώτον, οι περισσότερες αποφάσεις του Δ.Σ. αφορούν θέματα διαχείρισης, θα ήταν δε παράτολμο να ανατεθεί στο δικαστήριο ο έλεγχος του κύρους διαχειριστικών αποφάσεων, ακόμη περισσότερο που υπάρχει ο κανόνας της επιχειρηματικής κρίσης. Δεύτερον, οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται από όργανο που υπέχει ευθύνη απέναντι στην εταιρεία, ενώ καταρχήν οι μέτοχοι είναι ανεύθυνοι. Εύλογα μπορεί να υποστηριχθεί ότι η ευθύνη αυτή θα αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα, που θα αντιμετωπίζει με κάποια επάρκεια, έστω και *ex post*, τα προβλήματα των πα-

ράνομων αποφάσεων του Δ.Σ..Τρίτον δε, και ίσως το κυριότερο, οι αποφάσεις του Δ.Σ. αφού ληφθούν εκτελούνται, οπότε θα είναι συχνά χωρίς νόημα το να εξετάζεται αν οι αποφάσεις αυτές ήσαν ή όχι «έγκυρες», ενώ, αν έχουν εκτελεσθεί (όπως συχνότατα θα συμβαίνει), θα απομένει (όπως μόλις ελέχθη) το ζήτημα της ευθύνης, ενώ παράλληλα θα λειτουργεί το φαινόμενο δικαίου. Κρίθηκε συνεπώς σκόπιμο για την πληρότητα και την ασφάλεια του δικαίου να υπάρξει ρύθμιση των ελαττωματικών αποφάσεων και να αντιμετωπιστούν προβλήματα που ανακύπτουν λόγω της απουσίας ρύθμισης, και στα οποία η νομολογία δεν έχει καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα. α) Η ρύθμιση που επελέγη είναι καταρχήν μεν να υπάρχει ακυρότητα εκείνων των αποφάσεων του Δ.Σ. που, είτε κατά περιεχόμενο αντίκεινται στο νόμο (εννοείται και στα χρηστά ήθη) ή το καταστατικό, είτε ελήφθησαν κατά παράβαση διαδικαστικών κανόνων (έλλειψη πρόσκλησης, κακή σύνθεση, μη τήρηση διατάξεων για απαρτία και πλειοψηφία κ.λπ.). Οι διαδικαστικές παραβάσεις υποδηλώνονται με το λεκτικό που χρησιμοποιήθηκε και στο άρθρο 35α παράγραφος 1 του κ.ν. 2190/1920, όπως αναμορφώθηκε με το v. 3604/2007 («αποφάσεις που λήφθηκαν με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό»). β) Εισάγεται όμως μια διαφοροποίηση, στηριζόμενη στην ελάσσονα σημασία της παράβασης διαδικαστικών κανόνων, που δικαιολογεί τη διαφοροποιημένη μεταχείριση και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης: Σε περίπτωση τέτοιας παράβασης, η ακυρότητα θα υπάρχει μόνο, αν η απόφαση ελήφθη κατά πλειοψηφία (και όχι ομοφώνως, οπότε η ακυρότητα για διαδικαστικές παραβάσεις δεν θα δικαιολογείται). Λόγος ακυρωσίας δεν είναι και η κατάχρηση της πλειοψηφίας, που αναφέρεται μόνο στη γενική συνέλευση. Δεν θεωρείται επίσης ότι επηρεάζει το κύρος μιας απόφασης η τυχόν άστοχη διαχείριση, και μάλιστα ανεξάρτητα από το αν συντρέχουν στη συγκεκριμένη περίπτωση οι προϋποθέσεις του κανόνα της επιχειρηματικής κρίσης. γ) Εννοείται ότι ελαττώματα μεμονωμένων ψήφων που δόθηκαν από μέλη του Δ.Σ. (π.χ. ψηφίζει σύμβουλος, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει λόγος σύγκρουσης συμφερόντων) θα επηρεάζουν το κύρος της απόφασης μόνο, αν χωρίς την ψήφο αυτή δεν θα σχηματιζόταν πλειοψηφία. δ) Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται με πρακτικά «διά περιφοράς», ως εναλλακτικός τρόπος λήψης απόφασης από το Δ.Σ., θα είναι ανυπόστατες, αν δεν υπάρχουν οι υπογραφές όλων των μελών του Δ.Σ. (των ίδιων ή των εκπροσώπων τους), ενώ η αντίθεση του περιεχομένου τους με το νόμο ή το καταστατικό θα οδηγεί σε ακυρότητα. ε) Όμως το βασικό χαρακτηριστικό της νέας ρύθμισης είναι οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες κάποιος μπορεί να επικαλεσθεί την ακυρότητα. Τα μέλη του Δ.Σ. ατομικά μπορούν να την επικαλεσθούν εντός εξάμηνης προθεσμίας, διότι έχουν συμμετάσχει - ή και αρνηθεί να συμμετάσχουν – στη λήψη της απόφασης, καταρχήν δε είναι υπεύθυνα για τα αποφασισθέντα, και έχουν συνεπώς λόγο να τηρείται η νομιμότητα. Η προθεσμία αρχίζει από την καταχώριση της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών (η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης της χρονολογίας καταχώρισης, πρβλ. άρθρο 93 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο), αν όμως η απόφαση είναι καταχωριστέα στο Γ.Ε.ΜΗ. η προθεσμία αρχίζει από την τελευταία αυτή καταχώριση. Τρίτοι (ακόμη και μέτοχοι) καταρχήν δεν ενδείκνυται να επικαλούνται την ακυρότητα, διότι με τον τρόπο αυτό θα υποκαθιστούσαν το Δ.Σ. στη διαχειριστι-

κή του κρίση. Παρά ταύτα, είναι ανάγκη να προστατευθούν οι μέτοχοι και λοιποί τρίτοι, όταν από την παράνομη απόφαση του Δ.Σ. βλάπτονται προσωπικά τους συμφέροντα. Στην περίπτωση αυτή δηλ. (όπως συμβαίνει και στην περίπτωση της άμεσης ζημίας) ο μέτοχος ή ο τρίτος έχουν ατομικό δικαίωμα προστασίας και θα έχουν έννομο συμφέρον να επικαλεσθούν την ακυρότητα της απόφασης, ομοίως εντός εξάμηνης προθεσμίας, όχι όμως με αναφορά στο εταιρικό συμφέρον και τη σκοπιμότητα της διαχειριστικής κρίσης του Δ.Σ., αλλά με αναφορά στη βλάβη που προσωπικά και άμεσα υφίστανται. Όπως δηλαδή ο μέτοχος ή ο τρίτος δανειστής νομιμοποιούνται να αξιώσουν οι ίδιοι την άμεση ζημία που υφίστανται από πράξεις του Δ.Σ., με τον ίδιο τρόπο θα μπορούν και να επικαλεσθούν την ακυρότητα μιας απόφασης του Δ.Σ. που τους βλάπτει προσωπικά και άμεσα (π.χ. το Δ.Σ. αποφασίζει να μην καταβληθεί μέρισμα, που νόμιμα αποφασίστηκε από τη Γ.Σ. να καταβληθεί). Τέλος, η ακυρότητα μπορεί να ληφθεί υπόψη αυτεπαγγέλτως και από το δικαστήριο, αν πρόκειται για διαρκή παράβαση κανόνων αναγκαστικού δικαίου. Στην περίπτωση αυτή την παρανομία της απόφασης μπορούν να επικαλεσθούν και οι μέτοχοι, ανεξάρτητα αν βλάπτονται προσωπικά και άμεσα, με το σκεπτικό ότι δεν είναι ανεκτό για τους μετόχους να διαιωνίζεται μια παράνομη κατάσταση στην εταιρεία, χωρίς να μπορούν να αντιδράσουν. στ) Στο παραπάνω σύστημα εισάγεται μια εξαίρεση, για να ληφθεί υπόψη η λειτουργική ομοιότητα ορισμένων αποφάσεων που λαμβάνει το Δ.Σ. με εκείνες της Γ.Σ. (π.χ. αποφάσεις αύξησης κεφαλαίου, συγχώνευσης κ.λπ.). Λόγω της ομοιότητας αυτής, τα ελαττώματα της απόφασης θα κρίνονται με βάση τα άρθρα 137 και 138 του νόμου, αναλογικά εφαρμοζόμενα (και προσαρμοζόμενα στις ιδιαιτερότητες του Δ.Σ.). ζ) Τέλος, προβλέπεται η υποβολή σε δημοσιότητα της δικαστικής απόφασης που αναγνωρίζει την ακυρότητα της απόφασης του Δ.Σ., αν και η τελευταία ήταν καταχωριστέα στο Γ.Ε.ΜΗ..

Επί του άρθρου 96: Με την παράγραφο 1 αποτυπώνονται τα γενικώς ισχύοντα σε ό,τι αφορά την υποχρέωση επιμελούς άσκησης των καθηκόντων των μελών του Δ.Σ. ως απόρροια της εκπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του. Βασική υποχρέωση είναι η τήρηση του νόμου, του καταστατικού και των νόμιμων αποφάσεων της Γ.Σ.. Εννοείται ότι η νομιμότητα των αποφάσεων της Γ.Σ. θα πρέπει είτε να έχει κριθεί από τα δικαστήρια, είτε να μην έχει με βασιμότητα αμφισβητηθεί. Προσωπική άποψη του μέλους του Δ.Σ. για τη νομιμότητα της απόφασης θα μπορεί να στηρίξει τις επιλογές του με προσωπικό κίνδυνο τούτου. Η αναλυτική καταγραφή των επιμέρους εκφάνσεων της υποχρέωσης επιμελούς άσκησης των καθηκόντων των μελών του Δ.Σ. (όπως π.χ. κατά το αγγλικό δίκαιο) δεν κρίθηκε σκόπιμη, στο μέτρο που αφενός μεν το εύρος των αρμοδιοτήτων τους κατά την άσκηση της εκπροσωπευτικής και διαχειριστικής τους εξουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλο και αφετέρου η αξιολόγηση της τήρησης της κάθε υποχρέωσης συναρτάται με τις συγκεκριμένες εκάστοτε ειδικές περιστάσεις. Προβλέπονται πάντως ρητά δύο καθήκοντα που γίνονται ευρέως δεκτά στη θεωρία, δηλαδή το καθήκον εποπτείας των αποφάσεων τόσο του ίδιου του Δ.Σ. όσο και της Γ.Σ. και το καθήκον ενημέρωσης των λοιπών μελών του Δ.Σ. για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, ώστε να είναι σε θέση να ασκούν τον εποπτικό τους ρόλο. Ειδική μνεία γίνεται επίσης της συλλογικής ευθύνης του Δ.Σ. για την τήρηση των εταιρικών βιβλίων και αρχείων, καθώς και για την κατάρτιση των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, των σχετικών εκθέσεων διαχείρισης και εταιρικής διακυβέρνησης, όπως απαιτεί το άρθρο 33 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ και της έκθεσης αποδοχών. Παράβαση του καθήκοντος αυτού επάγεται την αστική αλλά και ποινική ευθύνη του Δ.Σ..

Επί του άρθρου 97: Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 97 συστηματοποιούνται οι κύριες εκφάνσεις της υποχρέωσης πίστεως των μελών του διοικητικού συμβουλίου βάσει του προϊσχύσαντος του κ.ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3604/2007. Με την παράγραφο 1β καθιερώνεται, πέραν της υποχρέωσης της έγκαιρης αποκάλυψης στα λοιπά μέλη του Δ.Σ. ιδίων συμφερόντων των προσώπων της παραγράφου 1, η υποχρέωση «επαρκούς» αποκάλυψής τους, ώστε τα λοιπά μέλη του Δ.Σ. να σχηματίζουν κατά το δυνατόν τεκμηριωμένη άποψη σχετικά. Η επιβαλλόμενη αποκάλυψη σύγκρουσης συμφερόντων δεν αφορά μόνο τη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων (όπως κατά την παρ. 3β του άρθρου 22α του κ.ν. 2190/1920), αλλά αφορά και τη σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ της εταιρείας και (γενικότερα) των πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 99 και με τα οποία το μέλος του Δ.Σ. σχετίζεται. Έτσι π.χ. το μέλος του Δ.Σ., ανεξάρτητα από την εφαρμογή του άρθρου 99, θα οφείλει να αποκαλύπτει και συγκρούσεις συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα της συζύγου του ή των τέκνων του ή εταιρείας που ελέγχει, εφόσον λαμβάνει γνώση αυτών. Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι το μέλ.ος του Δ.Σ. στερείται του δικαιώματος ψήφου επί θεμάτων, στα οποία υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων της εταιρείας με εκείνα του ιδίου ή των προσώπων με τα οποία συνδέεται με σχέση υπαγόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 99 (συγγενείς, ελεγχόμενες εταιρείας κλπ.). Μη ουσιώδεις ή απόμακρες συγκρούσεις συμφερόντων δεν δικαιολογούν πάντως αποχή του από την ψηφοφορία. Ρυθμίζεται επίσης το ενδεχόμενο κάποια απόφαση να μην μπορεί να ληφθεί λόγω της υποχρέωσης αποχής περισσότερων μελών του Δ.Σ., ώστε τα υπόλοιπα να μην σχηματίζουν απαρτία, οπότε το ζήτημα πρέπει να παραπέμπεται στη Γ.Σ. μετά από πρωτοβουλία των λοιπών μελών.

Επί του άρθρου 98: Με την παράγραφο 1 του άρθρου 98 διευρύνθηκε η δυνατότητα να επιτρέπονται πράξεις ανταγωνισμού όχι μόνο με απόφαση της γενικής συνέλευσης, αλλά και με το καταστατικό. Κατά τα λοιπά, το άρθρο αυτό δεν επιφέρει αλλαγές σε σχέση με το άρθρο 23 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 99: Το άρθρο αναφέρεται στις συναλλαγές της εταιρείας με συνδεδεμένα πρόσωπα (related party transactions), δηλαδή με πρόσωπα, που μπορούν να ασκήσουν έλεγχο ή αθέμιτη επιρροή σ' αυτήν. Με τις ρυθμίσεις του παρόντος το ελληνικό δίκαιο εναρμονίζεται προς το άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ. Οι ρυθμίσεις αφορούν όλες τις ανώνυμες εταιρείες, εισηγμένες και μη (η παραπάνω Οδηγία αφορά μόνο τις εισηγμένες), υπάρχουν όμως ειδικές διατάξεις για τις εισηγμένες. Επισημαίνεται επίσης, πέραν των διατάξεων του νόμου, ότι σε περίπτωση συμβάσεων με αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, η μεν ελληνική εταιρεία θα πρέπει να συμμορφωθεί με το άρθρο 99, ενώ το επιτρεπτό της σύμβασης για το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο θα εξαρτηθεί από το δί-

καιο που διέπει το πρόσωπο αυτό. Η παράγραφος 1 εισάγει την γενική αρχή της απαγόρευσης τέτοιων συναλλαγών χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 99 έως101. Πρόκειται για συμβάσεις της εταιρείας με τα πρόσωπα αυτά ή για παροχή ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ των προσώπων αυτών. Όπως και στην παρ. 1 του ισχύοντος άρθρου 23α παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920 διατηρείται και εδώ η επιφύλαξη της ειδικής ρύθμισης των συναλλαγών πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων. Οι παράγραφοι 2 και 3 ορίζουν το πεδίο εφαρμογής του συστήματος ρυθμίσεων των άρθρων 99-101 και τις εξαιρέσεις από αυτό αντιστοίχως. Για τον προσδιορισμό του προσωπικού πεδίου εφαρμογής, η παράγραφος 2 παραπέμπει στις διατάξεις του λογιστικού δικαίου. Συγκεκριμένα για μεν τις εισηγμένες γίνεται αναφορά στα πρόσωπα που ορίζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 24 και 27, ενώ για τις μη εισηγμένες καλύπτονται τα μέλη του Δ.Σ., τα πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρεία, τα στενά μέλη της οικογένειας τούτων, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α του ν. 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τα πρόσωπα αυτά. Το καταστατικό πάντως μπορεί να διευρύνει τον κύκλο των προσώπων που υπάγονται στη ρύθμιση. Το αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων διαλαμβάνει κατ' αρχήν το σύνολο των συναλλακτικών σχέσεων μεταξύ της εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων. Με τη νέα ρύθμιση δεν υπάρχει πλέον η διάκριση μεταξύ δανειακών και πιστωτικών συμβάσεων, από τη μία μεριά, και «άλλων συμβάσεων», από την άλλη, αλλά όλες οι συμβάσεις υπάγονται σε ενιαίο καθεστώς, όπως επιτάσσει και η Οδηγία. Από το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων εξαιρούνται (παρ. 3), μεταξύ άλλων, οι γνωστές υπό το προηγούμενο καθεστώς του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920 «τρέχουσες συναλλαγές» της εταιρείας, οι συμβάσεις που συνήφθησαν από πιστωτικά ιδρύματα βάσει μέτρων που αποσκοπούν στη διαφύλαξη της σταθερότητάς τους, κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας αρχής που είναι υπεύθυνη για την προληπτική εποπτεία, οι συμβάσεις της εταιρείας με 100% θυγατρική της ή θυγατρική, στην οποία δεν μετέχει κανένα πρόσωπο συνδεδεμένο, σύμφωνα με την παράγραφο 2, και συμβάσεις της εταιρείας με άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενη από αυτήν εταιρεία, οι οποίες συνάπτονται προς το συμφέρον και προς όφελος της εταιρείας αυτής ή από την οποία δεν κινδυνεύουν τα συμφέροντα της τελευταίας και τα συμφέροντα των μετόχων μειοψηφίας. Εξαιρούνται επίσης και οι συμβάσεις που αφορούν τις αποδοχές των μελών του Δ.Σ. της εταιρείας και των διοικητικών στελεχών της, αφού ως προς τα πρόσωπα αυτά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 109 έως 114 για τις αμοιβές. Ειδικά ως προς τα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να σημειωθεί ότι επί εισηγμένων εταιρειών οι ρυθμίσεις των άρθρων 110 έως 112 εφαρμόζονται στα στελέχη αυτά, μόνο αν το προβλέπει το καταστατικό. Αν το καταστατικό δεν περιέχει τέτοια πρόβλεψη, τα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να υπάγονται κανονικά στο άρθρο 99, με την προϋπόθεση πάντως ότι η υπαγωγή αυτή προβλέπεται από το καταστατικό, σύμφωνα με την παρ. 2 περίπτωση γ΄. Σύμφωνα με την παράγραφο 4, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 99 έως 101 μπορεί να συρρικνωθεί περαιτέρω, δυνάμει καταστατικής πρόβλεψης, υπό την προϋπόθεση ότι ο νόμος προβλέπει ήδη για τις εξαιρούμενες συναλλαγές ειδική ρύθμιση και επαρκή προστασία (δίκαιη με-

ταχείριση) όλων των μετόχων, των συμφερόντων της εταιρείας, καθώς και των συμφερόντων των μετόχων που δεν αποτελούν συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας. Η παράγραφος 5 εισάγει, τέλος, ένα ποσοτικό κριτήριο διάκρισης των συναλλαγών της εταιρείας με συνδεδεμένα πρόσωπα. Σύμφωνα με αυτό, συναλλαγή της εταιρείας με συνδεδεμένα πρόσωπα, της οποίας η αξία υπερβαίνει σε αποτίμηση το δέκα τοις εκατό (10%) του ενεργητικού της εταιρείας τεκμαίρεται ότι δεν συνιστά συνήθη ως προς το μέγεθος συναλλαγή και δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «τρέχουσα», κατά την παράγραφο 3. Το τεκμήριο είναι μαχητό, επί εισηγμένων όμως η υπέρβαση του 10% αποκλείει το χαρακτηρισμό της συναλλαγής ως τρέχουσας. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοτικού ορίου λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους (αθροιστικά) οι συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν με το συνδεδεμένο μέρος ή άλλο πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενο από αυτό, κατά το ίδιο οικονομικό έτος (παράγραφος 5 εδάφιο γ΄). Η πρόβλεψη αυτή σκοπεί στην αποτροπή της καταστρατήγησης (μέσω του κατακερματισμού των συναλλαγών ή της διαμεσολάβησης παρένθετων προσώπων) του συστήματος προστασίας των άρθρων 99 έως 101 ως προς τις συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα.

Επί του άρθρου 100: Το συγκεκριμένο άρθρο ρυθμίζει τις προϋποθέσεις για την έγκυρη χορήγηση άδειας από την εταιρεία προς κατάρτιση συναλλαγών με συνδεδεμένα πρόσωπα. Αυτές συνίστανται (σωρευτικώς): α) στη χορήγηση άδειας από το αρμόδιο εταιρικό όργανο, β) στην κατάρτιση έκθεσης αξιολόγησης (fairness opinion) προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά και γ) στην τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας. Ως προς το αρμόδιο εταιρικό όργανο, η παράγραφος 1 προβλέπει ότι η σχετική άδεια χορηγείται κατ' αρχήν από το Δ.Σ. και έχει διάρκεια ισχύος έξι (6) μήνες ή ένα (1) έτος, επί επαναλαμβανόμενων συμβάσεων με το ίδιο πρόσωπο. Η νέα ρύθμιση διαφοροποιείται από το προϊσχύσαν άρθρο 23α του κ.ν. 2190/1920, σύμφωνα με το οποίο η χορήγηση άδειας επαφίετο αποκλειστικά στη γενική συνέλευση. Η διαφοροποίηση αυτή συνάδει με το περιεχόμενο του άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ, και οι λόγοι για τους οποίους επελέγη η προσέγγιση αυτή αφορούν στην ανάγκη παροχής ενός αποτελεσματικότερου, ταχύτερου και απλούστερου ελέγχου των σχετικών συναλλαγών. Τούτο επιτυγχάνεται πρώτον, λόγω της ευθύνης των μελών του Δ.Σ. έναντι της εταιρείας (σε αντίθεση με τους μετόχους, οι οποίοι μόνον κατ' εξαίρεση υπέχουν ευθύνη) δεύτερον, λόγω της απαγόρευσης βάσει του άρθρου 97 συμμετοχής στη ψηφοφορία του μέλους του Δ.Σ. στο οποίο αφορά (άμεσα ή έμμεσα) η σύμβαση τρίτον, διότι η διαδικασία λήψεως αποφάσεων στο Δ.Σ. είναι συντομότερη και απλούστερη σε σχέση με την αντίστοιχη της γενικής συνέλευσης. Αυτό δεν σημαίνει εντούτοις ότι αποκλείεται οποιαδήποτε συμμετοχή της γενικής συνέλευσης στην διαδικασία αδειοδότησης της συναλλαγής της εταιρείας με συνδεδεμένα πρόσωπα. Η παράγραφος 3 διαφυλάσσει συναφώς τη δυνατότητα να παραπεμφθεί το θέμα στη Γ.Σ., αν ζητήσει αυτό μειοψηφία του 5% του μετοχικού κεφαλαίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της χορήγησης άδειας από το Δ.Σ. ή όταν η λήψη απόφασης από το τελευταίο είναι αδύνατη, π.χ. λόγω σύγκρουσης συμφερόντων των περισ-

σότερων μελών του (παράγραφος 3 του άρθρου 97). Παρέχεται μάλιστα η δυνατότητα καταστατικής πρόβλεψης ότι το δικαίωμα αυτό το έχει μικρότερη μειοψηφία, όχι κατώτερη του 1%. Η παράγραφος 4 συμπληρώνει με τη σειρά της το περιεχόμενο της παραγράφου 3 ρυθμίζοντας την περίπτωση κατά την οποία το Δ.Σ. προέβη στη σύναψη της σύμβασης με συνδεδεμένο πρόσωπο χωρίς να λάβει προηγουμένως την άδεια της Γ.Σ. για τη συγκεκριμένη συναλλαγή (π.χ. πριν από την παρέλευση της δεκαήμερης προθεσμίας της παραγράφου 3 ή μετά την παρέλευση της δεκαήμερης προθεσμίας και πριν από τη συνεδρίαση της Γ.Σ.). Στην περίπτωση αυτή, η χορήγηση της άδειας με μεταγενέστερη απόφαση της γενικής συνέλευσης ματαιώνεται, εάν αντιταχθεί σε αυτήν το 1/20 του εκπροσωπούμενου στη σχετική συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου (και εδώ το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό μέχρι το 1%). Η παράγραφος 5 αναφέρεται στη διαδικασία χορήγησης της άδειας από τη γενική συνέλευση και εισάγει τον περιορισμό ότι η απόφαση για την χορήγηση άδειας λαμβάνεται άνευ συμμετοχής του ενδιαφερόμενου μετόχου, δηλαδή του μετόχου τον οποίον αφορά η συναλλαγή. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη συνάδει με το άρθρο 9γ παρ. 4 ης Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ. Τέλος, η παράγραφος 6 αναφέρεται στο ενδεχόμενο της τροποποίησης της καταρτισθείσας συναλλαγής με το συνδεδεμένο πρόσωπο και καθορίζει συναφώς το αρμόδιο για τη χορήγηση άδειας στην περίπτωση αυτή εταιρικό όργανο.

Επί του άρθρου 101: Η διάταξη του άρθρου 101 αναφέρεται στην έκθεση αξιολόγησης (fairness opinion)) με αντικείμενο τον δίκαιο και εύλογο χαρακτήρα της συναλλαγής της εταιρείας με το συνδεδεμένο πρόσωπο και στη δημοσιότητα των συναλλαγών αυτών της εταιρείας. Η νέα ρύθμιση διαφοροποιείται από εκείνη του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920, υπό την έννοια ότι: α) καθιστά (για τις εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά) υποχρεωτική την λήψη έκθεσης αξιολόγησης και β) προβλέπει γενικευμένη δημοσιότητα της απόφασης του Δ.Σ. ή, κατά περίπτωση, της γενικής συνέλευσης που χορηγεί άδεια για την κατάρτιση μίας τέτοιας συναλλαγής. Η ρύθμιση του άρθρου 101 ακολουθεί στο ζήτημα αυτό τις προβλέψεις των παρ. 2 και 7 του άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ. Η παράγραφος 1 αναφέρεται στην έκθεση αξιολόγησης που πρέπει να συνοδεύει τη χορήγηση άδειας από το αρμόδιο εταιρικό όργανο και ορίζει τα πρόσωπα που συντάσσουν αυτήν, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στην ανεξαρτησία των συντακτών αυτής έναντι της εταιρείας. Η παράγραφος 2 προβλέπει την υποχρέωση δημοσιοποίησης (ανακοίνωσης) της χορηγούμενης άδειας και η παράγραφος 3 προσδιορίζει το περιεχόμενο της σχετικής ανακοίνωσης. Η παράγραφος 4 αναφέρεται στις συμβάσεις της εταιρείας και του μοναδικού της μετόχου. Στις συμβάσεις αυτές δεν εφαρμόζεται η διαδικασία παροχής άδειας, πρέπει όμως να καταχωρούνται στα πρακτικά της Γ.Σ. ή του Δ.Σ., εκτός αν πρόκειται για τρέχουσες συναλλαγές. Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 5, οι διατάξεις του άρθρου 101 δεν θίγουν τις διατυπώσεις δημοσιοποίησης προνομιακών πληροφοριών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η παράγραφος 5 συνάδει με το περιεχόμενο των ρυθμίσεωντου άρθρου 9γ παρ. 9 της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ.

Επί του άρθρου 102: Η ενότητα των άρθρων 102 έως 108 αφορούν την ευθύνη των μελών του Δ.Σ.. Η παράγραφος 1 του άρθρου 102 αποσαφηνίζει το μέτρο επιμέλειας των μελών του Δ.Σ., το οποίο συνδυάζει το αντικειμενικοποιημένο κριτήριο του μέσου συνετού επιχειρηματία, στη δράση του οποίου εντάσσεται και η ανάληψη επιχειρηματικών κινδύνων, με τη σχετικότητα που διέπει τις εκάστοτε συνθήκες, στις οποίες δραστηριοποιείται η εταιρεία και το συγκεκριμένο μέλος του Δ.Σ.. Η ανάληψη επιχειρηματικού κινδύνου εκ μέρους του Δ.Σ. δεν συνιστά από μόνη της παράβαση του μέτρου επιμέλειας της παραγράφου 2, παρά μόνον εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1, 4 και 5 του παρόντος άρθρου. Η παράγραφος 2 αναφέρεται στην κατανομή του βάρους απόδειξης σε σχέση με την τήρηση του μέτρου επιμέλειας της παραγράφου 1. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση, η απόδειξη σε σχέση με την τήρηση του υποκειμενικού μέτρου επιμέλειας βαρύνει το μέλος του Δ.Σ.. Δεδομένης της διπλής λειτουργίας του κριτηρίου της αμέλειας, η κατανομή του συγκεκριμένου βάρους απόδειξης διευκολύνει επίσης την εταιρεία όσον αφορά την απόδειξη της αντικειμενικής υπόστασης του διαχειριστικού πταίσματος. Η παράγραφος 3 αναφέρεται στα κριτήρια καταλογισμού της ευθύνης στα επιμέρους μέλη του Δ.Σ. (πρβλ. ΑΚ 927), με δυνατότητα του δικαστηρίου να επιμερίσει την ευθύνη και την υποχρέωση αποζημίωσης. Η παράγραφος 4 εξειδικεύει το περιεχόμενο του κανόνα της επιχειρηματικής κρίσης. Το βάρος απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων του κανόνα αυτού, φέρουν τα μέλη του Δ.Σ. Κρίσιμος για την εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 4 είναι ο χρόνος λήψης της συγκεκριμένης απόφασης, υπό το φως των συνθηκών που συνέτρεχαν τότε. Σημαντική είναι η διευκρίνηση της παραγράφου 5, κατά την οποία οι κανόνες για την ευθύνη των μελών του Δ.Σ. εφαρμόζονται και στα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η άσκηση εξουσιών του Δ.Σ., καθώς και στα πρόσωπα εκείνα, των οποίων η πράξη διορισμού ως μελών του Δ.Σ. είναι ελαττωματική. Η παράγραφος 6 ορίζει την (τριετή) παραγραφή των εταιρικών αξιώσεων και το χρόνο έναρξής της. Η παραγραφή αναστέλλεται για όσο χρόνο ο υπεύθυνος είναι μέλος του Δ.Σ., σε κάθε περίπτωση όμως επέρχεται μετά από δεκαετία. Τέλος, η παράγραφος 7 ορίζει τα της παραίτησης και του συμβιβασμού της εταιρείας με το υπεύθυνο μέλος του Δ.Σ..

Επί του άρθρου 103: Με τις διατάξεις των άρθρων 103 επ. αναμορφώνεται η διαδικασία για την άσκηση της εταιρικής αγωγής. Σύμφωνα με το άρθρο 103, η άσκηση της εταιρικής αγωγής εμπίπτει καταρχήν στη διαχειριστική αρμοδιότητα του Δ.Σ., το οποίο οφείλει να την ασκεί κατά τρόπο που συνάδει προς το εταιρικό συμφέρον. Επομένως, τυχόν μη ενάσκηση των εταιρικών αξιώσεων θα πρέπει να δικαιολογείται από το εταιρικό συμφέρον. Η διάταξη παρέχει στο Δ.Σ. την ευχέρεια να σταθμίσει το εταιρικό συμφέρον με βάση τα δεδομένα της συγκεκριμένης περίπτωσης και να αποφασίσει ενδεχομένως είτε την καθυστέρηση της άσκησης ή και την παράλειψη της άσκησης των εταιρικών αξιώσεων, εφόσον τούτο προκρίνεται από το εταιρικό συμφέρον στη δεδομένη περίπτωση. Πράγματι, το εταιρικό συμφέρον ενδέχεται υπό τις συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης να αντιτίθεται προφανώς στην άσκηση των αξιώσεων, αν η σύγκριση ωφέλειας και ζημίας είναι αρνητική, π.χ. όταν υπάρχει κίνδυνος έντονης αρνητικής δημοσιότητας σε βάρος της εταιρείας, ή ανάλωσης των προσπαθειών και των πόρων της σε μακροχρόνιο και αμφίβολης έκβασης δικαστικό αγώνα, ιδίως ενόψει της αφερεγγυότητας της αντίδικης πλευράς κ.λπ.. Σε κάθε περίπτωση, το Δ.Σ. αποφασίζει τι ακριβώς θα πράξει με δικό του κίνδυνο, θα οφείλει δε να είναι σε θέση να εξηγήσει για ποιο λόγο δεν έχει προχωρήσει στην άσκηση των αξιώσεων. Η στάθμιση του εταιρικού συμφέροντος και εντεύθεν η νομιμότητα της άσκησης ή μη των αξιώσεων της εταιρείας κρίνεται με βάση τα δεδομένα που ίσχυαν κατά το χρόνο λήψης της απόφασης για την άσκηση (ή και τη μη άσκηση) της εταιρικής αγωγής.

Επί του άρθρου 104: Οι διατάξεις του άρθρου 104 αναφέρονται στη διαδικασία άσκησης της εταιρικής αγωγής κατόπιν αιτήματος των μετόχων μειοψηφίας που εκπροσωπούν το ένα εικοστό 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσοστό αυτό δύναται να μειωθεί με καταστατική πρόβλεψη (παράγραφος 1). Το σχετικό δικαίωμα ενεργοποιείται, κατά την παράγραφο 1, εφόσον το Δ.Σ. δεν έχει ήδη προβεί αυτοβούλως στην άσκηση των σχετικών αξιώσεων κατά το άρθρο 103. Οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το ανωτέρω ποσοστό μειοψηφίας δικαιούνται στην περίπτωση αυτή να υποβάλουν εγγράφως προς το Δ.Σ. (ή τον εκκαθαριστή) αίτηση με αντικείμενο την άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας (παράγραφος 1). Σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι μέτοχοι μειοψηφίας πρέπει να αναφέρουν στην αίτηση τους τις πληροφορίες που κατέχουν ως προς τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν, κατά την κρίση τους, την ευθύνη των μελών του Δ.Σ. και τη ζημία της εταιρείας. Στην αίτησή τους οι μέτοχοι θέτουν εύλογη προθεσμία εντός της οποίας το Δ.Σ. θα πρέπει να αξιολογήσει το περιεχόμενο της αίτησης και να αποφασίσει εάν η εταιρεία θα ασκήσει αγωγή για τις αξιώσεις που περιγράφει η αίτηση των μετόχων. Η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) μηνός από τότε που η αίτηση υποβλήθηκε στο Δ.Σ.. Σύμφωνα με την παράγραφο 3, το Δ.Σ. αποφασίζει επί του αιτήματος των μετόχων αφού λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις και εξηγήσεις των μελών εκείνων του Δ.Σ., που κατονομάζονται στην αίτηση των μετόχων. Αυτό σημαίνει ότι η αίτηση της μειοψηφίας πρέπει να γνωστοποιηθεί στα μέλη του Δ.Σ., στο οποίο αποδίδεται ευθύνη. Τα μέλη του Δ.Σ. που κατονομάζονται στην αίτηση δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στη συνεδρίαση του Δ.Σ. για τη λήψη απόφασης επί του αιτήματος των μετόχων. Εάν η αδυναμία ψήφου αφορά τόσα μέλη, ώστε τα υπόλοιπα να μη σχηματίζουν απαρτία, το Δ.Σ., θεωρείται ότι δεν λαμβάνει απόφαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 105. Η παράγραφος 4 πάντως ορίζει ότι αν η αίτηση των μετόχων προέρχεται από την πλειοψηφία τούτων, το Δ.Σ. υποχρεούνται να προβεί αμελλητί στην άσκηση της αγωγής, χωρίς υποχρέωση γνωστοποίησης της αίτησης στα μέλη που θεωρούνται υπεύθυνα.

Επί του άρθρου 105: Το παρόν άρθρο συμπληρώνει τη ρύθμιση του άρθρου 104 και καλύπτει τις περιπτώσεις που α) το $\Delta.\Sigma$. απορρίψει εν όλω ή εν μέρει την αίτηση της μειοψηφίας, ή β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 2 εδάφιο β΄ του άρθρου 104, ή γ) παρέλθουν άπρακτοι τέσσερις (4) μήνες από την απόφαση του $\Delta.\Sigma$. που αποφάσισε την άσκηση της αγωγής, ή δ) το $\Delta.\Sigma$. δεν λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως της μειοψηφίας, ή ε) η εταιρεία δεν ασκεί αμελλητί την αγωγή στην περίπτωση του άρθρου 104 παράγραφος 4. Σε όλες τις

ανωτέρω περιπτώσεις, η πλειοψηφία των μετόχων που υπέβαλαν το αίτημα του προηγούμενου άρθρου δικαιούται εντός δύο (2) μηνών από την κατά την παράγραφο 3 εδλαφιο γ΄ του άρθρου 104 κοινοποίηση της απόφασης του Δ.Σ., ή από την άπρακτη παρέλευση των ανωτέρω προθεσμιών να υποβάλλει αίτημα ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας με αντικείμενο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου για την άσκηση αγωγής κατά των μελών του Δ.Σ., σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αίτηση της μειοψηφίας του άρθρου 104. Σύμφωνα με την παράγραφο 2, η αίτηση των μετόχων της προηγούμενης παραγράφου εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας και κοινοποιείται προς την εταιρεία και το μέλος ή τα μέλη του Δ.Σ. που κατονομάζονται στην αίτηση. Παρεμβάσεις (πρόσθετες και κύριες) ενώπιον του δικαστηρίου ασκούνται και με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, ώστε να διευκολυνθεί η δυνατότητα των μελών του Δ.Σ. ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου με έννομο συμφέρον (περιλαμβανομένης βεβαίως της ίδιας της εταιρείας) να εκθέσει τις απόψεις του, ιδίως όσον αφορά το εταιρικό συμφέρον στην άσκηση ή μη της εταιρικής αγωγής. Το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση των μετόχων και ορίζει ειδικό εκπρόσωπο, εφόσον δεν συντρέχει προφανώς υπέρτερο συμφέρον της εταιρείας που να δικαιολογεί τη μη διεξαγωγή δικαστικού αγώνα σε βάρος των μελών του Δ.Σ.. Η απόφαση του δικαστηρίου αναφέρει την ιστορική βάση που θα διερευνήσει ο ειδικός εκπρόσωπος, ώστε να ασκήσει την αγωγή κατά των προσώπων του άρθρου 102. Σύμφωνα με την παράγραφος 3, ως ειδικός εκπρόσωπος μπορεί να ορισθεί ένας εκ των μετόχων που υποβάλλουν την αίτηση του παρόντος άρθρου ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου ή και τρίτο πρόσωπο. Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται ως προς την επιλογή του ειδικού εκπροσώπου από τις προτάσεις των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να ορίζει και αναπληρωτή ειδικό εκπρόσωπο. Όσον αφορά τα καθήκοντα του ειδικού εκπροσώπου, η παράγραφος 4 προβλέπει ότι ειδική και μόνη εξουσία του είναι η άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102 και τη διεξαγωγή της σχετικής δίκης μέχρι την αμετάκλητη περάτωσή της. Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα ο ειδικός εκπρόσωπος εκπροσωπεί κατ' αποκλειστικότητα την εταιρεία για τις ανάγκες της σχετικής δίκης και υποχρεούται να δρα με επιμέλεια και ταχύτητα. Ο ειδικός εκπρόσωπος έχει εξουσία πρόσβασης σε έγγραφα και πληροφορίες, η γνώση των οποίων είναι κατά εύλογη κρίση απαραίτητη για την άσκηση της αγωγής και την διεξαγωγή της σχετικής δίκης. Σύμφωνα με την παρ. 5, ο ειδικός εκπρόσωπος δεσμεύεται από τη δικαστική απόφαση περί ορισμού του όσον αφορά την ιστορική βάση που θα διερευνήσει για την άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102, όπως αυτή περιέχεται στην αίτηση των μετόχων και συμπληρώθηκε κατά τη συζήτηση της σχετικής αίτησης ενώπιον του δικαστηρίου. Η δέσμευση αυτή δεν περιορίζει, ωστόσο, την ευχέρεια του ειδικού εκπροσώπου να διαμορφώσει τους νομικούς ισχυρισμούς, την υπαιτιότητα και την αιτιώδη συνάφεια, και να προσδιορίσει αντίστοιχα το περιεχόμενο των εταιρικών αξιώσεων. Σύμφωνα με την παράγραφο 6, εφόσον πριν ασκήσει την αγωγή, ο ειδικός εκπρόσωπος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει ευθύνη των μελών του Δ.Σ. προς αποζημίωση, γνωστοποιεί τούτο στο Δ.Σ., που έχει την υποχρέωση να πληροφορήσει

σχετικά τους μετόχους που ζήτησαν την άσκηση της αγωγής. Οι μέτοχοι αυτοί έχουν δικαίωμα να επανέλθουν με νεότερη αίτηση, χωρίς ωστόσο το γεγονός αυτό να αναστέλλει την παραγραφή των σχετικών αξιώσεων της εταιρείας. Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 7, σε περίπτωση κατ' ουσίαν απόρριψης της αγωγής σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, το Δ.Σ. μετά από εισήγηση του ειδικού εκπροσώπου, μπορεί να παραιτηθεί των ενδίκων μέσων.

Επί του άρθρου 106: Το άρθρο 106 περιέχει ειδικές ρυθμίσεις σε σχέση με την αναστολή της παραγραφής, την έγερση της αγωγής κατά τα άρθρα 102 και 104 και τη δικαστική δαπάνη.

Επί του άρθρου 107: Το άρθρο 107 επιβεβαιώνει ότι η ευθύνη του Δ.Σ., σύμφωνα με τα άρθρα 102-106 είναι «έμμεση» και εσωτερική και δεν αφορά τους τρίτους, που έχουν υποστεί «άμεση» ζημία. Όπως και υπό το κράτος του κ.ν. 2190/1920, στο ζήτημα αυτό θα εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις (ιδίως ΑΚ 914 επ.) και οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 98 ΠτΚ.

Επί του άρθρου 108: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 35 του κ.ν. 2190/1920, που αφορά την απαλλαγή του Δ.Σ. με απόφαση της γενικής συνέλευσης μετά την ψήφιση του ισολογισμού. Σύμφωνα με τη νέα διάταξη, η γενική συνέλευση δεν «απαλλάσσει» το Δ.Σ. «από πάσης ευθύνης» (κάτι που είχε δημιουργήσει δυσεπίλυτα νομικά προβλήματα, ιδίως ως προς τη θέση της «απαλλαγής» αυτής στο σύστημα της ευθύνης του Δ.Σ.), αλλά εγκρίνει τη «συνολική διαχείριση», τη διακυβέρνηση δηλ. της εταιρείας γενικά, όχι δε και επιμέρους πράξεις ή παραλείψεις που έχουν τυχόν βλάψει την εταιρεία. Συνεπώς η ευθύνη του Δ.Σ. παραμένει ακέραιη, κρινόμενη με βάση τις οικείες διατάξεις, ορίζεται όμως ότι η τυχόν έγκριση της συνολικής διαχείρισης θα συνεκτιμηθεί, εφόσον δόθηκε, όταν κρίνεται δικαστικά το θέμα της ευθύνης.

Επί του άρθρου 109: Με τα άρθρα 109 επ. αναμορφώνεται το καθεστώς αμοιβών του Δ.Σ. Η παράγραφος 1 του άρθρου 109 ορίζει το γενικό πλαίσιο χορήγησης αμοιβών ή άλλων παροχών στα μέλη του Δ.Σ. Η παράγραφος 2 ορίζει τις προϋποθέσεις για την χορήγηση αμοιβής στα μέλη του Δ.Σ., συνιστάμενης σε συμμετοχή στα κέρδη της χρήσης. Η παράγραφος 3 αναφέρεται σε αμοιβές σε μέλη του Δ.Σ. για υπηρεσίες προς την εταιρεία βάσει ειδικής σχέσεως. Τέτοιου είδους αμοιβές καταβάλλονται υπό τους όρους του άρθρου 99. Οι διατάξεις των άρθρων 109 επ. (όπως άλλωστε και εκείνες του άρθρου 99) δεν ισχύουν προκειμένου περί αποζημιώσεων και δαπανών που καταβάλλονται δυνάμει κατά νόμο εγκεκριμένης, όπου απαιτείται, έννομης σχέσης (π.χ. δαπάνες στο πλαίσιο εργασίας ή εντολής) ή/και προβλέπονται εκ του νόμου (π.χ. ΑΚ 723), όπως άλλωστε ισχύει και σήμερα, κατά πάγια θέση της νομολογίας. Η παράγραφος 4 ρυθμίζει το ζήτημα της προκαταβολής αμοιβών στα μέλη του Δ.Σ. Τέλος, η παράγραφος 5 ρυθμίζει τη διαδικασία του δικαστικού ελέγχου του υπέρογκου της αμοιβής ή παροχής που καταβλήθηκε ή αποφασίσθηκε να καταβληθεί σε συγκεκριμένο μέλος του Δ.Σ..

Επί του άρθρου 110: Με το παρόν άρθρο εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με το άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ, και την εκεί προβλεπόμενη αρχή ότι για την καταβολή των αμοιβών πρέπει να αποφασίσουν οι μέτοχοι («say on pay»). Η διάταξη ισχύει για τις εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, αλλά

μπορεί με καταστατική πρόβλεψη να ισχύσει – όπως και οι διατάξεις των άρθρων 110 και 111 - και για εταιρείες χωρίς μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Οι νέες ρυθμίσεις προβλέπουν αφενός μεν την ύπαρξη πολιτικής αποδοχών, αφετέρου δε τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης αποδοχών. - Η παράγραφος 1 του άρθρου 110 προβλέπει την υποχρέωση θέσπισης πολιτικής αποδοχών για τα μέλη του Δ.Σ. και - δυνάμει καταστατικής πρόβλεψης - για τα διοικητικά στελέχη. Τα τελευταία ορίζονται, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 παράγραφος 9. Σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ανωτέρω πολιτική αποδοχών υποβάλλεται στην έγκριση της γενικής συνέλευσης. Η ψήφος των μετόχων είναι δεσμευτική και όχι συμβουλευτική. Η διάρκεια ισχύος της εγκεκριμένης πολιτικής αποδοχών δεν δύναται να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη από την έγκρισή της από τη Γ.Σ.. Οι εταιρείες υποχρεούνται να υποβάλλουν την πολιτική αποδοχών προς έγκριση στη Γ.Σ. κάθε φορά που σημειώνεται ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών υπό τις οποίες καταρτίσθηκε η εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών και σε κάθε περίπτωση ανά τέσσερα (4) έτη από της εγκρίσεως αυτής κατ' ελάχιστο. Σύμφωνα με την παράγραφο 3, σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και (τυχόν) των διοικητικών στελεχών της, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Με τη συγκεκριμένη διάταξη σκοπείται η διευθέτηση του ζητήματος της αμοιβής των μελών του Δ.Σ. στο μεταβατικό διάστημα μέχρι την προσαρμογή της εταιρείας στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου. Αυτό δεν συνεπάγεται ότι το Δ.Σ. της εταιρείας δύναται να παρατείνει επ' αόριστο το χρόνο της υποβολής της (πρώτης) πολιτικής αμοιβών στην κρίση της Γ.Σ. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του Δ.Σ. για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η παράγραφος 3 προβλέπει σχετικά ότι η εταιρεία καταβάλλει έως την επόμενη Γ.Σ. αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της. Η παράγραφος 4 ρυθμίζει την περίπτωση, κατά την οποία η εταιρεία διαθέτει εγκεκριμένη από τη Γ.Σ. πολιτική αποδοχών και η Γ.Σ. δεν εγκρίνει την προτεινόμενη νέα πολιτική αποδοχών. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να καταβάλλει τις αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ., σύμφωνα με την πρότερη και εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών και να υποβάλλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη Γ.Σ. Η παράγραφος 5 αναφέρεται στη δημοσιότητα της πολιτικής αποδοχών. Τέλος, η παράγραφος 6 αναφέρεται στη δυνατότητα προσωρινής παρέκκλισης από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών. Αυτή είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι: α) η πολιτική αποδοχών ορίζει τις διαδικαστικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί παρέκκλιση από το περιεχόμενό της, β) η πολιτική αποδοχών ορίζει τα στοιχεία της, ως προς τα οποία μπορεί να εφαρμοστεί η παρέκκλιση και γ) η παρέκκλιση αυτή είναι αναγκαία για τη μακροπρόθεσμη εξυπηρέτηση των συμφερόντων της εταιρείας στο σύνολό της, ή για την διασφάλιση της βιωσιμότητάς της. Εφόσον δεν υπάρχει πρόβλεψη στην πολιτική αποδοχών για παρέκκλιση από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, αυτή επιτρέπεται υπό τους όρους της παρ. 5 του άρθρου 109.

Επί του άρθρου 111: Η συγκεκριμένη ρύθμιση εναρμονίζει το εθνικό δίκαιο με το άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας

2017/828/ΕΕ, όσον αφορά το περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών. Η παράγραφος 1 ρυθμίζει το ελάχιστο περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών. Η πολιτική αποδοχών δύναται, σε κάθε περίπτωση, να εμπλουτισθεί ώστε να αποδίδει πιστά τις δυνατότητες αμοιβής των μελών του Δ.Σ. ή, κατά περίπτωση, των διοικητικών στελεχών. Σύμφωνα με την παράγραφος 2, σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, η σχετική έκθεση του Δ.Σ. πρέπει να περιγράφει και επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών. Στην απόφαση της Γ.Σ. πρέπει να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη Γ.Σ. των μετόχων και εντεύθεν.

Επί του άρθρου 112: Με τη συγκεκριμένη διάταξη εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με το άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως αυτό εισήχθη δυνάμει της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ, σε σχέση με την έκθεση αποδοχών. Η τελευταία σκοπεί στην ενημέρωση των μετόχων όσον αφορά την υλοποίηση της πολιτικής αποδοχών ανά εταιρική χρήση. Για το λόγο αυτό, η έκθεση αποδοχών του τελευταίου οικονομικού έτους υποβάλλεται προς συζήτηση στην τακτική Γ.Σ., ως αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης (παράγραφος 3). Η παράγραφος 1 ρυθμίζει το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης κατάρτισης έκθεσης αποδοχών και η παράγραφος 2 εξειδικεύει το περιεχόμενο της έκθεσης αυτής. Η παράγραφος 3 αναφέρεται στην ψήφο των μετόχων στη Γ.Σ. με αντικείμενο την έκθεση αποδοχών, την οποία ορίζει – κατά την Οδηγία – ως συμβουλευτικού χαρακτήρα. Το Δ.Σ. οφείλει να επεξηγήσει στην επόμενη έκθεση αποδοχών, το πώς η ανωτέρω ψηφοδοσία κατά την τακτική Γ.Σ. ελήφθη υπόψη από αυτό. Η παράγραφος 4 αναφέρεται στη δημοσιότητα της έκθεσης αποδοχών. Τέλος, η παράγραφος 5 προβλέπει ότι οι εταιρείες θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για την τήρηση των διατάξεων περί των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση επιμέρους διοικητικών στελεχών ή μελών του Δ.Σ. της εταιρείας. Τέλος, η παράγραφος 6 προβλέπει συλλογική ευθύνη των μελών του Δ.Σ. για παράβαση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με την έκθεση αποδοχών.

Επί του άρθρου 113: Με το άρθρο αυτό επαναλαμβάνεται η ρύθμιση των παραγράφων 13 και 14 του άρθρου 13 κ.ν. 2190/1920 για τη διάθεση μετοχών στα μέλη του Δ.Σ. και το προσωπικό της εταιρείας. Το άρθρο περιέχει ειδική αναφορά στην περίπτωση που υπάρχει εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών στην εταιρεία:, σύμφωνα με την παράγραφο 5, δεν υπάρχει ανάγκη για την έγκριση του προγράμματος διάθεσης των μετοχών με απόφαση της Γ.Σ., όταν το ίδιο πρόγραμμα έχει ήδη εγκριθεί στην απόφαση της Γ.Σ. που ενέκρινε την πολιτική αποδοχών.

Επί του άρθρου 114: Για λόγους κωδικοποίησης του δικαίου ενσωματώνεται στον νόμο περί ανωνύμων εταιρειών η ρύθμιση του προεδρικού διατάγματος 30/1988, το οποίο καταργείται. Το π.δ. 30/1988 περιέχει ρυθμίσεις για τη δωρεάν διάθεση μετοχών στους εργαζομένους (stock awards) και τη χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock options). Η δεύτερη αυτή ρύθμιση είχε καταργηθεί σιωπηρά με την εισαγωγή του θεσμού των δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών

στον κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 13), όμως η δυνατότητα δωρεάν διάθεσης εξακολουθούσε μέχρι σήμερα να διέπεται από το π.δ. 30/1988. Το νέο άρθρο δεν ρυθμίζει την περίπτωση διάθεσης μετοχών όχι δωρεάν, αλλά σε τιμή χαμηλότερη της ονομαστικής. Όμως αυτό θα οδηγούσε σε αρκετά περίπλοκες ρυθμίσεις, αφού οι μετοχές αυτές θα πρέπει να εκδοθούν με συνδυασμό πραγματικής και λογιστικής αύξησης κεφαλαίου, η δε ονομαστική αξία εν μέρει θα προέρχεται από το ποσό που καταβάλει ο εργαζόμενος και εν μέρει από αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται. Όμως τέτοια ρύθμιση δεν υπάρχει ούτε στο π.δ. 30/1988 και άλλωστε δεν υπάρχει πραγματική σχετική ανάγκη. Αν μια εταιρεία επιθυμεί π.χ. να δώσει σε έναν εργαζόμενο 100 μετοχές ονομαστικής αξίας 1 ευρώ προς 0,50 ευρώ ανά μετοχή, μπορεί να του δώσει 50 δωρεάν και 50 προς 1 ευρώ. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την περίπτωση που η εταιρεία έχει εγκρίνει ήδη την πολιτική αποδοχών που προβλέπει την δωρεάν διάθεση μετοχών:, σύμφωνα με την παρ. 4 δεν υπάρχει ανάγκη για την έγκριση του προγράμματος διάθεσης των μετοχών με απόφαση της Γ.Σ., όταν το ίδιο πρόγραμμα έχει ήδη εγκριθεί στην απόφαση της Γ.Σ. που ενέκρινε την πολιτική αποδοχών.

Επί του άρθρου 115: Η αναμόρφωση του νόμου για τις Α.Ε. είναι ευκαιρία για πρόβλεψη μονομελούς διοικητικού οργάνου για τις μικρές και πολύ μικρές εταιρείες, αντί του κανονικού (τουλάχιστον τριμελούς) Δ.Σ.. Το μονομελές αυτό όργανο καλείται «σύμβουλος-διαχειριστής», ώστε να διακρίνεται από το διαχειριστή άλλων εταιρειών. Η δυνατότητα αυτή ελπίζεται να μειώσει το κόστος λειτουργίας των μη εισηγμένων ανωνύμων εταιρειών, που επιθυμούν να ενταχθούν στο σύστημα αυτό, αν από τη φύση τους δεν έχουν μέγεθος που να δικαιολογεί την απασχόληση σε διοικητική θέση περισσότερων ατόμων. Άλλωστε η πείρα έχει δείξει ότι σε πολλές μικρές Α.Ε. η διοίκηση ασκείται ουσιαστικά από ένα άτομο, ενώ τα λοιπά μέλη διαδραματίζουν απλό διακοσμητικό ρόλο. Επιπλέον η δυνατότητα εκλογής «συμβούλου-διαχειριστή» απλουστεύει τις ρυθμίσεις στις οποίες υπόκειται η εταιρεία. Στις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ποιες διατάξεις εφαρμόζονται στο σύμβουλο-διαχειριστή και ποιες (εκείνες που αφορούν τη συλλογική δράση του δ.σ.) που δεν εφαρμόζονται. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και μετά την εισαγωγή του μονομελούς αυτού οργάνου, διμελές Δ.Σ. δεν είναι επιτρεπτό.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Επί του άρθρου 116: Το άρθρο αναπαράγει το άρθρο 33 του κ.ν. 2190/1920 για τη $\Gamma.\Sigma$. ως «ανώτατο όργανο» της εταιρείας. Ο χαρακτήρας αυτός οφείλεται αφενός μεν στο ότι οι σημαντικότερες αποφάσεις λαμβάνονται από τη $\Gamma.\Sigma$. και αφετέρου στο ότι η $\Gamma.\Sigma$. εκλέγει το διοικητικό όργανο $(\delta.\sigma.)$ και τους ελεγκτές.

Επί του άρθρου 117: Στην παρ. 1 του άρθρου αυτού παρατίθενται οι αποκλειστικές αρμοδιότητες της Γ.Σ., ενώ στην παρ. 2 παρατίθενται οι εξαιρέσεις στην παράγραφο 1. Στις αποκλειστικές αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης έχει προστεθεί η έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 106 και η απαλλαγή των ελεγκτών, καθώς και η έγκριση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Η τελευταία περίπτωση αφορά προφανώς μόνο την εταιρεία του ομίλου που συντάσσει ενοποιημέ-

νες οικονομικές καταστάσεις και όχι της θυγατρικές ή εγγονές αυτής, ενώ η έγκριση αφορά ως επί το πλείστον την ορθή εφαρμογή των διατάξεων περί ενοποίησης. Θα πρέπει να προσεχθεί ότι υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις όπου σε κάποιο ζήτημα ο νόμος απονέμει (υπό διαφορετικές όμως κάθε φορά προϋποθέσεις) αρμοδιότητα τόσο στη Γ.Σ. όσο και στο Δ.Σ., όπως π.χ. συμβαίνει με την έγκριση συμβάσεων της εταιρείας με συγγενή πρόσωπα κατά το άρθρο 99. Περιπτώσεις όπου ο νόμος αναθέτει στο Δ.Σ. την τροποποίηση του καταστατικού ή την αύξηση ή την αναπροσαρμογή του κεφαλαίου είναι π.χ. εκείνες των άρθρων 24, 108 παράγραφοι 3, 28 παράγραφοι 2, 58 παρ. 2. Σημειωτέον επίσης ότι ο νόμος δεν ρυθμίζει ο ίδιος ζητήματα που έχουν τύχει νομολογιακής επεξεργασίας, όπως είναι οι λεγόμενες «αρρύθμιστες» αρμοδιότητες της Γ.Σ., όπου δηλ. σε ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα, έστω και αν αφορούν τη διαχείριση, η Γ.Σ. πρέπει να έχει λόγο. Προτιμήθηκε το ζήτημα αυτό να επαφεθεί στη νομολογιακή διάπλαση του ζητήματος, όπως μέχρι σήμερα. Τέλος γίνεται μνεία της δυνατότητας του Δ.Σ. αφενός μεν να διανέμει προσωρινά μερίσματα, σύμφωνα με το άρθρο 157, όσο και να προβαίνει αυτό σε διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών με τους όρους της παραγράφου 3 του άρθρου 157.

Επί του άρθρου 118: Το άρθρο αυτό παρουσίαζει προγραμματικά τους τρόπους με τους οποίους οι μέτοχοι λαμβάνουν αποφάσεις. Εκτός από την απόφαση σε συνεδρίαση της Γ.Σ. και το πρακτικό «διά περιφοράς», εισάγεται τρίτη δυνατότητα λήψης αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, δηλ. η διαδικασία Γ.Σ. χωρίς συνεδρίαση.

Επί του άρθρου 119: Ορίζονται τα είδη Γ.Σ. (τακτική, έκτακτη, καταστατική Γ.Σ.). Ουσία της τακτικής Γ.Σ. είναι η έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των ενοποιημένων για την εταιρεία που τις συντάσσει. Συχνά εκλέγεται στην τακτική Γ.Σ. Δ.Σ., η απόφαση αυτή όμως μπορεί να λαμβάνεται και σε έκτακτη Γ.Σ.. Στην παράγραφο 4 οι λέξεις «όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ» (βλ. άρθρο 47 του κ.ν. 2190/1920) δεν επαναλήφθηκαν, ώστε η διάταξη να μπορεί να εφαρμοσθεί ανάλογα με τα ισχύοντα σε κάθε λογιστικό σύστημα που ακολουθεί η εταιρεία. Τέλος στην παρ. 5 δίδεται η δυνατότητα σε εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) να μπορούν, με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου, οι οποίες αφορούν τη σύγκληση, συνεδρίαση, συμμετοχή των μετόχων, λήψη αποφάσεων, καθώς και την άσκηση άλλων μετοχικών δικαιωμάτων σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται επιτρεπτή η προαιρετική επέκταση της εφαρμογής της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ της 11ης Ιουλίου 2007 σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών, όπως ισχύει σήμερα και έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί, και σε εταιρείες, οι μετοχές των οποίων διαπραγματεύονται σε ΠΜΔ. Η επέκταση αυτή δύναται να γίνεται με επιλογή της εταιρείας αλλά και με κανονιστική πρόβλεψη του διαχειριστή του ΠΜΔ ο οποίος μπορεί να απαιτήσεις την καταστατική αυτή πρόβλεψη ως προϋπόθεση διαπραγμάτευσης, ανάλογα με τη φύση και τις συνθήκες λειτουργίας του κάθε ΠΜΔ.

Επί του άρθρου 120: Το άρθρο ορίζει τον τόπο όπου λαμβάνει χώρα η Γ.Σ.. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 3 εισάγεται για μη εισηγμένες εταιρείες η δυνατότητα εξ ολοκλήρου διεξαγωγής της συνέλευσης με ηλεκτρονικά μέσα (virtual meeting) και όχι σε ορισμένο τόπο. Στην τελευταία περίπτωση οι μέτοχοι θα συμμετέχουν αποκλειστικά με ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα σε πραγματικό χρόνο στη Γ.Σ. κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 125.

Επί του άρθρου 121: Το άρθρο 121 ορίζει τα πρόσωπα που μπορούν να συγκαλέσουν Γ.Σ.. Εκτός από το Δ.Σ., τη σύγκληση μπορούν εφεξής να διενεργούν και ο σύνδικος ή άλλα πρόσωπα που διαχειρίζονται διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα. Την πρωτοβουλία της σύγκλησης μπορεί να έχει και μειοψηφία μετόχων ή ο τακτικός ελεγκτής της εταιρείας. Παραπέρα το άρθρο αυτό ορίζει το περιεχόμενο της πρόσκλησης, ανάλογα με το αν η εταιρεία είναι εισηγμένη ή όχι, ορίζεται όμως ότι πρόσκληση δεν απαιτείται σε περίπτωση «καθολικής» Γ.Σ..

Επί του άρθρου 122: Το άρθρο αυτό αφορά τη δημοσίευση της πρόσκλησης της Γ.Σ.. Το άρθρο αυτό αφορά την πρόσκληση της Γ.Σ.. Ορίζονται η προθεσμία (20ήμερη, παράγραφος 1) και ο τρόπος δημοσιότητας (διά του Γ.Ε.ΜΗ., παράγραφοι 2 και 3), ανάλογα με το αν πρόκειται για εταιρείες εισηγμένες ή μη και υπό την επιφύλαξη ειδικότερης διάταξης. Με την παράγραφο 4 εισάγεται δικαίωμα κάθε μετόχου σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά να ζητεί από την εταιρεία ατομική πληροφόρηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για επικείμενες γενικές συνελεύσεις και μάλιστα να τη λαμβάνει τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης. Για να ενεργοποιηθεί το δικαίωμα δεν απαιτείται καταστατική πρόβλεψη. Όμως η ατομική ειδοποίηση πρέπει να διακρίνεται από την κανονική νόμιμη (ή καταστατική) πρόσκληση της Γ.Σ.. Όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 132 παράγραφος 5, παράλειψη αποστολής της ατομικής ειδοποίησης δεν αποτελεί ελάττωμα των αποφάσεων της Γ.Σ., και συνεπώς ο μέτοχος θα έχει μόνο ενδεχόμενη αποζημιωτική αξίωση. - Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι καταργείται, ως άνευ νοήματος, η υποχρέωση υποβολής της πρόσκλησης της Γ.Σ. στη Διοίκηση (άρθρο 26α παράγραφος 1 του κ.ν. 2190/1920), αφού οι μεν μέτοχοι έχουν τη σχετική πληροφόρηση, η δε Διοίκηση δεν έχει δυνατότητα παράστασης στη Γ.Σ., όπως ίσχυε παλαιότερα. Καταργείται επίσης η υποβολή του πρακτικού της Γ.Σ. στην Διοίκηση. Και αν μεν πρόκειται για σημαντικές αποφάσεις, οι οποίες υπόκεινται σε καταχώριση, η τελευταία θα πρέπει να γίνει ούτως ή άλλως με υποβολή της απόφασης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η υποβολή των λοιπών (μικρότερης σημασίας) αποφάσεων στη Διοίκηση είχε μόνο νόημα για την έναρξη της προθεσμίας ακύρωσης ή προβολής της ακυρότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 35α και 35β του κ.ν. 2190/1920. Όμως επελέγη η προθεσμία αυτή να αρχίζει από τη λήψη της απόφασης, όπως συμβαίνει και στις αλλοδαπές νομοθεσίες, για αποφυγή σώρευσης στη Διοίκηση πρακτικών που δεν ελέγχονται. Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (άρθρο 129 παράγραφος 3), η εταιρεία φέρει αυτή το βάρος απόδειξης ότι η απόφαση της Γ.Σ. έλαβε χώρα την ημερομηνία που αναγράφεται στο πρακτικό. Εννοείται βέβαια ότι ικανή απόδειξη σχετικά με το χρόνο, αλλά και για την αποφυγή αμφισβητήσεων σχετικά με δυνατότητα εκ των υστέρων «παρεμβάσεων» στο περιεχόμενο ορισμένης απόφασης της Γ.Σ., μπορεί να επιτευχθεί μέσω κατάθεσης του σχετικού πρακτικού σε συμβολαιογράφο. Όμως κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο και η απόδειξη μπορεί να γίνει με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Επί του άρθρου 123: Ρυθμίζεται ειδικώς το ζήτημα της ενημέρωσης των μετόχων πριν από τη Γ.Σ.. Επεκτείνονται οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών στους μετόχους από τη δημοσίευση της πρόσκλησης και για τις μη εισηγμένες εταιρείες, πλην της υποχρέωσης ανάρτησης σχεδίων αποφάσεων. Η παράβαση των διατάξεων αυτών δημιουργεί ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και μάλιστα άμεση, έναντι των μετόχων, στο μέτρο που προέκυψε ζημία για τους τελευταίους, δεν επηρεάζεται όμως το κύρος των αποφάσεων που έλαβε η Γ.Σ., δεδομένου ότι το άρθρο 137 παράγραφος 2 αναφέρεται σε μη παροχή πληροφοριών που ζητήθηκαν από μετόχους κατά το άρθρο 141.

Επί του άρθρου 124: Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις καταργείται ο θεσμός της δέσμευσης μετοχών και η διαδικασία προηγούμενης ενημέρωσης της εταιρείας για τη συμμετοχή μετόχου στη γενική συνέλευση συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης κατάρτισης πίνακα μετόχων δικαιούμενων συμμετοχής στη Γ.Σ. από το Δ.Σ.. Πλέον κανόνες προηγούμενης κατάθεσης μετοχών, δέσμευσης ή προηγούμενης κατάθεσης εγγράφων αντιπροσώπευσης και κατάρτισης πίνακα μετόχων δύνανται να προβλέπονται μόνο ως καταστατικές επιλογές. Αντ' αυτού η νομιμοποίηση των μετόχων γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο κατά την ημέρα διεξαγωγής της Γ.Σ., καθώς η τεχνολογική εξέλιξη επιτρέπει την ταχύτερη και αμεσότερη ταυτοποίηση των μετόχων. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι μέτοχοι με δικαίωμα ψήφου. Οι μέτοχοι χωρίς δικαίωμα ψήφου δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Γ.Σ., δεν υπολογίζονται όμως κατά την εξεύρεση της απαρτίας (άρα ούτε στον αριθμητή ούτε στον παρονομαστή του κλάσματος). Για τις εισηγμένες εταιρείες προβλέπεται ως κανόνας η ημερομηνία καταγραφής, όπως και υπό τον κ.ν. 2190/1920, διευκρινίζεται δε ότι διατηρείται η ίδια ημερομηνία καταγραφής και για την εξ αναβολής και την επαναληπτική Γ.Σ., εκτός αν αυτές απέχουν πάνω από 30 ημέρες από την αρχική ημερομηνία καταγραφής ή δημοσιεύεται νέα πρόσκληση. Για την ταυτοποίηση των δικαιούμενων συμμετοχής ο νόμος διευρύνει τα μέσα απόδειξης της μετοχικής ιδιότητας επιτρέποντας και την ηλεκτρονική ενημέρωση τόσο από το κεντρικό αποθετήριο όσο και από τους εγκεκριμένους διαμεσολαβητές σε περίπτωση συλλογικών λογαριασμών. Η ταυτοποίηση των μετόχων στην τελευταία περίπτωση γίνεται με τα μέσα που προβλέπονται στην ειδικότερη νομοθεσία με την οποία ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 2017/828, με την οποία τροποποιείται η οδηγία 2007/36 ΕΚ, και στα εκτελεστικά αυτής μέτρα. Παραλείπονται ως αυτονόητες οι διευκρινίσεις ότι οι μετοχές δεν δεσμεύονται λόγω της επικείμενης συμμετοχής στη Γ.Σ.. Οι μετοχές είναι ελεύθερα εκποιήσιμες, εκτός αν το καταστατικό (επί μη εισηγμένων) περιέχει αντίθετη ρήτρα. Για μη εισηγμένες εταιρείες το καταστατικό μπορεί να προβλέπει διαδικασία συμμετοχής βάσει ημερομηνίας καταγραφής διαφορετικής της ημέρας διεξαγωγής της Γ.Σ. κατά τα προβλεπόμενα για τις εισηγμένες εταιρείες, ωστόσο δεν επιτρέπεται να οριστεί ημερομηνία καταγραφής ενωρίτερα των 5 ημερών από την ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της Γ.Σ.. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι διατηρείται μια χρονική εγγύτητα ανάμεσα στους δικαιούμενους συμμετοχής στη Γ.Σ. και την ημερομηνία διεξαγωγής αυτής.

Επί των άρθρων 125 και 126 (συμμετοχή στη Γ.Σ. από απόσταση): Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στα άρθρα αυτά συστηματοποιούνται οι διατάξεις περί συμμετοχής στη γενικής συνέλευση από απόσταση τόσο για τις εισηγμένες όσο και για τις μη εισηγμένες εταιρείες. Η συμμετοχή από απόσταση διακρίνεται σε συμμετοχή από απόσταση πριν από τη Γ.Σ. (επιστολική ψήφος) η οποία μπορεί να είναι και ηλεκτρονική, και κατά τη διάρκεια αυτής (τηλεδιάσκεψη). Στην πρώτη περίπτωση ο μέτοχος λαμβάνει τα θέματα και τα σχέδια απόφασης και ψηφίζει επί των σχεδίων αυτών αποστέλλοντας την ψήφο του πριν από τη διεξαγωγή της Γ.Σ.. Για το σκοπό αυτό ρητά ορίζεται ότι οι ψήφοι αυτοί λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας. Στη δεύτερη περίπτωση ο μέτοχος συμμετέχει σε πραγματικό χρόνο μέσω συστημάτων αμφίδρομης επικοινωνίας σε Γ.Σ. η οποία διεξάγεται πραγματικά και σε συγκεκριμένο τόπο. Λόγω όμως της μη φυσικής του παρουσίας απαιτείται η διασφάλιση της ταυτότητας του συμμετέχοντος μετόχου. Ο συμμετέχων με αυτόν τον τρόπο μέτοχος θεωρείται ότι συμμετέχει στη Γ.Σ. ωσάν να ήταν παρών. Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο 120, με τηλεδιάσκεψη μπορεί να διεξάγεται η Γ.Σ. εξ ολοκλήρου και όχι μόνο ως προς ορισμένους μετόχους. Η διαφορά έγκειται ότι στην περίπτωση του άρθρου 125 προβλέπεται μηχανισμός διευκόλυνσης της συμμετοχής μετόχου σε πραγματικά διεξαχθείσα με φυσική υπόσταση Γ.Σ., ενώ στην περίπτωση του άρθρου 120 προβλέπεται τρόπος διεξαγωγής της Γ.Σ. με αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσα (virtual meeting).

Επί του άρθρου 127: Διευκρινίζονται τα ζητήματα συμμετοχής ή παράστασης τρίτων στη γενική συνέλευση, που έχουν δημιουργήσει κατά καιρούς αμφισβητήσεις.

Επί του άρθρου 128: Στο άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα της αντιπροσώπευσης ή εκπροσώπησης στη Γ.Σ., με ειδικές ρυθμίσεις για τις εισηγμένες εταιρείες. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα παροχής εξουσιοδότησης και με ηλεκτρονικά μέσα, διευρύνοντας έτσι τα μέσα με τα οποία μπορεί να συμμετέχει και να ψηφίζει μέτοχος σε Γ.Σ. μέσω μηχανισμών ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης προς τον πρόεδρο της συνέλευσης με προδιατυπωμένα έντυπα ή ηλεκτρονικά αρχεία, τα οποία συμπληρώνονται από κάθε μέτοχο και με τα οποία ο τελευταίος εξουσιοδοτεί τον πρόεδρο της συνέλευσης να ψηφίσει για λογαριασμό του επί των θεμάτων της Γ.Σ., σύμφωνα με τις οδηγίες του. Η τελευταία αποτελεί μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική διεθνώς γνωστή ως «proxy voting» ή «electronic proxy voting». Τεχνικά η αποστολή εξουσιοδοτήσεων με τη μέθοδο αυτή δεν διαφοροποιείται από την αποστολή επιστολικής ψήφου, αλλά νομικά η εταιρεία επιτυγχάνει μεγαλύτερη ασφάλεια, καθώς προστατεύεται από λάθη στη μετάδοση των ηλεκτρονικών συστημάτων ή περιπτώσεις hacking. Και αυτό γιατί, κατά ρητή διατύπωση του άρθρου 128, τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, ακόμη και εάν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.

Επί του άρθρου 129: Το άρθρο αυτό αποδίδει στην ουσία τα ισχύοντα στην πράξη σε σχέση με τον πρόεδρο του Δ.Σ.. Η διατύπωσή του έχει ληφθεί κυρίως από το άρθρο 2371 του ΙταλΑΚ.

Επί του άρθρου 130: Καταρχήν επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 29 του κ.ν. 2190/1920. Προβλέπεται η δυνατότητα διεξαγωγής επαναληπτικής συνέλευσης λόγω μη επίτευξης απαρτίας σε περίπτωση που έχει ήδη προσκληθεί με την αρχική πρόσκληση εντός 5 (αντί 10) ημερών, καθώς εν προκειμένω ελλείπει η ανάγκη προστασίας των μετόχων από πρακτικές αιφνιδιαστικής υφαρπαγής ψήφου, αφού έχουν ενημερωθεί ήδη με την αρχική πρόσκληση για την ημερομηνία διεξαγωγής της επαναληπτικής Γ.Σ.. Επίσης στην περίπτωση αποφάσεων που λαμβάνονται με αυξημένη απαρτία καταργείται η δεύτερη επαναληπτική συνέλευση και μειώνονται τα απαιτούμενα ποσοστά απαρτίας, ώστε να αποφεύγονται σημαντικές καθυστερήσεις στη λήψη κρίσιμων αποφάσεων. Έτσι τα ποσοστά απαρτίας διαμορφώνονται πλέον σε 1/2 και 1/3 (ή 1/5), αντί 2/3, 1/2 και 1/3 (ή 1/5). Με τον τρόπο αυτό επιταχύνεται η λήψη των εταιρικών αποφάσεων. Τέλος, οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 29 του κ.ν. 2190/1920 απλοποιούνται, ώστε να είναι σαφές ότι: α) οι μέτοχοι μπορούν με το καταστατικό να επαυξάνουν (όχι και να μειώνουν) τα απαιτούμενα ποσοστά απαρτίας, τόσο για τα θέματα της παραγράφου 1, όσο και για τα θέματα της παραγράφου 3 και β) ότι, ειδικά για τα θέματα της παραγράφου 1, αυτά δηλαδή που απαιτούν απλή απαρτία, δεν μπορεί το ποσοστό της να αυξηθεί πέραν των 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Η διάταξη αυτή θα πρέπει να ιδωθεί σε συνδυασμό με την τροποποίηση του άρθρου 132 περί πλειοψηφίας. Η διαφοροποίηση έγκειται στο ότι επιδιώκεται όσο το δυνατόν η συμμετοχή του μετόχου στη Γ.Σ.. Κατά συνέπεια περιορίζεται η ελευθερία διαμόρφωσης του καταστατικού για χάρη της ενεργητικότερης συμμετοχής των μετόχων στις εταιρικές υποθέσεις.

Επί του άρθρου 131: Η διάταξη της παραγράφου 1 ορίζει ότι, κατά κανόνα, η ψηφοφορία πρέπει να είναι φανερή, εκτός αν η ίδια η Γ.Σ. αποφασίσει διαφορετικά. Η παράγραφος 2 ορίζονται περιπτώσεις όπου η ψηφοφορία πρέπει να είναι φανερή, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή άλλων διατάξεων. Αυτό συμβαίνει π.χ. με τη δυνατότητα μείωσης της αμοιβής μελών του Δ .Σ. μετά από αίτημα των μετόχων που «αντιτάχθηκαν» στην έγκρισή της (άρθρο 109 παράγραφος 5). Επίσης μυστική ψηφοφορία δεν είναι δυνατή, όταν ο νόμος προβλέπει ρητά φανερή ψηφοφορία (π.χ. κατά το άρθρο 108 για την έγκριση της συνολικής διαχείρισης), καθώς και (εκ των πραγμάτων) στην περίπτωση της ψήφου που δίδεται από απόσταση.

Επί του άρθρου 132: Το άρθρο 132 επαναλαμβάνει το άρθρο 31 του κ.ν. 2190/1920, με εξαίρεση την παράγραφο 3. Με τις προτεινόμενες παραγράφους 2 και 3 διευρύνεται η καταστατική ελευθερία κατά την επαύξηση των ποσοστών πλειοψηφίας για όλες τις αποφάσεις, δηλ. επί θεμάτων τόσο της παραγράφου 1 όσο και την παράγραφο 3 του άρθρου 130. Έτσι, σε αντίθεση με το ισχύον δίκαιο, για τα θέματα της απλής πλειοψηφίας μπορεί να ορίζεται καταστατικά πλειοψηφία ακόμα και ανώτερη των 2/3 (μέχρι και ομοφωνία) των εκπροσωπούμενων ψήφων.

Επί του άρθρου 133: Σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας πρέπει να αναγγέλλεται από τον πρόεδρο της συνέλευσης (βλ. ήδη και 129 παράγραφος 2). Όμως σε περίπτωση εισηγμένων εταιρειών, το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας πρέπει να ανακοινώνεται μέσω του διαδικτυακού τόπου της εταιρείας. Πρέπει να σημει-

ωθεί ότι η μη ακριβής τήρηση των διατάξεων του άρθρου αυτού δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης.

Επί του άρθρου 134: Προβλέπεται δυνατότητα του προέδρου της συνέλευσης να αρνηθεί την καταχώριση στα πρακτικά της γνώμης μετόχου, η οποία αναφέρεται σε ζητήματα εμφανώς εκτός ημερησίας διάταξης, ή το περιεχόμενό της αντίκειται στα χρηστά ήθη ή το νόμο. Επίσης ρυθμίζεται το ζήτημα της χορήγησης πρακτικών σε μετόχους της εταιρείας. Η διάταξη της τελευταίας παραγράφου 3 στοχεύει στην αποτροπή αλλοίωσης (ιδίως προχρονολόγησης ή μεταχρονολόγησης) των πρακτικών. Όμοια διάταξη υπάρχει για την Ι.Κ.Ε. (άρθρο 66 του ν. 4072/2012) και κατ' ουσίαν αντικαθιστά την υποχρέωση παράστασης συμβολαιογράφου, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2 του κ.ν. 2190/1920, που δεν επαναλαμβάνεται. Συνεπώς η εταιρεία θα πρέπει να προνοεί ώστε να είναι σε θέση να αποδείξει (με οποιοδήποτε τρόπο) ότι έλαβε πράγματι χώρα η Γ.Σ.. Σημειωτέον τέλος ότι βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης μπορεί να τηρείται ενιαία με το βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 93 παράγραφος 4).

Επί του άρθρου 135: Εισάγεται ο θεσμός της δυνατότητας λήψης πλειοψηφικής απόφασης από τη Γ.Σ. «χωρίς συνεδρίαση» κατά το αγγλοσαξωνικό πρότυπο για μη εισηγμένες εταιρείες («written resolutions»). Το Δ .Σ. προτείνει τη λήψη μιας απόφασης και οι μέτοχοι απαντούν ηλεκτρονικά. Το άρθρο 135 καθορίζει τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες της διαδικασίας. Ζήτημα απαρτίας δεν υπάρχει, διότι η πρόταση απευθύνεται σε όλους τους μετόχους. Ο νέος τρόπος λήψης αποφάσεων εφαρμόζεται μόνο στις μη εισηγμένες εταιρείες και μόνο αν το καταστατικό την προβλέπει, ενώ μειοψηφία του 1/5 του κεφαλαίου μπορεί να αντιταχθεί στη λήψη απόφασης με τη διαδικασία αυτή. Όπως είναι προφανές, δικαιώματα μετόχων που συνδέονται με τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Γ.Σ. δεν τυγχάνουν εφαρμογής εν προκειμένω. Ωστόσο, ειδικά ως προς το ζήτημα ενημέρωσης των μετόχων προβλέπεται στην παράγραφο 6 συγκεκριμένη διαδικασία ενημέρωσης ως υποκατάστατο της συζήτησης στη Γ.Σ..

Επί του άρθρου 136: Διατηρείται η δυνατότητα που προβλεπόταν για τη σύνταξη πρακτικού «διά περιφοράς» με ισχύ απόφασης. Προστίθεται όμως ότι δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση, αλλά σύμπραξη όλων των μετόχων, που συμφωνούν να ληφθεί η απόφαση με τον τρόπο αυτό, ενώ επιτρέπεται ρητά οι υπογραφές των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό. Οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ληφθεί από το άρθρο 73 του ν. 4072/2012, που αφορά την Ι-ΚΕ.

Επί του άρθρου 137: Οι διατάξεις για τις ελαττωματικές αποφάσεις της Γ.Σ., όπως είχαν εισαχθεί με το ν. 3604/2007, δεν αναμορφώνονται ριζικά στο πλαίσιο του νέου νόμου, ωστόσο θεωρήθηκε εύλογο να εισαχθούν ορισμένες τροποποιήσεις, με βάση και την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τη μέχρι τώρα εφαρμογή τους. Το άρθρο 137 (ακυρωσία των αποφάσεων της Γ.Σ.) ακολουθεί το παλαιό άρθρο 35α του κ.ν. 2190/1920, με τις εξής κύριες μεταβολές και διευκρινίσεις: α) Διευκρινίζεται στην παράγραφο 2 ότι λόγος ακυρωσίας θα υπάρχει, αν οι ζητηθείσες και μη δοθείσες πληροφορίες αναφέρονται στα θέματα της απόφασης που λήφθηκε. β)

Η προθεσμία έγερσης αγωγής ακύρωσης απόφασης Γ.Σ. επεκτείνεται σε 4 μήνες (αντί των 3), με γνώμονα τον εύλογο χρόνο που απαιτείται για τη συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων και τεκμηρίωση του υποβαλλόμενου αιτήματος, ενόψει και των πρακτικών συνθηκών αναζήτησης στοιχείων από τη Διοίκηση και δημοσίευσης των αποφάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ.. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 2 η προθεσμία δεν συμπληρώνεται πριν ο μέτοχος λάβει το πρακτικό της γενικής συνέλευσης, όπου έχει καταχωρισθεί η απόφαση, με την προϋπόθεση ότι ζήτησε το πρακτικό αυτό εντός της παραπάνω προθεσμίας. γ) Συγκεκριμένες διατάξεις του νέου νόμου σχετικές με πρόσθετες πτυχές της διαδικασίας της Γ.Σ., που κρίθηκαν ήσσονος σημασίας για να αναχθούν σε λόγους ακυρωσίας της απόφασης, εξαιρέθηκαν ρητώς από τη γενική ρύθμιση, ώστε να μην τεθεί για αυτές ζήτημα επιφύλαξης της – αυστηρής εν προκειμένω – συνέπειας αυτής. δ) Η αγωγή ακύρωσης δικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο, με την επισήμανση, πάντως, ότι θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα από την Πολιτεία και τους διαδίκους για σύντομο προσδιορισμό δικασίμου της αγωγής, ενόψει της ανάγκης ταχύτερης επίτευξης ασφάλειας δικαίου, σχετικά με το κύρος των αποφάσεων της Α.Ε. ε) Δυνατότητα ακύρωσης δεν παρέχεται προκειμένου για αποφάσεις που επικυρώθηκαν με νεότερη απόφαση της γενικής συνέλευσης, παρέχεται όμως δικαίωμα αποζημίωσης στους ζημιωθέντες, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της δίκης ακύρωσης (παράγραφος 12). στ) Διευκρινίζεται, κατόπιν και σχετικού προβληματισμού της Διεύθυνσης Α.Ε. & Πίστεως και σχετικής γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ., ότι τυχόν ακυρώσιμες αποφάσεις, που, με βάση το περιεχόμενό τους, υποβάλλονται σε δημοσιότητα, καταχωρίζονται στο Μητρώο, εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση για την ακύρωσή τους ή σχετική απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή. ζ) Υποβάλλεται σε δηλωτική δημοσιότητα και η άσκηση της αγωγής ακύρωσης. - Επιπρόσθετα, με γνώμονα τις σοβαρές πρακτικές δυσχέρειες που μπορεί να επιφέρει τυχόν ακύρωση απόφασης Γ.Σ. σχετικά με έκδοση νέων τίτλων που πρόκειται να εισαχθούν στο χρηματιστήριο (ιδίως απόφαση για αύξηση κεφαλαίου ή έκδοση νέων μετοχών με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών – split, ή έκδοση ομολογιών), κατά κύριο λόγο εξαιτίας της ανάμειξης και – αναγκαία – της ενιαίας συναλλακτικής κυκλοφορίας των άυλων δικαιωμάτων προτίμησης και των εν γένει άυλων τίτλων της εταιρείας, προτείνεται να μην επιτρέπεται η ακύρωση των αποφάσεων αυτών. Στην περίπτωση αυτή, η προστασία κάθε προσώπου που θίγεται από το ελάττωμα της απόφασης θα είναι η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την απόφαση. Το θιγόμενο πρόσωπο μάλιστα θα μπορεί να αξιώσει αποζημίωση και από άλλα πλην της εταιρείας πρόσωπα, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των γενικών διατάξεων. Εξάλλου, σημειώνεται ότι δικαίωμα έγερσης αγωγής ακύρωσης φέρουν και πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί από μέτοχο εμπράγματα δικαιώματα σε μετοχές (ενεχυρούχος δανειστής, επικαρπωτής) που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα με τα ανωτέρω ποσοστά του κεφαλαίου, δυνάμει της νέας διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 54, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά έχουν τα δικαιώματα ψήφου.

Επί του άρθρου 138: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει την ακυρότητα των αποφάσεων της Γ.Σ. Ακολουθήθηκε το παλαιό άρθρο 35β του κ.ν. 2190/1920, με τις εξής κύριες

μεταβολές και διευκρινίσεις: α) Στην παράγραφο 2, που ορίζει πότε έχει συγκληθεί η Γ.Σ., διευκρινίζεται ότι, για να υπάρχει σύγκληση, η πρόσκληση θα πρέπει να έχει δημοσιευθεί όχι μόνο όπως ορίζει ο νόμος, αλλά, ενδεχομένως και όπως (επιτρεπτά) ορίζει και το καταστατικό. β) Διευκρινίζεται, λόγω των αμφιβολιών που έχουν ανακύψει στο παρελθόν, ότι η πρόσκληση προέρχεται από την εταιρεία σε περίπτωση που απευθύνεται από μέλος Δ.Σ. ή από μέτοχο που φέρει τις προϋποθέσεις σύγκλησης κατ' ενάσκηση δικαιώματος μειοψηφίας ή από τον εταιρικό ελεγκτή. γ) Σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 2, η προθεσμία του έτους δεν συμπληρώνεται πριν ο μέτοχος λάβει στο πρακτικό της γενικής συνέλευσης, όπου έχει καταχωρισθεί η απόφαση, με την προϋπόθεση ότι ζήτησε το πρακτικό αυτό εντός της παραπάνω προθεσμίας. δ) Με γνώμονα την άρση ερμηνευτικών αμφισβητήσεων, η τυχόν εξώδικη προβολή της ακυρότητας εντός της τασσόμενης προθεσμίας, επιβάλλεται να είναι ρητή και έγγραφη, να αφορά συγκεκριμένη απόφαση και να περιγράφει (έστω και με συντομία) το λόγο της ακυρότητας. - Επιπρόσθετα, υπό το κοινό σκεπτικό και τις αξιολογήσεις που μνημονεύθηκαν και παραπάνω για τις ακυρώσιμες αποφάσεις, με αντικείμενο την έκδοση νέων προς εισαγωγή τίτλων (βλ. αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 137), προτείνεται στην παράγραφο 5 η προβολή της ακυρότητας της απόφασης της Γ.Σ. να είναι δυνατή μόνο μέχρι την έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών που προκύπτουν ή, κατά περίπτωση, μόνο μέχρι την αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης. Εν προκειμένω συνεπώς δεν αποκλείεται πλήρως, αλλά περιορίζεται χρονικά η προβολή της ακυρότητας. Ανάλογες ρυθμίσεις για το ίδιο ή παρεμφερή θέματα υπάρχουν ήδη τόσο στο ελληνικό, όσο και σε αλλοδαπά δίκαια (βλ. άρθρο 15 του v. 3777/2009, παράγραφος 246a AktG). Αν συνεπώς έχει παρέλθει η προθεσμία που τάσσει η διάταξη, η προστασία κάθε προσώπου που θίγεται από το ελάττωμα της απόφασης θα συνίσταται στην αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη. Το θιγόμενο πρόσωπο μάλιστα θα μπορεί να αξιώσει αποζημίωση και από άλλα πλην της εταιρείας πρόσωπα, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των γενικών διατάξεων. Πάντως οι περιορισμοί της παραγράφου 5 δεν ισχύουν αν από την παράβαση που σημειώθηκε προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου. Τέτοια παράβαση μπορεί να αφορά π.χ. την υιοθέτηση παράνομου εταιρικού σκοπού, ενώ δεν θα πρόκειται για διαρκή παράβαση αν π.χ. η έκθεση του Δ.Σ. για την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης ήταν ελλιπής. - Τέλος, προτείνονται δικονομικές διατάξεις (αντίστοιχες προς εκείνες επί ακυρώσιμων αποφάσεων) σχετικά με τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων επί προσβολής απόφασης Γ.Σ. λόγω ακυρότητας, σχετικά με τη δηλωτική δημοσιότητα της σχετικής αγωγής ακόμη και των πρωτόδικων αποφάσεων που αναγνωρίζουν άκυρη απόφαση Γ.Σ..

Επί του άρθρου 139: Η αυστηρή κύρωση του ανυποστάτου μιας απόφασης Γ.Σ. επιφυλάσσεται σε αποφάσεις, αν στην ψηφοφορία συμμετείχαν αποκλειστικά και μόνο πρόσωπα χωρίς μετοχική ιδιότητα ή πρόσωπα που είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα. Οι διευκρινίσεις αυτές κρίθηκαν απαραίτητες προς άρση αμφισβητήσεων που είχαν δημιουργηθεί μετά τις τροποποιήσεις στον κ.ν. 2190/1920 που επέφερε ο ν. 3604/2007.

Επί του άρθρου 140: Περιλαμβάνεται ειδικότερη, διευ-

κρινιστικού χαρακτήρα, ρύθμιση σχετικά με τα ελαττώματα αποφάσεων της Γ.Σ. που λαμβάνονται με ψηφοφορία χωρίς συνεδρίαση ή με προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση. Μεταξύ αυτών ως περίπτωση ανυποστάτου περιλαμβάνεται και η μη τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 136.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Επί του άρθρου 141: Το άρθρο 141 για τα δικαιώματα μειοψηφίας (συλλογικά και ατομικά) ακολουθεί καταρχήν το άρθρο 39 του κ.ν. 2190/1920, με ορισμένες όμως τροποποιήσεις. Η παράγραφος 1 προβλέπει το δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει τη σύγκληση έκτακτης Γ.Σ.. Η διάταξη ακολουθεί την προηγούμενη διαδικασία με δύο τροποποιήσεις: Ορίζεται ρητά αφενός ότι η τυχόν απόφαση του δικαστηρίου που παρέχει την άδεια σύγκλησης δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, ώστε να αποφευχθεί η άποψη που διατυπώθηκε ότι κάτι τέτοιο είναι δυνατόν, οπότε το δικαίωμα της μειοψηφίας πρακτικά ματαιώνεται, και αφετέρου ότι το Δ.Σ. μπορεί να επιλέξει να ακολουθήσει τη διαδικασία του άρθρου 135, εκτός αν οι αιτούντες μέτοχοι έχουν ζητήσει τη σύγκληση Γ.Σ. κατά τις γενικές διατάξεις. Στην παράγραφο 2 (δικαίωμα προσθήκης θέματος στην ημερήσια διάταξη ήδη συγκληθείσας Γ.Σ.) επαναφέρεται η δυνατότητα αναβολής, αν η προσθήκη των νέων θεμάτων δεν δημοσιευθεί νομίμως. Στην παράγραφο 3 το δικαίωμα υποβολής σχεδίου αποφάσεων αναμορφώνεται, ώστε να αποδίδει καλύτερα τις διατάξεις της οδηγίας 2007/36/ΕΚ. Στην παράγραφο 6 η προϋπόθεση της «χρησιμότητας» των αιτούμενων πληροφοριών αντικαταστάθηκε με τη «σχετικότητα», για ορθότερη ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ (άρθρο 9 παράγραφος 1), αλλά και διότι έτσι κάπως διευρύνει τις πληροφορίες που μπορούν να παρασχεθούν. Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι η Γ.Σ. συνέρχεται το αργότερο 20 (αντί των 30 ημερών) μετά την αναβολή, καθώς και ότι η μετά από αναβολή συνεδρίαση της Γ.Σ. αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης Γ.Σ. και δεν απαιτείται νέα πρόσκληση. Είναι μάλιστα δυνατή η συμμετοχή και νέων μετόχων. Επί των εισηγμένων εταιρειών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 124 παράγραφος 6, και συνεπώς μετέχουν και νέοι μέτοχοι, αν η εξ αναβολής συνέλευση συνέρχεται μετά την παρέλευση 30 ημερών από την αρχική ημερομηνία καταγραφής. Για τους μετόχους αυτούς ως ημερομηνία καταγραφής θεωρείται η τέταρτη ημέρα πριν από την εξ αναβολής συνέλευση. Αν η εξ αναβολής συνέλευση συνέρχεται εντός 30 ημέρων, ισχύει η αρχική ημερομηνία καταγραφής. Μπορούν πάντως να συμμετέχουν και νέοι μέτοχοι, οι οποίοι διέθεταν την ιδιότητα αυτή κατά την αρχική ημερομηνία καταγραφής, αλλά δεν συμμετείχαν στην αρχική συνεδρίαση. Στην παράγραφο 7 τίθεται ποσοστό 1/10 αντί 1/5 για την πληροφόρηση για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων. Στην παράγραφο 8 ορίζεται για τον ίδιο λόγο, όπως και παραπάνω, για το δικαίωμα σύγκλησης Γ.Σ., ότι η απόφαση που διατάσσει την παροχή πληροφοριών δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η παράγραφος 9, σε συνέπεια με το άρθρο 131, κατά το οποίο η ψηφοφορία είναι καταρχήν φανερή, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Γ.Σ. μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά, ορίζει ότι και αν σε κάποια περίπτωση η ψηφοφορία πρόκειται να είναι μυστική, μέτοχοι του 1/20 μπορούν να ζητήσουν ονομαστική ψηφοφορία. Με την παράγραφο 10 προστίθεται ένα νέο ατομικό μετοχικό δι-

καίωμα πληροφόρησης (για μη εισηγμένες εταιρείες), που θα είναι χρήσιμο προκειμένου ο μέτοχος να γνωρίζει ποια είναι ακριβώς η θέση του στην εταιρεία. Η πληροφορία αυτή μπορεί να είναι απαραίτητη όχι μόνο για την άσκηση των δικαιωμάτων του, αλλά και σε περίπτωση εκποίησης των μετοχών του, ώστε ο αγοραστής να μπορεί ευχερώς να διαπιστώσει τι αγοράζει. Ακόμη, με την παράγραφο 11 εισάγεται καταστατική δυνατότητα για την πρόβλεψη ατομικού δικαιώματος πληροφόρησης των μετόχων, όσον αφορά τα πρόσωπα που συμμετέχουν στο κεφάλαιο της Α.Ε., με παράλληλη ευχέρεια της τελευταίας να μη συμπεριλάβει στο σχετικό πίνακα μετόχους που κατέχουν λιγότερο από 1% του κεφαλαίου. Η δυνατότητα αυτή όμως δεν θα μπορεί να παραβιάζει τις διατάξεις για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τέλος, προκειμένου για εισηγμένες εταιρείες η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί επιπρόσθετα να γίνεται και με βάση ενημέρωση της Α.Ε. από κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή μέσω συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων σε αυτό διαμεσολαβητών.

Επί των άρθρων 142 και 143 (έκτακτος έλεγχος): Η βασική ρυθμιστική δομή και λειτουργία του έκτακτου ελέγχου διατηρείται. Λόγω της κατάργησης της διοικητικής εποπτείας δεν επαναλαμβάνεται ότι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να ζητήσει τον έκτακτο έλεγχο, ενώ παραμένει η αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τις εισηγμένες εταιρείες. Προβλέπεται ότι οι οριζόμενοι ελεγκτές έχουν τα δικαιώματα πληροφόρησης και την υποχρέωση εχεμύθειας που έχουν και οι τακτικοί ελεγκτές, και ορίζεται ότι, μετά την κατάρτισή του, η έκθεση του ελέγχου τίθεται υπόψη των μετόχων στην αμέσως επόμενη Γ.Σ. Για λόγους πρακτικούς, ιδιαίτερα δε για την περίπτωση όπου η εταιρεία λόγω οικονομικών δυσκολιών δεν αναμένεται να καταβάλει την αμοιβή του ελεγκτή, ορίζεται ότι η αμοιβή αυτή καταβάλλεται από τον αιτούντα, το δικαστήριο όμως εκτιμώντας τις περιστάσεις μπορεί να την επιρρίψει στην εταιρεία ή να ορίσει ότι ο αιτών θα την προκαταβάλει και θα την αναζητήσει στη συνέχεια από την εταιρεία.

Επί του άρθρου 144: Με τις διατάξεις του άρθρου 144 εισάγεται στο ελληνικό δίκαιο η δυνατότητα σύστασης ενώσεων μετόχων, που, ως μη δικαιούχοι διάδικοι, μπορούν να ασκήσουν, στο δικό τους όνομα αλλά για λογαριασμό των μελών τους, τα δικαιώματα μειοψηφίας τούτων. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων και ο έλεγχος της εταιρικής διοίκησης. Μια παραπέρα διευκόλυνση μπορεί να είναι η οργάνωση διαδικτυακού forum μετόχων (Aktionärsforum), ώστε οι μέτοχοι να μπορούν μέσω αυτού να συνεννοούνται επωνύμως για την άσκηση των δικαιωμάτων τους στην προσεχή Γ.Σ. (έτσι π.χ. και στη Γερμανία, παράγραφος 127α AktG). Οι λεπτομέρειες της ρύθμισης πρέπει να ορίζονται στο καταστατικό της ένωσης, ενώ προβλέπεται η έκδοση σχετικού προεδρικού διατάγματος για τον τρόπο λειτουργίας των ενώσεων αυτών.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Επί του άρθρου 145: Σημειωτέον ότι το παρόν νομοσχέδιο χρησιμοποιεί τον όρο «χρηματοοικονομικές» (αντί «οικονομικές») καταστάσεις για ορολογική συνέπεια με το ν. 4308/2014. Σε σχέση με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τον έλεγχό τους, το άρθρο

αυτό προβαίνει σε γενική παραπομπή στις «κείμενες διατάξεις». Δεδομένου ότι αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 για τις καταστάσεις αυτές με τη νέα νομοθεσία για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν. 4308/2014), η νέα αυτή νομοθεσία θα διέπει εφεξής το όλο ζήτημα των καταστάσεων αυτών. Ωστόσο, στο Ένατο Τμήμα του νομοσχεδίου ρυθμίζονται ζητήματα, που δεν έχουν σχέση με το καθαρά λογιστικό μέρος, και για το λόγο αυτό έχουν μείνει εκτός ν. 4308/2014. Τα ζητήματα αυτά είχαν ήδη ενσωματωθεί στον κ.ν. 2190/1920 με το ν. 4403/2016, οι σχετικές δε διατάξεις επαναλαμβάνονται στο παρόν νομοσχέδιο. Εξάλλου τα ζητήματα του ελέγχου ρυθμίζονται ήδη με τον ν. 4449/2017.

Επί του άρθρου 146: Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στα άρθρα 41 και 42 του κ.ν. 2190/1920. Και ως προς μεν την απογραφή, επιφυλάσσεται η περίπτωση όπου κατά τους οικείους κανόνες η απογραφή δεν είναι υποχρεωτική. Επίσης δεν προβλέπεται η δυνατότητα εταιρικής χρήσης μεγαλύτερης των δώδεκα (12) μηνών, σε αρμονία με το άρθρο 8 του ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος).

Επί του άρθρου 147: Το άρθρο αυτό αφορά την υπογραφή των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, της ετήσιας και της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης και, όπου συντρέχει περίπτωση, της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης και της ενοποιημένης δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης και αντιστοιχεί στα άρθρα 42α παρ. 5 και 109 του κ.ν. 2190/1920. Το άρθρο 147 εισάγει παρέκκλιση από την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Επί του άρθρου 148: Το άρθρο αυτό περιέχει τον γνωστό κανόνα για την αποκλειστική αρμοδιότητα της Γ.Σ. να εγκρίνει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Προβλέπεται επίσης ρητά η έγκριση και των ετήσιων ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τη Γ.Σ. της ενοποιούσας εταιρείας. Προς τούτο υπάρχουν διάφοροι λόγοι: Στις περισσότερες των περιπτώσεων οι επιμέρους χρηματοοικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών που έχουν ενσωματωθεί σε αυτές δεν έχουν εγκριθεί από τις γενικές συνελεύσεις των θυγατρικών αυτών, αφού δεν ταυτίζονται υποχρεωτικά με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που περιέχονται στις κατά το νόμο συνταγμένες οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών. Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών εταιρειών (γνωστές και ως «πακέτα ενοποίησης» ή «αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για σκοπούς ενοποίησης»), οι οποίες ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας, που είναι και υπεύθυνη για τη σύνταξή τους, εγκρίνονται μόνο από το διοικητικό συμβούλιο των θυγατρικών (και αυτό εφόσον προβλέπεται από το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης του ομίλου). Επιπρόσθετα, ακόμη και στις περιπτώσεις που οι προς ενοποίηση χρηματοοικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών εταιρειών ταυτίζονται με τις αντίστοιχες που έχουν συμπεριληφθεί στις κατά το νόμο οικονομικές καταστάσεις τους (και έχουν εγκριθεί και από τις γενικές συνελεύσεις τους), οι τελικές ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες μπορεί να είναι σημαντικά διαφοροποιημένες λόγω των εγγραφών συμψηφισμού της πρώτης ενοποίησης και των απαλοιφών των ενδοομιλικών συναλλαγών και αποτελεσμάτων. Τέλος, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζονται ειδικά κονδύλια όπως η «υπεραξία» και τα «δικαιώματα μειοψηφίας», καθώς και γνωστοποιήσεις στο ενοποιημένο προσάρτημα των σημειώσεων, που αποτελούν ιδιαίτερης σημασίας χρηματοοικονομικές πληροφορίες τις οποίες όχι μόνο πρέπει να γνωρίζουν αλλά και να εγκρίνουν οι μέτοχοι, εφόσον επηρεάζουν σημαντικά την καθαρή περιουσία και τις επιδόσεις του ομίλου.

Επί των άρθρων 149-157: Τα άρθρα αυτά επαναλαμβάνουν περίπου αυτούσια τα άρθρα 1-4 και 7 του ν. 4403/2016 με τον οποίο ενσωματώθηκαν στον κ.ν. 2190/1920 οι διατάξεις της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2014/95/ΕΕ, στο μέτρο που αφορούν τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τις εκθέσεις που πρέπει να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν είτε οι ανώνυμες εταιρείες εν γένει είτε ορισμένες ειδικές κατηγορίες ανωνύμων εταιρειών (βλ. και αιτιολογική έκθεση του ν. 4403/2016). Ειδικότερα: Με το άρθρο 4 του ν. 4403/2016 ρυθμίστηκε η δημοσίευση των χρηματοοικονομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και της έκθεσης διαχείρισης και της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης του Δ.Σ. (άρθρα 43β, 109, 131 και 135 του κ.ν. 2190/1920). Με τα άρθρα 1-3 και 5 του v. 4403/2016 ρυθμίστηκαν η έκθεση διαχείρισης (άρθρο 43α του κ.ν. 2190/1920) που οφείλουν να δημοσιεύουν όλες οι ανώνυμες εταιρείες με κάποιες εξαιρέσεις και διαφοροποιήσεις ως προς το περιεχόμενο, κατά περίπτωση, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης (άρθρο 43β του κ.ν. 2190/1920) η οποία δημοσιεύεται από τις εισηγμένες εταιρείες, η ετήσια έκθεση διαχείρισης επί ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων (άρθρο 107α του κ.ν. 2190/1920), την οποία οφείλουν να καταρτίζουν οι όμιλοι επιχειρήσεων που έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, και η έκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις την οποία οφείλουν να καταρτίζουν ειδικά οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών. Οι διατάξεις αυτές αναπαράγονται στο παρόν σχέδιο νόμου, γίνεται δε παραπομπή στην αιτιολογική έκθεση επί των διατάξεων του ν. 4403/2016.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Η γενική ιδέα που διατρέχει τις προσθήκες που έγιναν στο κεφάλαιο περί της διάθεσης κερδών, το οποίο αναπαράγει σε κάποιο βαθμό τις αντίστοιχες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, είναι να εξασφαλισθεί ότι η διανομή κερδών στους μετόχους γίνεται με βάση τα πραγματικά καθαρά κέρδη και όχι με βάση τυχόν υπεραξίες ή άλλα μη πραγματικά κέρδη που έχουν δημιουργηθεί.

Επί του άρθρου 158: Σε σχέση με την υποχρεωτική παρακράτηση τακτικού αποθεματικού αναπαράγεται χωρίς μεταβολές το άρθρο 44 του κ.ν. 2190/1920.

Επί του άρθρου 159: Σε σχέση με τις προϋποθέσεις και τον περιορισμό των διανομών αναπαράγεται κατά βάση το άρθρο 44α του κ.ν. 2190/1920. Η διαφοροποίηση ως προς την παράγραφο 1 του άρθρου 44α συνίσταται στο

ότι προϋπόθεση για τη διανομή κερδών είναι, κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας (καθαρή θέση), όπως προσδιορίζονται στο νόμο, να μην είναι ή, μετά από τη διανομή αυτή, να μην γίνεται κατώτερο από το ποσό του κεφαλαίου, προσαυξημένου όχι μόνο με τα αποθεματικά των οποίων η διανομή απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό, αλλά και με τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν, καθώς επίσης και με τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 προστέθηκε για καλύτερη εναρμόνιση με τη δεύτερη Οδηγία (ήδη Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132). Αντίστοιχα, στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο όχι μόνο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό, αλλά και κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα

Επί του άρθρου 160: Το άρθρο αυτό αφορά τον τρόπο διανομής των καθαρών κερδών, με τρόπο όμοιο εκείνου των άρθρων 44 παράγραφος 2 τελευταίο εδάφιο και 45 του κ.ν. 2190/1920. Στην παράγραφο 2 αυτό το οποίο αλλάζει σε σχέση με τη διάθεση των καθαρών κερδών είναι ότι στην σειρά που προβλέπεται προηγείται η αφαίρεση των ποσών των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

Επί του άρθρου 161: Το ελάχιστο μέρισμα εξακολουθεί να ανέρχεται σε 35% των καθαρών κερδών. Η καταβολή γίνεται καταρχήν σε μετρητά. Προβλέπεται όμως τόσο η κεφαλαιοποίηση των κερδών, όσο και η καταβολή του μερίσματος, αν το εγκρίνει η Γ.Σ. με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, σε μετοχές και άλλους τίτλους που ανήκουν στην εταιρεία ή, με ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων και όχι μόνο των εκπροσωπουμένων στη Γ.Σ., και σε άλλα περιουσιακά στοιχεία, που θα πρέπει να αποτιμηθούν (πρβλ. άρθρο 131 παρ. 1 του τραπεζικού του ν. 4261/2014). Προβλέπεται ακόμη η μείωση του μερίσματος από τη Γ.Σ., όχι όμως κάτω του 10% των καθαρών κερδών, επίσης με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, ενώ κατάργηση τούτου επιτρέπεται μόνο με ακόμη μεγαλύτερη πλειοψηφία 80% του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Εννοείται ότι άρνηση της πλειοψηφίας αυτής να εγκρίνει μέρισμα, παρά την ύπαρξη ικανών κερδών, μπορεί κατά τις περιστάσεις να κριθεί καταχρηστική.

Επί του άρθρου 162: Το προσωρινό μέρισμα αναδιαμορφώνεται για καλύτερη ενσωμάτωση της δεύτερης οδηγίας (άρθρο 17 παράγραφος 7 – ήδη Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132). Δεν υπάρχει μεν ο περιορισμός του ημίσεος των κερδών, όπως κατά το άρθρο 46 του κ.ν. 2190/1920, τίθενται όμως αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη διανομή τους, ώστε να αποφεύγεται η καταστρατήγηση της

διάταξης του άρθρου 159. Διευκρινίζεται επίσης ότι αρμόδιο για τη διανομή είναι το Δ.Σ.. Πρέπει να σημειωθεί ότι η διανομή προσωρινού μερίσματος διακρίνεται από τη διανομή κερδών από το Δ.Σ. μετά την τακτική Γ.Σ., εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί από την τελευταία προς τούτο και εντός των ποσοτικών ορίων που η τελευταία έχει τάξει (άρθρο 117 παράγραφος 2στ΄), αφού στην τελευταία περίπτωση η διανομή γίνεται επί τη βάσει των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχει ήδη εγκρίνει η Γ.Σ. χωρίς να απαιτείται να καταρτιστεί λογιστική κατάσταση. Προβλέπεται ακόμη ότι διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση είναι δυνατή και με απόφαση Γ.Σ. ή του Δ.Σ., υποκείμενη σε δημοσιότητα.

Επί του άρθρου 163: Το άρθρο 163 αναπαράγει το άρθρο 46α του κ.ν. 2190/1920.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Επί του άρθρου 164: Τα άρθρα 164 επ. αφορούν τη λύση και εκκαθάριση της εταιρείας. Το άρθρο 164 βασίζεται στις διατάξεις του ισχύοντος δικαίου (παρ. 1 και 2 άρθρου 47α του κ.ν. 2190/1920). Ως λόγος λύσης προστίθεται η περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Πτωχευτικού Κώδικα, δεδομένου ότι εν προκειμένω έχει διαγνωσθεί δικαστικά ότι, ενώ πληρούνται οι προϋποθέσεις της πτώχευσης, αυτή δεν μπορεί να κηρυχθεί λόγω έλλειψης ενεργητικού. Εξάλλου, αντίστοιχη είναι η πρόβλεψη της παραγράφου 1 του άρθρου 167, σύμφωνα με την οποία η περάτωση της πτώχευσης (που μπορεί να οφείλεται και σε έλλειψη ενεργητικού) οδηγεί σε εκκαθάριση της εταιρείας. Στην παράγραφο 3 αποσαφηνίζεται ότι στην περίπτωση της λύσης με απόφαση της Γ.Σ., η λύση επέρχεται με την υποβολή της απόφασης της γενικής συνέλευσης ή της δικαστικής απόφασης σε δημοσιότητα. Στις λοιπές περιπτώσεις η λύση επέρχεται από την κήρυξη της πτώχευσης ή την απόρριψη της οικείας αίτησης λόγω έλλειψης ενεργητικού ή την πάροδο της διάρκειας της εταιρείας ή την έκδοση της δικαστικής απόφασης για λύση της εταιρείας κατά τα άρθρα 165 και 166. Στις περιπτώσεις αυτές η καταχώριση της δικαστικής απόφασης έχει δηλωτικό χαρακτήρα.

Επί του άρθρου 165: Το παρόν άρθρο μεταφέρει τις διατάξεις του ισχύοντος δικαίου (άρθρο 48 του κ.ν. 2190/1920). Στην περίπτωση α΄της παραγράφου 1 διευκρινίζεται ότι η αίτηση λύσης προϋποθέτει ότι το κεφάλαιο εξακολουθεί να είναι μη καταβεβλημένο μέχρι και την ημέρα υποβολής της αίτησης. Η περίπτωση γ της παραγράφου 1 του ισχύοντος άρθρου, η οποία προέβλεπε λύση της εταιρείας με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων καταστεί κατώτερο του 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου, δεν επαναλαμβάνεται, αφού είναι σκοπιμότερο και ασφαλέστερο να λειτουργήσει σε τέτοιες περιπτώσεις το πτωχευτικό δίκαιο (αντί της κοινής εταιρικής εκκαθάρισης), με τις δικές του προϋποθέσεις και τα δικά του αποτελέσματα. Επίσης, τροποποιείται η περίπτωση δ΄ της παραγράφου 1 του ισχύοντος άρθρου (νυν περίπτωση γ΄), καθώς ορίζεται ότι αρκεί η μη υποβολή χρηματοοικονομικών καταστάσεων δύο διαχειριστικών χρήσεων για

την υποβολή αίτησης λύσης (αντί τριών). Περαιτέρω, κατά τη νέα διατύπωση της παραγράφου 1 και λόγω της κατάργησης της διοικητικής εποπτείας, ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η αρμόδια εποπτεύουσα αρχή δεν έχουν αυτομάτως εκ του νόμου έννομο συμφέρον να ζητήσουν τη λύση της εταιρείας, ενδέχεται, όμως, το Δημόσιο να έχει συμφέρον ad hoc, οπότε και θα μπορεί να ζητήσει τη λύση. Στην παράγραφο 2, ως αρμόδιο δικαστήριο ορίζεται το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας (το οποίο, άλλωστε, έχει και τη γενική αρμοδιότητα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 του νομοσχεδίου). Προβλέπεται, επίσης, ότι η αίτηση κοινοποιείται στην εταιρεία. Στην παράγραφο 3, καταργείται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας για την άρση των λόγων λύσης, καθώς κρίθηκε ότι αρκεί το διάστημα των δύο (2) ως τεσσάρων (4) μηνών.

Επί του άρθρου 166: Στο παρόν άρθρο (λύση με αίτηση των μετόχων) επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές σε σχέση με το ισχύον δίκαιο (άρθρο 48α του κ.ν. 2190/1920): Ορίζεται ως αρμόδιο δικαστήριο για την εξέταση της εν λόγω αίτησης το μονομελές πρωτοδικείο, το οποίο δικάζει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στην παράγραφο 4, καταργείται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας για την άρση των λόγων λύσης, καθώς κρίθηκε ότι αρκεί το διάστημα των δύο ως τεσσάρων μηνών. Επιπλέον, επαυξάνεται το απαιτούμενο ποσοστό των μετόχων που δικαιούνται να ασκήσουν παρέμβαση, και συγκεκριμένα από 1/5 (όπως ορίζεται στην παρ. 3 του ισχύοντος δικαίου) σε 1/3 (όπως ορίζεται στην παρ. 5 του νομοσχεδίου). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στους παρεμβαίνοντες μετόχους επιφυλάσσεται ένα σημαντικότατο δικαίωμα, ήτοι της εξαγοράς των μετοχών του αιτούντος.

Επί του άρθρου 167: Το άρθρο 167 αφορά τους εκκαθαριστές. Στην παρ. 1 του άρθρου αυτού επαναλαμβάνεται ο κανόνας ότι, με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση ακολουθεί η εκκαθάριση (άρθρο 47α παρ. 3 του κ.ν. 2190/1920). Ορίζεται ότι στην περίπτωση της περάτωσης της διαδικασίας πτώχευσης η εταιρεία εισέρχεται αυτομάτως στο στάδιο της εκκαθάρισης, εκτός αν τύχει εφαρμογής η νέα διάταξη της παραγράφου 6. Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου μεταφέρει τις λοιπές προβλέψεις της παρ. 3 του άρθρου 47α του κ.ν. 2190/1920 (με μία προσαρμογή λόγω της προσθήκης του νέου λόγου λύσης στο άρθρο 156 παράγραφος 1 περίπτωση δ΄). Σε περίπτωση που δεν ορίστηκε εκκαθαριστής από τη Γ.Σ., καθήκοντα εκκαθαριστή ασκεί το διοικητικό συμβούλιο (ενώ το ίδιο συμβαίνει και όταν η εταιρεία λύθηκε δικαστικά, και το δικαστήριο δεν όρισε εκκαθαριστή). Η παράγραφος 3 αποσαφηνίζει ότι είναι δυνατός και ο διορισμός ενός μόνο εκκαθαριστή. Στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου επαναλαμβάνεται ο κανόνας ότι ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 49 παράγραφος 7 του κ.ν. 2190/1920), ορίζεται όμως επιπλέον ότι το Δ.Σ. έχει υποχρέωση έναντι της εταιρείας να συνεχίσει τη διαχείριση, ωσότου ο εκκαθαριστής αναλάβει τα καθήκοντά του, αν η παύση της εξουσίας του Δ.Σ. εκθέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα της εταιρείας. Πρόκειται για ρύθμιση που έχει ως βάση αντίστοιχη διάταξη του Αστικού Κώδικα (ΑΚ 727). Η παράγραφος 5 μεταφέρει τις λοιπές προβλέψεις της παρ. 7 του άρθρου 49 κ.ν. 2190/1920. Η παράγραφος 6

εισάγει μια σημαντική καινοτομία. Όπως ο πτωχευτικός νόμος προβλέπει τη μη κήρυξη της πτώχευσης ή και την περάτωσή της, λόγω έλλειψης ενεργητικού (άρθρα 3 παράγραφος 4 και 166 παράγραφος 1 του Πτωχευτικού Κώδικα), έτσι και η νέα διάταξη δίνει το δικαίωμα σε μετόχους με συμμετοχή άνω του 10% ή στον εκκαθαριστή να ζητήσουν από το δικαστήριο την παράλειψη ή τη διακοπή του σταδίου της εκκαθάρισης και την άμεση διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., αν η περιουσία της εταιρείας δεν αναμένεται να επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της εκκαθάρισης. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ορίζει τον τρόπο διάθεσης των τυχόν υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων, κατά προτίμηση προς πληρωμή εργατικών απαιτήσεων, απαιτήσεων ασφαλιστικών ταμείων και φόρων, καθώς και απαιτήσεων δικηγόρων και αμοιβής του εκκαθαριστή. Πάντως το δικαστήριο δεν θα δεσμεύεται από τη σειρά με την οποία αναφέρονται οι απαιτήσεις στο νόμο, ούτε από τις διατάξεις περί γενικών προνομίων (αν και τυχόν εμπράγματες ασφάλειες θα πρέπει να είναι σεβαστές), αλλά θα κρίνει με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες και την επιείκεια. Η παράγραφος 6 θα τυγχάνει εφαρμογής σε κάθε περίπτωση έλλειψης περιουσίας για τη συνέχιση των εργασιών της εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι θεωρείται ότι περίπτωση αυτή συντρέχει όταν έχει προηγηθεί απόρριψη αίτησης πτώχευσης λόγω έλλειψης ενεργητικού (χωρίς τούτο να καταργεί την αναγκαιότητα υποβολής αιτήματος κατά τις διατυπώσεις της παραγράφου 6). Η παράγραφος 7 αντιμετωπίζει μια πρακτική δυσκολία που παρουσιάζεται στις εταιρικές εκκαθαρίσεις, ήτοι της έλλειψης συνεργασίας της τελευταίας διοίκησης της εταιρείας με τον εκκαθαριστή. Ορίζεται ότι τα μέλη του τελευταίου Δ.Σ. οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες και, αν τους ζητηθεί, εύλογη συνδρομή στον εκκαθαριστή για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται, αν και αποτελεί αυτονόητη υποχρέωση, ότι οφείλουν επίσης να του παραδώσουν κάθε περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας που τυχόν ευρίσκεται στη κατοχή τους.

Επί του άρθρου 168: Το άρθρο αυτό μεταφέρει τις διατάξεις του ισχύοντος δικαίου (άρθρο 49 παράγραφος 1 – 5 του κ.ν. 2190/1920), με ορισμένες τροποποιήσεις. Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση της παραγράφου 1 για απογραφή της εταιρικής περιουσίας αφορά κάθε είδους εκκαθαριστές, και όχι μόνο αυτούς που διορίστηκαν από τη Γ.Σ. Τίθεται προθεσμία για την ολοκλήρωση της απογραφής, ώστε να μην καθυστερούν οι εργασίες της εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης που συντάσσουν οι εκκαθαριστές δεν υπόκειται σε έγκριση της γενικής συνέλευσης. Στην παράγραφο 4 λαμβάνεται μέριμνα για την αναθεώρηση της απόφασης που καθόρισε την κατώτατη τιμή πώλησης των ακινήτων, κλάδων ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης, εφόσον διαπιστώνεται ότι η εκποίηση δεν καθίσταται δυνατή. Στην παράγραφο 7 ορίζεται ότι κάθε έτος συντάσσονται ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, τις οποίες συντάσσει ο εκκαθαριστής και υποβάλλει στη Γ.Σ. των μετόχων (χωρίς να απαιτείται έγκριση των καταστάσεων αυτών από αυτήν), με έκθεση των αιτίων, τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Ορίζεται, επίσης, ότι η συνέλευση που εγκρίνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης αποφασίζει και περί έγκρισης του συνολικού έργου του εκκαθαριστή (κατ' αναλογία προς την έγκριση του άρθρου 106) και περί απαλλαγής των ελεγκτών. Στην παράγραφο 8 αποσαφηνίζεται ότι η διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους γίνεται με βάση τις εγκεκριμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης, ενώ εισάγεται ρύθμιση που επιτρέπει, με συμφωνία του συνόλου των μετόχων, η διανομή να γίνεται με αυτούσια απόδοση σ' αυτούς, εν όλω ή εν μέρει, των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή, η συμφωνία θα καθορίζει με ποιον τρόπο θα γίνει η διανομή. Πρόκειται για σημαντική καινοτομία, δεδομένου ότι, ιδιαίτερα σε περιβάλλον κρίσης, είναι δύσκολη η εκποίηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων.

Επί του άρθρου 169: Το άρθρο αυτό μεταφέρει τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 49 του κ.ν. 2190/1920 με ορισμένες τροποποιήσεις. Ορίζεται ότι το σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης υποβάλλεται 3 χρόνια μετά την έναρξη της εκκαθάρισης (αντί για 5). Στην παράγραφο 2 επαναλαμβάνεται η δυνατότητα του εκκαθαριστή ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου να ζητούν από το δικαστήριο την έγκριση του σχεδίου, σε περίπτωση που η Γ.Σ. δεν έδωσε την έγκριση αυτή. Προστίθεται η δυνατότητα των αιτούντων να προτείνουν άλλα μέτρα στην αίτηση προς το δικαστήριο, όπως και η αντίστοιχη δυνατότητα του δικαστηρίου να αποκλίνει από το αρχικό σχέδιο, ακόμα και προσθέτοντας νέα μέτρα. Έτσι, παρέχεται διέξοδος στο δικαστήριο στην περίπτωση που τα προτεινόμενα μέτρα δεν είναι ρεαλιστικά.

Επί του άρθρου 170: Στο παρόν άρθρο ρυθμίζεται η διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., οπότε και επέρχεται η παύση της νομικής της προσωπικότητας. Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι ο εκκαθαριστής προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαγραφή της εταιρείας, μόλις περατωθεί η εκκαθάριση, ενώ μπορούν να ζητήσουν τη διαγραφή και άλλα πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, βάσει του άρθρου 10 παρ. 1 περίπτωση ε΄ του ν. 3419/2005. Η παράγραφος 1 αντιμετωπίζει, ακόμα, ένα ζήτημα που ανακύπτει μετά το πέρας της εκκαθάρισης, ήτοι τις συνέπειες της αποκάλυψης νέων περιουσιακών στοιχείων (ή και χρεών, τα οποία δεν ικανοποιήθηκαν παρά την ύπαρξη ενεργητικού). Ορίζεται ότι στην περίπτωση αυτή η πράξη της διαγραφής δύναται να ανακαλείται με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον προς το δικαστήριο, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το δικαστήριο ορίζει και τον εκκαθαριστή και διατάσσει την επανεγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η παράγραφος 2 εισάγει μία ακόμα διάταξη αποσκοπούσα στη μη διαιώνιση των εταιρικών εκκαθαρίσεων: Ορίζει ότι η εκκαθάριση τεκμαίρεται ότι περατώθηκε αν παρέλθουν πέντε (5) έτη από την έναρξή της. Πρόκειται για μαχητό τεκμήριο. Αν ο εκκαθαριστής αποδείξει στην αρμόδια αρχή (Γ.Ε.ΜΗ.) ότι η εκκαθάριση συνεχίζεται, η εκκαθάριση δεν θα πρέπει να θεωρείται περαιωμένη και η διαγραφή δεν θα είναι δυνατή. Με τη νέα διάταξη της παραγράφου 3 ορίζεται ο τρόπος φύλαξης των βιβλίων και εγγράφων της εταιρείας μετά το πέρας της εταιρείας, χωρίς να θίγονται ειδικές διατάξεις, ιδίως της φορολογικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας του λογιστικού δικαίου. Με το πέρας της εκκαθάρισης, τα έγγραφα αυτά

φυλάσσει ο τελευταίος διατελέσας εκκαθαριστής ή πρόσωπο που θα ορίσει το δικαστήριο δικάζοντας με τη διαδικασία της εκούσιας διαδικασίας. Πρότυπο της διάταξης αποτέλεσαν οι αντίστοιχες διατάξεις του γερμανικού δικαίου (παράγραφος 279 AktG), όπως και η αντίστοιχη διάταξη του δικαίου προσωπικών εταιρειών (άρθρο 268 του ν. 4072/2012). Στην παράγραφο 4 ορίζεται το χρονικό σημείο από το οποίο παύει το Γ.Ε.ΜΗ. να έχει υποχρέωση να φυλάσσει τα έγχαρτα στοιχεία των ανωνύμων εταιρειών. Καινοτομία αποτελεί τέλος η παράγραφος 5, που εισάγει τη δυνατότητα, μετά από κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, να παρέχεται από το Γ.Ε.ΜΗ. πιστοποιητικό «Καλής Λειτουργίας», από το οποίο να προκύπτει ότι η εταιρεία υφίσταται και δεν έχει διαγραφεί από το μητρώο ούτε έχει πτωχεύσει. Πρόκειται για το διεθνώς γνωστό «good standing certificate», που μπορεί να διευκολύνει την εκπλήρωση διαφόρων διατυπώσεων κατά τις συναλλαγές της εταιρείας με τρίτους και μάλιστα με το Δημόσιο. Με την ίδια Υπουργική Απόφαση μπορούν να προβλεφθούν και άλλες πληροφορίες, που θα παρέχονται με το παραπάνω πιστοποιητικό.

Επί του άρθρου 171: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τις δυνατότητες αναβίωσης, συγχώνευσης και διάσπασης λυθείσας εταιρείας. Στις συνήθεις περιπτώσεις λύσης της εταιρείας (λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειάς της ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης), η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει με απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Για πρώτη φορά, δίνεται η δυνατότητα αναβίωσης της εταιρείας ως εταιρείας άλλης μορφής, εφόσον τηρηθούν οι σχετικές προϋποθέσεις για τη σύσταση της τελευταίας. Στην περίπτωση λύσης της εταιρείας λόγω κήρυξής της σε πτώχευση, η παράγραφος 2 ορίζει ότι η περάτωση των εργασιών της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης, ή εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα, επάγεται την αναβίωση της εταιρείας με απόφαση της Γ.Σ. (για τις παλαιότερες πτωχεύσεις βλ. μεταβατική διάταξη του άρθρου 186 άρθρο 16). Ισχύει και εδώ η δυνατότητα αναβίωσης ως εταιρείας άλλης μορφής. Η αναβίωση προϋποθέτει ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες. Οι παράγραφοι 3 και 4 προσφέρουν μια δυνατότητα στις λυθείσες εταιρείες, εφόσον δεν έχει αρχίσει η διανομή της εταιρικής τους περιουσίας, σε αντιστοιχία με τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 47α του κ.ν. 2190/1920. Ειδικότερα, δίνεται η δυνατότητα στις εταιρείες αυτές να προβούν σε συγχώνευση ή σε διάσπαση, με ανάλογη εφαρμογή των οικείων διατάξεων του κ.ν. 2190/1920. Απορροφώσα ή επωφελούμενη εταιρεία μπορεί να είναι τόσο μια άλλη εταιρεία εν λειτουργία, όσο και μία εταιρεία υπό εκκαθάριση. Η παράγραφος 5 διευκρινίζει ότι στις περιπτώσεις αυτές η ολοκλήρωση της συγχώνευσης ή της διάσπασης επάγεται την αναβίωση της απορροφώσας ή της επωφελούμενης εταιρείας. Αυτή η διάταξη είναι χρήσιμη, διότι χωρίς αυτήν θα μπορούσε να υποστηριχθεί π.χ. ότι η απορροφώσα εταιρεία επιτρεπτά μεν συγχωνεύθηκε, εξακολουθεί όμως να είναι «λυμένη» και θα πρέπει να αναβιώσει.

ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Επί του άρθρου 172: Τα άρθρα 173 έως 176 αφορούν τη δημοσιότητα των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών. Το άρθρο 173 αναπαράγει την παράγραφο 2 του άρθρου 7α του κ.ν. 2190/1920, με μνεία των εταιρειών του FOX

Επί του άρθρου 173: Το άρθρο αυτό αναπαράγει την παράγραφο 3 του άρθρου 7α του κ.ν. 2190/1920, που αφορά εταιρείες τρίτων χωρών.

Επί του άρθρου 174: Με την προτεινόμενη διάταξη της πρώτης παραγράφου απαλείφονται οι λέξεις του άρθρου 50 του κ.ν. 2190/1920 «κατά νόμον κεκτημέναι δικαίωμα λειτουργίας εν Ελλάδι αλλοδαπαί ανώνυμοι εταιρείαι», επειδή καταρχήν όλες οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες έχουν δικαίωμα εγκατάστασης στην Ελλάδα. Όπου κατ' εξαίρεση απαιτείται άδεια για την εγκατάσταση ορισμένου τύπου εταιρείας, αυτό προκύπτει από ειδική σχετική νομοθεσία, η οποία δεν θίγεται από το παρόν, που περιλαμβάνει μόνο τις διατυπώσεις που απαιτούνται από πλευράς εταιρικού δικαίου. Επίσης καταργείται η διατύπωση της υποβολής αντιγράφου του πληρεξουσίου, επειδή υπάρχουν ήδη τα στοιχεία των προσώπων, που είναι μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη λειτουργία του υποκαταστήματος. Η εξουσία αυτή μπορεί να είναι οργανική κατά το εφαρμοστέο δίκαιο και δεν είναι απαραίτητο να προκύπτει από πληρεξούσιο. Εξάλλου ο διορισμός αντικλήτου είναι περιττός, αφού αφενός είναι γνωστοί οι μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας και αφετέρου η διεύθυνση του υποκαταστήματος, οπότε μπορεί να γίνει επίδοση κατά το άρθρο 126 παράγραφος 1γ ή 124 παράγραφος 2 ΚΠολΔ.. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920 καταργείται ως άνευ αντικειμένου μετά από τη δημιουργία του ΓΕ.Μ.Η.. Για την παράγραφο 4: Η μεταφορά των διατάξεων για τη δημοσιότητα των αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών σε χωριστό κεφάλαιο θα μπορούσε να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς την εφαρμογή του άρθρου 84. Αυτό θα έβλαπτε τη δημόσια πίστη του Γ.Ε.ΜΗ., ενώ θα ήταν άδικο να υφίστανται οι καλόπιστοι τρίτοι τις συνέπειες του ελαττώματος διορισμού των μονίμων εκπροσώπων, αφού η αποφυγή των ελαττωμάτων ανήκει στη σφαίρα επιρροής της εταιρείας. Επομένως το περιεχόμενο του άρθρου 84 επαναλαμβάνεται για τις αλλοδαπές εταιρείες. Προτείνεται επίσης η προσθήκη διάταξης, κατά την οποία δεν αντιτάσσονται στους καλόπιστους τρίτους περιορισμοί στην εξουσία των προσώπων αυτών που ενδεχομένως προκύπτουν από το δίκαιο που διέπει την εταιρεία. Οι ίδιοι λόγοι προστασίας της πίστης στο μητρώο και δικαιοσύνης επιβάλλουν και αυτή τη ρύθμιση. Οι αλλοδαπές εταιρείες πρέπει να έχουν το βάρος να φροντίζουν να καθιστούν γνωστούς στους συναλλασσόμενους με τα υποκαταστήματά τους περιορισμούς της εξουσίας των εκπροσώπων τους και να μην έχουν οι συναλλασσόμενοι το βάρος να εξακριβώσουν το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου. Ως προς την φράση «ή δεν μπορούσαν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, να τον αγνοούν» βλ. την παρούσα αιτιολογική έκθεση υπό το άρθρο 86.

Επί του άρθρου 175: Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 50β του κ.ν. 2190/1920.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί των άρθρων 176 έως 181 (ποινικές διατάξεις). Οι ποινικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, πού μέχρι σήμερα έχουν τύχει ελάχιστης εφαρμογής, έχουν ελαφρά αναμορφωθεί. Πρέπει βέβαια να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχουν παράλληλες ποινικές διατάξεις σε άλλους νόμους (π.χ. για την κατάχρηση αγοράς), που, στο μέτρο που εφαρμόζονται, καθιστούν περιττή την ύπαρξη συναφών ποινικών διατάξεων και στο νόμο για τις Α.Ε.. Επίσης υπάρχουν συμπεριφορές που τιμωρούνται ήδη με βάση τις γενικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, ώστε να μην απαιτείται η κατάστρωση ειδικής ποινικής μεταχείρισης για τις ανώνυμες εταιρείες. Τέλος, ορισμένες ποινικές διατάξεις συνδεόμενες με την κρατική εποπτεία έχουν εκ των πραγμάτων απαλειφθεί, λόγω της ουσιαστικής κατάργησης της εποπτείας αυτής (π.χ. άρθρο 57 περίπτωση ε΄ του κ.ν. 2190/1920). Καταργήθηκαν εξάλλου και οι διοικητικές κυρώσεις που είχαν εισαχθεί με το άρθρο 63δ του κ.ν. 2190/1920, δεδομένου ότι ανάλογες κυρώσεις προβλέπονται από το άρθρο 17 του ν. 3419/2005 για το Γ.Ε.ΜΗ.. Άλλωστε η αρμοδιότητα εποπτείας για τις παραβάσεις του εταιρικού δικαίου, που θα δικαιολογούσε την επιβολή προστίμου, έχει ουσιαστικά καταργηθεί. Από την άλλη πλευρά προστέθηκαν ποινικές διατάξεις π.χ. για την παρά το νόμο κτήση ιδίων μετοχών από την εταιρεία και την παρά τον νόμο παροχή πιστώσεων, εγγυήσεων κλπ. για την απόκτηση ιδίων μετοχών (άρθρο 177 περιπτώσεις 3 και 4), επειδή οι πράξεις αυτές αντιβαίνουν στην προστασία του κεφαλαίου και θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα των πιστωτών, όπως και η ήδη τιμωρούμενη παρά τον νόμο διανομή κερδών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε καμιά περίπτωση (αντίθετα προς το ποινικό δίκαιο του κ.ν. 2190/1920) η παράβαση του καταστατικού δεν συνιστά αξιόποινη πράξη.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΌ ΤΕΤΑΡΤΌ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Επί του άρθρου 182: Με το άρθρο 182 υπογραμμίζεται ότι οι εδικότερες διατάξεις δεν επηρεάζονται από το παρόν σχέδιο νόμου. Επιπλέον, ρυθμίζεται τι συμβαίνει σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης λόγω έκδοσης συμπληρώματος ενημερωτικού δελτίου σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου. Κρίθηκε σκόπιμο η ρύθμιση αυτή να τεθεί για λόγους ενότητας της ρύθμισης του δικαιώματος υπαναχώρησης στο άρθρο 16 του ν. 3401/2005 και όχι στον νόμο περί ανωνύμων εταιρειών.

Επί του άρθρου 183: Το άρθρο 183 ρυθμίζει δύο ζητήματα. Με την παράγραφο 1 παρέχεται η δυνατότητα στις εταιρείες να εναρμονίσουν τα καταστατικά τους με τις νέες ρυθμίσεις. Οι σχετικές τροποποιήσεις, αν λάβουν χώρα εντός έτους, αποφασίζονται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, Η διάταξη είναι όμοια με το άρθρο 79 παρ. 10 του ν. 3604/2007. Η δεύτερη παράγραφος παρέχει προθεσμία ενός έτους για την αύξηση κεφαλαίου των εταιρειών εκείνων που έχουν κεφάλαιο κάτω των 25.000 ευρώ, ώστε το κεφάλαιό τους να μην υπολείπεται του ποσού αυτού, όπως ορίζεται στην «δεύτερη» εταιρική οδηγία (ήδη Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132). Πρόκειται κυρίως για τις περιπτώσεις όπου το κεφάλαιο της εταιρείας εί-

ναι 24.000 ευρώ, για το λόγο ότι το άρθρο 8 του καταργούμενου του κ.ν. 2190/1920 προέβλεπε ελάχιστο κεφάλαιο του ύψους αυτού. Η σχετική αύξηση μπορεί να αποφασισθεί και πάλι με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Επί του άρθρου 184: Το άρθρο 184 περιέχει ρυθμίσεις που αφορούν τις ανώνυμες μετοχές. Όπως ήδη αναφέρθηκε στο εισαγωγικό τμήμα της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης και για τους λόγους που εκτίθενται εκεί, επιλογή του σχεδίου νόμου είναι η κατάργηση των ανωνύμων μετοχών, και η διατήρηση μόνο των ονομαστικών, ενώ απαγορεύεται, ήδη από τη θέση σε ισχύ του νέου νόμου, η έκδοση νέων ανωνύμων μετοχών από τις ελληνικές εταιρείες. Για την κατάργηση των υφιστάμενων ανωνύμων μετοχών προβλέπεται ικανή μεταβατική περίοδος, ώστε να υπάρξει χρόνος προσαρμογής στο νέο καθεστώς. Συγκεκριμένα το άρθρο 184 προβλέπει ότι η ονομαστικοποίηση των υφιστάμενων ανωνύμων μετοχών θα επέλθει την 1η Ιανουαρίου 2020 και μάλιστα αυτόματα, χωρίς δηλαδή να απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού. Και αν μεν το καταστατικό προβλέπει ειδική διαδικασία αντικατάστασης των ανωνύμων τίτλων με ονομαστικούς, ακολουθείται η διαδικασία αυτή, άλλως εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 184. Οι ρυθμίσεις αυτές συνίστανται στα ακόλουθα: Πρώτον, η εταιρεία που έχει εκδώσει ανώνυμες μετοχές οφείλει να αποκτήσει βιβλίο μετόχων, ή αντίστοιχη ηλεκτρονική υποδομή, που θα της επιτρέψει να καταγράψει τους μετόχους της και τα δικαιώματά τους. Δεύτερον, θα πρέπει το αργότερο την 1η Ιουλίου 2019 να ανακοινώσει στους μετόχους τον τρόπο με τον οποίο οι τελευταίοι θα πρέπει να αναγγείλουν στην εταιρεία τα επί των μετοχών δικαιώματά τους, ώστε να εγγραφούν στο βιβλίο μετόχων και να τους παραδοθούν οι νέοι τίτλοι. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2020, οι μετοχές για τις οποίες δεν θα έχει γίνει καταχώριση στο βιβλίο μετόχων, δεν θα παρέχουν πια μετοχικά δικαιώματα (η άσκηση των τελευταίων θα έχει τους περιορισμούς των ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1), ούτε και θα μπορούν να μεταβιβασθούν εγκύρως. Η εταιρεία δεν θα υποχρεούται να παραδώσει νέους τίτλους, αν εκδίδει τις μετοχές σε λογιστική μορφή, ή το καταστατικό προβλέπει ότι δεν έχει τέτοια υποχρέωση. Τρίτον, με δεδομένο ότι η διαδικασία αυτή βρίσκεται ουσιαστικά στα χέρια της εταιρείας, ο νόμος παρέχει στον μέτοχο τη δυνατότητα να επιδιώξει ατομικά την εγγραφή του στο βιβλίο μετόχων και την παράδοση σε αυτόν των ονομαστικών μετοχών, με την προϋπόθεση ότι το διοικητικό συμβούλιο δεν θα έχει προβεί στην παραπάνω διαδικασία μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2019. Μπορεί δηλαδή ο μέτοχος να προσφύγει στο δικαστήριο και να ζητήσει να υποχρεωθεί η εταιρεία να εκδώσει και να παραδώσει στο μέτοχο τις νέες ονομαστικές μετοχές και βέβαια να εγγράψει το μέτοχο στο βιβλίο μετόχων. Στο μέτρο που οι ανώνυμες μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, οι μέτοχοι καλούνται από την εταιρεία και καταγράφονται, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τη νομιμοποίηση των μετόχων ενόψει γενικής συνέλευσης. Προβλέπεται όμως η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να λάβει αποφάσεις με τις οποίες θα ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα της αντικατάστασης των ανωνύμων μετοχών με ονομαστικές. Τέλος στην παράγραφο 7 το άρθρο 184 περιέχει ειδικές ρυθμίσεις, που θα ισχύουν κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Επί του άρθρου 185: Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι τα άρθρα 150, 151, 152, 153 και 154 του νόμου (που αφορούν δηλ. την ετήσια έκθεση διαχείρισης του Δ.Σ., τις μη χρηματοοικονομικές καταστάσεις, τη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, τις αντίστοιχες εκθέσεις επί ενοποιημένων καταστάσεων και την ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση, αντίστοιχα) εφαρμόζονται και σε προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Επί του άρθρου 186: Στο άρθρο αυτό προβλέπεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, το οποίο θα κωδικοποιεί τις διατάξεις που αφορούν το δίκαιο που διέπει τις Ανώνυμες Εταιρείες.

Επί του άρθρου 187: Στο άρθρο 187 περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις, για τη ρύθμιση ζητημάτων που μπορεί να ανακύψουν κατά την πρώτη εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Επί του άρθρου 189: Με το άρθρο 189 καταργούνται κυρίως οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 3156/2003 που αντικαθίστανται από το παρόν νομοσχέδιο. Η έκταση κατάργησης του κ.ν. 2190/1920 συμπροσδιορίζεται από την κατάργηση και άλλων πολλών διατάξεών του από τον πρόσφατο νόμο για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν. 4308/2014) και τη νεότερη νομοθεσία για τον τακτικό έλεγχο. Συνεπώς ο κ.ν. 2190/1920 συνεχίζει να υπάρχει πλέον οριακά, με σχετικά λίγες όμως διατάξεις, που αφορούν το δίκαιο των μετασχηματισμών (μετατροπές, συγχωνεύσεις, διασπάσεις κ.λπ..), και οι οποίες θα εξακολουθήσουν να ισχύουν μέχρις ότου με νεότερο νομοθέτημα, που θα κατατεθεί ελπίζεται σύντομα, ρυθμισθούν συνολικά (για όλες τις εταιρείες) τα ζητήματα των μετασχηματισμών. Όπως εξάλλου ορίζεται, όπου διατάξεις νόμων παραπέμπουν σε διατάξεις των κ.ν. 2190/1920 και ν. 3156/2003, η παραπομπή θα νοείται ως παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου. Ενδεικτικά, το άρθρο 14 του ν. 3156/2003 που αναφέρεται σε «ομολογιακά δάνεια του νόμου αυτού» θα νοείται ότι αναφέρεται σε ομολογιακά δάνεια των άρθρων 59-74 του παρόντος νομοσχεδίου. Καταργούνται επίσης ορισμένες διατάξεις ειδικών νόμων, που αναφέρονταν στις ανώνυμες εταιρείες, ενώ γίνονται ορισμένες τροποποιήσεις σε άλλες διατάξεις. Ειδικότερα: (α) Καταργείται το άρθρο 3 του αναγκαστικού νόμου 148/1967, καθώς η ρύθμισή του ενσωματώνεται τροποποιημένη στο παρόν νομοσχέδιο. (β) Καταργείται το απαρχαιωμένο άρθρο 4 του ν. 876/1979 που έθετε αδικαιολόγητους περιορισμούς στην έκδοση προνομιούχων μετοχών. (γ) Καταργείται η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 9 του ν. 876/1979 που προέβλεπε την έκδοση τραπεζικών ομολογιών με απόφαση διοικητικού συμβουλίου ως περιττή, αφού επικαλύπτεται από τη γενική ρύθμιση. (δ) Καταργείται το π.δ. 30/1988, η ρύθμιση του οποίου ενσωματώνεται τροποποιημένη στο παρόν νομοσχέδιο.

Άρθρο 190: Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι η εφαρμογή

των διατάξεων του νέου νόμου αρχίζει όχι άμεσα, αλλά την 1.1.2019, ώστε να υπάρξει χρονική άνεση για την ενημέρωση των εταιρειών. Κατ' εξαίρεση ενδέχεται η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων να είναι άμεση (δηλ. ήδη από τη θέση σε τυπική ισχύ του νόμου), αν αυτό ορίζεται ρητά. Μια τέτοια περίπτωση είναι εκείνη του άρθρου 184 παράγραφος 1, κατά την οποία μετά την δημοσίευση του νέου νόμου (δηλ. όχι την 1.1.2019) απαγορεύεται η έκδοση νέων ανωνύμων μετοχών. Τέλος, προβλέπεται αναδρομική ισχύς της παραγράφου 3 του άρθρου 185 ώστε να μην υπάρξει χρονικό κενό ως προς το μειωμένο συντελεστή του τέλους χαρτοσήμου για τις ΕΠΕ και τις ΙΚΕ.

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ι. Δραγασάκης Π. Σκουρλέτης

ΔΙΚΑΙΟΣΎΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στ. Κοντονής Ευκλ. Τσακαλώτος

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αστ. Πιτσιόρλας Αικ. Παπανάτσιου

Πίνακας Αντιστοίχησης σχεδίου νόμου για ΑΕ με την Οδηγία 2007/36/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ και την Οδηγία 2013/34/ΕΕ

Αριθμός και τίτλος άρθρου στο σχέδιο	Άρθρο Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
νόμου	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
99 - Διαφάνεια και εποπτεία των	9γ Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
100 - Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση	9γ Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
101 - Δημοσιότητα των συναλλαγών με	9γ Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
συνδεδεμένα μέρη	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
110 – Πολιτική αποδοχών	9^{α} Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
111 - Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών	9^{α} Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
112 - Έκθεση αποδοχών	9β Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως
	τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2017/828/ΕΕ
149 - Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης	30, παρ. 1, 31, παρ. 1 και 32, παρ.1 της Οδηγίας 2013/34
150 - Ετήσια έκθεση διαχείρισης του	19 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
διοικητικού συμβουλίου	
151 - Μη χρηματοοικονομικές καταστάσεις	19α της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
152 - Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης	20 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
153 - Ετήσια έκθεση διαχείρισης και	29 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης επί	
ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων	
154 - Ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική	29α της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
κατάσταση	
155 - Έκθεση πληρωμών προς κυβερνήσεις	41,42 και 43 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
156 - Ενοποιημένη έκθεση πληρωμών σε	44 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ
κυβερνήσεις	
157 - Κριτήρια ισοδυναμίας	46 της Οδηγίας 2013/24/ΕΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ – ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ του ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ με τίτλο «ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

1. Με το άρθρο 182 προστίθεται παράγραφος στο άρθρο 16 του v.3401/2005, το οποίο έχει ως εξής:

- «`Αρθρο 16ο Συμπληρώματα του ενημερωτικού δελτίου
- 1. Κάθε νέο σημαντικό στοιχείο, ουσιώδης ανακρίβεια ή ουσιώδες σφάλμα σχετικά με τις πληροφορίες που περιέχονται στο ενημερωτικό δελτίο, που μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση των κινητών αξιών και ανακύπτει ή διαπιστώνεται κατά το χρόνο που μεσολαβεί από την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου έως τη λήξη της δημόσιας προσφοράς ή την έναρξη της διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά αναφέρεται σε συμπλήρωμα του ενημερωτικού δελτίου.
- 2. Το συμπλήρωμα εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 13 το αργότερο εντός επτά εργάσιμων ημερών από την υποβολή του για έγκριση και δημοσιεύεται με τα μέσα δημοσίευσης του αρχικού ενημερωτικού δελτίου. Εφόσον απαιτείται, το περιληπτικό σημείωμα και οι τυχόν μεταφράσεις του συμπληρώνονται αντίστοιχα με τις νέες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο συμπλήρωμα.
- 3. Επενδυτές οι οποίοι έχουν ήδη συμφωνήσει να αγοράσουν τις κινητές αξίες ή έχουν εγγραφεί για την αγορά κινητών αξιών πριν από τη δημοσίευση του συμπληρώματος, μπορούν να υπαναχωρήσουν από την αγορά ή την εγγραφή το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση του συμπληρώματος.»

2. Με το άρθρο 189 καταργούνται τα άρθρα 1 έως 63δ και 90 έως 146 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 τα οποία έχουν ως εξής:

«Ἀρθρον 1 Ορισμοί - Πεδίο εφαρμογής - Αριθμός και ευθύνη μετόχων

- 1. Η ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της.
- 2. Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης.
- 2α. Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων ρυθμίσεων, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται τόσο σε ανώνυμες εταιρείες με μετοχές που δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο όσο και σε ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- 2β. Όπου στο νόμο αυτόν γίνεται αναφορά:
- α) σε χρηματιστήριο, νοούνται αντίστοιχα, η ρυθμιζόμενη αγορά κράτους μέλους κατά την έννοια της περίπτωσης 14 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 145/1/30.4.2004) και, όσον αφορά την Ελλάδα, η οργανωμένη αγορά κατά την έννοια της παραγράφου 10 του άρθρου 2 του ν. 3606/2007 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 195 Α`),
- β) σε μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε χρηματιστήριο ή απλώς εισηγμένες, νοούνται οι μετοχές ή οι κινητές αξίες που είναι εισηγμένες για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη ή οργανωμένη αγορά,
- γ) σε ηλεκτρονικά μέσα, νοούνται τρόποι ηλεκτρονικής επικοινωνίας, όπως το διαδίκτυο ή άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό δίκτυο, οι οποίοι επιτρέπουν την ευχερή διασφάλιση της ταυτότητος των χρηστών και την ασφάλεια της επικοινωνίας

3. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης ή η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

Αρθρο 2

Περιεχόμενο του καταστατικού

- 1. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να περιέχει διατάξεις:
- α. Για την εταιρική Επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας.
- β. Για την έδρα της εταιρείας.
- γ. Για την διάρκειά της.
- δ. Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.
- ε. Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους.
- στ. Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.
  - ζ. Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες, ή ανώνυμων σε ονομαστικές.
- η. Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- θ. Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.
  - ι. Για τους ελεγκτές.
  - ια.Για τα δικαιώματα των μετόχων.
  - ιβ.Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
  - ιγ. Για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.
- 1α. Το καταστατικό δεν απαιτείται να περιέχει διατάξεις, έστω και εάν αναφέρονται στα θέματα της παραγράφου 1, εφόσον αποτελούν απλώς επανάληψη ισχυουσών διατάξεων του νόμου, εκτός αν εισάγεται επιτρεπτή παρέκκλιση από αυτές.
  - 2. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να αναφέρει επίσης:
- α. Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.
- β. Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων, των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή".
- 3. Οι ιδρυτές είναι υπεύθυνοι για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η εταιρεία ή οι καλόπιστοι τρίτοι, μέτοχοι ή μη, από τυχόν παράλειψη υποχρεωτικής διάταξης του καταστατικού ή ανακριβείς πληροφορίες που δόθηκαν κατά την εγγραφή στο κεφάλαιο ή περιλήφθηκαν στο καταστατικό, από τη μη τήρηση των διατάξεων που αφορούν την εκτίμηση και την καταβολή των εισφορών, καθώς και από την τυχόν κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας, εάν γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τις σχετικές πλημμέλειες. Η αξίωση αποζημίωσης του

προηγούμενου εδαφίου παραγράφεται μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ίδρυση της εταιρείας.

Άρθρον 3.

Προνομιούχες και δεσμευμένες μετοχές

1. Επιτρέπεται να ορίζεται με διατάξεις του καταστατικού προνόμιο υπέρ μετοχών. Το προνόμιο αυτό συνίσταται στη μερική ή ολική απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, του διανεμόμενου μερίσματος, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του καταστατικού, και

στην προνομιακή απόδοση του καταβληθέντος από τους κατόχους των προνομιούχων μετοχών κεφαλαίου από το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής τούτων στα υπέρ το άρτιο ποσά, που είχαν τυχόν καταβληθεί. Ομοίως, επιτρέπεται να ορίζεται ότι σε περίπτωση μη διανομής μερίσματος σε μια ή περισσότερες χρήσεις, το προνόμιο υπέρ των μετοχών αφορά στην προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις χρήσεις κατά τις οποίες δεν έγινε διανομή μερίσματος.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν σταθερό μέρισμα ή ότι συμμετέχουν εν μέρει μόνο στα κέρδη της εταιρείας.

Χορήγηση άλλων προνομίων περιουσιακής φύσης, περιλαμβανομένης της απόληψης ορισμένου τόκου ή της συμμετοχής, κατά προτεραιότητα, σε κέρδη από ορισμένη εταιρική δραστηριότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο καταστατικό, δεν αποκλείεται. Το καταστατικό, ομοίως, μπορεί να ορίζει ότι η απόληψη ορισμένου τόκου μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση ότι οι προνομιούχες μετοχές δεν θα συμμετέχουν στα κέρδη της εταιρείας, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται κατά την έκδοση τους. Τα δικαιώματα που παρέχουν οι προνομιούχες μετοχές υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 44α. Προνομιούχες μετοχές της ίδιας σειράς έκδοσης παρέχουν ίσα δικαιώματα.

- 3. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν και ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές. Η μετατροπή γίνεται είτε υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού είτε με άσκηση σχετικού δικαιώματος του μετόχου. Οι όροι και οι προθεσμίες της μετατροπής ορίζονται στο καταστατικό. Το δικαίωμα της μετατροπής ασκείται από τον προνομιούχο μέτοχο ατομικά με δήλωση του προς την εταιρεία και η μετατροπή ισχύει από τη λήψη της δήλωσης αυτής, εκτός εάν το καταστατικό προβλέπει άλλο χρονικό σημείο.
- 4. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν και χωρίς δικαίωμα ψήφου ή με δικαίωμα ψήφου περιοριζόμενο σε ορισμένα ζητήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.
- 5. Κατάργηση ή περιορισμός του προνομίου από την εταιρεία επιτρέπεται μόνο μετά από απόφαση, η οποία λαμβάνεται σε ιδιαίτερη γενική συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στους οποίους αφορά το προνόμιο, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου προνομιούχου κεφαλαίου. Για τη σύγκληση της γενικής αυτής συνέλευσης, τη συμμετοχή σε αυτήν, την παροχή πληροφοριών, την ψηφοφορία, καθώς και την ακυρότητα ή την ακύρωση των αποφάσεων της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές με τη γενική συνέλευση των μετόχων διατάξεις. Για τη μετατροπή, σε κοινές, των προνομιούχων μετοχών, που δεν έχουν εκδοθεί ως μετατρέψιμες κατά την παράγραφο 3, απαιτείται, εκτός από την απόφαση των προνομιούχων μετόχων του πρώτου εδαφίου και απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που κατέχουν κοινές μετοχές, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου κοινού μετοχικού κεφαλαίου. Οι γενικές αυτές συνελεύσεις των μετόχων, που κατέχουν προνομιούχες και κοινές μετοχές, ευρίσκονται σε απαρτία και συνεδριάζουν έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 29.
- 6. Αι κατά τας διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων εκδιδόμεναι προνομιούχοι μετοχαί δέον να διακρίνωνται σαφώς από των κοινών μετοχών και να αναγράφωσι διά μεγάλων στοιχείων επί της προσθίας αυτών όψεως τας λέξεις "Προνομιούχος Μετοχή" ως και τα κύρια χαρακτηριστικά αυτών π.χ. "μετατρέψιμος", "μετά ή άνευ ψήφου" κλπ., επί δε της οπισθίας όψεως την έκτασιν και του όρους του παρεχομένου προνομίου.
- 7(8). Διά διατάξεων του καταστατικού δύναται να επιτραπή η έκδοσις δεσμευμένων ονομαστικών μετοχών, των οποίων η μεταβίβασις εξαρτάται από την έγκρισιν της εταιρείας. Την έγκρισιν παρέχει το Διοικητικόν Συμβούλιον ή η Γενική Συνέλευσις κατά τα υπό του καταστατικού οριζόμενα. Το καταστατικόν δύναται να ορίση τους λόγους δι` ους επιτρέπεται η άρνησις της εγκρίσεως".

Με εξαίρεση τη μεταβίβαση μετοχών αιτία θανάτου, το καταστατικό μπορεί να ορίσει και άλλες μορφές περιορισμών στη μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών, όπως ιδίως: α) το ανεπίτρεπτο της μεταβίβασης, αν οι μετοχές δεν προσφερθούν προηγουμένως στους λοιπούς μετόχους ή σε ορισμένους από αυτούς, β) την υπόδειξη, εκ μέρους της εταιρείας, μετόχου ή τρίτου που θα αποκτήσει τις μετοχές, εάν ο μέτοχος επιθυμεί τη μεταβίβαση τους. Το καταστατικό πρέπει να ορίζει τη διαδικασία, τους όρους και την προθεσμία, εντός της οποίας η εταιρεία εγκρίνει τη μεταβίβαση ή προβαίνει στην υπόδειξη αγοραστή. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών είναι ελεύθερη. Οι περιορισμοί της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται να καθιστούν τη μεταβίβαση αδύνατη. Μεταβιβάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του καταστατικού είναι άκυρες.

- 8. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, εάν η εταιρεία αρνηθεί να εγκρίνει τη μεταβίβαση των μετοχών ή δεν δίνει απάντηση στο μέτοχο εντός της προβλεπόμενης από το καταστατικό προθεσμίας, υποχρεούται, μετά από αίτηση του μετόχου και εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή αυτής, να εξαγοράσει τις μετοχές σύμφωνα με το άρθρο 49α του παρόντος νόμου. Η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 49α αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.
- 9. Το όργανο, που λαμβάνει την απόφαση έκδοσης ομολογιακού δανείου με ονομαστικές, μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες, μπορεί να αποφασίσει και την εφαρμογή στις εκδιδόμενες ομολογίες τυχόν περιορισμών που προβλέπονται από το καταστατικό και αφορούν στη μεταβίβαση των μετοχών. Μεταβιβάσεις ομολογιών κατά παράβαση των περιορισμών αυτών είναι άκυρες.

Αρθρον 3α.

- 1. (a) Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών τους σε μετοχές της εταιρείας.
- (β) Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13.
- (γ) Επί των αποφάσεων των περιπτώσεων α` και β` εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 13.
- 2. Στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος, η τιμή ή ο λόγος μετατροπής ή το εύρος τους. Η τελική τιμή ή ο λόγος μετατροπής ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας πριν από την έκδοση του δανείου. Απαγορεύεται χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.
- 3. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 13α του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα. Μετά την ολοκλήρωση της κάλυψης του δανείου, το διοικητικό συμβούλιο της εκδότριας πιστοποιεί την καταβολή του ομολογιακού δανείου με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 11 του παρόντος. Σε περίπτωση παράβασης επιβάλλονται οι ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 58α του παρόντος.
- 4. Με την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής των ομολογιών, επέρχεται ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέχρι τη λήξη του επόμενου μηνός από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής να διαπιστώνει την αύξηση και να αναπροσαρμόζει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.
- 5. Οι αυξήσεις κεφαλαίου της παραγράφου 4 δεν αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού.

Άρθρο 3β

Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2, την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείταιστους ομολογιούχους δικαίωμα είτε προς λήψη, πέραν του τόκου, και ορισμένου ποσοστού επί των κερδών που υπολείπονται μετά την απόληψη του κατά το άρθρο 45 πρώτου μερίσματος από τους προνομιούχους και κοινούς μετόχους είτε προς λήψη άλλης πρόσθετης παροχής, που εξαρτάται από το ύψος της παραγωγής ή το εν γένει επίπεδο δραστηριότητας της εταιρείας.

Αρθρο 4. Ίδρυση εταιρείας, τροποποίηση του καταστατικού και μείωση κεφαλαίου

- 1. Ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά το νόμο εκάστοτε αρμόδια Αρχή υποχρεούνται να εγκρίνουν με απόφαση τους τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας και το καταστατικό της, εφόσον αυτό έχει καταρτισθεί με δημόσιο έγγραφο και έχουν τηρηθεί οι σχετικές διατάξεις.
- 2. Το καταστατικό τροποποιείται με απόφαση της γενικής συνέλευσης που εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ή την κατά το νόμο εκάστοτε αρμόδια Αρχή, που ελέγχουν μόνο την τήρηση του νόμου. Για την τροποποίηση του καταστατικού δεν απαιτείται δημόσιο έγγραφο. Ολόκληρο το κείμενο του νέου καταστατικού, όπως διαμορφώνεται μετά από κάθε τροποποίηση του σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 7β του παρόντος νόμου, μπορεί να συντάσσεται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, χωρίς απόφαση της γενικής συνέλευσης και έγκριση της αρμόδιας Αρχής. Για τη σύνταξη του νέου κειμένου του καταστατικού δεν απαιτείται δημόσιο έγγραφο.
- 2α. Αν το Μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, δεν ασκείται έλεγχος νομιμότητας της σύστασης της εταιρείας, καθώς και της τροποποίησης του καταστατικού της, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές οι καταχωρίσεις στο Μητρώο γίνονται μετά από τυπικό έλεγχο των υποβαλλόμενων εγγράφων, χωρίς έκδοση διοικητικής εγκριτικής απόφασης. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου οι εταιρείες της παραγράφου 8 του άρθρου 7β και οι αθλητικές ανώνυμες εταιρείες.
- 2β. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις, όπου απαιτείται έγκριση από την αρμόδια Αρχή.
- 3. Η πρόσκληση για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης και η απόφαση της τελευταίας για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει, με ποινή ακυρότητας, να ορίζουν το σκοπό της μείωσης αυτής, καθώς και τον τρόπο πραγματοποίησης της.
- 4. Δεν γίνεται καμία καταβολή στους μετόχους από το αποδεσμευόμενο με τη μείωση ενεργητικό της εταιρείας, με ποινή ακυρότητας αυτής της καταβολής, εκτός εάν ικανοποιηθούν οι δανειστές της εταιρείας των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν από τη δημοσιότητα σύμφωνα με το άρθρο 7β της απόφασης για τη μείωση ή ενδεχομένως της σχετικής εγκριτικής διοικητικής πράξης και είναι ληξιπρόθεσμες ή, σε περίπτωση που δεν είναι ληξιπρόθεσμες, εφόσον λάβουν επαρκείς ασφάλειες, λαμβανομένων υπ` όψιν των ασφαλειών που έχουν ήδη λάβει, καθώς και της εταιρικής περιουσίας που θα απομείνει μετά την πραγματοποίηση της μείωσης. Οι δανειστές αυτοί μπορούν να υποβάλουν στην εταιρεία αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης των παραπάνω καταβολών εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την παραπάνω δημοσιότητα. Επί του βάσιμου των αντιρρήσεων κρίνει το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση της εταιρείας. Εάν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Εάν οι δανειστές αποδείξουν ότι η μείωση θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των απαιτήσεων τους και ότι δεν διαθέτουν επαρκείς ασφάλειες, το δικαστήριο επιτρέπει την καταβολή των αποδεσμευόμενων με τη μείωση ποσών μόνο υπό τον όρο της εξόφλησης

των απαιτήσεων αυτών, εάν είναι ληξιπρόθεσμες ή της παροχής επαρκών ασφαλειών. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και όταν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

- 4α. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου επιτρέπεται και με σκοπό το σχηματισμό ειδικού Αποθεματικού, όταν η χρηματιστηριακή τιμή είναι κατώτερη, ίδια ή υπερβαίνει έως 10% την ονομαστική αξία της μετοχής. Το ειδικό αυτό Αποθεματικό μπορεί, μόνον: α) να κεφαλαιοποιηθεί και β) να συμψηφισθεί για απόσβεση ζημιών της Εταιρείας.
- 5. Εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που αφορά τη μείωση του κεφαλαίου, τελεί υπό την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετοχών της θιγόμενης κατηγορίας, που λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με τα ποσοστά απαρτία β και πλειοψηφίας που προβλέπονται από τα άρθρα 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2. Για τη σύγκληση αυτής της συνέλευσης, τη συμμετοχή σ` αυτήν, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Αρθρο 4α Ακυρότητα της Εταιρείας - Κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας

- 1. Η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο εάν: α) δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των περιπτώσεων α` και δ` της παραγράφου 1 του άρθρου 2, της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και της παραγράφου 2 του άρθρου 8, β) ο σκοπός της είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη και γ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία κατά την υπογραφή της εταιρικής σύμβασης.
- 2. Η αγωγή ασκείται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρείας. Το δικαστήριο που απαγγέλει την ακυρότητα διορίζει με την ίδια απόφαση και τους εκκαθαριστές.
- 2α. Οι λόγοι ακυρότητας των περιπτώσεων α` και β` της παραγράφου 1 θεραπεύονται εάν, μέχρι τη συζήτηση της αγωγής, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας που αναφέρεται στην αγωγή. Το δικαστήριο που εκδικάζει αγωγή για κήρυξη της ακυρότητας μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση της τροποποιήσης του καταστατικού και ενδεχομένως να υποβληθεί στην αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 4. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμη μήνα. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.
- 3. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας αντιτάσσεται προς τους τρίτους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7β. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία εξι (6) μηνών από την υποβολή της απόφασης στη δημοσιότητα που προβλέπει η περιπτ. β της παρ. 1 του άρθρου 7β.
- 4. Η ακυρότητα αυτή καθαυτή δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας χωρίς να βλάπτονται τα αποτελέσματα της κατάστασης εκκαθάρισής της.
- 5. Οι μέτοχοι της άκυρης εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση του σκοπού της εκκαθάρισης.
- 6. Η αγωγή για κήρυξη της ακυρότητας ασκείται εντός διετίας από την καταχώριση της εταιρείας στο Μητρώο. Στην περίπτωση β` της παραγράφου 1, η άσκηση της αγωγής δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

Αρθρον 5.

- 1. Η ανώνυμος εταιρεία λαμβάνει την Επωνυμίαν αυτής εκ του είδους της επιχειρήσεως, ην ασκεί.
- 2. Εν τη Επωνυμία δύναται, πλήν των ανωτέρω, να περιέχηται και το ονοματεπώνυμον ιδρυτού τινός ή άλλου φυσικού προσώπου, είτε η Επωνυμία εμπορικής τινός εταιρείας.
- 3. Εν τη Επωνυμία δέον πάντως να περιέχωνται αι λέξεις "Ανώνυμος Εταιρεία".
- 4. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρίας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, η Επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά.
- 5. Η τυχόν διεύρυνση του σκοπού δεν συνεπάγεται αναγκαίως και τη μεταβολή της εταιρικής Επωνυμίας, με την οποία η εταιρία είναι ήδη γνωστή στις συναλλαγές.
- 6. Για τις διεθνείς συναλλαγές της εταιρίας, η Επωνυμία μπορεί να εκφράζεται και σε ξένη γλώσσα, σε πιστή μετάφραση ή με λατινικά στοιχεία.

Αρθρον 6.

Ως έδρα της εταιρείας δέον να ορίζηται εις δήμος ή μια κοινότης της Ελληνικής Επικρατείας.

Αρθρο 7

Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

- 1. Πράξεις και στοιχεία ημεδαπών Ανωνύμων Εταιρειών. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία:
- α. Οι ιδρυτικές πράξεις των ανωνύμων εταιρειών και το καταστατικό, με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης, όπου απαιτείται.
- β. Οι αποφάσεις για τροποποίηση του καταστατικού, με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης, όπου απαιτείται, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις γενόμενες τροποποιήσεις.
- γ. Ο διορισμός και η για οποιοδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που:

ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας,

έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα,

είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.

- ε. Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι εκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρείας. στ. Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας, είτε μετά από κάθε αυξησή του.
- ζ. Οι εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών της ανώνυμης εταιρείας.
- η. Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών, των υποκαταστημάτων των αλλοδαπών Τραπεζών, καθώς και η λογιστική κατάσταση του άρθρου 46.

θ. Η λύση της εταιρείας.

- ι. Η δικαστική απόφαση παντός βαθμού που κηρύσσει άκυρη την εταιρία ή σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται και οι δικαστικές αποφάσεις που ανατρέπουν τις παραπάνω αποφάσεις.
- ια. Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών, με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
- ιβ. Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός.

- ιγ. Η διαγραφή της εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.
- ιδ. Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.
- 2. Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών άλλων Κρατών Μελών. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν στα υποκαταστήματα, τα οποία εχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες, που διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους μέλους της Κοινότητας και στις οποίες εφαρμόζεται η οδηγία 68/151 /ΕΟΚ, δημοσιεύονται κατά το άρθρο 7β του παρόντος νόμου, που εφαρμόζεται αναλόγως.

Η υποχρέωση δημοσιότητας, που αναφέρεται παραπάνω, αφορά μόνο στις ακόλουθες πράξεις και στοιχεία:

- a) την ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, εάν αυτό αποτελεί αντικείμενο χωριστής πράξης, καθώς και των τροποποιήσεων των εγγράφων,
- β) τη βεβαίωση του Μητρώου, στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εταιρεία,
- γ) την ταχυδρομική ή άλλη διεύθυνση του υποκαταστήματος,
- δ) την αναφορά του αντικειμένου των εργασιών του υποκαταστήματος,
- ε) το μητρώο, στο οποίο τηρείται για την εταιρεία φάκελλος, με μνεία και του αριθμού εγγραφής της σ` αυτό,
- στ) την Επωνυμία και τη μορφή της εταιρείας, καθώς και την Επωνυμία του υποκαταστήματος, εάν δεν είναι η ίδια με την Επωνυμία της εταιρείας,
- ζ) το διορισμό, τη λήξη των καθηκόντων, καθώς και τα ατομικά στοιχεία ταυτότητος των προσώπων, που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:
- ως προβλεπόμενα από το νόμο όργανα διοίκησης της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου σύμφωνα με τη δημοσιότητα που λαμβάνει χώρα για την εταιρεία βάσει του άρθρου 2 παρ. 1 στοιχείο δ της Οδηγίας 68/151 /ΕΟΚ. Ως «μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος» με μνεία της έκτασης των αρμοδιοτήτων τους.
- η) τη λύση της εταιρείας το διορισμό, τα ατομικά στοιχεία ταυτότητος και τις εξουσίες των εκκαθαριστών, καθώς και την περάτωση της εκκαθάρισης και τη σχετική μνεία στο Μητρώο, όπως επίσης τη διαδικασία πτώχευσης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή άλλη ανάλογη διαδικασία στην οποία υπόκειται η εταιρεία.
- θ) τα λογιστικά έγγραφα (οικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, όπως καταρτίσθηκαν ελέχθησαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του κράτους μέλους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία και σύμφωνα με τις οδηγίες 78/660/ ΕΟΚ, 83/349/ΕΟΚ και 84/253/ΕΟΚ. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στα υποκαταστήματα, τα οποία έχουν ιδρύσει τα πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αποτελούν αντικείμενο της οδηγίας 89/117/ΕΟΚ.
- ι) το κλείσιμο του υποκαταστήματος.
- 3. Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών τρίτων χωρών. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν στα υποκαταστήματα, που έχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες, οι οποίες διέπονται από το δίκαιο άλλου Κράτους μη μέλους της Κοινότητας έχουν όμως νομικό τύπο ανάλογο με τους αναφερόμενους στην Οδηγία 68/151 /ΕΟΚ, δημοσιεύονται κατά το άρθρο 7β του παρόντος νόμου, που εφαρμόζεται αναλόγως. Η υποχρέωση δημοσιότητος αφορά στις ακόλουθες πράξεις και στοιχεία:
  - α) τα αναφερόμενα στην παρ. 2 εδάφια α, γ, δ, στ, η και ι του παρόντος άρθρου
  - β) το δίκαιο του Κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία
- γ) εάν το παραπάνω δίκαιο το προβλέπει, το Μητρώο, στο οποίο η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη και τον αριθμό εγγραφής της στο μητρώο αυτό
- δ) τη μορφή, την έδρα και το αντικείμενο της εταιρείας, καθώς και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, το ποσό του καλυφθέντος κεφαλαίου, εάν τα στοιχεία αυτά δεν περιέχονται στα παραπάνω έγγραφα.
- ε) το διορισμό, τη λήξη των καθηκόντων, καθώς και το στοιχεία ταυτότητος των προσώπων που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:
- ως νόμιμα προβλεπόμενα όργανα της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου, ως "μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος" με μνεία της εκτάσεως των εξουσιών τους και ενδεχόμενης δυνατότητας να ασκούν τις εξουσίες αυτές μόνοι.

- στ) τα λογιστικά έγγραφα (οικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, με εξαίρεση τα λογιστικό έγγραφα των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως καταρτίσθηκαν, ελέχθησαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του Κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία.
- Οι Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται εντός της επόμενης χρήσεως με τη λογιστική κατάσταση των εργασιών του υποκαταστήματος.
- 4. Οταν η δημοσιότητα που επιβάλλεται να γίνεται για το υποκατάστημα διαφέρει απο τη δημοσιότητα που επιβάλλεται να γίνεται για την εταιρεία, η πρώτη υπερισχύει για τις εργασίες που διενεργούνται με το υποκατάστημα.
- 5. Οταν σε ένα Κράτος μέλος έχουν ιδρυθεί περισσότερα του ενός υποκαταστήματα από την ίδια εταιρεία η δημοσιότητα που προβλέπεται παραπάνω σχετικά με την ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, καθώς και τα λογιστικά έγγραφα, ως αυτά αναφέρονται στις παρ. 2 εδ. θ και 3 εδ. στ του παρόντος άρθρου, μπορεί να γίνεται στο Μητρώο ενός υποκαταστήματος κατ` επιλογήν της εταιρείας
- Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Εμπορίου των Νομαρχιών του Κράτους υποχρεούνται σε αμοιβαία ενημέρωση του Μητρώου τους με ταυτόχρονη πληροφόρηση του Κεντρικού Μητρώου των Α.Ε.

Αρθρο 7β. Δημοσιότητα - Τρόπος πραγματοποίησης της δημοσιότητας

- 1. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:
- α. Με την καταχώριση, ὑστερα από ἐλεγχο, των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανωνὑμων Εταιρειών, που τηρείται στην υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία. Στην περίπτωση της παραγράφου 2α του άρθρου 4, η καταχώριση γίνεται αυθημερόν, εκτός εάν η αίτηση καταχώρισης δεν είναι ακριβής και πλήρης ως προς το περιεχόμενο της και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η καταχώριση πρέπει να γίνεται εντός μηνός από την υποβολή εκ μέρους της εταιρείας των καταχωριστέων πράξεων και στοιχείων στην αρμόδια διοικητική Αρχή και επί εταιρειών με εισηγμένες μετοχές εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
- β. Με τη δημοσίευση, με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας, στο τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, τροποποιούμενης ανάλογα της παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 1599/86 "Σχέσεις Κράτους - πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου ταυτότητας και άλλες διατάξεις" (ФЕК А` 75/1986). Кат` εξαίρεση οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου της παρ. 4 του άρθρου 438, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.
- γ. Ειδικά για συστατικές πράξεις, η παραπάνω δημοσίευση πραγματοποιείται με επιμέλεια και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας. Η σχετική ανακοίνωση αποστέλλεται προς το Εθνικό Τυπογραφείο υπογεγραμμένη από την εποπτεύουσα αρχή και θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την καταβολή όλων των σχετικών τελών. Αποδεικτικό της παραπάνω δημοσίευσης προσκομίζεται στην εποπτεύουσα αρχή εντός μηνός από την εγγραφή της εταιρείας στο οικείο μητρώο, επί ποινή διαγραφής της εταιρείας από το μητρώο.

Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εδαφίου αυτού.

- 2. Το Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών αποτελείται τουλάχιστον από:
  - α. το βιβλίο μητρώου ανώνυμων εταιρειών,
  - β. τη μερίδα κάθε εταιρείας,
  - γ. το φάκελλο της εταιρείας και
  - δ. το ευρετήριο των εταιρειών.
- 3. Στο βιβλίο μητρώου καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η Επωνυμία κάθε ανώνυμης εταιρείας. Οι καταχωριζόμενες εταιρείες αριθμούνται, ο δε αριθμός καταχώρισης που

αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρείας, αναγράφεται στο φάκελλο και τη μερίδα της εταιρείας. Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στην υπηρεσία μητρώου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής. Ο αριθμός μητρώου εταιρίας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη, ακόμα και μετά τη λήξη της.

4. Στη μερίδα της εταιρείας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 7α καθώς και κάθε στοιχείο που υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου για την άσκηση της Κρατικής Εποπτείας.

Στη μερίδα αυτη αναγράφονται η Επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και το κεφάλαιο της εταιρείας, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των προσώπων τα οποία από κοινού ή μεμονωμένα εκπροσωπούν την εταιρεία και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των προς την εταιρεία κοινοποιούμενων εγγράφων. Μεταγενέστερες μεταβολές των ανωτέρω σημειώνονται στη μερίδα της εταιρείας αμέσως μετά τις σχετικές καταχωρήσεις ή την υποβολή των σχετικών εγγράφων.

- 5. Στο φάκελλο της εταιρείας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της.
- 6. Στο ευρετήριο των εταιρειών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής Επωνυμία κάθε εταιρείας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρεία".
- 7. Οι φάκελλοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρείας.
- 8. Εάν πρόκειται για Τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες, ανώνυμες εταιρείες του Ν.Δ. 608/1970 "περί εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων" (ΦΕΚ Α 170/1970) και ανώνυμες εταιρείες που έχουν τις μετοχές τους εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το Μητρώο που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους τηρείται στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου.
- 9. Με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Ανώνυμων Εταιρειών, η διαδικασία δημοσιότητας (καταχώρηση δημοσίευση), όπως επίσης οι λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία Κεντρικού Μητρώου.
- 10. Η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών της ιδρυτικής πράξης με το καταστατικό, μαζί με τη διοικητική απόφαση για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της, όπου απαιτείται.
- 11. Η τροποποίηση καταστατικού συντελείται με την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών της σχετικής απόφασης του αρμόδιου εταιρικού οργάνου μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού, και, όπου απαιτείται, τη διοικητική απόφαση για την έγκριση της τροποποίησης. Το νέο κείμενο του καταστατικού υπογράφεται υποχρεωτικά από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
- 12. Μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου παραδίνονται ή στέλνονται αντίγραφα των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα και τηρούνται στο φάκελλο, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 5, επικυρωμένα ή όχι, αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος, που ορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, η οποία καθορίζει και τις διατυπώσεις είσπραξης και απόδοσής του. Η εταιρία υποχρεούται να χορηγεί στους μετόχους της αντίγραφα πρακτικών γενικών συνελεύσεων. Οι μέτοχοι στους οποίους η εταιρία αρνείται να χορηγήσει αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης στην οποία παρέστησαν αυτοπροσώπως ή διά νομίμως εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου τους μπορούν να απευθυνθούν στην αρμόδια αρχή, όπου τηρείται ο φάκελλος της εταιρίας, η οποία υποχρεούται να τους χορηγήσει τα αντίγραφα αυτά. Οι τρίτοι και οι μη παραστάντες στη γενική συνέλευση μέτοχοι μπορούν να πάρουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης από την αρμόδια διοικητική αρχή, μόνο ύστερα από σχετική εισαγγελική παραγγελία.
- 13. Η εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η περίπτωση β της ανωτέρω παραγράφου 1 εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία

που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

- 14. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στο "Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης" της Εφημερίδας της Κυβέρνησης με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών, η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε στους τρίτους. Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο.
- 15. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 1, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

Άρθρο 7γ - Στοιχεία εντύπων της εταιρείας

- 1. Κάθε έγγραφο της εταιρείας, έντυπο ή μη, περιλαμβανομένων των επιστολών και των εγγράφων παραγγελίας, πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τις εξής ενδείξεις:
- α. Το Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών, όπου έχει εγγραφεί η εταιρεία,
- β. Τον αριθμό μητρώου της εταιρείας, γ. Τη νομική μορφή της εταιρείας, την Επωνυμία, την έδρα και, ενδεχομένως, το γεγονός ότι βρίσκεται σε εκκαθάριση.
- 2. Αν στα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου γίνεται μνεία του κεφαλαίου της εταιρείας, πρέπει να αναφέρεται το καλυφθέν και το καταβεβλημένο κεφάλαιο.
- 3. Οι διαδικτυακοί τόποι της εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνουν τις ενδείξεις της παραγράφου 1. Αν γίνεται μνεία του κεφαλαίου, εφαρμόζεται και η παράγραφος 2.

Αρθρο 7δ Πράξεις κατά το ιδρυτικό στάδιο

Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και σε ολόκληρο. Ευθύνεται όμως μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο εάν, μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.

Αρθρο 7ε. Ελαττώματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας.

Εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές διατυπώσεις δημοσιότητας για το διορισμό των προσώπων που εκπροσωπούν την εταιρεία δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοδήποτε ελάττωμα σχετικά με το διορισμό των προσώπων αυτών, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Αρθρον 8. Κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας.

- 1. Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλύπτεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό, από έναν ή περισσότερους ιδρυτές και καταβάλλεται, κατά τη σύσταση της εταιρείας, στο σύνολο του ή εν μέρει. Στη δεύτερη περίπτωση, το μέρος που καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
- 2. Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας ορίζεται στο ποσό των είκοσι τεσσάρων χιλιάδων (24.000,00) ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας.
- 3. Οι υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες, που έχουν εταιρικό κεφάλαιο μικρότερο του οριζόμενου στην προηγούμενη παράγραφο ορίου υποχρεούνται εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να αυξήσουν το κεφάλαιό τους μέχρι του ορίου αυτού, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια σύστασης τους."

- 4. Οι ανώνυμες εταιρείες, που δεν επιθυμούν να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δύνανται, πριν από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας", να μετατραπούν σε εταιρεία άλλου τύπου, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία λαμβάνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του παρόντος.
- Η απόφασις αύτη, περιλαμβάνουσα τους όρους του Καταστατικού της νέας Εταιρείας, δέον να περιβληθή τον τύπον του συμβολαιογραφικού εγγράφου.
- 6. Το Μετοχικό κεφάλαιο αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.
- 7. Το Μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί πέρα από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2, εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου τουλάχιστον έως το κατώτατο όριο ή τη μετατροπή της εταιρείας σε εταιρεία με άλλη νομική μορφή.

Άρθρο 8α

Εγγραφή με Δημόσια Προσφορά Κινητών Αξιών

Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, είτε του αρχικού είτε του προερχόμενου από αύξηση ή για κάλυψη εκδοθέντος ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών.

Άρθρο 8β Μετοχικοί τίτλοι - Μεταβίβαση των μετοχών

- 1.Οι μετοχές μπορούν να είναι ονομαστικές ή ανώνυμες, όπως ορίζεται στο καταστατικό.
- 2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την αποϋ-λοποίηση των μετοχών και των οριζομένων στην παράγραφο 4, η εταιρεία υποχρεούται να εκδώσει και να παραδώσει στους μετόχους μετοχικούς τίτλους. Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να είναι απλοί ή πολλαπλοί. Αν έχουν εκδοθεί πολλαπλοί τίτλοι, μετά από αίτηση κάθε μετόχου, η εταιρεία υποχρεούται να αντικαταστήσει τους υπάρχοντες τίτλους με νέους, που ενσωματώνουν μικρότερο αριθμό μετοχών.
- 3. Μέχρι την έκδοση οριστικών μετοχικών τίτλων σύμφωνα με την παράγραφο 2, η εταιρεία μπορεί να εκδώσει προσωρινούς τίτλους.
- 4. Εάν η εταιρεία έχει ονομαστικές μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο, το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει την υποχρέωση της να εκδίδει μετοχικούς τίτλους. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο απόδειξης της μετοχικής ιδιότητας, προκειμένου να ασκηθούν τα δικαιώματα εκ των μετοχών. Εάν το καταστατικό δεν περιέχει σχετικό όρο, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εκδίδονται μετοχικοί τίτλοι, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με βάση τα στοιχεία του βιβλίου που
- τηρείται κατά την παράγραφο 6 ή τους τυχόν εκδοθέντες προσωρινούς τίτλους και, αν παρίσταται ανάγκη, με τα έγγραφα που κατέχει ο μέτοχος.
- 5. Οι ανώνυμες μετοχές μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.
- 6. Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών γίνεται με εγγραφή σε ειδικό βιβλίο της εταιρείας, η οποία χρονολογείται και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα μέτοχο και τον αποκτώντα ή τους πληρεξουσίους αυτών. Μετά από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή επισημειώνονται από την εταιρεία επί του υπάρχοντος τίτλου, εφόσον έχει εκδοθεί, η μεταβίβαση που έγινε και η εταιρική Επωνυμία ή τα ονοματεπώνυμα με την έδρα και τις διευθύνσεις αντίστοιχα, το επάγγελμα και την εθνικότητα του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος. Τα στοιχεία αυτά καταχωρίζονται και στο ειδικό βιβλίο του πρώτου εδαφίου. Ως μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο βιβλίο αυτό.
- 7. Η μεταβίβαση μετοχών που έχουν εκδοθεί σε άυλη μορφή γίνεται με σχετική καταχώριση στο μητρώο όπου τηρούνται οι κινητές αξίες, σύμφωνα με τις εκάστοτε

ισχύουσες σχετικές διατάξεις. Προκειμένου περί ονομαστικών μετοχών, ο εγγεγραμμένος στο μητρώο των κινητών αξιών θεωρείται έναντι της εκδότριας εταιρίας ως μέτοχος."

Αρθρον 9 Αποτίμηση των εταιρικών εισφορών

- 1. Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της,γίνεται μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνωμόνων που αποτελείται από έναν ή δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Αναπτυξης Τομέας Εμπορίου) ή της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, πτυχιούχους ανωτάτης σχολής, με τριετη τουλάχιστον υπηρεσία ή από έναν ή δύο ορκωτούς ελεγκτές , λογιστές η ορκωτούς εκτιμητές και από έναν εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του αρμοδιού Επιμελητηρίου. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία. Στις περιπτώσεις συγχωνευσεως πιστωτικών ιδρυμάτων, η παραπάνω επιτροπή αποτελείται υποχρεωτικά από έναν Ορκωτό ελεγκτή λογιστή και έναν ορκωτό εκτιμητή και τον εκπρόσωπο του αρμόδιου Επιμελητηρίου. Με κανονιστικες αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται και άλλες περιπτώσεις υποχρεωτικης σύνθεσης της επιτροπής για κατηγορίες εταιρειών.
- 2. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με πράξη του Υπουργού Εμπορίου. Ο ορισμός πρέπει να γίνεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης στο Υπουργείο Εμπορίου. Η έκθεση της Επιτροπής υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου, μέσα σε δύο (2) μήνες από τον ορισμό των μελών της, και ταυτόχρονα με την αποδοχή της ή όχι κοινοποιείται από το Υπουργείο αυτό στην ενδιαφερόμενη εταιρεία. Η Εκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης αντιστοιχούν στον αριθμό και στην ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών, ή, σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η ονομαστική αξία στη λογιστική τους αξία αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά πάνω από το άρτιο που είναι πιθανό να προκύψει από την έκδοση των μετοχών.

Ειδικότερα, για την εκτίμηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνονται υπ` όψιν η πραγματική και νομική κατάσταση αυτών και τα τυχόν βάρη, καθώς και: α) προκειμένου περί ακινήτων, η τιμή και οι τίτλοι κτήσης, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές, οι άδειες οικοδομής και αντίστοιχη τεχνοοικονομική έκθεση μηχανικού, β) προκειμένου περί μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και επίπλων, η χρονολογία

και η αξία κτήσης, ο βαθμός χρησιμοποίησης, συντήρησης και εμπορευσιμότητας τους, η ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωση τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.

- 3. Με απόφαση του υπουργού Εμπορίου καθορίζονται τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση των μελών της επιτροπής των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 που καταβάλλονται υποχρεωτικά από τους ενδιαφερόμενους μετά το πέρας της εκτίμησης.
- 4. Η εκτίμηση που γίνεται κατά το παρόν άρθρο μπορεί, με επιλογή των ιδρυτών κατά το στάδιο της ίδρυσης ή, στη συνέχεια, του διοικητικού συμβουλίου, να γίνει με δαπάνες της εταιρείας και χωρίς παρέμβαση του Υπουργείου Ανάπτυξης ή της αρμόδιας Αρχής από δύο ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές ή, κατά περίπτωση, από δύο εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών. Για τους ορκωτούς ελεγκτές- λογιστές και για την εταιρεία ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, της οποίας είναι μέλη, δεν πρέπει να συντρέχουν κωλύματα ή ασυμβίβαστα, που θα απέκλειαν τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τα πρόσωπα αυτά, ούτε τα τελευταία θα πρέπει να έχουν αναλάβει τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας κατά την τελευταία τριετία. Αυτοί που διενεργούν την εκτίμηση εφαρμόζουν, ως προς την εκτίμηση και το περιεχόμενο της σχετικής έκθεσης, τις διατάξεις της παραγράφου 2.
- 5. Αυξήσεις κεφαλαίων, μη αποτελούσαι τροποποιήσεις καταστατικού, πραγματοποιούμεναι όμως δι` εισφορών εις είδος, θεωρούνται άκυροι, εάν δεν εξακριβωθή κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου η αξία των εις είδος εισφορών, δια των οποίων πραγματοποιούνται.
- 6. Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

Άρθρο 9α Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών

- 1. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 9 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι κινητές αξίες ή μέσα χρηματαγοράς κατά την έννοια των σημείων 18 και 19 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕL 321 της 31.12.2003), αντίστοιχα, με τους ακόλουθους όρους:
- a) Οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς αποτιμούνται στη μέση σταθμισμένη τιμή, στην οποία αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήριο κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς.
- β) Όταν η τιμή της προηγούμενης περίπτωσης έχει επηρεασθεί από εξαιρετικές περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς, όπως μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις που η αγορά τέτοιων κινητών αξιών ή μέσων χρηματαγοράς έχει παύσει να έχει ρευστότητα, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της ανωτέρω αξίας γίνεται αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 9.
- Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.
- 2. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 9, όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, τα οποία έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο αποτίμησης για την εύλογη αξία τους από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) η εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων έχει προσδιοριστεί για ημερομηνία που δεν προηγείται πέραν των έξι (6) μηνών της ημερομηνίας πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς,
- β) η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες και τις αρχές αποτίμησης που ισχύουν στην Ελλάδα για το είδος των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται,
- γ) όταν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της αξίας γίνεται αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 9. Αν δεν γίνει η αναπροσαρμογή αυτή, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι που κατέχουν συνολικά ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας κατά την ημέρα που λαμβάνεται η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 9. Οι μέτοχοι αυτοί μπορούν να υποβάλουν το αίτημα τους μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, υπό τον όρο ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εξακολουθούν να κατέχουν συνολικά ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την ημέρα που ελήφθη η απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία είναι υποχρεωμένος να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.
- 3. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 9 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, η εύλογη αξία των οποίων προκύπτει, για καθένα από αυτά, από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του προηγούμενου οικονομικού έτους, εφόσον οι λογαριασμοί αυτοί αποτέλεσαν αντικείμενο ελέγχου σύμφωνα με την Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

- της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών (ΕΕ L 157 της 9.6.2006). Εάν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ` της παραγράφου 2.
- 4. Όταν, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, πραγματοποιούνται εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 9, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος νόμου, και εντός μηνός από την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, δημοσιεύεται, κατά το άρθρο 7β, δήλωση του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνει:
- α) περιγραφή της σχετικής εισφοράς σε είδος,
- β) την αξία της, την προέλευση της αποτίμησης αυτής και, εφόσον απαιτείται, τη μέθοδο αποτίμησης,
- γ) δήλωση για το αν η αξία που προκύπτει αντιστοιχεί τουλάχιστον στον αριθμό, την ονομαστική αξία και, ενδεχομένως, στο πρόσθετο ποσό που καταβάλλεται επί των μετοχών που πρόκειται να εκδοθούν έναντι της εν λόγω εισφοράς και
- δ) δήλωση ότι δεν συντρέχουν νέες περιστάσεις όσον αφορά την αρχική αποτίμηση.
- 5. Όταν αυξάνεται το κεφάλαιο κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 13 με Εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 9, δημοσιεύεται κατά το άρθρο 7β ανακοίνωση που περιλαμβάνει την ημερομηνία, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου και τις πληροφορίες της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, προτού πραγματοποιηθεί η εισφορά. Στην περίπτωση αυτή, η δήλωση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου περιορίζεται στη δήλωση ότι δεν έχουν συντρέξει νέες περιστάσεις μετά τη δημοσίευση της ανωτέρω ανακοίνωσης.

Αρθρον 10 Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού

- 1. Μέσα στα πρώτα δύο χρόνια από τη νόμιμη λειτουργία της εταιρείας, καθώς και δύο χρόνια μετά από κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η απόκτηση οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού με τίμημα ανώτερο του 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου, που έχει καταβληθεί, εφόσον πωλητές είναι ιδρυτές, μέτοχοι εκπροσωπούντες ποσοστό μεγαλύτερο του 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, συγγενείς των ανωτέρω μέχρι και του δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συμπεριλαμβανομένου, σύζυγοι των ανωτέρω, καθώς και εταιρείες στις οποίες ιδρυτές, μέτοχοι ή εταίροι εκπροσωπούντες το 1/20 του κεφαλαίου των εν λόγω εταιρειών, μέλη των Διοικητικών τους Συμβουλίων ή διαχειριστές, συγγενείς των ανωτέρω μέχρι και του δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συμπεριλαμβανομένου ή σύζυγοι των ανωτέρω έχουν την ιδιότητα των παραπάνω προσώπων. Το ίδιο ισχύει αν ο πωλητής απόκτησε το στοιχείο που μεταβιβάζεται από κάποιο από αυτά τα πρόσωπα, ή συγγενή τους των πιο πάνω στους προηγούμενους δώδεκα μήνες από την υπογραφή του Καταστατικού ή την πραγματοποίηση της αύξησης του κεφαλαίου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου δεν λαμβάνονται υπ` όψιν αυξήσεις κεφαλαίου που έγιναν χωρίς καταβολή νέων εισφορών.
- 2. Οι αποκτήσεις στοιχείων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο θεωρούνται ότι έγιναν έγκυρα, αν προηγηθεί έγκριση της γενικής συνέλευσης και αποτίμηση των στοιχείων που μεταβιβάζονται στην εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9. Η έκθεση αποτίμησης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Εν προκειμένω εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9α.
- 3. Πρόσωπα, μη περιλαμβανόμενα εις τινα των κατηγοριών της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, μεταβιβάζοντα δε εις την εταιρίαν αντικείμενα προς παγίαν εκμετέλλευσιν της επιχειρήσεως αυτής, δεν δύνανται κατά την διάρκειαν της απαγορεύσεως της μνημονευθείσης παραγράφου να εκλεγώσι σύμβουλοι, διορισθώσιν υπάλληλοι ή λάβωσιν αμοιβήν ή αποζημίωσίν τινα παρά της εταιρίας άνευ προηγουμένης εγκρίσεως γενικής συνελεύσεως.
- 4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν ισχύει όταν πρόκειται για αποκτήσεις που γίνονται στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας, για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται με απόφαση διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή στο πλαίσιο

διαδικασιών που εποπτεύονται από τις αρχές αυτές, καθώς και για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται σε χρηματιστήριο.

5. Την ακυρότητα της παραγράφου 1 μπορεί να επικαλεσθεί όποιος έχει έννομο συμφέρον. Επίκληση της ακυρότητας δεν είναι επιτρεπτή μετά παρέλευση διετίας από το τέλος του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο αποκτήθηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1.

Άρθρο 11 Προθεσμίες καταβολής και πιστοποίησης της καταβολής του κεφαλαίου

- 1. Εντός του πρώτου διμήνου από τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συνέλθει σε συνεδρίαση, με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση της καταβολής ή μη του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου που ορίζεται από το καταστατικό.
- 2. Σε κάθε περίπτωση αὐξησης του μετοχικού κεφαλαίου η πιστοποίηση της καταβολής ή μη αυτού κατά την προηγούμενη παράγραφο πρέπει να γίνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του ποσού της αὐξησης. Πιστοποίηση καταβολής δεν απαιτείται εάν η αὐξηση κεφαλαίου δεν γίνεται με νέες εισφορές.
- 3. Η προθεσμία καταβολής της αύξησης του κεφαλαίου ορίζεται από το όργανο που έλαβε τη σχετική απόφαση και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών ούτε μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) μηνών από την ημέρα που ελήφθη η απόφαση αυτή.
- 4. Σε περίπτωση που η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συνοδεύεται από ανάλογη τροποποίηση του σχετικού περί κεφαλαίου άρθρου του καταστατικού, η προθεσμία καταβολής της αύξησης του κεφαλαίου κατά την παράγραφο 3 αρχίζει από την ημέρα λήψης της σχετικής απόφασης από τη γενική συνέλευση των μετόχων και μπορεί να παραταθεί από το διοικητικό συμβούλιο για έναν (1) μήνα. Η μηνιαία αυτή προθεσμία δεν αρχίζει πριν από την καταχώριση της αύξησης στο Μητρώο.
- 5. Εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας των παραγράφων 1 και 2 η εταιρεία υποχρεούται να υποβάλει στο Υπουργείο Ανάπτυξης ή στην αρμόδια Αρχή αντίγραφο του σχετικού πρακτικού συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή του κεφαλαίου δημιουργεί υποχρέωση στο διοικητικό συμβούλιο να επαναφέρει, με απόφαση του, το κεφάλαιο στο πριν από την αύξηση ποσό και με τροποποίηση του καταστατικού, εφόσον η αύξηση είχε γίνει, με τον τρόπο αυτόν, μέχρι το τέλος της χρήσης εντός της οποίας έληξε η προθεσμία καταβολής. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 58α του παρόντος. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. 6. Η καταβολή των μετρητών για κάλυψη του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ή τυχόν αυξήσεων αυτού, καθώς και οι καταθέσεις μετόχων με προορισμό τη μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, πραγματοποιούνται υποχρεωτικά με κατάθεση σε ειδικό λογαριασμό της εταιρείας, που τηρείται σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Με την επιφύλαξη του

άρθρου 10, η παράλειψη καταβολής σε λογαριασμό δεν επάγεται ακυρότητα, εάν αποδεικνύεται ότι το σχετικό ποσό υπάρχει και ότι κατατέθηκε εκ των υστέρων σε λογαριασμό της εταιρείας ή ότι δαπανήθηκε για τους σκοπούς της εταιρείας.

Για τα γεγονότα του προηγούμενου εδαφίου γίνεται σχετική αναφορά στο πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου για την πιστοποίηση της καταβολής. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Αρθρον 11α.

1. Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας διαιρείται σε μετοχές που μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές και ενσωματώνονται σε τίτλους μιας ή περισσοτέρων μετοχών. 2. Ειδικώς δια τας Τραπεζιτικάς, Ασφαλιστικάς, Σιδηροδρομικάς και Αεροπορικάς Ανωνύμους Εταιρείας, ως και τας τοιαύτας τας ασκούσας επιχείρησιν παραγωγής φωταερίου, παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, υδρεύσεως και αποχετεύσεως πόλεων, τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνίας και κατασκευής παντός είδους πολεμικού υλικού, ορίζεται ότι αι μετοχαί αυτών θα είναι ονομαστικαί.

Αρθρον 12. Μερική καταβολή κεφαλαίου

- 1. Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, κατά την έννοια αυτού του Νόμου, θεωρείται η καταβολή κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, τμήματος της ονομαστικής αξίας της μετοχής με ταυτόχρονη ανάληψη, από κάθε μέτοχο, της υποχρέωσης για καταβολή της υπόλοιπης αξίας της μετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος, καθώς και επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- 2. Εν περιπτώσει ορισμού τοιαύτης καταβολής ισχύουσιν υποχρεωτικώς τα επόμενα:
- a) Ο χρόνος, κατά τον οποίο η αξία μετοχής μπορεί να παραμένει εν μέρει μόνο καταβεβλημένη, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.
- β. Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει καταβληθεί δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) της ονομαστικής αξίας και των είκοσι πέντε δραχμών. Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η πάνω από το άρτιο διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσης.
- γ) Αι μετοχαί μέχρι της αποπληρωμής αυτών δέον να είναι ονομαστικαί. Η μεταβίβασις των τίτλων τούτων ενεργείται κατά τας διατάξεις του άρθρου 8β.
- δ) Ο μεταβιβάζων μετοχήν τινα αυτού, μήπω πληρωθείσαν εξ ολοκλήρου, ευθύνεται αλληλεγγύως μετά του νέου αυτής κυρίου δια το οφειλόμενον έτι τμήμα της μετοχής επί μίαν διετίαν από της χρονολογίας, αφ` ης ενηργήθη η κατά το προηγούμενον εδάφιον εγγραφή εις τα βιβλία της εταιρίας.
- ε) Μετά πάροδον τριμήνου από της λήξεως πάσης προθεσμίας, ταχθείσης δια δημοσιεύσεως εις δύο τουλάχιστον ημερησίας εφημερίδας προς καταβολήν τμήματος της αξίας των μετοχών, αι μετοχαί, εφ` ων δεν κατεβλήθη η ζητηθείσα δόσις καθίστανται αυτοδικαίως άκυροι, η δε εταιρεία υποχρεούται, ίνα, εντός μηνός από της λήξεως του ως άνω τριμήνου, προβή εις πώλησιν νέων μετοχών, ίσων κατ` αριθμόν πρός τας ακυρωθείσας. Η πώλησις αὐτη ενεργείται χρηματιστηριακώς εν τω Χρηματιστηρίω Αθηνών υπό χρηματιστού, διοριζομένου υπό της εταιρίας, καθ` ημέραν και ώραν, οριζομένην προ πέντε πλήρων ημερών, δια δημοσιεύσεως εις δύο ημερησίας εφημερίδας και δια τοιχοκολλήσεως εν τη αιθούση του Χρηματιστηρίου.
- Περί της τοιαύτης εκποιήσεως ειδοποιείται εγγράφως κατά την αυτήν πενθήμερον προθεσμίαν και ο οφειλέτης, της πρός αυτόν κοινοποιήσεως δυναμένης να γίνη εν περιπτώσει απουσίας του, και πρός τον Γραμματέα του Πρωτοδικείου της περιφερείας, εν ή Εδρεύει η εταιρεία. Η εκποίησις αύτη ενεργείται δια λογαριασμόν των οφειλετών μετόχων, εις ους καταβάλλεται παν προκύπτον πλεόνασμα μετά την αφαίρεσιν πάντων των εξόδων και καθ` ως η εταιρεία δύναται ν` αξιώση πάσαν προκύψουσαν ζημίαν. Αποτυχούσης τυχόν της τοιαύτης εκποιήσως εν όλω ή εν μέρει, αύτη επαναλαμβάνεται, τηρουμένων πασών των ανωτέρω διατάξεων, εντός δέκα πέντε ημερών από της αποτυχίας, εν η δε περιπτώσει και αύθις δεν επιτευχθή η συνολική εκποίησις, η εταιρεία υποχρεούται να προβή εις μείωσιν του εταιρικού κεφαλαίου κατά το ποσόν των μη εκποιηθεισών μετοχών δια της πρώτης μετά την εκποίησιν συγκληθησομένης γενικής συνελεύσεως. Η ούτω λαμβανομένη απόφασις περί μειώσεως του εταιρικού
- κεφαλαίου δεν απαλλάσσει τους οφειλέτας μετόχους πάσης προς την εταιρίαν οφειλής εκ της λυθείσης μετοχικής σχέσεως.
- στ) Επί της ετέρας όψεως εκάστης μετοχής αναγράφονται αι διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως και αι σχετικαί διατάξεις του καταστατικού.
- ζ) Εν παντί εντύπω, διαφημίσει, δημοσιεύματι ή άλλω εγγράφω, εν τω οποίω αναφέρεται το ονομαστικόν κεφάλαιον, δέον απαραιτήτως να μνημονεύηται αμέσως παρ` αυτώ και το καταβεβλημένον κεφάλαιον.
- η) Καμία αὐξηση κεφαλαίου δεν μπορεί να αποφασισθεί πριν από τη δημοσίευση, κατά το εδάφιο ε` της πρόσκλησης για πληρωμή της τελευταίας οφειλόμενης δόσεως, εκτός αν πρόκειται για αὐξηση επιβαλλόμενη από διάταξη νόμου.

Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του τίτλου μετοχής, με τις τυχόν υπάρχουσες και μη αποχωρισθείσες από αυτόν μερισματαποδείξεις, εφαρμόζονται τα άρθρα 843 επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Αρθρον 13 Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου - δικαίωμα προτίμησης - παροχή δικαιωμάτων απόκτησης μετοχών

- 1.(a) Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του να αυξάνει το Μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το αρχικό Μετοχικό κεφάλαιο.
- (β) Η πιο πάνω εξουσία μπορεί να εκχωρείται στο διοικητικό συμβούλιο και με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Στην περίπτωση αυτή, το Μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο η εν λόγω εξουσία.
- (γ) Η πιο πάνω εξουσία του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη γενική συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς της αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας. Η απόφαση αυτή της γενικής συνέλευσης υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.
- 2. Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρίας, η γενική συνέλευση έχει το δικαίωμα με απόφασή της που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 1 και 2 και 31 παρ. 1, να αυξάνει το Μετοχικό κεφάλαιο, μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών συνολικά μέχρι το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου.
- 3. Απαγορεύεται στις εταιρίες που έχουν κάποια από τα παραπάνω δικαιώματα να αναγράφουν σε οποιοδήποτε έντυπο, διαφήμιση, δημοσίευμα ή άλλο έγγραφο, ως κεφάλαιο το ποσό για το οποίο δικαιούται κατά τα ανωτέρω, να εκδώσει νέες μετοχές το διοικητικό συμβούλιο ή η γενική συνέλευση.
- 4.α) Κατ` εξαίρεση των διατάξεων των ανωτέρω παραγράφων 1 και 2, όταν τα Αποθεματικά της εταιρίας υπερβαίνουν το ένα τέταρτο (1/4) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξηση αυτού απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης, λαμβανόμενη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του παρόντος και ανάλογη τροποποίηση του σχετικού με το Μετοχικό κεφάλαιο άρθρου του καταστατικού.
- β) Οι αποφασιζόμενες αυξήσεις του κεφαλαίου σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 δεν αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού.
- γ) Η αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκηθεί παράλληλα με αυτήν της γενικής συνέλευσης κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
- 5. Η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για αὐξηση μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον το ποσό της αὐξησης του κεφαλαίου, τον τρόπο κάλυψής της, τον αριθμό και το είδος των μετοχών που θα εκδοθούν, την ονομαστική αξία και την τιμή διάθεσης αυτών και την προθεσμία κάλυψης.
- 6. Η γενική συνέλευση, που αποφασίζει αύξηση κεφαλαίου σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 29 και την παράγραφο 2 του άρθρου 31, μπορεί να εξουσιοδοτήσει το διοικητικό συμβούλιο να αποφασίσει αυτό για την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών ή και για το επιτόκιο και τον τρόπο προσδιορισμού του, σε περίπτωση έκδοσης μετοχών με δικαίωμα απόληψης τόκου, εντός χρονικού διαστήματος που ορίζει η γενική συνέλευση και το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία καταβολής του κεφαλαίου κατά το άρθρο 11 αρχίζει από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται η τιμή διάθεσης των μετοχών ή και το επιτόκιο ή ο τρόπος προσδιορισμού του, κατά περίπτωση.
- 7. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος ή έκδοση ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των μετόχων

κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο Μετοχικό κεφάλαιο. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει το δικαίωμα προτίμησης και σε περιπτώσεις αύξησης με Εισφορές σε είδος ή έκδοση ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι αν η εταιρεία έχει ήδη εκδώσει μετοχές περισσότερων κατηγοριών, στις οποίες τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στα κέρδη ή τη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης είναι διαφορετικά μεταξύ τους, είναι δυνατή η αύξηση του κεφαλαίου με μετοχές μιας μόνο από τις κατηγορίες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους των άλλων κατηγοριών μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.

- 8. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται εντός της προθεσμίας, την οποία όρισε το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή, με την επιφύλαξη τήρησης της προθεσμίας καταβολής του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 11, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Στην περίπτωση της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης δεν αρχίζει πριν από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου για τον προσδιορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών. Στην περίπτωση του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος από τους λοιπούς μετόχους ορίζεται, ομοίως, από το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και αρχίζει από την επομένη της ημέρας, κατά την οποία λήγει η προθεσμία για τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές. Μετά το τέλος των προθεσμιών αυτών, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, διατίθενται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας ελεύθερα σε τιμή όχι κατώτερη της τιμής που καταβάλλουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι. Σε περίπτωση κατά την οποία το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου παρέλειψε να ορίσει την προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, την προθεσμία αυτή ή την τυχόν παράταση της, ορίζει με απόφαση του το διοικητικό συμβούλιο εντός των χρονικών ορίων που προβλέπονται από το άρθρο 11.
- 9. Η πρόσκληση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης, στην οποία μνημονεύεται υποχρεωτικά και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα, δημοσιεύεται με επιμέλεια της εταιρείας στο τεύχος ανώνυμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.
- Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται ευρύτερη δημοσιότητα. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η πρόσκληση και η γνωστοποίηση της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης, κατά τα ανωτέρω, μπορούν να παραλειφθούν, εφόσον στη γενική συνέλευση παρέστησαν μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και έλαβαν γνώση της προθεσμίας που τάχθηκε για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης ή δήλωσαν την απόφαση τους για την από αυτούς άσκηση ή μη του δικαιώματος προτίμησης. Η δημοσίευση της πρόσκλησης μπορεί να αντικατασταθεί με συστημένη επιστολή "επί αποδείξει", εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές στο σύνολο τους.
- 10. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31, μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης της παραγράφου 7. Για να ληφθεί η απόφαση αυτή, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να υποβάλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση στην οποία αναφέρονται οι λόγοι που επιβάλλουν τον περιορισμό ή την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης και στην οποία δικαιολογείται η τιμή που προτείνεται για την έκδοση των νέων μετοχών. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, όταν οι μετοχές αναλαμβάνονται από πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που έχουν δικαίωμα να δέχονται τίτλους προς φύλαξη, για να προσφερθούν στους μετόχους σύμφωνα με την παράγραφο 7. Επίσης, δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, όταν η αύξηση κεφαλαίου έχει σκοπό τη συμμετοχή του προσωπικού στο κεφάλαιο της εταιρείας σύμφωνα με το π.δ. 30/1988 (ΦΕΚ 13 Α`).
- 11. Το κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί, εν μέρει, με εισφορές σε μετρητά και, εν μέρει, με Εισφορές σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, πρόβλεψη του οργάνου που αποφασίζει την αύξηση, κατά την οποία οι μέτοχοι που εισφέρουν είδος δεν συμμετέχουν και στην

αύξηση με εισφορές σε μετρητά, δεν συνιστά αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, αν η αναλογία της αξίας των εισφορών σε είδος, σε σχέση με τη συνολική αύξηση είναι τουλάχιστον ίδια με την αναλογία της συμμετοχής στο Μετοχικό κεφάλαιο των μετόχων που προβαίνουν στις εισφορές αυτές. Σε περίπτωση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές εν μέρει σε μετρητά και εν μέρει σε είδος, η αξία των εισφορών σε είδος πρέπει να έχει αποτιμηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α πριν από τη λήψη της σχετικής απόφασης.

12. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της γενικής συνέλευσης που αφορά στην αύξηση του κεφαλαίου, καθώς και η απόφαση που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 1 σχετικά με την παροχή εξουσίας στο διοικητικό συμβούλιο για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, υπόκειται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετοχών, των οποίων τα δικαιώματα θίγονται από τις αποφάσεις αυτές. Δεν θεωρείται ότι θίγονται τα δικαιώματα αυτά, ιδίως εάν η αύξηση γίνεται χωρίς νέες εισφορές και εφόσον οι νέες μετοχές, που θα εκδοθούν ανά κατηγορία, παρέχουν τα ίδια δικαιώματα με τις αντίστοιχες παλαιές, διατεθούν δε στους μετόχους της αντίστοιχης κατηγορίας σε αριθμό ανάλογο με τις μετοχές που ήδη κατέχουν, ώστε να μην μεταβάλλονται τα ποσοστά συμμετοχής της κάθε κατηγορίας. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με τα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 29 και 2 του άρθρου 31. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεων της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων. 13. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31, μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους όρους της απόφασης αυτής, περίληψη της οποίας υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Ως δικαιούχοι μπορούν να ορισθούν και πρόσωπα που παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση. Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται κατά την παρούσα παράγραφο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου, που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της γενικής συνέλευσης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης προβλέπει εάν για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η εταιρεία θα προβεί σε αὐξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ή εάν θα χρησιμοποιήσει μετοχές που αποκτά ή έχει αποκτήσει σύμφωνα με το άρθρο 16. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν ή να εκδοθούν, εάν οι δικαιούχοι ασκήσουν το παραπάνω δικαίωμα, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών και τη μέθοδο προσδιορισμού της τιμής απόκτησης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, τη διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο διοικητικό συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών αυτών, ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και οποιοσδήποτε άλλος όρος του προγράμματος διάθεσης μετοχών. Το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμα τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και, ανά ημερολογιακό τρίμηνο κατ` ανώτατο όριο, παραδίδει τις μετοχές που έχουν ήδη εκδοθεί ή εκδίδει και παραδίδει τις μετοχές στους ανωτέρω δικαιούχους, αυξάνοντας το Μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για την πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου της αύξησης λαμβάνεται ανά ημερολογιακό τρίμηνο, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στο άρθρο 11. Οι αυξήσεις αυτές του μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελούν τροποποιήσεις του καταστατικού και δεν εφαρμόζονται για αυτές οι παράγραφοι 7 έως 11 του παρόντος άρθρου. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται κατά τον τελευταίο μήνα της εταιρικής χρήσης, εντός της οποίας έλαβαν χώρα αυξήσεις κεφαλαίου, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, να προσαρμόζει, με απόφαση του, το άρθρο του καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προβλέπεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τις παραπάνω αυξήσεις, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.1

4. Η γενική συνέλευση, με απόφαση της που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31 και υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β, μπορεί να εξουσιοδοτεί το διοικητικό συμβούλιο να θεσπίζει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αυξάνοντας ενδεχομένως το Μετοχικό κεφάλαιο και λαμβάνοντας όλες τις άλλες σχετικές αποφάσεις. Η εξουσιοδότηση αυτή ισχύει για πέντε (5) έτη, εκτός αν η γενική συνέλευση ορίσει συντομότερο χρόνο ισχύος αυτής και είναι ανεξάρτητη από τις εξουσίες του διοικητικού συμβουλίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνεται υπό τους όρους της παραγράφου 1 και με τους περιορισμούς της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 13α Δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου

- 1. Αν η κάλυψη του ποσού της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου δεν είναι πλήρης, το Μετοχικό κεφάλαιο αυξάνεται μέχρι το ποσό της κάλυψης, μόνο εφόσον στην απόφαση για αύξηση προβλέπεται ρητά αυτή η δυνατότητα.
- 2. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης του κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να προσαρμόσει, με την απόφαση του για την πιστοποίηση της καταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 11, το άρθρο του καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προσδιορίζεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τη μερική κάλυψη.
- 3. Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή στις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζονται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 13.

Αρθρον 14.

- 1. Η ονομαστική αξία εκάστης μετοχής δεν δύναται να ορισθεί κατωτέρα των τριάντα λεπτών (0,30) του ευρώ και ανωτέρα των εκατό (100) ευρώ.
- 2. Απαγορεύεται η έκδοσις μετοχών εις τιμήν, κατωτέραν του αρτίου.
- 3. Η εξ εκδόσεως μετοχών υπέρ το άρτιον προκύπτουσα διαφορά δεν δύναται να διατεθή προς πληρωμήν μερισμάτων ή ποσοστών.

Αρθρον 15.

- 1. Κατά την ίδρυση της εταιρείας μπορεί να συμφωνηθεί, εφόσον προβλεφθεί ρητά στο καταστατικό, ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές θα πάρουν ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειές τους για τη σύσταση της εταιρείας, αριθμό ιδρυτικών τίτλων που δεν μπορούν να υπερβούν το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των μετοχών που εκδίδονται.
- 2. Οι τίτλοι ούτοι δεν έχουσιν ονομαστικήν αξίαν και δεν παρέχουσι δικαίωμά τι συμμετοχής εις την διοίκησιν και διαχείρισιν της εταιρείας,ως και εις το προϊόν της εκκαθαρίσεως της περιουσίας αυτής.
- 3. Οι τίτλοι ούτοι παρέχουσιν αποκλειστικώς δικαίωμα απολήψεως το πολύ του 1/4 του τμήματος των καθαρών κερδών, όπερ υπολείπεται μετά τας αφαιρέσεις της κρατήσεως προς σχηματισμόν τακτικού Αποθεματικού και του απαιτουμένου προς διανομήν πρώτου μερίσματος εις τους μετόχους ποσού.
- 4. Η εταιρεία δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοσιν τοιούτων τίτλων να εξαγοράση και ακυρώση αυτούς αντί της εν τω καταστατικώ οριζομένης τιμής, ήτις συνολικώς δια πάντας τους τίτλους ουδέποτε δύναται να αποτελέση ποσόν υπερβαίνον το αντιστοιχούν εις την κεφαλοποίησιν προς 15% του κατά την τελευταίαν τριετίαν πληρωθέντος εις τους ιδρυτικούς τίτλους μέσου ετησίου μερίσματος.
- 5. Εξαιρετικώς, προκειμένου κατά την σύστασιν ή διαρκούσης της λειτουργίας εταιρείας τινός να δοθώσιν ως αντάλλαγμα εισφορών εις είδος Ιδρυτικοί τίτλοι, δικαιούται αύτη, τηρουμένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 3, να καθορίση οιουσδήποτε όρους συμμετοχής αυτών εις τα κέρδη και εξαγοράς, διάρκειαν όμως αυτών ουδέποτε ανωτέραν της προβλεπομένης διαρκείας της χρησιμοποιήσεως του εισφερομένου αντικειμένου. Η εξακρίβωσις της υπάρξεως των τοιούτων εισφορών εις είδος, ως και της προβλεπομένης διαρκείας της χρησιμοποιήσεως αυτών γίνεται κατά τας διατάξεις του άρθρου 9.

Αρθρο 15α.

- 1. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα με απόφασή της, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 1 και 31 παρ, 1, να προβαίνει στην ολική ή μερική απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου. Η απόσβεση αυτή δεν αποτελεί μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.Επίσης η Γενική Συνέλευση μπορεί, με απόφασή της που λαμβάνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 να προβαίνει σε ολική ή μερική απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου που δεν προβλέπεται από το καταστατικό.
- 2. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, για απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.
- 3. Η απόσβεση γίνεται με την καταβολή στους μετόχους της εταιρείας του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους. Η καταβολή αυτή δεν αποτελεί επιστροφή της αναλογίας των μετοχών αυτών στο Μετοχικό κεφάλαιο ή της αναλογίας του μέρους αυτών που έχει καταβληθεί. Η απόσβεση γίνεται πάντοτε με τη χρησιμοποίηση σχηματισμένων ειδικών Αποθεματικών ή με ποσά που διανέμονται σύμφωνα με τα άρθρα 44α και 45.
- 4. Οι μέτοχοι των οποίων οι μετοχές έχουν αποσβεστεί διατηρούν τα δικαιώματά τους με εξαίρεση το δικαίωμα της επιστροφής της εισφοράς τους και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του πρώτου μερίσματος, σύμφωνα με το άρθρο 45, που εισπράττεται μόνο από τις μετοχές που δεν έχουν αποσβεστεί.
- 5. Εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η εγκυρότητα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που αφορά την απόσβεση του κεφαλαίου εξαρτάται από την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετοχών που τα δικαιώματα τους θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με τα ποσοστό απαρτίας και πλειοψηφίας που προβλέπονται από τα άρθρα 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ.2. Για τη σύγκληση αυτής της συνέλευσης, τη συμμετοχή σ` αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Αρθρο 15β

- 1. Η εταιρεία δεν μπορεί να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών.
- 2. Σε περίπτωση που τις μετοχές της εταιρείας ανέλαβε πρόσωπο που ενεργεί με το δικό του όνομα αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό τις ανέλαβε για δικό του λογαριασμό.
- 3. Κατά τη σύσταση της εταιρείας οι ιδρυτές και σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υποχρεούνται να καταβάλουν την αξία των μετοχών που έχουν αναληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων αυτού του άρθρου. Οι πιο πάνω ιδρυτές ή μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να απαλλαγούν από αυτή την υποχρέωση αν αποδείξουν ότι δεν τους βαρύνει οποιαδήποτε υπαιτιότητα.

Άρθρο 16 Ίδιες μετοχές

- 1. Με την επιφύλαξη της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση και των διατάξεων του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α`), όπως εκάστοτε ισχύει, η εταιρεία μπορεί, η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει δικές της μετοχές, μόνο όμως μετά από έγκριση της γενικής συνέλευσης, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης.
- 2. Οι αποκτήσεις της προηγούμενης παραγράφου γίνονται με ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- a) η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν,συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των

μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου,

- β) η απόκτηση μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 44α,
- γ) η συναλλαγή μπορεί να αφορά μόνο μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως.
- 3. Η περίπτωση α` της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζεται προκειμένου για μετοχές που αποκτώνται είτε από την ίδια την εταιρεία είτε από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της με σκοπό να διανεμηθούν στο προσωπικό της εταιρείας ή στο προσωπικό εταιρείας συνδεδεμένης με αυτή σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 42ε. Η διανομή των μετοχών του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από το χρόνο απόκτησης των μετοχών αυτών, μετά την πάροδο της οποίας έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.
- 4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται:
- a) στις μετοχές που αποκτήθηκαν σε εκτέλεση απόφασης για μείωση του κεφαλαίου ή ως συνέπεια εξαγοράς μετοχών,
- β) στις μετοχές που αποκτήθηκαν μετά από καθολική μεταβίβαση περιουσίας,
- γ) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και έχουν αποκτηθεί από χαριστική αιτία ή έχουν αποκτηθεί από τράπεζες και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ως προμήθεια για αγορά,
- δ) στις μετοχές που αποκτήθηκαν με βάση υποχρέωση που προκύπτει από το νόμο ή δικαστική απόφαση με σκοπό την προστασία των μειοψηφούντων μετόχων, κυρίως σε περίπτωση συγχώνευσης με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 75, αλλαγής του σκοπού ή της μορφής της εταιρείας, μεταφοράς της έδρας στο εξωτερικό ή επιβολής περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, καθώς και στις μετοχές που αποκτήθηκαν με σκοπό την ικανοποίηση υποχρεώσεων της εταιρείας από ανταλλάξιμο ομολογιακό δάνειο, ε) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και αποκτήθηκαν με πλειστηριασμό μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης που πραγματοποιήθηκε για την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρείας έναντι του κυρίου των μετοχών αυτών.
- Οι αποκτήσεις κατά τις περιπτώσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων των αποκτήσεων που έγιναν σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 44α.
- 5. Οι μετοχές, που αποκτήθηκαν στις περιπτώσεις β` έως ε`, που αναφέρονται στην παράγραφο 4, πρέπει να μεταβιβασθούν εντός προθεσμίας τριών (3) ετών το αργότερο από το χρόνο της απόκτησης τους, εκτός αν η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που η εταιρεία μπορεί να έχει αποκτήσει από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της, δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.
- 6. Οι μετοχές που δεν μεταβιβάζονται στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 5 ακυρώνονται. Η ακύρωση αυτή γίνεται με μείωση του κεφαλαίου κατά το αντίστοιχο ποσό, με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 29 και την παράγραφο 1 του άρθρου 31.
- Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής επιβάλλεται από την αρμόδια αρχή του άρθρου 51 σε κάθε υπαίτιο μέλος του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας πρόστιμο ύψους τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, με εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 63δ. Η μεταβίβαση των μετοχών, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 5, το αργότερο μέχρι την ακύρωση τους.
- 7. Οι μετοχές που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να μεταβιβασθούν εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησης τους. Αν δεν μεταβιβασθούν στην προθεσμία αυτή, ακυρώνονται, με αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αυτής επιβάλλεται σε κάθε υπαίτιο μέλος του διοικητικού

συμβουλίου της εταιρείας πρόστιμο ύψους τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 6.

- 8. Η κατοχή από την εταιρεία ιδίων μετοχών είτε άμεσα από την ίδια είτε μέσω προσώπου που ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της, επιφέρει την αναστολή των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις μετοχές αυτές και ισχύουν ειδικότερα τα ακόλουθα:
- a) Αναστέλλονται τα δικαιώματα παράστασης στη γενική συνέλευση και ψήφου. Οι μετοχές αυτές δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό απαρτίας.
- β) Τα μερίσματα που αντιστοιχούν στις Ίδιες μετοχές προσαυξάνουν το μέρισμα των λοιπών μετόχων.
- γ) Σε περίπτωση αὐξησης κεφαλαίου, το δικαίωμα προτίμησης που αντιστοιχεί στις Ίδιες μετοχές δεν ασκείται και προσαυξάνει το δικαίωμα των λοιπών μετόχων, εκτός εάν το όργανο που αποφασίζει την αὐξηση αποφασίσει τη μεταβίβαση του δικαιώματος, ολικά ή μερικά, σε πρόσωπα που δεν ενεργούν για λογαριασμό της εταιρείας. Αν η αὐξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται χωρίς καταβολή εισφορών, οι Ίδιες μετοχές συμμετέχουν στην αὐξηση αυτή.
- 9. Όταν η εταιρεία έχει αποκτήσει δικές της μετοχές είτε η ίδια είτε με πρόσωπο που ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της, πρέπει να αναφέρονται στην έκθεση διαχείρισης τουλάχιστον: α) οι λόγοι των αποκτήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης, β) ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν και μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν, γ) σε περίπτωση κτήσης ή μεταβίβασης από επαχθή αιτία, η αξία των μετοχών, δ) ο αριθμός και η ονομαστική αξία του συνολικού αριθμού των μετοχών που κατέχονται από την εταιρεία, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν.

Άρθρο 16α Παροχή πιστώσεων κλπ. για απόκτηση ίδιων μετοχών

- 1. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται, με ποινή ακυρότητας, να προβαίνει σε προκαταβολές, να χορηγεί δάνεια ή να παρέχει εγγυήσεις με σκοπό την απόκτηση των μετοχών της από τρίτους, εκτός εάν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) Οι ανωτέρω συναλλαγές πραγματοποιούνται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου με εύλογους όρους αγοράς, ιδίως όσον αφορά τους τόκους που εισπράττει η εταιρεία και τις εγγυήσεις που λαμβάνει προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της. Η φερεγγυότητα του τρίτου ή, σε περίπτωση πολυμερών συναλλαγών, κάθε αντισυμβαλλομένου, πρέπει να ερευνάται με την προσήκουσα επιμέλεια.
- β) Οι ανωτέρω συναλλαγές αποφασίζονται, πριν πραγματοποιηθούν, από τη γενική συνέλευση σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 29 και την παράγραφο 2 του άρθρου 31, εκτός εάν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι λόγοι της συναλλαγής, το ενδιαφέρον που αυτή παρουσιάζει για την εταιρεία, οι όροι της συναλλαγής, οι κίνδυνοι που αυτή εμπεριέχει για τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα της εταιρείας και η τιμή στην οποία ο τρίτος θα αποκτήσει τις μετοχές. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β. γ) Η συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που παρέχεται σε τρίτους σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 44α. Για τον υπολογισμό του ποσού αυτού συνυπολογίζεται κάθε μείωση των ιδίων κεφαλαίων που ενδέχεται να έχει προκύψει με την απόκτηση, από την εταιρεία ή για λογαριασμό της, ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16. Η εταιρεία συμπεριλαμβάνει στον ισολογισμό, μεταξύ των στοιχείων του παθητικού, ένα Αποθεματικό μη διανεμητέο, ίσο με το ποσό της συνολικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

- 2. Η παράγραφος 1 ισχύει και προκειμένου για προκαταβολές, δάνεια ή εγγυήσεις που χορηγούνται από θυγατρικές εταιρείες κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, για την απόκτηση μετοχών της μητρικής από τρίτους, καθώς και από ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η ανώνυμη εταιρεία.
- 3. Σε περιπτώσεις όπου συμβαλλόμενοι σε συναλλαγή της παραγράφου 1 είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας ή της μητρικής εταιρείας, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε ή η ίδια η μητρική εταιρεία ή πρόσωπα που ενεργούν στο όνομα τους, αλλά για λογαριασμό των ανωτέρω προσώπων ή της μητρικής εταιρείας, η έκθεση της περίπτωσης β` της παραγράφου 1 πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή από την οποία εμφαίνεται ότι η συναλλαγή δεν συγκρούεται με τα συμφέροντα της εταιρείας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζεται το άρθρο 23α.
- 4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται στις συναλλαγές που έγιναν στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και στις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν με σκοπό την κτήση μετοχών από ή για το προσωπικό της εταιρείας ή εταιρείας συνδεδεμένης με αυτήν. Σε κάθε περίπτωση, οι συναλλαγές αυτές δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 44α."

Αρθρο 17. Αποκτήσεις ιδίων μετοχών κλπ. μέσω τρίτων

- 1. Απαγορεύεται σε ανώνυμη εταιρεία να λαμβάνει δικές της μετοχές, καθώς και μετοχές "μητρικής" της εταιρείας, ως ενέχυρο για την εξασφάλιση δανείων που χορηγούνται από αυτήν ή άλλων απαιτήσεών της. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τις τρέχουσες συναλλαγές Τραπεζών και άλλων Χρηματοδοτικών Οργανισμών.
- 2. Η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή μετοχών ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία, στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει, άμεσα ή έμμεσα δεσπόζουσα επιρροή, θεωρείται ότι έγιναν από την ίδια την ανώνυμη εταιρεία. Το τεκμήριο αυτό ισχύει και στην περίπτωση που η άλλη εταιρεία υπόκειται στο δίκαιο τρίτης χώρας και έχει νομική μορφή ανάλογη με την μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας.
- 2α. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, αποκτήσεις μετοχών μητρικής εταιρείας από θυγατρική της είναι επιτρεπτές στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η απόκτηση ιδίων μετοχών κατά το άρθρο 16. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην ενεχύραση μετοχών.
- 3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 16 εφαρμόζεται και στις μετοχές των παραγράφων 2 και 2α του παρόντος άρθρου.
- 4. Η παρ. 3 του παρόντος δεν εφαρμόζεται:
- a) όταν η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή γίνεται για λογαριασμό προσώπου διάφορου του αναλαμβάνοντος, αποκτώντος ή κατέχοντος και εφόσον το πρόσωπο αυτό δεν είναι ούτε η ανώνυμη εταιρεία που αναφέρεται την παρ. 3, ούτε άλλη εταιρεία στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει άμεσα ή έμμεσα την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα δεσπόζουσα επιρροή,
- β) όταν η ανάληψη, απόκτηση ή κατοχή γίνεται από την άλλη εταιρεία ως κατ επάγγελμα διενεργούσα πράξεις επί τίτλων και υπό την ιδιότητά της αυτή, υπό τον όρο ότι είναι μέλος χρηματιστηρίου αξιών που βρίσκεται ή λειτουργεί σε κράτος μέλος ή ότι έχει λάβει άδεια λειτουργίας ή υπόκειται στην Εποπτεία αρχής κράτους μέλους που είναι αρμόδια για την Εποπτεία των κατ επάγγελμα διενεργούντων πράξεις επί τίτλων, στους οποίους, τηρουμένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνονται και τα πιστωτικά ιδρύματα,
- γ) όταν η κατοχή μετοχών της ανώνυμης εταιρείας από την άλλη εταιρεία είναι αποτέλεσμα απόκτησης η οποία έλαβε χώρα σε χρόνο κατά τον οποίο η σχέση των δύο εταιρειών δεν πληρούσε τα κριτήρια της παρ. 3.

Άρθρο 17α

Τα άρθρα 16 παρ. 4εδ. δεύτερο και τρίτο και 17 παρ. 3 έως 6 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που οι μετοχές αποκτήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εν τούτοις τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές αυτές αναστέλλονται και οι μετοχές αυτές λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθορισθεί αν πληρούται ο όρος του άρθρου 16 παρ. 2 εδαφ. στ` περίπτωση πρώτη του παρόντος.

Άρθρο 17β Εξαγοράσιμες μετοχές

- 1. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την αύξηση κεφαλαίου με έκδοση εξαγορασιμων μετοχών. Οι μετοχές αυτές μπορούν να εκδίδονται και ως προνομιούχες μετοχές με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3. Η εξαγορά γίνεται με δήλωση της εταιρείας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό και είναι έγκυρη μόνο με απόδοση της εισφοράς.
- 2. Για την αύξηση του κεφαλαίου και την έκδοση των εξαγορασιμων μετοχών, καθώς και για τον ενδεχόμενο αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 13.
- 3. Η δυνατότητα εξαγοράς τελεί υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- a) η εξαγορά πρέπει να επιτρέπεται από το καταστατικό πριν από την ανάληψη των μετοχών που μπορούν να εξαγορασθούν,
- β) οι προς εξαγορά μετοχές πρέπει να έχουν πλήρως εξοφληθεί,
- γ) η εξαγορά μπορεί να γίνει με τη χρησιμοποίηση μόνο ποσών που μπορούν να διανεμηθούν σύμφωνα με το άρθρο 44α ή του προϊόντος νέας έκδοσης μετοχών που πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή,
- δ) ποσό ίσο με την ονομαστική αξία όλων των μετοχών που εξαγοράστηκαν πρέπει να αποτελέσει μέρος Αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το Αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών. Τα προηγούμενα εδάφια της περίπτωσης αυτής δεν εφαρμόζονται, σε περίπτωση που η εξαγορά έγινε με τη
- χρησιμοποίηση του προϊόντος νέας έκδοσης, η οποία πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή,
- ε) όταν, λόγω της εξαγοράς, προβλέπεται η καταβολή πρόσθετου ποσού στους μετόχους, το ποσό αυτό δεν μπορεί να καταβληθεί παρά μόνο από τα ποσά που μπορούν να διανεμηθούν σύμφωνα με το άρθρο 44α ή από Αποθεματικό, διαφορετικό από το προβλεπόμενο στην προηγούμενη περίπτωση δ`, το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το Αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση
- του καλυφθέντος κεφαλαίου με κεφαλαίοποίηση Αποθεματικών, για την κάλυψη των εξόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 ή των εξόδων έκδοσης μετοχών ή ομολογιών ή για την καταβολή πρόσθετου ποσού στους κατόχους των μετοχών ή των ομολογιών που πρέπει να εξαγορασθούν,
- στ) η εξαγορά υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.
- 4. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται κατά τον τελευταίο μήνα της εταιρικής χρήσης, εντός της οποίας έλαβαν χώρα εξαγορές μετοχών κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, να προσαρμόζει με απόφαση του το άρθρο του καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προβλέπεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τις παραπάνω αυξήσεις, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ον Διοικητικόν Συμβούλιον

Αρθρον 18. Εκπροσώπηση της εταιρείας

- 1. Η ανώνυμος εταιρεία εκπροσωπείται επί δικαστηρίου και εξωδίκως υπό του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, ενεργούντος συλλογικώς.
- 2. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό ή από τη γενική συνέλευση, εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου.
- 3. Το Καταστατικόν δύναται να ορίση ότι ωρισμένος μέτοχος ή μέτοχοι δύνανται να διορίσωσι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ουχί όμως πέραν του ενός τρίτου του προβλεπομένου συνολικού αριθμού αυτών, ορίζον άμα και τας προϋποθέσεις ασκήσεως του δικαιώματος ιδία εξ απόψεως ποσοστού συμμετοχής εις το εταιρικόν κεφάλαιον και δεσμεύσεως των μετοχών. Η άσκησις του δικαιώματος τούτου πρέπει να πραγματοποιήται προ της εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου υπό της Γενικής Συνελεύσεως, περιοριζομένης εν τη περιπτώσει ταύτη εις την εκλογήν των υπολοίπων
- συμβούλων. Οι ασκήσαντες το ανωτέρω δικαίωμα γνωστοποιούν τον διορισμόν των συμβούλων των εις την εταιρείαν τρεις πλήρεις ημέρας, προ της συνεδριάσεως της γενικής συνελεύσεως και δεν συμμετέχουν εις την εκλογήν του υπολοίπου Συμβουλίου.
- 4. Οι ούτως οριζόμενοι σύμβουλοι δύνανται ν` ανακλήθώσιν οποτεδήποτε από τους έχοντες το δικαίωμα του διορισμού των και να αντικαθίστανται δι` άλλων. Λόγω σπουδαίου λόγου εγκειμένου εις το πρόσωπον του διορισθέντος, δύναται ο Πρόεδρος Πρωτοδικών της περιφερείας εις την οποίαν Εδρεύει η Εταιρεία, τη αιτήσει μετόχων εκπροσωπούντων το 1/10 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου κατά την επ` αναφορά διαδικασίαν να ανακαλέση τούτον.
- 5. Εν περιπτώσει μεταβολής του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διατηρείται υποχρεωτικώς η υφισταμένη εν τω καταστατικώ αναλογία ιδιαιτέρας εν αυτώ εκπροσωπήσεως.
- 6. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι προτείνονται προς εκλογή στο διοικητικό συμβούλιο υποψήφιοι βάσει καταλόγων και ότι εκλέγονται από αυτούς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει κάθε κατάλογος. Τυχόν κλάσματα λογίζονται υπέρ του καταλόγου που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους. Από τον κάθε κατάλογο εκλέγονται, ανάλογα με τις προβλέψεις του καταστατικού είτε τα πρόσωπα που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους είτε τα πρόσωπα που προηγούνται στη σειρά του καταλόγου. Το σύστημα της εκλογής αυτής, εάν δεν προβλέπεται από το αρχικό καταστατικό, μπορεί να εισαχθεί ή να καταργηθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 29 και την παράγραφο 1 του άρθρου 31, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας. Το σύστημα εκλογής της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται, εάν το καταστατικό προβλέπει δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με τις παραγράφους 3 έως 5 του παρόντος άρθρου.
- 7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, απέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητα τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Η εκλογή αυτή είναι δυνατή με την προϋπόθεση ότι η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση, εφόσον τούτο επιτρέπεται από το καταστατικό. Η ανωτέρω εκλογή από το διοικητικό συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, εάν είναι τουλάχιστον τρία (3), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β και ανακοινώνεται από το διοικητικό συμβούλιο στην αμέσως προσεχή γενική συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.
- 8. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι, σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του διοικητικού συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών (3).

9. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Αρθρον 19. Θητεία μελών διοικητικού συμβουλίου

- 1. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ουδέποτε δύναται να υπερβαίνη τα εξ έτη. Κατ` εξαίρεση η θητεία του διοικητικού συμβουλίου παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική γενική συνέλευση.
- 2. Οι σύμβουλοι, μέτοχοι ή μη μέτοχοι είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι και ελεύθερα ανακλητοί.

Αρθρον 20. Σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να συνεδριάζει στην έδρα της εταιρίας κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρείας το απαιτούν.
- 2. Κατ` εξαίρεση, επιτρέπεται να ορίζεται στο καταστατικό και άλλος τόπος, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, στον οποίο μπορεί να συνεδριάζει έγκυρα το διοικητικό συμβούλιο.
- 3. Το διοικητικό συμβούλιο εγκύρως συνεδριάζει εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο είτε στην ημεδαπή, είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στην συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.
- 3α. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη, εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό ή συμφωνούν όλα τα μέλη του. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση.
- Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφάλειας για την εγκυρότητα της συνεδρίασης.
- 4. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται "από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του" με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης,διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.
- 5. Τη Σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν δύο (2) από τα μέλη του με αίτηση τους προς τον πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης.
- Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται, με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το διοικητικό συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το διοικητικό συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το διοικητικό συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου.
- 5α. Το καταστατικό εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο μπορεί να ορίσει άλλες διατυπώσεις ή βραχύτερες προθεσμίες πρόσκλησης, κατά παρέκκλιση των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου.
- 6. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Υστερα από αίτηση μέλους του διοικητικού συμβουλίου, ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παραστάντων ή αντιπροσωπευθέντων κατά τη συνεδρίαση μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- 7. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο μητρώο ανωνύμων εταιριών, σύμφωνα με το

άρθρο 7α του παρόντος, υποβάλλονται στο υπουργείο Εμπορίου μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου.

8. Τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τον πρόεδρο ή άλλο πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο από το καταστατικό. Αντίγραφα των πρακτικών εκδίδονται επισήμως από τα πρόσωπα αυτά, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωση τους.

Αρθρον 21. Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο

- 1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον ευρίσκεται εν απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύωνται εν αυτώ το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων συμβούλων δύναται να η ελλάσων των τριών. Προς εξεύρεσιν του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.
- 2. Εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος ή το καταστατικό, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνοντας έγκυρα σε απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, εκτός εάν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.
- 3. Εκαστος σύμβουλος δύναται ν` αντιπροσωπεύη εγκύρως μόνον ένα έτερον σύμβουλον.
- 4. Η αντιπροσώπευσις εν τω συμβουλίω δεν δύναται να ανατεθή εις πρόσωπα μη ανήκοντα εις το συμβούλιον.
- 5. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Αρθρον 22. Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον είναι αρμόδιον ν` αποφασίζη πάσαν πράξιν αφορώσαν εις την διοίκησιν της εταιρίας, εις την διαχείρισιν της περιουσίας αυτής και εις την εν γένει επιδίωξιν του σκοπού της εταιρίας. Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Δε συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό της εταιρίας ή τις τροποποιήσεις του.
- 2. Περιορισμοί της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους ακόμα και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.
- 3. Επιτρέπεται το καταστατικό να ορίζει θέματα για τα οποία το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τις εξουσίες του διαχείρισης και εκπροσώπησης σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη. Στις εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, η κατά το προηγούμενο εδάφιο ανάθεση δεν επιτρέπεται, εφόσον πρόκειται για λήψη απόφασης που αφορά την πραγματοποίηση συναλλαγών της εταιρίας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24. Το καταστατικό μπορεί επίσης να επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο ή να το υποχρεώνει να αναθέτει τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη του ή, εάν ο νόμος δεν το απαγορεύει, και σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον δεν το απαγορεύει το καταστατικό και προβλέπεται από τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους τούτων σε άλλα μέλη ή τρίτους. Κατά την ίδρυση της εταιρείας ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο μπορεί να γίνει και με το καταστατικό. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί οποτεδήποτε να προβεί σε διαφορετική κατανομή των ανωτέρω ιδιοτήτων μεταξύ των μελών του.

Αρθρον 22α Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρείας κατά την διοίκησιν των εταιρικών υποθέσεων διά παν αυτού πταίσμα. Ευθύνεται ιδία εάν ο ισολογισμός περιέχη παραλείψεις ή ψευδείς δηλώσεις αποκρυπτούσας την πραγματικήν κατάστασιν την εταιρείας.
- 1α. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των εποπτικών οργάνων κάθε ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους αναθέτει ο νόμος έχουν το συλλογικό καθήκον έναντι της εταιρείας για να εξασφαλίσουν ότι:
- a) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης και, όταν προβλέπεται χωριστά, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης· και
- β) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι ενοποιημένες εκθέσεις διαχείρισης και, όταν προβλέπεται χωριστά, η ενοποιημένη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης έχουν καταρτιστεί και δημοσιοποιηθεί, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν. 4308/2014 (Α` 251), του Ν. 4336/2015 Α` 94)
- και του παρόντος Νόμου και, κατά περίπτωση, με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που θεσπίσθηκαν, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1606/2002.
- 2. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται, εάν το μέλος του διοικητικού συμβουλίου αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάση και την ιδιότητα του κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος.
- 3. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα και επαρκώς στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του παρόντος νόμου, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 3α. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητες του απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.
- 3β. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του παρόντος νόμου, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 3γ. Εφόσον δηλωθεί περίπτωση σύγκρουσης συμφέροντος ή συντρέχει τέτοια περίπτωση κατά τα παραπάνω, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 66 του Α.Κ.
- 4. Η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, να παραιτηθεί των αξιώσεων της προς αποζημίωση ή να συμβιβασθεί για αυτές μετά πάροδο δύο (2) ετών από τη γένεση της αξίωσης και μόνο εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το ένα πέμπτο (1/5) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου.
- 5. Αι ως άνω αξιώσεις υπόκεινται εις τριετή παραγραφήν από της τελέσεως της πράξεως, εφ` όσον δε πρόκειται περί ζημίας εκ δόλου εις δεκαετή".
- 6. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και ως προς την ευθύνη των προσώπων που δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου και που ασκούν εξουσίες σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 22.

Αρθρον 22β

Άσκηση αξιώσεων της εταιρείας κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου

1. Οι αξιώσεις της εταιρείας κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου που απορρέουν από τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων ασκούνται υποχρεωτικά, εάν το αποφασίσει η γενική συνέλευση, με απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και

2 του άρθρου 29 και την παράγραφο 1 του άρθρου 31, ή το ζητήσουν από το διοικητικό συμβούλιο ή τους εκκαθαριστές μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό. Η αίτηση της μειοψηφίας λαμβάνεται υπ` όψιν μόνο εάν βεβαιωθεί ότι οι αιτούντες έγιναν μέτοχοι τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την αίτηση. Οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου δεν απαιτούνται στην περίπτωση που η ζημία οφείλεται σε δόλο των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

- 2. Η αγωγή δέον να εγερθή εντός εξ μηνών από της ημέρας της γενικής συνελεύσεως ή της υποβολής της αιτήσεως.
- 3. Προς διεξαγωγήν της δίκης η γενική συνέλευσις δύναται να διορίση ειδικούς εκπροσώπους. Εάν η ενάσκησις της αξιώσεως ζητήται από την μειψηφίαν ή εν περιπτώσει καθ` ην η υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένη προθεσμία ήθελε παρέλθει άπρακτος, δύναται ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών της περιφερείας εις την οποίαν Εδρεύει η Εταιρεία, αιτήσει της μειοψηφίας, υποβαλλομένη εντός μηνός από της λήξεως της εν τη προηγουμένη παραγράφω προθεσμίας, κατά την διαδικασίαν του άρθρου 634 της Πολ. Δικονομίας, να διορίση ειδικούς εκπροσώπους της εταιρείας προς διεξαγωγήν του δικαστικού αγώνος. Η δαπάνη της δίκης για το διορισμό των ειδικών εκπροσώπων και για την επιδίωξη των αξιώσεων της εταιρείας βαρύνει την τελευταία
- 4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και ως προς την ευθύνη των προσώπων που δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ασκούν εξουσίες σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 22.

Αρθρον 23. Απαγόρευση ανταγωνισμού

- 1. Απαγορεύεται στους Συμβούλους που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρείας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν, χωρίς άδεια της γενικής συνέλευσης για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται σε κάποιον από τους σκοπούς που επιδιώκει η εταιρεία και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.
- 2. Εν περιπτώσει παραβάσεως της ανωτέρω διατάξεως η εταιρεία δικαιούται εις αποζημίωσιν, δυναμένη αντί ταύτης να απαιτήση, προκειμένου μεν περί πράξεων γενομένων δι` ίδιον του Συμβουλίου ή του Διευθυντού λογαριασμόν, όπως θεωρηθώσιν αι πράξεις αύται ως ενεργηθείσαι δια λογαριασμόν της εταιρίας, προκειμένου δε περί πράξεων γενομένων υπό του Συμβούλου ή του Διευθυντού δια λογαριασμόν τρίτων, όπως δοθή εις την εταιρίαν η εκ της μεσολαβήσεως αμοιβή ή εκχωρηθή προς αυτήν η επί της αμοιβής ταύτης απαίτησις.
- 3. Αι κατά το προηγούμενον εδάφιον απαιτήσεις της εταιρείας κατά Συμβούλων ή Διευθυντών αυτής παραγράφονται μετά εν έτος αφ` ης ανεκοινώθησαν εις συνεδρίασιν του Διοικητικού Συμβουλίου υπό μέλους αυτού ή εκοινοποιήθησαν προς την εταιρίαν υπό μετόχου. Η παραγραφή επέρχεται πάντως πέντε έτη μετά την ενέργειαν της απηγορευμένης πράξεως.

Άρθρο 23α Συμβάσεις της εταιρείας με μέλη του διοικητικού συμβουλίου

- 1. α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα τα οποία έχουν ειδική σχέση με αυτά, καθώς και του άρθρου 16α του παρόντος νόμου, δάνεια της εταιρείας προς τα πρόσωπα της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυρα. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για την παροχή πιστώσεων προς τα πρόσωπα αυτά με οποιονδήποτε τρόπο ή την παροχή εγγυήσεων ή ασφαλειών υπέρ αυτών προς τρίτους.
- β) Κατ` εξαίρεση, η παροχή εγγύησης ή άλλης ασφάλειας υπέρ των προσώπων της παραγράφου 5 επιτρέπεται μόνο εφόσον: αα) η εγγύηση ή η ασφάλεια υπηρετεί το εταιρικό συμφέρον, ββ) η εταιρεία έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του πρωτοφειλέτη ή

του προσώπου υπέρ του οποίου παρέχεται η ασφάλεια, γγ) προβλέπεται ότι οι λαμβάνοντες την εγγύηση ή την ασφάλεια θα ικανοποιούνται μόνο μετά την πλήρη εξόφληση ή τη συναίνεση όλων των πιστωτών με απαιτήσεις που είχαν ήδη γεννηθεί κατά το χρόνο της υποβολής σε δημοσιότητα, σύμφωνα με την επόμενη περίπτωση γ` και δδ) ληφθεί προηγουμένως άδεια της γενικής συνέλευσης, η οποία όμως δεν παρέχεται, εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι εκπροσωπούντες τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου ή το ένα εικοστό (1/20), εάν πρόκειται για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει στη γενική συνέλευση έκθεση για τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρούσας υποπαραγράφου.

- γ) Η απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με την προηγούμενη υποπερίπτωση δδ`, η οποία περιέχει τα βασικά στοιχεία της εγγύησης ή της ασφάλειας, και ιδίως το ύψος και τη διάρκεια τους, καθώς και την έκθεση του διοικητικού συμβουλίου, υπόκειται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β. Η ισχύς της εγγύησης ή της ασφάλειας αρχίζει μόνο από τη δημοσιότητα αυτή.
- 2. Απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη οποιωνδήποτε άλλων συμβάσεων της εταιρείας με τα πρόσωπα της παραγράφου 5 χωρίς ειδική άδεια της γενικής συνέλευσης. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει προκειμένου για πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας με τρίτους.
- Επί εταιρείας με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, η απαγόρευση: α) ισχύει για τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24 και β) προκειμένου για πράξεις που αποτιμώνται σε τουλάχιστον 10% του ενεργητικού της, ισχύει ακόμη και αν οι πράξεις αυτές δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρβίας με τρίτους.
- 3. Η άδεια της γενικής συνέλευσης κατά την προηγούμενη παράγραφο 2 δεν παρέχεται, εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι εκπροσωπούντες τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.
- 4. Η άδεια της παραγράφου 2 μπορεί να παρασχεθεί και μετά τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν στην απόφαση αντιτάχθηκαν μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.
- 5. Οι απαγορεύσεις των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί της εταιρείας, τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο επί της εταιρείας, εάν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και σε άλλα πρόσωπα, όπως ιδίως στους γενικούς διευθυντές και διευθυντές της εταιρείας. Οι συμβάσεις της παραγράφου 1 επιτρέπονται εφόσον συνάπτονται μεταξύ ή παρέχονται υπέρ νομικών προσώπων που υπόκεινται σε ενοποίηση μεταξύ τους σύμφωνα με τα άρθρα 90 έως 109, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 και 4.
- 6. Οι απαγορεύσεις των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν και στις συμβάσεις που συνάπτουν τα πρόσωπα της παραγράφου 5 με νομικά πρόσωπα ελεγχόμενα από την εταιρεία κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε ή με ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η εταιρεία, καθώς και στις συμβάσεις εγγυήσεων ή ασφαλειών που παρέχονται από τα πρόσωπα αυτά.
- 7. Συμβάσεις της παραγράφου 2 που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού μετόχου και της εταιρείας, την οποία αυτός εκπροσωπεί, καταχωρίζονται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου ή καταρτίζονται εγγράφως επί ποινή ακυρότητας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές της εταιρείας.

Αρθρον 24.

1. Πάσα επί των κερδών χορηγουμένη εις μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αμοιβή, δέον να λαμβάνηται εκ του απομένοντος υπολοίπου των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεσιν των κρατήσεων διά τακτικόν Αποθεματικόν και του απαιτουμένου ποσού προς διανομήν του πρώτου μερίσματος υπέρ των μετόχων, ίσου τουλάχιστον προς 6 % επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

- 2. Πάσα ετέρα, μη καθοριζομένη κατά ποσόν υπό του Καταστατικού, χορηγουμένη δε εξ οιουδήποτε λόγου εις σύμβουλον αμοιβή ή αποζημίωσις, θεωρείται βαρύνουσα την Εταιρείαν, μόνον, εάν εγκριθή δι` ειδικής αποφάσεως της τακτικής Γενικής Συνελεύσεως. Αύτη δύναται να μειωθή υπό του δικαστηρίου εάν κατ` αγαθήν κρίσιν είναι υπέρογκος και αντετάχθησαν κατά της ληφθείσης αποφάσεως μέτοχοι εκπροσωπούντες το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου.
- 3. Η διάταξις της προηγουμένης παραγράφου δεν εφαρμόζεται προκειμένου περί αμοιβών οφειλομένων εις μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δι` υπηρεσίας αυτών παρεχομένας εις την Εταιρείαν επί τη βάσει ειδικής σχέσεως μισθώσεως εργασίας ή εντολής".

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3ον

Γενικαί Συνελεύσεις. Άρθρο 25 - Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση

Η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, που Εδρεύει στην Ελλάδα, η γενική συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του δήμου, όπου βρίσκεται η έδρα του χρηματιστηρίου. Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο ή δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς, είτε στο πλαίσιο κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου είτε στο πλαίσιο διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει στη γενική συνέλευση να συνέρχεται και σε άλλο τόπο κείμενο στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή. Τούτο είναι επιτρεπτό και χωρίς σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, όταν στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου και δεν αντιλέγει κανείς στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.

Αρθρον 26. Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης

- 1. Η Γενική Συνέλευσις, εξαιρέσει των επαναληπτικών Συνελεύσεων και των εξομοιουμένων ταύταις, δέον να καλήται είκοσι τουλάχιστον ημέρας, προ της οριζομένης διά την συνεδρίασιν αυτής, υπολογιζομένων και των εξαιρετέων ημερών. Η ημέρα της δημοσιεύσεως της προσκλήσεως της Γενικής Συνελεύσεως και η ημέρα της συνεδριάσεως αυτής δεν υπολογίζονται.
- 2. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματα τους αυτοπροσώπως ή
- δι` αντιπροσώπου ή, ενδεχομένως, και εξ αποστάσεως. Η πρόσκληση δημοσιεύεται ως εξής:
- α. στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του από 16 Ιανουαρίου 1930 Π. Δ/τος "περί Δελτίου Ανωνύμων Εταιριών,
- β. σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα και κατα την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει ευρύτερη κυκλοφορία σ` ολόκληρη τη χώρα, που επιλέγεται από τις εφημερίδες του άρθρου 3 του Ν.Δ. 3757/1957, όπως ισχύει, και γ) Σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα από εκείνες που:
- (αα) Εκδίδονται έξι (6) ημέρες την εβδομάδα και επί τρία (3) χρόνια συνεχώς ως καθαρά οικονομικές εφημερίδες.
- (ββ) Εχουν κυκλοφορία τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) φύλλων την ημέρα καθ` όλη την τριετία και

(γγ) Πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με κοινή απόφαση των υπουργών Εμπορίου και Τύπου και ΜΜΕ, προκειμένου για το χαρακτηρισμό εφημερίδας ως οικονομική.

Για τις οικονομικές εφημερίδες οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύουν προσκλήσεις θα αποφασίσει ανά εξάμηνο ο υπουργός Εμπορίου, με βάση έγγραφο του υπουργού Τύπου και ΜΜΕ, που θα βεβαιώνει τη συνδρομή των κατά τα πιο πάνω εδάφια (αα), (ββ) και (γγ) προϋποθέσεων.

ε) σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία νομαρχιακή ή εβδομαδιαία πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδα από εκείνες που έχουν την έδρα τους στην έδρα της εταιρείας και σε περίπτωση που δεν υπάρχει εφημερίδα που να έχει την έδρα της στην περιοχή αυτή, σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία νομαρχιακή ή εβδομαδιαία πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδα που έχει την έδρα της στην πρωτεύουσα του νομού στον οποίο η εταιρεία έχει την έδρα της.

Εξαιρετικά, αν η εταιρεία Εδρεύει σε δήμο ή κοινότητα του Νομού Αττικής ή του Νομού Θεσσαλονίκης, εκτός του Δήμου Αθηναίων ή του Δήμου Θεσσαλονίκης, η πρόσκληση πρέπει να δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική ή εβδομαδιαία πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδα από εκείνες που έχουν την έδρα τους στην έδρα της εταιρείας και σε περίπτωση που δεν υπάρχει εφημερίδα που να έχει την έδρα της στην περιοχή αυτή, σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική ή εβδομαδιαία πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδα από εκείνες που έχουν την έδρα τους στην έδρα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στην οποία υπάγεται η εταιρεία. Οι εταιρείες που Εδρεύουν εντός του Δήμου Αθηναίων και του Δήμου Θεσσαλονίκης δημοσιεύουν κατά τα εδάφια α` - δ` του άρθρου αυτού.

δ) Η πρόσκληση της Γενικής Συνελεύσεως των Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Ετραιρειών δημοσιεύεται και σε μία από τις ημερήσιες αθλητικές εφημερίδες που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του α` εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 3557/1957, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1044/1980 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 18 του ν. 1797/1988.

Για τις αθλητικές εφημερίδες, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύουν προσκλήσεις Γενικών Συνελεύσεων των Α.Ε., θα αποφασίζει κάθε έξι (6) μήνες ο Υπουργός Ανάπτυξης, με βάση το έγγραφο του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που θα βεβαιώνει τη συνδρομή των πιο πάνω προϋποθέσεων.

- 2α. Εξαιρουμένων των εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει: α) ότι η δημοσίευση της πρόσκλησης της παραγράφου 2 μπορεί να περιορίζεται σε μια ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα της Αθήνας ή της πρωτεύουσας του νομού της έδρας της εταιρείας ή β)ότι η δημοσίευση της πρόσκλησης κατά το παρόν άρθρο μπορεί να αντικατασταθεί με σχετική κοινοποίηση με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή ή με παράδοση της πρόσκλησης, εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές, στο σύνολο τους, και οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τη διεύθυνση τους. Σε περίπτωση που η πρόσκληση επιδίδεται με συστημένη επιστολή, η αποστολή αυτής θα πρέπει, αποδεδειγμένα, να προηγείται πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες της προβλεπόμενης από το νόμο ελάχιστης προθεσμίας δημοσίευσης της πρόσκλησης. Το καταστατικό των ιδίων εταιρειών μπορεί ακόμη να προβλέπει ότι, για την πρόσκληση αρκεί ειδοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail) προς εκείνους τους μετόχους που έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διαθέτουν. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό και ο τρόπος επιβεβαίωσης της αποστολής ή και της λήψης της πρόσκλησης με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
- 2β. Προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η πρόσκληση, εκτός από όσα αναγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2:
- α) περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον για:
  αα) τα δικαιώματα των μετόχων των παραγράφων 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 39, αναφέροντας το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο μπορεί να ασκηθεί κάθε δικαίωμα, στις αντίστοιχες προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους του άρθρου 39, που προαναφέρονται ή εναλλακτικά, την καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν τα δικαιώματα αυτά να ασκηθούν, υπό τον όρο ότι λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω δικαιώματα και τους όρους άσκησης τους θα είναι διαθέσιμες με ρητή παραπομπή της πρόσκλησης στη διεύθυνση (domain name) της ιστοσελίδας της εταιρείας,

- ββ) τη διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και ιδίως τα έντυπα τα οποία χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτόν η εταιρεία, καθώς και τα μέσα και τις μεθόδους που προβλέπονται στο καταστατικό, κατά το άρθρο 28α παράγραφος 3, για να δέχεται η εταιρεία ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπων,
- γγ) τις διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 28α,
- β) καθορίζει την ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 28α παράγραφος 4, επισημαίνοντας ότι μόνο τα πρόσωπα που είναι μέτοχοι κατά την ημερομηνία εκείνη έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση,
- γ) γνωστοποιεί τον τόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο των εγγράφων και των σχεδίων αποφάσεων, που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ` και δ` της παραγράφου 3 του άρθρου 27, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λαμβάνονται αυτά,
- δ) αναφέρει τη διεύθυνση της ιστοσελίδας της εταιρείας, όπου είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες της παραγράφου 3 του άρθρου 27.
- 2γ. Οι εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο μπορούν να δημοσιεύουν στα έντυπα μέσα, που προβλέπονται στην παράγραφο 2, περίληψη της πρόσκλησης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, την ημέρα και την ώρα της συνεδρίασης, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ρητή αναφορά στη διεύθυνση της ιστοσελίδας, στην οποία διατίθενται το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης και οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 27. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 39 παράγραφος 2, η δημοσίευση στα έντυπα μέσα κατά την παράγραφο 2 πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ρητή υπόδειξη ότι στην ιστοσελίδα της εταιρείας και στα μέσα του αμέσως επόμενου εδαφίου δημοσιεύεται αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη. Εκτός από τη δημοσίευση στα έντυπα μέσα της παραγράφου 2 και στην ιστοσελίδα της εταιρείας, το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιοποιείται επιπλέον μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1, με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η εταιρεία δεν δύναται να επιβάλλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της γενικής συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους ανωτέρω τρόπους.
- 3. Πρόσκληση για σύγκλιση γενικής συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στην συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων.

Αρθρον 26α.

- 1. Αι Ελληνικαί Ανώνυμοι Εταιρείαι υποχρεούνται, όπως υποβάλλωσιν εις το Υπουργείον του Εμπορίου είκοσι τουλάχιστον πλήρεις ημέρας προ πάσης Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων αυτών κεκυρωμένον αντίγραφον της ημερησίας αυτής διατάξεως μετ` επεξηγηματικής εκθέσεως των εν αυτή αναγραφομένων θεμάτων και ενός αντιτύπου των φύλλων των εφημερίδων εν αις εδημοσιεύθη αύτη. Η πρόσκλησις επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων ανακοινούται ως ανωτέρω προ δέκα τουλάχιστον πλήρων ημερών.
- 2. Αι αυταί ανώνυμοι εταιρείαι υποχρεούνται όπως μετά πάσαν Γενικήν Συνέλευσιν των μετοχών αυτών υποβάλλωσιν εις το Υπουργείον του Εμπορίου εντός είκοσιν ημερών κεκυρωμένον αντίγραφον των πρακτικών αυτής.
- 3. Εις τας διατάξεις του παρόντος υπάγονται και αι κατά την διάρκειαν της εκκαθαρίσεως ανωνύμου εταιρείας συγκαλούμεναι Γενικαί Συνελεύσεις των μετόχων αυτής.

Αρθρου 27. Δικαιώματα μετόχων πριν από τη γενική συνέλευση

- 1. Δέκα ημέρες πριν απο την τακτική Γενική Συνέλευση, κάθε μέτοχος μπορεί να πάρει από την εταιρεία τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών.
- 2. Τεσσαράκοντα οκτώ ώρας προ πάσης Γενικής Συνελεύσεως δέον να τοιχοκολλάται εν εμφανεί θέσει του καταστήματος της εταιρείας πίναξ των εχόντων δικαίωμα ψήφου κατά την γενικήν ταύτην συνέλευσιν μετόχων μετ`ενδείξεως των τυχόν αντιπροσώπων αυτών, του αριθμού των μετοχών και ψήφων εκάστου και των διευθύνσεων των μετόχων και των αντιπροσώπων αυτών. Η ως άνω προθεσμία περιορίζεται στο μισό για τις εταιρείες με μετοχές εισηγημένες σε χρηματιστήριο.
- 3. Στην περίπτωση εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:
- α) η πρόσκληση για σύγκληση της γενικής συνέλευσης,
- β) ο συνολικός αριθμός των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που υφίστανται κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένων και χωριστών συνόλων ανά κατηγορία μετοχών, εφόσον το κεφάλαιο της εταιρείας είναι κατανεμημένο σε περισσότερες κατηγορίες μετοχών,
- γ) τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη γενική συνέλευση,
- δ) σχέδιο απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης που προτείνεται ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του διοικητικού συμβουλίου για κάθε θέμα της εν λόγω ημερήσιας διάταξης και τυχόν σχέδια αποφάσεων που προτείνουν οι μέτοχοι, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την εταιρεία,
- ε) τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και, εφόσον τούτο προβλέπεται, για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.

Αν για τεχνικούς λόγους, δεν είναι δυνατή η πρόσβαση μέσω διαδικτύου στα ανωτέρω στοιχεία, η εταιρεία επισημαίνει στην ιστοσελίδα της τον τρόπο προμήθειας των σχετικών εντύπων σε έγχαρτη μορφή και τα αποστέλλει ταχυδρομικώς και χωρίς χρέωση σε κάθε μέτοχο που το ζητεί.»

Αρθρο 28 Δικαιούμενοι συμμετοχής στη γενική συνέλευση εταιρείας με μετοχές που δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο

- 1. Ινα μετάσχη μέτοχος τις γενικής συνελεύσεως δέον να καταθέση τας μετοχάς αυτού εις το Ταμείον της εταιρείας, εις το Ταμείον Παρακαταθηκών και Δανείων ή παρ` οιαδήποτε εν Ελλάδι ανωνύμω τραπεζιτική εταιρεία πέντε τουλάχιστον ημέρας προ της ορισθείσης δια την συνεδρίασιν της συνελεύσεως. Νομικά πρόσωπα, τηρουμένου του προηγούμενου εδαφίου, μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους έως τρία φυσικά πρόσωπα.
- 2. Το καταστατικόν δύναται να ορίζη και άλλα πρόσωπα, η δε πρόσκλησις της γενικής συνελεύσεως και τραπεζίτας εν τη αλλοδαπή, παρά τοις οποίοις είναι δυνατή η κατάθεσις των μετοχών.
- 3. Η προθεσμία της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου ισχύει και περί της καταθέσεως παρά τη εταιρία των αποδείξεων καταθέσεως και των εγγράφων αντιπροσωπείας.
- 4. Μέτοχοι μη συμμορφωθέντες προς τας διατάξεις του άρθρου τούτου,μετέχουσι της γενικής συνελεύσεως μόνον μετ` άδειαν αυτής.
- 5. Το Διοικητικόν Συμβούλιον υποχρεούται να καταχωρήσει εις τον πίνακα των εχόντων δικαίωμα ψήφου κατά την Γενικήν Συνέλευσιν των μετόχων, τον προβλεπόμενον υπό του άρθρου 27 παρ. 2, πάντας τους μετόχους τους συμμορφωθέντας προς τας διατάξεις του παρόντος άρθρου.
- 6. Είναι δυνατή η διεξαγωγή γενικής συνέλευσης μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον τούτο προβλέπεται από το καταστατικό. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφάλειας, προκειμένου να θεωρείται η συνέλευση έγκυρη.
- 7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής στην ψηφοφορία κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων με την εκ των προτέρων αποστολή

στους μετόχους των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της γενικής συνέλευσης και σχετικών ψηφοδελτίων με τα θέματα αυτά. Τα θέματα και τα ψηφοδέλτια μπορεί να διατίθενται και η συμπλήρωση τους να γίνεται και ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν με τον τρόπο αυτόν υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον τα σχετικά ψηφοδέλτια έχουν παραληφθεί από την εταιρεία δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της γενικής συνέλευσης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ορίζονται οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των μετόχων και διασφάλισης της προέλευσης της ψήφου, η διαδικασία για την εξ αποστάσεως συμμετοχή στη γενική συνέλευση, καθώς και η τύχη των ψήφων που έχουν σταλεί σε περίπτωση ματαίωσης ή αναβολής της συνέλευσης.

Αρθρο 28α Δικαιούμενοι συμμετοχής στη γενική συνέλευση εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο

- 1. Στη γενική συνέλευση εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο δικαιούται να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 4, και στην οικεία γενική συνέλευση. Ο μέτοχος συμμετέχει στη γενική συνέλευση και ψηφίζει είτε
- αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Διατάξεις του καταστατικού, οι οποίες περιορίζουν είτε την δι` αντιπροσώπων ενάσκηση των δικαιωμάτων του μετόχου είτε την επιλεξιμότητα των προσώπων που μπορούν να ορίζονται ως αντιπρόσωποι, δεν έχουν ισχύ. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη γενική συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα.
- 2. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία και μόνη γενική συνέλευση ή για όσες συνελεύσεις λάβουν χώρα εντός ορισμένου χρόνου. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, εφόσον υφίστανται, και υποχρεούται να αρχειοθετεί τις οδηγίες ψήφου για τουλάχιστον ένα (1) έτος, από την υποβολή του πρακτικού της γενικής συνέλευσης στην αρμόδια αρχή ή εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώριση της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Η μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για τη λήψη τους.
- 3. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:
- a) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α` έως γ`.Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και κοινοποιείται στην εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης. Για την κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα απαιτείται καταστατική πρόβλεψη, η οποία πρέπει να μνημονεύει ρητά και μία τουλάχιστον αποτελεσματική μέθοδο κοινοποίησης, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή άλλη ισοδύναμη. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις

- (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές μιας εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη γενική συνέλευση. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές για τη διασφάλιση του ελέγχου της ταυτότητας του μετόχου ή του αντιπροσώπου που διορίζεται ή ανακαλείται με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και των αντίστοιχων κοινοποιήσεων προς την εταιρεία.
- 4. Στη γενική συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του φορέα, στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της εταιρείας. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή, εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της εταιρείας με τα αρχεία του τελευταίου. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής) και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης. Στην επαναληπτική γενική συνέλευση μπορούν να μετάσχουν μέτοχοι υπό τις ίδιες παραπάνω τυπικές προϋποθέσεις. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της τέταρτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής επαναληπτικών γενικών συνελεύσεων), η δε σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην εταιρεία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης.
- 5. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να καταχωρήσει στον πίνακα των προσώπων που έχουν δικαίωμα ψήφου κατά τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2, όλους τους μετόχους που συμμορφώθηκαν προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
- 6. Έναντι της εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την οικεία ημερομηνία καταγραφής. Αν δεν συμμορφώθηκε προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη γενική συνέλευση μόνο μετά από άδεια της.
- 7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στη γενική συνέλευση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να γίνει είτε με μετάδοση της συνέλευσης σε πραγματικό χρόνο είτε με αμφίδρομη επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν οι μέτοχοι να απευθύνονται στη συνέλευση εξ αποστάσεως. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές για τη διασφάλιση της ταυτότητας του μετόχου, καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.
- 8. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και τη δυνατότητα εξ αποστάσεως συμμετοχής των μετόχων στην ψηφοφορία είτε με την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα είτε με ψηφοφορία δι` αλληλογραφίας. Στις περιπτώσεις αυτές, η εταιρεία πρέπει αντίστοιχα να διαθέτει εκ των προτέρων σχετικά ψηφοδέλτια είτε σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω της ιστοσελίδας της είτε σε έντυπη μορφή, στην έδρα της. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό μία από τις δυνατότητες της προηγούμενης παραγράφου, η άσκηση του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα μπορεί να γίνει πριν ή και κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν δι` αλληλογραφίας υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον τα σχετικά ψηφοδέλτια έχουν παραληφθεί από την εταιρεία το αργότερο μέχρι την έναρξη της συνεδρίασης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές για τη διασφάλιση της ταυτότητας του ψηφίζοντος μετόχου, καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.
- 9. Ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) κατά την έννοια της περιπτώσεως 15 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 145/1/30.4.2004), μπορούν, με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, οι οποίες αφορούν τη σύγκληση, συνεδρίαση, συμμετοχή των μετόχων, λήψη αποφάσεων, καθώς και την άσκηση άλλων

μετοχικών δικαιωμάτων σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Η σχετική καταστατική πρόβλεψη πρέπει να αφορά την υπαγωγή στο σύνολο των ανωτέρω διατάξεων.

Αρθρον 29. Απαρτία

- 1. Η γενική συνέλευσις ευρίσκεται εν απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύωνται κατ` αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.
- 2. Μη συντελεσθείσης τοιαύτης απαρτίας, η γενική συνέλευσις συνέρχεται εκ νέου εντός είκοσιν ημερών από της χρονολογίας της ματαιωθείσης συνεδριάσεως προσκαλουμένη προ δέκα τουλάχιστον ημερών, ευρίσκεται δε κατά την επαναληπτικήν ταύτην συνεδρίαν εν απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως, οιονδήποτε και αν είναι το κατ` αυτήν εκπροσωπούμενον τμήμα του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών συνεδριάσεων, που προβλέπονται από το νόμο, εάν δεν επιτευχθεί απαρτία, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και στην επαναληπτική.

- 3. Κατ` εξαίρεση, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν στη μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας, στη μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, στην επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που δεν προβλέπεται από το καταστατικό, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 13, εκτός εάν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών, στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός εάν γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16, στη μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, στη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 13, και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο, η συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. 4. Μη συντελεσθείσης τοιαύτης απαρτίας, η γενική συνέλευσις προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου κατά τας διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος, ευρίσκεται δ` εν απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επι των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως, όταν εκπροσωπήται κατ` αυτήν το 1/2 τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Μη συντελεσθείσης και της απαρτίας ταύτης, η συνέλευσις προσκαλουμένη και συνερχομένη κατά τ` ανωτέρω, ευρίσκεται εν απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επι των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως, όταν εκπροσωπήται κατ` αυτήν το 1/3 τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.Προκειμένου περί εταιρειών με εισηγμένες μετοχές, ή σε κάθε περίπτωση όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση για αύξηση κεφαλαίου, η γενική συνέλευση στην τελευταία επαναληπτική συνεδρίαση ευρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών συνεδριάσεων, που προβλέπονται από το νόμο, εάν δεν επιτευχθεί απαρτία, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στην εκάστοτε ματαιωθείσα συνεδρίαση και σε κάθε επαναληπτική.
- 5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα, στα οποία για τη λήψη αποφάσεων απαιτείται η απαρτία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου. 6. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει για όλα ή συγκεκριμένα θέματα μεγαλύτερα ποσοστά απαρτίας από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 3, 4 και 5 αντίστοιχα, του παρόντος άρθρου. Η προβλεπόμενη απαρτία για τα θέματα της παραγράφου 1 δεν μπορεί να ταυτίζεται ή να είναι μεγαλύτερη από εκείνη των παραγράφων 3, 4 και 5.

Αρθρο 30 Αρχή της ισότητος

- 1. Πάσα μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου. Πάντα τα εκ της μετοχής δικαιώματα των μετόχων, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν. 2190/1920, είναι υποχρεωτικώς, ανάλογα προς το υπό της μετοχής αντιπροσωπευόμενον ποσοστόν του κεφαλαίου.
- 2. Η εταιρεία διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση.

Αρθρον 30α

- 1. Η σύμβασις μεταξύ του παρασχόντος δικαίωμα ενεχύρου επί μετοχής Ανωνύμου Εταιρείας και του ενεχυρούχου πιστωτού, καταρτιζομένη συγχρόνως μετά της ενεχυριακής συμβάσεως ή μεταγενεστέρως διά της οποίας συμφωνείται, ότι το εκ της μετοχής δικαίωμα ψήφου ανήκει εις τον ενεχυρούχον δανειστήν, είναι έγκυρος, αν δεν απαγορεύεται υπό του Καταστατικού κατά την αρχικήν αυτού μορφήν ή ως μεταγενεστέρως προ της συνάψεως της άνω συμβάσεως ετροποποιήθη.
- 2. Σύμβασις μεταξύ του επικαρπωτού και του κυρίου μετοχής Ανωνύμου Εταιρείας, διά της οποίας συμφωνείται, ότι το εκ της μετοχής δικαίωμα ψήφου ανήκει εις τον κύριον, είναι έγκυρος, υπό την προϋπόθεσιν της προηγουμένης παραγράφου.

Αρθρον 30β

Τράπεζαι δύνανται να ψηφίζουν διά μετοχών μη ανηκουσών εις αυτάς, εάν είναι εξουσιοδοτημέναι δι` εγγράφου.Το έγγραφον δέον να είναι πλήρως συμπεπληρωμένον κατά τον χρόνον της εκδόσεως. Η παρεχομένη εξουσιοδότησις είναι ελευθέρως ανακλητή, δεν δύναται δε να δοθή διά χρονικόν διάστημα μείζον των 15 μηνών. Όταν μέτοχος χορηγεί σε τράπεζα εξουσιοδότηση για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στις γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, εφαρμόζονται κατά τα λοιπά, ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης και ανάκλησης της εν λόγω εξουσιοδότησης, οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 28α.

Αρθρον 31. Πλειοψηφία

- 1. Αι αποφάσεις της γενικής συνελεύσεως λαμβάνονται κατ` απόλυτον πλειοψηφίαν των εν αυτή εκπροσωπουμένων ψήφων.
- 2. Κατ` εξαίρεση, οι αποφάσεις που προβλέπονται από τις παρ. 3 και 5 του άρθρου 29 λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.
- 3. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι για όλες ή συγκεκριμένες αποφάσεις των παραγράφων 1 και 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 29, απαιτούνται μεγαλύτερα ποσοστά από αυτά που προβλέπονται, αντίστοιχα, στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. 4. Η πρόβλεψη αυξημένης πλειοψηφίας για τα θέματα της παραγράφου 1, δεν μπορεί να ταυτίζεται ή να είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλέπεται για τη λήψη αποφάσεων για τα θέματα των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 29.

Αρθρο 32. Πρακτικά της γενικής συνέλευσης

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη γενική συνέλευση καταχωρούνται σε περίληψη σε ειδικό βιβλίο. Με αίτηση μετόχου ο πρόεδρος της συνέλευσης υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο ίδιο βιβλίο καταχωρίζεται και κατάλογος των μετόχων που παραστάθηκαν ή αντιπροσωπεύθηκαν στη γενική συνέλευση ο οποίος συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 27. Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα τους, με ευθύνη του Διοικητικού τους Συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, εντός πέντε (5) ημερών το αργότερο από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων

ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.

- 2. Εάν στη συνέλευση παρίσταται ένας μόνο μέτοχος, είναι υποχρεωτική η παρουσία συμβολαιογράφου, ο οποίος προσυπογράφει τα πρακτικά της γενικής συνέλευσης.
- 3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, στις εταιρείες που δεν έχουν μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλους τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Αρθρον 33.

Η γενική συνέλευσις των μετόχων είναι το ανώτατον όργανον της εταιρείας και δικαιούται ν` αποφασίζη περί πάσης εταιρικής υποθέσεως, των αποφάσεων αυτής υποχρεουσών και απόντας ή διαφωνούντας μετόχους.

Αρθρον 34. Αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης

- 1. Η γενική συνέλευσις είναι μόνη αρμοδία ν` αποφασίζη περί:
- a) τροποποιήσεων του καταστατικού, ως τοιούτων θεωρουμένων πάντως και των αυξήσεων ή μειώσεων του εταιρικού κεφαλαίου. Αι περί τροποποιήσεως του καταστατικού αποφάσεις είναι έγκυροι, εφ' όσον δεν απαγορεύονται δια ρητής διατάξεως του καταστατικού.
- β) εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ελεγκτών.
- γ) εγκρίσεως του ισολογισμού της εταιρείας.
- δ) διαθέσεως των ετησίων κερδών.
- ε) συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρείας και
- στ) περί διορισμού εκκαθαριστών.
- 2. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάγονται: α) αυξήσεις που αποφασίζονται κατά τις παραγράφους 1 και 14 του άρθρου 13 από το διοικητικό συμβούλιο, καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων, β) η τροποποίηση του καταστατικού από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 11, τις παραγράφους 2 και 13 του άρθρου 13 και την παράγραφο 4 του άρθρου 17β, γ) ο διορισμός με το καταστατικό του πρώτου διοικητικού συμβουλίου, δ) η εκλογή κατά το καταστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18, συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητα τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ε) η απορρόφηση κατά το άρθρο 78 ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το 100% των μετοχών της και στ) η δυνατότητα διανομής κερδών ή προαιρετικών Αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα Εταιρική χρήση με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της τακτικής γενικής συνέλευσης.

Αρθρον 35 Απαλλαγή Διοικητικού Συμβουλίου

- 1. Μετά την ψήφισιν του ισολογισμού η γενική συνέλευσις αποφαίνεται δι` ειδικής ψηφοφορίας, ενεργουμένης δι` ονομαστικής κλήσεως, περί απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από πάσης ευθύνης αποζημιώσεως. Η απαλλαγή αύτη καθίσταται ανίσχυρος εις τας περιπτώσεις του άρθρου 22α.
- 2. Στην ψηφοφορία περί απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται να μετέχουν τα μέλη του μόνο με μετοχές, των οποίων είναι κύριοι, ή ως αντιπρόσωποι άλλων μετόχων, εφόσον έχουν λάβει σχετική εξουσιοδότηση με ρητές και συγκεκριμένες οδηγίες ψήφου. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους της εταιρείας.

Άρθρο 35α Ακυρωσία αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 35β και 35γ, απόφαση της γενικής συνέλευσης που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό, ακυρώνεται

από το δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει και για αποφάσεις τις οποίες έλαβε γενική συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί.

- 2. Ακυρώσιμη είναι και η απόφαση που λήφθηκε: α) χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες, που ζητήθηκαν κατά το άρθρο 39 από μετόχους, οι οποίοι ζητούν την ακύρωση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, ή β) κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.
- 3. Η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί με αγωγή από οποιονδήποτε μέτοχο, κάτοχο μετοχών που εκπροσωπούν τα δύο εκατοστά (2/100) του κεφαλαίου, αν δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση. Την ακύρωση μπορεί να ζητήσει και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, εάν παρίσταται ανάγκη, το δικαστήριο της παραγράφου 6 διορίζει, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, ειδικό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Στην περίπτωση α` της παραγράφου 2, την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μόνο οι μέτοχοι που ζήτησαν τις πληροφορίες, εφόσον εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.
- 4. Μέτοχοι, που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση επειδή δεν έχουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να αξιώσουν από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν εξαιτίας του γεγονότος ότι η απόφαση λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από γενική συνέλευση που δεν συγκλήθηκε ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν. Αξίωση αποζημίωσης έχουν κατά τις γενικές διατάξεις οι μέτοχοι και αν ακόμη η απόφαση ακυρώθηκε.
- 5. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να ακυρωθεί εξαιτίας: α) συμμετοχής σε αυτή προσώπων που δεν είχαν το δικαίωμα αυτό, εκτός εάν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη πλειοψηφίας, β) ακυρότητας ή ακυρωσίας επί μέρους ψήφων, εκτός εάν οι ψήφοι αυτές ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη πλειοψηφίας, γ) ανακρίβειας, αοριστίας ή πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός εάν για τους λόγους αυτούς δεν είναι δυνατόν να διαγνωσθεί το περιεχόμενο της απόφασης, δ) ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εκτός εάν για το λόγο αυτόν δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων.
- 6. Η αγωγή ακύρωσης της απόφασης της γενικής συνέλευσης εκδικάζεται από το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
- 7. Η ανωτέρω αγωγή στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή του σχετικού πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή, εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώριση της στο Μητρώο. Εντός της ίδιας προθεσμίας ασκείται και η αγωγή αποζημίωσης κατά την παράγραφο 4.
- 8. Οι ενάγοντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν ότι, τόσο κατά την άσκηση όσο και κατά τη συζήτηση της αγωγής, έχουν τις μετοχές που τους παρέχουν το δικαίωμα να ασκήσουν την αγωγή. Εάν μετά την άσκηση της αγωγής οι ενάγοντες μέτοχοι μεταβιβάσουν όλες τις μετοχές ή μέρος τούτων, ώστε κατά τη συζήτηση της αγωγής να μην συγκεντρώνουν πλέον τα ποσοστά της παραγράφου 3, οι ενάγοντες μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με τις προτάσεις τους αποζημίωση σύμφωνα με την παράγραφο 4.
- 9. Η ακύρωση της απόφασης ισχύει έναντι πάντων. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να λάβει τα μέτρα που επιβάλλει η κατάσταση η οποία προέκυψε από την ακύρωση. Σε κάθε περίπτωση δεν θίγονται τα δικαιώματα τρίτων που αποκτήθηκαν με απόφαση που ακυρώθηκε ή με πράξη που διενεργήθηκε με βάση την απόφαση αυτή, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε ή αγνοούσε από βαριά αμέλεια το ελάττωμα της απόφασης. 10.Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί εντός δεκα πέντε (15) ημερών από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα και, σε κάθε περίπτωση, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 7, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της ισχύος της απόφασης. Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί

ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.

11.Η δικαστική απόφαση που ακυρώνει απόφαση της γενικής συνέλευσης και η δικαστική απόφαση με την οποία αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β.

Άρθρο 35β Ακυρότητα αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

- 1. Σε περίπτωση που δεν υπήρξε σύγκληση της γενικής συνέλευσης ή το περιεχόμενο της απόφασης της είναι αντίθετο στο νόμο ή το καταστατικό, η απόφαση είναι άκυρη.
- 2. Με την επιφύλαξη εφαρμογής του προηγούμενου άρθρου, θεωρείται ότι συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εάν υπήρξε πρόσκληση της προερχόμενη από την εταιρεία και περιέχουσα τουλάχιστον ένδειξη της ημερομηνίας και του τόπου της γενικής συνέλευσης και η πρόσκληση αυτή δημοσιεύθηκε κατά το νόμο.
- 3. Η προβολή ακυρότητας εκ μέρους μετόχου λόγω έλλειψης σύγκλησης της γενικής συνέλευσης δεν είναι επιτρεπτή, εάν ο μέτοχος αυτός μεταγενέστερα δήλωσε προς την εταιρεία εγγράφως ή με δήλωση του στα πρακτικά, ότι η γενική συνέλευση συνεδρίασε νομίμως.
- 4. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί από κάθε πρόσωπο, μέτοχο ή τρίτο, που έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την υποβολή του σχετικού πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή, εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώριση της στο Μητρώο. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.
- 5. Η ακυρότητα μπορεί να ληφθεί υπ` όψιν και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 4.
- 6. Η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει την ακυρότητα απόφασης της γενικής συνέλευσης υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β.

Άρθρο 35γ Ανυπόστατες αποφάσεις

- 1. Οι διατάξεις των άρθρων 35α και 35β δεν εφαρμόζονται στις ανυπόστατες αποφάσεις.
- 2. Μια απόφαση είναι ανυπόστατη όταν λαμβάνεται με τις ψήφους προσώπων τα οποία: α) δεν είναν μετοχική ιδιότητα, ή β) είναν αρμαθεί το δικαίωμα μιήφου από πρόσωπα
- α) δεν είχαν μετοχική ιδιότητα, ή β) είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4° - Ελεγκταί και δικαιώματα μειοψηφίας

Αρθρον 39. Δικαιώματα μειοψηφίας

- 1. Με αἰτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αἰτησης στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η αἰτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Εάν δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αἰτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρείας, με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη.
- 2.Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να

- γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά το άρθρο 26, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη γενική συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο, όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παράγραφο 3.
- 2α. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 3, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης.
- 2β. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους κατά τις ανωτέρω παραγράφους 2 και 2α, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο και τα χρηστά ήθη.
- 3. Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20)του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ο πρόεδρος της συνέλευσηςυποχρεούται να αναβάλει μια μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτή που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από τριάντα (30)ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η μετά από αναβολή γενική συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων, σε αυτήν μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, με την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 27 παράγραφος 2, 28 και 28α.
- 4. Μετά από αἰτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη γενική συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18.
- 5. Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην εταιρεία εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.

- 6. Στις περίπτωσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 και της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, με απόφασή του που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο υποχρεώνει και την εταιρία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.
- 7. Αιτήσει μετόχων εκπροσωπούντων το 1/20 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, η λήψις αποφάσεως επί τινος θέματος της ημερησίας διατάξεως γενικής συνελεύσεως ενεργείται δι` ονομαστικής κλήσεως.
- 8. Σε όλες τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 28 ή, προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο, η προσκόμιση βεβαίωσης από το φορέα στον οποίο τηρούνται οι οικείες κινητές αξίες ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση φορέα και εταιρείας.
- 9. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεος, τα ποσοστά του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, που απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Αρθρον 39α. Άσκηση ελέγχου επί των ανωνύμων εταιρειών

- 1. Η άσκησις του ελέγχου επί των Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών ως και των εν Ελλάδι υποκαταστημάτων και πρακτορείων των αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών, όσον αφορά την συμφώνως προς τους νόμους, το καταστατικόν και τας αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως κατάρτισιν του Ισολογισμού και οικονομικήν εν γένει διαχείρισιν και λειτουργίαν αυτών,"γίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 40 και 40α.
- 2. Η λοιπή αρμοδιότητα ελέγχου, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 51 έως 53, ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης και τις άλλες κατά το νόμο αρμόδιες αρχές, οι οποίες μπορούν, κάθε φορά που το κρίνουν αναγκαίο, να ασκούν δια των αρμόδιων υπαλλήλων της παραγράφου 3 του παρόντος.
- 3. Αρμόδιοι υπάλληλοι της προηγούμενης παραγράφου νοούνται οι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, καθώς και οι υπάλληλοι των Περιφερειών, που υπηρετούν στις αρμόδιες υπηρεσίες ανωνύμων εταιρειών και εμπορίου κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ που συμπληρώνουν τετραετή υπηρεσία και κατηγορίας ΔΕ που συμπληρώνουν δωδεκαετή υπηρεσία και είναι κάτοχοι τουλάχιστον απολυτηρίου λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Στους υπαλλήλους του ανωτέρω εδαφίου περιλαμβάνονται και οι υπάλληλοι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.). Η αμοιβή των ελεγκτών της παραγράφου αυτής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και καταβάλλεται υποχρεωτικά από την εταιρεία στην οποία διενεργείται ο έλεγγος.
- 4.Με κοινή απόφαση των υπουργών Προεδρίας της Κυβερνησης Οικονομικών και Εμπορίου συνιστάται ειδικός λογαριασμος στην Τράπεζα της Ελλάδος στον οποίο περίερχονται τα εσοδα από ειδική εισφορά ποσοστού (7) που επιβάλλεται επί των τελών δημοσιευσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των πράξεων και στοιχείων των ανωνύμων εταιρίων που υπόκεινται σε δημοσιότητα σύμφωνα με τις διαταξεις του άρθρου 7α του κωδ. ν.2190/1920 υπέρ των υπαλλήλων του Υπουργείου Εμπορίου. Με απόφαση του υπουργού Εμπορίου,καθορίζονται οι προυποθέσεις διαθεσης της κατα ανωτερω εισφοράς στους υπαλλήλους,ως και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 40 Αίτηση έκτακτου ελέγχου

1. Δικαίωμα να ζητήσουν έλεγχο της εταιρείας από το μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία Εδρεύει η εταιρεία, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας

δικαιοδοσίας, έχουν: α) μέτοχοι της εταιρείας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεος, το ποσοστό αυτό, β) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου περί εταιρειών, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στο πλαίσιο είτε κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, γ) ο Υπουργός Ανάπτυξης, ή η κατά περίπτωση αρμόδια εποπτεύουσα αρχή.

- 2. Ο έλεγχος κατά την προηγούμενη παράγραφο διατάσσεται, εάν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του καταστατικού της εταιρείας ή αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.
- 3. Μέτοχοι της εταιρείας, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο της παραγράφου 1 τον έλεγχο της εταιρείας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως και πέραν του ημίσεος, το ποσοστό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος της παρούσας παραγράφου.
- 4. Οι αιτούντες τον έλεγχο μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν στο δικαστήριο ότι κατέχουν τις μετοχές που τους δίνουν το δικαίωμα να ζητήσουν τον έλεγχο της εταιρείας. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 28.
- 5. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18, δεν δικαιολογεί τον έλεγχο με βάση το άρθρο αυτό.

Άρθρο 40α Διενέργεια του έκτακτου ελέγχου

- 1. Το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 40 αναθέτει τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου σε έναν τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή που είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 13 του π.δ. 226/1992 (ΦΕΚ 120 Α`). Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται ότι, η αμοιβή των ελεγκτών για τη διενέργεια του ελέγχου, θα καθορίζεται, μετά την ολοκλήρωση του, από το Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και ότι θα καταβάλλεται από την εταιρεία στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος. Το δικαστήριο μπορεί να επιρρίψει στον αιτούντα το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών.
- 2. Το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, ιδιαίτερα το μέγεθος της εταιρείας, τις καταγγελλόμενες πράξεις και τις αναμενόμενες ελεγκτικές εργασίες, μπορεί, αντί ορκωτών ελεγκτών λογιστών, να διορίσει ως ελεγκτές λογιστές φοροτεχνικούς α τάξης μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση του δικαστηρίου ορίζει και την αμοιβή των ελεγκτών αυτών, η οποία καταβάλλεται από την εταιρεία στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος μετά την ολοκλήρωση του. Το δικαστήριο μπορεί να επιρρίψει στον αιτούντα το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών. Η αμοιβή υπόκειται σε αναθεώρηση μετά τη διενέργεια του ελέγχου, με αίτηση του ελεγκτή ή του βαρυνόμενου με την καταβολή της.
- 3. Οι ελεγκτές οφείλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να περατώσουν το έργο που τους ανατέθηκε και να υποβάλουν το πόρισμα τους στην ελεγχόμενη εταιρεία, στην αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή και στο πρόσωπο που ζήτησε τον έλεγχο. Αν η ελεγχόμενη εταιρεία έχει μετοχές που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο, ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς, στο πλαίσιο είτε κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, η έκθεση πρέπει να υποβάλλεται και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εάν οι ελεγκτές διαπιστώνουν παραβάσεις που τιμωρούνται ποινικά, οφείλουν να υποβάλουν την έκθεση τους και στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.
- 4. Το δικαστήριο της παραγράφου 1 του άρθρου 40 μπορεί να τάξει προθεσμία για τη διενέργεια του ελέγχου, καθώς και να αντικαταστήσει τους ελεγκτές που διορίσθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5° - Βιβλία, ισολογισμός και διάθεσις κερδών

Αρθρον 41.

- 1. Κατά την έναρξιν της λειτουργίας αυτής, η εταιρεία οφείλει να ενεργήση την κατά το άρθρον 9 του Εμπορικού Νόμου απογραφήν.
- 2. Την αυτήν υποχρέωσιν υπέχει και εις το τέλος πάσης εταιρικής χρήσεως, ως καθορίζεται αύτη εν τω καταστατικώ.
- 3. Πάντα τα υπό του Εμπορικού νόμου προβλεπόμενα βιβλία των ανωνύμων εταιρειών ημεδαπών και αλλοδαπών δέον να τηρώνται εις την Ελληνικήν γλώσσαν.

Αρθρον 42.

1. Η Εταιρική χρήσις δεν δύναται να περιλαμβάνη πλείονας των δώδεκα μήνας.

Αρθρο 42α.

Γενικές διατάξεις για τους ετήσιους λογαριασμούς (Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις).

5. Για να ληφθεί από τη γενική συνέλευση έγκυρη απόφαση πάνω στις οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία διαφορετικά πρόσωπα, ήτοι από: α)τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, β) τον διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητά του συμπίπτει με εκείνη των ανωτέρω προσώπων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου που ορίζεται από αυτό γ) τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου. Οι παραπάνω σε περίπτωση διαφωνίας από πλευράς νομιμότητας του τρόπου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, οφείλουν να εκθέτουν εγγράφως τις αντιρρήσεις τους στη γενική συνέλευση.

Αρθρο 43α

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας υποχρεούται κάθε χρόνο να συντάσσει και να υποβάλλει στη γενική συνέλευση έκθεση διαχείρισης.
- 2. a) Η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει πραγματική απεικόνιση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της ανώνυμης εταιρείας και της θέσης της, καθώς και περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.
- β) Η απεικόνιση παρουσιάζει ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάλυση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της ανώνυμης εταιρείας και της θέσης της, κατάλληλη για την κλίμακα και την πολυπλοκότητα της ανώνυμης εταιρείας.
- γ) Στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης της ανώνυμης εταιρείας, των επιδόσεων ή της θέσης της, η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και, όπου ενδείκνυται, μη χρηματοοικονομικούς βασικούς δείκτες επιδόσεων που έχουν σχέση με το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα. Στο πλαίσιο της ανάλυσης αυτής, η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει, όπου ενδείκνυται, αναφορές και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
- 3. Η έκθεση διαχείρισης αναφέρει επίσης:
- α) την προβλεπόμενη εξέλιξη της ανώνυμης εταιρείας,
- β) τις δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης,
- γ) τις πληροφορίες που αναφέρονται στην απόκτηση ιδίων μετοχών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 16,
- δ) την ύπαρξη υποκαταστημάτων της ανώνυμης εταιρείας και
- ε) σε σχέση με τη χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων από την ανώνυμη εταιρεία και εφόσον είναι ουσιαστικής σημασίας για την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης:

- αα) τους στόχους και τις πολιτικές της ανώνυμης εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της για την αντιστάθμιση κάθε σημαντικού τύπου προβλεπόμενης συναλλαγής για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης και ββ) την έκθεση της ανώνυμης εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των τιμών, στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο ρευστότητας και στον κίνδυνο ταμειακών ροών.
- 4. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του Ν. 4308/2014 (Α΄ 251), εξαιρούνται από την υποχρέωση να καταρτίζουν έκθεση διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι οι ενδείξεις που αναφέρονται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνονται στο προσάρτημα ή στο κάτω μέρος του ισολογισμού.
- 5. Πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του Ν. 4308/2014, οι οποίες συντάσσουν έκθεση διαχείρισης εξαιρούνται από την υποχρέωση που προβλέπεται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου όσον αφορά τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.
- 6. Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α` του Ν. 4308/2014, και οι οποίες, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπερβαίνουν τον μέσο αριθμό των 500 εργαζομένων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης μία μη χρηματοοικονομική κατάσταση που περιέχει πληροφορίες, στον βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της, σε σχέση, τουλάχιστον, με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία, όπου συμπεριλαμβάνονται τα εξής:
- α) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου της ανώνυμης εταιρείας,
- β) περιγραφή των πολιτικών που εφαρμόζει η ανώνυμη εταιρεία σε σχέση με τα εν λόγω θέματα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει,
- γ) τα αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών,
- δ) οι κυριότεροι κίνδυνοι που αφορούν τα εν λόγω θέματα και που συνδέονται με τις δραστηριότητες της ανώνυμης εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση και αναλογικά, των επιχειρηματικών σχέσεών της, των προϊόντων της ή των υπηρεσιών της τα οποία είναι πιθανόν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στους εν λόγω τομείς και ο τρόπος με τον οποίο η ανώνυμη εταιρεία διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους,
- ε) μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων που σχετίζονται με τον συγκεκριμένο τομέα επιχειρήσεων. Οταν η ανώνυμη εταιρεία δεν ασκεί πολιτικές σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω θέματα, παρέχεται στην μη χρηματοοικονομική κατάσταση σαφής και αιτιολογημένη εξήγηση για την απουσία των εν λόγω πολιτικών. Η μη χρηματοοικονομική κατάσταση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει επίσης, όπου ενδείκνυται, αναφορές και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να παραλειφθούν πληροφορίες σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων τους και που υπέχουν σχετικώς συλλογική ευθύνη της εν λόγω γνώμης, η δημοσιοποίηση αυτών των πληροφοριών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση της ανώνυμης εταιρείας, υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της ανώνυμης εταιρείας. Για την παροχή των πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, οι ανώνυμες εταιρείες μπορούν να βασίζονται σε εθνικά πλαίσια, πλαίσια βασισμένα στην Ενωση ή διεθνή πλαίσια και, στην περίπτωση αυτή, οι ανώνυμες εταιρείες διευκρινίζουν σε ποια πλαίσια βασίστηκαν.
- 7. Για τις ανώνυμες εταιρείες που εκπληρώνουν την υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση που αφορά την ανάλυση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του στοιχείου γ`.
- 8. Ανώνυμη εταιρεία, η οποία είναι θυγατρική, απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 6, εάν αυτή και οι θυγατρικές της εταιρείες

συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ή στη χωριστή έκθεση άλλης ανώνυμης εταιρείας.

- 9. Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο εξετάζει εάν έχει υποβληθεί η μη χρηματοοικονομική κατάσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.
- 10. Η έκθεση διαχείρισης δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 43β του παρόντος Νόμου.
- 11. Για το σκοπό της εφαρμογής του παρόντος άρθρου ο καθορισμός του μεγέθους των ανωνύμων εταιρειών γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4308/2014.
- 12. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Αρθρο 43β

- 1. Οι ανώνυμες εταιρείες δημοσιεύουν στο Γ.Ε.ΜΗ.: α. τις νόμιμα εγκεκριμένες από την τακτική γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, β. την έκθεση διαχείρισης και γ. τη γνώμη του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου όπου απαιτείται, εντός είκοσι (20) ημερών από την έγκρισή τους από την τακτική γενική συνέλευση. Οπου βάσει της διάταξης της περίπτωσης 1 της Υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α` 94) απαιτείται γνώμη νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η έκθεση διαχείρισης δημοσιεύονται με τη μορφή και το περιεχόμενο βάσει των οποίων ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο έχουν συντάξει το πιστοποιητικό ελέγχου. Συνοδεύονται επίσης από το πλήρες κείμενο της έκθεσης ελέγχου.
- 2. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του Ν. 4308/2014 (Α΄ 251), απαλλάσσονται από την υποχρέωση δημοσίευσης της έκθεσης διαχείρισης. Για το σκοπό της εφαρμογής της παρούσας παραγράφου ο καθορισμός του μεγέθους των επιχειρήσεων γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4308/2014.
- 3. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Αρθρο 43ββ

- 1. Οι ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης που συντάσσουν και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η δήλωση αυτή συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης και περιέχει τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:
- α) παραπομπή, κατά περίπτωση, στα ακόλουθα:
- αα) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης στον οποίο υπόκειται η ανώνυμη εταιρεία,
- ββ) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης τον οποίο η ανώνυμη εταιρεία έχει οικειοθελώς αποφασίσει να εφαρμόζει,
- γγ) σε κάθε σχετική πληροφορία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται πέρα από τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.
- Εάν γίνεται αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης των στοιχείων αα` ή ββ, η ανώνυμη εταιρεία επισημαίνει τον τόπο στον οποίο διατίθενται στο κοινό τα σχετικά έγγραφα. Εάν γίνεται αναφορά στις πληροφορίες του στοιχείου γγ`, η ανώνυμη εταιρεία δημοσιοποιεί στοιχεία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει,
- β) εάν η ανώνυμη εταιρεία αποκλίνει από τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που αναφέρεται στα στοιχεία αα` ή ββ` της περίπτωσης α`, παραθέτει τα μέρη του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης από τα οποία αποκλίνει και σχετική αιτιολόγηση των λόγων απόκλισης. Εάν η ανώνυμη εταιρεία δεν εφαρμόζει καμία από τις διατάξεις εταιρικής

διακυβέρνησης που αναφέρονται στα στοιχεία αα` ή ββ` της περίπτωσης α`, παρέχει ειδική αιτιολόγηση για τη μη εφαρμογή,

- γ) περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της ανώνυμης εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων,
- δ) τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ, δ, στ, η` και θ` της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, εφόσον η ανώνυμη εταιρεία υπάγεται στην εν λόγω οδηγία,
- ε) τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους,
- στ) περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της ανώνυμης εταιρείας όσον αφορά πτυχές όπως, ενδεικτικά, η ηλικία, το φύλο ή το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό ιστορικό των μελών, οι στόχοι της εν λόγω πολιτικής για την πολυμορφία, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόστηκε και τα αποτελέσματα κατά την περίοδο αναφοράς. Αν δεν εφαρμόζεται τέτοια πολιτική, η δήλωση περιλαμβάνει ειδική αιτιολόγηση του λόγου μη εφαρμογής.
- 2. Οι απαιτούμενες από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πληροφορίες μπορούν να παρέχονται ως εξής:
- α) σε χωριστή έκθεση που δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43β ή
- β) σε έγγραφο που διατίθεται για το κοινό στην ιστοσελίδα της ανώνυμης εταιρείας και στο οποίο γίνεται σχετική αναφορά στην έκθεση διαχείρισης.
- Στην εν λόγω χωριστή έκθεση ή στο έγγραφο που αναφέρονται αντιστοίχως στις περιπτώσεις α` και β` μπορεί να περιέχεται αναφορά στην έκθεση διαχείρισης στην οποία διατίθενται τα απαιτούμενα από την περίπτωση δ` της παραγράφου 1 πληροφοριακά στοιχεία.
- 3. Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο διατυπώνουν γνώμη, σύμφωνα με το στοιχείο γ` της περίπτωσης 5 της Υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α` του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α` 94) για τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ` και δ` της παραγράφου 1 και ελέγχουν αν έχουν παρασχεθεί τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α, β, ε` και στ` της παραγράφου 1.
- 4. Η περίπτωση στ` της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζεται σε μικρές ή μεσαίες εταιρείες.
- 5. Για το σκοπό της εφαρμογής του παρόντος άρθρου ο καθορισμός του μεγέθους των ανωνύμων εταιρειών γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4308/2014 (A` 251).
- 6. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.
- 7. Οπου άλλη διάταξη Νόμου παραπέμπει στο άρθρο 43α για θέματα της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, η παραπομπή νοείται ότι αναφέρεται στο παρόν άρθρο».

Αρθρον 44.

Ετησίως αφαιρείται το εικοστόν τουλάχιστον των καθαρών κερδών προς σχηματισμόν τακτικού Αποθεματικού. Η προς σχηματισμόν Αποθεματικού αφαίρεσις παύει ούσα υποχρεωτική, άμα ως τούτο φθάση τουλάχιστον το τρίτον του εταιρικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικόν τούτο χρησιμοποιείται αποκλειστικώς προς εξίσωσιν προ πάσης διανομής μερίσματος του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Αρθρο 44α

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους εφόσον, κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα, ισολογισμού που προβλέπεται απο το άρθρο 42γ είναι η μετά από τη διανομή αυτή θα γίνει κατώτερο απο το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, προσαυξημένου με τα Αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους

απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό. Το ποσό αυτού του μετοχικού κεφαλαίου μειώνεται κατά το ποσό που δεν έχει ακόμη κληθεί να καταβληθεί.

- 2. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει προσαυξημένο με τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και τα Αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση η διανομή τους και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό Αποθεματικών σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό. Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους μέσα σε δυο μήνες από την απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
- 3. Η έννοια της διανομής των προηγούμενων παρ. 1 και 2 περιλαμβάνει ιδίως την καταβολή των μερισμάτων και των τόκων απο μετοχές.

Αρθρο 45.

- 1.Καθαρά κέρδη της εταιρείας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεσιν εκ των πραγματοποιηθέντων ακαθαρίστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημίας,το κατά το νόμον αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους.
- 2.Τα καθαρά κέρδη διανέμονται κατά την εξής σειρά: α) αφαιρείται η κατά τον παρόντα νόμον ή το καταστατικό κράτησις δια τακτικόν Αποθεματικόν, β) κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του μερίσματος, που προβλέπεται από το άρθρο 3 του α.ν. 148/1967 (ΦΕΚ 173 Α`), γ) το υπόλοιπον διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού.

Αρθρον 46

- 1. Η Διανομή προσωρινών μερισμάτων ή ποσοστών επιτρέπεται μόνον εφ`όσον είκοσι τουλάχιστον ημέρας προ αυτής δημοσιευθή δια τινός ημερησίας εφημερίσος εκ των εκδιδομένων εν Αθήναις και ευρύτερον κυκλοφορουσών κατά την κρίσην του Διοικητικού Συμβούλου και δια του Δελτίου Ανωνύμων Εταιρειών Περιωρισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως άμα τη καταρτίσει και υποβληθεί εις το Υπουργείον Εμπορίου λογιστική κατάστασις περί της εταιρικής περιουσίας.
- 2. Τα ούτω διανεμόμενα δεν δύνανται να υπερβώσι το ήμισυ των κατά την λογιστικήν κατάστασιν καθαρών κερδών.

Αρθρο 46α

Κάθε ποσό που διανέμεται στους μετόχους κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 44α, 45 και 46 επιστρέφεται από αυτούς που το εισέπραξαν, αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι μέτοχοι γνώριζαν ή λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι διανομές που έγιναν σ` αυτούς δεν ήταν σύννομες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 6ον- Διάλυσις και εκκαθάρισις

Αρθρο 47.

Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Αρθρον 47^α Λόγοι λύσεως της εταιρείας

- 1. Η Εταιρεία λύεται:
- α) άμα τη παρόδω του εν τω καταστατικώ οριζομένου χρόνου διαρκείας αυτής,
- β) δι` αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως λαμβανομένης κατά τας διατάξεις του άρθρου 29 παράγραφος 3 και 31 παράγραφος 2 και

- γ) άμα τη κηρύξει της Εταιρείας εις κατάστασιν πτωχεύσεως.
- 2. Η εταιρεία λύεται επίσης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 48α.
- 3. Με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην περίπτωση α` της παραγράφου 1, το διοικητικό συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, μέχρι να διορισθεί εκκαθαριστής από τη γενική συνέλευση. Στην περίπτωση β` της παραγράφου 1, η γενική συνέλευση με την ίδια απόφαση ορίζει τον εκκαθαριστή. Στην περίπτωση της παραγράφου 2, ο εκκαθαριστής ορίζεται από το δικαστήριο με την από φαση που κηρύσσει τη λύση της εταιρείας.
- 4. Εάν η Εταιρεία ελύθη λόγω παρόδου του χρόνου διαρκείας αυτής ή δι` αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή εάν μετά την κήρυξιν της πτωχεύσεως επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάστασις κατά τας ισχυούσας περί πτωχεύσεως διατάξεις, δύναται αύτη να αναβιώση δι` αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων, λαμβανομένης κατά τας διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2. Τοιαύτη απόφασις αποκλείεται εάν ήρξατο η διανομή της εταιρικής περιουσίας.
- 5. Οι διατάξεις των άρθρων 68 έως και 78, καθώς και του άρθρου 80, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρία ή εταιρίες έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας ή των εταιρειών σε πτώχευση επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Η συγχώνευση των εταιρειών αυτών, που γίνεται μόνο, είτε με απορρόφησή τους από άλλη εταιρεία, είτε με σύσταση νέας εταιρείας, αποκλείεται αν έχει αρχίσει η διανομή της εταιρικής περιουσίας τους.
- 6. Οι διατάξεις των άρθρων 81 έως και 87, καθώς και των άρθρων 88 και 89, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρία έχει λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Η διάσπαση της εταιρείας αυτής, που γίνεται μόνο, είτε με απορρόφησή της από άλλες εταιρείες, είτε με σύσταση νέων εταιρειών, αποκλείεται αν έχει αρχίσει η διανομή της εταιρικής περιουσίας της.

Άρθρο 48 Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον

- 1. Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον εάν: α) κατά τη σύσταση της εταιρείας δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο που ήταν καταβλητέο, ολικά ή μερικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού, β) η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, γ) το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα του ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και η γενική συνέλευση δεν λαμβάνει μέτρα κατά το άρθρο 47, δ) η εταιρεία δεν έχει υποβάλει, προς καταχώριση, οικονομικές καταστάσεις τριών (3) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση. Έννομο συμφέρον για τη λύση της εταιρείας έχει και ο Υπουργός Ανάπτυξης, ή η κατά περίπτωση αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή. Έννομο συμφέρον για τη λύση εταιρείας, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, έχει και ο αρμόδιος για θέματα Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης Υπουργός Επικρατείας.
- 2. Η αίτηση εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
- 3. Το δικαστήριο, πριν εκδόσει την απόφαση του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως έξι (6) μήνες και μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες. Εάν παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.
- 4. Η αἰτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της δημοσιεύονται στο Μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 7β του παρόντος νόμου.

Άρθρο 48α Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση των μετόχων

- 1.Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση μετά από αγωγή μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του καταβεβλημένου με τοχικού κεφαλαίου, εάν υφίσταται προς τούτο σπουδαίος λόγος, που, κατά τρόπο προφανή και μόνιμο, καθιστά τη συνέχιση της εταιρείας αδύνατη.
- 2. Σπουδαίος λόγος κατά την προηγούμενη παράγραφο υφίσταται, ιδίως, εάν, λόγω ίσων συμμετοχών στην εταιρεία, η εκλογή διοικητικού συμβουλίου είναι αδύνατη ή η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργήσει.
- 3. Η αγωγή απευθύνεται κατά της εταιρείας ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου της έδρας της. Άλλοι μέτοχοι, εάν εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη.
- 4. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφαση του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως έξι (6) μήνες και μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες. Εάν παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.
- 5. Με αίτηση των μετόχων που έχουν ασκήσει παρέμβαση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετοχών του ενάγοντος ή των εναγόντων. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται από την επιτροπή της παραγράφου 1 ή από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 9. Η τυχόν απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας διαμέσου της εξαγοράς λαμβάνεται ιδιαίτερα υπ` όψιν. Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσαυξήσει μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%).
- 6. Σε περίπτωση εξαγοράς μετοχών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, τυχόν διατάξεις του καταστατικού για δέσμευση των μετοχών αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 3, δεν λαμβάνονται υπ` όψιν, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά.
- 7. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας εάν η διατασσόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.
- 8. Η αγωγή για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της δημοσιεύονται στο Μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 7β.
- 9. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιριών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Αρθρο 49 Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης

- 1. Οι παρά της συνελεύσεως διοριζόμενοι εκκαθαρισταί οφείλουσιν άμα τη ανάληψη των καθηκόντων αυτών να ενεργήσωσιν απογραφήν της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύωσι δια του τύπου και του Δελτίου Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ισολογισμόν, ούτινος αντίτυπον υποβάλλεται εις το Υπουργείον Εμπορίου.
- 2. Την αυτήν υποχρέωσιν υπέχουσιν οι εκκαθαρισταί και κατά την λήξιν της εκκαθαρίσεως.
- 3. Η γενική συνέλευσις των μετόχων διατηρεί πάντα τα δικαιώματα αυτής κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως.
- 4. Οι εκκαθαριστές πρέπει να περατώσουν, χωρίς καθυστέρηση, τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις αυτής. Μπορούν δε να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρίας. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρίας,την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της. Εντός της

προθεσμίας των τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της εταιρίας, κάθε μέτοχος ή και δανειστής της μπορούν να ζητήσουν από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, το οποίο δικάζει κατά τα άρθρα 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να καθορίσει την κατώτερη τιμή πώλησης των ακινήτων, κλάδων ή τμημάτων ή του συνόλου της εταιρίας, η απόφαση δε αυτού δεσμεύει τους εκκαθαριστές και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα.

- 4α. Οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτηση τους, που υποβάλλεται στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις αναλόγως εφαρμοζόμενες διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομίας (άρθρα 1913 επ. ΑΚ). Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η αναγκαστική εκτέλεση κατά της εταιρείας στο στάδιο της εκκαθάρισης.
- 4β. Οι μέτοχοι της λυθείσας εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της εκκαθάρισης.
- 5. Οι Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση. Κατ` έτος τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης υποβάλλονται στη γενική συνέλευση των μετόχων με έκθεση των αιτίων τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης.
- Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τις τελικές οικονομικές καταστάσεις, τις οποίες δημοσιεύουν όπως προβλέπεται στο άρθρο 43β παράγραφος 5, αποδίδουν τις εισφορές των μετόχων, καθώς και τα υπέρ το άρτιο ποσά, που είχαν τυχόν καταβληθεί, και διανέμουν το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους μετόχους, κατά το λόγο της συμμετοχής τους στο καταβεβλημένο Μετοχικό κεφάλαιο.
- 6. Εάν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί την πενταετία, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωση της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση της εταιρείας από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη τούτων είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων ή και σύναψη νέων. Η γενική συνέλευση εγκρίνει το σχέδιο με την απαρτία και πλειοψηφία των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31. Εάν το σχέδιο εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο. Εάν το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, με αίτηση τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, όχι όμως και να προσθέσει μέτρα που δεν προβλέπονται σε αυτό. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε σύμφωνα με τα
- 7. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου. Οσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις τωνεκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου. Η γενική συνέλευση μπορεί να διορίζει και ένα μόνον εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 49α Δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της από την εταιρεία

1. Στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με αγωγή την εξαγορά των μετοχών τους από την εταιρεία, εάν εκ των λόγων αυτών η παραμονή τους σε αυτή καθίσταται, κατά τρόπο προφανή, ιδιαίτερα ασύμφορη. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαίωμα αυτό υφίσταται υπό την προϋπόθεση

ότι οι αιτούντες μέτοχοι παρέστησαν στη γενική συνέλευση και αντιτάχθηκαν στη λήψη της σχετικής απόφασης, εκτός αν, στην περίπτωση γ` της παραγράφου 2, ο λόγος εξαγοράς δεν σχετίζεται με τέτοια απόφαση.

- 2. Εξαγορά μπορεί να ζητηθεί:
- a) εάν η γενική συνέλευση αποφάσισε τη μεταφορά της έδρας της εταιρείας σε άλλο κράτος,
- β) εάν η γενική συνέλευση αποφάσισε την εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών ή την αλλαγή του σκοπού της εταιρείας,
- γ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπει και σχετική προθεσμία για την άσκηση της αγωγής.
- 3.Η αγωγή της παραγράφου 1 μπορεί να ασκηθεί εντός τριών (3) μηνών από τη συντέλεση της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού. Στην περίπτωση γ` της παραγράφου 2 η αγωγή ασκείται εντός της προθεσμίας που προβλέπει το καταστατικό.
- 4. Το δικαστήριο ορίζει το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, που διενεργείται από την επιτροπή της παραγράφου 1 ή από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 9. Εάν οι ενάγοντες μέτοχοι δεν αποδέχονται το τίμημα που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να αρνηθούν την εξαγορά, επιβαρύνονται όμως με τα έξοδα της δίκης για τον προσδιορισμό της αξίας των μετοχών τους.
- 5. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας εάν η διατασσόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.
- 6. Στην περίπτωση της εξαγοράς σύμφωνα με το παρόν άρθρο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 9 του άρθρου 16.
- 7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Άρθρο 49β

Δικαίωμα της μειοψηφίας για εξαγορά των μετοχών της από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, εάν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί τουλάχιστον το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) του μετοχικού κεφαλαίου της, ένας ή περισσότεροι από τους λοιπούς μετόχους μπορούν να ζητήσουν με αγωγή, η οποία ασκείται εντός προθεσμίας πέντε (5) ετών από τότε που ο μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό, την εξαγορά της συμμετοχής τους από το μέτοχο αυτόν. Στο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που κατέχει ο παραπάνω μέτοχος συνυπολογίζονται τα ποσοστά που κατέχουν: α) συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, β) ο ή η σύζυγος του και γ) συγγενείς του μέχρι και του τρίτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.
- 2. Αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 49α του παρόντος.

Άρθρο 49γ Εξαγορά των μετοχών της μειοψηφίας από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, εάν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της μπορεί να εξαγοράσει τις μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων έναντι ανταλλάγματος, που πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών. Το δικαίωμα αυτό ασκείται εντός πέντε (5) ετών από τότε που ο πλειοψηφών μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό.
- 2. Στον έλεγχο των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και στον προσδιορισμό του ανταλλάγματος προβαίνει, μετά από αίτηση του πλειοψηφούντος μετόχου, το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Ο αιτών υποβάλλει στο δικαστήριο έκθεση

πραγματογνωμοσύνης, που συντάσσεται από την επιτροπή της παραγράφου 1 ή από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 9. Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται από την έκθεση αυτή.

- 3. Ο πλειοψηφών μέτοχος οφείλει να παρακαταθέσει το συνολικό αντάλλαγμα, που αντιστοιχεί στις μετοχές της μειοψηφίας, σε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αναλαμβάνει να καταβάλει το αντάλλαγμα στους δικαιούχους μετόχους, μετά από έλεγχο της νομιμοποίησης τους. Η καταβολή γίνεται με την παράδοση των μετοχικών τίτλων, εφόσον έχουν εκδοθεί. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφυλαχθεί του δικαιώματος να παρακαταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το μέρος του ανταλλάγματος που δεν αναζητήθηκε για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Η παρακατάθεση του ανταλλάγματος στο πιστωτικό ίδρυμα συνοδεύεται από τη δικαστική απόφαση της παραγράφου 2 και αντίγραφο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης. Οι μειοψηφούντες μέτοχοι δικαιούνται να λάβουν αντίγραφα των παραπάνω εγγράφων έναντι του κόστους αυτών.
- 4. Η άσκηση του δικαιώματος της παραγράφου 1 γίνεται, επί ποινή ακυρότητας, με σχετική δημόσια δήλωση, που περιλαμβάνει:
- a) την Επωνυμία της εταιρείας, τα στοιχεία του ασκούντος το δικαίωμα και το ποσοστό που ο τελευταίος έχει στην εταιρεία,
- β) τα στοιχεία και το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος και τον προσδιορισμό του ανταλλάγματος,
- γ) τα στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος όπου έχει γίνει η παρακατάθεση του ανταλλάγματος και από το οποίο οι μέτοχοι της μειοψηφίας μπορούν να εισπράξουν το αντάλλαγμα, καθώς και τυχόν προϋποθέσεις για την είσπραξη τούτου. Ιδιαίτερα, πρέπει να επισημαίνεται η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να παρακαταθέσει το αντάλλαγμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.
- 5. Η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου δημοσιεύεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 26 και καταχωρίζεται στο Μητρώο κατά το άρθρο 7β. Από την ημερομηνία της τελευταίας δημοσίευσης ή της καταχώρισης, οι μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων περιέρχονται αυτοδικαίως στον πλειοψηφούντα μέτοχο, και οι μειοψηφούντες μέτοχοι μπορούν να εισπράξουν αμέσως το αντάλλαγμα. Εάν έχουν εκδοθεί μετοχικοί τίτλοι, μέχρι την παράδοση τους κατά την παράγραφο 3, αυτοί ενσωματώνουν μόνο το δικαίωμα λήψης του ανταλλάγματος.
- 6. Εάν οι μέτοχοι της μειοψηφίας είναι γνωστοί, ιδίως όταν πρόκειται για ονομαστικές μετοχές, η δήλωση της παραγράφου 5 μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς τους μετόχους, με τρόπο που αποδεικνύει την παραλαβή της. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών κάθε μετόχου επέρχεται κατά το χρόνο της τελευταίας γνωστοποίησης, η οποία πρέπει να συντελεσθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την πρώτη. Σχετική ειδοποίηση για το χρόνο της πρώτης και της τελευταίας γνωστοποίησης γίνεται με νέα δήλωση του μετόχου που ασκεί το δικαίωμα εξαγοράς με τον ίδιο τρόπο.
- 7. Η μεταβίβαση των μετοχών δεν κωλύεται από τυχόν άσκηση ένδικων μέσων, αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης ή τριτανακοπής κατά της απόφασης που διαπίστωσε τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και όρισε το αντάλλαγμα. Στην περίπτωση αυτή, αξίωση αποζημίωσης δεν αποκλείεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 7° - Αλλοδαπαί ανώνυμοι εταιρείαι

Αρθρον 50 Εγκατάσταση αλλοδαπών εταιρειών στην Ελλάδα

1. Αι κατά νόμο κεκτημέναι δικαίωμα λειτουργίας εν Ελλάδι αλλοδαπαί ανώνυμοι εταιρείαι υποχρεούνται όπως προ της εγκαταστάσεως εν τη ημεδαπή υποκαταστήματος ή πρακτορείου αυτών υποβάλλωσι προς το Υπουργείο του Εμπορίου κεκυρωμένον υπό της αρμοδίας Ελληνικής Προξενικής Αρχής αντίγραφον του εγγράφου πληρεξουσιότητας του αντιπροσώπου ή πράκτορος αυτών περιλαμβάνοντος απαραιτήτως και διορισμόν αντικλήτου και αναφέρωσι το έτος της συστάσεως αυτών και το ονοματεπώνυμο των εκπροσωπούντων την εταιρείαν εν τη έδρα αυτής. Πάσα μεταγενεστέρα της ανωτέρω γνωστοποιήσεως μεταβολή των ως άνω στοιχείων δέον να ανακοινούται αμέσως εις το Υπουργείον του Εμπορίου.

Αρθρο 50α

Οι αναφερόμενες στο προηγούμενο άρθρο του παρόντος νόμου αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες ιδρύουν υποκατάστημα ή πρακτορείο στην Ελλάδα, υποχρεούνται πριν από την εγκατάστασή τους, να υποβάλουν στο Υπουργείο Εμπορίου αντίγραφο της ιδρυτικής πράξης και του καταστατικού τους, εάν αυτό αποτελεί χωριστή πράξη, καθώς και κάθε τροποποίηση των εγγράφων αυτών, καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο του παρόντος νόμου έγγραφα στην Ελληνική γλώσσα, με επικύρωση των μεταφράσεών τους.

Αρθρο 50β

Οι επιστολές και τα έγγραφα παραγγελίας που χρησιμοποιούνται από υποκαταστήματα ή πρακτορείο, στην Ελλάδα, αλλοδαπής ανωνύμου εταιρείας φέρουν, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 7γ του Κωδ. Ν. 2190/1920, και την ένδειξη του Μητρώου, στο οποίο έχει καταχωρισθεί ο φάκελλος του υποκαταστήματος, καθώς και τον αριθμό καταχωρίσεώς του στο Μητρώο αυτό. Προκειμένου για εταιρείες μη διεπόμενες από το δίκαιο Κράτους μέλους και εφ` όσον το δίκαιο της χώρας από το οποίο διέπεται η εταιρεία προβλέπει την καταχώριση σε μητρώο, πρέπει να δηλώνονται επίσης το μητρώο καταχωρίσεως της εταιρείας και ο αριθμός καταχωρίσεώς της στο μητρώο αυτό.

Αρθρο 50γ (άρθρα 1 και 4 οδηγίας 89/ 117/ΕΟΚ) Πεδίο εφαρμογής και γλώσσα δημοσιεύσεως.

- 1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των επόμενων άρθρων 50δ και 50ε εφαρμόζονται στα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, τα οποία έχουν την έδρα τους εκτός της Ελλάδος. Για την έννοια και το περιεχόμενο των όρων "πιστωτικό ιδρυμα", "υποκατάστημα" και "χρηματοδοτικό Ιδρυμα", εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1, 3 και 6 του άρθρου 2 του Ν. 2076/1992 (ΦΕΚ τ.Α`130/1992).
- 2. Τα έγγραφα που προβλέπονται στα επόμενα άρθρα 50δ και 50 δημοσιεύονται στην Ελληνική γλώσσα με επικύρωση των μεταφράσεών τους.

Αρθρο 50δ

(ἀρθρο 2 Οδηγίας 89/117/ΕΟΚ)

Διατάξεις σχετικά με υποκαταστήματα πιστωτικών & χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος.

- 1. Τα υποκαταστήματα πιστωτικών και χρηματατοδοτικών ιδρυμάτων, που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος, υποχρεούνται να δημοσιεύουν,σύμφωνα με το άρθρο 131 παρ. 3 του παρόντος τις ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καρταστάσεις των οικείων πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και την έκθεση διαχείρισης και την έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 43α, παρ. 3 και 4 του παρόντος.
- 2. Οι ετήσιες και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να συντάσσονται και να ελέγχονται κατά τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία του Κράτους μέλους, στο οποίο έχει την έδρα του το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό Ιδρυμα, σύμφωνα με την Οδηγία 86/635/ΕΟΚ.
- 3. Τα υποκαταστήματα δεν υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ετήσιους λογαριασμούς), που αφορούν στη δική τους δραστηριότητα.
- 4. Τα λειτουργούντα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος, υποχρεούνται για τη δραστηριότητά τους στην Ελλάδα να δημοσιεύουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 131 του παρόντος, τις πιο κάτω συμπληρωματικές πληροφορίες καθώς και τα ετήσια σύνολα, εκφρασμένα σε δραχμές, των ακόλουθων λογαριασμών των υποδειγμάτων ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως των παρ. 4.1.103 και 4.1.202 του άρθρου 1 του Π.Δ. 384/1 θ92 "περί ορισμού του περιεχομένου και του

χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Τραπεζών" (ΦΕΚ Α/210/1992):

- Α. Για τα περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού:
- 2. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα, δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα.
  - α. Κρατικά και εξομοιούμενα προς αυτά αξιόγραφα.
  - β. Λοιπά αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση.
  - 3. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.
  - α. Οψεως.
  - β. Λοιπές απαιτήσεις.

Μείον: Προβλέψεις.

4. Απαιτήσεις κατά πελατών.

Μείον: Προβλέψεις.

- 5. Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως.
- α. Εκδόσεως Δημοσίου
- β. `Αλλων εκδοτών.
- 6. Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως.

Λοιποί λογαριασμοί Ενεργητικού (το αθροισμά τους).

Σύνολο Ενεργητικού

- Β. Για τα περιουσιακά στοιχεία του Παθητικού:
- 1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα
- α. `Οψεως.
- β. Προθεσμίας και με προειδοποίηση.
- 2. Υποχρεώσεις προς πελάτες.
- α. Καταθέσεις.
- β. `Αλλες υποχρεώσεις.
- βα. `Οψεως.
- ββ. Προθεσμίας και με προειδοποίηση.
- 3. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.
- α. Ομολογίες.
- β. Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι.
- Γ. Λογαριασμοί εκτός ισολογισμού (λογαριασμοί τάξεως):
- 1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.
- α. Από αποδοχή ή οπισθογράφηση τίτλων.
- β. Από εγγυήσεις και υπέγγυα υπέρ τρίτων στοιχεία Ενεργητικού.
- 2. Υποχρεώσεις που απορρέουν από Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως.
- Δ. Για τα έσοδα:
- 1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα.

Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως.

Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα.

- 3. `Εσοδα από τίτλους.
- α. `Εσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως.
- β. `Εσοδα από συμμετοχές σε συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεις.
- γ. `Εσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
- 4. `Εσοδα προμηθειών.
- 6. Αποτελέσματα "χρηματοοικονομικών" πράξεων. (όταν το τελικό αποτέλεσμα είναι κέρδος)
- 7. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως.
- 15. `Εκτακτα έσοδα.
- Ε. Για τα έξοδα:
- 6. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων (όταν το τελικό αποτέλεσμα είναι ζημία).
  - β. Γενικά έξοδα διοικήσεως.
  - α. Δαπάνες προσωπικού

Μισθοί και ημερομισθία

Επιβαρύνσεις κοινωνικής φύσεως για συντάξεις

Λοιπές επιβαρύνσεις.

- β. `Αλλα έξοδα διοικήσεως.
- ΣΤ. Λοιπές πληροφορίες:

- α. Ο αριθμός του προσωπικού, που απασχολήθηκε κατά μέσο όρο, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, στο υποκατάστημα.
- β. Για τους λογαριασμούς 2, 5 και 6 του Ενεργητικού, η κατάταξη των τίτλων ανάλογα με το αν θεωρήθηκαν ή όχι ως πάγια χρηματοπιστωτικά στοιχεία, κατά την έννοια του άρθρου 35 της Οδηγίας 86/635/ΕΟΚ.
- 5. Το περιεχόμενο των λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, πρέπει να είναι συνταγμένο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 86/635/ ΕΟΚ.Η ακριβεία και η αντιστοιχία των λογαριασμών αυτών με τους ετήσιους λογαριασμούς, ελέγχονται και βεβαιώνονται από εγκεκριμένο Ορκωτό Ελεγκτή που προβλέπεται από το Π.Δ. 226/1992 (ΦΕΚ τ. Α 120), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 36 και 37 του παρόντος.

Αρθρο 50ε

(άρθρο 3 Οδηγίας 89/117/ΕΟΚ)

Διατάξεις σχετικά με τα υποκαταστήματα πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, που έχουν την έδρα τους σε τρίτη Χώρα.

- 1. Τα υποκαταστήματα των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων πουέχουν την έδρα τους σε τρίτη Χώρα υποχρεούνται να δημοσιεύουν, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο 50δ παράγραφος 1, τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, τα οποία πρέπει να έχουν συνταχθεί και ελεγχθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Χώρας που βρίσκεται η έδρα.
- 2. Εφόσον τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την Οδηγία β6/635/ΕΟΚ ή κατά ισοδύναμο τρόπο και εφόσον πληρούται ο όρος της αμοιβαιότητας, για τα Κοινοτικά πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, στην τρίτη Χώρα που βρίσκεται η έδρα του ιδρύματος, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του προηγούμενου άρθρου 50δ, με την επιπρόσθετη υποχρέωση στις πληροφορίες της παραγρ. 4 να περιλαμβάνεται και το κεφάλαιο που έχει τεθεί στη διάθεση του υποκαταστήματος.
- 3. Στις άλλες περιπτώσεις εκτός εκείνων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 2, τα υποκαταστήματα υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ετήσιους λογαριασμούς), που αφορούν τη δραστηριότητά τους.
- 4. Το άρθρο 12 παρ. 2 περ. δ` του Ν. 2076/1992 εφαρμόζεται κατ`αναλογία στα υποκαταστήματα των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που αναφέρονται στα άρθρα 50γ, 50δ και 50ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 8^{ov} - Κρατική Εποπτεία

Άρθρο 51 Αρμόδιος για άσκηση της Εποπτείας

Η Εποπτεία επί των ελληνικών ανωνύμων εταιρειών, καθώς και επί των υποκαταστημάτων και πρακτορείων των αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών στην Ελλάδα, ασκείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης ή την κατά περίπτωση αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή, στην έκταση που ορίζεται στο νόμο.

Αρθρον 52

Η Εποπτεία, προκειμένου περί ιδρύσεως εταιρείας, αυξήσεως του κεφαλαίου ή τροποποιήσεως του καταστατικού αυτής, αφορά εις την εξακρίβωση της καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου, της αξίας των εν εις είδος εισφορών και της τηρήσεως εν γένει των οικείων διατάξεων των νόμων.

Αρθρον 53

Εποπτεία κατά τη λειτουργία της εταιρείας

- 1. Η Εποπτεία, κατά το μέρος που αφορά τη λειτουργία της εταιρείας, περιλαμβάνει, ιδίως, την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, καθώς και την εξακρίβωση της αλήθειας των οικονομικών καταστάσεων με την εξέταση και επαλήθευση των εταιρικών βιβλίων.
- 4. Η αμοιβή των ελεγκτών ανωνύμων εταιρειών που διενεργούν τον έλεγχο κατά το άρθρο 52 και την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καθορίζεται, μετά το πέρας του ελέγχου, από τον Υπουργό Ανάπτυξης και καταβάλλεται υποχρεωτικά από την εταιρεία στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος.

Αρθρον 53α

Η ενάσκηση της Εποπτείας κατά τον παρόντα νόμο δεν αποκλείει την ειδικότερη Εποπτεία κατά τους νόμους περί ασφαλιστικών επιχειρήσεων και περί Τραπεζών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 9° - Ποινικαί Διατάξεις

Αρθρο 54

- 1. Τιμωρείται δια φυλακίσεως και χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) 300.000δραχμών, πας όστις συναλλάσσεται ως εκπροσωπών ημεδαπήν ή αλλοδαπήν ανώνυμον εταιρείαν, μη κεκτημένη άδειαν λειτουργίας ή μη υφισταμένην κατά την εποχή της συνάψεως της συναλλαγής.
- 2. Δια της αυτής ποινής τιμωρούνται και οι παραβάται του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

Αρθρον 55

Τιμωρείται δια φυλακίσεως και δια χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων, πας ιδρυτής μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή Διευθυντής ανωνύμου εταιρείας όστις εν γνώσει ποιείται ψευδείς δηλώσεις προς την αρχήν αφορώσας την εγγραφήν και την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, την τιμή της εκδόσεως των μετοχών και τον ισολογισμόν.

Αρθρον 56

Τιμωρείται δια φυλακίσεως και δια χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων, πας ιδρυτής μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή Διευθυντής ανωνύμου εταιρείας όστις είτε κατά την ίδρυσιν της εταιρείας, είτε μετ` αυτήν, όπως προκαλέσει εγγραφάς μετοχών, ιδρυτικών τίτλων ή ομολογιών της εταιρείας ή όπως επηρεάση την χρηματιστηριακήν τιμήν αυτών, ποιείται εν γνώσει ψευδείς δηλώσεις προς το κοινόν δια δημοσιευμάτων ή δακτυλογραφημάτων αφορώντων:

- a) Την εγγραφήν και την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, την τιμήν της εκδόσεως των μετοχών, ιδρυτικών τίτλων ή ομολογιών, τον ισολογισμόν ή την διανομήν μερίσματος.
- β) Ονόματα μετόχων ως μετεχόντων ή μεθεξόντων επί οιωσδήποτε τίτλω της εταιρείας.
- γ) Παν άλλον γεγονός ασκούν ουσιώδη επιρροήν επί των εταιρικών υποθέσεων και αποσκοπούν την παγίδευσιν του κοινού.

Αρθρον 57

Τιμωρείται δια φυλακίσεως και δια χρηματικής ποινής (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων :

- α)όστις εκ προθέσεως παρέλειψεν την σύνταξιν του ετησίου ισολογισμού πέραν της υπό του καταστατικού οριζομένης προθεσμίας.
- β) όστις έν γνώσει συνέταξεν ή ενέκρινεν ισολογισμόν εναντίον των διατάξεων του παρόντος νόμου ή του καταστατικού.
- γ) όστις δολίως άνευ ισολογισμού ή εναντίον του ισολογισμού ή δυνάμει ψευδούς ή παρανόμου ισολογισμού επεχείρησε την διανομήν κερδών ή τόκων προς τους μετόχους, μη ληφθέντων εκ πραγματικών κερδών.

- δ) όστις εκ προθέσεως παρέλειψε να συγκαλέσει Γενικήν Συνέλευση κατά παράβασιν του παρόντος νόμου ή καταστατικού.
- ε) όστις, κληθείς δι`ητιολογημένης πράξεως της εποπτικής αρχής ν`αποκαταστήσει την κατά το νόμο και το καταστατικό τάξιν εν τη διοικήσει ή διαχειρήσει της εταιρίας ηρνήθη ή ημέλησε να συμμορφωθεί εντός της ταχθείσης αυτώ κατά κατώτατον όριον δεκαπενθημέρου προθεσμίας προς την πρόσκλησιν της εποπτικής αρχής.

Αρθρον 58

Τιμωρείται δια φυλακίσεως και δια χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων:

- a) όστις εν γνώσει εκδίδει πλαστά πιστοποιητικά περί καταθέσεως μετοχών, χάριν ασκήσεως δικαιώματος ψήφου εν γενική συνελεύσει ή πλαστογραφεί ταύτα.
- β) όστις εν γνώσει της πλαστότητας ποιείται χρήσιν τω εν τω προηγουμένω εδαφίω πιστοποιητικών προς άσκησιν του δικαιώματος ψήφου.

Αρθρον 58α

Τιμωρούνται δια φυλακίσεως και χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων:

- α) παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας παραβαίνον την διάταξιν του άρθρου 11 του παρόντος περί υποχρεωτικής πιστώσεως περί καταβολής ή μη του κεφαλαίου και υποβολής της πιστοποιήσεως ταύτης εις το Υπουργείον Εμπορίου, ως και παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου πιστοποιούν ψευδώς την καταβολήν του μετοχικού κεφαλαίου.
- β) πας, όστις, κατά παράβασιν του άρθρου 23α του παρόντος, χορηγεί δάνεια ή πιστώσεις εις ιδρυτάς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κλπ.
- γ) παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου όπερ κατά παράβαση του άρθρου 39 παρ.4 του παρόντος, δεν προβαίνει εις τας υπό τούτου προβλεπόμενος ανακοινώσεις.
- δ) πας όστις παραβαίνει τας διατάξεις του άρθρου 53α του παρόντος περί τηρήσεως εις Ελληνικήν γλώσσαν των βιβλίων και λογαριασμών της εταιρείας.
- ε) πας όστις ενεργεί τα εν άρθρω 10 του νόμου 5076/1931 αναφερόμενας διατάξεις εργασίας κατά παράβασιν των ειδικών διατάξεων, περί τραπεζών των άρθρων 10 14 και 16 18 του νόμου 5076/1931.
- στ) παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντής ανωνύμου εταιρείας μετά την υπό του Δικαστηρίου ακύρωσιν της αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως, την προβλεπομένην υπό της παραγράφου 3 του άρθρου 35β, δεν ήθελεν ενεργήσει τας επενεκτέας εις τον ισολογισμόν μεταβολάς και συγκαλέσει γενικήν συνέλευσιν προς έγκρισιν αυτού.

Αρθρο 59

Τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους και δια χρηματικής ποινής μέχρις (40.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων:

- α) όστις "επί αθεμίτω αιτία" εν γνώσει λαμβάνει ειδικάς ωφελείας ή υποσχέσεις τοιούτων επί τω σκοπώ όπως εν γενική συνέλευση ψηφίση καθ` ωρισμένην κατεύθυνσιν ή μη παρευρεθή εν γενική συνελεύσει.
- β) όστις εν γνώσει παρέχει ειδικάς ωφελείας ή υποσχέσεις τοιούτων χάριν των εν τω προηγούμενω εδαφίω σκοπών.

Αρθρον 60

Τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι ενός έτους και δια χρηματικής ποινής μέχρις (40.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων:

- α) όστις άνευ ειδικής εξουσιοδοτήσεως μετέχει εν ψηφοφορία γενικής συνελεύσεως μετόχων παριστάμενος ως κύριος μετοχών μη ανηκουσών αυτώ.
- β) όστις εν τω προηγούμενω εδαφίω αναφερομένω σκοπώ παραδίδει εις τινά μετοχάς άλλου χωρίς να έχη την επί τούτω απαιτούμενην εντολήν.

γ) Οστις, ενώ δεν έχει δικαίωμα ψηφίζει αμέσως ή εμμέσως διά μετοχών ας κατέχει λόγω χρηματιστηριακής μεταφοράς.

Αρθρον 61

Τιμωρείται δια χρηματικής ποινής μέχρι (40.000) δραχμών πας Διευθυντής, παν μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, πας αντιπρόσωπος, πας πράκτωρ και πας εκκαθαριστής ανωνύμου εταιρείας όστις παραλείπει να υποβάλλει εμπροθέσμως εις το Υπουργείο Εμπορίου τα υπό του νόμου, της εγκρινάσης την εταιρεία Υπουργικής αποφάσεως και του καταστατικού οριζόμενα, ως υποβλητέα τω Υπουργείω, έγγραφα ή δεν παρέσχεν ή παρέσχε ψευδείς πληροφορίες, αιτηθείσας υπό του εποπτεύοντος Υπουργείου και αφορώσας εις την ενάσκησιν της κατά τον παρόντα Νόμον Εποπτείας.

Αρθρον 62

Τιμωρείται δια χρηματικής ποινής μέχρι (80.000) δραχμών παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, πας Διευθυντής ή πας άλλος υπάλληλος ανωνύμου εταιρείας όστις εν γνώσει και εκ προθέσεως και παρά την συνεπεία προσφυγής εκδοθείσαν και κοινοποιηθείσαν αυτώ την απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εμπορίου εξακολουθεί αρνούμενος ή παρεμβάλλων δυσχερείας εις τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εμπορίου δια την ενάσκησιν της κατ τον παρόντα νόμο Εποπτείας επί της εταιρείας.Με τις ίδιες επίσης ποινές τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 7γ και 12 παρ. 2 περίπτ. ζ.

Αρθρον 62α

Τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών και δια χρηματικής ποινής μέχρις (80.000) δραχμών ή δια της ετέρας των ποινών τούτων πας όστις παραβαίνει τας διατάξεις περί δημοσιεύσεως εν τω Δελτίω Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιωρισμένης Ευθύνης, ως και εάν αμελή ή παραλείπει να υποβάλλη ή υποβάλλει ανακριβή εις τον Υπουργό Οικονομικών την υπό του άρθρου 13 του δια του νόμου 3424 κυρωθέντος Νομοθετικού Διατάγματος προβλεπομένην μηνιαίαν κατάστασιν των λογαριασμών και του άρθρου 18β του νόμου 5076/1931. Με τις ίδιες επίσης ποινές τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 7α περίπτ. ζ και 109.

Αρθρον 62β

Οι παραβάτες των άρθρων 7α, 50α και 50β του παρόντος νόμου υπόκεινται στην ποινική κύρωση, που προβλέπεται από το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

Αρθρον 63

- 1. Τιμωρείται δια φυλακίσεως πας δημόσιος υπάλληλος εκ των ασκούντων Εποπτείαν επί ανωνύμου εταιρείας:
- α) όστις δεν ήθελε τηρήσει απόλυτον εχεμύθεια περί των παρ` αυτού παρατηρηθέντων εν τη λειτουργία της εταιρείας.
- β) όστις ήθελεν είτε αμέσως είτε εμμέσως ενεργήσει κερδοσκοπικάς πράξεις εν Χρηματιστηρίω επί χρεωγράφων ανωνύμων εταιρειών.
- 2. Ο δημόσιος υπάλληλος, πλην της ποινής φυλακίσεως υπόκειται και εις τας νενομισμένας πειθαρχικάς ποινάς.
- 3. Η διάταξις του εδαφίου α` της παρ. 1 εφαρμόζεται και επί των κατά τα άρθρα 36 και 40 ελεγκτών.

Αρθρον 63α

1. Πας όστις άνευ συναινέσεως του κυρίου πωλεί ή ενεχυριάζει ή οπωσδήποτε μεταβιβάζει αξίας πάσης φύσεως (μετοχάς, χρεώγραφα κλπ.) δοθείσας τη Τραπέζη επί παρακαταθήκη ή προς φύλαξιν τιμωρείται δια φυλακίσεως και αν δεν υπάρχει σκοπός αποστερήσεως.

2. Δια της αυτής ως άνω ποινής τιμωρείται πας όστις άνευ συναινέσεως του κυρίου πωλεί ή ενεχυριάζει αξίας πάσης φύσεως (μετοχάς, χρεώγραφα κλπ.) δοθείσας τη Τραπέζη επί ενεχύρω και αν δεν υπάρχει σκοπός αποστερήσεως.

Αρθρο 63β

Ελεγκτές ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 36, καθώς και τα πρόσωπα του άρθρου 42α παρ. 5, αν από αμέλεια θεώρησαν ως νομίμως έχοντα ισολογισμό που καταρτίσθηκε παρά τις διατάξεις του νόμου και του Καταστατικού, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών και με χρηματική ποινή μεχρι (80.000) δραχμών ή με μία από τις ποινές αυτές. Σε περίπτωση όμως δόλου τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 57

Αρθρον 63γ

- 1. Τιμωρείται δια χρηματικής ποινής μέχρι (100.000) δραχμών παν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, πας Διευθυντής ή πας άλλος υπάλληλος ανωνύμου εταιρείας όστις εν γνώσει και εκ προθέσεως αρνείται να παράσχει τας ζητουμένας πληροφορίας ή στοιχείο παρά των ελεγκτών ανωνύμων εταιρειών ή οπωσδήποτε παρεμβάλλει δυσχέρειας εις την άσκησιν του ελέγχου υπ`αυτών.
- 2. Τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών πας ελεγκτής ανωνύμων εταιριών όστις δεν ήθελε τηρήσει απόλυτον εχεμύθειαν περί των παρ` αυτού παρατηρηθέντων εν τη λειτουργία της εταιρείας.
- 3. Δια της αυτής ως άνω ποινής τιμωρείται πας ελεγκτής, όστις δεν εδήλωσε κώλυμα ασκήσεως ελέγχου προκειμένου περί εταιρειών εις ας υπηρετεί οπωσδηπότε ή τυγχάνει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτών και είχε τας ιδιότητας ταύτας οποτεδήποτε κατά το διάστημα δύο ετών προ της ημέρας καθ`ην ανετεθή αυτώ η άσκησις του ελέγχου. Το αυτό εφαρμόζεται και όταν ο ελεγκτής υπηρετεί εις εταιρείαν διοικούσαν κατ`ουσίαν την εταιρείαν εφ`ης διετάχθη ο έλεχγος.

Αρθρο 63δ

Για κάθε εκπρόθεσμη υποβολή στην αρμόδια εποπτευουσα Δημόσια Αρχή πράξεων και στοιχείων των ανωνυμων εταιρειών που προβλέπονται στα άρθρα 11 παραγραφός 5.20 παράγραφος 7.26α` παράγραφος 2 και 43β` παράγραφοι 3 και 6 επιβάλλεται προστιμο (50.000) δραχμών υπέρ του Δημοσίου.

Ο τρόπος επιβολής του προστίμου η αναπροσαρμογή του ύψους αυτού καθώς και η διαδικασία εισπραξης του ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13ο - Ενοποιημένοι Λογαριασμοί (Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις)

Αρθρο 107Α

- 1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι όμιλοι επιχειρήσεων οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το άρθρα 31, 32, 33 του Ν. 4308/2014 (Α` 251).
- 2. Στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης αναφέρονται, τουλάχιστον, οι πληροφορίες που απαιτεί το άρθρο 43α, λαμβανομένων υπόψη των αναγκαίων προσαρμογών που υπαγορεύονται από τις ιδιομορφίες της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης σε σχέση με την έκθεση διαχείρισης, κατά τρόπο που να διευκολύνει την εκτίμηση της θέσης του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την υποχρέωση αναφοράς άλλων πληροφοριών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
- 3. Στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 43α του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται οι ακόλουθες προσαρμογές:
- α) Οσον αφορά τις αποκτηθείσες μετοχές ή μερίδια, η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει τον αριθμό και την ονομαστική αξία ή ελλείψει ονομαστικής αξίας, την εσωτερική λογιστική αξία του συνόλου των μετοχών ή μεριδίων της μητρικής ανώνυμης

εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια μητρική εταιρεία είτε από θυγατρικές της εταιρείας αυτής της μητρικής εταιρείας, είτε από πρόσωπο που ενεργεί επ` ονόματί του αλλά για λογαριασμό οποιασδήποτε από τις εταιρείες αυτές.

- β) όσον αφορά τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης αναφέρει τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων για το σύνολο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.
- 4. Στις περιπτώσεις που εκτός από την έκθεση διαχείρισης απαιτείται και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, οι δύο εκθέσεις μπορούν να υποβάλλονται υπό μορφή ενιαίας έκθεσης.
- 5. α. Οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α του Ν. 4308/2014, που είναι μητρικές ανώνυμες εταιρείες μεγάλου ομίλου ο οποίος, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού του σε ενοποιημένη βάση υπερβαίνει τον μέσο αριθμό των 500 εργαζομένων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, περιλαμβάνουν στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση που περιέχει πληροφορίες, στον βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων του, σε σχέση, τουλάχιστον, με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία, όπου συμπεριλαμβάνονται τα εξής:
- αα) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου του ομίλου,
- ββ) περιγραφή των πολιτικών που εφαρμόζει ο όμιλος σε σχέση με τα εν λόγω θέματα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει,
- γγ) το αποτέλεσμα των εν λόγω πολιτικών,
- δδ) οι κυριότεροι κίνδυνοι που αφορούν τα εν λόγω θέματα και που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση και αναλογικά, των επιχειρηματικών σχέσεών του, των προϊόντων του ή των υπηρεσιών του τα οποία είναι πιθανόν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στους εν λόγω τομείς και ο τρόπος με τον οποίο ο όμιλος διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους,
- εε) μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων που σχετίζονται με τον συγκεκριμένο τομέα επιχειρήσεων,
- στστ) αναφορά και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όπου ενδείκνυται.
- β. Σε περίπτωση που ο επιχειρηματικός όμιλος δεν εφαρμόζει οποιαδήποτε πολιτική σε σχέση με ένα ή περισσότερα από θέματα της περίπτωσης α`, παρέχεται σχετική ειδική αιτιολόγηση.
- γ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να παραληφθούν πληροφορίες σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων τους και που υπέχουν σχετικώς συλλογική ευθύνη της εν λόγω γνώμης, η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση του ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων του ομίλου.
- δ. Προκειμένου να υλοποιηθεί η απαίτηση για δημοσιοποίηση των πληροφοριών της περίπτωσης α` η μητρική ανώνυμη εταιρεία μπορεί να βασίζεται σε εθνικά πλαίσια, πλαίσια βασισμένα στην Ευρωπαϊκή Ενωση ή διεθνή πλαίσια αρκεί να δηλώνει σε ποια πλαίσια βασίστηκε.
- 6. Μητρική ανώνυμη εταιρεία που εκπληρώνει την υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει την υποχρέωση που αφορά την ανάλυση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που προβλέπονται στην περίπτωση γ` της παραγράφου 2 του άρθρου 43α.
- 7. Μητρική ανώνυμη εταιρεία που είναι επίσης θυγατρική εταιρεία τρίτης απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, εφόσον η εν λόγω μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές της συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης της τρίτης εταιρείας η οποία συντάσσεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να αναφέρεται στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης. Ομοίως στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης

θα πρέπει να δίνονται πληροφορίες για τη δημοσίευση της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης της τρίτης εταιρείας.

- 8. Ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο εξετάζει εάν έχει υποβληθεί η ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση που αναφέρεται στη παράγραφο 5.
- 9. Οπου άλλη διάταξη Νόμου παραπέμπει στην παράγραφο 3 του άρθρου 107, το οποίο καταργήθηκε με το στοιχείο α` της παρ. 3 του άρθρου 38 του Ν. 4308/2014, για θέματα της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης, η παραπομπή νοείται ότι αναφέρεται στο παρόν άρθρο.
- 10. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Αρθρο 109

- 1. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και στη γνώμη του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου όπου απαιτείται εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρου 7β και ισχύουν οι προθεσμίες της πρώτης παραγράφου του άρθρου 43β.
- 2. Οπου βάσει της διάταξης της περίπτωσης 1 της Υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α` 94) απαιτείται γνώμη νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στη δημοσιότητα, που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο 1, με τη μορφή και το περιεχόμενο, με βάση το οποίο ο ελεγκτής ή οι ελεγκτές έχουν συντάξει τη σχετική έκθεση ελέγχου τους. Αν οι ελεγκτές έχουν παρατηρήσεις ή αρνούνται την έκφραση γνώμης, το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται και να αιτιολογείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν αυτό προκύπτει από το δημοσιευμένο σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ - Δημοσιότητα

Αρθρο 131

- 1. Η δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43β.
- 2. Για την δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (ενοποιημένων λογαριασμών) των πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 109.
- 3. Οι ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και εκθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, των οποίων υποκαταστήματα κατά την έννοια της περίπτωσης 3 του άρθρου 2 του Ν. 2076/1992 (Α` 130) είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, δημοσιεύονται και στην Ελλάδα, μεταφρασμένες στην ελληνική γλώσσα. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 - ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Δ.Λ.Π.)

ΑΡΘΡΟ 134 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1.Οι ανώνυμες εταιρείες, των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και τα πιστωτικά και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 6 του άρθρου 2 του Ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α΄) και έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας συντάσσουν Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ενωση, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενωσης της 19ης Ιουλίου 2002, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ι_ 243) και των Κανονισμών που εκδίδονται από την Επιτροπή (Commission) κατ΄

εξουσιοδότηση των άρθρων 3 και 6 του Κανονισμού αυτού. Από τη διάταξη αυτή εξαιρείται η Τράπεζα της Ελλάδος.

Επιπλέον, οι μητρικές εταιρείες συντάσσουν Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα Πρότυπα που προαναφέρονται.

- Η υποχρέωση αυτή εκτείνεται: α) για οποιεσδήποτε άλλες περιοδικές οικονομικές καταστάσεις, που η δημοσίευσή τους είναι υποχρεωτική από διάταξη νόμου και
- β) για τις Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των μη εισηγμένων επιχειρήσεων που δεν εφαρμόζουν ήδη τα Δ.Λ.Π. και ενοποιούνται, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στη Ελλάδα, ή εκτός Ελλάδας εφόσον από τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους παρέχεται η επιλεκτική δυνατότητα εφαρμογής των Δ.Λ.Π. και οι οποίες αντιπρο σωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας.
- 2. Οι μη εισηγμένες και μη συνδεδεμένες με αυτές ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να συντάσσουν τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ενωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, εφόσον η εφαρμογή των Προτύπων αυτών έχει εγκριθεί από Γενική Συνέλευση των μετόχων ή εταίρων της εταιρείας με απόφαση, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 29 και της παραγράφου 1 του άρθρου 31 ή του άρθρου 13 του Ν. 3190/1955 (ΦΕΚ 91/9Α/16.4.55), αντίστοιχα, και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση θα προβλέπει την εφαρμογή των Προτύπων για τουλάχιστον πέντε (5) συνεχόμενες χρήσεις. Αν δεν προσδιορίζεται ο χρόνος εφαρμογής των Προτύπων, η σχετική απόφαση θα ισχύει μέχρι ανακλήσεώς της, η οποία όμως δεν μπορεί να γίνει προ της παρέλευσης της πενταετίας. Η προαιρετική επιλογή της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από μητρική εταιρεία εγκατεστημένη στην Ελλάδα αυτόματα συνεπάγεται την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από όλες τις συνδεδεμένες, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση α` της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, με τη μητρική εταιρεία επιχειρήσεις, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή εκτός Ελλάδος, εφόσον από τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους παρέχεται η επιλεκτική δυνατότητα εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Αρθρο 135

- 1. Οι συντεταγμένες κατά τα Δ.Π.Χ.Α. Εγκεκριμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Εγκεκριμένες Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες από το νόμο Εκθέσεις των επιχειρήσεων:
- α. Δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7β και 43β,
- β. αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ανώνυμης εταιρείας και παραμένουν προσπελάσιμες για χρονικό διάστημα δύο τουλάχιστον ετών από την πρώτη δημοσίευσή τους και
- γ. εφόσον πρόκειται για ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατατίθενται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- 2. Αν οι ανώνυμες εταιρείες, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., δημοσιοποιούν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο λογιστικά στοιχεία, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία πρέπει να είναι εκείνα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. με την επιφύλαξη των πρόσθετων οικονομικών ή πρόσθετων λογιστικών στοιχείων που τυχόν απαιτούνται από άλλες κανονιστικές αρχές για τις εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες και σε εκτός της Ευρωπαϊκής Ενωσης οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η ευθύνη για τη συμμόρφωση με τη διάταξη αυτή βαρύνει το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους Διαχειριστές της ανώνυμης εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 136 ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Οι εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, υποχρεούνται στη σύνταξη Εκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου ή των Διαχειριστών της εταιρείας, με

περιεχόμενο που ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 43α, στην παράγραφο 3 του άρθρου 107 και στην παράγραφο 3 του άρθρου 22 του ν. 3190/1955, όπως ισχύει.

- 2. Εφόσον συντάσσονται και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, η Εκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ή των Διαχειριστών μπορεί να είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της εταιρείας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επί μέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά δεδομένα της εταιρείας, όπου τούτο κρίνεται από τη διοίκηση της εταιρείας σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.
- 3. Η Εκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ή των Διαχειριστών υπόκειται στους προβλεπόμενους από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 135 κανόνες δημοσιότητας.

ΑΡΘΡΟ 137 ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 1.Οι εταιρείες που συντάσσουν, είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά, Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, υποχρεούνται να υποβάλλουν τις καταστάσεις αυτές σε έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.
- 2. Οι αναγκαίες αναφορές στο Πιστοποιητικό Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), ύστερα από σχετική εισήγηση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, μέσα στα πλαίσια των κανόνων που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants).
- 3. Οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 1 του άρθρου 37, από το εδάφιο γ΄ της παραγράφου 3 και από την παράγραφο 4 του άρθρου 43α του νόμου αυτού αναφορές στο Πιστοποιητικό Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και κάθε άλλη διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της προβλεπόμενης από την προηγούμενη παράγραφο απόφασης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16 - Αρθρο 144 Εκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις (άρθρα 41, 42, 43 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- 1) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εξορυκτική βιομηχανία» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται καθ` οιονδήποτε τρόπο με την αναζήτηση, την εξερεύνηση, τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την εξόρυξη κοιτασμάτων μεταλλευμάτων, πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλων υλικών, στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων που καταγράφονται στον τομέα Β κλάδοι 05 έως 08 του Παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE Αναθεώρηση 2.
- 2) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον τομέα Α, Διαίρεση 02, κλάδος 2.2 του Παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1893/2006, σε πρωτογενή δάση.
- 3) Ως «κυβέρνηση» νοείται η κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση κράτους μέλους ή τρίτης χώρας. Η εν λόγω κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση έχει υπό τον έλεγχό της υπηρεσίες, οργανισμούς ή ομίλους επιχειρήσεων, οι οποίοι υποχρεούνται σε σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του Ν. 4308/2014 (Α` 251).
- 4) Ως «έργο» νοούνται οι λειτουργικές δραστηριότητες που διέπονται από ενιαία σύμβαση, άδεια, μίσθωση, παραχώρηση ή παρεμφερείς νομικές συμφωνίες και αποτελούν την βάση των υποχρεώσεων πληρωμής προς μία κυβέρνηση. Εντούτοις, εάν πολλαπλές συμφωνίες αλληλοσυνδέονται ουσιωδώς, τότε θεωρούνται έργο.
- 5) Ως «πληρωμή» νοείται η παροχή η οποία καταβάλλεται, σε χρήματα ή σε είδος, για δραστηριότητες που περιγράφονται στα σημεία 1 και 2 των ακόλουθων ειδών:

- α) δικαιώματα παραγωγής,
- β) φόροι που επιβάλλονται επί του εισοδήματος, της παραγωγής ή των κερδών των ανωνύμων εταιρειών, αλλά εξαιρούνται οι φόροι που επιβάλλονται στη κατανάλωση, όπως φόροι προστιθέμενης αξίας, φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων ή φόροι επί των πωλήσεων,
- γ) δικαιώματα,
- δ) μερίσματα,
- ε) πριμ υπογραφής, εντοπισμού και παραγωγικότητας,
- στ) τέλη έκδοσης αδειών, τέλη εκμίσθωσης, τέλη εισόδου και λοιπά ζητήματα σχετικά με άδειες ή/και παραχωρήσεις και
- ζ) πληρωμές για βελτιώσεις υποδομών.
- 2. Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση έκθεση για τις πληρωμές που καταβάλλουν προς κυβερνήσεις.
- 3. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για ανώνυμες εταιρείες οι οποίες είναι θυγατρικές ή μητρικές, εφόσον πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- a) η μητρική ανώνυμη εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενωσης και
- β) οι πληρωμές προς κυβερνήσεις της ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις που καταρτίζει η εν λόγω μητρική ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 145.
- 4. Δεν λαμβάνονται υπόψη στην έκθεση οι πληρωμές που δεν υπερβαίνουν τις 100.000 ευρώ εντός του οικονομικού έτους είτε καταβάλλονται ενιαία είτε ως σειρά συναφών πληρωμών.
- 5. Η έκθεση αναφέρει τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις δραστηριότητες που περιγράφονται στα σημεία 1 και 2 της παραγράφου 1 για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος:
- α) το συνολικό ποσό των πληρωμών που καταβάλλονται σε κάθε κυβέρνηση,
- β) το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στο σημείο 5 στοιχεία α` έως ζ` της παραγράφου 1, που καταβάλλεται σε κάθε κυβέρνηση,
- γ) εφόσον οι πληρωμές αυτές αφορούν συγκεκριμένα έργα, το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στο σημείο 5 στοιχεία α` έως ζ` της παραγράφου 1 για κάθε έργο και το συνολικό ποσό πληρωμών για κάθε έργο.
- Οι πληρωμές της ανώνυμης εταιρείας όσον αφορά υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει ως οντότητα μπορούν να δημοσιοποιούνται σε επίπεδο οντότητας και όχι σε επίπεδο έργου.
- 6. Σε περίπτωση καταβολής πληρωμών σε είδος προς κυβερνήσεις, τα σχετικά στοιχεία υποβάλλονται βάσει αξίας και, κατά περίπτωση, όγκου. Παρέχονται επεξηγηματικές σημειώσεις προς αποσαφήνιση του τρόπου καθορισμού της αξίας τους.
- 7. Η δημοσιοποίηση των πληρωμών, σύμφωνα με το παρόν άρθρο αντικατοπτρίζει την ουσία και όχι τη μορφή της πληρωμής ή της δραστηριότητας. Οι πληρωμές και οι δραστηριότητες δεν μπορούν να διαχωρίζονται ή να συγκεντρώνονται τεχνητά, με σκοπό την αποφυγή εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- 8. Η έκθεση του παρόντος άρθρου δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 43β του παρόντος Νόμου.
- 9. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων μιας ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν καθήκον να εξασφαλίζουν, όσο γνωρίζουν και δύνανται καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.
- 10. Για το σκοπό της εφαρμογής του παρόντος άρθρου ο καθορισμός του μεγέθους των ανωνύμων εταιρειών γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4308/2014.
- 11. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν και οι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α` του Ν. 4308/2014, και οι προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

Αρθρο 145 Ενοποιημένη έκθεση πληρωμών σε κυβερνήσεις

(ἀρθρο 44 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι όμιλοι επιχειρήσεων οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το άρθρα 31 και 32 του Ν. 4308/2014 (Α` 251) και οι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α` του Ν. 4308/2014, που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις εάν η μητρική ανώνυμη εταιρεία βαρύνεται με την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32 έως 36 του Ν. 4308/2014.

Μητρική ανώνυμη εταιρεία θεωρείται ότι δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών, εφόσον οποιαδήποτε από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτομία πρωτογενών δασών.

Η ενοποιημένη έκθεση περιλαμβάνει μόνο τις πληρωμές που απορρέουν από δραστηριότητες εξόρυξής και/ υλοτόμησης πρωτογενών δασών.

- 2. Η υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένης έκθεσης της παραγράφου 1 δεν ισχύει για:
- a) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μικρών ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημοσίου ενδιαφέροντος,
- β) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μεσαίων ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 31 του Ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημοσίου ενδιαφέροντος και
- γ) μητρικές ανώνυμες εταιρείες που διέπονται από τη νομοθεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενωσης οι οποίες είναι ταυτόχρονα θυγατρικές επιχειρήσεις, εάν η δική τους μητρική εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενωσης.
- 3. Δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται εταιρεία, περιλαμβανομένης και εταιρείας δημοσίου ενδιαφέροντος, σε ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις εφόσον πληρούται μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) αυστηροί και διαρκείς περιορισμοί θίγουν ουσιαστικά την άσκηση από τη μητρική εταιρεία των δικαιωμάτων της στην περιουσία ή στη διαχείριση αυτής της εταιρείας,
- β) συντρέχουν εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις όπου οι απαραίτητες πληροφορίες για την κατάρτιση της ενοποιημένης έκθεσης για πληρωμές προς κυβερνήσεις δεν μπορούν να ληφθούν χωρίς δυσανάλογα έξοδα ή αδικαιολόγητες καθυστερήσεις,
- γ) οι μετοχές ή τα μερίδια αυτής της εταιρείας κατέ- χονται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταγενέστερη μεταβίβασή τους,
- Οι ανωτέρω εξαιρέσεις ισχύουν μόνον εφόσον χρησιμοποιούνται και για τον σκοπό των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- 4. Η έκθεση του παρόντος άρθρου δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 43β.
- 5. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων μιας ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν συλλογικό καθήκον να εξασφαλίσουν, όσο γνωρίζουν και δύνανται καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 146 Κριτήρια ισοδυναμίας (άρθρο 46 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 144 και 145 ανώνυμες εταιρείες οι οποίες καταρτίζουν και δημοσιοποιούν έκθεση συμμορφούμενη με τις απαιτήσεις τρίτων χωρών οι οποίες έχουν εκτιμηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 47 της Οδηγίας 2013/34 ως ισοδύναμες με τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, εκτός από την υποχρέωση δημοσιοποίησης της εν λόγω έκθεσης όπως προβλέπει το άρθρο 43β.»

2. Με το άρθρο 189 καταργείται το άρθρο 3 του α.ν 148/1967, το οποίο έχει ως εξής:

- 1. Αι ανώνυμοι εταιρείαι υποχρεούνται να διανέμουν εις μετρητά, κατά έτος εις τους μετόχους ποσοστόν τουλάχιστον τριάκοντα πέντε επί τοις εκατόν (35%) επί των καθαρών κερδών, μετά την αφαίρεσιν μόνον του τακτικού αποθεματικού και των κερδών από την εκποίηση μετοχών οι οποίες κατέχονται τουλάχιστον από δεκαετίας και αντιπροσωπεύουν συμμετοχήν ανωτέρω του 20% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής των εταιρείας, εφ` όσον το κατά το παρόν άρθρο διανεμητέον τμήμα κερδών είναι μεγαλύτερον από το προκύπτον εκ της εφαρμογής της διατάξεως της περιπτώσεως (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. 2190/ 1920 "περί Ανωνύμων Εταιρειών", ως ούτως εκωδικοποιήθη δια του β.δ. 174/1963 "περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του ν.2190/1920" και ισχύει.
- Η παρούσα διάταξη ισχύει για ισολογισμούς οι οποίοι κλείουν από 31.12.1999 και εφεξής. Το καθαρό κέρδος που απομένει από την αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους μετά την αφαίρεση των ζημιών από την ίδια αιτία δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του υποχρεωτικού μερίσματος που προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. 2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν η γενική συνέλευση των μετόχων με πλειοψήφια τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου αποφασίσει αυτό. Στην περίπτωση αυτήν, το μη διανεμόμενο μέρισμα μέχρι τουλάχιστον ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί των καθαρών κερδών, που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο, μεταφέρεται στα βιβλία της εταιρείας σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού προς κεφαλαιοποίηση.Το αποθεματικό αυτό υποχρεούται η ανώνυμη εταιρία εντός τετραετίας από το χρόνο του σχηματισμού του να κεφαλαιοποίησει,με έκδοση νέων μετοχών που παραδίδει δωρεάν στους δικαιούχους μετόχους
- 3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται εφόσον το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση με πλειοψηφία εβδομήντα τοις εκατό (70%) τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.
- 4. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επί των διανεμομένων κερδών των προερχομένων εξ ισολογισμών εγκρινομένων υπό της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος Νόμου και εφεξής.»

3. Με το άρθρο 189 καταργούνται τα άρθρα 1, 2 παρ.1-3, 3 έως 9 και 12 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157), τα οποία έχουν ως εξής:

«Άρθρο 1

- 1. Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρεία που εδρεύει στην Ελλάδα (εκδότρια) και διαιρείται σε ομολογίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν δικαιώματα των ομολογιούχων έναντι της εκδότριας κατά τους ορούς του δανείου.
- Οι ομολογίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές που λειτουργούν στην Ελλάδα (στις οποίες περιλαμβάνεται και η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων ΗΔΑΤ), υπό την προϋπόθεση ότι οι αγορές αυτές συνδέονται με το Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών.
- Οι ομολογίες μπορούν επίσης να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) του ν. 3606/2007 που λειτουργεί στην Ελλάδα.
- 2. Για την έκδοση του ομολογιακού δανείου αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Στην περίπτωση του ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 9, οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 1 και 2 και 31 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 8 και 9, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ως αρμόδιο όργανο για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η αρμοδιότητα αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μεταβιβάζεται. Με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, η πιο πάνω αρμοδιότητα μπορεί να μεταβιβάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και να ανανεώνεται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 13 παρ. 1 εδάφιο γ του Κ.ν. 2190/1920.
- 3. Οι όροι του ομολογιακού δανείου, ιδίως αυτοί που αφορούν το ανώτατο ποσό του δανείου, τη μορφή, την ονομαστική αξία ή τον αριθμό των ομολογιών, τον τρόπο κάλυψης του ομολογιακού δανείου, το επιτόκιο, τον τρόπο προσδιορισμού του, ωφελήματα και εξασφαλίσεις που παρέχονται στους ομολογιούχους, τον ορισμό πληρεξουσίου καταβολών, την οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα, το χρόνο αποπληρωμής και εν γενεί εξόφλησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ομολογίες, τη διαδικασία καταγγελίας και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να διατεθούν οι ομολογίες καθορίζονται από το όργανο που αποφασίζει την έκδοση του ομολογιακού δανείου. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, μπορεί να εξουσιοδοτείται

αντίστοιχα το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη ή μέλος για να καθορίζουν ειδικότερους όρους του δανείου, εκτός του ύψους και του είδους του.

- 4. Η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους ορούς του δανείου και δεσμεύει τον ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχό του, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα ανωτέρω πρόσωπα.
- 5. Αν για το ομολογιακό δάνειο εκδίδονται ενσώματες ομολογίες, η ολική εξόφληση και η άσκηση των δικαιωμάτων των ομολογιούχων γίνεται με την προσκόμιση των τίτλων και των τόκων και των λοιπών ωφελημάτων με την προσκόμιση των τοκομεριδίων η του ειδικού στελέχους, εφόσον υφίστανται, άλλως, με την προσκόμιση του τίτλου της ομολογίας και τη σημείωση της εξόφλησης επί του σώματος.
- 6. Αν για το ομολογιακό δάνειο εκδίδονται άϋλες ομολογίες, η ολική εξόφληση και η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές γίνεται με την προσκόμιση ονομαστικής βεβαίωσης. Τη βεβαίωση εκδίδει ο διαχειριστής του συστήματος άυλων τίτλων (Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών ή Σύστημα Λογιστικής Παρακολούθησης Συναλλαγών του ν. 2198/1994 ΦΕΚ 43 Α΄), στο οποίο είναι εγγεγραμμένες οι ομολογίες. Οι εγγραφές στο σύστημα άυλων τίτλων γίνονται με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.
- 7. Απο τη λήξη του ομολογιακού δανείου ο ομολογιούχος ασκεί τα δικαιώματά του ατομικώς, εκτός εάν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου.
- 8. Δεν επιτρέπεται η τροποοίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι των αρχικών, εκτός εάν η συνέλευση των Ομολογιούχων έχει δώσει με απαρτία και πλειοψηφία δύο τρίτων του συνόλου του δανείου την έγκρισή της. Η έγκριση αυτή δημοσιεύεται σύμψωνα με το άρθρο 5 του νόμου αυτού.
- 9. Οι διατόξεις του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται σε κάθε θέμα σχετικό με την έκδοση ομολογιών που δεν ρυθμίζεται από το νόμο αυτόν.

Αρθρο 2 Μεταβίβαση ομολογιών

- 1. Οι ομολογίες μεταβιβόζονται ελεύθερα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικό στους όρους του δανείου.
- 2. Με την επιφύλαξη των όρων του δανείου ή των διατάξεων του νόμου αυτού ή όλλης ειδικής διάταξης νόμου, επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή όλλο περιορισμό η απόκτηση ιδίων ομολογιών από την εκδότρια, καθώς και η εκ νέου διάθεσή τους. Αν η απόκτηση γίνεται με αγορό ή με ανταλλαγή ή έναντι εξοφλήσεως απαιτήσεων της εκδότριας ή από άλλη επαχθή αιτία, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του διοικητικού Συμβρυλίου της εκδότριας. Στην απόφαση πρέπει να προσδιορίζεται ο σκοπός της απόκτησης, το ανώτατο ποσό που θα διαθέσει η εκδότρια για την απόκτηση, καθώς και ο χρόνος και τρόπος της νέας διάθεσης.
- 3. Για την απόκτηση από την εκδότρια ιδίων ομολογιών με σκοπό την οριστική μείωση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από το δάνειο,η εκδότρια υπόχρεούται να ακυρώσει τις αποκτώμενες ομολογίες αμέσως με απόφαση του του Διοικητικού Συμβουλίου της. Εάν η απόκτηση ιδίων ομολόγιών γίνεται λόγω καθολικής διαδοχής ή δωρεάς, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα μήνα οπό την απόκτησή τους να γνωστοποιήοει προς τους Ομολογιούχους εάν θα ακυρώσει τις ομολογίες η θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους. καθοριζοντας στην περίπτωση αυτη το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.

Εάν οι ομολογίες που αποκτώνται από την εκδότρια είναι μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ολικά ή μερικά με μετοχές της εκδότριας, απαγορεύεται στην εκδότρια η άσκηση του δικαιώματος μετατροπής ή ανταλλαγής εκτός εάν κατά το χρόνο της μετατροπής ή της ανταλλαγής συντρέχουν γι αυτήν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προυποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών τουλάχιστον μέχρι του ποσού των μετατρεπόμενων ή ανταλλασσόμενων ιδίων μετοχών.

Αρθρο 3 Συνέλευση των ομολογιούχων

- 1.Η οργάνωση των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου σε ομάδα είναι υποχρεωτική σε περίπτωση έκδοσης οποιουδήποτε είδους δανείου με άυλες ομολογίες, σε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 και σε κάθε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου, που εξασφαλίζεται με εμπράγματες ασφάλειες. Σε κάθε άλλη περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου με ενσώματες ομολογίες, η οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδες είναι προαιρετική. Η ομάδα δεν έχει νομική προσωπικότητα.
- 2. Η ομάδα των ομολογιούχων λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους του δανείου, δεν επιτρέπεται όμως να καθιερώνει άνιση μεταχείριση μεταξύ των ομολογιούχων ή να αποφασίζει τη μετροπή των ομολογιώνν σε μετοχές.

- 3.Κάθε ομολογία παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου στη Συνέλευση των ομολογιούχων. Αν συσταθεί επικαρπία ή ενέχυρο επί ομολογιών το δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων ασκείται όπως ορίζουν οι συμβαλλόμενοι, εκτός αν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου. Στερείται του δικαιώματος ψήφου στη Συνέλευση των ομολογιούχων πρόσωπο που κατέχει ποσοστό που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το ένα τέταρτο του μετοχικού κεφαλαίου της εκδότριας. Ομολογιούχος δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί στη συνέλευση από πρόσωπο που έχει κάποια από τις ιδιότητες της παραγράφου 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920 σε σχέση με την εκδότρια.
- 4. Η Συνέλευση των ομολογιούχων συγκαλείται οποτεδήποτε από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή το Διοικητικό Συμβούλιο ή τον εκκαθαριστή ή το σύνδικο της πτώχευσης της εκδότριας. Οι όροι του δανείου προβλέπουν υποχρεωτικά το ελόχιστο ποσοστό επί του συνολικού ανεξόφλητου υπολοίπου του ομολογιακου δανείου, που πρέπει να συγκεντρώνουν ένας ή περισσότεροιομολογιούχοι, προκειμένου να μπορούν να ζητήσουν από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων τη σύγκληση της συνέλευσης των ομολογιούχων. Σε κάθε περίπτωση, η πρόσκληση δημοσιεύεται με ευθύνη του συγκαλούντος και αναφέρει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- 5. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικό στο νόμο αυτόν ή στους όρους του δανείυ, για τη σύγκληση, τη λειτουργία και τη λήψη αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του κ.ν.2190/1920 περί γενικών συνελεύσεων των μετόχων. Τυχόν ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης των ομολογιούχων για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορεί να προταθεί μετά πάροδο έξι μηνών από τη λήψη της απόφασης.

Αρθρο 4

Εκπρόσωπος των ομολογιούχων

- 1.Σε κάθε περίπτωση οργάνωσης των ομολογιούχων σε ομόδα, ορίζεται υποχρεωτικά από την εκδότρια Εκπρόσωπος των ομολογιούχων με έγγραφη σύμβαση.
- 2. Εκπρόσωπος των ομολογιούχων ορίζεται πιστωτικό ίδρυμα ή Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) που παρέχει την παρεπόμενη υπηρεσία της περίπτωσης α` της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3606/2007, καθώς και το Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων που λειτουργεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- 3. Απαγορεύεται ο ορισμός ως εκπροσώπου των ομολογιούχων:
- α)της εκδότριας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης, κατά την έννοια του άρθρου 42 (ε) του κ.ν. 2190/1920.
- β)εταιρείας που έχει παράσχει οποιουδήποτε είδους εμπράγματη ή προσωπική ασφάλεια για την εξασφάλιση υποχρεώσεων που απορρέουν από το ομολογιακό δάνειο.
- γ)εταιρείας η οποία έχει εκδώσει μετοχές ομολογίες ή άλλες κινητές αξίες που είναι ανταλλάξιμες στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου. Η απαγόιρευση αυτή δεν ισχύει εάν το άθροισμα της αξίας των μετοχών ομολογιών και κινητών αξιών που έχει εκδώσει η εταιρεία που πρόκειται να ορισθε(ως εκπρόωπος τών ομολογιούχων, δεν υπερβαίνει ποσοστό"πέντε τοις εκατό (5%)της συνολικής αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων κινητών αξιών που προσφέρονται στο πλαίσιο της ανταλλαγής. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοστού, λαμβάνεται υπόψη η αξία κατό το χρόνο ορισμού του εκπροσώπου και η αποτίμηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α`).
- 4. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους έναντι της εκδότριας και των τρίτων και ενεργεί για την προόσπιση των συμφερόντων των ομολογιούχων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, τους όρους του δανείου και τις αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων.
- 5. Ο εκπρόσωπος συνεργόζεται με το διαχειριστή του συστήματος άυλων τίτλων για την καταχώριση των ομολογιών στους λογαριασμούς των δικαιούχων τους και την παρακολούθηση των μεταβολών στα πρόσωπα αυτών.
- 6. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους δικαστικώς και εξωδίκως. Ειδικώς:
- (α) `Οπου κατά τις κείμενες διατάξεις απαιτείται η εγγραφή του ονόματος του ομολογιούχου, εγγράφεται η επωνυμία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο ακριβής προσδιορισμός του ομολογιακού δανείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 58 του ν.2533/1997, όπως ισχύει, και του Κανονισμού Εκκαθάρισης χρηματιστηριακών Συναλλαγών του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.), όπως εκάστοτε ισχύει.
- (β) Ο Εκπρόσωπος των ομολογιούχων ασκεί, στο όνομό του, με μνεία της ιδιότητάς του και ότι ενεργεί για λογαριασμό της ομόδας τωνομολογιούχων, χωρΙς να απαιτείται ειδική εξουσιοδότηση από τη Συνέλευση των ομολογιούχων, εκτός εόν τέτοια ειδική εξουσιοδότηση

οπαιτείται κατό τους όρους του ομολογιακού δανείου ή της σύμβασης ορισμού του εκπροσώπου, τα κόθε είδους ένδικα μέσα και βοηθήματα, τακτικό και έκτακτα, με τα οπο(ο σκοπείται η παροχή οριστικής ή προσωρινής ένδικης προστασίας, τις κάθε είδους διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης περιλαμβανομένης και της κατάσχεσης, της αναγγελίας και επαλήθευσης των απαιτήσεων των ομολογιούχων σε πλειστηριασμούς, πτωχεύσεις, ειδικές ή δικαστικές εκκαθαρίσεις και τις δικ&ς που αφορούν την εκτέλεση ή την πτώχευση και κάθε άλλη διαδικασία αναγκαστικής ή συλλογικής εκτέλεσης.

- (γ) Για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή ένδικο μέσο, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή θέσης υπό την ειδική εκκαθάριση των άρθρων 46 επ. του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α`) κατά της εκδότριας ή κατ` άλλου υπόχρεου, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου, καθώς και για το συμβιβασμό, την κατάρτιση συμβάσεως του άρθρου 44 του ν. 1892/1990 με την εκδότρια ή άλλο υπόχρεο σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου ή την παροχή ψήφου σε πτωχευτικό συμβιβασμό των ανωτέρω, απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων.
- 7. Ο εκπρόσωπος καταθέτει, αμέσως με την είσπραξή τους, τα κεφάλαια που προορίζονται για την εξόφληση υποχρεώσεων από τα ομολογιακό δάνεια, εφόσον είναι πιστωτικό ιδρυμα, υποχρεωτικό σε χωριστή έντοκη κατάθεση που τηρείται σε αυτόν. Αν είναι Ε.Π.Ε.Υ., η κατάθεση γίνεται σε οποιοδήποτε πιστωτικό Ιδρυμα που λειτουργεί στην Ελλαδα. Στην κατάθεση γίνεται ειδική μνεία ότι αυτή αποτελεί χωριστή περιουσία διακριτή από την περιουσία του των ομολογιούχων και του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο κατατίθεται. Τα κεφάλαια και οι τόκοι αποδίδονται στους ομολογιούχους κατά το λόγο των απαιτήσεων καθενός από αυτούς, όπως ορίζεται στο ομολογιούχους κατά το λόγο των απαιτήσεων καθενός από αυτούς, όπως ορίζεται στο ομολογιούχων και τα χρηματικό κεφόλαια, που εισπράττει ο εκπρόσωπος για λογαριασμό τους ή κινητές αξίες ηου κατατίθενται σε αυτόν, δεν υπόκεινται σε κατόσχεση, συμψηφισμό ή όλλου είδους δέσμευση από τον Ιδιο τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή τους δανειστές του ούτε περιλαμβάνονται στην πτωχευτική περιουσία του.
- 8. Ο εκπρόσωπος εκδίδει τις πόσης φύσεως βεβαιώσεις και πιστοποιητικό, που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις από την έκδοση των τίτλων ομολογιών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 58 του ν.2533/1997 (ΦΕΚ 228: Α`), όπως ισχύει, του άρθρου 51. του ν. 2396/1.996 (ΦΕΚ 73 Α`), όπως ισχύει, και του Κανονισμού Εκκαθάρισης Χρηματιστηριακών Συναλλαγών του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.), όπως εκάστοτε ισχόει, που αφορούν τις βεβαιώσεις που εκδίδονται από το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών. Σε περίπτωση καταγγελίας του ομολογιακού δανείου ή αν οπωσδήποτε προκύψουν ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις της εκδότριας από την έκδοση των όϋλων τίτλων, Οι σχετικές βεβαιώσεις παρέχουν πλήρη απόδειξη κατά της εκδότριας και μπορούν να προσκομισθούν σε κάθε αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή κατά την παροχή δικαστικής προστασίας υπέρ των ομολογιούχων.
- 9. Ο εκπρόσωπος ευθύνεται έναντι των,ομολογιούχων κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου για κάθε πταίσμα. Ο εκπρόσωπος που διορίσθηκε ακύρως και αποδέχθηκε το διορισμό του ενώ γνώριζε την ακυρότητα, καθώς και αυτός που υπαιτίως παρέλειψε να αντικατασταθεί, ευθύνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διοίκησης αλλοτριων, χωρις να αποκλείεται περαιτέρω ευθύνη από αδικοπραξία.
- 10. Ο εκπρόσωπος για την ικανοποίηση ιδίων απαιτήσεών του κατά της εκδότριας, πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 16, δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή κατάσχεσης ή επίσχεσης ή οποιοδήποτε προνόμιο επί των κεφαλαίων που καταβάλλονται και των κινητών αξιών που κατατίθενται σε αυτόν από την εκδότρια ή από τρίτους, με σκοπό την εκπλήρωση υποχρεώσεων της εκδότριας από το ομολογιακό δάνειο.
- 11. Πράξεις του εκπροσώπου των ομολογιούχων, ακόμη και αν είναι καθ` υπέρβαση της εξουσίας του, δεσμεύουν τους ομολογιούχους και τους ειδικούς και καθολικούς διαδόχους τους έναντι της εκδότριας και των τρίτων, εκτός εόν η εκδότρια ή ο τρίτος γνώριζαν την υπέρβαση της εξουσίας.
- 12. Ο εκπρόσωπος μπορεί να αντικατασταθεί με οπόφαση των ομολογιούχων, η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία, όπως προβλέπεται στους όρους του δανείου, διαφορετικά σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3. Με την ίδια διαδικασία αντικαθισταται ο Εκπρόσωπος των ομολογιούχων αν παραιτηθεί, ή αν είναι άκυρος ο διορισμός του ή αν ανακληθεί.
- 13. Αν ο Εκπρόσωπος των ομολογιούχων απωλέσει μεταγενέστερα τις ιδιότητες της παραγράφου 2 ή συντρέξει στο πρόσωπό του κώλυμα της παραγράφου 3, υποχρεούται να παραιτηθεί. Αν δεν παραιτηθεί ή δεν αντικατασταθεί σύμφωνα με την παράγραφο 12, αντικαθίσταται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας που εκδίδεται κατά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρα 739 επ. Κ.Πολ.Δ.) μετά από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου. Σε κάθε περίπτωση ακυρότητας ή

έκπτωσης εκπροσώπου ακολουθείται η διαδικασία αντικατάστασης αυτού σύμφωνα με την παράγραφο 12.

- 14. Ο νέος Εκπρόσωπος των ομολογιούχων, συγχρόνως με την ανάληψη των καθηκόντων του, με δήλωσή του που κοινοποιείται στην εκδότρια, προσχωρεί στη σύμβαση της παραγράφου 1 του όρθρου αυτού και εφεξής αντικαθιστά τον προηγούμενο εκπρόσωπο. Ο αντικατασταθείς εκπρόσωπος υποχρεούται αμελλητί να αποδώσει στον αντικαταστάτη τα κατατεθειμένα για λογαριασμό των ομολογιούχων κεφάλαια και τις κατατεθείσες κινητές αξίες και να του παραδώσει όλα τα έγγραφα και βιβλία που αφορούν το ομολογιακό δάνειο. Ως προς τις συναλλαγές που αφορούν το ομολογιακό δάνειο, δεν ισχύουν έναντι του αντικαταστάτη οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου. Ο Εκπρόσωπος των ομολογιούχων που αντικαταστάθηκε ευθύνεται έναντι της εκδότριας και των ομολογιούχων για πράξεις ή παραλείψεις του μέχρι την αντικατάστασή του από το νέο εκπρόσωπο.
- 15. Σε επείγουσες περιπτώσεις και για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, η προσωρινή αντικατάσταση εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο προσωρινός διορισμός νέου πραγματοποιείται με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κ.Πολ.Δ. μετά από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου.
- 16. Η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων ικανοποιούνται με τις απαιτήσεις της τρίτης σειράς των προνομίων του άρθρου 975 του Κ.Πολ.Δ.. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται από τον εκπρόσωπο, η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου, που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων από την πρώτη πράξη εκτελέσεως και μέχρι την είσπραξη, λογίζονται ως έξοδα της εκτέλεσης κατά το άρθρο 975 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 5 Γνωστοποιήσεις - Δημοσιότητα

- 1. Οι αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων γνωστοποιούνται στην εκδότρια αμελλητί και με κάθε πρόσφορο τρόπο, με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.
- 2. Ο διορισμός, η αντικατάσταση του εκπροσώπου, οι ανακοινώσεις του προς τους ομολογιούχους, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου και της σύμβασης μεταξύ του εκπροσώπου και της εκδότριας, καθώς και οι προσκλήσεις των συνελεύσεων των ομολογιούχων υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 26 παρ. 2 εδ. γ` του κ.ν. 2190/1920, εκτός αν το ομολογιακό δάνειο δεν διατίθεται στο κοινό.
- 3. Εάν οι ομολογίες είναι εισηγμένες ή ενταγμένες προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) του ν. 3606/2007, η δημοσίευση των στοιχείων της παραγράφου 2 συντελείται με τη δημοσιοποίηση αυτών μέσω του επίσημου διαδικτυακού τόπου του διαχειριστή της οργανωμένης αγοράς ή του ΠΜΔ αντίστοιχα.

Αρθρο 6 Κοινό ομολογιακό δάνειο

Το Κοινό ομολογιακό δάνειο παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα προς απόληψη τόκου. Η έκδοσή του δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό ποσού εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διοφορετικό.

Αρθρο 7

Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

- 1. Με το Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα με δήλωσή τους να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τους όρους του δανείου, με μεταβίβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών της εκδότριας ή άλλων εκδοτών. Η έκδοση του ομολογιακού δανείου με ανταλλάξιμες ομολογίες δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό ποσού, εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διαφορετικά.
- 2. Η εκδότρια ή ο τρίτος κύριος ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών, που παρέχει το δικαίωμα ανταλλαγής, δεσμεύεται το αργότερο μέχρι το χρόνο κάλυψης του δανείου ότι θα έχει ήδη στην κυριότητά του, ελεύθερες βάρους, τις υποκείμενες ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες και διασφαλίζει τη διατήρηση αυτών καθ` όλη τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου και μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Διαφορετικά ο παρέχων το δικαίωμα ανταλλαγής υποχρεούται να έχει καταρτίσει σύμβαση, με την οποία να διασφαλίζεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης παράδοσης των ομολογιών, μετοχών ή άλλων κινητών αξιών σε εκπλήρωση της σχετική", του υποχρέωσης.

3. Αν οι υπό ανταλλαγή ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι από το νόμο υποχρεωτικά ονομαστικές, τότε οι ανταλλάξιμες ομολο~ς είναι υποχρεωτικό ονομαστικές.

8 οαθαΑ

Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

Τα ομολογιακά δάνεια με μετατρέψιμες, ομολογίες διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3α του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Αρθρο 9

Ομολογιακό δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

Τα ομολογιακά δάνεια με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3β του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Αρθρο 12 Ασφάλεια

- 1. Οι απαιτήσεις από ομολογιακά δάνεια του νόμου αυτού μπορεί να ασφαλίζονται κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα με κάθε είδους εμπράγματη ασφάλεια ή εγγύηση. Η ασφάλεια αυτή μπορεί να λαμβάνεται είτε κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου είτε μεταγενέστερα.
- 2. Η εγγύηση παρέχεται με έγγραφη δήλωση του εγγυητή που πρέπει να περιέχεται στο πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Οι κάθε μορφής εμπράγματες ασφάλειες παραχωρούνται στο όνομα του εκπροσώπου των ομολογιούχων και για λογαριασμό των ομολογιούχων, με σύμβαση μεταξύ του παρέχοντος την ασφάλεια και του εκπροσώπου. Οπου απαιτείται για τη σύσταση εμπράγματης ασφάλειας η καταχώριση οποιουδήποτε εγγράφου ή της ανωτέρω σύμβασης σε οποιαδήποτε αρχή ή μητρώο ή κτηματολόγιο, η καταχώριση πραγματοποιείται στο όνομα του εκπροσώπου με ρητή μνεία ότι η ασφάλεια χορηγείται για την εξασφάλιση απαιτήσεων από ομολογιακό δάνειο.
- 3. Στην υποθήκη και το ενέχυρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 17.7- 13.8/1923. Εκτελεστό τίτλο αποτελεί η σύμβαση, με την οποία παρασχέθηκε η εμπράγματη ασφάλεια. Οι διατάξεις των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7-13.8/1923 εφαρμόζονται ανάλογα και επί ενεχυριάσεως ονομαστικής απαιτήσεως σε ασφάλεια ομολογιακού δανείου.»

4. Με το άρθρο 189 καταργείται το άρθρο 4 του v. 876/1979 το οποίο έχει ως εξής:

«Αρθρον 4 Προνομιούχοι μετοχαί.

- 1. Ανώνυμοι Εταιρείαι, των οποίων αι μετοχαί εισάγονται εις το Χρηματιστήριον μετά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος νόμου, δεν δύνανται να έχουν κατά τον χρόνον της εισαγωγής εις το Χρηματιστήριον ή να εκδώσουν μεταγενεστέρως προνομιούχους άνευ ψήφου μετοχάς, κατά την έννοιαν των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν. 2190/1920, ως τούτο ισχύει, εις ποσοστόν υπερβαίνον εν τω συνόλω των το τεσσαράκοντα επί τοις εκατόν (40%) των κοινών αυτών μετοχών.
- 2. Αι εισηγμέναι κατά την έναρξιν ισχύος του παρόντος εις το Χρηματιστήριον εταιρείαι δύνανται να εκδίδουν προνομιούχους άνευ ψήφου μετοχάς μέχρι του συνολικού ποσοστού τεσσαράκοντα επί τοις εκατόν (40%) των κοινών μετοχών. Εφ` όσον το ποσοστόν των προνομιούχων υπερβαίνη το τεσσαράκοντα επί τοις εκατόν (40%) των κοινών μετοχών υποχρεούνται όπως, μετά πάροδον πενταετίας από της ισχύος του παρόντος εις περίπτωσιν αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου, εκδίδουν μόνον κοινάς μετοχάς μέχρις ότου ο αριθμός των προνομιούχων άνευ ψήφου μετοχών περιορισθή εις το ως άνω ποσοστόν.
- 3. Προνομιούχοι μετοχαί, διά τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, δεν νοούνται αι προνομιούχοι μετοχαί αι μετατρέψιμοι εντός πενταετίας εις κοινάς μετά ψήφου μετοχάς ή αι προνομιούχοι μετοχαί μετά ψήφου.
- 4. Αι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται εν περιπτώσει εκδόσεως προνομιούχων άνευ ψήφου μετοχών, προς παροχήν εις τους μετόχους, εταίρους ή ιδιοκτήτας συγχωνευομένης ή απορροφωμένης επιχειρήσεως και διά ποσόν κεφαλαίου ανερχόμενον μέχρι της αξίας της συγχωνευομένης ή απορροφωμένης επιχειρήσεως.»

5. Με το άρθρο 189 καταργείται η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 9 του ν. 876/1979, η οποία έχει ως εξής:

«2. Η έκδοσις ομολογιακών δανείων μη μετατρεψίμων εις μετοχάς υπό Τραπεζών Επενδύσεων αποφασίζεται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου αυτών μη ισχυουσών εν προκειμένω των διατάξεων των άρθρων 29 παρ. 3 και 34 παρ. 1 εδάφ. εύ του Ν. 2190/1920.»

6. Με το άρθρο 189 καταργείται το προεδρικό διάταγμα 30/1988 (Α 13), το οποίο έχει ως εξής:

«Π.Δ. 30 της 7/21.1.88. Οροι προϋποθέσεις διάθεσης μετοχών εταιριών στους εργαζόμενους στις επιχειρήσεις.- (Α` 13).

Αρθρο 1.

- 1. Οποιαδήποτε ανώνυμη εταιρία μπορεί να διανείμει μετοχές της στο προσωπικό της ή στο προσωπικό εταιρίας που είναι συνδεδεμένη με αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 2 του κωδ. Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 20 του π.δ. 409/1920, "προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας (κωδ. ν. 2190/1920) "περί Ανωνύμων Εταιριών", όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. 174/1963), προς το Κοινοτικό Δίκαιο, και ειδικότερα προς τις διατάξεις της Πρώτης Οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1968, της Δεύτερης Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ς Δεκεμβρίου 1976, της Τετάρτης Οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1978 και μερικώς, της Εβδόμης Οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983", και από 25 αρ. 1 του Ν. 1682/87 "Μέσα και όργανα αναπτυξιακής πολιτικής. Προγραμματικές συμφωνίες και αναπτυξιακές συμβάσεις, ένταξη επενδύσεων στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, τροποποίηση του Ν. 1262/1982 και άλλες διατάξεις.
- 2. Η διανομή μετοχών σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου είναι προαιρετική και αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση της εταιρίας στην οποία ανήκουν οι διανεμόμενες μετοχές, με απαιτούμενη απαρτία και πλειοψηφία την οριζόμενη στα άρθρα 29, παρ. 1, 2 και 31 παρ. 1 αντίστοιχα του κωδ. ν. 2190/1920. Για το σκοπό αυτό η εταιρία αποκτά τις μετοχές προσφεύγοντας στην αγορά, ή εκδίδοντας νέες μετοχές με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που είτε συντελείται με μη διατεθέντα κέρδη είτε καλύπτεται από του μετόχους. Οι προς διανομή μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες. Δικαιούχοι μπορεί να είναι πρόσωπα που αποσχολούνται με οιαδήποτε σχέση εργασίας στην επιχείρηση ή σε επιχείρηση που είναι συνδεδεμένη με αυτήν. Η διάθεση των μετοχών πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου και με παράδοση των μετοχών στους δικαιούχους. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει ειδικότερα το είδος και τον αριθμό των προς διανομή μετόχων, τους δικαιούχους εργαζόμενους, και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από το νόμο. Ιδίως είναι δυνατό προκειμένου για εταιρικές των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήριο Αξιών, με την απόφαση αυτή να χορηγηθούν και δικαιώματα αγοράς μετοχών (stock option) σύμφωνα με όρους που αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα αυτό πρέπει να ασκηθεί το αργότερο μέσα σε μία πενταετία από τη χορήγησή τους στο δικαιούχο. Η χορήγηση των δικαιωμάτων αγοράς συνυπολογίζεται για την τήρηση του ανωτάτου όριου του 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου που προβλέπεται στο άρθρο 16 παρ. 2 το κωδ. v. 2190/1920 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 25 του v. 1682/87.

Αρθρο 2.

- 1. Για την εφαρμογή του άρθρου 18 του Ν. 1731/87 "Ρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις" εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού του παρόντος διατάγματος.
- 2. Η χορήγηση μετοχών γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετοχών η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία που καθορίζουν αντίστοιχα τα άρθρα 29, παρ. 1, 2 και 31 του κωδ. ν. 2190/1920. Η απόφαση καθορίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από το νόμο.
- 3. Η χορήγηση των μετοχών στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται μόνο ύστερα από αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας που πραγματοποιείται με την

κεφαλαιοποίηση των μη διατεθέντων κερδών σε ποσοστό που δε θα υπερβαίνει το 20 % αυτών.

- 4. Οι εκδιδόμενες μετοχές είναι ονομαστικές και επί μια τριετία από την έκδοσή τους μπορούν να μεταβιβασθούν μόνο κατόπιν εγκρίσεως της γενικής συνέλευσης. Παραδίδονται στους δικαιούχους και παρέχουν πλήρη μετοχικά δικαιώματα, ιδίως δικαιώματα ψήφου και λήψης μερίσματος. Μετά την πάροδο της τριετίας οι μετοχές αντικαθίστανται από ανώνυμες και ελεύθεροι μεταβιβάσιμες.
- 5. Σε κάθε διανομή δεν είναι δυνατή η χορήγηση σε δικαιούχο υπερτριπλασίου μετοχών από τις χορηγούμενες σε οιονδήποτε άλλο δικαιούχο. Αρθρο 3.

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Έννοια της ανώνυμης εταιρείας – Πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου

- 1. Η ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Το κεφάλαιό της διαιρείται σε μετοχές.
- 2. Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης.
- 3. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε όλες τις ανώνυμες εταιρείες, με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων για τις ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλους τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά. Οι διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλους τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά εφαρμόζονται και σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μόνο όταν αυτό προβλέπεται ρητά.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- α) «ρυθμιζόμενη αγορά»: η ρυθμιζόμενη αγορά κράτους-μέλους κατά την έννοια της περίπτωσης 21 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α΄ 14) και της περίπτωσης 21 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173/349 12.6.2014),
- β) μετοχές ή άλλοι τίτλοι «εισηγμένοι σε ρυθμιζόμενη αγορά» ή απλώς «εισηγμένοι»: οι μετοχές ή άλλοι τίτλοι που είναι εισηγμένοι για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά,
- γ) «ηλεκτρονικά μέσα»: οι τρόποι ηλεκτρονικής επικοινωνίας, μέσω διαδικτύου ή άλλου δημόσιου ή ιδιωτικού δικτύου, οι οποίοι επιτρέπουν την ευχερή αναγνώριση της ταυτότητος των χρηστών και την ασφάλεια της επικοινωνίας,
- δ) υποβολή εταιρικής πράξης ή άλλου στοιχείου «σε δημοσιότητα»: η δημοσιότητα του άρθρου 13 του παρόντος νόμου,
- ε) Γ.Ε.ΜΗ.: το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, που συστάθηκε και λειτουργεί με το ν. 3419/2005 (Α΄ 297),
- στ) «κεντρικό αποθετήριο τίτλων»: το νομικό πρόσωπο κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012 (ΕΕ L 257/28.8.2014),
- ζ) «επιχείρηση επενδύσεων»: η επιχείρηση επενδύσεων κατά την έννοια της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α΄ 14) και της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του

- άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173/349),
- η) «Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης» ή «ΠΜΔ»: ο Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης κατά την έννοια της περίπτωσης 22 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και της περίπτωσης 22 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173/349 12.6.2014).
- θ) «απλή απαρτία και πλειοψηφία»: η απαρτία και η πλειοψηφία που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τα τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 130 και την παράγραφο 1 του άρθρου 132,
- ι) «αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία»: η απαρτία και η πλειοψηφία που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τα τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 130 και την παράγραφο 2 του άρθρου 132.
- ια) «πολύ μικρές», «μικρές», «μεσαίες» και «μεγάλες» επιχειρήσεις: οι οντότητες του ν. 4308/2014 (Α΄ 251). Για τις νεοϊδρυόμενες εταιρείες και μέχρι τη σύνταξη του πρώτου ισολογισμού, ως «πολύ μικρές», «μικρές» και «μεσαίες» εταιρείες νοούνται εκείνες των οποίων το κεφάλαιο δεν υπερβαίνει τα ποσά των 100.000, 500.000 και 1.000.000 ευρώ, αντίστοιχα, ενώ ως «μεγάλες» νοούνται εκείνες των οποίων το κεφάλαιο υπερβαίνει το ποσό των 1.000.000 ευρώ.
- ιβ) «οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος»: οι οντότητες του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, καθώς και οι εταιρείες του ν. 3429/2005 (Α΄ 314).

Άρθρο 3 Επίλυση διαφορών

- 1. Για τις υποθέσεις που, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπάγονται σε δικαστήριο, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο στον παρόντα νόμο.
- 2. Με διάταξη του αρχικού καταστατικού ανώνυμης εταιρείας μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ μετόχων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας εισαγόμενη με τροποποίηση του καταστατικού ισχύει μόνο αν αποφασίστηκε ομόφωνα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ

Άρθρο 4

Τρόπος ίδρυσης της ανώνυμης εταιρείας και τροποποίησης του καταστατικού της

1. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα (ιδρυτές) ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης, η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα

μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

- 2. Η ανώνυμη εταιρεία συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, που περιέχει το καταστατικό, ή με ιδιωτικό έγγραφο, αν υιοθετείται πρότυπο καταστατικό, σύμφωνα με την 31637/2017 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β΄ 928) και το άρθρο 9 του ν. 4441/2016 (Α΄ 227). Το έγγραφο είναι επίσης συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν το συμβολαιογραφικό έγγραφο επιλέγεται από τα μέρη. Αν η ανώνυμη εταιρεία συνιστάται με ιδιωτικό έγγραφο, ως Υπηρεσία Μιας Στάσης ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ., κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του ν. 4441/2016.
- 3. Η τροποποίηση του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας αποφασίζεται από τη γενική συνέλευση ή και από το διοικητικό συμβούλιο, αν τούτο ορίζεται ρητά στον παρόντα νόμο και επέρχεται με τη δημοσιότητα του άρθρου 13. Ολόκληρο το κείμενο του καταστατικού, όπως διαμορφώνεται ύστερα από κάθε τροποποίησή του, συντάσσεται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου και υπογράφεται από τον πρόεδρο αυτού ή το νόμιμο αναπληρωτή του, χωρίς απόφαση της γενικής συνέλευσης. Για την τροποποίηση του καταστατικού και τη σύνταξη του νέου κειμένου τούτου δεν απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο.
- 4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις προσαρμογής του καταστατικού, που γίνονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου, προκειμένου αυτό να εμφανίζει τις μεταβολές που έλαβαν χώρα, ιδίως αυξήσεις ή μειώσεις κεφαλαίου, χωρίς απόφαση εταιρικού οργάνου. Οι προσαρμογές όμως αυτές υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
- 5. Απόφαση της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου στηριζόμενη σε τροποποίηση του καταστατικού, που δεν έχει ακόμη υποβληθεί σε δημοσιότητα, είναι επιτρεπτή, παράγει όμως αποτελέσματα από τη συντέλεση της δημοσιότητας.

Άρθρο 5 Περιεχόμενο του καταστατικού

- 1. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να περιέχει διατάξεις:
- a) για την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας,
  - β) για την έδρα της εταιρείας,
  - γ) για τη διάρκειά της, όταν αυτή δεν είναι αόριστη,
- δ) για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του κεφαλαίου.
- ε) για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους,
- στ) για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών,
- ζ) για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μετατροπής ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές,
- η) για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου,
- θ) για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των γενικών συνελεύσεων,

- ι) για τους ελεγκτές,
- ια) για τα δικαιώματα των μετόχων,
- ιβ) για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τη διάθεση των κερδών.
- ιγ) για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της,
- ιδ) το ύψος του καλυφθέντος κεφαλαίου, που καταβλήθηκε κατά τον χρόνο της σύστασης της εταιρείας ή κατά το χρόνο της χορήγησης της έγκρισης για τη δραστηριότητά της.
- 2. Το καταστατικό δεν απαιτείται να περιέχει διατάξεις, έστω και αν αυτές αναφέρονται στα θέματα της παραγράφου 1, στο μέτρο που αποτελούν απλώς επανάληψη ισχυουσών διατάξεων του νόμου, εκτός αν εισάγεται επιτρεπτή παρέκκλιση από αυτές.
- 3. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να επίσης αναφέρει:
- α) Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.
- β) Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

Άρθρο 6 Επωνυμία

- 1. Η επωνυμία της ανώνυμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσοτέρων ιδρυτών ή μετόχων είτε από το αντικείμενο της δραστηριότητας που ασκεί είτε από άλλες λεκτικές ενδείξεις. Η επωνυμία μπορεί να είναι και φανταστική ή να περιλαμβάνει ηλεκτρονική διεύθυνση ή άλλη ένδειξη, άμεσα και διαρκώς σχετιζόμενη με την εταιρεία. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη ή εν μέρει με λατινικούς χαρακτήρες. Σε περίπτωση που η δραστηριότητα της εταιρείας εκτείνεται σε περισσότερα αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Η τυχόν διεύρυνση του σκοπού της εταιρείας δεν υποχρεώνει την εταιρεία σε μεταβολή της επωνυμίας της.
- 2. Στην επωνυμία της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία» ή το ακρωνύμιο «Α.Ε.». Για τις διεθνείς συναλλαγές, οι παραπάνω λέξεις εκφράζονται ως «Société Anonyme» ή το ακρωνύμιο «S.A.».
- 3. Αν η ανώνυμη εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία πρέπει να περιέχεται η ένδειξη «Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Α.Ε.». Για τις διεθνείς συναλλαγές, οι παραπάνω λέξεις εκφράζονται ως «Single Member Société Anonyme» ή «Single Member S.A.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διοικητικού συμβουλίου, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

Άρθρο 7 Έδρα της εταιρείας

- 1. Η εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της. Ο δήμος αυτός πρέπει να βρίσκεται στην Ελλάδα.
  - 2. Η ελληνική ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρύει υπο-

καταστήματα, πρακτορεία ή άλλες μορφές δευτερεύουσας εγκατάστασης σε άλλους τόπους της Ελλάδας ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 8 Διάρκεια της εταιρείας

- 1. Η διάρκεια της ανώνυμης εταιρείας είναι ορισμένου ή απεριορίστου χρόνου. Η διάρκεια ορισμένου χρόνου ορίζεται σε έτη. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η διάρκεια είναι απεριορίστου χρόνου. Στην περίπτωση της απεριόριστης διάρκειας, η εταιρεία λύεται, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 164.
- 2. Η διάρκεια ορισμένου χρόνου μπορεί να παραταθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στην απόφαση αυτή, η διάρκεια της εταιρείας γίνεται απεριόριστη.
- 3. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, η διάρκεια της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να μετατραπεί από ορισμένου σε απεριορίστου χρόνου και αντίστροφα.

Άρθρο 9

Έλεγχος που διενεργείται κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας και τις εταιρικές μεταβολές

- 1. Κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας η Υπηρεσία Μιας Στάσης προβαίνει στον έλεγχο που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4441/2016. Ειδικά στις εταιρείες οι οποίες συστήνονται με νόμο, καθώς και στις εταιρείες των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4441/2016.
- 2. Η τροποποίηση του καταστατικού, η μετατροπή εταιρείας άλλης μορφής σε ανώνυμη εταιρεία και αντίστροφα, η λύση της ανώνυμης εταιρείας ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης και η αναβίωσή της και κάθε άλλος μετασχηματισμός εγκρίνονται ύστερα από τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας από την Περιφερειακή Ενότητα της έδρας της εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και του ν. 3419/2005 (Α΄ 297). Ο έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στην τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, του καταστατικού και των διατάξεων του ν. 3419/2005 και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη διενέργεια της καταχώρισης και την πραγματοποίηση της δημοσιότητας από την αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.. Σε περίπτωση μεταβολών των καταχωρίσεων της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 2, όπως, ενδεικτικά, μεταβολών στην εκπροσώπηση της εταιρείας ή δηλώσεων προσαρμογής του καταστατικού, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 4, η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας) του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 των υποβληθέντων εγγράφων. Ως τυπικός έλεγχος (έλεγχος πληρότητας) νοείται η διαπίστωση ότι τα υποβαλλόμενα έγγραφα είναι πλήρη και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νόμου, χωρίς έλεγχο του περιεχομένου τους.
- 3. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, εγκρίνει τη σύσταση και την τροποποίηση του καταστατικού των παρακάτω εταιρειών:

- α) των εταιρειών δημόσιου ενδιαφέροντος κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του παρόντος,
- β) των μεγάλων οντοτήτων της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251), καθώς και κάθε άλλης ανώνυμης εταιρείας, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου.
- Το Γ.Ε.ΜΗ. των παραπάνω εταιρειών και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών της παραπάνω μορφής, τηρείται από την αρμόδια Διεύθυνση Εταιρειών της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.
- 4. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης εγκρίνει, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις, σύμφωνα με το ν. 3777/2009 (Α΄ 127), καθώς και τις συγχωνεύσεις ή διασπάσεις, στις οποίες συμμετέχει μία τουλάχιστον από τις εταιρείες της παραγράφου 3. Οι λοιπές συγχωνεύσεις και διασπάσεις ανωνύμων εταιρειών εγκρίνονται κατά περίπτωση, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, από τον Περιφερειάρχη της έδρας της απορροφώσας ή της νέας ή της διασπώμενης εταιρείας.
- 5. Σε καμιά περίπτωση ο έλεγχος που γίνεται κατά την καταχώριση αποφάσεων των εταιρικών οργάνων δεν εκτείνεται σε λόγους που επιφέρουν ακυρωσία των αποφάσεων των οργάνων αυτών.

Άρθρο 10 Πράξεις κατά το ιδρυτικό στάδιο – Ευθύνη ιδρυτών

- 1. Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και εις ολόκληρον. Ευθύνεται όμως μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο αν, μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη σύστασή της, ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.
- 2. Οι ιδρυτές είναι υπεύθυνοι για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η εταιρεία ή οι καλόπιστοι τρίτοι, μέτοχοι ή μη, από τυχόν παράλειψη υποχρεωτικής διάταξης του καταστατικού ή ανακριβείς πληροφορίες που δόθηκαν κατά την εγγραφή στο κεφάλαιο ή περιλήφθηκαν στο καταστατικό, από τη μη τήρηση των διατάξεων που αφορούν την εκτίμηση και την καταβολή των εισφορών, καθώς και από την τυχόν κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας, αν γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν τις σχετικές πλημμέλειες. Η αξίωση αποζημίωσης της παρούσας παραγράφου παραγράφεται μετά παρέλευση πέντε (5) ετών από την ίδρυση της εταιρείας.

Άρθρο 11 Κήρυξη της ακυρότητας της εταιρείας

1. Η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο αν: α) δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των περιπτώσεων α΄ και δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 και της παραγράφου 2 του άρθρου 4, β) ο σκοπός της, όπως ορίζεται στο καταστατικό, είναι παράνομος ή αντίθετος προς τη δημόσια τάξη και γ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία κατά την υπογραφή της εταιρικής σύμβασης.

- 2. Η αγωγή ασκείται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρείας. Το δικαστήριο που απαγγέλλει την ακυρότητα διορίζει με την ίδια απόφαση και τους εκκαθαριστές της.
- 3. Οι λόγοι ακυρότητας των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 θεραπεύονται αν, μέχρι τη κατάθεση των προτάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 237 ΚΠολΔ, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας που αναφέρεται στην αγωγή. Το δικαστήριο που εκδικάζει αγωγή για κήρυξη ακυρότητας της εταιρείας, μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση τροποποίησης του καταστατικού και να υποβληθεί στην αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9 ή να γίνει μετατροπή της εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμη μήνα. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.
- 4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας αντιτάσσεται στους τρίτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3419/2005. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την υποβολή της απόφασης σε δημοσιότητα.
- 5. Η ακυρότητα αυτή καθαυτή δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας, χωρίς να βλάπτονται τα αποτελέσματα της κατάστασης εκκαθάρισής της.
- 6. Οι μέτοχοι της άκυρης εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που κάλυψαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση του σκοπού της εκκαθάρισης.
- 7. Η αγωγή για κήρυξη της ακυρότητας ασκείται μέσα σε μια διέτια από τη σύσταση της εταιρείας. Στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 1, η άσκηση της αγωγής δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 12 Πράξεις και στοιχεία που υποθάλλονται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.

- 1. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία:
- α) Οι ιδρυτικές πράξεις των ανωνύμων εταιρειών με το καταστατικό και, όπου τυχόν απαιτείται, με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης.
- β) Οι αποφάσεις για τροποποίηση του καταστατικού με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης, όπου τυχόν απαιτείται, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις γενόμενες τροποποιήσεις.
- γ) Ο διορισμός και η για οποιοδήποτε λόγο παύση, με τα στοιχεία ταυτότητας, των προσώπων που:
  - αα) ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας,
- ββ) έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα,
  - γγ) είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.
- δ) Κάθε απόφαση για τακτική ή έκτακτη αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας. Στην απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδο-

- νται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρείας.
- ε) Η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας είτε ύστερα από κάθε αύξησή του, σύμφωνα με το άρθρο 20.
- στ) Οι εγκεκριμένες ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών της ανώνυμης εταιρείας. Οι ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να περιέχουν τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τις υπογράφουν και τις πιστοποιούν.
- ζ) Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 162 για τη διανομή προσωρινού μερίσματος.
  - η) Η λύση της εταιρείας.
- θ) Η δικαστική απόφαση παντός βαθμού, που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης ή την υποβάλλει σε άλλη συλλογική διαδικασία, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται και οι δικαστικές αποφάσεις που ανατρέπουν τις παραπάνω αποφάσεις.
- ι) Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
- ια) Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εκκαθάρισης, καθώς και οι τελικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις
- ιβ) Η διαγραφή της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 170.
- ιγ) Κάθε άλλη πράξη ή στοιχείο, του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από κατ' ιδίαν διατάξεις.
- 2. Για τα αποτελέσματα της εγγραφής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και των καταχωρίσεων σε αυτό ισχύουν τα άρθρα 15 και 16 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 13 Τρόπος πραγματοποίησης της δημοσιότητας

- 1. Η δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ. πραγματοποιείται με εγγραφή της εταιρείας και με καταχώριση των δημοσιευτέων πράξεων και στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, του άρθρου 232 του ν. 4072/2012 (Α΄ 86) και του άρθρου 2 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74).
- 2. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την υποβολή προς καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα.

Άρθρο 14 Στοιχεία εγγράφων της εταιρείας

- 1. Κάθε έγγραφο της εταιρείας, έντυπο ή μη, περιλαμβανομένων των επιστολών, των διαφημίσεων και των εγγράφων παραγγελίας, πρέπει να περιέχει τις εξής, τουλάχιστον, ενδείξεις:
  - α) Τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας.
- β) Τη νομική μορφή της εταιρείας, την επωνυμία, την έδρα και, ενδεχομένως, το γεγονός ότι βρίσκεται σε εκκαθάριση ή έχει υποβληθεί σε συλλογική διαδικασία.
- 2. Αν στα έγγραφα της παραγράφου 1 γίνεται μνεία του κεφαλαίου της εταιρείας, πρέπει να αναφέρεται το

καλυφθέν και το καταβεβλημένο κεφάλαιο.

3. Οι διαδικτυακοί τόποι της εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνουν τις ενδείξεις της παραγράφου 1. Αν γίνεται μνεία του κεφαλαίου, εφαρμόζεται και η παράγραφος 2.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 15 Κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας

- 1. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας εκφάζεται σε ευρώ.
- 2. Το ελάχιστο ύψος του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας ορίζεται στο ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας.

Άρθρο 16 Κάλυψη του κεφαλαίου

- 1. Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλύπτεται με ανάληψη υποχρέωσης καταβολής του. Η καταβολή του κεφαλαίου γίνεται είτε σε χρήμα είτε σε είδος.
- 2. Το αρχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλύπτεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό, από έναν ή περισσότερους ιδρυτές και καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας στο σύνολό του ή, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, εν μέρει. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου το κεφάλαιο καλύπτεται από μετόχους ή τρίτους και καταβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου στο σύνολό του ή, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, εν μέρει.
- 3. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του κεφαλαίου της, είτε του αρχικού είτε του προερχόμενου από αύξηση, ή και για την κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις δημόσιες προσφορές κινητών αξιών.

Άρθρο 17

Εισφορές σε είδος και αποτίμηση των εισφορών αυτών

- 1. Εφόσον προβλέπεται εισφορά που δεν είναι σε χρήμα (εισφορά σε είδος), πρέπει να αναφέρονται στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση του εταιρικού οργάνου για την αύξηση του κεφαλαίου, το είδος της εισφοράς αυτής, το πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση να την καταβάλει και το ποσό του κεφαλαίου, στο οποίο αυτή αντιστοιχεί.
- 2. Οι εισφορές σε είδος αποτελούνται μόνο από στοιχεία ενεργητικού, τα οποία μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.
- 3. Για την εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, συντάσσεται έκθεση αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από δύο ανεξάρτητους

- πιστοποιημένους εκτιμητές κατά την έννοια της υποπαραγράφου Γ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107). Επιτρέπεται η πρόσληψη από τους ελεγκτές ή τους πιστοποιημένους εκτιμητές ειδικών εκτιμητών, ημεδαπών ή αλλοδαπών, για την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις ή διεθνή εμπειρία.
- 4. Τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εκτίμηση ως εκτιμητές ή ειδικοί εκτιμητές δεν μπορούν να είναι τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εισφορά σε είδος, μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, πρόσωπα που διατηρούν επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την εταιρεία ή τον εισφέροντα ή είναι συγγενείς με τα πρόσωπα αυτά μέχρι δεύτερου βαθμού ή σύζυγοι τούτων. Επιπλέον για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και για τις ελεγκτικές εταιρείες, των οποίων είναι μέλη, δεν πρέπει να συντρέχουν κωλύματα ή ασυμβίβαστα, που θα απέκλειαν τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τα πρόσωπα αυτά, ούτε τα τελευταία θα πρέπει να έχουν αναλάβει τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 κατά την τελευταία τριετία.
- 5. Η έκθεση αποτίμησης πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς σε είδος, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να εκφέρει άποψη για την αξία της κάθε εισφοράς. Σε περίπτωση που η αποτίμηση καταλήγει σε εύρος τιμών, η έκθεση οφείλει να υποδεικνύει μια τελική τιμή.
- 6. Ειδικότερα, για την εκτίμηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η πραγματική και νομική κατάσταση αυτών και τα τυχόν βάρη, καθώς και: α) προκειμένου περί ακινήτων, η αξία και οι τίτλοι κτήσης, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές, η άδεια οικοδομής και αντίστοιχη τεχνική έκθεση μηχανικού, β) προκειμένου περί μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και επίπλων, η χρονολογία και η αξία κτήσης, ο βαθμός χρησιμοποίησης, συντήρησης και εμπορευσιμότητάς τους, η ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωσή τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.
- 7. Οι εισφορές σε είδος δεν επιτρέπεται να υπολογίζονται σε ποσό μεγαλύτερο εκείνου, που προκύπτει από την έκθεση των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 και 6.
- 8. Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος υποβάλλονται στη δημοσιότητα του άρθρου 13 με μέριμνα των ενδιαφερομένων. Επί νέων εταιρειών η δημοσιότητα πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ..
- 9. Η καταβολή των εισφορών σε είδος με βάση την έκθεση αποτίμησης δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα μετά την πάροδο εξαμήνου από τη χρονολογία της έκθεσης αυτής. Στην περίπτωση αυτή πραγματοποιείται νέα αποτίμηση.

Άρθρο 18 Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών

1. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι μέσα χρηματαγοράς ή κινητές αξίες κατά την έννοια των περιπτώσεων 17 και 44 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και των σημείων 17 και 44 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας

2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014), αντίστοιχα, με τους εξής όρους:

- α) Οι κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς αποτιμώνται στη μέση σταθμισμένη τιμή, στην οποία αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς.
- β) Όταν η τιμή της προηγούμενης περίπτωσης έχει επηρεασθεί από εξαιρετικές περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς, όπως μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις που η αγορά τέτοιων κινητών αξιών ή μέσων χρηματαγοράς έχει παύσει να έχει ρευστότητα, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της παραπάνω αξίας γίνεται αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία υποχρεούται να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.
- 2. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17, όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, τα οποία έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο αποτίμησης για την εύλογη αξία τους από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:
- α) Η εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων έχει προσδιοριστεί για ημερομηνία που δεν προηγείται πέραν των έξι (6) μηνών της ημερομηνίας πραγματοποίησης της σχετικής εισφοράς.
- β) Η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες και τις αρχές αποτίμησης που ισχύουν στην Ελλάδα για το είδος των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται.
- γ) Όταν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, η αξία πρέπει να αναπροσαρμόζεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου. Για την αναπροσαρμογή της αξίας γίνεται αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Αν δεν γίνει η αναπροσαρμογή αυτή, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι που κατέχουν συνολικά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας κατά την ημέρα που λαμβάνεται η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17. Οι μέτοχοι αυτοί μπορούν να υποβάλουν το αίτημά τους μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, με τον όρο ότι, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, εξακολουθούν να κατέχουν συνολικά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον του καλυφθέντος κεφαλαίου της εταιρείας, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την ημέρα που ελήφθη η απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου. Ο μέτοχος που εισέφερε τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία είναι υποχρεωμένος να καταβάλει αμέσως οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά σε μετρητά, διαφορετικά θεωρείται ότι δεν κατέβαλε την εισφορά του.

- 3. Η εταιρεία μπορεί να μην εφαρμόσει το άρθρο 17 όταν, σύμφωνα με το καταστατικό ή την απόφαση του εταιρικού οργάνου που αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου, αντικείμενο της εισφοράς σε είδος είναι περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τις κινητές αξίες ή τα μέσα χρηματαγοράς της παραγράφου 1, η εύλογη αξία των οποίων προκύπτει, για καθένα από αυτά, από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του προηγούμενου οικονομικού έτους, εφόσον οι λογαριασμοί αυτοί αποτέλεσαν αντικείμενο ελέγχου, σύμφωνα με τους ν. 4336/2015 (Α΄ 94) και 4449/2017 (Α΄ 7). Αν συντρέχουν νέες περιστάσεις που μπορούν να μεταβάλουν αισθητά την εύλογη αξία των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 2.
- 4. Όταν, κατά τις παραγράφους 1, 2 και 3, πραγματοποιούνται εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου, και μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία πραγματοποίησης της εισφοράς σε είδος, υποβάλλεται σε δημοσιότητα δήλωση του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνει:
  - α) περιγραφή της σχετικής εισφοράς σε είδος,
- β) την αξία της, την προέλευση της αποτίμησης αυτής και, εφόσον απαιτείται, τη μέθοδο αποτίμησης,
- γ) δήλωση για το αν η αξία που προκύπτει αντιστοιχεί τουλάχιστον στον αριθμό, την ονομαστική αξία και, ενδεχομένως, στο πρόσθετο ποσό που καταβάλλεται επί των μετοχών που πρόκειται να εκδοθούν έναντι της ενλόγω εισφοράς και
- δ) δήλωση ότι δεν συντρέχουν νέες περιστάσεις όσον αφορά την αρχική αποτίμηση.
- 5. Όταν αυξάνεται το κεφάλαιο κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 24 με εισφορές σε είδος, χωρίς αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 17, δημοσιεύεται ανακοίνωση που περιλαμβάνει την ημερομηνία, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου, και τις πληροφορίες της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, προτού πραγματοποιηθεί η εισφορά. Στην περίπτωση αυτή, η δήλωση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου περιορίζεται στη δήλωση ότι δεν έχουν συντρέξει νέες περιστάσεις μετά τη δημοσίευση της παραπάνω ανακοίνωσης.

Άρθρο 19 Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού

1. Μέσα στα πρώτα δύο (2) έτη από τη σύσταση της εταιρείας απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η απόκτηση οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού με τίμημα ανώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του κεφαλαίου, που έχει καταβληθεί, εφόσον πωλητές είναι ιδρυτές, μέτοχοι εκπροσωπούντες ποσοστό μεγαλύτερο του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, τα στενά μέλη οικογένειας των παραπάνω προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α του ν. 4308/2014, καθώς και εταιρείες που ελέγχονται από τα παραπάνω πρόσωπα. Το ίδιο ισχύει και αν ο πωλητής απέκτησε το στοιχείο που μεταβιβάζεται από κάποιο από αυτά τα πρόσωπα μέσα στους προηγούμενους δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή του καταστατικού. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει μια εταιρεία, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

- 2. Οι αποκτήσεις στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρούνται ότι έγιναν έγκυρα, αν προηγηθεί έγκριση της γενικής συνέλευσης και αποτίμηση των στοιχείων που μεταβιβάζονται στην εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18. Η έκθεση αποτίμησης υποβάλλεται σε δημοσιότητα με μέριμνα των ενδιαφερομένων.
- 3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν ισχύει όταν πρόκειται για αποκτήσεις που γίνονται στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας, για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται με απόφαση διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή στο πλαίσιο διαδικασιών που εποπτεύονται από τις αρχές αυτές, καθώς και για αποκτήσεις που πραγματοποιούνται σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- 4. Την ακυρότητα της παραγράφου 1 μπορεί να επικαλεσθεί όποιος έχει έννομο συμφέρον. Επίκληση της ακυρότητας δεν είναι επιτρεπτή μετά παρέλευση διετίας από το τέλος του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο αποκτήθηκαν τα στοιχεία του ενεργητικού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1.

Άρθρο 20 Καταβολή και πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου

- 1. Το αρχικό κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί κατά τη σύσταση της εταιρείας.
- 2. Η προθεσμία καταβολής της αύξησης του κεφαλαίου ορίζεται από το όργανο που έλαβε τη σχετική απόφαση και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκατεσσάρων (14) ημερών ούτε μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) μηνών από την ημέρα που καταχωρίσθηκε η απόφαση αυτή στο Γ.Ε.ΜΗ..
- 3. Η καταβολή σε μετρητά του αρχικού κεφαλαίου ή των τυχόν αυξήσεων αυτού, καθώς και οι καταθέσεις μετόχων με προορισμό τη μελλοντική αύξηση του κεφαλαίου, πραγματοποιούνται υποχρεωτικά με κατάθεση σε ειδικό λογαριασμό της εταιρείας, που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Με την επιφύλαξη του άρθρου 19, η παράλειψη καταβολής σε λογαριασμό δεν επάγεται ακυρότητα, αν αποδεικνύεται ότι το σχετικό ποσό δαπανήθηκε για τους σκοπούς της εταιρείας, με την προϋπόθεση ότι αυτό έχει ειδικά προβλεφθεί στο καταστατικό ή στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- 4. Η καταβολή της εισφοράς μπορεί να λάβει χώρα και με συμψηφισμό χρέους της εταιρείας προς τον καταβάλλοντα την εισφορά, εφόσον τούτο έχει προβλεφθεί στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Ο συμψηφισμός πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ότι το χρέος αυτό είναι, όπως προκύπτει από τα βιβλία της εταιρείας, υπαρκτό και ληξιπρόθεσμο και δεν εξαρτάται από αίρεση. Σε περίπτωση μη ληξιπρόθεσμου χρέους, πρέπει να αποτιμάται η παρούσα αξία του, σύμφωνα με το άρθρο 17. Τα παραπάνω εδάφια δεν εφαρμόζονται όταν γίνεται κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων στο πλαίσιο σχεδίου εξυγίανσης ή αναδιοργάνωσης κατά τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007). Μονομερής συμψηφισμός α-

παγορεύεται. Η καταβολή μέσω συμψηφισμού και ο αριθμός των αναληφθεισών μετοχών μέσω αυτού υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

- 5. Η εμπρόθεσμη καταβολή ή η μη καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να πιστοποιείται. Πιστοποίηση καταβολής δεν απαιτείται, αν η αύξηση κεφαλαίου δεν γίνεται με νέες εισφορές.
- 6. Η πιστοποίηση πρέπει να λάβει χώρα μέσα στο πρώτο δίμηνο διμήνου από τη σύσταση της εταιρείας και μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής του ποσού της αύξησης. Η πιστοποίηση γίνεται με έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, με μέριμνα του διοικητικού συμβουλίου μέσα στις παραπάνω προθεσμίες. Στην περίπτωση πολύ μικρών ή μικρών εταιρειών, μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πιστοποίηση μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο, που συνέρχεται σε συνεδρίαση μέσα στις παραπάνω προθεσμίες, με θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση της καταβολής ή μη του κεφαλαίου. Κατά τη σύσταση της εταιρείας η καταβολή πιστοποιείται είτε από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία είτε από το διοικητικό συμβούλιο.
- 7. Η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ή το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να αναφέρουν και τις ειδικές περιστάσεις καταβολής του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 ή ότι η καταβολή έγινε με συμψηφισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 4. Επί εισφορών σε χρήμα που καταβάλλονται στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της παραγράφου 3, τόσο η έκθεση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας όσο και το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να στηρίζονται σε απόσπασμα κίνησης του λογαριασμού αυτού, χορηγούμενο από το πιστωτικό ίδρυμα. Το απόσπασμα αυτό θα πρέπει να επισυνάπτεται στην παραπάνω έκθεση ή πρακτικό. Η έκθεση και το πρακτικό υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
- 8. Στην περίπτωση σύστασης ή αύξησης κεφαλαίου με εισφορά σε είδος του άρθρου 17 η πιστοποίηση καταβολής μπορεί να γίνει από το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο ανεξαρτήτως του μεγέθους της ανώνυμης εταιρείας αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης.
- 9. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 21.
- 10. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που πιστοποιούν την καταβολή του κεφαλαίου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν μπορεί να διενεργούν και τον τακτικό έλεγχο της εταιρείας. Επίσης ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής δεν μπορεί να ανήκει σε ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί τον έλεγχο αυτόν.

Άρθρο 21 Μερική καταβολή του κεφαλαίου

- 1. Μερική καταβολή του κεφαλαίου, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, θεωρείται η καταβολή κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, τμήματος της ονομαστικής αξίας της μετοχής, με ταυτόχρονη ανάληψη της υποχρέωσης για καταβολή της υπόλοιπης αξίας της μετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.
- 2. Μερική καταβολή του κεφαλαίου δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος, καθώς και επί εταιρειών

με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

- 3. Εφόσον προβλεφθεί η δυνατότητα μερικής καταβολής, ισχύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα:
- α) Ο χρόνος, κατά τον οποίο η αξία μετοχής μπορεί να παραμένει εν μέρει μόνο καταβεβλημένη, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.
- β) Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει αμέσως καταβληθεί δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) της ονομαστικής της αξίας. Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσης.
- γ) Το μέρος που καταβάλλεται κατά τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση κεφαλαίου πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15.
- δ) Ο μεταβιβάζων μετοχή μη αποπληρωθείσα εξ ολοκλήρου εξακολουθεί να ευθύνεται για το οφειλόμενο τμήμα της μετοχής για μία διετία από την εγγραφή της μεταβίβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 41 στο βιβλίο των μετόχων της εταιρείας.
- 4. Οι καταβολές για εξόφληση του κεφαλαίου καταλογίζονται αναλογικά σε όλες τις μετοχές που έχουν αναληφθεί από το ίδιο πρόσωπο.
- 5. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής οποιασδήποτε δόσης του υπολοίπου της αξίας των μετοχών, το διοικητικό συμβούλιο τάσσει στο μέτοχο που δεν έχει καταβάλει προθεσμία ενός (1) μηνός, με την προειδοποίηση, ότι σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής οι μη αποπληρωθείσες μετοχές θα ακυρωθούν και οι τυχόν καταβολές που έλαβαν χώρα παραμένουν στην εταιρεία ως ποινική ρήτρα. Η ως άνω προθεσμία θα πρέπει να κοινοποιηθεί με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο στους μη καταβαλόντες μετόχους. Με την παρέλευση άπρακτης της ως άνω προθεσμίας η εταιρεία γνωστοποιεί στους μη καταβαλόντες μετόχους, ότι ακυρώνει τις μετοχές τους και παρακρατεί υπέρ αυτής τυχόν καταβληθείσες προκαταβολές ή δόσεις, περιλαμβανομένης της διαφοράς υπέρ το άρτιο. Ταυτόχρονα η εταιρεία εκδίδει νέες μετοχές, ίσες σε αριθμό με τις ακυρωθείσες, και προβαίνει σε ελεύθερη διάθεση αυτών, αφού πάντως προηγουμένως τις προσφέρει στους λοιπούς μετόχους. Αν οι μετοχές είναι δεσμευμένες ή αν η διάθεση αποβεί εν όλω ή εν μέρει άκαρπη, η εταιρεία υποχρεούται να προβεί σε μείωση του κεφαλαίου κατά το ποσό της ονομαστικής αξίας των μη εκποιηθεισών μετοχών με την πρώτη γενική συνέλευση που θα συγκληθεί, ακόμη και αν το σχετικό θέμα δεν αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη.
- 6. Η μη εμπροθέσμως καταβληθείσα εισφορά οφείλεται εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο έως την ακύρωση των μετοχών. Στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση για αύξηση κεφαλαίου μπορεί να προβλέπεται η κατάπτωση περαιτέρω ποινικών ρητρών για την περίπτωση της μη εμπρόθεσμης καταβολής της εισφοράς. Άλλες αξιώσεις της εταιρείας σε βάρος των υπερήμερων μετόχων δεν αποκλείονται.
- 7. Αν εκδίδονται τίτλοι μετοχών που δεν έχουν αποπληρωθεί, πρέπει να αναγράφεται στην εμπρόσθια όψη τους το γεγονός της μη πλήρους εξόφλησης και οι όροι της τελευταίας.

Άρθρο 22 Απαγόρευση απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφής της εισφοράς

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν τη μείωση ή την απόσβεση του καλυφθέντος κεφαλαίου, οι μέτοχοι δεν μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση εισφοράς.
- 2. Με την επιφύλαξη των δυνατοτήτων που παρέχει ο παρών νόμος, απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση επιστροφή των εισφορών στους μετόχους, η καταβολή τόκων και η εκ μέρους της εταιρείας υπόσχεση εγγυημένης απόδοσης των μετοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 23 Είδη αύξησης

Για την αύξηση κεφαλαίου απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (τακτική αύξηση), εκτός αν η αύξηση γίνει, σύμφωνα με το άρθρο 24 (έκτακτη αύξηση). Σε κάθε περίπτωση αύξησης η απόφαση του αρμόδιου οργάνου υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 24 Έκτακτη αύξηση κεφαλαίου

- 1. α) Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία από τη σύσταση της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.
- β) Η ανωτέρω εξουσία μπορεί να χορηγείται στο διοικητικό συμβούλιο και με απόφαση της γενικής συνέλευσης, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία. Στην περίπτωση αυτή, το κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται κατά ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το τριπλάσιο του κεφαλαίου, που υπάρχει κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο η εξουσία για αύξηση του κεφαλαίου.
- γ) Η εξουσία αυτή του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία για κάθε χορηγούμενη ανανέωση. Η ισχύς κάθε ανανέωσης αρχίζει από την παρέλευση της διάρκειας ισχύος της προηγούμενης. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης για χορήγηση ή ανανέωση της εξουσίας αύξησης του κεφαλαίου από το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
- 2. Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορίζεται ότι, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία από τη σύσταση της εταιρείας, η γενική συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, να αυξάνει το κεφάλαιο, μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, συνολικά μέχρι το οκταπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.

- 3. Απαγορεύεται στις εταιρείες, στο καταστατικό των οποίων προβλέπονται μία ή περισσότερες από τις δυνατότητες των παραγράφων 1 και 2, να αναγράφουν σε οποιοδήποτε έντυπο, διαφήμιση, δημοσίευμα ή άλλο έγγραφο, ως κεφάλαιο το ποσό μέχρι το οποίο δικαιούται κατά τις παραγράφους 1 και 2 να εκδώσει νέες μετοχές το διοικητικό συμβούλιο ή η γενική συνέλευση.
- 4. Οι έκτακτες αυξήσεις του κεφαλαίου που αποφασίζονται, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 συνιστούν τροποποίηση του καταστατικού, δεν υπόκεινται όμως σε διοικητική έγκριση, όπου αυτή απαιτείται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 9.
- 5. Η δυνατότητα του διοικητικού συμβουλίου να αυξάνει το κεφάλαιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκείται παράλληλα με την αντίστοιχη δυνατότητα της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 25 Απόφαση και διαδικασία αύξησης κεφαλαίου

- 1. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, η απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρείας πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον το ποσό της αύξησης, τον τρόπο και την προθεσμία κάλυψής της, τον αριθμό και το είδος των μετοχών που θα εκδοθούν, την ονομαστική αξία και την τιμή διάθεσης αυτών.
- 2. Στο πλαίσιο της τακτικής αύξησης κεφαλαίου, η γενική συνέλευση μπορεί με την απόφαση για την αύξηση να εξουσιοδοτήσει το διοικητικό συμβούλιο, όπως αυτό προσδιορίσει την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών, ή, επί εκδόσεως προνομιούχων μετοχών με δικαίωμα απόληψης τόκου, το επιτόκιο και τον τρόπο υπολογισμού του. Η διάρκεια ισχύος της εξουσιοδότησης προσδιορίζεται στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Εφόσον χορηγείται η ανωτέρω εξουσιοδότηση προς το διοικητικό συμβούλιο, η προθεσμία καταβολής του κεφαλαίου κατά το άρθρο 20 αρχίζει από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται κατά περίπτωση η τιμή διάθεσης των μετοχών ή και το επιτόκιο ή ο τρόπος προσδιορισμού του. Η εξουσιοδότηση υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- 3. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης που αφορά την αύξηση του κεφαλαίου και η απόφασή της που παρέχει εξουσία στο διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του κεφαλαίου, υπόκεινται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετόχων, των οποίων τα δικαιώματα θίγονται από τις αποφάσεις αυτές. Τα δικαιώματα αυτά δεν θεωρείται ότι θίγονται, ιδίως εφόσον η αύξηση γίνεται χωρίς νέες εισφορές και οι νέες μετοχές, που θα εκδοθούν ανά κατηγορία, παρέχουν τα ίδια δικαιώματα με τις αντίστοιχες παλαιές, διατίθενται δε στους μετόχους της αντίστοιχης κατηγορίας σε αριθμό ανάλογο με τις μετοχές που ήδη κατέχουν, ώστε να μην μεταβάλλονται τα ποσοστά συμμετοχής των μετόχων κάθε κατηγορίας. Η έγκριση της απόφασης της γενικής συνέλευσης που αφορά την αύξηση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
- 4. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 3, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψη-

φοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Άρθρο 26 Δικαίωμα προτίμησης

- 1. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος, καθώς και σε περίπτωση έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των μετόχων που υφίστανται κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο κεφάλαιο. Το καταστατικό μπορεί να επεκτείνει το δικαίωμα προτίμησης και σε περιπτώσεις αύξησης με εισφορές σε είδος. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι, αν η εταιρεία έχει ήδη εκδώσει μετοχές περισσότερων κατηγοριών, στις οποίες τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στα κέρδη ή στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης είναι διαφορετικά μεταξύ τους, είναι δυνατή η αύξηση του κεφαλαίου με μετοχές μιας μόνο από τις κατηγορίες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους των άλλων κατηγοριών μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας, στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.
- 2. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται μέσα στην προθεσμία, την οποία όρισε το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή, με την επιφύλαξη τήρησης της προθεσμίας καταβολής του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 20, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκατεσσάρων (14) ημερών. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 25, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης δεν αρχίζει πριν από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου για τον προσδιορισμό της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών ή του τυχόν επιτοκίου. Στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος από τους λοιπούς μετόχους ορίζεται, ομοίως, από το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και αρχίζει από την επομένη της ημέρας, κατά την οποία λήγει η προθεσμία για τους μετόχους της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.
- 3. Σε περίπτωση κατά την οποία το όργανο της εταιρείας που αποφάσισε την αύξηση του κεφαλαίου παρέλειψε να ορίσει προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, την προθεσμία αυτή ορίζει με απόφασή του το διοικητικό συμβούλιο, μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπονται από το άρθρο 20.
- 4. Μετά το τέλος των προθεσμιών αυτών και εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση στο καταστατικό, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, διατίθενται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας κατά την κρίση του σε τιμή όχι κατώτερη της τιμής που καταβάλλουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι. Το καταστατικό ή το όργανο που αποφάσισε την αύξηση και πάντως το διοικητικό συμβούλιο που διαθέτει τις μετοχές που απέμειναν, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να δίνουν προτεραιότητα στους μετόχους, που άσκησαν ήδη το δικαίωμα προτίμησης, καθώς και σε άλλα πρόσωπα που κατέχουν εν γένει τίτλους μετατρέψιμους σε μετοχές.

5. Η πρόσκληση για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, στην οποία μνημονεύεται υποχρεωτικά και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα, υποβάλλεται με επιμέλεια της εταιρείας σε δημοσιότητα. Στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται ευρύτερη δημοσιότητα. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 25, η πρόσκληση και η γνωστοποίηση της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος προτίμησης, κατά τα ανωτέρω, μπορούν να παραλειφθούν, εφόσον στη γενική συνέλευση παρέστησαν μέτοχοι που εκπροσωπούσαν το σύνολο του κεφαλαίου και έλαβαν γνώση της προθεσμίας που τάχθηκε για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης ή δήλωσαν την απόφασή τους για την από αυτούς άσκηση ή μη του δικαιώματος προτίμησης. Η δημοσίευση της πρόσκλησης μπορεί να αντικατασταθεί με συστημένη επιστολή «επί αποδείξει».

Άρθρο 27 Περιορισμός ή αποκλεισμός του δικαιώματος προτίμησης

- 1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης του προηγούμενου άρθρου. Για να ληφθεί η απόφαση αυτή, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να υποβάλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση στην οποία αναφέρονται οι λόγοι που επιβάλλουν τον περιορισμό ή την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης και στην οποία δικαιολογείται η τιμή ή η κατώτατη τιμή που προτείνεται για την έκδοση των νέων μετοχών. Η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου και η απόφαση της γενικής συνέλευσης υποβάλλονται σε δημοσιότητα.
- 2. Δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, όταν οι μετοχές αναλαμβάνονται από πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις επενδύσεων, που έχουν δικαίωμα να δέχονται τίτλους προς φύλαξη, για να προσφερθούν στους μετόχους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου. Επίσης, δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης, όταν η αύξηση κεφαλαίου έχει σκοπό τη συμμετοχή του προσωπικού στο κεφάλαιο της εταιρείας, σύμφωνα με τα άρθρα 113 και 114.
- 3. Το κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί εν μέρει με εισφορές σε μετρητά και εν μέρει με εισφορές σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, πρόβλεψη του οργάνου που αποφασίζει την αύξηση, κατά την οποία οι μέτοχοι που εισφέρουν είδος δεν συμμετέχουν και στην αύξηση με εισφορές σε μετρητά, δεν συνιστά αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, αν η αναλογία της αξίας των εισφορών σε είδος, σε σχέση με τη συνολική αύξηση, είναι ίδια, τουλάχιστον, με την αναλογία της συμμετοχής στο κεφάλαιο των μετόχων που προβαίνουν στις εισφορές αυτές. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με εισφορές εν μέρει σε μετρητά και εν μέρει σε είδος, η αξία των εισφορών σε είδος πρέπει να έχει αποτιμηθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 πριν από τη λήψη της σχετικής απόφασης.
- 4. Το καταστατικό ή η απόφαση της γενικής συνέλευσης που παρέχουν εξουσία έκτακτης αύξησης του κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 24, μπορούν να παράσχουν στο διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση, που αποφασίζουν, το μεν διοικητικό συμβούλιο με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των με-

λών του, η δε γενική συνέλευση με απλή απαρτία και πλειοψηφία, και την εξουσία περιορισμού ή αποκλεισμού του δικαιώματος προτίμησης. Στην περίπτωση όπου το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει αυτό για τον περιορισμό ή τον αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, η έκθεση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πρέπει να εξηγεί γιατί επιλέγεται η κατάργηση του δικαιώματος να γίνει με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, και να υποβληθεί σε δημοσιότητα.

Άρθρο 28 Δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου σε περιπτώσεις αύξησης

- 1. Αν η κάλυψη του ποσού της αύξησης του κεφαλαίου δεν είναι πλήρης, το κεφάλαιο αυξάνεται μέχρι το ποσό της κάλυψης, μόνο εφόσον στην απόφαση για αύξηση προβλέπεται ρητά αυτή η δυνατότητα.
- 2. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης του κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να προσαρμόσει, με την απόφασή του για την πιστοποίηση της καταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 20, το άρθρο του καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προσδιορίζεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τη μερική κάλυψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 29 Μείωση κεφαλαίου

- 1. Για τη μείωση κεφαλαίου απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν η μείωση γίνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 21 ή την παράγραφο 6 του άρθρου 49.
- 2. Το κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από το ελάχιστο όριο που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 15, εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου τουλάχιστον έως το ελάχιστο όριο ή την ταυτόχρονη μετατροπή της εταιρείας σε εταιρεία άλλης νομικής μορφής. Στην αύξηση αυτή οι μέτοχοι της εταιρείας έχουν δικαίωμα προτίμησης ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί πριν από τη μείωση. Στο δικαίωμα αυτό ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27.
- 3. Η πρόσκληση για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης και η απόφαση της τελευταίας για τη μείωση του κεφαλαίου πρέπει να ορίζουν κατ' ελάχιστο το σκοπό της μείωσης αυτής και τον τρόπο πραγματοποίησής της.
- 4. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης για μείωση κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Επιπρόσθετα η απόφαση αυτή πρέπει να αναρτάται και στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.
- 5. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αφορά τη μείωση του κεφαλαίου, τελεί υπό την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της θιγόμενης κατηγορίας, που λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

6. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 5, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

Άρθρο 30 Προστασία δανειστών σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου

- 1. Δεν γίνεται καμία καταβολή στους μετόχους από το αποδεσμευόμενο με τη μείωση ενεργητικό της εταιρείας, αν οι δανειστές της εταιρείας, των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν από τη δημοσιότητα της απόφασης για τη μείωση, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του προηγούμενου άρθρου και είναι ληξιπρόθεσμες, υποβάλουν στην εταιρεία αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης των παραπάνω καταβολών μέσα σε προθεσμία σαράντα (40) ημερών από την παραπάνω δημοσιότητα και δεν ικανοποιηθούν πλήρως ή δεν διακανονίσουν με την εταιρεία τις απαιτήσεις τους.
- 2. Οι δανειστές των μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων μπορούν, εφόσον θεωρούν ότι με τις παραπάνω καταβολές τίθεται σε κίνδυνο η ικανοποίηση των απαιτήσεών τους, να υποβάλουν στην εταιρεία αντιρρήσεις κατά της πραγματοποίησης των παραπάνω καταβολών μέσα στην ίδια προθεσμία.
- 3. Για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων των δανειστών μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων κατά την παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την επάρκεια των προσφερόμενων από την εταιρεία ασφαλειών, αποφαίνεται το δικαστήριο, το οποίο κρίνει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση της εταιρείας. Αν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Αν οι δανειστές των μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων αποδείξουν, ότι η πραγματοποίηση των καταβολών ενόψει της εταιρικής περιουσίας, που θα απομείνει μετά την πραγματοποίηση της μείωσης, λαμβανομένων υπόψη και των τυχόν ασφαλειών, που ήδη διαθέτουν, θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους, το δικαστήριο επιτρέπει την καταβολή των αποδεσμευόμενων με τη μείωση ποσών μόνο με τον όρο της τήρησης όρων ή της παροχής επαρκών ασφαλειών, το είδος και την έκταση των οποίων καθορίζει το δικαστήριο. Καταβολές στους μετόχους που γίνονται κατά παράβαση των παραπάνω διατάξεων είναι άκυρες.
- 4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και όταν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

Άρθρο 31 Ειδικοί τρόποι μείωσης του κεφαλαίου

1. Επιτρέπεται η ολική ή μερική μείωση κεφαλαίου σε είδος, ως προς την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 17 και 18 για την αποτίμηση των εισφορών σε είδος. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση της γενικής συνέ-

λευσης πρέπει να περιγράφει με ακρίβεια τα περιουσιακά στοιχεία που θα περιέλθουν σε καθένα από τους μετόχους. Αποτίμηση των στοιχείων σε είδος δεν απαιτείται, αν οι μέτοχοι αποφασίσουν ομόφωνα τον τρόπο υλοποίησης της μείωσης. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 30 ισχύουν σε κάθε περίπτωση

2. Επιτρέπεται η μείωση κεφαλαίου με σκοπό το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 30 δεν εφαρμόζονται, εφόσον το ύψος του ειδικού αυτού αποθεματικού δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου, όπως αυτό διαμορφώνεται μετά την μείωση. Το ανωτέρω ειδικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο προς το σκοπό εκ νέου κεφαλαιοποίησής του ή του συμψηφισμού του προς απόσβεση ζημιών της εταιρείας.

Άρθρο 32 Απόσβεση του κεφαλαίου

- 1. Η γενική συνέλευση μπορεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία να αποφασίσει την ολική ή μερική απόσβεση του κεφαλαίου. Με καταστατική πρόβλεψη, η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει την ολική ή μερική απόσβεση του κεφαλαίου και με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης για απόσβεση του κεφαλαίου υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.
  - 2. Η απόσβεση δεν συνιστά μείωση του κεφαλαίου.
- 3. Η απόσβεση γίνεται με καταβολή στους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους. Η απόσβεση επιτρέπεται μόνο με τη χρησιμοποίηση σχηματισμένων ειδικών αποθεματικών ή κάνοντας χρήση των ποσών που επιτρέπεται να διανεμηθούν με τις προϋποθέσεις των άρθρων 159 και 160. Η απόσβεση μπορεί να γίνει επίσης και με ολική ή μερική απαλλαγή των μετόχων από την υποχρέωση καταβολής του καλυφθέντος και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.
- 4. Οι μέτοχοι, των οποίων οι μετοχές έχουν αποσβεστεί, διατηρούν τα δικαιώματά τους από τη μετοχική σχέση, με εξαίρεση το δικαίωμα επιστροφής της εισφοράς τους και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του ελάχιστου μερίσματος, σύμφωνα με το άρθρο 161, που εισπράττεται μόνο από τις μετοχές που δεν έχουν αποσβεστεί.
- 5. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η εγκυρότητα της απόφασης της γενικής συνέλευσης που αφορά την απόσβεση του κεφαλαίου εξαρτάται από την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετόχων που τα δικαιώματά τους θίγονται από την απόφαση αυτή. Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
- 6. Για τη σύγκληση της ιδιαίτερης συνέλευσης κατά την παράγραφο 5, τη συμμετοχή σε αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία, καθώς και την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη γενική συνέλευση των μετόχων.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΟΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Άρθρο 33 Οι εκδιδόμενοι τίτλοι

- 1. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να εκδίδει τα ακόλουθα είδη τίτλων:
  - α) μετοχές,
  - β) ομολογίες,
  - γ) τίτλους κτήσης μετοχών (warrants),
  - δ) ιδρυτικούς τίτλους, και
- ε) άλλους τίτλους, οι οποίοι προβλέπονται από ειδικές διατάξεις.
- 2. Οι παραπάνω τίτλοι μπορούν να εκδίδονται σε επιμέρους κατηγορίες, όπως ο νόμος ορίζει ή αποφασίζει το αρμόδιο για έκδοσή τους όργανο. Η εταιρεία μπορεί να εκδίδει τίτλους της ίδιας κατηγορίας σε διαδοχικές στο χρόνο σειρές.
- 3. Σε περίπτωση που εκδίδονται ταυτόχρονα περισσότερα είδη ή κατηγορίες τίτλων, είναι δυνατόν να προβλέπεται κατά τους όρους έκδοσής τους ότι η κτήση τίτλου ενός είδους ή μιας κατηγορίας επιτρέπεται μόνο με την προϋπόθεση ταυτόχρονης κτήσης ορισμένου αριθμού εκδιδόμενων τίτλων άλλου είδους ή άλλης κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό, σε σχέση με μετοχές ή ιδρυτικούς τίτλους, ή στους όρους έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών ή στο πρόγραμμα έκδοσης ομολογιών, ότι μέχρι την επέλευση ορισμένης προθεσμίας ή μέχρι την πλήρωση ορισμένης αίρεσης ή για όλη τη διάρκεια της εταιρείας ή των οικείων τίτλων, οι ανωτέρω τίτλοι μπορούν να διατεθούν (μεταβιβασθούν ή επιβαρυνθούν) μόνο από κοινού.
- 4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την κοινωνία, το ενέχυρο και την επικαρπία και εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι τίτλοι εκδίδονται και μεταβιβάζονται μόνο με το σύνολο των δικαιωμάτων που περιλαμβάνουν και δεν επιτρέπεται η χωριστή διάθεση ορισμένων δικαιωμάτων.
- 5. Το καταστατικό ή, κατά περίπτωση, οι όροι έκδοσης των οικείων τίτλων μπορούν να αποκλίνουν από τη διάταξη της παραγράφου 4. Επί μετοχών το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει τη χωριστή διάθεση μόνο του δικαιώματος απόληψης κερδών, για χρονική διάρκεια που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από τη διάθεση του δικαιώματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΕΤΟΧΕΣ

Άρθρο 34 Διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές

Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας διαιρείται σε μετοχές. Οι μετοχές μπορούν να ενσωματώνονται σε μετοχικούς τίτλους μιας ή περισσότερων μετοχών ή, με τις προϋποθέσεις του νόμου, να είναι άυλες.

Άρθρο 35 Ονομαστική αξία μετοχών

- 1. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί σε ποσό κατώτερο των τεσσάρων λεπτών (0,04) του ευρώ ούτε ανώτερο των εκατό (100) ευρώ. Η ονομαστική αξία των μετοχών πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις μετοχές. Κατ' εξαίρεση, μετοχές που ανήκουν σε μια σειρά ή κατηγορία μπορούν να έχουν διαφορετική ονομαστική αξία από τις άλλες.
- 2. Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη του αρτίου.
- 3. Η διαφορά που προκύπτει από την έκδοση μετοχών σε τιμή ανώτερη του αρτίου δεν μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών, μπορεί όμως να κεφαλαιοποιηθεί.

Άρθρο 36 Αρχή της ισότητας

- 1. Με εξαίρεση τις μετοχές που εκδίδονται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 38, κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου. Όλα τα δικαιώματα των μετόχων που απορρέουν από την μετοχή με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 38, είναι υποχρεωτικά ανάλογα προς το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει η μετοχή. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών η αρχή της ισότητας αφορά όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας.
- 2. Η εταιρεία διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση.

Άρθρο 37 Κοινές μετοχές

- 1. Οι εκδιδόμενες από την εταιρεία μετοχές είναι κοινές, εφόσον δεν ανήκουν σε ειδικά ρυθμιζόμενη στον παρόντα νόμο κατηγορία.
- 2. Η εταιρεία πρέπει να έχει μία τουλάχιστον κοινή μετοχή.
- 3. Οι κοινές μετοχές παρέχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος, εκτός από εκείνα που προβλέπονται για ορισμένες κατηγορίες μετοχών. Σε κάθε περίπτωση οι κοινές μετοχές παρέχουν δικαίωμα ψήφου και δικαίωμα απόληψης των κερδών και του προϊόντος της εκκαθάρισης της εταιρείας.

Άρθρο 38 Προνομιούχες μετοχές

1. Επιτρέπεται να ορίζεται με διατάξεις του καταστατικού προνόμιο υπέρ μετοχών. Το προνόμιο αυτό συνίσταται στη μερική ή ολική απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, του διανεμόμενου μερίσματος, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του καταστατικού, και στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που καταβλήθηκε από τους κατόχους των προνομιούχων μετοχών από το προϊόν μείωσης του κεφαλαίου ή της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής τούτων στα υπέρ το άρτιο ποσά, που είχαν τυχόν καταβληθεί. Επίσης, το καταστατικό επιτρέπεται να ορίζει ότι

σε περίπτωση μη διανομής μερίσματος σε μια ή περισσότερες χρήσεις, το προνόμιο υπέρ των μετοχών αφορά την προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις χρήσεις κατά τις οποίες δεν έγινε διανομή μερίσματος.

- 2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν σταθερό μέρισμα ή ότι συμμετέχουν εν μέρει μόνο στα κέρδη της εταιρείας. Χορήγηση άλλων προνομίων περιουσιακής φύσης, συμπεριλαμβανομένης της απόληψης ορισμένου τόκου ή της συμμετοχής, κατά προτεραιότητα, σε κέρδη από ορισμένη εταιρική δραστηριότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο καταστατικό, δεν αποκλείεται. Το καταστατικό, ομοίως, μπορεί να ορίζει ότι η απόληψη ορισμένου τόκου μπορεί να γίνει, με την προϋπόθεση ότι οι προνομιούχες μετοχές δεν θα συμμετέχουν στα κέρδη της εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται κατά την έκδοσή τους. Τα δικαιώματα που παρέχουν οι προνομιούχες μετοχές υπόκεινται στους περιορισμούς του άρθρου 159. Προνομιούχες μετοχές της ίδιας σειράς έκδοσης παρέχουν τα ίδια δικαιώματα.
- 3. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν επίσης να εκδοθούν και ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές ή σε προνομιούχες μετοχές άλλης κατηγορίας. Η μετατροπή γίνεται είτε υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού είτε με άσκηση σχετικού δικαιώματος του μετόχου, που έχει προβλεφθεί στο αρχικό καταστατικό ή την απόφαση για έκδοση των μετοχών. Οι όροι και οι προθεσμίες της μετατροπής ορίζονται στο καταστατικό. Το δικαίωμα της μετατροπής ασκείται από τον προνομιούχο μέτοχο ατομικά με δήλωσή του προς την εταιρεία και η μετατροπή ισχύει από τη λήψη της δήλωσης αυτής, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει άλλο χρονικό σημείο.
- 4. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν και χωρίς δικαίωμα ψήφου ή με δικαίωμα ψήφου περιοριζόμενο σε ορισμένα ζητήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Έκδοση μετοχών με πολλαπλό δικαίωμα ψήφου δεν επιτρέπεται.
- 5. Τα προνόμια που παρέχουν οι προνομιούχες μετοχές και ο περιορισμός του δικαιώματος ψήφου μπορούν να μεταβάλλονται στο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Τα προνόμια όμως μένουν σταθερά κατά το διάστημα της κάθε εταιρικής χρήσης.
- 6. Έκδοση νέων προνομιούχων μετοχών είναι δυνατή μόνο με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με τους όρους των άρθρων 25 παράγραφοι 3 και 4 και 26 παράγραφος 1.
- 7. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με τους όρους των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 25 μπορεί να αποφασίζεται η τροπή μέρους των κοινών μετοχών σε προνομιούχες, τηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται αναλόγως στην περίπτωση μετατροπής προνομιούχων μετοχών σε προνομιούχες μετοχές άλλης κατηγορίας.
- 8. Κατάργηση ή περιορισμός του προνομίου από την εταιρεία επιτρέπεται μόνο ύστερα από απόφαση, που λαμβάνεται σε ιδιαίτερη γενική συνέλευση των προνομιούχων μετόχων, στους οποίους αφορά το προνόμιο, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου προνομιούχου κεφαλαίου. Για τη σύγκληση της γενικής αυτής συνέλευσης, τη συμμετοχή σε αυτήν, την παροχή

πληροφοριών, την ψηφοφορία, καθώς και την ακυρότητα ή την ακύρωση των αποφάσεών της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές με τη γενική συνέλευση των μετόχων διατάξεις του νόμου. Για τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών, που δεν έχουν εκδοθεί ως μετατρέψιμες κατά την παράγραφο 3, σε κοινές απαιτείται, εκτός από την απόφαση των προνομιούχων μετόχων του πρώτου εδαφίου και απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που κατέχουν κοινές μετοχές, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του εκπροσωπούμενου κοινού κεφαλαίου. Η, κατά τα ανωτέρω, γενική συνέλευση των μετόχων που κατέχουν προνομιούχες και κοινές μετοχές, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 130.

9. Αν για τις προνομιούχες μετοχές εκδίδονται τίτλοι, πρέπει να αναγράφονται σ' αυτούς οι λέξεις «Προνομιούχος Μετοχή», καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά τους, όπως ιδίως «μετατρέψιμη» και «μετά» ή «άνευ ψήφου».

Άρθρο 39 Εξαγοράσιμες μετοχές

- 1. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την αύξηση κεφαλαίου με έκδοση εξαγοράσιμων μετοχών. Οι μετοχές αυτές μπορούν να εκδίδονται και ως προνομιούχες μετοχές με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38. Η εξαγορά γίνεται με δήλωση της εταιρείας ή του μετόχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό, και είναι έγκυρη μόνο με καταβολή του αντιτίμου της εξαγοράς κατά τα προβλεπόμενα στο καταστατικό.
- 2. Για την αύξηση του κεφαλαίου και την έκδοση των εξαγοράσιμων μετοχών, καθώς και για τον ενδεχόμενο αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 23 έως και 27.
- 3. Η δυνατότητα εξαγοράς τελεί με τις εξής προϋποθέσεις:
- α) η εξαγορά πρέπει να επιτρέπεται από το καταστατικό πριν από την ανάληψη των μετοχών που μπορούν να εξαγορασθούν,
- β) οι προς εξαγορά μετοχές πρέπει να έχουν πλήρως εξοφληθεί,
- γ) η εξαγορά μπορεί να γίνει με τη χρησιμοποίηση μόνο ποσών, που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 159 και 160, ή του προϊόντος νέας έκδοσης μετοχών που πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή, ή και ποσών που απελευθερώνονται με μείωση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 επ.,
- δ) ποσό ίσο με την ονομαστική αξία όλων των μετοχών που εξαγοράστηκαν πρέπει να αποτελέσει μέρος αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών. Τα προηγούμενα εδάφια δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που η εξαγορά έγινε με τη χρησιμοποίηση του προϊόντος νέας έκδοσης, η οποία πραγματοποιήθηκε με σκοπό την εξαγορά αυτή, ή ποσών που απελευθερώθηκαν με μείωση του κεφαλαίου,
  - ε) όταν, λόγω της εξαγοράς, προβλέπεται η καταβολή

πρόσθετου ποσού στους μετόχους, το ποσό αυτό δεν μπορεί να καταβληθεί παρά μόνο από τα ποσά που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 160, ή με μείωση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 επ. ή από αποθεματικό, διαφορετικό από το προβλεπόμενο στην προηγούμενη περίπτωση δ΄, το οποίο δεν μπορεί, εκτός από την περίπτωση μείωσης του καλυφθέντος κεφαλαίου, να διανεμηθεί στους μετόχους. Το αποθεματικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για την αύξηση του καλυφθέντος κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, για την κάλυψη των εξόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 ή των εξόδων έκδοσης μετοχών ή ομολογιών ή για την καταβολή πρόσθετου ποσού στους κατόχους των μετοχών ή των ομολογιών που πρέπει να εξαγορασθούν,

- στ) η εξαγορά υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- 4. Η δήλωση των μετόχων που κατέχουν εξαγοράσιμες μετοχές για την εξαγορά των μετοχών τους είναι υποχρεωτική για την εταιρεία μόνο αν κατά τον χρόνο λήψης της δήλωσης από την εταιρεία υπάρχουν ποσά που επιτρέπεται να διανεμηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 160 και είναι επαρκή για την ικανοποίηση της δήλωσης, πληρούνται δε και άλλοι όροι που τάσσει το καταστατικό. Σε διαφορετική περίπτωση η δήλωση δεν παράγει αποτελέσματα.
- 5. Οι εξαγοραζόμενες μετοχές υπόκεινται στο καθεστώς των ιδίων μετοχών κατά τις διατάξεις των άρθρων 49 και 50.
- 6. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να αποφασίζεται η τροπή μέρους των υφιστάμενων μετοχών σε εξαγοράσιμες, τηρουμένης σε κάθε περίπτωση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης των μετόχων. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της γενικής συνέλευσης για την τροπή υφιστάμενων μετοχών σε εξαγοράσιμες υπόκειται στην έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετοχών που θίγονται από την απόφαση αυτή, με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 29.

Άρθρο 40 Ονομαστικές μετοχές – Μετοχικοί τίτλοι

- 1. Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές. Οι ανώνυμες μετοχές που υφίστανται κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου υπόκεινται στις ρυθμίσεις του άρθρου 184.
- 2. Η εταιρεία οφείλει να τηρεί βιβλίο μετόχων. Στο βιβλίο αυτό καταχωρίζονται οι μέτοχοι, με αναγραφή του ονοματεπωνύμου ή της εταιρικής επωνυμίας και της διεύθυνσης ή της έδρας τους, καθώς και του επαγγέλματος και της εθνικότητας του κάθε μετόχου. Σε κάθε περίπτωση αναγράφεται ο αριθμός και η κατηγορία των μετοχών, που κατέχει κάθε μέτοχος. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την ηλεκτρονική τήρηση του βιβλίου ή και την τήρησή του από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, πιστωτικό ίδρυμα ή από επιχείρηση επενδύσεων, που έχουν το δικαίωμα να φυλάσσουν χρηματοπιστωτικά μέσα. Ως μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο βιβλίο αυτό.
- 3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την αποϋλοποίηση των μετοχών και των οριζομένων στις παραγράφους 4, 5, 6 και 7 του παρόντος άρθρου, η εταιρεία υποχρεούται να εκδώσει και να παραδώσει στους μετόχους

- μετοχικούς τίτλους. Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να είναι απλοί ή πολλαπλοί. Αν έχουν εκδοθεί πολλαπλοί τίτλοι, ύστερα από αίτηση κάθε μετόχου, η εταιρεία υποχρεούται να αντικαταστήσει τους υπάρχοντες τίτλους με νέους, που ενσωματώνουν μικρότερο αριθμό μετοχών.
- 4. Το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει την υποχρέωση της εταιρείας να εκδίδει μετοχικούς τίτλους. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο απόδειξης της μετοχικής ιδιότητας, προκειμένου να ασκηθούν τα δικαιώματα από τις μετοχές. Αν το καταστατικό δεν περιέχει σχετικό όρο, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν εκδίδονται μετοχικοί τίτλοι, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με βάση τα στοιχεία του βιβλίου που τηρείται κατά την παράγραφο 2 και, αν παρίσταται ανάγκη, με τα έγγραφα που κατέχει ο μέτοχος.
- 5. Οι μετοχές της εταιρείας μπορεί να τηρούνται σε λογιστική μορφή, ύστερα από αποϋλοποίηση ή ακινητοποίηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις. Το καταστατικό της εταιρείας προβλέπει τον εκ των ανωτέρω ειδικότερο τρόπο έκδοσης και τήρησης των μετοχών της σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων.
- 6. Σε περίπτωση μετοχών που έχουν εκδοθεί σε λογιστική μορφή κατά την παράγραφο 6, μέτοχος έναντι της εταιρείας θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή ο ταυτοποιούμενος ως τέτοιος μέσω των εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών.

Άρθρο 41 Μεταθίβαση των μετοχών με ειδική διαδοχή

- 1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 43 και 44, οι μετοχές είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες. Το ίδιο ισχύει και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης ή υπαγωγής της εταιρείας σε συλλογική διαδικασία.
- 2. Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται με καταχώριση στο βιβλίο μετόχων, που τηρείται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 40. Η καταχώριση χρονολογείται και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα μέτοχο και τον αποκτώντα ή τους πληρεξουσίους τους. Δεν απαιτείται υπογραφή της καταχώρισης, αν η εταιρεία λάβει αντίγραφο της σύμβασης μεταβίβασης μετοχών με τις υπογραφές των μερών ή πληροφορηθεί την κατάρτισή της με άλλο τρόπο που προβλέπεται στο καταστατικό. Επίσης, δεν απαιτείται υπογραφή της καταχώρισης σε περίπτωση τήρησης του βιβλίου, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 40. Ύστερα από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή επισημειώνονται από την εταιρεία επί του υπάρχοντος τίτλου, εφόσον έχει εκδοθεί, η μεταβίβαση που έγινε και τα στοιχεία του αποκτώντος που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
- 3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, η μεταβίβαση μετοχών σε λογιστική μορφή γίνεται μέσω λογαριασμών αξιών που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή διαμεσολαβητή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 42 Μεταθίβαση των μετοχών λόγω καθολικής διαδοχής

Σε περίπτωση καθολικής ή οιονεί καθολικής διαδοχής

επί μετοχών, ο διάδοχος εγγράφεται στο βιβλίο μετόχων ή στο μητρώο του κεντρικού αποθετηρίου ή στο λογαριασμό αξιών του εγγεγραμμένου διαμεσολαβητή κατά περίπτωση, μόλις προσκομιστούν με την επιμέλεια όποιου έχει έννομο συμφέρον στην εταιρεία ή, κατά περίπτωση, στο πρόσωπο που τηρεί το βιβλίο ή το μητρώο ή το λογαριασμό αξιών, τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη διαδοχή.

Άρθρο 43 Δεσμευμένες μετοχές

- 1. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την έκδοση δεσμευμένων μετοχών, των οποίων η μεταβίβαση εξαρτάται από την έγκριση της εταιρείας. Την έγκριση παρέχει το διοικητικό συμβούλιο ή η γενική συνέλευση κατά τις προβλέψεις του καταστατικού. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει τους λόγους για τους οποίους επιτρέπεται η άρνηση της έγκρισης.
- 2. Το καταστατικό μπορεί να ορίσει και άλλες μορφές περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, όπως ιδίως:
- α) το ανεπίτρεπτο της μεταβίβασης, αν οι μετοχές δεν προσφερθούν προηγουμένως στους λοιπούς μετόχους ή σε ορισμένους από αυτούς,
- β) την υπόδειξη, εκ μέρους της εταιρείας, μετόχου ή τρίτου που θα αποκτήσει τις μετοχές, αν ο μέτοχος επιθυμεί τη μεταβίβασή τους,
- γ) τον όρο ότι, προκειμένου να εγκριθεί η μεταβίβαση μετοχών σε τρίτο, ο τρίτος θα δεσμευθεί να αποκτήσει μετοχές και άλλων μετόχων, που θα προσφερθούν με τους ίδιους όρους με τους οποίους εγκρίνεται η μεταβίβαση ή και διαφορετικούς όρους, κατά τις διατάξεις του καταστατικού, ή
- δ) τον όρο ότι, σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών από μέτοχο σε τρίτο, οι λοιποί μέτοχοι θα υποχρεούνται να μεταβιβάσουν και αυτοί στον τρίτο ποσοστό αντίστοιχο μετοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού

Το καταστατικό πρέπει να ορίζει τη διαδικασία, τους όρους και την προθεσμία, μέσα στην οποία η εταιρεία εγκρίνει τη μεταβίβαση ή προβαίνει στην υπόδειξη αγοραστή. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών είναι ελεύθερη. Οι περιορισμοί της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται να καθιστούν τη μεταβίβαση αδύνατη. Μεταβιβάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του καταστατικού είναι άκυρες.

- 3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 2, αν η εταιρεία αρνηθεί να εγκρίνει τη μεταβίβαση των μετοχών ή δεν δίνει απάντηση στο μέτοχο μέσα στην προβλεπόμενη από το καταστατικό προθεσμία, υποχρεούται η εταιρεία, ύστερα από αίτηση του μετόχου και μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της, να εξαγοράσει τις μετοχές, σύμφωνα με το άρθρο 45. Η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 45 αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου.
- 4. Οι περιορισμοί στη μεταβίβαση δεν ισχύουν σε περίπτωση θανάτου, κατάσχεσης, πτώχευσης ή υπαγωγής του μετόχου σε άλλη συλλογική διαδικασία εκποίησης της περιουσίας του. Όμως το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι στις περιπτώσεις αυτές οι μετοχές εξαγοράζονται από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία, αντί πλήρους τιμήματος που προσδιορίζει το δικαστήριο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η υπόδειξη πρέπει να γίσες συν προσδιορίσες συ προσδιορίσες συ

νει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του περιστατικού και πρέπει να γνωστοποιείται κατά περίπτωση στον μέτοχο, τον κληρονόμο ή κληροδόχο, τον δανειστή, τον σύνδικο ή το όργανο της άλλης συλλογικής διαδικασίας. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι λοιποί μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά την αναλογία τους στο λοιπό κεφάλαιο της εταιρείας.

5. Το όργανο, που λαμβάνει την απόφαση έκδοσης ομολογιακού δανείου με ονομαστικές, μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες, μπορεί να αποφασίσει την εφαρμογή στις εκδιδόμενες ομολογίες των περιορισμών που αφορούν τη μεταβίβαση των μετοχών. Μεταβιβάσεις ομολογιών κατά παράβαση των περιορισμών αυτών είναι άκυρες.

Άρθρο 44 Δικαίωμα προαίρεσης

- 1. Συμφωνίες με τις οποίες παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης για μεταβίβαση ή απόκτηση μετοχών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά μπορούν να καταγραφούν στο βιβλίο μετόχων ή, επί άυλων μετοχών, στο μητρώο, με επιμέλεια των μερών. Αν το διοικητικό συμβούλιο ή ο τηρών το μητρώο βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης και αποδεικνύεται ότι εκπληρώθηκαν τυχόν προϋποθέσεις ή διατυπώσεις άσκησής του (συμπεριλαμβανομένης της καταβολής του τυχόν προβλεπόμενου τιμήματος) οφείλει να καταχωρίσει αμελλητί στο βιβλίο ή στο μητρώο τη μεταβολή του μετόχου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 41.
- 2. Στην συμφωνία της παραγράφου 1 μπορεί να τεθεί ρήτρα ότι μέχρι την άσκηση ή την απόσβεση του δικαιώματος προαίρεσης δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα μεταβίβαση των μετοχών. Έναντι τρίτων όμως η ρήτρα αυτή ισχύει μόνο αν έχει ειδικά μνημονευθεί στο βιβλίο μετόχων ή το μητρώο.

Άρθρο 45 Δικαίωμα της μειοψηφίας να ζητήσει την εξαγορά των μετοχών της από την εταιρεία

- 1. Ένας ή περισσότεροι μέτοχοι μπορούν, για τους λόγους που ορίζονται στην παράγραφο 2, να ζητήσουν με αγωγή από το δικαστήριο την εξαγορά των μετοχών τους από την εταιρεία, αν για τους λόγους αυτούς η παραμονή τους σε αυτήν καθίσταται, κατά τρόπο προφανή, ιδιαίτερα ασύμφορη. Το δικαίωμα αυτό υφίσταται με την προϋπόθεση ότι οι μέτοχοι που ζητούν την εξαγορά παρέστησαν στη γενική συνέλευση και αντιτάχθηκαν στη λήψη της σχετικής απόφασης, εκτός αν, στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2, ο λόγος εξαγοράς δεν σχετίζεται με τέτοια απόφαση.
  - 2. Εξαγορά μπορεί να ζητηθεί:
- α) αν η γενική συνέλευση αποφάσισε τη μεταφορά της έδρας της εταιρείας σε άλλο κράτος,
- β) αν η γενική συνέλευση αποφάσισε την εισαγωγή περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών ή την αλλαγή του σκοπού της εταιρείας, ή
- γ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό, εφόσον προβλέπει και σχετική προθεσμία για την άσκηση της αγωγής της παραγράφου 1.
- 3. Η αγωγή της παραγράφου 1 μπορεί να ασκηθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη συντέλεση της σχετικής τρο-

ποποίησης του καταστατικού. Στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 η αγωγή ασκείται εντός της προθεσμίας που προβλέπει το καταστατικό.

- 4. Το δικαστήριο, που δικάζει και δέχεται την αγωγή, ορίζει το αντάλλαγμα της εξαγοράς, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, που διενεργείται από τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 17. Αν οι μέτοχοι που ζήτησαν την εξαγορά δεν αποδέχονται το τίμημα που προσδιορίζεται κατά τα ανωτέρω, μπορούν να αρνηθούν την εξαγορά, επιβαρύνονται όμως με τα έξοδα της δίκης για τον προσδιορισμό της αξίας των μετοχών τους.
- 5. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας αν η εξαγορά που διατάσσεται, κατά το παρόν άρθρο, δεν ολοκληρωθεί μέσα σε ορισμένη προθεσμία, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.
- 6. Στις ανωτέρω περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7 του άρθρου 49 και του άρθρου 50.
- 7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ.

Άρθρο 46

Δικαίωμα της μειοψηφίας για εξαγορά των μετοχών της από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, αν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί τουλάχιστον το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) του κεφαλαίου της, ένας ή περισσότεροι από τους λοιπούς μετόχους μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο με αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ετών από τότε που ο μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό, την εξαγορά της συμμετοχής τους από τον μέτοχο αυτόν. Στο ποσοστό του κεφαλαίου της εταιρείας που κατέχει ο παραπάνω μέτοχος συνυπολογίζονται τα ποσοστά που κατέχουν: α) συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, και β) τα στενά μέλη οικογένειας αυτού, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α΄ του ν. 4308/2014.
- 2. Στην εξαγορά τους παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 45.

Άρθρο 47 Εξαγορά των μετοχών της μειοψηφίας από τον πλειοψηφούντα μέτοχο

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια πρόταση αγοράς κινητών αξιών, αν ένας μέτοχος απέκτησε μετά την ίδρυση της εταιρείας και διατηρεί το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) τουλάχιστον του κεφαλαίου της, μπορεί να εξαγοράσει τις μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων έναντι ανταλλάγματος, που πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία των μετοχών αυτών. Το δικαίωμα αυτό ασκείται μέσα σε πέντε (5) έτη από τότε που ο πλειοψηφών μέτοχος απέκτησε το παραπάνω ποσοστό.
- 2. Στον έλεγχο των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος εξαγοράς και στον προσδιορισμό του ανταλλάγματος προβαίνει, ύστερα από αίτηση του πλειοψηφού-

- ντος μετόχου, το δικαστήριο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Ο αιτών υποβάλλει στο δικαστήριο έκθεση πραγματογνωμοσύνης, που συντάσσεται από τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 17. Τα πρόσωπα αυτά ορίζει ο αιτών. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται να παράσχει στα πρόσωπα αυτά όλα τα αναγκαία οικονομικά στοιχεία. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την έκθεση των πραγματογνωμόνων.
- 3. Ο πλειοψηφών μέτοχος οφείλει να παρακαταθέσει το συνολικό αντάλλαγμα, που αντιστοιχεί στις μετοχές της μειοψηφίας, σε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αναλαμβάνει να καταβάλει το αντάλλαγμα στους δικαιούχους μετόχους, ύστερα από έλεγχο της νομιμοποίησής τους. Η καταβολή γίνεται με την παράδοση των μετοχικών τίτλων, εφόσον έχουν εκδοθεί. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφυλαχθεί του δικαιώματος να παρακαταθέσει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το μέρος του ανταλλάγματος που δεν αναζητήθηκε για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Η ανωτέρω παρακατάθεση συνοδεύεται από τη δικαστική απόφαση της παραγράφου 2 και αντίγραφο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης. Οι μειοψηφούντες μέτοχοι δικαιούνται να λάβουν αντίγραφα των παραπάνω εγγράφων έναντι του κόστους αυτών.
- 4. Η άσκηση του δικαιώματος της παραγράφου 1 γίνεται, με ποινή ακυρότητας, με σχετική δημόσια δήλωση, που περιλαμβάνει:
- α) την επωνυμία της εταιρείας, τα στοιχεία αυτού που ασκεί το δικαίωμα και το ποσοστό που ο τελευταίος έχει στην εταιρεία,
- β) τα στοιχεία και το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος και τον προσδιορισμό του ανταλλάγματος, και
- γ) τα στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος όπου έχει γίνει η παρακατάθεση του ανταλλάγματος και από το οποίο οι μέτοχοι της μειοψηφίας μπορούν να εισπράξουν το αντάλλαγμα, καθώς και τις τυχόν προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτού. Ιδιαίτερα, πρέπει να επισημαίνεται η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να παρακαταθέσει το αντάλλαγμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.
- 5. Η δήλωση της παραγράφου 4 υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Από την ημερομηνία της δημοσίευσης, οι μετοχές των μειοψηφούντων μετόχων περιέρχονται αυτοδικαίως στον πλειοψηφούντα μέτοχο και οι πρώτοι μπορούν να εισπράξουν αμέσως το αντάλλαγμα. Αν έχουν εκδοθεί μετοχικοί τίτλοι, μέχρι την παράδοσή τους κατά την παράγραφο 3 ενσωματώνουν μόνο το δικαίωμα λήψης του ανταλλάγματος.
- 6. Αν τα στοιχεία των μετόχων της μειοψηφίας είναι γνωστά, η δήλωση της παραγράφου 5 μπορεί να αντικατασταθεί με ατομική γνωστοποίηση προς αυτούς, με τρόπο που αποδεικνύει την παραλαβή της. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβίβαση των μετοχών κάθε μετόχου επέρχεται κατά το χρόνο της τελευταίας γνωστοποίησης, η οποία πρέπει να συντελεσθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πρώτη. Σχετική ειδοποίηση για το χρόνο της πρώτης και της τελευταίας γνωστοποίησης γίνεται με νέα δήλωση του μετόχου που ασκεί το δικαίωμα εξαγοράς με τον ίδιο τρόπο.
- 7. Η μεταβίβαση των μετοχών δεν κωλύεται από τυχόν άσκηση ενδίκων μέσων, αίτησης ανάκλησης ή μεταρρύθμισης ή τριτανακοπής κατά της απόφασης που διαπίστωσε τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος εξαγο-

ράς και όρισε το αντάλλαγμα. Στην περίπτωση αυτή, αξίωση αποζημίωσης δεν αποκλείεται.

Άρθρο 48 Ίδιες μετοχές – πρωτότυπη κτήση

- 1. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να προβεί σε κάλυψη δικών της μετοχών.
- 2. Σε περίπτωση που τις μετοχές της εταιρείας ανέλαβε πρόσωπο που ενεργεί στο δικό του όνομα αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό τις ανέλαβε για δικό του λογαριασμό.
- 3. Κατά τη σύσταση της εταιρείας οι ιδρυτές και, σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, υποχρεούνται να καταβάλουν την αξία των μετοχών που έχουν αναληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Οι πιο πάνω ιδρυτές ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου απαλλάσσονται από αυτή την υποχρέωση αν αποδείξουν ότι δεν τους βαρύνει οποιαδήποτε υπαιτιότητα.

Άρθρο 49 Ίδιες μετοχές – παράγωγη κτήση

- 1. Με την επιφύλαξη της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων που βρίσκονται στην ίδια θέση και των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς, η εταιρεία μπορεί, η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει μετοχές της που έχουν ήδη εκδοθεί, μόνο όμως ύστερα από έγκριση της γενικής συνέλευσης, η οποία ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπόμενων αποκτήσεων και, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- 2. Οι αποκτήσεις της παραγράφου 1 γίνονται με ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με τις εξής προϋποθέσεις:
- α) Η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- β) Η απόκτηση μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών τις οποίες είχε αποκτήσει προηγουμένως η εταιρεία και διατηρεί, και των μετοχών τις οποίες απέκτησε πρόσωπο, το οποίο ενεργούσε στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της εταιρείας, δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου της παραγράφου 1 του άρθρου 159.
- γ) Η συναλλαγή μπορεί να αφορά μόνο μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως.
- 3. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζεται προκειμένου για μετοχές που αποκτώνται είτε από την ίδια την εταιρεία είτε από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, με σκοπό να διανεμηθούν στο προσωπικό της εταιρείας ή στο προσω-

πικό εταιρείας συνδεδεμένης με αυτή κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α΄251). Η διανομή των μετοχών του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 113 και 114, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από το χρόνο απόκτησης των μετοχών αυτών, μετά την πάροδο της οποίας έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

- 4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται:
- a) στις μετοχές που αποκτήθηκαν σε εκτέλεση απόφασης για μείωση του κεφαλαίου ή ως συνέπεια εξαγοράς μετοχών,
- β) στις μετοχές που αποκτήθηκαν ύστερα από καθολική μεταβίβαση περιουσίας,
- γ) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και έχουν αποκτηθεί από χαριστική αιτία ή έχουν αποκτηθεί από πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ως προμήθεια για αγορά,
- δ) στις μετοχές που αποκτήθηκαν με βάση υποχρέωση που προκύπτει από το νόμο ή δικαστική απόφαση με σκοπό την προστασία των μειοψηφούντων μετόχων, κυρίως σε περίπτωση συγχώνευσης με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 75 του κ.ν. 2190/1920 (Α΄37/1963), αλλαγής του σκοπού ή της μορφής της εταιρείας, μεταφοράς της έδρας στο εξωτερικό ή επιβολής περιορισμών στη μεταβίβαση των μετοχών, καθώς και στις μετοχές που αποκτήθηκαν με σκοπό την ικανοποίηση υποχρεώσεων της εταιρείας από ανταλλάξιμο ομολογιακό δάνειο, και
- ε) στις μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και αποκτήθηκαν με πλειστηριασμό μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης που πραγματοποιήθηκε για την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρείας έναντι του κυρίου των μετοχών αυτών.
- Οι αποκτήσεις κατά τις περιπτώσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων των αποκτήσεων που έγιναν, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, δεν επιτρέπεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.
- 5. Οι μετοχές, που αποκτήθηκαν στις περιπτώσεις β΄ έως ε΄, της παραγράφου 4 , πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών το αργότερο από το χρόνο της απόκτησής τους, εκτός αν η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που η εταιρεία μπορεί να έχει αποκτήσει από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- 6. Οι μετοχές που δεν μεταβιβάζονται στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 5 ακυρώνονται. Η ακύρωση αυτή γίνεται με μείωση του κεφαλαίου κατά το αντίστοιχο ποσό, με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Η μεταβίβαση των μετοχών, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να γίνει και μετά την πάροδο της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 5, το αργότερο μέχρι την ακύρωσή τους.
- 7. Οι μετοχές που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 και 6 πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησής τους. Αν δεν μεταβιβασθούν στην προθεσμία αυτή, ακυρώνονται, με αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6.

Άρθρο 50 Μεταχείριση των ιδίων μετοχών

- 1. Η κατοχή από την εταιρεία ιδίων μετοχών είτε άμεσα από την ίδια είτε μέσω προσώπου που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, επιφέρει την αναστολή των δικαιωμάτων που απορρέουν από τις μετοχές αυτές. Ειδικότερα ισχύουν τα ακόλουθα:
- α) Αναστέλλονται τα δικαιώματα παράστασης στη γενική συνέλευση και ψήφου. Οι μετοχές αυτές δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό απαρτίας.
- β) Τα μερίσματα που αντιστοιχούν στις ίδιες μετοχές προσαυξάνουν το μέρισμα των λοιπών μετόχων.
- γ) Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου, το δικαίωμα προτίμησης που αντιστοιχεί στις ίδιες μετοχές δεν ασκείται και προσαυξάνει το δικαίωμα των λοιπών μετόχων, εκτός αν το όργανο που αποφασίζει την αύξηση αποφασίσει τη μεταβίβαση του δικαιώματος, ολικά ή μερικά, σε πρόσωπα που δεν ενεργούν για λογαριασμό της εταιρείας. Αν η αύξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται χωρίς καταβολή εισφορών, οι ίδιες μετοχές συμμετέχουν στην αύξηση αυτή.
- 2. Όταν η εταιρεία έχει αποκτήσει δικές της μετοχές είτε η ίδια είτε με πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, πρέπει να αναφέρονται στην έκθεση διαχείρισης τουλάχιστον:
- α) οι λόγοι των αποκτήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης,
- β) ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτήθηκαν και μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν.
- γ) σε περίπτωση κτήσης ή μεταβίβασης από επαχθή αιτία, η αξία των μετοχών, και
- δ) ο αριθμός και η ονομαστική αξία του συνολικού αριθμού των μετοχών που κατέχονται από την εταιρεία, καθώς και το τμήμα του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν.

Άρθρο 51 Παροχή πιστώσεων κ.λπ. για απόκτηση ιδίων μετοχών

- 1. Η εταιρεία δεν επιτρέπεται, με ποινή ακυρότητας, να προβαίνει σε προκαταβολές, να χορηγεί δάνεια ή να παρέχει εγγυήσεις με σκοπό την απόκτηση των μετοχών της από τρίτους, εκτός αν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:
- α) Οι παραπάνω συναλλαγές πραγματοποιούνται με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου με εύλογους όρους αγοράς, ιδίως όσον αφορά τους τόκους που εισπράττει η εταιρεία και τις εγγυήσεις που λαμβάνει προς εξασφάλιση των απαιτήσεών της. Η φερεγγυότητα του τρίτου ή σε περίπτωση πολυμερών συναλλαγών, κάθε αντισυμβαλλομένου, πρέπει να ερευνάται με την προσήκουσα επιμέλεια.
- β) Οι παραπάνω συναλλαγές αποφασίζονται, πριν πραγματοποιηθούν, από τη γενική συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει στη γενική συνέλευση γραπτή έκθεση, στην οποία αναφέρονται οι λόγοι της συναλλαγής, το ενδιαφέρον που αυτή παρουσιάζει για την εταιρεία, οι όροι της συναλλαγής, οι κίνδυνοι που αυτή εμπεριέχει για τη ρευστότητα και τη φερεγ-

- γυότητα της εταιρείας και η τιμή στην οποία ο τρίτος θα αποκτήσει τις μετοχές. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- γ) Η συνολική χρηματοδοτική συνδρομή που παρέχεται σε τρίτους σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159. Για τον υπολογισμό του ποσού αυτού συνυπολογίζεται κάθε μείωση των ιδίων κεφαλαίων που ενδέχεται να έχει προκύψει με την απόκτηση, από την εταιρεία ή για λογαριασμό της, ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 49. Η εταιρεία συμπεριλαμβάνει στον ισολογισμό, μεταξύ των στοιχείων του παθητικού, ένα αποθεματικό μη διανεμητέο, ίσο με το ποσό της συνολικής χρηματοδοτικής συνδρομής.
- 2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις προκαταβολών, δανείων ή εγγυήσεων που χορηγούνται από θυγατρικές εταιρείες κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 για την απόκτηση μετοχών της μητρικής από τρίτους, καθώς και από ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες, στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η ανώνυμη εταιρεία.
- 3. Σε περιπτώσεις όπου συμβαλλόμενοι σε συναλλαγή της παραγράφου 1 είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας ή της μητρικής εταιρείας, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 ή η ίδια η μητρική εταιρεία ή πρόσωπα που ενεργούν στο όνομά τους, αλλά για λογαριασμό των παραπάνω προσώπων ή της μητρικής εταιρείας, η έκθεση της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, από την οποία εμφαίνεται ότι η συναλλαγή δεν συγκρούεται με τα συμφέροντα της εταιρείας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζεται το άρθρο 99.
- 4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται στις συναλλαγές που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των τρεχουσών συναλλαγών των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και στις συναλλαγές που πραγματοποιούνται με σκοπό την κτήση μετοχών από ή για το προσωπικό της εταιρείας ή εταιρείας συνδεδεμένης με αυτήν. Σε κάθε περίπτωση, οι συναλλαγές αυτές δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.

Άρθρο 52 Αποκτήσεις ιδίων μετοχών κ.λπ. μέσω τρίτων

- 1. Απαγορεύεται σε ανώνυμη εταιρεία να λαμβάνει δικές της μετοχές, καθώς και μετοχές μητρικής της εταιρείας, ως ενέχυρο για την εξασφάλιση δανείων που χορηγούνται από αυτήν ή άλλων απαιτήσεών της. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τις τρέχουσες συναλλαγές πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων χρηματοδοτικών οργανισμών.
- 2. Η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή μετοχών ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία, στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει, άμεσα ή έμμεσα κυριαρχική επιρροή, θεωρείται ότι έγιναν από την ίδια την ανώνυμη εταιρεία. Το τεκμήριο αυτό ισχύει και στην περίπτωση που η άλλη εταιρεία

υπόκειται στο δίκαιο τρίτης χώρας και έχει νομική μορφή ανάλογη με την μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας.

- 3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, αποκτήσεις μετοχών μητρικής εταιρείας από θυγατρική της είναι επιτρεπτές στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η απόκτηση ιδίων μετοχών κατά το άρθρο 49. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην ενεχύραση μετοχών.
- 4. Το στοιχείο α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 50 εφαρμόζεται και στις μετοχές των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
  - 5. Η παράγραφος 2 του δεν εφαρμόζεται:
- α) Όταν η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή γίνεται για λογαριασμό προσώπου διαφορετικού αυτού που αναλαμβάνει, αποκτά ή κατέχει και εφόσον το πρόσωπο αυτό δεν είναι ούτε η ανώνυμη εταιρεία που αναφέρεται στην παράγραφο 3, ούτε άλλη εταιρεία στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει άμεσα ή έμμεσα την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή στην οποία μπορεί να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα κυριαρχική επιρροή.
- β) Όταν η ανάληψη, η απόκτηση ή η κατοχή γίνεται από την άλλη εταιρεία ως κατ' επάγγελμα διενεργούσα πράξεις επί τίτλων και με την ιδιότητά της αυτή, με τον όρο ότι είναι μέλος ρυθμιζόμενης αγοράς που βρίσκεται ή λειτουργεί σε κράτος-μέλος ή ότι έχει λάβει άδεια λειτουργίας ή υπόκειται στην εποπτεία αρχής κράτους-μέλους που είναι αρμόδια για την εποπτεία των κατ' επάγγελμα διενεργούντων πράξεις επί τίτλων, στους οποίους, τηρουμένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνονται και τα πιστωτικά ιδρύματα.
- γ) Όταν η κατοχή μετοχών της ανώνυμης εταιρείας από την άλλη εταιρεία είναι αποτέλεσμα απόκτησης η οποία έλαβε χώρα σε χρόνο κατά τον οποίο η σχέση των δύο εταιρειών δεν πληρούσε τα κριτήρια της παραγράφου 3.

Άρθρο 53 Κοινωνία επί μετοχών

- 1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 33, οι μετοχές είναι αδιαίρετες, μπορούν όμως να αποτελέσουν αντικείμενο κοινωνίας.
- 2. Αν μετοχή ανήκει ή περιέλθει σε περισσότερους, οι κοινωνοί οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Για όσο διάστημα δεν τον υποδεικνύουν, τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μετοχές αναστέλλονται, δηλώσεις δε που έχουν σχέση με την μετοχική ιδιότητα των κοινωνών μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς. Αντί να υποδείξουν κοινό εκπρόσωπο, οι κοινωνοί μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό διαχειριστή κατά το άρθρο 790 του ΑΚ.

Άρθρο 54 Ενέχυρο και επικαρπία επί μετοχών

- 1. Οι μετοχές μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή επικαρπίας.
- 2. Αν δεν έχει συμφωνηθεί κάτι άλλο, σε περίπτωση επικαρπίας ή ενεχύρου επί μετοχών, το δικαίωμα ψήφου

στη γενική συνέλευση ασκείται από τον επικαρπωτή ή τον ενεχυραστή. Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει αντίθετη συμφωνία.

3. Το πρόσωπο που, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 έχει το δικαίωμα ψήφου, δικαιούται να ασκεί και τα λοιπά μη περιουσιακά δικαιώματα του μετόχου.

Άρθρο 55 Κλοπή, απώλεια κ.λπ. του μετοχικού τίτλου

Σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του τίτλου μετοχής, με τις τυχόν υπάρχουσες και μη αποχωρισθείσες από αυτόν μερισματαποδείξεις, εφαρμόζονται τα άρθρα 843 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΙΤΛΟΙ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 56 Έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών

- 1. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση τίτλων που παρέχουν στους δικαιούχους το διαπλαστικό δικαίωμα απόκτησης μετοχών που εκδίδονται από την εταιρεία (τίτλοι κτήσης μετοχών). Οι τίτλοι κτήσης μετοχών μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ.
- 2. Η γενική συνέλευση με απόφασή της, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, καθώς και το διοικητικό συμβούλιο μπορούν να αποφασίζουν την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών με τις προϋποθέσεις και μέσα στα όρια των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 24. Η παράγραφος 5 του άρθρου 24 εφαρμόζεται αναλόγως.
- 3. Το όργανο που αποφασίζει την έκδοση των τίτλων κτήσης μετοχών ορίζει το χρόνο, τον τρόπο και το τυχόν τίμημα έκδοσης των τίτλων και τον τρόπο καταβολής του, την προθεσμία άσκησης των δικαιωμάτων και τους λοιπούς όρους άσκησης του δικαιώματος που ενσωματώνουν οι τίτλοι, την κατηγορία και τον αριθμό των μετοχών που θα εκδοθούν, την αξία ή τον τρόπο υπολογισμού της αξίας των μετοχών, που θα καταβληθεί κατά την άσκηση του δικαιώματος, τον αριθμό των μετοχών, των οποίων παρέχει δικαίωμα κτήσης κάθε τίτλος, την προσαρμογή όρων των τίτλων και των δικαιωμάτων τους σε περιπτώσεις εταιρικών πράξεων και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.
- 4. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, για την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών από τη γενική συνέλευση, καθώς και για την παροχή εξουσίας στο διοικητικό συμβούλιο για την έκδοση τέτοιων τίτλων εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 25.
- 5. Στις αποφάσεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει και τους όρους έκδοσης των τίτλων κτήσης μετοχών.
- 6. Σε κάθε περίπτωση έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών παρέχεται δικαίωμα προτίμησης υπέρ των μετόχων κατά το χρόνο της έκδοσης, ανάλογα με τη συμμετοχή τους

στο υφιστάμενο κεφάλαιο. Οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 εφαρμόζονται αναλόγως.

- 7. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης της έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 28.
  - 8. Οι τίτλοι κτήσης μετοχών είναι ονομαστικοί.
- 9. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως 43 εφαρμόζονται αναλόγως επί τίτλων κτήσης μετοχών, εκτός αν οι όροι των τελευταίων προβλέπουν διαφορετικά.

Άρθρο 57 Απόκτηση ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών

- 1. Η εταιρεία δεν μπορεί να προβεί σε κάλυψη δικών της τίτλων κτήσης μετοχών, ούτε να λαμβάνει σε ενέχυρο δικούς της υφιστάμενους τίτλους κτήσης μετοχών της ίδιας ή μετοχών της μητρικής της εταιρείας, για την εξασφάλιση δανείων που χορηγούνται από αυτήν ή άλλων απαιτήσεών της. Η διάταξη του άρθρου 51 εφαρμόζεται αναλόγως.
- 2. Με την επιφύλαξη των όρων των τίτλων ή άλλης ειδικής διάταξης νόμου, καθώς και της αρχής της ίσης μεταχείρισης των κατόχων τίτλων που βρίσκονται στην ίδια θέση και των διατάξεων για την κατάχρηση της αγοράς, η εταιρεία μπορεί, η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει τίτλους της που έχουν ήδη εκδοθεί, μόνο όμως ύστερα από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, για την οποία δεν επιτρέπεται ανάθεση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 1, η οποία αιτιολογεί την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος από τις προβλεπόμενες αποκτήσεις. Η απόφαση ορίζει υποχρεωτικά το σκοπό και τους όρους των αποκτήσεων, τον ανώτατο αριθμό τίτλων που είναι δυνατόν να αποκτηθούν, τη διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες και, σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης. Οι ως άνω προϋποθέσεις δεν απαιτούνται προκειμένου για την απόκτηση τίτλων της εταιρείας ύστερα από καθολική μεταβίβαση περιουσίας ή από χαρι-
- 3. Οι αποκτήσεις της παραγράφου 2 από επαχθή αιτία γίνονται με τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:
- α) Ότι έχει υποβληθεί στο διοικητικό συμβούλιο έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας σχετικά με το εύλογο του ανώτατου ορίου της αξίας απόκτησης των τίτλων από την εταιρεία, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους των δικαιωμάτων των τίτλων, καθώς και την απαγόρευση άσκησής τους από την εταιρεία.
- β) Η απόκτηση των τίτλων δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο του οριζομένου στην παράγραφο 1 του άρθρου 159.
- 4. Σε περίπτωση απόκτησης από την εκδότρια ιδίων τίτλων με σκοπό την απόσβεση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από αυτούς, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει αμέσως τους αποκτώμενους τίτλους. Αν η απόκτηση ιδίων τίτλων γίνεται λόγω καθολικής μεταβίβασης περιουσίας ή από χαριστική αιτία, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα οπό την απόκτησή τους να αποφασίσει αν θα ακυρώσει τους τίτλους ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους, καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.
  - 5. Οι τίτλοι που αποκτήθηκαν κατά παράβαση των δια-

τάξεων των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 πρέπει να μεταβιβασθούν μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από το χρόνο απόκτησής τους. Αν δεν μεταβιβασθούν στην προθεσμία αυτή, ακυρώνονται.

Άρθρο 58 Άσκηση δικαιώματος

- 1. Η άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών γίνεται με μονομερή δήλωση του δικαιούχου προς την εταιρεία, έναντι καταβολής σε αυτήν ποσού, το ύψος ή ο τρόπος προσδιορισμού του οποίου έχει ορισθεί από το όργανο που αποφάσισε την έκδοση των τίτλων ή εξουσιοδοτήθηκε σχετικώς. Ενόσω η εκδότρια έχει ίδιους τίτλους κτήσης μετοχών ή τίτλους κτήσης μετοχών της μητρικής της εταιρείας, απαγορεύεται η άσκηση του εξ αυτών δικαιώματος.
- 2. Απαγορεύεται η ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται με την άσκηση δικαιωμάτων κτήσης μετοχών να υπερβαίνει το άθροισμα του ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 1 και του τυχόν ποσού που καταβλήθηκε στην εταιρεία κατά την απόκτηση των τίτλων.
- 3. Με την άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών και την καταβολή του προβλεπόμενου στην παράγραφο 1 ποσού, σύμφωνα με τα παραπάνω, επέρχεται αύξηση του κεφαλαίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση έκδοσης των τίτλων. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας άσκησης του δικαιώματος κτήσης μετοχών να αναπροσαρμόσει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας.
- 4. Κατά την άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών δεν ισχύουν οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου.
- 5. Για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν σε ισχύ οι τίτλοι κτήσης μετοχών, σχηματίζεται αποθεματικό, μη δυνάμενο να διανεμηθεί, ίσο με το τυχόν ποσό του τιμήματος που καταβλήθηκε στην εταιρεία κατά την απόκτηση των τίτλων. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση των δικαιωμάτων κτήσης μετοχών, το καταβληθέν τίμημα προσαυξάνει τον λογαριασμό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

ΚΕΦΛΑΙΑΟ Δ΄ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Άρθρο 59 Γενικές διατάξεις

- 1. Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από ανώνυμη εταιρεία (εκδότρια) και διαιρείται σε ομολογίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν απαίτηση ενός ή πολλών ομολογιούχων έναντι της εκδότριας κατά τους όρους του δανείου. Η ανάληψη του ομολογιακού δανείου από ένα πρόσωπο ή η συγκέντρωση όλων των ομολογιών σε έναν ομολογιούχο, καθώς και η ενσωμάτωση του δανείου σε μία ομολογία δεν αίρουν το χαρακτήρα του δανείου ως ομολογιακού.
- 2. Για την έκδοση ομολογιακού δανείου αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο, εκτός αν ο νόμος ή το καταστατικό ορίζουν διαφορετικά. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να εξουσιοδοτείται μέλος ή μέλη του για να καθορίζουν τους όρους του δανείου, εκτός από το

ύψος και την κατηγορία του.

- 3. Οι ομολογίες μπορούν να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές, σε ΠΜΔ ή σε μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ), κατά την έννοια της περίπτωσης 23 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018.
- 4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη διάθεση ομολογιακού δανείου με δημόσια προσφορά, η έκδοση ομολογιακών δανείων οποιασδήποτε κατηγορίας δεν υπόκειται σε περιορισμό ποσού, εκτός αν στο καταστατικό της εκδότριας ορίζεται διαφορετικά.
- 5. Οι ομολογίες μπορούν να είναι ενσώματες ή άυλες, ονομαστικές ή ανώνυμες. Κατ' εξαίρεση είναι υποχρεωτικά ονομαστικές οι ομολογίες που είναι μετατρέψιμες σε μετοχές, καθώς και οι ομολογίες που είναι ανταλλάξιμες με ομολογίες ή άλλους τίτλους, που είναι εκ του νόμου ονομαστικοί. Στην περίπτωση ενσώματων ομολογιών δεν απαιτείται να αναγράφονται όλοι οι όροι των ομολογιών στους τίτλους, αλλά αρκεί να αναφέρονται η επωνυμία της εκδότριας, το ύψος του ομολογιακού δανείου, η ονομαστική αξία της ομολογίας, το επιτόκιο, η λήξη του ομολογιακού δανείου, οι τυχόν εξασφαλίσεις, η ημερομηνία του προγράμματος και, αν εκδίδονται περισσότερες σειρές ομολογιών με το ίδιο πρόγραμμα, η σειρά στην οποία ανήκουν οι ομολογίες που ενσωματώνονται στον τίτλο. Επί ονομαστικών ομολογιών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, οι όροι του ομολογιακού δανείου δύνανται να προβλέπουν ότι δεν εκδίδονται ομολογιακοί τίτλοι. Στην περίπτωση αυτή οι όροι του ομολογιακού δανείου ορίζουν τον τρόπο απόδειξης της ιδιότητας του ομολογιούχου, προκειμένου να ασκηθούν τα δικαιώματα εκ των ομολογιών, όπως η τήρηση βιβλίου ομολογιούχων από την εταιρεία ή τον εκπρόσωπο. Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 40 εφαρμόζεται αναλογικά.
- 6. Οι ομολογίες μπορεί να εκδίδονται και να τηρούνται σε λογιστική μορφή, ύστερα από αποϋλοποίηση ή ακινητοποίηση του συνόλου ή μέρους των ομολογιών ενός ομολογιακού δανείου εκ μέρους της εκδότριας ή κατόχου ομολογιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των Οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012 (ΕΕ L 257/28.8.2014) και τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή ως ομολογιούχος έναντι της εταιρείας και του εκπροσώπου θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή ο ταυτοποιούμενος ως τέτοιος μέσω των εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών.

Άρθρο 60 Όροι και πρόγραμμα ομολογιακού δανείου

1. Οι όροι του ομολογιακού δανείου, ιδίως αυτοί που αφορούν το ανώτατο ποσό του δανείου, τη μορφή, την ονομαστική αξία ή τον αριθμό των ομολογιών, τον τρόπο καταβολής του ομολογιακού δανείου, το επιτόκιο, τον τρόπο προσδιορισμού αυτού, τα ωφελήματα και τις εξασφαλίσεις που παρέχονται στους ομολογιούχους, τον ορισμό πληρεξουσίου καταβολών, την οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδα, το εφαρμοστέο δίκαιο, τα αρμόδια δικαστήρια, την τυχόν συμφωνία διαιτησίας, το χρόδια

- νο αποπληρωμής και εν γένει της εξόφλησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ομολογίες, τη διαδικασία καταγγελίας και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να διατεθούν οι ομολογίες, καθορίζονται ελεύθερα από την εκδότρια.
- 2. Το ομολογιακό δάνειο μπορεί να περιλαμβάνει και άλλους όρους. Ενδεικτικά επιτρέπονται οι εξής όροι:
- α) ότι αντί καταβολής τόκου θα αποδίδονται στους ομολογιούχους άλλες ομολογίες που εκδίδονται από την εκδότρια για το σκοπό αυτόν,
- β) ότι το ομολογιακό δάνειο δεν έχει ρητή λήξη, οπότε η εκδότρια εξοφλεί το ομολογιακό δάνειο κατά το χρόνο της επιλογής της,
- γ) ότι η υποχρέωση καταβολής τόκου ή επιστροφής του κεφαλαίου τελεί υπό αίρεση,
- δ) ότι οι ομολογιούχοι δανειστές θα ικανοποιούνται ύστερα από τους υπόλοιπους πιστωτές της εκδότριας ή ύστερα από ορισμένη κατηγορία πιστωτών,
- ε) ότι το ομολογιακό δάνειο είναι εξασφαλισμένο με εμπράγματες ή άλλες ασφάλειες,

Το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου συμφωνείται ελεύθερα, χωρίς να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις για το ανώτατο δικαιοπρακτικό επιτόκιο.

- 3. Η εκδότρια εκδίδει πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου, το οποίο περιέχει τους όρους του δανείου και δεσμεύει τον ομολογιούχο και κάθε καθολικό ή ειδικό διάδοχό του, καθώς και κάθε τρίτο που έλκει δικαιώματα από τα παραπάνω πρόσωπα.
- 4. Στο πρόγραμμα ορίζονται επίσης ο τρόπος απόδειξης της ιδιότητας του ομολογιούχου για την είσπραξη των τόκων και του κεφαλαίου και γενικά για την άσκηση των δικαιωμάτων από τις ομολογίες. Αν το πρόγραμμα δεν περιέχει σχετική πρόβλεψη, σε περίπτωση ενσώματων ομολογιών απαιτείται η προσκόμιση των τίτλων και η σημείωση της άσκησης του δικαιώματος επ' αυτών, ενώ σε περίπτωση ομολογιών σε λογιστική μορφή η απόδειξη της ιδιότητας του ομολογιούχου διενεργείται βάσει ενημέρωσης από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση.
- 5. Αν δεν εκδίδεται ενημερωτικό δελτίο σε σχέση με το ομολογιακό δάνειο, το πρόγραμμα πρέπει να περιέχει τον ιστότοπο, στον οποίο είναι αναρτημένες οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες χρήσεις της εταιρείας, στο μέτρο που υφίστανται. Αν δεν υπάρχει τέτοιος ιστότοπος, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να προσαρτώνται στο πρόγραμμα.
- 6. Από τη λήξη του ομολογιακού δανείου ο ομολογιούχος ασκεί τα δικαιώματά του ατομικώς, εκτός αν προβλέπουν διαφορετικά οι όροι του δανείου.
- 7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα, δεν επιτρέπεται η τροποποίηση του δανείου με όρους που είναι δυσμενέστεροι για τους ομολογιούχους των αρχικών, εκτός αν η συνέλευση των ομολογιούχων έχει δώσει την έγκρισή της με πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) του συνόλου της ονομαστικής αξίας των ομολογιών, οι κάτοχοι των οποίων έχουν δικαίωμα ψήφου. Η έγκριση αυτή δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 68.
- 8. Ενδεικτικά η συνέλευση των ομολογιούχων μπορεί να εγκρίνει, σύμφωνα με την παράγραφο 7 την τροποποίηση του προγράμματος σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:
  - α) τη μεταβολή του χρόνου που καθίστανται απαιτητοί

οι τόκοι, για την μεταβολή του ύψους του επιτοκίου ή ακόμη και για το μηδενισμό αυτού,

- β) τη μεταβολή του χρόνου που καθίσταται απαιτητό το κεφάλαιο ή και για τον περιορισμό του ύψους του κεφαλαίου.
- γ) την εισαγωγή όρου, σύμφωνα με τον οποίο οι ομολογιούχοι δανειστές θα ικανοποιούνται ύστερα από ορισμένους ή όλους τους υπολοίπους πιστωτές,
- δ) την κεφαλαιοποίηση του ομολογιακού δανείου ή την τροπή του σε άλλους τίτλους ή για την ανταλλαγή των ομολογιών με τίτλους εκδόσεως της εκδότριας ή τρίτου,
- ε) την εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης ή για την υποκατάσταση ασφαλειών του ομολογιακού δανείου με άλλες ή για την παραίτηση από ασφάλειες,
- στ) την παραίτηση από το δικαίωμα καταγγελίας ή τον περιορισμό αυτού,
- ζ) για τη μεταβολή του νομίσματος του ομολογιακού δανείου.
- η) την αναδοχή, στερητική ή σωρευτική, των υποχρεώσεων από το ομολογιακό δάνειο,
- θ) την τροποποίηση οποιουδήποτε άλλου όρου του προγράμματος ή οποιασδήποτε σύμβασης σε σχέση με το ομολογιακό δάνειο.

Άρθρο 61 Μεταβίβαση ομολογιών

- 1. Οι ομολογίες μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του δανείου, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 43. Περιορισμοί στη δυνατότητα μεταβίβασης τελούν με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του v. 3156/2003 (Α΄ 157).
- 2. Οι διατάξεις των άρθρων 41 και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί ομολογιών. Οι ανώνυμες ομολογίες μεταβιβάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.

Άρθρο 62 Απόκτηση ομολογιών από την εκδότρια

- 1. Με την επιφύλαξη των όρων του δανείου ή των διατάξεων του παρόντος νόμου ή άλλης ειδικής διάταξης νόμου, επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό, χρονικό ή άλλο περιορισμό η απόκτηση ιδίων ομολογιών από την εκδότρια, καθώς και η εκ νέου διάθεσή τους.
- 2. Σε περίπτωση απόκτησης από την εκδότρια ιδίων ομολογιών με σκοπό την οριστική μείωση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από το δάνειο, η εκδότρια υποχρεούται να ακυρώσει τις αποκτώμενες ομολογίες αμέσως. Αν η απόκτηση ιδίων ομολογιών γίνεται λόγω καθολικής διαδοχής ή δωρεάς, η εκδότρια οφείλει το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την απόκτησή τους να γνωστοποιήσει προς τους ομολογιούχους του ίδιου προγράμματος αν θα ακυρώσει τις ομολογίες ή θα προβεί σε εκ νέου διάθεσή τους, καθορίζοντας στην περίπτωση αυτή το χρόνο και τον τρόπο διάθεσης.
- 3. Αν οι ομολογίες που αποκτώνται από την εκδότρια είναι μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες, ολικά ή μερικά, με μετοχές της εκδότριας, απαγορεύεται στην εκδότρια η άσκηση του δικαιώματος μετατροπής ή ανταλλαγής. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ανταλλαγή ανταλλάξιμων ομολογιών, αν κατά το χρόνο της ανταλλαγής συντρέχουν γι' αυτήν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 49 προϋ-

ποθέσεις για την κτήση ιδίων μετοχών, τουλάχιστον μέχρι του ποσού των ανταλλασσόμενων ιδίων μετοχών.

Άρθρο 63 Συνέλευση των ομολογιούχων

- 1. Η οργάνωση των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου σε ομάδα είναι υποχρεωτική:
- α) σε περίπτωση έκδοσης οποιουδήποτε είδους δανείου που εισάγεται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ, εκτός αν έχει διάρκεια κατά την έκδοσή του μικρότερη του ενός (1) έτους,
- β) σε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου των άρθρων 10 και 11 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157) και
- γ) σε κάθε περίπτωση έκδοσης ομολογιακού δανείου, που εξασφαλίζεται με εμπράγματες ασφάλειες.
- Σε κάθε άλλη περίπτωση, η οργάνωση των ομολογιούχων σε ομάδες είναι προαιρετική. Η ομάδα δεν έχει νομική προσωπικότητα.
- 2. Η ομάδα των ομολογιούχων λαμβάνει αποφάσεις σε συνέλευση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους του δανείου, δεν επιτρέπεται όμως να καθιερώνει άνιση μεταχείριση μεταξύ των ομολογιούχων, εκτός αν συναινεί ο ομολογιούχος που υφίσταται δυσμενή μεταχείριση. Ειδικά για τις αποφάσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 60, στο μέτρο που αφορούν συμφωνία εξυγίανσης του άρθρου 100 του Πτωχευτικού Κώδικα ή σχέδιο αναδιοργάνωσης του άρθρου 107 του Πτωχευτικού Κώδικα, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο τρίτα (2/3) της συνολικής ονομαστικής αξίας των ομολογιών με δικαίωμα ψήφου.
- 3. Κάθε ομολογία παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων. Αν δεν έχει συμφωνηθεί κάτι άλλο, σε περίπτωση επικαρπίας ή ενεχύρου επί ομολογιών, το δικαίωμα ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων ασκείται από τον επικαρπωτή ή τον ενεχυραστή. Οι όροι του δανείου μπορεί να απαγορεύουν αντίθετη συμφωνία.
- 4. Η εκδότρια στερείται του δικαιώματος ψήφου για τις ομολογίες τις οποίες κατέχει η ίδια. Το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει ότι στερούνται του δικαιώματος ψήφου και πρόσωπα που συνδέονται με την εκδότρια με τους δεσμούς που ορίζει το πρόγραμμα. Σε περίπτωση ομολογιακών δανείων εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ στερείται σε κάθε περίπτωση του δικαιώματος ψήφου στη συνέλευση των ομολογιούχων πρόσωπο που κατέχει ποσοστό που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το ένα τέταρτο (1/4) του κεφαλαίου της εκδότριας. Ομολογιούχος δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί στη συνέλευση από πρόσωπο που έχει κάποια από τις ιδιότητες της παραγράφου 2 του άρθρου 99 σε σχέση με την εκδότρια.
- 5. Η συνέλευση των ομολογιούχων συγκαλείται οποτεδήποτε από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή το διοικητικό συμβούλιο ή τον εκκαθαριστή ή τον σύνδικο της πτώχευσης της εκδότριας. Οι όροι του δανείου προβλέπουν υποχρεωτικά το ελάχιστο ποσοστό επί του συνολικού ανεξόφλητου υπολοίπου του ομολογιακού δανείου, που πρέπει να συγκεντρώνουν ένας ή περισσότεροι ομολογιούχοι, προκειμένου να μπορούν να ζητήσουν από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων τη σύγκληση της συνέλευσης των ομολογιούχων. Σε κάθε περίπτωση, η πρόσκληση δημοσιεύεται ή αποστέλλεται με τα μέσα που προβλέπουν οι όροι του δανείου σε όλους τους ομολογιούχους με ευθύνη του συγκαλούντος και αναφέρει

τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

6. Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο ή στους όρους του δανείου, για τη σύγκληση, τη λειτουργία και τη λήψη των αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων, καθώς και για την ελαττωματικότητα τούτων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί γενικών συνελεύσεων των μετόχων. Τυχόν ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης των ομολογιούχων για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορεί να προταθεί μετά πάροδο έξι (6) μηνών από τη λήψη της απόφασης.

Άρθρο 64 Εκπρόσωπος των ομολογιούχων

- 1. Σε κάθε περίπτωση οργάνωσης των ομολογιούχων σε ομάδα, ορίζεται υποχρεωτικά από την εκδότρια εκπρόσωπος των ομολογιούχων με έγγραφη σύμβαση.
- 2. Εκπρόσωπος των ομολογιούχων ορίζεται μόνο πιστωτικό ίδρυμα ή εταιρεία συνδεδεμένη κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα), με πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων ή κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή διαχειριστής οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ) κατά την έννοια της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 στοιχείο (β΄) (αα) του ν. 4209/2013 (Α΄ 253) ή διαχειριστής εταιρείας επιχειρηματικού κεφαλαίου κατά την έννοια του στοιχείου γ΄ του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 115) ή πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης από τις αναφερόμενες στο άρθρο 117 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 176) ή Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Σε περίπτωση που υπάρχει μόνο ένας ομολογιούχος, αυτός μπορεί να ορίζεται ως εκπρόσωπος, ακόμη και αν δεν πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου πιστωτικό ίδρυμα, επιχείρηση επενδύσεων, κεντρικό αποθετήριο, ΔΟΕΕ ή διαχειριστής εταιρείας επιχειρηματικού κεφαλαίου πρέπει να λειτουργεί νόμιμα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Σε περίπτωση που υπάρχει μόνο ένας ομολογιούχος, αυτός μπορεί να ορίζεται ως εκπρόσωπος, ακόμη και αν δεν πληροί τις προϋποθέσεις των προηγούμενων εδαφίων.
- 3. Απαγορεύεται ο ορισμός ως εκπροσώπου των ομολογιούχων:
- α) της εκδότριας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014,
- β) εταιρείας που έχει παράσχει οποιουδήποτε είδους εμπράγματη ή προσωπική ασφάλεια για την εξασφάλιση υποχρεώσεων που απορρέουν από το ομολογιακό δάνειο.
- γ) εταιρείας η οποία έχει εκδώσει μετοχές, ομολογίες ή άλλους τίτλους που είναι ανταλλάξιμοι στο πλαίσιο του ομολογιακού δανείου. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν το άθροισμα της αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων τίτλων που έχει εκδώσει η εταιρεία, που πρόκειται να ορισθεί ως εκπρόσωπος των ομολογιούχων, δεν υπερβαίνει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής αξίας των μετοχών, ομολογιών και άλλων τίτλων που προσφέρονται στο πλαίσιο της ανταλλαγής.

Άρθρο 65 Καθήκοντα εκπροσώπου

- 1. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους έναντι της εκδότριας και των τρίτων και ενεργεί για την προάσπιση των συμφερόντων των ομολογιούχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, τους όρους του δανείου και τις αποφάσεις της συνέλευσης των ομολογιούχων.
- 2. Επί ομολογιών που τηρούνται σε λογιστική μορφή, ο εκπρόσωπος συνεργάζεται με το κεντρικό αποθετήριο ή τους εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές, κατά περίπτωση, για την καταχώριση των ομολογιών στους λογαριασμούς των δικαιούχων τους και την παρακολούθηση των μεταβολών στα πρόσωπα αυτών.
- 3. Ο εκπρόσωπος εκπροσωπεί τους ομολογιούχους δικαστικώς και εξωδίκως. Ειδικότερα:
- α) Όπου κατά τις κείμενες διατάξεις απαιτείται η εγγραφή του ονόματος του ομολογιούχου, εγγράφεται η επωνυμία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο ακριβής προσδιορισμός του ομολογιακού δανείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την καταχώριση δικαιούχων άυλων ομολογιών και ομολογιών που υπόκεινται σε ακινητοποίηση.
- β) Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων ασκεί στο όνομά του, με μνεία της ιδιότητάς του και του ότι ενεργεί για λογαριασμό της ομάδας των ομολογιούχων, χωρίς να απαιτείται ειδική εξουσιοδότηση από τη συνέλευση των ομολογιούχων, εκτός αν τέτοια ειδική εξουσιοδότηση απαιτείται κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου ή της σύμβασης ορισμού του εκπροσώπου, τα κάθε είδους ένδικα μέσα και βοηθήματα, τακτικά και έκτακτα, με τα οποία σκοπείται η παροχή οριστικής ή προσωρινής ένδικης προστασίας, τις κάθε είδους διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, περιλαμβανομένης και της κατάσχεσης, της αναγγελίας και επαλήθευσης των απαιτήσεων των ομολογιούχων σε πλειστηριασμούς, πτωχεύσεις, ειδικές ή δικαστικές εκκαθαρίσεις και τις δίκες που αφορούν την εκτέλεση ή την πτώχευση και κάθε άλλη διαδικασία αναγκαστικής ή συλλογικής εκτέλεσης.
- γ) Για την παραίτηση από ένδικο βοήθημα ή ένδικο μέσο, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή θέσης στην ειδική διαχείριση του ν. 4307/2014 (Α΄ 246) της εκδότριας ή άλλου υπόχρεου, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου, καθώς και για το συμβιβασμό, την κατάρτιση συμφωνίας εξυγίανσης του άρθρου 100 του Πτωχευτικού Κώδικα με την εκδότρια ή άλλο υπόχρεο, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου ή την παροχή ψήφου σε σχέδιο αναδιοργάνωσης κατά τα άρθρα 107 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα, απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των ομολογιούχων.
- 4. Ο εκπρόσωπος καταθέτει, αμέσως με την είσπραξή τους, τα κεφάλαια που προορίζονται για την εξόφληση υποχρεώσεων από τα ομολογιακά δάνεια, υποχρεωτικά σε χωριστή έντοκη κατάθεση που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Στην κατάθεση γίνεται ειδική μνεία ότι αυτή αποτελεί χωριστή περιουσία διακριτή από την περιουσία του εκπροσώπου των ομολογιούχων και του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο κατατίθεται. Τα κεφάλαια και οι τόκοι αποδίδονται στους ομολογιούχους κατά το λόγο των απαιτήσεων καθενός από αυτούς, όπως ορίζεται στο ομολογιακό δά-

- νειο. Εμπράγματη ασφάλεια που παρέχεται για λογαριασμό των ομολογιούχων και τα χρηματικά κεφάλαια, που εισπράττει ο εκπρόσωπος για λογαριασμό τους ή κινητές αξίες που κατατίθενται σε αυτόν, δεν υπόκεινται σε κατάσχεση, συμψηφισμό ή άλλου είδους δέσμευση από τον ίδιο τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων ή τους δανειστές του ούτε περιλαμβάνονται στην πτωχευτική περιουσία του.
- 5. Ο εκπρόσωπος εκδίδει τις πάσης φύσεως βεβαιώσεις και πιστοποιητικά, που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις από την έκδοση των τίτλων ομολογιών, με την επιφύλαξη της δυνατότητας έκδοσης βεβαίωσης της ιδιότητας του ομολογιούχου από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή τον εγγεγραμμένο διαμεσολαβητή επί ομολογιών που τηρούνται σε λογιστική μορφή. Σε περίπτωση καταγγελίας του ομολογιακού δανείου ή αν οπωσδήποτε προκύψουν ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις της εκδότριας από την έκδοση των τίτλων σε λογιστική μορφή, οι σχετικές βεβαιώσεις παρέχουν πλήρη απόδειξη κατά της εκδότριας και μπορούν να προσκομισθούν σε κάθε αρμόδιο δικαστήριο ή αρχή κατά την παροχή δικαστικής προστασίας υπέρ των ομολογιούχων.
- 6. Πράξεις του εκπροσώπου των ομολογιούχων, ακόμη και αν διενεργούνται καθ' υπέρβαση της εξουσίας του, δεσμεύουν τους ομολογιούχους και τους ειδικούς και καθολικούς διαδόχους τους έναντι της εκδότριας και των τρίτων, εκτός αν η εκδότρια ή ο τρίτος γνώριζαν την υπέρβαση της εξουσίας.

Άρθρο 66 Ευθύνη και αμοιβή του εκπροσώπου

- 1. Ο εκπρόσωπος ευθύνεται έναντι των ομολογιούχων για κάθε πταίσμα. Οι όροι του ομολογιακού δανείου μπορεί να προβλέπουν ότι ο εκπρόσωπος δεν ευθύνεται για ελαφρά αμέλεια. Ο εκπρόσωπος που διορίσθηκε ακύρως και αποδέχθηκε το διορισμό του ενώ γνώριζε την ακυρότητα, καθώς και αυτός που υπαιτίως παρέλειψε να αντικατασταθεί, ευθύνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της διοίκησης αλλοτρίων, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω ευθύνη από αδικοπραξία.
- 2. Ο εκπρόσωπος για την ικανοποίηση ιδίων απαιτήσεών του κατά της εκδότριας, πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 3, δεν έχει δικαίωμα συμψηφισμού ή κατάσχεσης ή επίσχεσης ή οποιοδήποτε προνόμιο επί των κεφαλαίων που καταβάλλονται και των κινητών αξιών που κατατίθενται σε αυτόν από την εκδότρια ή από τρίτους, με σκοπό την εκπλήρωση υποχρεώσεων της εκδότριας από το ομολογιακό δάνειο.
- 3. Η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων ικανοποιούνται με τις απαιτήσεις της τρίτης σειράς των προνομίων του άρθρου 975 ΚΠολΔ. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται από τον εκπρόσωπο, η αμοιβή και τα πάσης φύσεως έξοδα του εκπροσώπου, που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των ομολογιούχων από την πρώτη πράξη εκτέλεσης και μέχρι την είσπραξη, λογίζονται ως έξοδα της εκτέλεσης κατά το άρθρο 975 ΚΠολΔ.

Άρθρο 67 Αντικατάσταση του εκπροσώπου

- 1. Ο εκπρόσωπος μπορεί να αντικατασταθεί με απόφαση των ομολογιούχων, η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπονται στους όρους του δανείου, διαφορετικά, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 63. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίσταται ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων αν παραιτηθεί ή αν είναι άκυρος ο διορισμός του ή αν ανακληθεί.
- 2. Αν ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων απωλέσει μεταγενέστερα τις ιδιότητες της παραγράφου 2 του άρθρου 64 ή συντρέξει στο πρόσωπό του κώλυμα της παραγράφου 3 του άρθρου 64, υποχρεούται να παραιτηθεί. Αν δεν παραιτηθεί ή δεν αντικατασταθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1, αντικαθίσταται με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, ύστερα από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου. Σε κάθε περίπτωση ακυρότητας ή έκπτωσης εκπροσώπου ακολουθείται η διαδικασία αντικατάστασης αυτού, σύμφωνα με την παράγραφο 1.
- 3. Ο νέος εκπρόσωπος των ομολογιούχων, συγχρόνως με την ανάληψη των καθηκόντων του, με δήλωσή του που κοινοποιείται στην εκδότρια, προσχωρεί στη σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 64 και εφεξής αντικαθιστά τον προηγούμενο εκπρόσωπο. Ο αντικατασταθείς εκπρόσωπος υποχρεούται αμελλητί να αποδώσει στον αντικαταστάτη του τα κατατεθειμένα για λογαριασμό των ομολογιούχων κεφάλαια και τις κατατεθείσες κινητές αξίες και να του παραδώσει όλα τα έγγραφα και βιβλία που αφορούν το ομολογιακό δάνειο. Ως προς τις συναλλαγές που αφορούν το ομολογιακό δάνειο, δεν ισχύουν έναντι του αντικαταστάτη οι διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου. Ο εκπρόσωπος των ομολογιούχων που αντικαταστάθηκε ευθύνεται έναντι της εκδότριας και των ομολογιούχων για πράξεις ή παραλείψεις του μέχρι την αντικατάστασή του από το νέο εκπρόσωπο.
- 4. Σε επείγουσες περιπτώσεις και για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, η προσωρινή αντικατάσταση εκπροσώπου των ομολογιούχων και ο προσωρινός διορισμός νέου πραγματοποιείται με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εκδότριας, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ύστερα από αίτηση της εκδότριας ή οποιουδήποτε ομολογιούχου.

Άρθρο 68 Γνωστοποιήσεις – Δημοσιότητα

- 1. Οι αποφάσεις ή τα απόσπασμα των αποφάσεων της συνέλευσης των ομολογιούχων γνωστοποιούνται στην εκδότρια αμελλητί και με κάθε πρόσφορο τρόπο, με επιμέλεια του εκπροσώπου των ομολογιούχων.
- 2. Ο διορισμός, η αντικατάσταση του εκπροσώπου, οι ανακοινώσεις του προς τους ομολογιούχους, σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου και της σύμβασης μεταξύ του εκπροσώπου και της εκδότριας, καθώς και οι προσκλήσεις των συνελεύσεων των ομολογιούχων υποβάλλονται σε δημοσιότητα, εκτός αν το ομολογιακό δάνειο δεν διατίθεται στο κοινό.

3. Αν οι ομολογίες είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, τα στοιχεία της παραγράφου 2 δημοσιοποιούνται επιπλέον μέσω του επίσημου διαδικτυακού τόπου του διαχειριστή της ρυθμιζόμενης αγοράς ή του ΠΜΛ.

Άρθρο 69 Κοινό ομολογιακό δάνειο

Το κοινό ομολογιακό δάνειο παρέχει στους ομολογιούχους δικαίωμα προς απόληψη τόκου, καταβλητέου είτε κατά τη διάρκεια του δανείου είτε στη λήξη του.

Άρθρο 70 Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

- 1. Με το ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα με δήλωσή τους να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τους όρους του δανείου, με μεταβίβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή άλλων τίτλων της εκδότριας ή άλλων εκδοτών. Οι όροι του δανείου μπορεί να προβλέπουν ότι η ανταλλαγή είναι υποχρεωτική ή ότι τελεί υπό αίρεση ή ότι λαμβάνει χώρα με δήλωση της εκδότριας προς τους ομολογιούχους.
- 2. Η εκδότρια ή ο τρίτος κύριος ομολογιών ή μετοχών ή άλλων τίτλων, που παρέχει το δικαίωμα ανταλλαγής, δεσμεύεται το αργότερο μέχρι το χρόνο καταβολής του δανείου ότι θα έχει ήδη στην κυριότητά του, ελεύθερες βάρους, με την επιφύλαξη τυχόν βάρους υπέρ των ομολογιούχων, τις υποκείμενες ομολογίες, μετοχές ή άλλες κινητές αξίες, και διασφαλίζει τη διατήρηση αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του ομολογιακού δανείου και μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Διαφορετικά ο παρέχων το δικαίωμα ανταλλαγής υποχρεούται να έχει καταρτίσει σύμβαση, με την οποία να διασφαλίζεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης παράδοσης των ομολογιών, μετοχών ή άλλων τίτλων σε εκπλήρωση της σχετικής του υποχρέωσης.

Άρθρο 71 Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

- 1. α) Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών τους σε μετοχές της εταιρείας. Με τους όρους του ομολογιακού δανείου μπορεί να ορίζεται ότι οι ομολογίες μετατρέπονται υποχρεωτικά σε μετοχές με τη συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στους όρους του ομολογιακού δανείου.
- β) Η γενική συνέλευση αποφασίζοντας με απλή απαρτία και πλειοψηφία και το διοικητικό συμβούλιο μπορούν να αποφασίζουν την έκδοση ομολογιακού δανείου με μετατρέψιμες ομολογίες με τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 24.
- γ) Επί των αποφάσεων των περιπτώσεων α΄ και β΄ εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για τη δημοσιότητα της απόφασης για την αύξηση του κεφαλαίου και οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 25. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει και τους όρους έκδοσης των μετατρέψιμων ομολογιών.

- 2. Στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος, η τιμή ή ο λόγος μετατροπής ή το εύρος τους. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται ο τρόπος αναπροσαρμογής της τιμής ή του λόγου μετατροπής, αν συμβούν γεγονότα που δύνανται να επηρεάσουν την αξία ή την εμπορευσιμότητα των μετοχών. Η τελική τιμή ή ο λόγος μετατροπής ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας πριν από την έκδοση του δανείου. Απαγορεύεται χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.
- 3. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 28 εφαρμόζεται ανάλογα.
- 4. Με τη μετατροπή των ομολογιών επέρχεται αύξηση του κεφαλαίου κατά το ποσό που προβλέπεται στους όρους του ομολογιακού δανείου. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται μέχρι τη λήξη του επόμενου μηνός από την ημέρα άσκησης του δικαιώματος μετατροπής να διαπιστώσει την αύξηση και να αναπροσαρμόσει το περί κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας. Κατά τη μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές δεν ισχύουν οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης των μετόχων.

Άρθρο 72 Ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

- 1. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει με απλή απαρτία και πλειοψηφία την έκδοση ομολογιακού δανείου, με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα προς λήψη, πέραν ή αντί του τόκου, ορισμένου ποσοστού επί των κερδών, πριν ή μετά την απόληψη του κατά το άρθρο 161 ελάχιστου μερίσματος είτε προς λήψη άλλης παροχής που εξαρτάται από τα αποτελέσματα της εταιρείας.
- 2. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 24 εφαρμόζεται ανάλογα.

Άρθρο 73 Ασφάλεια

- 1. Οι απαιτήσεις από ομολογιακά δάνεια του νόμου αυτού μπορεί να ασφαλίζονται κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα με κάθε είδους εμπράγματη ασφάλεια ή εγγύηση. Η ασφάλεια αυτή μπορεί να λαμβάνεται πριν, κατά ή και μετά την έκδοση του ομολογιακού δανείου.
- 2. Η εγγύηση παρέχεται με έγγραφη δήλωση του εγγυητή που περιέχεται στο πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου ή με σύμβαση εγγύησης που συνάπτεται με τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων. Οι κάθε μορφής εμπράγματες ασφάλειες παραχωρούνται στο όνομα του εκπροσώπου των ομολογιούχων και για λογαριασμό των ομολογιούχων ή και προσώπων που έχουν απαιτήσεις κατά της εκδότριας που συνδέονται με το ομολογιακό δάνειο, με σύμβαση μεταξύ του παρέχοντος την ασφάλεια και του εκπροσώπου. Θεωρείται ότι συνδέονται με το ομολογιακό δάνειο ενδεικτικά οι απαιτήσεις από συμβάσεις αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου, καθώς και οι απαιτήσεις από πιστωτικές και άλλες συμβάσεις που διέπονται από σύμβαση-πλαίσιο, η οποία κατά τους όρους του ομολογιακού δανείου διέπει και το ομολογιακό δάνειο.
- 3. Σε περίπτωση ομολογιακού δανείου που διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο, οι εμπράγματες ασφάλειες και εγγυήσεις παραχωρούνται στο όνομα προσώπου που, κατά

το δίκαιο που διέπει το ομολογιακό δάνειο, μπορεί να κατέχει εμπράγματες ασφάλειες και εγγυήσεις στο όνομά του για λογαριασμό των ομολογιούχων. Όπου απαιτείται για τη σύσταση εμπράγματης ασφάλειας η καταχώριση οποιουδήποτε εγγράφου ή της παραπάνω σύμβασης σε οποιαδήποτε αρχή ή μητρώο ή κτηματολόγιο, η καταχώριση πραγματοποιείται στο όνομα του εκπροσώπου, με ρητή μνεία ότι η ασφάλεια χορηγείται για την εξασφάλιση απαιτήσεων από ομολογιακό δάνειο.

4. Στην υποθήκη και το ενέχυρο εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 17.7/13.8/1923 (Α΄ 224), καθώς και του άρθρου 2 του ν.δ. 4001/1959. Εκτελεστό τίτλο αποτελεί η σύμβαση, με την οποία παρασχέθηκε η εμπράγματη ασφάλεια. Οι διατάξεις των άρθρων 39 και 44 του ν.δ. 17.7-13.8/1923 εφαρμόζονται ανάλογα και επί ενεχυριάσεως ονομαστικής απαίτησης σε ασφάλεια ομολογιακού δανείου. Σε περίπτωση ασφάλειας σε μετρητά, χρηματοπιστωτικά μέσα ή πιστωτικές απαιτήσεις, με την έννοια του ν. 3301/2004 (Α΄ 263), εφαρμόζεται ο τελευταίος.

Άρθρο 74 Εφαρμοστέο δίκαιο

- 1. Το εφαρμοστέο δίκαιο επί των συμβατικών ενοχών που προκύπτουν από ομολογιακά δάνεια προσδιορίζεται, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 (L 177) για για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές («Ρώμη Ι») και, για τα ζητήματα που τυχόν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του, κατά το στοιχείο δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 25 ΑΚ.
- 2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται και επί ομολογιακών δανείων που εκδίδονται από αλλοδαπούς εκδότες, στο μέτρο που το ελληνικό δίκαιο είναι εφαρμοστέο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Άρθρο 75 Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι

- 1. Κατά τη σύσταση της εταιρείας μπορεί να προβλεφθεί στο καταστατικό, ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές ή τρίτοι θα λάβουν ως ανταμοιβή για συγκεκριμένες ενέργειές τους κατά τη σύσταση της εταιρείας, αριθμό ιδρυτικών τίτλων που δεν μπορεί να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των μετοχών που εκδίδονται.
- 2. Οι τίτλοι αυτοί δεν έχουν ονομαστική αξία και δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, ούτε στο προϊόν της εκκαθάρισης της περιουσίας της.
- 3. Οι τίτλοι αυτοί παρέχουν αποκλειστικά δικαίωμα απόληψης ποσού που δεν υπερβαίνει συνολικά το ένα τέταρτο (1/4) των καθαρών κερδών που απομένουν μετά τις αφαιρέσεις της κράτησης για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και του απαιτούμενου ποσού για τη διανομή του ελάχιστου μερίσματος στους μετόχους.
- 4. Η εταιρεία δικαιούται δέκα (10) έτη μετά την έκδοση τέτοιων τίτλων ή σε συντομότερο χρόνο προβλεπόμενο από το καταστατικό, να τους εξαγοράσει και να τους ακυρώσει έναντι αντιτίμου, ο τρόπος προσδιορισμού του

οποίου ορίζεται στο καταστατικό. Το αντίτιμο αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει για το σύνολο των τίτλων το δεκαπλάσιο του μέσου ετήσιου μερίσματος που πληρώθηκε συνολικά στους ιδρυτικούς τίτλους κατά την τελευταία πενταετία.

- 5. Η καταβολή οποιουδήποτε ποσού στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων τελεί με τους όρους του άρθρου 159.
- 6. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί των κοινών ιδρυτικών τίτλων.

Άρθρο 76 Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

- 1. Είναι δυνατή κατά τη σύσταση ή κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας η έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων ως αντάλλαγμα για την παροχή ορισμένων αντικειμένων σε είδος εκ μέρους μετόχων ή τρίτων. Και επί των τίτλων αυτών εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του προηγουμένου άρθρου.
- 2. Για την έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το άρθρο αυτό κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης που αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και με βάση έκθεση αποτίμησης των παρεχόμενων αντικειμένων, στην οποία εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 17 και 18.
- 3. Στην περίπτωση των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, το ποσοστό συμμετοχής στα κέρδη, καθώς και η διάρκεια και οι όροι εξαγοράς αυτών καθορίζονται ελεύθερα με το καταστατικό, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 159.
- 4. Οι διατάξεις των άρθρων 40 έως και 42 εφαρμόζονται αναλόγως επί των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 77 Γενικές διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο

- 1. Την εταιρεία διοικεί το διοικητικό συμβούλιο. Η διοίκηση της εταιρείας περιλαμβάνει τη διαχείριση και τη δικαστική και εξώδικη εκπροσώπησή της. Με την επιφύλαξη του άρθρου 87, το διοικητικό συμβούλιο ενεργεί συλλογικά.
- 2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται ή ορίζονται, σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως 80. Οι σύμβουλοι, μέτοχοι ή μη μέτοχοι, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι και ελεύθερα ανακλητοί.
- 3. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό ή από τη γενική συνέλευση, εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό. Με την επιφύλαξη του άρθρου 115, το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) μέλη και όχι περισσότερα των δεκαπέντε (15). Όταν το καταστατικό προβλέπει ελάχιστο και μέγιστο αριθμό μελών του διοικητικού συμβουλίου, τον ακριβή αριθμό των μελών προσδιορίζει η γενική συνέλευση.
- 4. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι και νομικό πρόσωπο. Στην

περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου. Ο ορισμός αυτός υποβάλλεται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με το άρθρο 13. Το φυσικό πρόσωπο είναι εις ολόκληρο συνυπεύθυνο με το νομικό πρόσωπο για την εταιρική διαχείριση. Παράλειψη του νομικού προσώπου να προβεί στον ορισμό φυσικού προσώπου για την άσκηση των αντιστοίχων εξουσιών εντός δέκαπέντε (15) ημερών από το διορισμό του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου λογίζεται ως παραίτηση του νομικού προσώπου από τη θέση του μέλους.

Άρθρο 78 Εκλογή του διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση ή ορισμός στο καταστατικό

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο, εκλέγει η γενική συνέλευση, αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στον νόμο.
- 2. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας ορίζεται στο καταστατικό. Αν δεν έχει ορισθεί από το καταστατικό, το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται είτε με απόφαση γενικής συνέλευσης, λαμβανόμενη, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 121, είτε ορίζεται με δικαστική απόφαση κατά το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 79 Απευθείας διορισμός του διοικητικού συμβουλίου από μέτοχο

- 1. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ορισμένος μέτοχος ή μέτοχοι έχουν το δικαίωμα να διορίζουν απευθείας μέλη του διοικητικού συμβουλίου, όχι όμως πέραν των δύο πέμπτων (2/5) του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών, καθώς επίσης και να ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος, ιδίως σε ό,τι αφορά το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο και τη δήλωση διορισμού.
- 2. Η άσκηση του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιείται πριν από την εκλογή του διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση, η οποία στην περίπτωση αυτή περιορίζεται στην εκλογή των υπόλοιπων μελών του διοικητικού συμβουλίου. Ο μέτοχος ή οι μέτοχοι που ασκούν το παραπάνω δικαίωμα γνωστοποιούν με δήλωσή τους το διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου στην εταιρεία, τρεις (3) πλήρεις ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης και δεν συμμετέχουν στην εκλογή του υπόλοιπου διοικητικού συμβουλίου.
- 3. Οι σύμβουλοι που διορίζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 ανακαλούνται οποτεδήποτε από το μέτοχο ή τους μετόχους που έχουν το δικαίωμα διορισμού τους. Η ανάκληση μπορεί να αφορά έναν ή περισσότερους από τους διορισθέντες συμβούλους. Λόγω σπουδαίου λόγου που αφορά στο πρόσωπο του διορισθέντος, μπορεί το δικαστήριο να τον ανακαλέσει κατόπιν αίτησης μετόχων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Στις περιπτώσεις ανάκλησης, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, ο μέτοχος που έχει το δικαίωμα διορισμού μπορεί να διορίσει νέο σύμβουλο σε αντικατάσταση του ανακληθέντος. Σε περίπτωση παράλειψης το διοικητικό συμβούλιο εξακολουθεί να λειτουργεί με τα λοιπά μέλη, εκτός αν ο αριθμός τους είναι κάτω των

τριών (3).

- 4. Σε περίπτωση μεταβολής του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου με τροποποίηση του καταστατικού, διατηρείται υποχρεωτικά η υφιστάμενη με βάση το καταστατικό αναλογία της ιδιαίτερης εκπροσώπησης σε αυτό.
- 5. Το δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να χορηγηθεί είτε ατομικά σε μέτοχο ή μετόχους είτε από κοινού σε περισσότερους μετόχους. Στην τελευταία περίπτωση τόσο ο διορισμός όσο και η ανάκληση των μελών αυτών πρέπει να γίνει με κοινή πράξη των δικαιούχων.

Άρθρο 80 Εκλογή του διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων

- 1. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι προτείνονται προς εκλογή στο διοικητικό συμβούλιο υποψήφιοι βάσει καταλόγων και ότι εκλέγονται από αυτούς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει κάθε κατάλογος. Τυχόν κλάσματα λογίζονται υπέρ του καταλόγου που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους. Από τον κάθε κατάλογο εκλέγονται, ανάλογα με τις προβλέψεις του καταστατικού, είτε τα πρόσωπα που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους είτε τα πρόσωπα που προηγούνται στη σειρά του καταλόγου. Οι λοιποί θεωρούνται επιλαχόντες. Το σύστημα της εκλογής αυτής, αν δεν προβλέπεται από το αρχικό καταστατικό, μπορεί να εισαχθεί ή να καταργηθεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει υψηλότερα ποσοστά απαρτίας ή πλειοψηφίας.
- 2. Το σύστημα εκλογής της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται, αν το καταστατικό προβλέπει δικαίωμα απευθείας διορισμού μελών του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 79.

Άρθρο 81 Αναπληρωματικά μέλη

- 1. Εκείνος που εκλέγει ή διορίζει το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εκλέξει ή να διορίσει και αναπληρωματικά μέλη για την περίπτωση παραίτησης ή θανάτου των προσώπων που εκλέχτηκαν ή διορίστηκαν από αυτόν ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έχασαν την ιδιότητα του μέλους διοικητικού συμβουλίου. Σε περίπτωση εκλογής του διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων, σύμφωνα με το άρθρο 80, ως αναπληρωματικά μέλη λογίζονται οι επιλαχόντες. Τα αναπληρωματικά μέλη θα αναπληρώνουν οποιοδήποτε ή συγκεκριμένο μέλος από τα εκλεγέντα ή διορισθέντα, ανάλογα με την πράξη εκλογής ή διορισμού των αναπληρωματικών μελών. Ο διορισμός των αναπληρωματικών μελών υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- 2. Η αναπλήρωση μπορεί να γίνει και στην περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων του μέλους του διοικητικού συμβουλίου με εκείνα της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 97, αν αυτό προβλέπεται στην πράξη εκλογής ή διορισμού του αναπληρωματικού. Στην περίπτωση αυτή η αναπλήρωση είναι προσωρινή και αφορά τις πράξεις για τις οποίες υφίσταται η σύγκρουση.
- 3. Τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να παρίστανται στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου χωρίς ψήφο. Μπορούν να λάβουν το λόγο κατά την κρίση του προέδρου.

Άρθρο 82 Ελλιπές διοικητικό συμβούλιο

- 1. Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του διοικητικού συμβουλίου, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εκλέγει μέλη αυτού σε αντικατάσταση των μελών που εξέλιπαν. Η εκλογή αυτή επιτρέπεται εφόσον η αναπλήρωση των παραπάνω μελών δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση ή διοριστεί από μέτοχο ή μετόχους, σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως 81. Η εκλογή από το διοικητικό συμβούλιο γίνεται με απόφαση των απομενόντων μελών, αν είναι τουλάχιστον τρία (3), και ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται σε δημοσιότητα και ανακοινώνεται από το διοικητικό συμβούλιο στην αμέσως προσεχή γενική συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.
- 2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι, σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας μέλους ή μελών του διοικητικού συμβουλίου, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν να συνεχίσουν τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας και χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, σύμφωνα με την παράγραφο 1, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός αυτών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών, όπως είχαν πριν από την επέλευση των παραπάνω γεγονότων. Σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών (3).
- 3. Τα απομένοντα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 83 Προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Δεν μπορεί να είναι μέλος διοικητικού συμβουλίου ή να διορισθεί εκπρόσωπος νομικού προσώπου μέλους του διοικητικού συμβουλίου φυσικό πρόσωπο, που δεν έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.
- 2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 84, η εκλογή ή ο διορισμός μέλους του διοικητικού συμβουλίου κατά παράβαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι άκυρος.
- 3. Τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις, ανικανότητες ή ασυμβίβαστα, που προβλέπονται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας δεν θίγονται. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει περαιτέρω προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον οι προϋποθέσεις αυτές δεν αντίκεινται σε άλλες διατάξεις.

Άρθρο 84 Ελαττώματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας

Εφόσον τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας για το διορισμό των προσώπων που εκπροσωπούν την εταιρεία, δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοδήποτε ελάτ-

τωμα σχετικά με το διορισμό των προσώπων αυτών, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Άρθρο 85 Θητεία μελών διοικητικού συμβουλίου

- 1. Η μέγιστη διάρκεια θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται στο καταστατικό, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη. Αν ο διορισμός ή η εκλογή μέλους ή μελών γίνουν για χρονικό διάστημα, που υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια της θητείας, όπως αυτή ορίζεται, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, ισχύουν για τη μέγιστη αυτή διάρκεια. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική γενική συνέλευση και μέχρι τη λήψη της σχετικής απόφασης.
- 2. Η γενική συνέλευση μπορεί, και αν το ορίζει το καταστατικό υποχρεούται, να αποφασίζει τμηματική ανανέωση του διοικητικού συμβουλίου ή και διαδοχικές λήξεις της θητείας των μελών του. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται να προβλεφθούν αρχικά άνισες θητείες των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 86 Αρμοδιότητες και έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.
- 2. Πράξεις του διοικητικού συμβουλίου, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, δεν μπορεί να την αγνοεί. Το βάρος απόδειξης των περιστατικών που αίρουν τη δέσμευση της εταιρείας, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, φέρει η ίδια η εταιρεία. Δε συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό της εταιρείας ή τις τροποποιήσεις του.
- 3. Περιορισμοί της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου από το καταστατικό ή από απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους τρίτους ακόμα και αν έχουν υποβληθεί σε δημοσιότητα.

Άρθρο 87 Ανάθεση αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμθουλίου σε μέλη του ή τρίτους

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει τις εξουσίες της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή μη, εφόσον αυτό επιτρέπεται, σύμφωνα με το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί επίσης να επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο ή να το υποχρεώνει να αναθέτει τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μη μέλη του.
  - 2. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον δεν το απαγο-

ρεύει το καταστατικό και προβλέπεται από τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους τούτων σε άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή τρίτους.

- 3. Κατά την ίδρυση της εταιρείας ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο διοικητικό συμβούλιο μπορεί να γίνει και με το καταστατικό. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί οποτεδήποτε να προβεί σε διαφορετική κατανομή των παραπάνω ιδιοτήτων μεταξύ των μελών του.
- 4. Με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον το καταστατικό το επιτρέπει, μπορεί επίσης να συγκροτείται εκτελεστική επιτροπή και να ανατίθενται σ' αυτήν ορισμένες εξουσίες ή καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, ο τρόπος λήψης των αποφάσεων της εκτελεστικής επιτροπής, καθώς και κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της ρυθμίζονται με το καταστατικό ή την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τη συγκρότησή της
- 5. Στις εταιρείες που έχουν τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά εκλέγονται εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη, με τις προϋποθέσεις και με τις συνέπειες του ν. 3016/2002 (Α΄ 110), όπως ισχύει. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 8 του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, μπορούν να εφαρμόζονται αναλόγως και σε μη εισηγμένες εταιρείες, αν τούτο προβλέπεται από το καταστατικό. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3016/2002 δεν εφαρμόζεται.

Άρθρο 88 Πράξεις εκπροσώπησης εταιρείας

Για κάθε πράξη εκπροσώπησης της εταιρείας αρκεί η υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου της υπό την εταιρική επωνυμία, το όνομά του και η αναφορά της ιδιότητάς του. Χρήση εταιρικής σφραγίδας δεν απαιτείται.

Άρθρο 89 Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον πρόεδρο, αν δεν τον έχει ήδη ορίσει το καταστατικό ή η γενική συνέλευση. Το καταστατικό, η γενική συνέλευση ή και το διοικητικό συμβούλιο εκλέγουν επίσης αναπληρωτή του προέδρου. Εφόσον δεν υπάρχει πρόεδρος ούτε αναπληρωτής του, καθήκοντα προέδρου μπορεί να ασκήσει προσωρινά ο μέτοχος με τον μεγαλύτερο αριθμό μετοχών με δικαίωμα ψήφου, αν είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου.
- 2. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αντικαταστήσει τον πρόεδρο και τον αναπληρωτή του οποτεδήποτε. Αν τα πρόσωπα αυτά έχουν ορισθεί από το καταστατικό ή τη γενική συνέλευση, η αντικατάστασή τους από το διοικητικό συμβούλιο γίνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών.
- 3. Ο πρόεδρος ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό.

Άρθρο 90 Τόπος συνεδρίασης του διοικητικού συμθουλίου

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να συνεδριάζει στην έδρα της εταιρείας.
- 2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να ορίζεται στο καταστατικό και άλλος τόπος, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, στον οποίο μπορεί να συνεδριάζει έγκυρα το διοικητικό συμβούλιο.
- 3. Σε κάθε περίπτωση το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανείς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.
- 4. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό ή συναινούν όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, η συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να διεξαχθεί με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.
- 5. Σε κάθε περίπτωση κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνεδρίαση με τηλεδιάσκεψη ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπηρία.

Άρθρο 91 Συχνότητα συνεδριάσεων και σύγκληση του διοικητικού συμθουλίου

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρείας το απαιτούν
- 2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη, του δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση και πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες αν η συνεδρίαση πρόκειται να διεξαχθεί εκτός της έδρας της εταιρείας. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.
- 3. Τη σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν εγκαίρως το διοικητικό συμβούλιο, ώστε αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το διοικητικό συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το διοικητικό συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της παραπάνω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το διοικητικό συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά

μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

4. Το καταστατικό εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά μπορεί να ορίσει άλλες διατυπώσεις ή βραχύτερες προθεσμίες πρόσκλησης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 92 Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3). Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.
- 2. Εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος ή το καταστατικό, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου.
- 3. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει εγκύρως μόνον έναν άλλο σύμβουλο.
- 4. Η αντιπροσώπευση στο διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί ν' ανατεθεί σε πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν η αντιπροσώπευση ανατεθεί σε τυχόν αναπληρωματικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 93 Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων διοικητικού συμβουλίου

- 1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καταχωρίζονται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά. Με αίτηση μέλους του διοικητικού συμβουλίου ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά περίληψη της γνώμης του μέλους αυτού. Ο πρόεδρος δικαιούται να αρνηθεί την καταχώριση γνώμης, η οποία αναφέρεται σε ζητήματα προφανώς εκτός ημερήσιας διάταξης, ή το περιεχόμενό της αντίκειται καταφανώς στα χρηστά ήθη ή το νόμο. Στο βιβλίο αυτό καταχωρίζεται επίσης κατάλογος των παραστάντων ή αντιπροσωπευθέντων κατά τη συνεδρίαση μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- 2. Τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου υπογράφονται από τα παραστάντα μέλη. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής από κάποιο μέλος γίνεται σχετική μνεία στα πρακτικά. Αντίγραφα των πρακτικών εκδίδονται επισήμως από τον πρόεδρο ή άλλο πρόσωπο που ορίζεται προς τούτο από το καταστατικό ή από το διοικητικό συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωσή τους. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο πρακτικών.
- 3. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος νόμου ή άλλες διατάξεις, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου.

4. Το βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου των εταιρειών, οι μετοχές των οποίων δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μπορεί να τηρείται ενιαία με το βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης.

Άρθρο 94 Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση

- 1. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι σύμβουλοι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε πρακτικό, χωρίς συνεδρίαση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους συμβούλους.
- 2. Οι υπογραφές των συμβούλων ή των αντιπροσώπων τους μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό.
- 3. Το πρακτικό που καταρτίζεται, σύμφωνα με το παρόν καταχωρίζεται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 93.

Άρθρο 95

Ελαττωματικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, το περιεχόμενο των οποίων αντίκειται στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρες.
- 2. Αποφάσεις που λήφθηκαν με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό είναι επίσης άκυρες, εκτός αν λήφθηκαν ομοφώνως από όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, παρόντα ή νομίμως εκπροσωπούμενα.
- 3. Την ακυρότητα μπορούν να επικαλεσθούν, εντός έξι (6) μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρο 12, ή από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 93, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τρίτοι δε, μέτοχοι ή μη, αν έχουν προσωπικό και ειδικό έννομο συμφέρον. Αν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η δυνατότητα επίκλησης δεν υπόκειται σε προθεσμία. Στην περίπτωση αυτή η ακυρότητα μπορεί είτε να προταθεί από τους μετόχους είτε να ληφθεί υπόψη και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο.
- 4. Αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν ζητήματα της παραγράφου 4 του άρθρου 27, της παραγράφου 2 του άρθρου 56, της παραγράφου 1 του άρθρου 71 και των περιπτώσεων α΄, β΄ και ε΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 117 είναι άκυρες ή ακυρώσιμες, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 137 και 138. Η περίπτωση β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 137 δεν εφαρμόζεται.
- 5. Αν η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της οποίας η ακυρότητα αναγνωρίσθηκε δικαστικά υπέκειτο σε δημοσιότητα, το ίδιο ισχύει και για τη δικαστική απόφαση που αναγνώρισε την ακυρότητά της.
- 6. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 86.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 96 Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου

- 1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό εξουσίες, σύμφωνα με το άρθρο 87, οφείλουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και των αρμοδιοτήτων τους να τηρούν το νόμο, το καταστατικό και τις νόμιμες αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Οφείλουν να διαχειρίζονται τις εταιρικές υποθέσεις με σκοπό την προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος, να εποπτεύουν την εκτέλεση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης και να ενημερώνουν τα άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τις εταιρικές υποθέσεις.
- 2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να τηρούν τα κατά το νόμο αρχεία, βιβλία και στοιχεία. Έχουν επίσης το συλλογικό καθήκον να εξασφαλίζουν ότι οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η ετήσια έκθεση διαχείρισης και, όταν προβλέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 152, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι ενοποιημένες εκθέσεις διαχείρισης και η τυχόν ενοποιημένη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς και η έκθεση αποδοχών του άρθρου 112 συντάσσονται και δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου ή, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί με τον Κανονισμό ΕΚ αριθμ. 1606/2002 2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L243).

Άρθρο 97 Υποχρέωση πίστεως - Συγκρούσεις συμφερόντων

- 1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστεως απέναντι στην εταιρεία. Οφείλουν ιδίως:
- α) Να μην επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.
- β) Να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, η οποία ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οφείλουν ομοίως να αποκαλύπτουν και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 99, εφόσον έχουν σχέση με τα πρόσωπα αυτά. Ως επαρκής αποκάλυψη θεωρείται εκείνη που περιλαμβάνει περιγραφή τόσο της συναλλαγής όσο και των ιδίων συμφερόντων. Οι εταιρείες δημοσιοποιούν τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν συμβάσεις που έχουν συναφθεί και εμπίπτουν στο άρθρο 99 στην επόμενη τακτική γενική συνέλευση των μετόχων. Στις εταιρείες με τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά η δημοσιοποίηση γίνεται και με την ετήσια έκθεση του διοικητικού συμβουλίου.

- γ) Να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις και τα απόρρητα της εταιρείας, τα οποία κατέστησαν γνωστά σ' αυτούς λόγω της ιδιότητάς τους ως συμβούλων.
- 2. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να εξειδικεύει περαιτέρω τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου.
- 3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου δεν δικαιούται να ψηφίζει σε θέματα στα οποία υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με την εταιρεία του ίδιου ή προσώπων με τα οποία συνδέεται με σχέση υπαγόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 99. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται από τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, σε περίπτωση δε που η αδυναμία ψήφου αφορά τόσα μέλη, ώστε τα υπόλοιπα να μη σχηματίζουν απαρτία, τα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, οφείλουν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό τη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης.

Άρθρο 98 Απαγόρευση ανταγωνισμού

- 1. Απαγορεύεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρείας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν, χωρίς άδεια της γενικής συνέλευσης ή σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της εταιρείας, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι μέτοχοι ή εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.
- 2. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης της προηγούμενης παραγράφου, η εταιρεία δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση. Μπορεί όμως, αντί της αποζημίωσης, να απαιτήσει, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του συμβούλου ή του διευθυντή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό τρίτου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση.
- 3. Οι απαιτήσεις αυτές παραγράφονται ύστερα από ένα (1) έτος από τότε που οι παραπάνω πράξεις ανακοινώθηκαν σε συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου ή γνωστοποιήθηκαν στην εταιρεία. Η παραγραφή επέρχεται πάντως πέντε έτη (5) μετά την ενέργεια της απαγορευμένης πράξης.

Άρθρο 99 Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα τα οποία έχουν ειδική σχέση με αυτά, καθώς και της παραγράφου 3 του άρθρου 51 του παρόντος νόμου, απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη οποιωνδήποτε συμβάσεων της εταιρείας με πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και η παροχή ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ των προσώπων αυτών, χωρίς ειδική άδεια παρεχόμενη

με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ή, με τους όρους του άρθρου 100, της γενικής συνέλευσης των μετόχων.

- 2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 ισχύει για τα ακόλουθα πρόσωπα (συνδεδεμένα μέρη):
- (α) Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, τα πρόσωπα που ορίζονται ως συνδεδεμένα με αυτήν κατά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από αυτά, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 27.
- (β) Ως προς τις λοιπές εταιρείες, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρεία, τα στενά μέλη οικογένειας των προσώπων αυτών, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α΄ του ν. 4308/2014, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους παραπάνω. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει την εταιρεία, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014.
- (γ) Τα πρόσωπα, ως προς τα οποία έχει επεκταθεί με καταστατική πρόβλεψη η εφαρμογή του παρόντος άρθρου και των άρθρων 100 και 101 και, ιδίως, τους γενικούς διευθυντές και τους διευθυντές της εταιρείας.
- 3. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν ισχύει προκειμένου για:
- (α) Πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας με τα πρόσωπα της παραγράφου 2. Ως τρέχουσες συναλλαγές νοούνται εκείνες, που είναι συνήθεις σε σχέση με τις εργασίες και το αντικείμενο της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρείας, ως προς το είδος και το μέγεθός τους και συνάπτονται με τους συνήθεις όρους της αγοράς. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει εσωτερική διαδικασία για την περιοδική αξιολόγηση του κατά πόσον πληρούνται οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου δεν συμμετέχουν στην αξιολόγηση αυτή.
- (β) Συμβάσεις που αφορούν τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, του γενικού διευθυντή και του τυχόν αναπληρωτή του, καθώς και των διοικητικών στελεχών της, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο, ως προς τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 109 έως 114.
- (γ) Συμβάσεις που συνήφθησαν από πιστωτικά ιδρύματα βάσει μέτρων που αποσκοπούν στη διαφύλαξη της σταθερότητάς τους, κατόπιν έγκρισης της αρμόδιας αρχής που είναι υπεύθυνη για την προληπτική εποπτεία.
- (δ) Συμβάσεις της εταιρείας με τους μετόχους της, εφόσον η δυνατότητα κατάρτισης προσφέρεται σε όλους τους μετόχους της εταιρείας, με τους ίδιους όρους, και διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των μετόχων και η προστασία των συμφερόντων της εταιρείας.
- (ε) Συμβάσεις της εταιρείας με εκατό τοις εκατό (100%) θυγατρική της ή θυγατρική, στην οποία δεν μετέχει κανένα πρόσωπο συνδεδεμένο, σύμφωνα με την παράγραφο 2.
- (στ) Συμβάσεις της εταιρείας με άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενη από αυτήν εταιρεία, οι οποίες συνάπτονται προς το συμφέρον και προς όφελος της εταιρείας αυτής ή από την οποία δεν κινδυνεύουν τα συμφέροντα της τελευταίας και τα συμφέροντα των μετόχων μειοψηφίας. Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό συμβούλιο και η έκθεση που συντάσσεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 101 παρέχουν επεξηγήσεις για το ότι υπάρ-

- χει επαρκής προστασία των συμφερόντων της εταιρείας, των θυγατρικών της και των μετόχων της που δεν είναι συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- (ζ) Συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19.
- 4. Με καταστατική πρόβλεψη είναι δυνατόν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου σαφώς καθορισμένοι τύποι συναλλαγών, ως προς τους οποίους το ελληνικό δίκαιο προϋποθέτει έγκριση από τη γενική συνέλευση, εφόσον οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις αντιμετωπίζουν ειδικώς και προστατεύουν επαρκώς τη δίκαιη μεταχείριση όλων των μετόχων, των συμφερόντων της εταιρείας, καθώς και των μετόχων που δεν αποτελούν συνδεδεμένα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας.
- 5. Τεκμαίρεται ότι σύμβαση της εταιρείας με τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου δεν είναι συνήθης ως προς το μέγεθός της, αν η αξία της αποτιμάται τουλάχιστον σε δέκα τοις εκατόν (10%) του ενεργητικού της εταιρείας, σύμφωνα με τον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό και, αν τέτοιος δεν υπάρχει, σύμφωνα με ισολογισμό που συντάσσεται προς το σκοπό αυτό. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η υπέρβαση του ποσοστού αυτού αποκλείει το χαρακτηρισμό της συναλλαγής ως τρέχουσας, κατά την έννοια της παραγράφου 3 περίπτωση α΄ του παρόντος άρθρου. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοτικού ορίου λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους αθροιστικά οι συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν με το συνδεδεμένο μέρος ή άλλο πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενο από αυτό, κατά το ίδιο οικονομικό έτος.

Άρθρο 100 Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος (άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

- 1. Η άδεια κατάρτισης συναλλαγής της εταιρείας με συνδεδεμένο μέρος ή παροχής ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ του συνδεδεμένου μέρους, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, παρέχεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία ισχύει για έξι (6) μήνες. Επί επαναλαμβανόμενων συμβάσεων με το ίδιο πρόσωπο μπορεί να δοθεί ενιαία άδεια σύναψης, που ορίζει τα χαρακτηριστικά των συμβάσεων και ισχύει για ένα (1) έτος.
- 2. Η αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου για τη χορήγηση άδειας δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 87. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 97, ή εφόσον αυτό ζητηθεί από την μειοψηφία των μετόχων, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, η ανωτέρω άδεια παρέχεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
- 3. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της χορήγησης άδειας από το διοικητικό συμβούλιο κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 101, μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση γενικής συνέλευσης για να αποφασίσει αυτή για το ζήτημα της παροχής της άδειας. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το πο-

σοστό αυτό μέχρι το ένα τις εκατό (1%) του κεφαλαίου. Η σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 99 ή η παροχή εγγύησης ή ασφάλειας, για την οποία χορηγήθηκε άδεια από το διοικητικό συμβούλιο θεωρείται οριστικά έγκυρη μόνο μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών ή τη λήψη της άδειας από τη γενική συνέλευση ή την έγγραφη δήλωση του συνόλου των μετόχων προς την εταιρεία ότι δεν προτίθενται να ζητήσουν τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης.

- 4. Αν μέχρι να χορηγηθεί άδεια από τη γενική συνέλευση, έχει ήδη συναφθεί η σύμβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 99 ή έχει παρασχεθεί η εγγύηση ή η ασφάλεια, τότε η χορήγηση της άδειας από την γενική συνέλευση ματαιώνεται, αν αντιταχθούν σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει το ποσοστό αυτό μέχρι το ένα τις εκατό (1%) του κεφαλαίου.
- 5. Στην περίπτωση που η συναλλαγή αφορά μέτοχο της εταιρείας, ο συγκεκριμένος μέτοχος δεν μετέχει στην ψηφοφορία της γενικής συνέλευσης. Ομοίως δεν μετέχουν στην ψηφοφορία άλλοι μέτοχοι, με τους οποίους ο αντισυμβαλλόμενος συνδέεται με σχέση υπαγόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 99.
- 6. Αν η άδεια σύναψης της σύμβασης δόθηκε από τη γενική συνέλευση, τυχόν τροποποιήσεις της μπορούν να γίνουν με άδεια του διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν η γενική συνέλευση επιφυλάχθηκε να παρέχει η ίδια την άδεια και σε αυτές.

Άρθρο 101 Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

- 1. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης του προηγουμένου άρθρου λαμβάνεται με βάση έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ή άλλου ανεξάρτητου προς την εταιρεία τρίτου μέρους, η οποία αξιολογεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τους μετόχους που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας της εταιρείας, και εξηγεί τις παραδοχές στις οποίες βασίζεται αυτή, μαζί με τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν. Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 99 δεν συμμετέχουν στην κατάρτιση της έκθεσης.
- 2. Το διοικητικό συμβούλιο ανακοινώνει την παροχή άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής είτε από το ίδιο είτε από τη γενική συνέλευση. Η ανακοίνωση αυτή υποβάλλεται σε δημοσιότητα το αργότερο κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής.
- 3. Η ανακοίνωση της παραγράφου 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες: (α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος, (β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής, (γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Στις δια-

τυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.

- 4. Συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού μετόχου και της εταιρείας καταχωρίζονται στα πρακτικά της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου ή καταρτίζονται εγγράφως με ποινή ακυρότητας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές της εταιρείας κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 99.
- 5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη των κανόνων σχετικά με τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L173).

Άρθρο 102 Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου

- 1. Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρείας για ζημία που αυτή υφίσταται λόγω πράξης ή παράλειψης που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του.
- 2. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται, αν το μέλος του διοικητικού συμβουλίου αποδείξει ότι κατέβαλε κατά την άσκηση των καθηκόντων του την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία που δραστηριοποιείται σε παρόμοιες συνθήκες. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάση και την ιδιότητα κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί κατά το νόμο, το καταστατικό ή με απόφαση των αρμόδιων εταιρικών οργάνων.
- 3. Αν από κοινή πράξη περισσότερων μελών του διοικητικού συμβουλίου προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία. Το δικαστήριο όμως μπορεί να αποφασίσει για επιμερισμό της ευθύνης μεταξύ των υπευθύνων, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης, το βαθμό του πταίσματος και την κατανομή των καθηκόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει και το δικαίωμα αναγωγής των υπευθύνων μεταξύ τους.
- 4. Η ευθύνη κατά το παρόν άρθρο δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη (α) με καλή πίστη, (β) με βάση επαρκή με τις συγκεκριμένες συνθήκες πληροφόρηση και (γ) με αποκλειστικό κριτήριο την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Τα στοιχεία αυτά κρίνονται με αναφορά στο χρόνο λήψης της απόφασης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου φέρουν το βάρος απόδειξης των προϋποθέσεων της παρούσας παραγράφου. Επίσης το δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι δεν υφίσταται ευθύνη προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής, που λειτουργεί στην εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο.
- 5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 103 έως 108 εφαρμόζονται και ως προς την ευθύνη των προσώπων που ενεργούν πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης, σύμφωνα με το άρθρο 87, ή των οποίων η πράξη διορισμού ως μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι ελαττωματική.

- 6. Οι αξιώσεις της εταιρείας κατά το παρόν άρθρο παραγράφονται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης ή την παράλειψη. Η παραγραφή αναστέλλεται ενόσω ο υπεύθυνος έχει την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή εκείνη της προηγούμενης παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση η παραγραφή επέρχεται μετά πάροδο δεκαετίας από την τέλεση της πράξης ή την παράλειψη.
- 7. Η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, να παραιτηθεί των αξιώσεών της προς αποζημίωση ή να συμβιβασθεί για αυτές μετά πάροδο δύο (2) ετών από τη γένεση της αξίωσης και μόνο εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το ένα δέκατο (1/10) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Μετά την άσκηση της αγωγής, η παραπάνω παραίτηση ή ο συμβιβασμός μπορούν να λάβουν χώρα οποτεδήποτε, εφόσον συγκατατίθεται η γενική συνέλευση και δεν αντιτίθεται το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση κεφαλαίου. Στην συνέλευση αυτή καλείται να παραστεί και ο ειδικός εκπρόσωπος που τυχόν έχει ορισθεί.

Άρθρο 103 Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας

Το διοικητικό συμβούλιο έχει την υποχρέωση έγκαιρης, πλήρους και επιμελούς άσκησης των αξιώσεων της εταιρείας κατά των προσώπων που έχουν ευθύνη, σύμφωνα με το άρθρο 102, σταθμίζοντας το εταιρικό συμφέρον. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να παρέχει στους μετόχους εξηγήσεις για την τυχόν μη άσκηση των αξιώσεων.

Άρθρο 104 Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας ύστερα από αίτημα της μειοψηφίας

- 1. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως προς το διοικητικό συμβούλιο αίτηση με αντικείμενο την άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας κατά το άρθρο 103. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να μειώσει το παραπάνω ποσοστό. Οι αιτούντες πρέπει να αποδείξουν ότι έχουν καταστεί μέτοχοι έξι (6) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης.
- 2. Η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου αναφέρει τις πληροφορίες που κατέχουν οι αιτούντες μέτοχοι ως προς τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν κατά την κρίση τους την ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου και τη ζημία της εταιρείας. Στην αίτησή τους οι μέτοχοι θέτουν εύλογη προθεσμία, εντός της οποίας το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να αξιολογήσει το περιεχόμενο της αίτησης και να αποφασίσει αν η εταιρεία θα ασκήσει αγωγή για τις αξιώσεις που περιγράφει η αίτηση αυτή. Η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα (1) μήνα από τότε που η αίτηση υποβλήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο.
- 3. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει επί του αιτήματος των μετόχων, αφού λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις και εξηγήσεις των μελών εκείνων του διοικητικού συμβουλίου, που κατονομάζονται στην αίτηση των μετόχων. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που κατονομάζονται στην αίτηση, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου για τη λήψη από-

- φασης επί του αιτήματος των μετόχων. Αν η αδυναμία ψήφου αφορά τόσα μέλη, ώστε τα υπόλοιπα να μη σχηματίζουν απαρτία, το διοικητικό συμβούλιο θεωρείται ότι δεν λαμβάνει απόφαση, κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 97, και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 105. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου επί της αιτήσεως των μετόχων, καθώς και το γεγονός της ενδεχόμενης αδυναμίας λήψεως αποφάσεως από το διοικητικό συμβούλιο, κοινοποιείται στους αιτούντες με επιμέλεια του ιδίου και με επιβάρυνση της εταιρείας.
- 4. Σε περίπτωση που η αίτηση της παραγράφου 1 υποβληθεί από την πλειοψηφία των μετόχων, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να προβεί αμελλητί στην άσκηση της εταιρικής αγωγής.

Άρθρο 105 Διορισμός ειδικού εκπροσώπου για άσκηση της αγωγής

- 1. Av:
- (α) το διοικητικό συμβούλιο απορρίψει εν όλω ή εν μέρει την αίτηση της μειοψηφίας, ή
- (β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του εδαφίου β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 104, ή
- (γ) παρέλθουν τέσσερις (4) μήνες από την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που αποφάσισε την άσκηση της αγωγής, χωρίς να έχει ασκηθεί η αγωγή, όπως αποφασίστηκε από το διοικητικό συμβούλιο, ή
- (δ) το διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως της μειοψηφίας, ή
- (ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 104, η εταιρεία δεν ασκεί αμελλητί την αγωγή,
- οι μέτοχοι που υπέβαλαν το αίτημα του προηγούμενου άρθρου έχουν δικαίωμα, εντός δύο (2) μηνών από την κατά το εδάφιο γ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 104 κοινοποίηση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου ή από την άπρακτη παρέλευση των προθεσμιών των περιπτώσεων β΄, γ΄ και δ΄, να υποβάλουν αίτημα ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου με αντικείμενο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου για την άσκηση αγωγής κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αίτηση της μειοψηφίας του άρθρου 104
- 2. Η αίτηση των μετόχων της παραγράφου 1 εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και κοινοποιείται προς την εταιρεία και το μέλος ή τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, που κατονομάζονται στην αίτηση. Παρεμβάσεις, πρόσθετες και κύριες, ενώπιον του δικαστηρίου ασκούνται και με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση των μετόχων και ορίζει ειδικό εκπρόσωπο, εφόσον δεν συντρέχει προφανώς υπέρτερο συμφέρον της εταιρείας, που να δικαιολογεί τη μη διεξαγωγή δικαστικού αγώνα σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Η απόφαση του δικαστηρίου αναφέρει την ιστορική βάση που θα διερευνήσει ο ειδικός εκπρόσωπος, ώστε να ασκήσει την αγωγή κατά των προσώπων του άρθρου 102.
- 3. Ως ειδικός εκπρόσωπος μπορεί να ορισθεί ένας εκ των μετόχων που υποβάλλουν την αίτηση του παρόντος άρθρου ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου ή και τρίτο πρόσωπο. Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται ως προς την επιλογή του ειδικού εκπροσώπου από τις προτάσεις των αιτούντων. Η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να ορίζει

και αναπληρωτή ειδικό εκπρόσωπο.

- 4. Ο ειδικός εκπρόσωπος έχει ως ειδική και μόνη εξουσία την άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102 και τη διεξαγωγή της σχετικής δίκης μέχρι την αμετάκλητη περάτωσή της με επιμέλεια και ταχύτητα. Καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα ο ειδικός εκπρόσωπος εκπροσωπεί κατ' αποκλειστικότητα την εταιρεία για τις ανάγκες της σχετικής δίκης και μόνο. Ο ειδικός εκπρόσωπος έχει εξουσία πρόσβασης σε έγγραφα και πληροφορίες, η γνώση των οποίων είναι κατά εύλογη κρίση απαραίτητη για την άσκηση της αγωγής και τη διεξαγωγή της σχετικής δίκης.
- 5. Κατά την άσκηση των εξουσιών του, ο ειδικός εκπρόσωπος δεσμεύεται από τη δικαστική απόφαση περί ορισμού του όσον αφορά την ιστορική βάση που θα διερευνήσει για την άσκηση της αγωγής κατά των προσώπων του άρθρου 102. Η δέσμευση αυτή δεν περιορίζει την ευχέρεια του ειδικού εκπροσώπου να διαμορφώσει τους ισχυρισμούς της εταιρείας ως προς τη νομική βάση, την υπαιτιότητα ή την αιτιώδη συνάφεια και να προσδιορίσει την έκταση των αξιώσεών της, σύμφωνα με το άρθρο 102. Επίσης ο ειδικός εκπρόσωπος έχει υποχρέωση εχεμύθειας, όπως και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να του επιδικάσει εύλογη αμοιβή.
- 6. Αν, πριν ασκήσει την αγωγή, ο ειδικός εκπρόσωπος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει ευθύνη προς αποζημίωση, γνωστοποιεί τούτο στο διοικητικό συμβούλιο, που έχει την υποχρέωση να πληροφορήσει σχετικά τους μετόχους που ζήτησαν την άσκηση της αγωγής. Οι μέτοχοι αυτοί έχουν δικαίωμα να επανέλθουν με νεότερη αίτηση, η παραγραφή όμως δεν αναστέλλεται.
- 7. Σε περίπτωση κατ' ουσίαν απόρριψης της αγωγής σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, το διοικητικό συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του ειδικού εκπροσώπου, μπορεί να παραιτηθεί των ενδίκων μέσων.

Άρθρο 106 Λοιπές διατάξεις

- 1. Η υποβολή της αίτησης της παραγράφου 1 του άρθρου 104 αναστέλλει την παραγραφή της παραγράφου 6 του άρθρου 102. Η παραγραφή συνεχίζεται μετά την έκδοση της απόφασης του μονομελούς πρωτοδικείου επί της αιτήσεως των μετόχων.
- 2. Η απόφαση του δικαστηρίου που κάνει δεκτή την αίτηση των μετόχων κατά το άρθρο 105, κοινοποιείται με επιμέλεια των αιτούντων και με δαπάνες της εταιρείας στον ειδικό εκπρόσωπο και στην εταιρεία.
- 3. Η δαπάνη της δίκης για το διορισμό του ειδικού εκπροσώπου και τη διεξαγωγή του δικαστικού αγώνα, καθώς και η αμοιβή του ειδικού εκπροσώπου βαρύνουν την εταιρεία.

Άρθρο 107 Ευθύνη για άμεση ζημία τρίτων

Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων 102 έως 106 δεν επηρεάζουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου για άμεση ζημία μετόχων ή τρίτων και δεν θίγουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά το άρθρο 98 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Άρθρο 108 Έγκριση συνολικής διαχείρισης

- 1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με φανερή ψηφοφορία μετά την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μπορεί να εγκρίνεται η συνολική διαχείριση που έλαβε χώρα κατά την αντίστοιχη χρήση. Παραίτηση όμως της εταιρείας από αξιώσεις της κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή άλλων προσώπων ή συμβιβασμός της εταιρείας με αυτούς μπορεί να λάβει χώρα μόνο με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 102. Κατά τη δίκη για αποζημίωση της εταιρείας λόγω ευθύνης των μελών του διοικητικού συμβουλίου κατά τα άρθρα 102 και επ. συνεκτιμάται η παραπάνω έγκριση.
- 2. Στην ψηφοφορία περί έγκρισης της συνολικής διαχείρισης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δικαιούνται να μετέχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μόνο με μετοχές, των οποίων είναι κύριοι, ή ως αντιπρόσωποι άλλων μετόχων, εφόσον όμως έχουν λάβει σχετική εξουσιοδότηση με ρητές και συγκεκριμένες οδηγίες ψήφου. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους της εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 109 Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών

- 1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να λάβουν αμοιβή ή άλλες παροχές, σύμφωνα με το νόμο και τα οριζόμενα στο καταστατικό και, κατά περίπτωση, την πολιτική αποδοχών της εταιρείας. Αμοιβή ή παροχή που χορηγείται σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου και δεν ρυθμίζεται στο νόμο και το καταστατικό βαρύνει την εταιρεία, μόνο αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της γενικής συνέλευσης.
- 2. Αμοιβή συνιστάμενη σε συμμετοχή στα κέρδη της χρήσεως παρέχεται μόνον αν αυτό προβλέπεται στο καταστατικό. Το ύψος της ανωτέρω αμοιβής προσδιορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία αποφασίζει με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Αμοιβή χορηγούμενη από τα κέρδη της χρήσεως λαμβάνεται από το υπόλοιπο των καθαρών κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των νόμιμων κρατήσεων για τακτικό αποθεματικό και τη διανομή του ελάχιστου μερίσματος υπέρ των μετόχων.
- 3. Αμοιβή σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου για υπηρεσίες προς την εταιρεία βάσει ειδικής σχέσης, όπως ενδεικτικώς, από σύμβαση εργασίας, έργου ή εντολής καταβάλλεται με τις προϋποθέσεις των άρθρων 99 έως 101.
- 4. Η γενική συνέλευση μπορεί να επιτρέψει προκαταβολή αμοιβής για το χρονικό διάστημα μέχρι την επόμενη τακτική γενική συνέλευση. Η προκαταβολή της αμοιβής τελεί υπό την αίρεση της έγκρισής της από την επόμενη τακτική γενική συνέλευση.
- 5. Με την εξαίρεση των αμοιβών της παραγράφου 3, αμοιβή ή παροχή που καταβλήθηκε ή αποφασίστηκε να καταβληθεί σε συγκεκριμένο μέλος του διοικητικού συμβουλίου κατά τα ανωτέρω, μπορεί να μειωθεί από το δικαστήριο αν, με τις υφιστάμενες συνθήκες, είναι κατά εύλογη κρίση υπέρογκη και αντιτάχθηκαν στην απόφαση

αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έγκριση της γενικής συνέλευσης από μετόχους που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του μετοχικού κεφαλαίου και αντιτάχθηκαν στην απόφαση αυτή. Το δικαστήριο εκδικάζει την ανωτέρω αίτηση κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και αποφαίνεται λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες του συμβούλου, τις προσπάθειες που έχει καταβάλει, το επίπεδο αντίστοιχων αμοιβών των συμβούλων σε άλλες παρόμοιες εταιρείες, και την κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της εταιρείας.

Άρθρο 110 Πολιτική αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

- 1. Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούνται να θεσπίζουν πολιτική αποδοχών για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και, αν υπάρχει, για τον γενικό διευθυντή ή τον αναπληρωτή του. Η αναφορά στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 111 και 112 στο διοικητικό συμβούλιο περιλαμβάνει και τον γενικό διευθυντή και τον τυχόν αναπληρωτή του. Με καταστατική διάταξη μπορεί να ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 111 και 112 εφαρμόζονται: (α) και σε διοικητικά στελέχη, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 παράγραφος 9, καθώς (β) και σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- 2. Η πολιτική αποδοχών υποβάλλεται στην έγκριση της γενικής συνέλευσης. Η ψήφος των μετόχων επί της πολιτικής αποδοχών είναι δεσμευτική. Στη σχετική ψηφοφορία δεν μετέχουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που έχουν συγχρόνως την ιδιότητα του μετόχου. Η διάρκεια ισχύος της εγκεκριμένης πολιτικής αποδοχών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη από την έγκρισή της από τη γενική συνέλευση. Οι εταιρείες υποχρεούνται να υποβάλουν την πολιτική αποδοχών προς έγκριση στη γενική συνέλευση κάθε φορά που σημειώνεται ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών με τις οποίες καταρτίσθηκε η εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών και σε κάθε περίπτωση ανά τέσσερα (4) έτη από την έγκρισή της.
- 3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να υποβάλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.
- 4. Σε περίπτωση κατά την οποία η εταιρεία διαθέτει εγκεκριμένη από τη γενική συνέλευση πολιτική αποδοχών και η γενική συνέλευση δεν εγκρίνει την προτεινόμενη νέα πολιτική αποδοχών, η εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού συμβουλίου μόνο, σύμφωνα με την προηγούμενη, ε-

- γκεκριμένη πολιτική αποδοχών και να υποβάλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.
- 5. Η εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών μαζί με την ημερομηνία και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας υποβάλλεται σε διατυπώσεις δημοσιότητας και παραμένει διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, χωρίς χρέωση, τουλάχιστον για όσο χρονικό διάστημα αυτή ισχύει.
- 6. Σε εξαιρετικές περιστάσεις επιτρέπεται προσωρινά η παρέκκλιση από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, με την προϋπόθεση ότι: (α) η πολιτική αποδοχών ορίζει τις διαδικαστικές προϋποθέσεις, με τις οποίες μπορεί να εφαρμοστεί παρέκκλιση από το περιεχόμενό της, (β) η πολιτική αποδοχών ορίζει τα στοιχεία της, ως προς τα οποία μπορεί να εφαρμοστεί η παρέκκλιση και (γ) η παρέκκλιση αυτή είναι αναγκαία για τη μακροπρόθεσμη εξυπηρέτηση των συμφερόντων της εταιρείας στο σύνολό της ή για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς της.
- 7. Εφόσον δεν υπάρχει πρόβλεψη στην πολιτική αποδοχών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, παρέκκλιση από την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών επιτρέπεται με τους όρους της παραγράφου 5 του άρθρου 109.

Άρθρο 111 Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

- 1. Η πολιτική αποδοχών του προηγουμένου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής:
- (α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας,
- (β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσεως, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά,
- (γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας.
- (δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β΄, μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη,
- (ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ΄, κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά την κατοχύρωση,
- (στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυ-

τής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία,

- (ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων,
- (η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας,
- (θ) τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στο ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.
- 2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών. Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.

Άρθρο 112 Έκθεση αποδοχών (Άρθρο 96 της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)

- 1. Η εταιρεία με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούται να καταρτίζει σαφή και κατανοητή έκθεση αποδοχών, η οποία περιέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση του συνόλου των αποδοχών που ρυθμίζονται στην πολιτική του άρθρου 110 για το τελευταίο οικονομικό έτος. Στην έκθεση περιλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως επιδόματα που χορηγήθηκαν ή οφείλονταν στα πρόσωπα, οι αποδοχές των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στην πολιτική αποδοχών του άρθρου 110, κατά το τελευταίο οικονομικό έτος, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για νεοεκλεγέντα ή παλαιότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.
- 2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου:
- (α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών,
- (β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε(5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με

- κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους,
- (γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσεως από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του v. 4308/2014,
- (δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή,
- (ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαιρέσεως από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας,
- (στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών,
- (ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.
- 3. Η έκθεση αποδοχών του τελευταίου οικονομικού έτους υποβάλλεται προς συζήτηση στην τακτική γενική συνέλευση, ως αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Η ψήφος των μετόχων όσον αφορά την έκθεση αποδοχών είναι συμβουλευτική. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να επεξηγεί στην επόμενη έκθεση αποδοχών, τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη το ανωτέρω αποτέλεσμα ψηφοφορίας κατά την τακτική γενική συνέλευση.
- 4. Μετά τη γενική συνέλευση και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, οι εταιρείες καθιστούν αμελλητί διαθέσιμη στο κοινό την έκθεση αποδοχών στον διαδικτυακό τους τόπο, χωρίς χρέωση, για περίοδο δέκα (10) ετών. Τυχόν διατήρηση της έκθεσης αποδοχών στον διαδικτυακό τόπο για μεγαλύτερο της δεκατίας χρονικό διάστημα, επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι η έκθεση αποδοχών δεν περιέχει πλέον δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Οι ελεγκτές της εταιρείας ελέγχουν, αν και κατά πόσον έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες του παρόντος άρθρου.
- 5. Οι εταιρείες δεν περιλαμβάνουν στην έκθεση αποδοχών ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119/1) ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Οι εταιρείες επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μελών του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών βάσει του παρόντος άρθρου προς το σκοπό της αύξησης της εταιρικής διαφάνειας όσον αφορά τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με στόχο την ενίσχυση της λογοδοσίας των μελών και της εποπτείας των μετόχων επί των αποδοχών αυτών. Με την επιφύλαξη τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που προβλέπεται από ειδική διάταξη, οι εταιρείες δεν δημοσιοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών, βάσει του παρόντος άρθρου, μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη δημοσίευση της έκθεσης αποδοχών.
  - 6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διασφαλίζουν

ότι η έκθεση αποδοχών καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Η ευθύνη τους εξαιτίας παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι συλλογική.

Άρθρο 113 Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό

- 1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους όρους της απόφασης αυτής, περίληψη της οποίας υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Ως δικαιούχοι μπορούν να ορισθούν και πρόσωπα που παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση.
- 2. Η συνολική ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται κατά την παρούσα παράγραφο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου, που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της γενικής συνέλευσης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης προβλέπει αν για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η εταιρεία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ή αν θα χρησιμοποιήσει μετοχές που αποκτά ή έχει αποκτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 49. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν ή να εκδοθούν, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το παραπάνω δικαίωμα, την τιμή διάθεσης ή τη μέθοδο προσδιορισμού της, τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, και τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 35, τη διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο διοικητικό συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών αυτών, ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και οποιοσδήποτε άλλος όρος του προγράμματος διάθεσης μετοχών.
- 3. Το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμά τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και, ανά ημερολογιακό τρίμηνο κατ' ανώτατο όριο, παραδίδει τις μετοχές που έχουν ήδη εκδοθεί ή εκδίδει και παραδίδει τις μετοχές στους παραπάνω δικαιούχους, αυξάνοντας το κεφάλαιο της εταιρείας και τροποποιώντας αντίστοιχα το καταστατικό. Επίσης πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου και τηρεί τις διατυπώσεις δημοσιότητας. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου για την αύξηση του κεφαλαίου και την πιστοποίηση της καταβολής του λαμβάνεται ανά ημερολογιακό τρίμηνο, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στο άρθρο 20. Στις αυξήσεις αυτές του κεφαλαίου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 26.
- 4. Η γενική συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και υποβάλλεται σε δημοσιότητα, μπορεί να εξουσιοδοτεί το διοικητικό συμβούλιο να θεσπίζει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών, με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων, αυξάνοντας ενδεχομένως το κεφάλαιο και λαμβάνοντας όλες τις άλλες σχετικές αποφάσεις. Η εξουσιοδότηση

αυτή ισχύει για πέντε (5) έτη, εκτός αν η γενική συνέλευση ορίσει συντομότερο χρόνο ισχύος αυτής και είναι ανεξάρτητη από τις εξουσίες του διοικητικού συμβουλίου της παραγράφου1 του άρθρου 24. Η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνεται με τους όρους των παραπάνω παραγράφων.

5. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εφόσον το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών.

Άρθρο 114 Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό

- 1. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να αποφασίζεται η δωρεάν διάθεση μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό της εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014. Ως δικαιούχοι μπορούν να οριστούν και πρόσωπα που παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση. Περίληψη της απόφασης υποβάλλεται σε δημοσιότητα.
- 2. Για το σκοπό της προηγούμενης παραγράφου η εταιρεία είτε διαθέτει ίδιες μετοχές που αποκτώνται ή έχουν ήδη αποκτηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 49 είτε εκδίδει νέες μετοχές με κεφαλαιοποίηση μη διανεμηθέντων κερδών ή διανεμητών αποθεματικών ή διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον αριθμό των μετοχών που θα διατεθούν και το κατά πόσο θα πρόκειται για ίδιες ή για νέες μετοχές, την κατηγορία των μετοχών που θα διατεθούν, τους όρους της διάθεσης, όπως ιδίως την τυχόν υποχρέωση διακράτησης των μετοχών για ορισμένο χρονικό διάστημα, τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες τους και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο διοικητικό συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών τους και οποιοσδήποτε άλλος όρος.
- 3. Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται κατά το άρθρο αυτό αθροιζόμενη με την ονομαστική αξία των μετοχών που ενδέχεται να διατεθούν με βάση τυχόν εκκρεμή δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών του άρθρου 113, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της γενικής συνέλευσης.
- 4. Η διάθεση μετοχών του παρόντος άρθρου μπορεί να συνδυάζεται με εκείνη του άρθρου 113. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εφόσον το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

Άρθρο 115 Δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής)

1. Αντί διοικητικού συμβουλίου, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει το διορισμό μονομελούς διοικητικού οργά-

νου (σύμβουλος-διαχειριστής), εκλεγόμενου από τη γενική συνέλευση. Ο σύμβουλος-διαχειριστής είναι πάντοτε φυσικό πρόσωπο.

- 2. Ο διορισμός, οι προϋποθέσεις εκλογιμότητας, η θητεία, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, οι εξουσίες, ο διορισμός αναπληρωματικού συμβούλου-διαχειριστή, η αστική και ποινική ευθύνη και η αμοιβή του συμβούλου-διαχειριστή και τα συναφή θέματα διέπονται από τους κανόνες που ισχύουν για το διοικητικό συμβούλιο, στο βαθμό που είναι συμβατές με το χαρακτήρα του συμβούλου διαχειριστή, ως μονομελούς οργάνου.
- 3. Όπου υπάρχει υποχρέωση μέλους του διοικητικού συμβουλίου για ενημέρωση των άλλων μελών τούτου, ο σύμβουλος-διαχειριστής οφείλει να ενημερώνει τους μετόχους είτε σε γενική συνέλευση είτε και ατομικά, με τήρηση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης. Η αρμοδιότητα παροχής άδειας σύναψης συμβάσεων του συμβούλου-διαχειριστή με την εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 99, ανήκει στη γενική συνέλευση.
- 4. Στο βιβλίο πρακτικών καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβούλου-διαχειριστή που δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή συνιστούν πράξεις καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ.. Ως προς τις αποφάσεις αυτές ισχύει αναλογικά και το άρθρο 95.
- 5. Κατά τα λοιπά όπου γίνεται αναφορά στον παρόντα ή άλλους νόμους στο διοικητικό συμβούλιο νοείται και ο σύμβουλος-διαχειριστής ανώνυμης εταιρείας κατά το παρόν άρθρο.
- 6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις μεγάλες και μεσαίες εταιρείες, ούτε σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 116 Η γενική συνέλευση ως ανώτατο εταιρικό όργανο

Η γενική συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Οι αποφάσεις της δεσμεύουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους.

Άρθρο 117 Αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης

- 1. Η γενική συνέλευση είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:
- α) Τροποποιήσεις του καταστατικού. Ως τροποποιήσεις θεωρούνται και οι αυξήσεις, τακτικές ή έκτακτες, και οι μειώσεις του κεφαλαίου.
- β) Εκλογή μελών του διοικητικού συμβουλίου και ελεγκτών.
- γ) Την έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 108 και την απαλλαγή των ελεγκτών.
- δ) Έγκριση των ετήσιων και των τυχόν ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
  - ε) Διάθεση των ετήσιων κερδών.
  - στ) Την έγκριση παροχής αμοιβών ή προκαταβολής α-

μοιβών κατά το άρθρο 109.

- ζ) Επί εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρειών, την έγκριση της πολιτικής αποδοχών του άρθρου 110 και της έκθεσης αποδοχών του άρθρου 112,
- η) Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή λύση της εταιρείας και
  - θ) Διορισμό εκκαθαριστών.
- 2. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάνονται:
- α) Αυξήσεις κεφαλαίου ή πράξεις αναπροσαρμογής του κεφαλαίου που ρητά ανατίθενται από το νόμο ή το καταστατικό στο διοικητικό συμβούλιο, καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων.
- β) Η τροποποίηση ή η προσαρμογή διατάξεων του καταστατικού από το διοικητικό συμβούλιο στις περιπτώσεις που ορίζει τούτο ρητά ο νόμος.
- γ) Ο διορισμός με το καταστατικό του πρώτου διοικητικού συμβουλίου.
- δ) Η εκλογή κατά το καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 82, συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.
- ε) Η απορρόφηση κατά τα άρθρα 78 και 78α του κ.ν. 2190/1920 ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το εκατό τοις εκατό (100%) ή το ενενήντα τοις εκατό (90%) ή περισσότερο των μετοχών της.
- στ) Η δυνατότητα διανομής προσωρινών μερισμάτων κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 162.
- ζ) Η δυνατότητα διανομής κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 162 κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, υποκείμενη σε δημοσίευση.

Άρθρο 118 Τρόποι λήψης αποφάσεων από τη γενική συνέλευση

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται είτε κατόπιν σύγκλησης και συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 119 επ., είτε με ψηφοφορία αλλά χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 135. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης ισοδυναμούν αποφάσεις των μετόχων που λαμβάνονται με κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού, σύμφωνα με το άρθρο 136.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙ-ΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 119

Είδη γενικών συνελεύσεων – Εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ)

- 1. Η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης, προκειμένου να αποφασίσει για την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και για την εκλογή ελεγκτών (τακτική γενική συνέλευση). Η τακτική γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίσει και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητάς της.
  - 2. Με την επιφύλαξη τηςπαραγράφου 2 του άρθρου

- 121, η γενική συνέλευση συνέρχεται εκτάκτως οποτεδήποτε άλλοτε το διοικητικό συμβούλιο κρίνει τούτο σκόπιμο ή αναγκαίο (έκτακτη γενική συνέλευση).
- 3. Η γενική συνέλευση που συγκαλείται για να τροποποιήσει το καταστατικό ή να λάβει αποφάσεις, για τις οποίες απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (καταστατική γενική συνέλευση), μπορεί να είναι τακτική ή έκτακτη.
- 4. Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης, με θέμα τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.
- 5. Ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) μπορούν, με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι οποίες αφορούν τη σύγκληση, συνεδρίαση, συμμετοχή των μετόχων, λήψη αποφάσεων, καθώς και την άσκηση άλλων μετοχικών δικαιωμάτων σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Η σχετική καταστατική πρόβλεψη αφορά μόνο την υπαγωγή στο σύνολο των ανωτέρω διατάξεων.

Άρθρο 120 Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση

- 1. Η γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός της περιφέρειας της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή άλλου δήμου στην Ελλάδα προβλεπόμενου στο καταστατικό. Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, που εδρεύει στην Ελλάδα, η γενική συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του δήμου, όπου βρίσκεται η έδρα της ρυθμιζόμενης αγοράς. Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει στη γενική συνέλευση να συνέρχεται και σε τόπο κείμενο στην αλλοδαπή.
- 2. Η γενική συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει οπουδήποτε και χωρίς σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, όταν στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου και δεν αντιλέγει κανείς στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.
- 3. Επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι, αν αποφασίσει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο, η γενική συνέλευση δεν θα συνέλθει σε κάποιο τόπο, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αλλά θα συνεδριάσει εξ ολοκλήρου με συμμετοχή των μετόχων από απόσταση με τα ηλεκτρονικά μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 125.

Άρθρο 121 Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης

1. Τη γενική συνέλευση συγκαλεί το διοικητικό συμβούλιο. Αν η εταιρεία έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, τη γενική συνέλευση μπορεί να συγκαλέσει και ο σύνδικος, αν δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, τη γενική συνέλευση μπορεί να συγκαλέσει και το πρόσωπο που ορίζεται βάσει του στοιχείου θ΄ της παραγράφου 1 του

- άρθρου 103 του Πτωχευτικού Κώδικα, ακόμη και αν ο τελευταίος δεν έχει εξουσιοδοτηθεί ρητά προς τούτο. Τη γενική συνέλευση εταιρειών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης ή ειδικής εκκαθάρισης μπορεί να συγκαλέσει και ο ειδικός διαχειριστής ή ο ειδικός εκκαθαριστής, αντίστοιχα.
- 2. Η γενική συνέλευση μπορεί να συγκληθεί και κατόπιν αιτήματος της μειοψηφίας, σύμφωνα με το άρθρο 141. Δικαίωμα να ζητήσει τη σύγκληση γενικής συνέλευσης έχει και ο ελεγκτής της εταιρείας με αίτησή του προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται υποχρεωτικά από το διοικητικό συμβούλιο εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης, έχει δε ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης τα θέματα που περιέχονται στην αίτηση. Αν η γενική συνέλευση δεν συγκληθεί εντός της προθεσμίας αυτής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 141.
- 3. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή διά αντιπροσώπου ή, ενδεχομένως, και από απόσταση.
- 4. Προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πρόσκληση, πέραν των αναγραφομένων στην προηγούμενη παράγραφο:
- α) περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον για:
- αα) τα δικαιώματα των μετόχων των παραγράφων 2, 3, 6 και 7 του άρθρου 141, με αναφορά της προθεσμίας εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί κάθε δικαίωμα, ή εναλλακτικά, την καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία μπορούν τα δικαιώματα αυτά να ασκηθούν. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω δικαιώματα και τους όρους άσκησής τους θα πρέπει να είναι διαθέσιμες με ρητή παραπομπή της πρόσκλησης στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας,
- ββ) τη διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και ιδίως τα έντυπα τα οποία χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτόν η εταιρεία, καθώς και τα μέσα και τις μεθόδους που προβλέπονται στο καταστατικό, κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 128, για να δέχεται η εταιρεία ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπων, και
- γγ) τις διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον συντρέχει περίπτωση κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 125 και 126,
- β) καθορίζει την ημερομηνία καταγραφής, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 124, επισημαίνοντας ότι μόνο τα πρόσωπα που είναι μέτοχοι κατά την ημερομηνία εκείνη έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση,
- γ) γνωστοποιεί τον τόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο των εγγράφων και των σχεδίων αποφάσεων, που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 123, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να λαμβάνονται αυτά, και
- δ) αναφέρει τη διεύθυνση του διαδικτυακού τόπου της εταιρείας, όπου είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 123.

5. Πρόσκληση για σύγκληση γενικής συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων (καθολική γενική συνέλευση).

Άρθρο 122 Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης

- 1. Με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις, η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης πρέπει να δημοσιεύεται είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.
- 2. Η πρόσκληση της γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται με την καταχώρισή της στη Μερίδα της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την υποχρέωση της εταιρείας να ενημερώσει τους μετόχους για την καταχώριση της πρόσκλησης και με άλλους τρόπους, τη διαδικασία ενημέρωσης ή και επιπλέον τρόπους δημοσίευσης της πρόσκλησης ή αποστολής της στους μετόχους. Σε αυτές τις περιπτώσεις η απόδειξη της τήρησης των διατυπώσεων για την ενημέρωση των μετόχων βαρύνει την εταιρεία.
- 3. Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, εκτός από τη δημοσίευση της πρόσκλησης στο Γ.Ε.ΜΗ., το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιεύεται μέσα στη προθεσμία της παραγράφου 1 και στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, και δημοσιοποιείται μέσα στην ίδια προθεσμία, με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η εταιρεία δεν μπορεί να επιβάλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της γενικής συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους παραπάνω τρόπους.
- 4. Ανεξάρτητα από τους παραπάνω τρόπους δημοσίευσης της πρόσκλησης, κάθε μέτοχος με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την εταιρεία να του αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ατομική πληροφόρηση για επικείμενες γενικές συνελεύσεις τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.

Άρθρο 123 Δικαιώματα μετόχων πριν από τη γενική συνέλευση

- 1. Δέκα (10) ημέρες πριν από την τακτική γενική συνέλευση, η εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων της τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών.
- 2. Εφόσον η εταιρεία διατηρεί διαδικτυακό τόπο, εκπληρώνει την υποχρέωσή της βάσει της παραγράφου 1 αναρτώντας τα σχετικά στοιχεία στο διαδικτυακό της τόπο. Αν η εταιρεία δεν διατηρεί διαδικτυακό τόπο, τα στοιχεία της παραγράφου 1 αποστέλλονται στους μετόχους, εφόσον οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Σε περίπτωση που τα στοιχεία αποστέλλονται με επιστολή, η αποστολή θα πρέπει, αποδεδειγμένα, να προηγείται κατά πέντε

- (5) τουλάχιστον ημέρες της προβλεπόμενης ελάχιστης προθεσμίας της παραγράφου 1. Για την αποστολή των στοιχείων αρκεί και η χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) προς εκείνους τους μετόχους που έχουν γνωστοποιήσει εγκαίρως στην εταιρεία τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διαθέτουν. Αν οι μέτοχοι δεν έχουν γνωστοποιήσει τα στοιχεία επικοινωνίας τους εγκαίρως στην εταιρεία, η ενημέρωση της παραγράφου 1 αναζητείται από τους ίδιους τους μετόχους κατόπιν σχετικού τους αιτήματος προς την εταιρεία.
- 3. Από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, η εταιρεία θέτει στη διάθεση των μετόχων της στην έδρα της, τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:
- α) την πρόσκληση για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης,
- β) το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που οι μετοχές ενσωματώνουν κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, αναφέροντας και χωριστά σύνολα ανά κατηγορία μετοχών, και
- γ) τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ψήφο μέσω εκπροσώπου ή αντιπροσώπου και, εφόσον προβλέπονται, για την ψήφο με αλληλογραφία και για την ψήφο με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.
- 4. Επιπλέον των πληροφοριών της παραγράφου 3, από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της γενικής συνέλευσης, οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, θέτουν στη διάθεση των μετόχων τους στην έδρα τους, τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη γενική συνέλευση, σχέδιο απόφασης για κάθε θέμα της προτεινόμενης ημερήσιας διάταξης ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και τα σχέδια αποφάσεων που έχουν προτείνει οι μέτοχοι, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 141, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την εταιρεία.
- 5. Οι εταιρείες της παραγράφου 4 αναρτούν τα στοιχεία των παραγράφων 3 και 4 στο διαδικτυακό τόπο τους. Εφόσον δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους η πρόσβαση μέσω διαδικτύου στα έντυπα του εδαφίου γ΄ της παραγράφου 3, η εταιρεία σημειώνει στο διαδικτυακό της τόπο τον τρόπο προμήθειας των σχετικών εντύπων σε έγχαρτη μορφή και τα αποστέλλει χωρίς χρέωση σε κάθε μέτοχο που τα ζητεί.

Άρθρο 124 Δικαιούμενοι συμμετοχής στη γενική συνέλευση

- 1. Στη γενική συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει κάθε μέτοχος ο οποίος έχει και αποδεικνύει την ιδιότητα αυτή κατά την ημέρα διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης. Μέτοχοι που είναι νομικά πρόσωπα μετέχουν στη γενική συνέλευση διά των εκπροσώπων τους. Δικαιούνται να μετάσχουν στη γενική συνέλευση, δεν υπολογίζονται όμως για το σχηματισμό της απαρτίας οι μέτοχοι με μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου.
- 2. Εξαιρουμένων των εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή είναι άυλες, το καταστατικό μπορεί να εξαρτά τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση από την προηγούμενη κατάθεση των μετοχών στο ταμείο της εταιρείας, στο Ταμείο Παρακα-

ταθηκών και Δανείων ή σε οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων, που λειτουργεί στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος και έχει το δικαίωμα να δέχεται τίτλους προς φύλαξη, ή και σε άλλα πρόσωπα, τα οποία αναγράφονται στην πρόσκληση. Το καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπει ότι οι μετοχές που κατατίθενται, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο δεν θα μπορούν να αναληφθούν ή και να εκποιηθούν πριν από τη διεξαγωγή της γενικής συνέλευσης.

- 3. Εξαιρουμένων των εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι η συμμετοχή στη γενική συνέλευση εξαρτάται από την προηγούμενη υποβολή στην εταιρεία των εγγράφων αντιπροσώπευσης ή εκπροσώπησης των μετόχων, ορίζοντας την προθεσμία υποβολής των εγγράφων αυτών.
- 4. Στο καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να καταρτίζει και θέτει στη διάθεση των μετόχων, είκοσι τέσσερις (24) τουλάχιστον ώρες πριν από τη συνέλευση, πίνακα των μετόχων που κατέθεσαν τις μετοχές τους και ενδεχομένως τα έγγραφα αντιπροσώπευσης ή εκπροσώπησης. Ο πίνακας αυτός αναφέρει και τις διευθύνσεις των μετόχων, τα ονόματα των αντιπροσώπων ή εκπροσώπων τους και τον αριθμό των μετοχών και ψήφων κάθε μετόχου.
- 5. Μέτοχοι, που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του καταστατικού που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος ή με την προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 128, μετέχουν στη γενική συνέλευση, εκτός αν η γενική συνέλευση αρνηθεί τη συμμετοχή αυτή για σπουδαίο λόγο που δικαιολογεί την άρνησή της.
- 6. Στην περίπτωση εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μπορεί να συμμετάσχει στη γενική συνέλευση (αρχική συνεδρίαση και επαναληπτική) το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130, συμμετέχει στη γενική συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση.
- 7. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει διαδικασία συμμετοχής στη γενική συνέλευση βάσει ημερομηνίας καταγραφής, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 και για τις εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Δεν μπορεί όμως να προβλέπει ότι η μετοχική ιδιότητα πρέπει να υπάρχει σε χρόνο προγενέ-

στερο των πέντε (5) ημερών που προηγούνται της αρχικής συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης.

Άρθρο 125 Συμμετοχή στη γενική συνέλευση από απόσταση σε πραγματικό χρόνο

- 1. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στη γενική συνέλευση από απόσταση με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία του μετόχου στον τόπο διεξαγωγής της. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία λαμβάνει επαρκή μέτρα ώστε:
- α) να είναι σε θέση να διασφαλίσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος προσώπου, τη συμμετοχή αποκλειστικά των προσώπων που δικαιούνται να συμμετέχουν ή να παρίστανται στη γενική συνέλευση βάσει των άρθρων 124 και 127 και την ασφάλεια την ηλεκτρονικής σύνδεσης,
- β) να παρέχεται η δυνατότητα στο συμμετέχοντα να παρακολουθεί με ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα τη διεξαγωγή της συνέλευσης και να απευθύνεται στη συνέλευση, προφορικά ή εγγράφως, κατά τη διάρκεια της συνέλευσης από απόσταση, καθώς και να ψηφίζει επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, και
- γ) να είναι δυνατή η ακριβής καταγραφή της ψήφου του συμμετέχοντος από απόσταση.
- 2. Οι μέτοχοι που συμμετέχουν στη γενική συνέλευση από απόσταση λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της απαρτίας και πλειοψηφίας όπως ακριβώς οι παρόντες.

Άρθρο 126 Συμμετοχή στη γενική συνέλευση με επιστολική ψήφο

- 1. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής στην ψηφοφορία από απόσταση, διά αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα, διεξαγόμενης πριν από τη συνέλευση. Τα θέματα και τα ψηφοδέλτια μπορεί να διατίθενται και η συμπλήρωσή τους να γίνεται και ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου ή σε έντυπη μορφή στην έδρα της εταιρείας.
- 2. Οι μέτοχοι που ψηφίζουν δι' αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπολογίζονται για το σχηματισμό της απαρτίας και της πλειοψηφίας, εφόσον οι σχετικές ψήφοι έχουν παραληφθεί από την εταιρεία το αργότερο είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
- 3. Στις παραπάνω περιπτώσεις η εταιρεία υιοθετεί διαδικασίες για τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση από απόσταση, τη διασφάλιση της ταυτότητας του συμμετέχοντος προσώπου και της προέλευσης της ψήφου, καθώς και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής ή άλλης σύνδεσης.

Άρθρο 127 Παράσταση στη γενική συνέλευση μη μετόχων

- 1. Στη γενική συνέλευση δικαιούνται να παρίστανται και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και οι ελεγκτές της εταιρείας.
- 2. Ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης μπορεί με ευθύνη του να επιτρέψει την παρουσία στη συνέλευση και

άλλων προσώπων, που δεν έχουν μετοχική ιδιότητα ή δεν είναι εκπρόσωποι μετόχων, στο μέτρο που τούτο δεν αντιτίθεται στο εταιρικό συμφέρον. Τα πρόσωπα αυτά δεν θεωρείται ότι μετέχουν στη συνέλευση για μόνο το λόγο ότι έλαβαν το λόγο για λογαριασμό παριστάμενου μετόχου ή ύστερα από πρόσκληση του προέδρου.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή στη γενική συνέλευση με τα ηλεκτρονικά μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 125 και για τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2.

Άρθρο 128 Αντιπροσώπευση στη γενική συνέλευση

- 1. Ο μέτοχος μπορεί να συμμετέχει στη γενική συνέλευση αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου.
- 2. Το καταστατικό μπορεί να περιορίζει την ελευθερία των μετόχων να επιλέγουν αντιπροσώπους τους για τη συμμετοχή τους στη γενική συνέλευση, αλλά δεν μπορεί να αποκλείει την διά αντιπροσώπων ενάσκηση των δικαιωμάτων του μετόχου. Επί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, διατάξεις του καταστατικού, οι οποίες περιορίζουν είτε την διά αντιπροσώπων ενάσκηση των δικαιωμάτων του μετόχου είτε την ελευθερία των μετόχων να επιλέγουν αντιπροσώπους τους για τη συμμετοχή τους στη γενική συνέλευση, δεν έχουν ισχύ. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους, μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.
- 3. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία ή περισσότερες γενικές συνελεύσεις και για ορισμένο χρόνο. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει, σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, αν υφίστανται. Τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει, δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.
- 4. Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου του μετόχου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην εταιρεία το αργότερο πριν από τη γενική συνέλευση. Επί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της συνέλευσης. Για την κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης ή της αντικατάστασης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα απαιτείται καταστατική πρόβλεψη, η οποία πρέπει να μνημονεύει ρητά και μία τουλάχιστον αποτελεσματική μέθοδο κοινοποίησης, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή άλλη ισοδύναμη. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη γενική συνέλευση. Η παροχή πληρεξουσιότητας είναι ελεύθερα ανακλητή.
  - 5. Προκειμένου περί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων

είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην εταιρεία πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της γενικής συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- a) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή εν γένει της διοίκησης της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ελεγκτής της εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα των περιπτώσεων α΄ έως γ΄.
- 6. Προκειμένου περί εταιρειών, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ο αντιπρόσωπος του μετόχου αρχειοθετεί τις οδηγίες ψήφου για ένα (1) τουλάχιστον έτος, από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης ή, σε περίπτωση αναβολής αυτής, της τελευταίας επαναληπτικής συνέλευσης στην οποία έκανε χρήση του πληρεξουσίου.

Άρθρο 129 Πρόεδρος της γενικής συνέλευσης

- 1. Μέχρι την εκλογή του προέδρου της, που γίνεται από την ίδια με απλή πλειοψηφία, στη γενική συνέλευση προεδρεύει ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή ο αναπληρωτής του.
- 2. Ο πρόεδρος της συνέλευσης μπορεί να επικουρείται από γραμματέα και ψηφολέκτη, που εκλέγονται με τον ίδιο τρόπο. Ο πρόεδρος ελέγχει την κανονικότητα της συγκρότησης της γενικής συνέλευσης, την ταυτότητα και τη νομιμοποίηση των παρόντων, την ακίβεια των πρακτικών, διευθύνει τη συζήτηση, θέτει τα θέματα σε ψηφοφορία και αναγγέλλει το αποτέλεσμα της τελευταίας.
- 3. Η μη εκλογή ή η μη σύννομη εκλογή προέδρου, καθώς και η μη τήρηση των διατυπώσεων της παραγράφου 2 δεν επηρεάζουν το κύρος των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, αν δεν συντρέχουν άλλα ελαττώματα τού-

Άρθρο 130 Απαρτία

- 1. Η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- 2. Αν δεν επιτευχθεί η απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της ματαιωθείσας συνεδρίασης, ύστε-

ρα από πρόσκληση προ δέκα (10) τουλάχιστον πλήρων ημερών. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διάταξης, οσοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

- 3. Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν τη μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας, τη μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, την τακτική αύξηση του κεφαλαίου, εκτός αν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, τη μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 21 ή την παράγραφο 6 του άρθρου 49, τη μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας, την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του κεφαλαίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 24, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο ότι η γενική συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες το ήμισυ (1/2) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- 4. Στην περίππτωση της προηγούμενης παραγράφου, αν δεν επιτευχθεί η απαρτία του τελευταίου εδαφίου, η γενική συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Προκειμένου περί εταιρειών με εισηγμένες μετοχές, ή, σε κάθε περίπτωση, όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση για αύξηση κεφαλαίου, η γενική συνέλευση στην επαναληπτική συνεδρίαση ευρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεργασία και την επαναληπτική.
- 5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει για όλα ή συγκεκριμένα θέματα μεγαλύτερα ποσοστά απαρτίας από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1, 3, και 4 του παρόντος άρθρου. Η προβλεπόμενη από το καταστατικό απαρτία για τα θέματα της παραγράφου 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 131 Τρόπος ψηφοφορίας στη γενική συνέλευση

- 1. Στη γενική συνέλευση, αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στο καταστατικό και με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 141, η ψηφοφορία είναι φανερή. Η γενική συνέλευση με φανερή ψηφοφορία μπορεί να αποφασίσει ότι η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή και σε όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης θα είναι μυστική. Και στην περίπτωση αυτή μέτοχος μπορεί να δηλώσει ότι αντιτάσσεται στην απόφαση που λαμβάνεται για τους σκοπούς της παραγράφου 3 του άρθρου 137.
- 2. Δεν επιτρέπεται μυστική ψηφοφορία σε περιπτώσεις παροχής αμοιβών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και όπου ο νόμος απαιτεί φανερή ψηφοφορία ή όταν η ψήφος δίδεται από απόσταση.

Άρθρο 132 Πλειοψηφία

- 1. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων σε αυτή ψήφων.
- 2. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 130 λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.
- 3. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι για όλες ή συγκεκριμένες αποφάσεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 130 απαιτούνται μεγαλύτερα ποσοστά από αυτά που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Άρθρο 133 Αναγγελία του αποτελέσματος της ψηφοφορίας

- 1. Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αναγγέλλεται από τον πρόεδρο της γενικής συνέλευσης μόλις διαπιστωθεί.
- 2. Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά δημοσιεύουν στο διαδικτυακό τους τόπο, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.

Άρθρο 134 Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη γενική συνέλευση καταχωρίζονται σε περίληψη σε ειδικό βιβλίο πρακτικών. Στο ίδιο βιβλίο καταχωρίζεται και κατάλογος των μετόχων που παραστάθηκαν ή αντιπρο-

σωπεύθηκαν στη γενική συνέλευση. Με αίτηση μετόχου ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά περίληψη της γνώμης του. Ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης δικαιούται να αρνηθεί την καταχώριση γνώμης, αν αυτή αναφέρεται σε ζητήματα προφανώς εκτός ημερήσιας διάταξης ή το περιεχόμενό της αντίκειται καταφανώς στα χρηστά ήθη ή το νόμο.

- 2. Η εταιρεία υποχρεούται να χορηγεί στους μετόχους της αντίγραφα πρακτικών γενικών συνελεύσεων ύστερα από αίτησή τους. Οι μέτοχοι στους οποίους η εταιρεία αρνείται να χορηγήσει αντίγραφα των πρακτικών γενικής συνέλευσης, στην οποία παρέστησαν αυτοπροσώπως ή με νόμιμα εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, μπορούν να απευθυνθούν στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., όπου τηρείται ο φάκελος της εταιρείας, η οποία υποχρεούται να τους χορηγήσει τα αντίγραφα αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, εφόσον πρόκειται για πράξεις που καταχωρούνται στο ΓΕ.Μ.Η.. Οι τρίτοι που έχουν έννομο συμφέρον και οι μη παραστάντες στη γενική συνέλευση μέτοχοι μπορούν να λάβουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης από το Γ.Ε.ΜΗ., σε περίπτωση δε άρνησης αυτού, ύστερα από σχετική εισαγγελική παραγγελία. Η αποσβεστική προθεσμία των άρθρων 137 παράγραφος 8 και 138 παράγραφοι 4 και 5 δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο μηνός από τη χορήγηση στο μέτοχο του πρακτικού όπου έχει καταχωρισθεί η ακυρώσιμη ή η άκυρη (αντίστοιχα) απόφαση, με την προϋπόθεση ότι ο μέτοχος ζήτησε το πρακτικό μέσα στην προθεσμία.
- 3. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφονται στο βιβλίο πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Άρθρο 135 Λήψη αποφάσεων με ψηφοφορία χωρίς συνεδρίαση

- 1. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι δυνατόν να λαμβάνονται από τους μετόχους χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος, αν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:
- α) Οι μετοχές της εταιρείας δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- β) Το καταστατικό προβλέπει τη δυνατότητα του παρόντος άρθρου και προσδιορίζει τις αποφάσεις που μπορούν να ληφθούν με τον τρόπο αυτό. Αποφάσεις επί θεμάτων της τακτικής γενικής συνέλευσης δεν μπορούν να ληφθούν με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.
- γ) Όλοι οι μέτοχοι έχουν γνωστοποιήσει στην εταιρεία τα στοιχεία ηλεκτρονικής επικοινωνίας τους.
- δ) Μειοψηφία του ενός πέμπτου (1/5) του κεφαλαίου δεν αντιτίθεται στη λήψη απόφασης με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Σχετική δήλωση πρέπει να σταλεί στο διοικητικό συμβούλιο μέσα σε σαράντα οκτώ (48) ώρες από τη λήψη της πρότασης του διοικητικού συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2.
- 2. Αποφάσεις των μετόχων χωρίς συνεδρίαση λαμβάνονται ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου προς τους μετόχους για λήψη συγκεκριμένης απόφασης χωρίς συνεδρίαση και αποδοχή της πρότασης από την

πλειοψηφία των μετόχων, όπως αυτή προβλέπεται κατά περίπτωση από το νόμο και το καταστατικό. Οι διατάξεις περί απαρτίας δεν εφαρμόζονται και η πλειοψηφία υπολογίζεται επί του συνόλου των μετοχών που έχουν δικαίωμα ψήφου. Δικαίωμα συμμετοχής στη λήψη απόφασης χωρίς συνεδρίαση έχουν όσα πρόσωπα διαθέτουν τη μετοχική ιδιότητα κατά το χρόνο αποστολής της πρότασης από το διοικητικό συμβούλιο με το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου που διαθέτουν κατά το χρόνο αυτό.

- 3. Η κατά την παράγραφο 2 πρόταση του διοικητικού συμβουλίου κοινοποιείται σε όλους τους μετόχους στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν γνωστοποιήσει στην εταιρεία. Η αποστολή της πρότασης πρέπει να γίνει την ίδια ημέρα για όλους τους μετόχους. Η πρόταση περιλαμβάνει το πλήρες σχέδιο της απόφασης, τις αναγκαίες επεξηγήσεις του διοικητικού συμβουλίου, τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι δικαιούνται να δηλώσουν στην εταιρεία αν δέχονται ή όχι την πρόταση και τη σχετική προθεσμία απάντησης των μετόχων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των επτά (7) ημερών ούτε μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών από την ημέρα αποστολής της πρότασης. Η προθεσμία ισχύει για όλους τους μετόχους. Η πρόταση συνοδεύεται από κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο που απαιτείται να υποβληθεί στους μετόχους κατά το νόμο.
- 4. Απόφαση χωρίς συνεδρίαση δε θεωρείται ότι ελήφθη πριν παρέλθει η προθεσμία των σαράντα οκτώ (48) ωρών της παραγράφου 1, εκτός αν οι δηλώσεις όλων των μετόχων περιήλθαν στην εταιρεία νωρίτερα. Δήλωση μετόχου που περιέρχεται στην εταιρεία μετά τον προβλεπόμενο χρόνο απάντησης δε λαμβάνεται υπόψη. Οι δηλώσεις των μετόχων είναι μη ανακλητές. Το βάρος της απόδειξης της υιοθέτησης ή μη της πρότασης και του χρόνου αυτής φέρει η εταιρεία. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται χωρίς υπαίτια βραδύτητα να γνωστοποιήσει σε όλους τους μετόχους το αποτέλεσμα της διαδικασίας, και να βεβαιώσει ότι τηρήθηκε πλήρως η διαδικασία αυτή.
- 5. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται με το παρόν άρθρο καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 134.
- 6. Εντός τριών (3) ημερών από την κατά την παράγραφο 2 πρόταση του διοικητικού συμβουλίου, οι μέτοχοι μπορούν να ζητούν από το διοικητικό συμβούλιο διευκρινίσεις ή πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση του σχεδίου απόφασης χωρίς συνεδρίαση. Οι πληροφορίες παρέχονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση όλων των μετόχων μέσα σε δύο (2) ημέρες από τη λήψη της αίτησης.

Άρθρο 136 Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση

- 1. Στις εταιρείες των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλους τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους ισχύει ως απόφαση της γενικής συνέλευσης. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι μέτοχοι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε πρακτικό, χωρίς συνέλευση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους μετόχους με αναφορά των τυχόν μειοψηφούντων.
  - 2. Οι υπογραφές των μετόχων ή των αντιπροσώπων

τους μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό.

- 3. Το πρακτικό της παραγράφου 1 καταχωρίζεται στο βιβλίο πρακτικών, σύμφωνα με το άρθρο 134.
- 4. Το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων λήψης απόφασης, σύμφωνα με το παρόν άρθρο και του χρόνου της απόφασης φέρει η εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 137 Ακυρωσία αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

- 1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 138 και 139, απόφαση της γενικής συνέλευσης που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Το ίδιο ισχύει και για αποφάσεις τις οποίες έλαβε γενική συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί.
  - 2. Ακυρώσιμη είναι και η απόφαση που λήφθηκε:
- α) χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες, που αφορούν το θέμα της ληφθείσας απόφασης, και ζητήθηκαν κατά το άρθρο 141 από μετόχους, οι οποίοι ζητούν την ακύρωση της απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ή
- β) κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας, με τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.
- 3. Η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί με αγωγή από οποιονδήποτε μέτοχο, κάτοχο μετοχών που εκπροσωπούν τα δύο εκατοστά (2/100) του κεφαλαίου, αν δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση. Την ακύρωση μπορεί να ζητήσει και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ξεχωριστά. Στην περίπτωση αυτή, αν παρίσταται ανάγκη, το δικαστήριο της παραγράφου 7 διορίζει, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, ειδικό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 2, την ακύρωση μπορούν να ζητήσουν μόνο οι μέτοχοι που ζήτησαν τις πληροφορίες, εφόσον εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- 4. Μέτοχοι, που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση επειδή δεν έχουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, μπορούν να αξιώσουν από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν εξαιτίας του γεγονότος ότι η απόφαση λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από γενική συνέλευση που δεν συγκλήθηκε ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν. Αξίωση αποζημίωσης έχουν κατά τις γενικές διατάξεις οι μέτοχοι και αν ακόμη η απόφαση ακυρώθηκε.
- 5. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να ακυρωθεί εξαιτίας:
- α) συμμετοχής σε αυτή προσώπων που δεν είχαν το δικαίωμα αυτό, εκτός αν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη πλειοψηφίας,
- β) ακυρότητας ή ακυρωσίας επί μέρους ψήφων, εκτός αν οι ψήφοι αυτές ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη

πλειοψηφίας,

- γ) ανακρίβειας, αοριστίας ή πλημμελειών τήρησης του σχετικού πρακτικού, εκτός αν για τους λόγους αυτούς δεν είναι δυνατόν να διαγνωσθεί το περιεχόμενο της απόφασης,
- δ) ελαττώματος της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου, με την οποία συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, εκτός αν για το λόγο αυτόν δεν υπήρξε έγκαιρη και επαρκής πληροφόρηση των μετόχων,
- ε) μη τήρησης ή πλημμελούς τήρησης των άρθρων 122 παράγραφοι 4, 123 παράγραφοι 3 και 4, 128 και 129.
- 6. Δεν μπορούν να ακυρωθούν αποφάσεις της γενικής συνέλευσης που έχουν ως αντικείμενο την έκδοση τίτλων που πρόκειται να εισαχθούν σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ. Μέτοχος που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση και θίγεται από αυτήν, μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη εξαιτίας των γεγονότων που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Δεν μπορούν να ακυρωθούν αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, τις οποίες η τελευταία επικύρωσε με νεότερη απόφασή της, διορθώνοντας ή αποκαθιστώντας την πλημμέλεια που αποτελούσε το λόγο της ακυρωσίας. Στην περίπτωση αυτή τρίτοι δικαιούνται να ζητήσουν από την εταιρεία τα έξοδα της δίκης ακύρωσης, στα οποία υποβλήθηκαν, καθώς και την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω της επικύρωσης.
- 7. Η αγωγή ακύρωσης της απόφασης της γενικής συνέλευσης εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
- 8. Η αγωγή της παραγράφου 7 στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη λήψη της απόφασης ή, αν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ.. Εντός της ίδιας προθεσμίας ασκείται και η αγωγή αποζημίωσης της παραγράφου 4.
- 9. Οι ενάγοντες μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν ότι, τόσο κατά την άσκηση της αγωγής όσο και κατά το χρόνο κατάθεσης των προτάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 237 ΚΠολΔ, έχουν τις μετοχές που τους παρέχουν το δικαίωμα να ασκήσουν την αγωγή. Αν μετά την άσκηση της αγωγής οι ενάγοντες μέτοχοι μεταβιβάσουν όλες τις μετοχές ή μέρος τούτων, ώστε κατά το χρόνο κατάθεσης των προτάσεων να μην συγκεντρώνουν πλέον τα ποσοστά της παραγράφου 3, οι ενάγοντες μέτοχοι μπορούν να ζητήσουν με τις προτάσεις τους αποζημίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 4.
- 10. Η ακύρωση της απόφασης ισχύει έναντι πάντων. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να λάβει τα μέτρα που επιβάλλει η κατάσταση η οποία προέκυψε από την ακύρωση. Σε κάθε περίπτωση δε θίγονται τα δικαιώματα τρίτων που αποκτήθηκαν με απόφαση που ακυρώθηκε ή με πράξη που διενεργήθηκε με βάση την απόφαση αυτή, εκτός αν ο τρίτος γνώριζε ή αγνοούσε από βαριά αμέλεια το ελάττωμα της απόφασης.
- 11. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που η αγωγή ασκηθεί μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 8. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της ισχύος της α-

πόφασης. Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.

12. Η ακυρωσία απόφασης δεν εμποδίζει την καταχώριση της τελευταίας στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η αγωγή ακύρωσης απόφασης της γενικής συνέλευσης, που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., η δικαστική απόφαση παντός βαθμού δικαιοδοσίας που απαγγέλλει την ακύρωσή της και η δικαστική απόφαση με την οποία διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα ή αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 138 Ακυρότητα αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

- 1. Σε περίπτωση που δεν υπήρξε σύγκληση της γενικής συνέλευσης ή το περιεχόμενο της απόφασής της είναι αντίθετο στο νόμο ή το καταστατικό, η απόφαση είναι άκυρη.
- 2. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου άρθρου, θεωρείται ότι συγκλήθηκε η γενική συνέλευση, αν υπήρξε πρόσκλησή της προερχόμενη από την εταιρεία και περιέχουσα τουλάχιστον ένδειξη της ημερομηνίας και του τόπου της γενικής συνέλευσης και η πρόσκληση αυτή δημοσιεύθηκε κατά τον νόμο και το καταστατικό. Ως προερχόμενη από την εταιρεία θεωρείται η πρόσκληση όταν έχει γίνει από το διοικητικό συμβούλιο ή μέλος του ή και από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 121 και της παραγράφου 1 του άρθρου 141.
- 3. Η προβολή ακυρότητας εκ μέρους μετόχου λόγω έλλειψης σύγκλησης της γενικής συνέλευσης δεν είναι επιτρεπτή, αν ο μέτοχος αυτός μεταγενέστερα δήλωσε προς την εταιρεία εγγράφως ή με δήλωσή του στα πρακτικά, ότι η γενική συνέλευση συνεδρίασε νομίμως.
- 4. Η ακυρότητα μπορεί να προβληθεί από κάθε πρόσωπο, μέτοχο ή τρίτο, που έχει έννομο συμφέρον, δικαστικά ή με ρητή έγγραφη εξώδικη δήλωσή του προς την εταιρεία, μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από τη λήψη της απόφασης ή, αν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ.. Η προβολή της ακυρότητας πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένη απόφαση και να περιγράφει το λόγο, που, κατά την άποψη του δηλούντος, προκαλεί την ακυρότητα. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.
- 5. Κατ' εξαίρεση, δεν μπορεί να προβληθεί η ακυρότητα αποφάσεων με αντικείμενο την έκδοση τίτλων που πρόκειται να εισαχθούν σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, μετά την έναρξη διαπραγμάτευσης των τίτλων που προκύπτουν από την απόφαση ή, σε περίπτωση έκδοσης τίτλων με δικαίωμα προτίμησης, μετά την αποκοπή του δικαιώματος προτίμησης. Μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 4 κάθε πρόσωπο που θίγεται από την απόφαση μπορεί να αξιώσει από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη. Ο περιορισμός της παρούσας παραγράφου δεν ισχύει στην περίπτωση που από την απόφαση προκύπτει διαρκής παραβίαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου.

- 6. Η ακυρότητα μπορεί να ληφθεί υπόψη και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο, μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 4.
- 7. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα και πριν από την άσκηση της αγωγής που έχει ως αίτημα την αναγνώριση της ακυρότητας απόφασης της γενικής συνέλευσης. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την έκδοση της απόφασης που διέταξε τα ασφαλιστικά μέτρα, διαφορετικά τα ασφαλιστικά μέτρα αίρονται αυτοδικαίως. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που η αγωγή ασκηθεί μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 4. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προσωρινή αναστολή της ισχύος της απόφασης. Το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τους αιτούντες σε παροχή εγγύησης, σταθμίζοντας την ανάγκη προστασίας των αιτούντων την αναστολή και τη ζημία της εταιρείας που μπορεί να προκληθεί από την αναστολή αυτή.
- 8. Η αγωγή για την αναγνώριση της ακυρότητας απόφασης της γενικής συνέλευσης, που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., η δικαστική απόφαση παντός βαθμού δικαιοδοσίας που αναγνωρίζει την ακυρότητά της και η δικαστική απόφαση με την οποία διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα ή αναστέλλεται η ισχύς της υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

Άρθρο 139 Ανυπόστατες αποφάσεις

- 1. Οι διατάξεις των άρθρων 137 και 138 δεν εφαρμόζονται στις ανυπόστατες αποφάσεις.
- 2. Μια απόφαση είναι ανυπόστατη όταν στη ψηφοφορία συμμετέχουν πρόσωπα, τα οποία στο σύνολό τους: α) δεν είχαν μετοχική ιδιότητα, ή β) είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα.

Άρθρο 140 Ελαττώματα αποφάσεων που λαμβάνονται με άλλο τρόπο

- 1. Στις αποφάσεις που λαμβάνονται χωρίς συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 135, οι διατάξεις για την ακυρωσία και την ακυρότητα των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης των άρθρων 137 και 138 εφαρμόζονται αναλόγως.
- 2. Στην περίπτωση προσυπογραφής πρακτικού, σύμφωνα με το άρθρο 136, η απόφαση είναι ανυπόστατη, αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διάταξης αυτής. Απόφαση που λαμβάνεται με τον τρόπο αυτόν και αντίκειται στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρη. Οι παράγραφοι 4 έως 8 του άρθρου 138 εφαρμόζονται αναλόγως.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Άρθρο 141 Συλλογικά και ατομικά δικαιώματα μειοψηφίας

1. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από

σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Αν δεν συγκληθεί γενική συνέλευση από το διοικητικό συμβούλιο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρείας, με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή κάνει χρήση της διαδικασίας του άρθρου 135, εκτός αν οι αιτούντες μέτοχοι απέκλεισαν την τελευταία αυτή δυνατότητα.

- 2. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο διοικητικό συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, κατά το άρθρο 122, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη γενική συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 123. Τόσο σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά όσο και σε εταιρείες χωρίς μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, αν τα θέματα αυτά δεν δημοσιευθούν, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με δαπάνη της εταιρείας.
- 3. Σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν σχέδια αποφάσεων για θέματα που περιλαμβάνονται στην αρχική ή την τυχόν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη γενικής συνέλευσης. Η σχετική αίτηση πρέπει να περιέλθει στο διοικητικό συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, τα σχέδια δε αποφάσεων τίθενται στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 123, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης.
- 4. Το διοικητικό συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται

προφανώς σε αντίθεση με το νόμο ή τα χρηστά ήθη.

- 5. Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, ο πρόεδρος της συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτήν που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η ύστερα από αναβολή γενική συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων. Στη συνέλευση αυτή μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, τηρουμένων των σχετικών διατυπώσεων συμμετοχής. Επί εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 124.
- 6. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται, όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη γενική συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.
- 7. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην εταιρεία μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 6, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή. Στις περιπτώσεις της παρούσας το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.
- 8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης εκ μέρους του διοικητικού συμβου-

λίου παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το δικαστήριο με απόφασή του, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο υποχρεώνει και την εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα.

- 9. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή θέματα της ημερήσιας διάταξης ενεργείται με φανερή ψηφοφορία.
- 10. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, υποβαλλόμενη κατά πάντα χρόνο, το διοικητικό συμβούλιο οφείλει μέσα σε είκοσι (20) ημέρες να πληροφορήσει το μέτοχο για το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, τις κατηγορίες των μετοχών που έχουν εκδοθεί και τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, ιδίως προνομιούχων, με τα δικαιώματα που κάθε κατηγορία παρέχει, καθώς και τις τυχόν δεσμευμένες μετοχές, τόσο κατά τον αριθμό τους όσο και τους περιορισμούς που προβλέπονται. Ο μέτοχος θα δικαιούται επίσης να πληροφορηθεί πόσες και τι είδους μετοχές διαθέτει ο ίδιος, όπως αυτές προκύπτουν από το βιβλίο μετόχων. Αν οι παραπάνω πληροφορίες είναι ήδη αναρτημένες στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, δεν απαιτείται να παρασχεθούν, θα πρέπει όμως να υποδειχθεί στο μέτοχο σε ποιο διαδικτυακό τόπο μπορεί να τις αναζητήσει. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις εταιρείες με εισηγμένες μετοχές σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- 11. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και με την προϋπόθεση ότι το προβλέπει το καταστατικό, κάθε μέτοχος μπορεί να ζητήσει να του χορηγηθεί πίνακας των μετόχων της εταιρείας, με ένδειξη του ονοματεπωνύμου, της διεύθυνσης και του αριθμού μετοχών κάθε μετόχου. Η εταιρεία δεν υποχρεούται να περιλάβει στον πίνακα μετόχους που κατέχουν μέχρι ένα εκατοστό (1%) του κεφαλαίου.
- 12. Σε όλες τις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και, εκτός από τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 και της παραγράφου 10, τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 124. Προκειμένου για εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου, ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση.
- 13. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως πέραν του μισού, τα ποσοστά του καταβεβλημένου κεφαλαίου, που απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 142 Αίτηση έκτακτου ελέγχου

1. Δικαίωμα να ζητήσουν έκτακτο έλεγχο της εταιρεί-

- ας από το δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, έχουν:
- α) Μέτοχοι της εταιρείας που αντιπροσωπεύουν το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου.
- β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου περί εταιρειών, των οποίων οι μετοχές ή άλλοι τίτλοι έχουν εισαχθεί σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς στο πλαίσιο είτε κάλυψης κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών.
- 2. Ο έλεγχος κατά την παράγραφο 1 διατάσσεται, αν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού της εταιρείας ή αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε τρία (3) έτη από την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.
- 3. Μέτοχοι της εταιρείας, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο τον έλεγχο της εταιρείας, εφόσον από την όλη πορεία αυτής, αλλά και με βάση συγκεκριμένες ενδείξεις, καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Το καταστατικό μπορεί να μειώσει, όχι όμως πέραν του μισού, το ποσοστό του καταβεβλημένου κεφαλαίου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος της παρούσας παραγράφου.
- 4. Το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, δεν δικαιολογεί την αίτηση των μετόχων με βάση το παρόν άρθρο.
- 5. Επί του δικαιώματος των μετόχων να ζητήσουν τον έλεγχο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 141.

Άρθρο 143 Διενέργεια του έκτακτου ελέγχου

- 1. Το δικαστήριο αναθέτει τη διενέργεια του έκτακτου ελέγχου σε έναν τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.
- 2. Το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, ιδιαίτερα το μέγεθος της εταιρείας, τις καταγγελλόμενες πράξεις και τις αναμενόμενες ελεγκτικές εργασίες, μπορεί, αντί για ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, να διορίσει ως ελεγκτές κατόχους άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α΄ τάξης του ν. 2515/1997 (Α΄ 154), οι οποίοι είναι μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Για την αξιολόγηση της νομιμότητας ή της χρηστότητας της διαχείρισης, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ως πρόσθετους ελεγκτές και άλλα πρόσωπα με ειδικές προς τούτο γνώσεις. Αν δεν ορίσει κάτι άλλο η απόφαση του δικαστηρίου, οι διοριζόμενοι ελεγκτές έχουν τα δικαιώματα πληροφόρησης και το καθήκον εχεμύθειας, που έχουν και οι τακτικοί ελεγκτές.
- 3. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση του δικαστηρίου ορίζει και την αμοιβή των ελεγκτών, η οποία καταβάλλεται από τον αιτούντα μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου. Το δικαστήριο όμως μπορεί να επιρρίψει στην εταιρεία το σύνολο ή μέρος της αμοιβής των ελεγκτών ή να ορίσει

ότι ο αιτών θα την προκαταβάλει και θα την αναζητήσει από την εταιρεία. Η αμοιβή υπόκειται σε αναθεώρηση μετά τη διενέργεια του ελέγχου, με αίτηση του ελεγκτή ή του βαρυνόμενου με την καταβολή της.

- 4. Οι ελεγκτές οφείλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, να περατώσουν το έργο που τους ανατέθηκε και να υποβάλουν την έκθεσή τους στην ελεγχόμενη εταιρεία και στο πρόσωπο που ζήτησε τον έλεγχο. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να θέσει υπόψη των μετόχων την έκθεση των ελεγκτών το αργότερο στην αμέσως επόμενη γενική συνέλευση. Αν η ελεγχόμενη εταιρεία έχει μετοχές ή άλλους τίτλους που έχουν εισαχθεί σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΠΜΔ, ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας προσφοράς, στο πλαίσιο είτε κάλυψης κεφαλαίου είτε διάθεσης υφιστάμενων μετοχών, η έκθεση πρέπει να υποβάλλεται και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Αν οι ελεγκτές διαπιστώνουν παραβάσεις που τιμωρούνται ποινικά, οφείλουν να υποβάλουν την έκθεσή τους και στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή.
- 5. Το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για τη διενέργεια του ελέγχου, καθώς και να αντικαταστήσει τους ελεγκτές που διορίσθηκαν.

Άρθρο 144 Ενώσεις μετόχων

- 1. Τα δικαιώματα μειοψηφίας που παρέχονται σε μετόχους του παρόντος νόμου μπορούν να ασκηθούν και από ενώσεις μετόχων, στο όνομά τους αλλά για λογαριασμό των μελών τους, αν τα μέλη τους έχουν τον εκάστοτε απαιτούμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων αριθμό μετοχών. Ως δικαιώματα μειοψηφίας κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται και τα δικαιώματα που μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέτοχο.
- 2. Οι ενώσεις μετόχων μπορούν να συσταθούν από μετόχους μίας ή περισσότερων συγκεκριμένων εταιρειών, έχουν τη μορφή σωματείου, διεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα και αποκτούν νομική προσωπικότητα με την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191). Ένα μήνα πριν από την άσκηση των παραπάνω δικαιωμάτων, η ένωση πρέπει να έχει γνωστοποιήσει την έγκυρη σύσταση και το καταστατικό της στην εταιρεία, της οποίας μέτοχοι είναι τα μέλη της. Στη δήλωση άσκησης του δικαιώματος πρέπει να αναφέρονται τα ονόματα των μετόχων, για λογαριασμό των οποίων ασκείται το δικαίωμα.
- 3. Οι παραπάνω ενώσεις μπορούν επίσης να παρέχουν μέσω διαδικτύου πληροφορίες σε σχέση με τα δικαιώματα που έχουν οι μέτοχοι και οι επενδυτές στις εταιρείες, για τις οποίες έχουν συσταθεί και να παρέχουν δυνατότητα επώνυμης συνεννόησης μεταξύ τούτων για την άσκηση των δικαιωμάτων τους κατά την παράγραφο 1 εν όψει συγκεκριμένης γενικής συνέλευσης των εταιρειών αυτών.
- 4. Τα ζητήματα της άσκησης των δικαιωμάτων, ιδίως της τυχόν προηγούμενης διαβούλευσης των μελών της ένωσης, της παροχής πληροφοριών, της ενδεχόμενης ανάγκης προηγούμενης ειδικότερης εντολής ή ανάκλησης της τελευταίας, ρυθμίζονται από το καταστατικό της ένωσης. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζεται ειδικότερα ο τρόπος λειτουργίας των ενώσεων αυτών.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΑΤΟ ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 145 Εφαρμοζόμενες διάταξεις

Οι ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ανώνυμης εταιρείας καταρτίζονται, ελέγχονται και εγκρίνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και σύμφωνα με κάθε άλλη ειδική διάταξη που ρυθμίζει τα ζητήματα αυτά.

Άρθρο 146 Διενέργεια απογραφής – Γλώσσα βιβλίων – Εταιρική χρήση

- 1. Κατά την έναρξη της λειτουργίας της, η εταιρεία οφείλει να ενεργήσει την κατά το άρθρο 9 του Εμπορικού Νόμου (Α΄ 206/1910) και τις διατάξεις του ν. 4308/2014 απογραφή, εκτός αν απαλλάσσεται από το νόμο. Την ίδια υποχρέωση υπέχει και στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης.
- 2. Όλα τα βιβλία της εταιρείας πρέπει να τηρούνται στην ελληνική γλώσσα, εκτός αν επιτρέπεται η τήρησή τους και σε άλλη γλώσσα.
- 3. Η εταιρική χρήση δεν μπορεί να εκτείνεται σε διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών.

Άρθρο 147 Υπογραφή ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- 1. Για να ληφθεί από τη γενική συνέλευση έγκυρη απόφαση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχουν καταρτιστεί από το διοικητικό συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία διαφορετικά πρόσωπα, και συγκεκριμένα από: α) τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, β) τον διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητά του συμπίπτει με εκείνη των παραπάνω προσώπων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου που ορίζεται από αυτό και γ) τον κατά νόμο υπεύθυνο λογιστή για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- 2. Τα παραπάνω πρόσωπα, σε περίπτωση διαφωνίας από πλευράς νομιμότητας του τρόπου κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οφείλουν να εκθέτουν εγγράφως τις αντιρρήσεις τους στη γενική συνέλευση.
- 3. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και, όπου συντρέχει περίπτωση σύμφωνα με το άρθρο 152, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο και υπογράφονται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
- 4. Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και, όπου συντρέχει περίπτωση, η ενοποιημένη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης υπογράφονται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που δεσμεύουν την επιχείρηση που τις καταρτίζει, καθώς και από τον υπεύθυνο για την κατάρτισή τους.

Άρθρο 148

Έγκριση ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες και οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση της εταιρείας που τις συνέταξε.

Άρθρο 149

Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης (άρθρα 30(1), (3) 31(1) και 32(1) Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Οι ανώνυμες εταιρείες δημοσιεύουν στο Γ.Ε.ΜΗ.:
- a) τις νόμιμα εγκεκριμένες από την τακτική γενική συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις,
  - β) την έκθεση διαχείρισης και
- γ) τη γνώμη του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας όπου απαιτείται, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την έγκρισή τους από την τακτική γενική συνέλευση. Όπου βάσει της περίπτωσης 1 της υποπαραραγράφου Α1 της παρ. Α΄ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94) απαιτείται γνώμη ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και η έκθεση διαχείρισης δημοσιεύονται με τη μορφή και το περιεχόμενο βάσει των οποίων ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία έχουν συντάξει το πιστοποιητικό ελέγχου. Συνοδεύονται επίσης από το πλήρες κείμενο της έκθεσης ελέγχου.
- 2. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, απαλλάσσονται από την υποχρέωση δημοσίευσης της έκθεσης διαχείρισης.
- 3. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και στη γνώμη του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, όπου απαιτείται, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρου 13 και ισχύουν οι προθεσμίες της παραγράφου 1.
- 4. Όπου βάσει της διάταξης της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α΄ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 απαιτείται γνώμη ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στη δημοσιότητα, που προβλέπεται στην παράγραφο 3, με τη μορφή και το περιεχόμενο, με βάση το οποίο ο ελεγκτής ή οι ελεγκτές έχουν συντάξει τη σχετική έκθεση ελέγχου τους. Αν οι ελεγκτές έχουν παρατηρήσεις ή αρνούνται την έκφραση γνώμης, το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται και να αιτιολογείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν αυτό προκύπτει από το δημοσιευμένο σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου.
- 5. Η δημοσιότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
- 6. Για τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (ενοποιημένων λογαριασμών) των πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.
- 7. Οι ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και εκθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων, των οποίων υποκαταστήματα κατά την έννοια της περίπτωσης 17 της παρ. 1 του του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 της 26ης Ιουνιου 2013 σχετικα με τις απαιτή-

- σεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ L 176/1), είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, δημοσιεύονται και στην Ελλάδα, μεταφρασμένες στην ελληνική γλώσσα. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6.
- 8. Οι συντεταγμένες κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και οι εγκεκριμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες από το νόμο εκθέσεις των εταιρειών:
- α) δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και στο παρόν άρθρο,
- β) αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας και παραμένουν προσβάσιμες για χρονικό διάστημα δύο (2) τουλάχιστον ετών από την πρώτη δημοσίευσή τους και
- γ) εφόσον πρόκειται για εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή ΜΠΔ, κατατίθενται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- 9. Αν οι ανώνυμες εταιρείες, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., δημοσιοποιούν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο λογιστικά στοιχεία, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία πρέπει να είναι εκείνα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. με την επιφύλαξη των πρόσθετων οικονομικών ή πρόσθετων λογιστικών στοιχείων που τυχόν απαιτούνται από άλλες κανονιστικές αρχές για τις εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες και σε εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η ευθύνη για τη συμμόρφωση με τη διάταξη αυτή βαρύνει το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας.

Άρθρο 150

Ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου (άρθρο 19 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας υποχρεούται κάθε χρόνο να συντάσσει και να υποβάλλει στη γενική συνέλευση έκθεση διαχείρισης.
- 2.α) Η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει πραγματική απεικόνιση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της εταιρείας και της θέσης της, καθώς και περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.
- β) Η απεικόνιση παρουσιάζει ισορροπημένη και ολοκληρωμένη ανάλυση της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της εταιρείας και της θέσης της, κατάλληλη για την κλίμακα και την πολυπλοκότητα της εταιρείας.
- γ) Στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης της εταιρείας, των επιδόσεων ή της θέσης της, η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και, όπου ενδείκνυται, μη χρηματοοικονομικούς βασικούς δείκτες επιδόσεων που έχουν σχέση με το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα. Στο πλαίσιο της ανάλυσης αυτής, η έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει, όπου ενδείκνυται, αναφορές και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
  - 3. Η έκθεση διαχείρισης αναφέρει επίσης:
  - α) την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρείας,

- β) τις δραστηριότητες στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης,
- γ) τις πληροφορίες που αναφέρονται στην απόκτηση ιδίων μετοχών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 50.
  - δ) την ύπαρξη υποκαταστημάτων της εταιρείας και
- ε) σε σχέση με τη χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων από την εταιρεία και εφόσον είναι ουσιαστικής σημασίας για την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης:
- αα) τους στόχους και τις πολιτικές της εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της για την αντιστάθμιση κάθε σημαντικού τύπου προβλεπόμενης συναλλαγής για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης και
- ββ) την έκθεση της εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των τιμών, στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο ρευστότητας και στον κίνδυνο ταμειακών ροών.
- 4. Οι πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014 (Α΄ 251), εξαιρούνται από την υποχρέωση να καταρτίζουν έκθεση διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι οι ενδείξεις που αναφέρονται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 3 του παρόντος περιλαμβάνονται στο προσάρτημα.
- 5. Πολύ μικρές ανώνυμες εταιρείες, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, οι οποίες συντάσσουν έκθεση διαχείρισης, εξαιρούνται από την υποχρέωση που προβλέπεται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του παρόντος όσον αφορά τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.
- 6. Αν η ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω πληροφορίες, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179.

Άρθρο 151 Μη χρηματοοικονομικές καταστάσεις (άρθρο 19α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, και οι οποίες, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, υπερβαίνουν το μέσο αριθμό των πεντακοσίων (500) εργαζομένων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης μία μη χρηματοοικονομική κατάσταση που περιέχει πληροφορίες, στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της, σε σχέση, τουλάχιστον, με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία. Στην κατάσταση αυτή συμπεριλαμβάνονται τα εξής:
- α) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου της εταιρείας,
- β) περιγραφή των πολιτικών που εφαρμόζει η εταιρεία σε σχέση με τα εν λόγω θέματα, συμπεριλαμβανομένων

των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει,

- γ) τα αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών,
- δ) οι κυριότεροι κίνδυνοι που αφορούν τα εν λόγω θέματα και που συνδέονται με τις δραστηριότητες της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση και αναλογικά, των επιχειρηματικών σχέσεών της, των προϊόντων της ή των υπηρεσιών της, τα οποία είναι πιθανόν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στους εν λόγω τομείς και ο τρόπος με τον οποίο η εταιρεία διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους,
- ε) μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο τομέα επιχειρήσεων. Όταν η εταιρεία δεν ασκεί πολιτικές σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω θέματα, η μη χρηματοοικονομική κατάσταση περιλαμβάνει σαφή και αιτιολογημένη εξήγηση για την απουσία των εν λόγω πολιτικών. Η μη χρηματοοικονομική κατάσταση περιλαμβάνει επίσης, όπου ενδείκνυται, αναφορές και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να παραλειφθούν πληροφορίες σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα σε διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων τους και που υπέχουν σχετικώς συλλογική ευθύνη της εν λόγω γνώμης, η δημοσιοποίηση αυτών των πληροφοριών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση της εταιρείας, με την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της ανώνυμης εταιρείας. Για την παροχή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι εταιρείες μπορούν να βασίζονται σε εθνικά πλαίσια, πλαίσια βασισμένα στην Ένωση ή διεθνή πλαίσια και, στην περίπτωση αυτή, οι εταιρείες διευκρινίζουν σε ποια πλαίσια βασίστηκαν.
- 2. Οι εταιρείες που εκπληρώνουν την υποχρέωση της παραγράφου 1 του παρόντος θεωρείται ότι έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση που αφορά την ανάλυση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που προβλέπεται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 150.
- 3. Ανώνυμη εταιρεία, η οποία είναι θυγατρική, απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1, αν αυτή και οι θυγατρικές της εταιρείες συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ή στη χωριστή έκθεση άλλης εταιρείας.
- 4. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία εξετάζουν αν έχει υποβληθεί η μη χρηματοοικονομική κατάσταση της παραγράφου 1 του παρόντος.

Άρθρο 152 Δήλωση εταιρικής διακυθέρνησης (άρθρο 20 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Οι ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες δεκτές προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης που συντάσσουν και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η δήλωση αυτή συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης και περιέχει τις εξής, τουλάχιστον, πληροφορίες:
  - α) παραπομπή, κατά περίπτωση, στα ακόλουθα:
- αα) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, στον οποίο υπόκειται η εταιρεία,
  - ββ) στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, τον οποίο η

εταιρεία έχει οικειοθελώς αποφασίσει να εφαρμόζει,

γγ) σε κάθε σχετική πληροφορία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται πέρα από τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Αν γίνεται αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης των υποπεριπτώσεων αα΄ ή ββ΄, η εταιρεία επισημαίνει τον τόπο στον οποίο διατίθενται στο κοινό τα σχετικά έγγραφα. Αν γίνεται αναφορά στις πληροφορίες της υποπερίπτωσης γγ΄, η εταιρεία δημοσιοποιεί στοιχεία για τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει,

- β) αν η εταιρεία αποκλίνει από τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που αναφέρεται στις υποπεριπτώσεις αα΄ ή ββ΄ της περίπτωσης α΄, παραθέτει τα μέρη του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης από τα οποία αποκλίνει και σχετική αιτιολόγηση των λόγων απόκλισης. Αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει καμία από τις διατάξεις εταιρικής διακυβέρνησης που αναφέρονται στις υποπεριπτώσεις αα΄ ή ββ΄ της περίπτωσης α΄, παρέχει ειδική αιτιολόγηση για τη μη εφαρμογή,
- γ) περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων,
- δ) τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά τις περιπτώσεις γ΄, δ΄, στ΄, η΄ και θ΄ της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, εφόσον η εταιρεία υπάγεται στην εν λόγω Οδηγία,
- ε) τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους,
- στ) περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της εταιρείας όσον αφορά πτυχές όπως, ενδεικτικά, η ηλικία, το φύλο ή το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό ιστορικό των μελών, οι στόχοι της εν λόγω πολιτικής για την πολυμορφία, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόστηκε και τα αποτελέσματα κατά την περίοδο αναφοράς. Αν δεν εφαρμόζεται τέτοια πολιτική, η δήλωση περιλαμβάνει ειδική αιτιολόγηση του λόγου μη εφαρμογής.
- 2. Οι απαιτούμενες από την παράγραφο 1 πληροφορίες μπορούν να παρέχονται ως εξής:
- α) σε χωριστή έκθεση που δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση διαχείρισης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 150 ή
- β) σε έγγραφο που διατίθεται για το κοινό στην ιστοσελίδα της εταιρείας και στο οποίο γίνεται σχετική αναφορά στην έκθεση διαχείρισης.
- Στη χωριστή έκθεση ή στο έγγραφο των περιπτώσεων α΄ και β΄ αντίστοιχα μπορεί να περιέχεται αναφορά στην έκθεση διαχείρισης στην οποία διατίθενται τα απαιτούμενα από την περίπτωση δ΄ της παραγράφου 1 πληροφοριακά στοιχεία.
- 3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατυπώνουν γνώμη, σύμφωνα με την υποπερίπτωση γ΄ της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου Α1 της παραγράφου Α΄ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94) για τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ΄ και δ΄ της παραγράφου 1 και ελέγχουν αν έχουν παρασχεθεί τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄, β΄, ε΄ και στ΄ της παραγράφου 1.

- 4. Η περίπτωση στ΄ της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζεται σε μικρές ή μεσαίες εταιρείες.
- 5. Αν η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω πληροφορίες, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179

Άρθρο 153

Ετήσια έκθεση διαχείρισης και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης επί ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

(άρθρο 29 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου εμπίπτουν οι όμιλοι επιχειρήσεων, οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με το άρθρα 31, 32 και 33 του ν. 4308/2014.
- 2. Στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης αναφέρονται οι πληροφορίες που απαιτεί το άρθρο 150, τουλάχιστον, λαμβανομένων υπόψη των αναγκαίων προσαρμογών που υπαγορεύονται από τις ιδιομορφίες της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης σε σχέση με την έκθεση διαχείρισης, κατά τρόπο που να διευκολύνει την εκτίμηση της θέσης του συνόλου των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την υποχρέωση αναφοράς άλλων πληροφοριών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
- 3. Στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 150 εφαρμόζονται οι εξής προσαρμογές:
- α) Όσον αφορά τις αποκτηθείσες μετοχές ή μερίδια, η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης περιλαμβάνει τον αριθμό και την ονομαστική αξία, ή ελλείψει ονομαστικής αξίας, την εσωτερική λογιστική αξία του συνόλου των μετοχών ή μεριδίων της μητρικής εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια μητρική εταιρεία είτε από θυγατρικές της εταιρείας αυτής της μητρικής εταιρείας είτε από πρόσωπο που ενεργεί επ' ονόματί του αλλά για λογαριασμό οποιασδήποτε από τις εταιρείες αυτές.
- β) όσον αφορά τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης αναφέρει τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων για το σύνολο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.
- 4. Στις περιπτώσεις που εκτός από την έκθεση διαχείρισης απαιτείται και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, οι δύο εκθέσεις μπορούν να υποβάλλονται με μορφή ενιαίας έκθεσης.
- 5. Αν η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης δεν περιλαμβάνει τις παραπάνω πληροφορίες, επιβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι ποινές του άρθρου 179.

Άρθρο 154 Ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση (άρθρο 29α Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1.α) Οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, που είναι μητρικές ανώνυμες εταιρείες μεγάλου ομίλου, ο οποίος, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού του σε ενοποιημένη βάση, υπερβαίνει τον μέσο αριθμό των πεντακοσίων (500) εργαζομένων κατά τη διάρκεια του

οικονομικού έτους, περιλαμβάνουν στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση που περιέχει πληροφορίες, στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων του, σε σχέση, τουλάχιστον, με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία, όπου συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

αα) σύντομη περιγραφή του επιχειρηματικού μοντέλου του ομίλου,

ββ) περιγραφή των πολιτικών που εφαρμόζει ο όμιλος σε σχέση με τα εν λόγω θέματα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει,

γγ) το αποτέλεσμα των εν λόγω πολιτικών,

δδ) οι κυριότεροι κίνδυνοι που αφορούν τα εν λόγω θέματα και που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση και αναλογικά, των επιχειρηματικών σχέσεών του, των προϊόντων του ή των υπηρεσιών του, τα οποία είναι πιθανόν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στους εν λόγω τομείς και ο τρόπος με τον οποίο ο όμιλος διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους,

εε) μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο τομέα επιχειρήσεων

στστ) αναφορά και πρόσθετες εξηγήσεις για τα ποσά που αναγράφονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όπου ενδείκνυται.

- β) Σε περίπτωση που ο επιχειρηματικός όμιλος δεν εφαρμόζει οποιαδήποτε πολιτική σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα θέματα της περίπτωσης α΄, παρέχεται σχετική ειδική αιτιολόγηση.
- γ) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να παραλειφθούν πληροφορίες σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων τους και που υπέχουν σχετικώς συλλογική ευθύνη της εν λόγω γνώμης, η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα έβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση του ομίλου, με την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων του ομίλου.
- δ) Προκειμένου να υλοποιηθεί η απαίτηση για δημοσιοποίηση των πληροφοριών της περίπτωσης α΄, η μητρική ανώνυμη εταιρεία μπορεί να βασίζεται σε εθνικά πλαίσια, πλαίσια βασισμένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνή πλαίσια αρκεί να δηλώνει σε ποια πλαίσια βασίστηκε.
- 2. Μητρική εταιρεία που εκπληρώνει την υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει την υποχρέωση που αφορά την ανάλυση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που προβλέπονται στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 150.
- 3. Μητρική εταιρεία που είναι επίσης θυγατρική εταιρεία τρίτης απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1, εφόσον η εν λόγω μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές της συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης της τρίτης εταιρείας, η οποία συντάσσεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να αναφέρεται

στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης. Ομοίως στην έκθεση διαχείρισης της απαλλασσόμενης θα πρέπει να δίνονται πληροφορίες για τη δημοσίευση της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης της τρίτης εταιρείας.

4. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία εξετάζει αν έχει υποβληθεί η ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση που αναφέρεται στη παράγραφο 1.

Άρθρο 155 Έκθεση πληρωμών προς κυθερνήσεις (άρθρα 41, 42, 43 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

- 1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι εξής ορισμοί:
- α) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην εξορυκτική βιομηχανία» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με την αναζήτηση, την εξερεύνηση, τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την εξόρυξη κοιτασμάτων μεταλλευμάτων, πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλων υλικών, στο πλαίσιο των οικονομικών δραστηριοτήτων που καταγράφονται στον τομέα Β κλάδοι 05 έως 08 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE-Αναθεώρηση 2.
- β) Ως «ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών» νοείται η ανώνυμη εταιρεία που αναπτύσσει δραστηριότητες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον τομέα Α, Διαίρεση 02, κλάδος 2.2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006, σε πρωτογενή δάση.
- γ) Ως «κυβέρνηση» νοείται η κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση κράτους μέλους ή τρίτης χώρας. Η εν λόγω κεντρική, περιφερειακή ή τοπική κυβέρνηση έχει υπό τον έλεγχό της υπηρεσίες, οργανισμούς ή ομίλους επιχειρήσεων, οι οποίοι υποχρεούνται σε σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του ν. 4308/2014.
- δ) Ως «έργο» νοούνται οι λειτουργικές δραστηριότητες που διέπονται από ενιαία σύμβαση, άδεια, μίσθωση, παραχώρηση ή παρεμφερείς νομικές συμφωνίες και αποτελούν τη βάση των υποχρεώσεων πληρωμής προς μία κυβέρνηση. Εντούτοις, αν πολλαπλές συμφωνίες αλληλοσυνδέονται ουσιωδώς, τότε θεωρούνται έργο.
- ε) Ως «πληρωμή» νοείται η παροχή η οποία καταβάλλεται, σε χρήματα ή σε είδος, για δραστηριότητες που περιγράφονται στα σημεία 1 και 2 των ακόλουθων ειδών:
  - αα) δικαιώματα παραγωγής,
- ββ) φόροι που επιβάλλονται επί του εισοδήματος, της παραγωγής ή των κερδών των ανωνύμων εταιρειών, αλλά εξαιρούνται οι φόροι που επιβάλλονται στην κατανάλωση, όπως φόροι προστιθέμενης αξίας, οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων ή οι φόροι επί των πωλήσεων,
  - γγ) δικαιώματα,
  - δδ) μερίσματα,
- εε) πριμ υπογραφής, εντοπισμού και παραγωγικότητας

στστ) τέλη έκδοσης αδειών, τέλη εκμίσθωσης, τέλη εισόδου και λοιπά ζητήματα σχετικά με άδειες ή/και παραχωρήσεις και

ζζ) πληρωμές για βελτιώσεις υποδομών.

- 2. Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση έκθεση για τις πληρωμές που καταβάλλουν προς κυβερνήσεις.
- 3. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες είναι θυγατρικές ή μητρικές, εφόσον πληρούνται αμφότερες οι εξής προϋποθέσεις:
- α) η μητρική εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
- β) οι πληρωμές προς κυβερνήσεις της εταιρείας περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις που καταρτίζει η εν λόγω μητρική ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 156.
- 4. Δεν λαμβάνονται υπόψη στην έκθεση οι πληρωμές που δεν υπερβαίνουν τις 100.000 ευρώ εντός του οικονομικού έτους είτε καταβάλλονται ενιαία είτε ως σειρά συναφών πληρωμών.
- 5. Η έκθεση αναφέρει τις εξής πληροφορίες όσον αφορά τις δραστηριότητες που περιγράφονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος:
- a) το συνολικό ποσό των πληρωμών που καταβάλλονται σε κάθε κυβέρνηση,
- β) το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στις υποπεριπτώσεις αα΄ έως ζζ΄ της περιπτωσης ε΄ της παραγράφου 1, που καταβάλλεται σε κάθε κυβέρνηση,
- γ) εφόσον οι πληρωμές αυτές αφορούν συγκεκριμένα έργα, το συνολικό ποσό ανά είδος πληρωμής, όπως ορίζεται στις υποπεριπώσεις. αα΄ έως ζζ΄ της περίπτωσης ε΄της της παραγράφου 1 για κάθε έργο και το συνολικό ποσό πληρωμών για κάθε έργο.
- Οι πληρωμές της εταιρείας όσον αφορά υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει ως οντότητα μπορούν να δημοσιοποιούνται σε επίπεδο οντότητας και όχι σε επίπεδο έργου.
- 6. Σε περίπτωση καταβολής πληρωμών σε είδος προς κυβερνήσεις, τα σχετικά στοιχεία υποβάλλονται βάσει αξίας και, κατά περίπτωση, όγκου. Παρέχονται επεξηγηματικές σημειώσεις προς αποσαφήνιση του τρόπου καθορισμού της αξίας τους.
- 7. Η δημοσιοποίηση των πληρωμών, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αντικατοπτρίζει την ουσία και όχι τη μορφή της πληρωμής ή της δραστηριότητας. Οι πληρωμές και οι δραστηριότητες δεν μπορούν να διαχωρίζονται ή να συγκεντρώνονται τεχνητά, με σκοπό την αποφυγή εφαρμογής του παρόντος.
- 8. Η έκθεση της παραγράφου 2 δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 149.
- 9. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων μιας ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν καθήκον να εξασφαλίζουν, όσο γνωρίζουν και μπορούν καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 156 Ενοποιημένη έκθεση πληρωμών σε κυθερνήσεις (άρθρο 44 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

1. Οι όμιλοι επιχειρήσεων, οι οποίοι έχουν υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του ν. 4308/2014 και οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια

- του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014, που δραστηριοποιούνται στην εξορυκτική βιομηχανία ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών οφείλουν να καταρτίζουν ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις αν η μητρική ανώνυμη εταιρεία βαρύνεται με την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32 έως 36 του ν. 4308/2014. Μητρική ανώνυμη εταιρεία θεωρείται ότι δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτόμηση πρωτογενών δασών, εφόσον οποιαδήποτε από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις δραστηριοποιείται στον εξορυκτικό κλάδο ή στην υλοτομία πρωτογενών δασών. Η ενοποιημένη έκθεση περιλαμβάνει μόνο τις πληρωμές που απορρέουν από δραστηριότητες εξόρυξης και υλοτόμησης πρωτογενών δασών.
- 2. Η υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένης έκθεσης της παραγράφου 1 δεν ισχύει για:
- α) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μικρών ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 31 του ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημόσιου ενδιαφέροντος,
- β) μητρικές ανώνυμες εταιρείες μεσαίων ομίλων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ν. 4308/2014, εκτός αν κάποια συνδεδεμένη εταιρεία είναι οντότητα δημόσιου ενδιαφέροντος και
- γ) μητρικές ανώνυμες εταιρείες που διέπονται από τη νομοθεσία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες είναι ταυτόχρονα θυγατρικές επιχειρήσεις, αν η δική τους μητρική εταιρεία διέπεται από τη νομοθεσία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 3. Δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται εταιρεία, περιλαμβανομένης και εταιρείας δημόσιου ενδιαφέροντος, σε ενοποιημένη έκθεση για πληρωμές προς κυβερνήσεις εφόσον πληρούται μία τουλάχιστον από τις εξής προϋποθέσεις:
- α) αυστηροί και διαρκείς περιορισμοί θίγουν ουσιαστικά την άσκηση από τη μητρική εταιρεία των δικαιωμάτων της στην περιουσία ή στη διαχείριση αυτής της εταιρείας,
- β) συντρέχουν εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις όπου οι απαραίτητες πληροφορίες για την κατάρτιση της ενοποιημένης έκθεσης για πληρωμές προς κυβερνήσεις δεν μπορούν να ληφθούν χωρίς δυσανάλογα έξοδα ή αδικαιολόγητες καθυστερήσεις,
- γ) οι μετοχές ή τα μερίδια αυτής της εταιρείας κατέχονται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταγενέστερη μεταβίβασή τους.
- Οι ανωτέρω εξαιρέσεις ισχύουν μόνον εφόσον χρησιμοποιούνται και για το σκοπό των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- 4. Η έκθεση του παρόντος άρθρου δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 149.
- 5. Τα μέλη των αρμόδιων οργάνων της ανώνυμης εταιρείας, που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, έχουν συλλογικό καθήκον να εξασφαλίσουν, όσο γνωρίζουν και μπορούν καλύτερα, ότι η έκθεση για τις πληρωμές προς κυβερνήσεις καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 157 Κριτήρια ισοδυναμίας (άρθρο 46 Οδηγίας 2013/34/ΕΕ)

Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 155 και 156 ανώνυμες ε-

ταιρείες, οι οποίες καταρτίζουν και δημοσιοποιούν έκθεση συμμορφούμενη με τις απαιτήσεις τρίτων χωρών, οι οποίες έχουν εκτιμηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 47 της Οδηγίας 2013/34 ως ισοδύναμες με τις απαιτήσεις των άρθρων 155 και 156, απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις των άρθρων αυτών, εκτός από τη δημοσιότητα στην οποία υποβάλλεται η εν λόγω έκθεση.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Άρθρο 158 Κράτηση αποθεματικού

Κάθε έτος αφαιρείται το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η αφαίρεση για σχηματισμό αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτική, μόλις τούτο φθάσει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται αποκλειστικά πριν από κάθε διανομή μερίσματος προς εξίσωση του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Άρθρο 159 Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών

- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, εφόσον, κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας (καθαρή θέση), όπως προσδιορίζονται στο νόμο, είναι ή, ύστερα από τη διανομή αυτή, θα γίνει κατώτερο από το ποσό του κεφαλαίου, προσαυξημένου με: (α) τα αποθεματικά, των οποίων η διανομή απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό, (β) τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν, και (γ) τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη. Το ποσό του κεφαλαίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο μειώνεται κατά το ποσό του κεφαλαίου που έχει καλυφθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί, όταν το τελευταίο δεν εμφανίζεται στο ενεργητικό του ισολογισμού.
- 2. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο: (α) κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη, (β) κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και (γ) κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό.
- 3. Η έννοια της διανομής των παραγράφων 1 και 2 περιλαμβάνει ιδίως την καταβολή μερισμάτων και τόκων από μετοχές.

Άρθρο 160 Καθαρά κέρδη – Διανομή κερδών

1. Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας απεικονίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και είναι τα προκύπτοντα κατ'

εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

- 2. Τα καθαρά κέρδη, εφόσον και στο μέτρο που μπορούν να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159, διατίθενται με απόφαση της γενικής συνέλευσης κατά την εξής σειρά:
- α) Αφαιρούνται τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.
- β) Αφαιρείται η κατά τον παρόντα νόμο και το καταστατικό κράτηση για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.
- γ) Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος, όπως τούτο ορίζεται στο άρθρο 161.
- δ) Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών, όπως και τα τυχόν λοιπά κέρδη, που μπορεί να προκύψουν και να διατεθούν, σύμφωνα με το άρθρο 159, διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης.
- 3. Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους μέσα σε δύο (2) μήνες από την απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και αποφάσισε τη διανομή.

Άρθρο 161 Ελάχιστο μέρισμα

- 1. Το ελάχιστο μέρισμα υπολογίζεται επί των καθαρών κερδών, ύστερα από αφαίρεση της κράτησης για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν προέρχονται από πραγματοποιημένα κέρδη.
- 2. Το ελάχιστο μέρισμα ορίζεται σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των καθαρών κερδών μετά τις μειώσεις της παραγράφου 1 και καταβάλλεται σε μετρητά. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί να μειωθεί το ως άνω ποσοστό, όχι όμως κάτω του δέκα τοις εκατό (10%). Μη διανομή του ελάχιστου μερίσματος επιτρέπεται μόνο με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 130 και πλειοψηφία ογδόντα τοις εκατό (80%) του εκπροσωπουμένου στη συνέλευση κεφαλαίου.
- 3. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία είναι δυνατόν τα κέρδη που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρισμα να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν σε όλους τους μετόχους με μορφή μετοχών, υπολογιζόμενων στην ονομαστική τους αξία.
- 4. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, είναι δυνατόν τα κέρδη, που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρισμα, να χορηγηθούν με μορφή τίτλων ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών, εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά, ή ιδίων τίτλων τους οποίους έχει στην κυριότητά της η εταιρεία, εφόσον είναι και αυτοί εισηγμένοι, με την επιφύλαξη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μετόχων και με την προϋπόθεση ότι οι ως άνω τίτλοι θα αποτελέσουν αντικείμενο αποτίμησης, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18. Διανομή άλλων περιουσιακών στοιχείων αντί μετρητών είναι επιτρεπτή με τις παραπάνω προϋποθέσεις μόνο ύστερα από ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται στις εταιρείες που υπόκεινται σε υποχρεωτικό ή σε προαιρετικό έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.
  - 5. Οι παράγραφοι 3 και 4 εφαρμόζονται αναλόγως και

στη διανομή των περαιτέρω κερδών. Στην περίπτωση αυτή η γενική συνέλευση αποφασίζει επί όλων των σχετικών θεμάτων με απλή απαρτία και πλειοψηφία.

Άρθρο 162

Προσωρινό μέρισμα και μεταγενέστερη διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών

- 1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός της χρήσης, είναι δυνατή η διανομή προσωρινών μερισμάτων με τις εξής προϋποθέσεις:
- a) καταρτίζονται οικονομικές καταστάσεις από τις οποίες προκύπτει ότι υφίστανται τα προς τούτο αναγκαία ποσά,
- β) οι παραπάνω οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας δύο (2) μήνες πριν από τη διανομή.
- 2. Το ποσό που θα διανεμηθεί δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των κερδών που προκύπτει με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 159.
- 3. Διανομή κερδών και προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση είναι δυνατή και με απόφαση γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, υποκείμενη σε δημοσιότητα.

Άρθρο 163 Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών

Κάθε ποσό που διανέμεται στους μετόχους κατά παράβαση των άρθρων 158 έως και 162 επιστρέφεται από αυτούς που το εισέπραξαν, αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι μέτοχοι γνώριζαν ή, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι διανομές που έγιναν σ' αυτούς δεν ήταν σύννομες.

ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 164 Λόγοι λύσεως της εταιρείας

- 1. Η εταιρεία λύεται:
- a) με την πάροδο του κατά το καταστατικό χρόνου διάρκειάς της,
- β) με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία,
  - γ) με την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση, και
- δ) σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης, λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.
- 2. Η εταιρεία λύεται επίσης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 165 και 166.
- 3. Η λύση της εταιρείας στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 και στην περίπτωση της παραγράφου 2 επέρχεται με την υποβολή της απόφασης της γενικής συνέλευσης ή της δικαστικής απόφασης αντίστοιχα σε δημοσιότητα.

Άρθρο 165

Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον

1. Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση ύ-

- στερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον αν: α) κατά τη σύσταση της εταιρείας δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο που ήταν καταβλητέο, ολικά ή μερικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού, και εξακολουθεί να είναι μη καταβεβλημένο κατά την υποβολή της αίτησης, ή β) η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, ή γ) η εταιρεία δεν έχει υποβάλλει προς καταχώριση χρηματοοικονομικές καταστάσεις δύο (2) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση.
- 2. Η αίτηση κοινοποιείται στην εταιρεία, εκδικάζεται δε με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
- 3. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφασή του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως τέσσερις (4) μήνες. Αν παρασχεθεί η παραπάνω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.
- 4. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υποβάλλονται σε δημοσιότητα του άρθρου 13.

Άρθρο 166 Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση των μετόχων

- 1. Η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του καταβεβλημένου κεφαλαίου, αν υφίσταται προς τούτο σπουδαίος λόγος, που, κατά τρόπο προφανή και μόνιμο, καθιστά τη συνέχιση της εταιρείας αδύνατη.
- 2. Σπουδαίος λόγος κατά την παράγραφο 1 υφίσταται, ιδίως, αν, λόγω ίσων συμμετοχών στην εταιρεία, η εκλογή διοικητικού συμβουλίου είναι αδύνατη ή η εταιρεία δεν μπορεί να λειτουργήσει.
- 3. Η αίτηση κοινοποιείται στην εταιρεία, εκδικάζεται δε με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας.
- 4. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφασή του, παρέχει στην εταιρεία και τους μετόχους εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, ιδίως μέσω εξαγοράς μετοχών μεταξύ των μετόχων, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο (2) έως τέσσερις (4) μήνες. Αν παρασχεθεί η παραπάνω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων.
- 5. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη και να ζητήσουν την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετοχών του αιτούντος ή των αιτούντων. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο διατάσσει την εξαγορά και ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη που διενεργείται, σύμφωνα με το άρθρο 17. Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσαυξήσει μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%).
  - 6. Σε περίπτωση εξαγοράς μετοχών, σύμφωνα με την

παράγραφο 5, τυχόν διατάξεις του καταστατικού για δέσμευση των μετοχών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 43, δεν λαμβάνονται υπόψη, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά.

- 7. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας αν η διατασσόμενη κατά το παρόν άρθρο εξαγορά δεν ολοκληρωθεί μέσα σε ορισμένη προθεσμία, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά.
- 8. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υποβάλλονται σε δημοσιότητα του άρθρου 13.
- 9. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επί εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Άρθρο 167 Εκκαθαριστές

- 1. Με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην περίπτωση της πτώχευσης, οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται μόνο ύστερα από την περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας και με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.
- 2. Στις περιπτώσεις α΄ και δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 164, το διοικητικό συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, μέχρι να διορισθεί εκκαθαριστής από τη γενική συνέλευση. Στην περίπωση β΄ της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, η γενική συνέλευση με την ίδια απόφαση ορίζει τον εκκαθαριστή, άλλως εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο. Στις περιπτώσεις των άρθρων 165 και 166 ο εκκαθαριστής ορίζεται από το δικαστήριο με την απόφαση που κηρύσσει τη λύση της εταιρείας, άλλως εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.
- 3. Η γενική συνέλευση ή το δικαστήριο μπορεί να διορίσει και ένα μόνον εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά.
- 4. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου. Αν όμως η παύση της εξουσίας του εκθέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο έχει υποχρέωση έναντι της εταιρείας να συνεχίσει τη διαχείριση, έως ότου ο εκκαθαριστής αναλάβει τα καθήκοντά του.
- 5. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.
- 6. Το δικαστήριο ύστερα από αίτηση μετόχου που εκπροσωπεί το δέκα τοις εκατό (10%) του κεφαλαίου ή του εκκαθαριστή, μπορεί να διατάξει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας την παράλειψη ή τη διακοπή του σταδίου της εκκαθάρισης και την άμεση διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., αν η περιουσία της εταιρείας δεν αναμένεται να επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της εκκαθάρισης. Η περίπτωση αυτή θεωρείται ότι συντρέχει αν απορρίφθηκε αίτηση πτώχευσης της εταιρείας λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ορίζει τον τρόπο διάθεσης των τυχόν υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων, κατά προτίμηση προς πληρωμή εργατικών απαιτήσεων, και απαιτήσεων δικηγόρων, ασφαλιστικών ταμείων και φόρων.
  - 7. Τα μέλη του τελευταίου διοικητικού συμβουλίου οφεί-

λουν να παρέχουν πληροφορίες και, αν τους ζητηθεί, εύλογη συνδρομή στον εκκαθαριστή για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της εκκαθάρισης. Οφείλουν επίσης να του παραδώσουν κάθε περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας που τυχόν ευρίσκεται στην κατοχή τους.

Άρθρο 168 Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης

- 1. Οι εκκαθαριστές οφείλουν, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να διενεργήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύσουν ισολογισμό έναρξης εκκαθάρισης, μη υποκείμενο σε έγκριση της γενικής συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η απογραφή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ανάληψη των καθηκόντων τους.
- 2. Η γενική συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.
- 3. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να περατώσουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις της. Μπορούν να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρείας.
- 4. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρείας, την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λύση της. Εντός της προθεσμίας αυτής κάθε μέτοχος ή και δανειστής της μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο, το οποίο δικάζει κατά τα άρθρα 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να καθορίσει την κατώτατη τιμή πώλησης των ακινήτων, κλάδων ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης, η απόφαση δε αυτού δεσμεύει τους εκκαθαριστές και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, υπόκειται όμως σε αναθεώρηση κατά το άρθρο 758 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αν η εκποίηση δεν καθίσταται δυνατή
- 5. Οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στο δικαστήριο και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομίας (άρθρα 1913 επ. ΑΚ), αναλόγως εφαρμοζόμενες. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η αναγκαστική εκτέλεση κατά της εταιρείας στο στάδιο της εκκαθάρισης.
- 6. Οι μέτοχοι της λυθείσας εταιρείας υποχρεούνται να καταβάλουν το κεφάλαιο που ανέλαβαν και δεν έχουν ακόμη καταβάλει, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της εκκαθάρισης.
- 7. Κάθε έτος οι εκκαθαριστές συντάσσουν ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες υποβάλλονται στη γενική συνέλευση των μετόχων με έκθεση των αιτίων, τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Οι ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Επίσης, συντάσσονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση και υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Η γενική συνέλευση αποφασίζει και περί της έγκρισης του συνολικού έργου των εκκαθαριστών και περί της απαλλαγής των ελεγκτών.

8. Με βάση τις εγκεκριμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης οι εκκαθαριστές διανέμουν το προϊόν της εκκαθάρισης στους μετόχους, σύμφωνα με τα δικαιώματα τούτων. Αν συμφωνούν όλοι οι μέτοχοι, η διανομή μπορεί να γίνει και με αυτούσια απόδοση σ' αυτούς των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

Άρθρο 169 Σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης

- 1. Αν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση της εταιρείας από δικαιώματα, προσφυγές, ένδικα μέσα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη τούτων είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα παραπάνω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων ή και σύναψη νέων, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο. Η γενική συνέλευση εγκρίνει το σχέδιο με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
- 2. Αν το σχέδιο εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο. Αν το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του σχεδίου ή τον ορισμό άλλων κατάλληλων μέτρων από το δικαστήριο, με αίτησή τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο ή η αίτηση των μετόχων. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε, σύμφωνα με τα παραπάνω.

Άρθρο 170 Διαγραφή της εταιρείας

- 1. Με το πέρας της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής μεριμνά για τη διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ.. Τη διαγραφή μπορούν να ζητήσουν και άλλα πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, σύμφωνα με την περίπτωση ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3419/2005. Η πράξη διαγραφής ανακαλείται με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον προς το δικαστήριο, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αν αποκαλυφθούν νέα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας ή χρέη της, που δεν ικανοποιήθηκαν μολονότι υπήρχε υπόλοιπο ενεργητικού. Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο διορίζει εκκαθαριστή και διατάσσει την προσωρινή επανεγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ..
- 2. Η εκκαθάριση τεκμαίρεται ότι περατώθηκε, αν παρέλθουν πέντε (5) έτη από την έναρξή της.
- 3. Τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας φυλάσσονται για δέκα (10) έτη από τον τελευταίο διατελέσαντα εκκαθαριστή ή πρόσωπο που θα ορίσει το δικαστήριο δικάζοντας με τη διαδικασία της εκούσιας διαδικασίας, με την επιφύλαξη ειδικών φορολογικών ή λογιστικών διατάξεων.
- 4. Τα έγχαρτα στοιχεία των ανωνύμων εταιρειών τηρούνται από το Γ.Ε.ΜΗ. για διάστημα είκοσι (20) ετών από την υποβολή τους σ' αυτό και για διάστημα δεκαπέντε (15) ετών από τη διαγραφή της εταιρείας. Λαμβάνεται υπόψη η

προθεσμία που λήγει πρώτη.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιτρέπεται η χορήγηση από το Γ.Ε.ΜΗ. πιστοποιητικού, από το οποίο να προκύπτει ότι η εταιρεία συστάθηκε, σύμφωνα με το νόμο, ότι υφίσταται και δεν έχει διαγραφεί από το Γ.Ε.ΜΗ., ότι δεν έχει πτωχεύσει και ότι δεν έχει υποβληθεί εναντίον της αίτηση πτώχευσης και ότι έχει υποβάλλει προς καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά την τελευταία τριετία ή ότι νομίμως δεν έχει την υποχρέωση αυτή («Πιστοποιητικό Καλής Λειτουργίας ή Good Standing Certificate»). Με την ίδια απόφαση προβλέπονται τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που θα μπορεί να περιέχει το πιστοποιητικό, η διαδικασία χορήγησής του, το κόστος χορήγησης και η διάρκεια ισχύος του. Το πιστοποιητικό αυτό αποδεικνύει κατά τη διάρκεια ισχύος του την ύπαρξη της εταιρείας έναντι του Δημοσίου και τρίτων. Η τυχόν επελθούσα λύση της εταιρείας κατά τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού δεν αντιτάσσεται στον λαβόντα τούτο, εκτός αν αυτός γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τη λύση.

Άρθρο 171 Αναθίωση, συγχώνευση και διάσπαση της λυθείσας εταιρείας

- 1. Αν η εταιρεία λύθηκε λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειάς της ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, η εταιρεία αναβιώνει με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Με την απόφαση αυτή η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει και ως εταιρεία άλλης μορφής, εφόσον τηρηθούν οι σχετικές προϋποθέσεις για τη σύσταση της τελευταίας. Η αναβίωση τελεί με την προϋπόθεση ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες ή τις εταιρείες άλλης μορφής.
- 2. Αν η εταιρεία λύθηκε λόγω κήρυξής της σε πτώχευση και επήλθε περάτωση των εργασιών της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα, είναι δυνατή η αναβίωση της εταιρείας με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 εφαρμόζονται και στην περίπτωση της παρούσας.
- 3. Οι διατάξεις των άρθρων 68 έως και 78Α, 79Α και 80 του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρεία ή εταιρείες έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας ή των εταιρειών σε πτώχευση επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα. Η συγχώνευση τελεί με την προϋπόθεση ότι τα ίδια κεφάλαια της απορροφώσας ή της νέας εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες.
- 4. Οι διατάξεις των άρθρων 81 έως και 89 του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρεία έχει λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης, καθώς επίσης

και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση επικυρώθηκε τελεσίδικα το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή εξοφλήθηκαν όλοι οι πτωχευτικοί πιστωτές, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 164 του Πτωχευτικού Κώδικα. Η διάσπαση τελεί με την προϋπόθεση ότι τα ίδια κεφάλαια κάθε επωφελούμενης εταιρείας δεν είναι κατώτερα του ελάχιστου κεφαλαίου που προβλέπεται για τις ανώνυμες εταιρείες.

5. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 η ολοκλήρωση της συγχώνευσης ή της διάσπασης επάγεται την αναβίωση της απορροφώσας ή της επωφελούμενης εταιρείας.

ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Άρθρο 172

Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών άλλων κρατών-μελών στις οποίες εφαρμόζεται η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132

- 1. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν τα υποκαταστήματα, τα οποία έχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες κρατών-μελών υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Ως εταιρείες κρατών-μελών νοούνται οι εταιρείες κρατών-μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), στις οποίες εφαρμόζεται η Οδηγία ΕΕ 2017/1132 (ΕΕ L 169/46 της 30.6.2017) σε συνδυασμό με την Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 56/2010 της 30.4.2010 (ΕΕ L 181 της 15.7.2010).
- 2. Σε δημοσιότητα, σύμφωνα με την παράγραφο 1, υπόκεινται οι εξής πράξεις και στοιχεία:
- a) η ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, αν αυτό αποτελεί αντικείμενο χωριστής πράξης, καθώς και οι τροποποιήσεις των εγγράφων,
- β) η βεβαίωση του μητρώου, στο οποίο έχει καταχωρισθεί η εταιρεία,
- γ) η ταχυδρομική ή άλλη διεύθυνση του υποκαταστήματος.
- δ) η αναφορά των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος,
- ε) το μητρώο στο οποίο έχει ανοιχθεί για την εταιρεία ο φάκελος που αναφέρει το άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, καθώς και ο αριθμός εγγραφής της στο μητρώο αυτό,
- στ) η επωνυμία και η μορφή της εταιρείας, καθώς και η επωνυμία του υποκαταστήματος, αν δεν είναι η ίδια με την επωνυμία της εταιρείας,
- ζ) ο διορισμός, η λήξη των καθηκόντων, καθώς και τα ατομικά στοιχεία ταυτότητος των προσώπων, που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:
- ως προβλεπόμενα από το νόμο όργανα διοίκησης της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου, σύμφωνα με τη δημοσιότητα που λαμβάνει χώρα για την εταιρεία βάσει του άρθρου 14 στοιχείο δ΄ της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132.
- ως μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, με μνεία της έκτασης των αρμοδιοτήτων τους,
- η) η λύση της εταιρείας, ο διορισμός, τα ατομικά στοιχεία ταυτότητος και οι εξουσίες των εκκαθαριστών, καθώς και η περάτωση της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τη δημοσιότητα που λαμβάνει χώρα για την εταιρεία, που

- στις περιπτώσεις η΄, ι΄ και ια΄ του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όπως επίσης η διαδικασία πτώχευσης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή άλλη ανάλογη διαδικασία, στην οποία υπόκειται η εταιρεία,
- θ) τα λογιστικά έγγραφα (χρηματοοικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, όπως καταρτίσθηκαν, ελέγχθηκαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του κράτους-μέλους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία και, σύμφωνα με τις Οδηγίες 2013/34/ΕΕ και 2006/43/ΕΚ. Αυτό δεν εφαρμόζεται στα υποκαταστήματα, τα οποία έχουν ιδρύσει τα πιστωτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που αποτελούν αντικείμενο της Οδηγίας 89/117/ΕΟΚ,
  - ι) το κλείσιμο του υποκαταστήματος.

Άρθρο 173 Πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων εταιρειών τρίτων χωρών

- 1. Οι πράξεις και τα στοιχεία που αφορούν τα υποκαταστήματα, που έχουν ιδρύσει στην Ελλάδα εταιρείες, οι οποίες διέπονται από το δίκαιο μη κράτους-μέλους, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 172, έχουν όμως νομικό τύπο ανάλογο με τους αναφερόμενους στην Οδηγία (ΕΕ) 2017/1132, υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Η δημοσιότητα αφορά τις εξής πράξεις και στοιχεία:
- α) τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α΄, γ΄, δ΄, στ΄, η΄ και ι΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 172,
- β) το δίκαιο του κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία,
- γ) αν το δίκαιο του κράτους από το οποίο διέπεται η εταιρεία το προβλέπει, το μητρώο, στο οποίο η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη και τον αριθμό εγγραφής της στο μητρώο αυτό,
- δ) τη μορφή, την έδρα και το αντικείμενο της εταιρείας, καθώς και μία (1) τουλάχιστον φορά το χρόνο, το ποσό του καλυφθέντος κεφαλαίου, αν τα στοιχεία αυτά δεν περιέχονται στα παραπάνω έγγραφα,
- ε) το διορισμό, τη λήξη των καθηκόντων, καθώς και τα στοιχεία ταυτότητος των προσώπων που έχουν την εξουσία να δεσμεύουν την εταιρεία έναντι τρίτων και να την εκπροσωπούν ενώπιον δικαστηρίου:
- ως νόμιμα προβλεπόμενα όργανα της εταιρείας ή ως μέλη ενός τέτοιου οργάνου,
- ως μόνιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, με μνεία της έκτασης των εξουσιών τους και ενδεχόμενης δυνατότητας να ασκούν τις εξουσίες αυτές μόνοι,
- στ) τα λογιστικά έγγραφα (χρηματοοικονομικές καταστάσεις) της εταιρείας, με εξαίρεση τα λογιστικά έγγραφα των πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως καταρτίσθηκαν, ελέγχθηκαν και δημοσιεύθηκαν κατά το δίκαιο του κράτους, από το οποίο διέπεται η εταιρεία.
- 2. Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται εντός της επόμενης χρήσεως με τη λογιστική κατάσταση των εργασιών του υποκαταστήματος.

Άρθρο 174 Γενικές διατάξεις για τη δημοσιότητα των αλλοδαπών εταιρειών

1. Οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες υποχρεούνται πριν από την εγκατάσταση στην Ελλάδα υποκαταστήματός τους να καταχωρήσουν στο Γ.Ε.ΜΗ. τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 172 ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο

- 173. Κάθε μεταγενέστερη μεταβολή των στοιχείων αυτών πρέπει να καταχωρίζεται αμελλητί στο Γ.Ε.ΜΗ..
- 2. Όταν η δημοσιότητα που επιβάλλεται για το υποκατάστημα διαφέρει από τη δημοσιότητα που επιβάλλεται για την εταιρεία, η πρώτη υπερισχύει για τις εργασίες που διενεργούνται με το υποκατάστημα.
- 3. Όταν στην Ελλάδα έχουν ιδρυθεί περισσότερα του ενός υποκαταστήματα από την ίδια εταιρεία, η δημοσιότητα σχετικά με την ιδρυτική πράξη και το καταστατικό, καθώς και τα λογιστικά έγγραφα, όπως αυτά αναφέρονται στην περίπτωση θ΄ του άρθρου 172 και στην περίπτωση στ΄ του άρθρου 173, μπορεί να γίνεται μέσω της υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. ενός από τα υποκαταστήματα κατ' επιλογήν της εταιρείας.
- 4. Εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές διατυπώσεις δημοσιότητας για το διορισμό των μονίμων εκπροσώπων αλλοδαπής ανώνυμης εταιρείας για τη δραστηριότητα του υποκαταστήματος, δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοδήποτε ελάττωμα σχετικά με το διορισμό των προσώπων αυτών, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα. Ομοίως δεν αντιτάσσεται στους τρίτους οποιοσδήποτε περιορισμός στην εξουσία των προσώπων αυτών, που τυχόν προκύπτει από το δίκαιο που διέπει την εταιρεία, εφόσον δεν έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα κατά τα άρθρα 172 και 173, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν τον περιορισμό ή δεν μπορούσαν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, να τον αγνοούν.

Άρθρο 175 Έγγραφα της αλλοδαπής εταιρείας

- 1. Κάθε έγγραφο της εταιρείας, έντυπο ή μη, περιλαμβανομένων των επιστολών και των εγγράφων παραγγελίας, που χρησιμοποιείται από υποκατάστημα στην Ελλάδα αλλοδαπής ανώνυμης εταιρείας φέρει, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 14, και την ένδειξη του αριθμού καταχώρισης του υποκαταστήματος στο Γ.Ε.ΜΗ..
- 2. Προκειμένου για εταιρείες μη διεπόμενες από το δίκαιο κράτους-μέλους και εφόσον το δίκαιο της χώρας από το οποίο διέπεται η εταιρεία προβλέπει την καταχώριση σε μητρώο, πρέπει να δηλώνονται επίσης το μητρώο καταχώρισης της εταιρείας και ο αριθμός καταχώρισής της στο μητρώο αυτό.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΌ ΤΡΙΤΟ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 176 Ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις προς το κοινό

Τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ ο ιδρυτής, το μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ο διευθυντής της εταιρείας, ο οποίος εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδή ή παραπλανητική δήλωση προς το κοινό,

- a) που αφορά την κάλυψη ή την καταβολή του κεφαλαίου, ή
- β) με σκοπό την εγγραφή σε τίτλους που εκδίδει η εταιρεία και αφορά στοιχεία αυτής, τα οποία ασκούν ουσιώδη επιρροή επί των εταιρικών υποθέσεων.

Άρθρο 177 Παραβάσεις μελών διοικητικού συμβουλίου

Τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή από

- 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ το μέλος του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο:
- 1. Εν γνώσει του συντάσσει ή εγκρίνει ανακριβείς ή παραπλανητικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλει να συντάξει, ή τις συντάσσει κατά παράβαση του νόμου. Ποινή δεν επιβάλλεται σε περίπτωση επουσιωδών ελλείψεων, που δεν επηρεάζουν τη συνολική εικόνα των καταστάσεων.
- 2. Προβαίνει σε διανομή κερδών ή άλλων ωφελημάτων σε μετόχους της εταιρείας ή τρίτο πρόσωπο, που δεν προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή χωρίς να έχουν συνταχθεί χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή με βάση χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή ου εν γνώσει του είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές ή συντάχθηκαν κατά παράβαση του νόμου.
- 3. Εν γνώσει του εξαγοράζει εξαγοράσιμες μετοχές, κατά παράβαση του άρθρου 39 ή προκαλεί την απόκτηση από την εταιρεία ιδίων μετοχών της ή τίτλων κτήσης μετοχών της ή μετοχών της μητρικής της ή τίτλων κτήσης μετοχών της μητρικής της, κατά παράβαση των άρθρων 48, 49, 52 ή 57 του παρόντος.
- 4. Χορηγεί προκαταβολή, δάνειο ή εγγύηση είτε επιβαρύνοντας την εταιρεία, με σκοπό να αποκτήσει τρίτος μετοχές αυτής, είτε επιβαρύνοντας θυγατρική της με σκοπό να αποκτήσει τρίτος μετοχές της μητρικής της, κατά παράβαση του άρθρου 51.
- 5. Εν γνώσει του συντάσσει αναληθή ή ελλιπή έκθεση διαχείρισης ή άλλη υποχρεωτική κατά το νόμο ετήσια έκθεση.

Άρθρο 178 Παραβάσεις ελεγκτών

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) έτη ή με χρηματική ποινή από 10.000 μέχρι 100.000 ευρώ ή και με τις δύο ποινές:

- 1. Ο τακτικός ελεγκτής ανώνυμης εταιρείας, ο οποίος θεωρεί οικονομική κατάσταση αυτής που εν γνώσει του έχει καταρτισθεί κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου.
- 2. Ο τακτικός ελεγκτής ανώνυμης εταιρείας ή ο διενεργών έκτακτο έλεγχο, ο οποίος παραβιάζει το καθήκον εχεμύθειας που έχει από το νόμο. Η ποινική δίωξη στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου ασκείται μόνο με έγκληση της εταιρείας.

Άρθρο 179 Παραβάσεις σχετικές με την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρις ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή από 5.000 μέχρι 50.000 ευρώ:

- 1. Όποιος συνάπτει για λογαριασμό της εταιρείας σύμβαση, για την οποία απαιτείται προηγούμενη άδεια κατά το άρθρο 100, αν η άδεια δεν δόθηκε. Το αξιόποινο αίρεται αν η άδεια δοθεί κατά το άρθρο 100 μετά τη σύναψη της σύμβασης.
- 2. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου το οποίο παραβιάζει την υποχρέωση πιστοποίησης καταβολής του κεφαλαίου μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 20 ή προβαίνει σε ψευδή πιστοποίηση της εν λόγω καταβολής. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο ορκωτός ελεγκτής ο οποίος προβαίνει σε ψευδή πιστοποίηση της εν λόγω καταβολής.
- 3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραλείπει να συντάξει ή συντάσσει εκπρόθεσμα τις ετήσιες χρημα-

τοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ή τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλει να συντάξει, ή την ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου ή την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, ή την πολιτική αποδοχή ή την έκθεση αποδοχών, που οφείλει να συντάξει, ή άλλη υποχρεωτική κατά το νόμο ετήσια έκθεση.

- 4. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση αναπροσαρμογής του κεφαλαίου της εταιρείας, όταν τούτο επιβάλλεται από τον νόμο.
- 5. Όποιος παρακωλύει τη διενέργεια ελέγχου της εταιρείας από τους τακτικούς ελεγκτές ή τους ελεγκτές που έχουν ορισθεί για τη διενέργεια εκτάκτου ελέγχου ή δεν παρέχει σε αυτούς τις πληροφορίες που οφείλει να παράσχει και οι οποίες του ζητούνται νομίμως.

Άρθρο 180 Παραβάσεις σχετικές με τις συνελεύσεις μετόχων και ομολογιούχων

Τιμωρείται με χρηματική ποινή από 5.000 μέχρι 15.000 ευρώ:

- 1. Όποιος παραλείπει να συγκαλέσει γενική συνέλευση των μετόχων ή ομολογιούχων ή να συμπεριλάβει ορισμένο θέμα στην ημερήσια διάταξη κατά παράβαση του παρόντος νόμου ή του προγράμματος έκδοσης ομολογιών. Αν η υποχρέωση σύγκλησης γενικής συνέλευσης ή προσθήκης θέματος στην ημερήσια διάταξη ανακύψει ύστερα από αίτηση μετόχου ή ομολογιούχου, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο με έγκληση αυτού.
- 2. Όποιος εν γνώσει του μετέχει σε γενική συνέλευση μετόχων ή ομολογιούχων ή ψηφίζει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό.
- 3. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών σε μετόχους, σύμφωνα με το άρθρο 141. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο με έγκληση εκείνου που υπέβαλε το αίτημα παροχής πληροφοριών και με την προϋπόθεση ότι η άρνηση παροχής πληροφοριών κρίθηκε αβάσιμη από το δικαστήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 141.

Άρθρο 181 Γενική διάταξη

- 1. Οι ποινικές διατάξεις των άρθρων 176 έως και 181 δεν αποκλείουν την εφαρμογή άλλων γενικών ή ειδικών ποινικών διατάξεων, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις τους για την εφαρμογή.
- 2. Δεν αποκλείονται διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΌ ΤΕΤΑΡΤΌ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 182 Διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις

- 1. Ειδικές διατάξεις εταιρικού δικαίου για ειδικούς τύπους εταιρειών, όπως τα πιστωτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή για συγκεκριμένες εταιρείες, υπερισχύουν των διατάξεων του παρόντος νόμου.
- 2. Ο ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις, παραμένει σε ισχύ.
- 3. Προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 16 του v. 3401/2005 (Α´ 257), ως εξής:

«Σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης επί έκδοσης νέων μετοχών από ελληνική ανώνυμη εταιρεία και στο μέτρο που δεν είναι εφικτή η εκ νέου εμπρόθεσμη διάθεση των μετοχών επί των οποίων ασκήθηκε το δικαίωμα υπαναχώρησης, το διοικητικό συμβούλιο προσαρμόζει στο καταστατικό το ύψος του κεφαλαίου, ώστε να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της υπαναχώρησης.»

Άρθρο 183 Προσαρμογή καταστατικού και ελάχιστου κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών

- 1. Οι υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες μπορούν να εναρμονίσουν τα καταστατικά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η απόφαση τροποποίησης του καταστατικού για το σκοπό αυτόν, μπορεί να ληφθεί με απλή απαρτία και πλειοψηφία, με την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης θα ληφθεί μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μεταγενέστερη εναρμόνιση, καθώς και υιοθέτηση στο καταστατικό δυνητικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, γίνεται κατά τις γενικές διατάξεις του παρόντος νόμου.
- 2. Ανώνυμες εταιρείες που κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου έχουν κεφάλαιο κάτω των 25.000 ευρώ, οφείλουν το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να αυξήσουν το κεφάλαιό τους σε 25.000 ευρώ ή να μετατραπούν σε εταιρεία άλλης μορφής. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε νεότερη καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., μέχρις ότου συντελεσθεί η αύξηση.

Άρθρο 184 Κατάργηση ανωνύμων μετοχών

- 1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι ελληνικές ανώνυμες εταιρείες δεν μπορούν πλέον να εκδίδουν ανώνυμες μετοχές. Ανώνυμες μετοχές που έχουν εκδοθεί από ελληνικές ανώνυμες εταιρείες ονομαστικοποιούνται υποχρεωτικά την 1η Ιανουαρίου 2020.
- 2. Για την αντικατάσταση των ανωνύμων τίτλων με ονομαστικούς ακολουθούνται οι διατάξεις του καταστατικού, που αφορούν τη διαδικασία μετατροπής ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές. Αν το καταστατικό δεν προβλέπει με πληρότητα τη διαδικασία αυτή, ακολουθείται η διαδικασία των παραγράφων 3, 4, 5, 6 και 7.
- 3. Η εταιρεία υποχρεούται με απόφαση που λαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο το αργότερο την 1η Ιουλίου 2019 να ανακοινώσει μέσω του Γ.Ε.ΜΗ. και με άλλα πρόσφορα μέσα τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι ή άλλοι δικαιούχοι θα πρέπει να αναγγείλουν στην εταιρεία τα επί των μετοχών δικαιώματά τους, ώστε να εγγραφούν στο βιβλίο μετόχων του άρθρου 41 και να εκδοθούν οι νέοι τίτλοι. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και ενόσω οι μέτοχοι ή άλλοι δικαιούχοι δεν έχουν αναγγείλει τα δικαιώματά τους, οι μετοχές δεν παρέχουν μετοχικά δικαιώματα ούτε και μπορούν να μεταβιβασθούν. Για την αναστολή άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων η παράγραφος 1 του άρθρου 50 εφαρμόζεται αναλόγως.
- 4. Με την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, που λαμβάνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, εξειδικεύεται με σαφήνεια ο τρόπος αναγγελίας των δικαιωμάτων, ορίζεται δε και ο τρόπος με τον οποίο θα εκδοθούν και θα παραδοθούν στους μετόχους και άλλους δικαιούχους οι νέοι

ονομαστικοί μετοχικοί τίτλοι. Η εταιρεία δεν υποχρεούται να παραδώσει μετοχικούς τίτλους, αν οι ονομαστικές μετοχές εκδοθούν σε λογιστική μορφή, σύμφωνα με το νόμο ή η εταιρεία δεν έχει υποχρέωση έκδοσης μετοχικών τίτλων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 40.

- 5. Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν προβεί στις παραπάνω ενέργειες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019, κάθε μέτοχος που έχει ανώνυμες μετοχές μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων να υποχρεωθεί η εταιρεία να εγγράψει τον αιτούντα στο βιβλίο μετόχων και να εκδώσει και να παραδώσει σε αυτόν νέες ονομαστικές μετοχές.
- 6. Στις εταιρείες με μετοχές που είναι εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ΠΜΔ, για την καταγραφή των δικαιούχων ακολουθούνται οι κανόνες για τη νομιμοποίηση των μετόχων ενόψει συμμετοχής σε γενική συνέλευση. Επιμέρους ζητήματα αντικατάστασης των ανωνύμων εισηγμένων μετοχών με ονομαστικές ρυθμίζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- 7. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 για τις υφιστάμενες ανώνυμες μετοχές ισχύουν οι εξής ρυθμίσεις:
- α) Σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 21, οι μετοχές μέχρι την αποπληρωμή τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.
- β) Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 26 δεν εφαρμόζεται ενόσω οι μετοχές δεν είναι ονομαστικές στο σύνολό τους.
- γ) Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων για τη μεταβίβαση των ανωνύμων μετοχών, οι μετοχές αυτές μεταβιβάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.
- δ) Το δικαίωμα του μετόχου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 122 ισχύει μόνο αν ο μέτοχος έχει ονομαστικές μετοχές.
- ε) Η αποστολή στους μετόχους των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και των σχετικών εκθέσεων του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 123, είναι δυνατή εφόσον οι μετοχές είναι ονομαστικές στο σύνολό τους.
- στ) Η λήψη αποφάσεων με ψηφοφορία χωρίς συνεδρίαση, που προβλέπεται στο άρθρο 135, είναι δυνατή μόνο αν οι μετοχές της εταιρείας είναι στο σύνολό τους ονομαστικές.
- ζ) Το δικαίωμα του μετόχου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 και την παράγραφο 11 του άρθρου 141 ισχύει μόνο αν η εταιρεία έχει ονομαστικές μετοχές.
- η) Μέτοχοι με ανώνυμες μετοχές δεν μπορούν να γίνουν μέλη ενώσεων μετόχων, σύμφωνα με το άρθρο 144 και να ασκούν δικαιώματα μέσω των ενώσεων με τις μετοχές αυτές.
- θ) Οι μέτοχοι με ανώνυμες μετοχές μπορούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να ασκούν τα δικαιώματα που έχουν και οι μέτοχοι με ονομαστικές μετοχές.

Άρθρο 185 Διατάξεις για άλλες εταιρικές μορφές

1. Στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 150, 151, 152, 153 και 154 του παρόντος εμπίπτουν και προσωπικές εταιρείες, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι νομικά πρόσω-

πα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας ή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

- 2. Στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 154 εμπίπτουν και οι οντότητες δημόσιου ενδιαφέροντος, κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014.
- 3. Οι διατάξεις του Κώδικα Περί Τελών Χαρτοσήμου που προβλέπουν μειωμένο φορολογικό συντελεστή για τις ανώνυμες εταιρείες εφαρμόζονται αναλογικά στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 31η Μαΐου 2018.

Άρθρο 186 Εξουσιοδοτική διάταξη

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κωδικοποιούνται σε ενιαίο αυτοτελές κείμενο οι διατάξεις για τις Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ).

Άρθρο 187 Μεταβατικές διατάξεις

- 1. Οι διατάξεις του άρθρου 20 για την πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου εφαρμόζονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
- 2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 40 που προβλέπει νέες δυνατότητες ρύθμισης από το καταστατικό των ζητημάτων τήρησης του βιβλίου μετόχων, ισχύουν και σε υφιστάμενες εταιρείες.
- 3. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 40 παράγραφος 2 που προβλέπουν νέες δυνατότητες ρύθμισης από το καταστατικό των ζητημάτων τήρησης του βιβλίου μετόχων ισχύουν και σε υφιστάμενες εταιρείες.
- 4. Η μη υπογραφή του βιβλίου μετόχων που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 41 εφαρμόζεται και στις μεταβιβάσεις μετοχών που καταχωρίζονται στο βιβλίο μετόχων από την 1η Ιανουαρίου 2019 και μετά, ακόμη και αν η σύμβαση μεταβίβασης μετοχών είχε συναφθεί προηγουμένως.
- 5. Τα άρθρα 45, 46 και 47 του παρόντος δεν εφαρμόζονται σε εκκρεμείς διαδικασίες των άρθρων 49α, 49β και 49γ του κ.ν. 2190/1920.
- 6. Οι διατάξεις των άρθρων 59 έως και 74 εφαρμόζονται στα ομολογιακά δάνεια που εκδίδονται από την ημερομηνία της παραγράφου 1 και μετά. Τα μέρη μπορούν να αποφασίζουν με τη διαδικασία που προβλέπεται για την τροποποίηση των όρων τους, την εφαρμογή του παρόντος νόμου και σε ομολογιακά δάνεια που είχαν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία του άρθρου 190.
- 7. Τα άρθρα 75 και 76 εφαρμόζονται στους ιδρυτικούς τίτλους που εκδίδονται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
- 8. Τα άρθρα 99 έως 101 εφαρμόζονται σε συμβάσεις που συνάπτονται από την ημερομηνία της παραγράφου 1 και μετά. Τα άρθρα 109 έως 112 εφαρμόζονται στις αμοιβές που αντιστοιχούν στις χρήσεις που αρχίζουν μετά τις 31.12.2018.
- 9. Οι διατάξεις των άρθρων 109 έως 114 εφαρμόζονται στη χρήση που αρχίζει την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά .
  - 10. Οι διατάξεις για τη γενική συνέλευση εφαρμόζονται

σε συνελεύσεις που προσκαλούνται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

11. Το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 144 και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο μπορούν να

εκδοθούν και πριν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

- 12. Αιτήσεις λύσεως ανώνυμης εταιρείας, σύμφωνα με την περίπτωση γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 48 του κ.ν. 2190/1920, που υποβλήθηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου κρίνονται με βάση το άρθρο αυτό και μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος.
- 13. Η προθεσμία των τριών (3) ετών της παραγράφου 1 του άρθρου 169 ισχύει για εκκαθαρίσεις που αρχίζουν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
- 14. Στην περίπτωση των εκκρεμών κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου εκκαθαρίσεων, η προθεσμία των πέντε (5) ετών της παραγράφου 2 του άρθρου 170 δεν συμπληρώνεται πριν από την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
- 15. Επί πτωχεύσεων που κηρύχθηκαν πριν από το ν. 4446/2016, η αναβίωση της εταιρείας μπορεί να επέλθει και με πτωχευτικό συμβιβασμό ή αποκατάσταση, ανάλογα με το εφαρμοζόμενο στην πτώχευση δίκαιο.
- 16. Σε σχέση με τη διαχρονική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που προβλέπουν παραγραφές ή αποσβεστικές προθεσμίες εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 18 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα.
- 17. Σε σχέση με τη διαχρονική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που ρυθμίζουν την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου και άλλων προσώπων εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 24 και 25 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα.
- 18. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τις διανομές κερδών εφαρμόζονται στις διανομές που αποφασίζονται από γενικές συνελεύσεις που λαμβάνουν χώρα από την ημερομηνία της παραγράφου 1 και μετά. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τη διανομή προσωρινού μερίσματος εφαρμόζονται στις διανομές που γίνονται με απόφαση διοικητικού συμβουλίου που λαμβάνεται από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.
- 19. Διατάξεις του παρόντος νόμου που ορίζουν αρμοδιότητα δικαστηρίων ή την ακολουθητέα διαδικασία εφαρμόζονται σε δίκες που αρχίζουν από την ημερομηνία του άρθρου 190 και μετά.

Άρθρο 188 Παραπομπές

Όπου διάταξη νόμου παραπέμπει σε διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 ή του ν. 3156/2003, οι οποίες καταργούνται δυνάμει του άρθρου 189, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η παραπομπή αυτή νοείται ότι αναφέρεται στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου. Αντίστοιχα, όπου στο ν. 3156/2003 γίνεται αναφορά σε «ομολογιακό δάνειο του νόμου αυτού» νοείται ομολογιακό δάνειο του παρόντος νόμου.

Άρθρο 189 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως 63δ και 90 έως 146 του κ.ν. 2190/1920, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν,

- β) το άρθρο 3 του α.ν. 148/1967 (Α΄ 173),
- γ) τα άρθρα 1 έως 9 και το άρθρο 12 του ν. 3156/2003 (Α΄ 157), με εξαίρεση την παράγραφο 4 του άρθρου 2 και τα λοιπά άρθρα του νόμου που παραμένουν σε ισχύ,
- δ) το άρθρο 4 και η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 876/1979 (A'48),
  - ε) το π.δ. 30/1988 (Α΄ 13).

Άρθρο 190 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2019, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά.

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ι. Δραγασάκης	Π. Σκουρλέτης
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Στ. Κοντονής	Ευκλ. Τσακαλώτος
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ	Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αστ. Πιτσιόρλας Αικ. Παπανάτσιου

Αριθμ. 151/7/2018

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, αναμορφώνεται το δίκαιο που διέπει τη λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών (Α.Ε.) (κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Παρατίθενται οι Γενικές Διατάξεις περί Α.Ε.. Συγκεκριμένα:

- Επαναλαμβάνεται η έννοια της Α.Ε. και καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου, το οποίο αφορά τόσο τις εισηγμένες εταιρείες, σε ρυθμιζόμενη αγορά, όσο και τις μη εισηγμένες, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων για τις εισηγμένες.
  - Παρατίθενται οι σχετικοί με τους σκοπούς του υπό

ψήφιση νόμου ορισμοί (π.χ. «ρυθμιζόμενη αγορά», «ηλεκτρονικά μέσα», «κεντρικό αποθετήριο τίτλων», «επιχείρηση επενδύσεων» κ.λπ.).

- Ορίζεται ως αποκλειστικά αρμόδιο για την επίλυση διαφορών των υποθέσεων, που υπάγονται σε δικαστήριο, το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, εκτός αν ορίζεται κάτι διαφορετικό στον υπό ψήφιση νόμο. Προβλέπεται επίσης ότι, οι ως άνω υποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ μετόχων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, μπορούν να υπάγονται σε διαιτησία. (άρθρα 1 -3)

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Καθορίζεται το πλαίσιο που διέπει την ίδρυση των Α.Ε., καθώς και τις τροποποιήσεις του καταστατικού τους. Συγκεκριμένα μεταξύ άλλων:

- Προβλέπεται ότι, η Α.Ε. μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα (ιδρυτές) ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο και να συσταθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο, που περιέχει το καταστατικό, ή με ιδιωτικό έγγραφο, αν υιοθετείται πρότυπο καταστατικό
- Προβλέπεται επίσης, ότι η λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση (Γ.Σ.) ή το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) στηριζόμενη σε τροποποίηση του καταστατικού, που δεν έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα είναι επιτρεπτή, παράγει όμως αποτελέσματα από τη συντέλεση της δημοσιότητας και εφεξής.
- Ορίζονται μεταξύ άλλων: i) το περιεχόμενο του καταστατικού μιας Α.Ε., ii) ο τρόπος σχηματισμού της επωνυμίας της, iii) η διάρκειά της, που μπορεί να είναι είτε ορισμένου είτε απεριορίστου χρόνου, iv) η διαδικασία και το είδος του ελέγχου ίδρυσης της Α.Ε. (νομιμότητας ή πληρότητας), κ.λπ.. (άρθρα 4 -11)

TMHMA TPITO

- Παρατίθενται οι εταιρικές πράξεις και στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται σε δημοσιότητα και ορίζεται ο τρόπος πραγματοποίησής της. (άρθρα 12 -14)

TMHMA TETAPTO

Τίθενται διατάξεις σχετικά με την κάλυψη και καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και την αύξηση, τη μείωση και την απόσβεση αυτού. Ειδικότερα:

- 1.α. Το ελάχιστο ύψος του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας αυξάνεται στο ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ (από 24.000 ευρώ που ισχύει).
- β. Εφόσον προβλέπεται εισφορά που δεν είναι σε χρήμα (εισφορά σε είδος), πρέπει να αναφέρονται στο καταστατικό της εταιρείας ή στην απόφαση του εταιρικού οργάνου για την αύξηση του κεφαλαίου, το είδος της εισφοράς αυτής, το πρόσωπο που αναλαμβάνει την υποχρέωση να την καταβάλει και το ποσό του κεφαλαίου, στο οποίο αυτή αντιστοιχεί.

Για την εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, συντάσσεται έκθεση αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από δύο ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές. [Καταργούνται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, σχετικά με την εξακρίβωση της αξίας των

εισφορών σε είδος μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνωμόνων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.]

- γ. Η πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου γίνεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, εκτός από τις μικρές και πολύ μικρές εταιρείας στις οποίες διατηρείται η αρμοδιότητα του Δ.Σ.. Η καταβολή της εισφοράς μπορεί να λάβει χώρα και με συμψηφισμό χρέους της εταιρείας προς τον καταβάλλοντα την εισφορά, εφόσον τούτο έχει προβλεφθεί στην απόφαση για την αύξηση του κεφαλαίου. Ο συμψηφισμός πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ότι το χρέος αυτό είναι, όπως προκύπτει από τα βιβλία της εταιρείας, υπαρκτό και ληξιπρόθεσμου και δεν εξαρτάται από αίρεση. Σε περίπτωση μη ληξιπρόθεσμου χρέους, πρέπει να αποτιμάται η παρούσα αξία του.
- δ. Τροποποιούνται οι συνέπειες της μη εμπρόθεσμης καταβολής της υπόλοιπης αξίας της μετοχής (σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου).
- ε. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν τη μείωση ή την απόσβεση του καλυφθέντος κεφαλαίου, οι μέτοχοι δεν μπορούν να απαλλαγούν από την υποχρέωση εισφοράς. Με την επιφύλαξη, επίσης, των δυνατοτήτων που παρέχει ο υπό ψήφιση νόμος, απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση επιστροφή των εισφορών στους μετόχους, η καταβολή τόκων και η εκ μέρους της εταιρείας υπόσχεση εγγυημένης απόδοσης των μετοχών.

(άρθρα 15-22)

- 2.α. Αυξάνονται τα ανώτατα ποσά των έκτακτων αυξήσεων κεφαλαίου που είναι δυνατόν να ορίζεται στο καταστατικό ότι μπορεί να γίνουν με απόφαση του Δ.Σ. ή της γενικής συνέλευσης στο τριπλάσιο και στο οκταπλάσιο (συνολικά) του αρχικού κεφαλαίου αντίστοιχα.
- β. Το καταστατικό ή η απόφαση της γενικής συνέλευσης που παρέχουν εξουσία έκτακτης αύξησης του κεφαλαίου, μπορούν να παράσχουν στο διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση, που αποφασίζουν, το μεν διοικητικό συμβούλιο με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, η δε γενική συνέλευση με απλή απαρτία και πλειοψηφία, και την εξουσία περιορισμού ή αποκλεισμού του δικαιώματος προτίμησης.

(άρθρα 23 - 28)

- 3.α. Το κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από το ελάχιστο όριο των 25.000 ευρώ, εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου τουλάχιστον έως το ελάχιστο όριο ή την ταυτόχρονη μετατροπή της εταιρείας σε εταιρεία άλλης νομικής μορφής. Στην αύξηση αυτή οι μέτοχοι της εταιρείας έχουν δικαίωμα προτίμησης ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί πριν από τη μείωση.
- β. Επιτρέπεται η ολική ή μερική μείωση κεφαλαίου σε είδος, ως προς την οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις για την αποτίμηση των εισφορών σε είδος και την προστασία των δανειστών.

Επιτρέπεται, επίσης, η μείωση κεφαλαίου με σκοπό το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο προς το σκοπό εκ νέου κεφαλαιοποίησής του ή του συμψηφισμού του προς απόσβεση ζημιών της εταιρείας. (άρθρα 29 - 32)

ТМНМА ПЕМПТО

Εξειδικεύονται οι μετοχές και οι άλλοι τίτλοι που μπορεί

να εκδίδει η ανώνυμη εταιρεία.

- 1.α. Προβλέπονται τα ακόλουθα είδη τίτλων: i) μετοχές, ii) ομολογίες, iii) τίτλους κτήσης μετοχών (warrants), iv) ιδρυτικοί τίτλοι, και v) άλλοι τίτλοι που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις.
- β. Οι παραπάνω τίτλοι μπορούν να εκδίδονται σε επιμέρους κατηγορίες, όπως ο νόμος ορίζει ή αποφασίζει το αρμόδιο για έκδοσή τους όργανο. Η εταιρεία μπορεί να εκδίδει τίτλους της ίδιας κατηγορίας σε διαδοχικές στο χρόνο σειρές.
- γ. Σε περίπτωση που εκδίδονται ταυτόχρονα περισσότερα είδη ή κατηγορίες τίτλων, είναι δυνατόν να προβλέπεται κατά τους όρους έκδοσής τους ότι η κτήση τίτλου ενός είδους ή μιας κατηγορίας επιτρέπεται μόνο με την προϋπόθεση ταυτόχρονης κτήσης ορισμένου αριθμού εκδιδόμενων τίτλων άλλου είδους ή άλλης κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό, σε σχέση με μετοχές ή ιδρυτικούς τίτλους, ή στους όρους έκδοσης τίτλων κτήσης μετοχών ή στο πρόγραμμα έκδοσης ομολογιών, ότι μέχρι την επέλευση ορισμένης προθεσμίας ή μέχρι την πλήρωση ορισμένης αίρεσης ή για όλη τη διάρκεια της εταιρείας ή των οικείων τίτλων, οι ανωτέρω τίτλοι μπορούν να διατεθούν (μεταβιβασθούν ή επιβαρυνθούν) μόνο από κοινού.
- δ. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την κοινωνία, το ενέχυρο και την επικαρπία και εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι τίτλοι εκδίδονται και μεταβιβάζονται μόνο με το σύνολο των δικαιωμάτων που περιλαμβάνουν και δεν επιτρέπεται η χωριστή διάθεση ορισμένων δικαιωμάτων. Επί μετοχών το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει τη χωριστή διάθεση μόνο του δικαιώματος απόληψης κερδών, για χρονική διάρκεια που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη από τη διάθεση του δικαιώματος.
- 2.α. Μειώνεται το κατώτατο ποσό της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής στο ποσό των τεσσάρων λεπτών (0,04) του ευρώ από τριάντα λεπτά (0,30) του ευρώ που ισχύει και παραμένει στο ποσό των εκατό (100) ευρώ το ανώτατο ποσό της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής.

Η ονομαστική αξία των μετοχών πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις μετοχές. Κατ' εξαίρεση, μετοχές που ανήκουν σε μια σειρά ή κατηγορία μπορούν να έχουν διαφορετική ονομαστική αξία από τις άλλες.

- β. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγοριών μετοχών η αρχή της ισότητας αφορά όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας.
- γ. Οι εκδιδόμενες μετοχές είναι κοινές, εφόσον δεν ανήκουν σε ειδικά ρυθμιζόμενη κατηγορία. Η εταιρεία πρέπει να έχει μία τουλάχιστον κοινή μετοχή. Οι κοινές μετοχές παρέχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος, εκτός από εκείνα που προβλέπονται για ορισμένες κατηγορίες μετοχών.
- δ. Καταργείται η υποχρέωση αναγραφής των όρων του προνομίου στους τίτλους των προνομιούχων μετοχών, και προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης νέων προνομιούχων μετοχών, τροπής κοινών μετοχών σε προνομιούχες ή προνομιούχων σε προνομιούχες άλλης κατηγορίας.
- ε. Ως προς τις εξαγοράσιμες μετοχές προβλέπεται η δυνατότητα εξαγοράς αυτών και με δήλωση του μετόχου. Η δήλωση των μετόχων που κατέχουν εξαγοράσιμες μετοχές για την εξαγορά των μετοχών τους είναι υποχρεωτική για την εταιρεία μόνο αν κατά το χρόνο λήψης της δήλωσης από την εταιρεία υπάρχουν ποσά που επιτρέπεται να διανεμηθούν. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα τροπής υ-

φιστάμενων μετοχών σε εξαγοράσιμες.

- στ. Καταργείται η δυνατότητα έκδοσης ανώνυμων μετοχών και προσωρινών τίτλων.
- ζ. Επανακαθορίζονται οι περιορισμοί που μπορεί να θέτει το καταστατικό για την μεταβίβαση των δεσμευμένων μετοχών. (άρθρα 34 55)
- 3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την έκδοση τίτλων κτήσης μετοχών, την απόκτηση ιδίων τίτλων κτήσης μετοχών, καθώς και την άσκηση του δικαιώματος κτήσης μετοχών. (άρθρα 56-58)
- 4. Επανακαθορίζεται το νομικό πλαίσιο για τις ομολογίες. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται:
- Ότι η ανάληψη του ομολογιακού δανείου από ένα πρόσωπο ή η συγκέντρωση όλων των ομολογιών σε ένα ομολογιούχο, καθώς και η ενσωμάτωση του δανείου σε μία ομολογία δεν αίρουν το χαρακτήρα του δανείου ως ομολογιακού.
- Ότι για την έκδοση του ομολογιακού δανείου αποφασίζει το $\Delta.\Sigma$., εκτός αν ο νόμος ή το καταστατικό ορίζουν διαφορετικά. (Στο ισχύον νομικό πλαίσιο για την έκδοση του ομολογιακού δανείου αποφασίζει η $\Gamma.\Sigma$., πλην ορισμένων περιπτώσεων που αποφασίζει το $\Delta.\Sigma$.).
- Η απόδοση στους ομολογιούχους, αντί καταβολής τόκου, άλλων ομολογιών που εκδίδονται από την εκδότρια για το σκοπό αυτόν.
- Η δυνατότητα ομολογιακού δανείου χωρίς ρητή λήξη, οπότε η εκδότρια εξοφλεί το ομολογιακό δάνειο κατά το χρόνο της επιλογής της.
- Η μεταβίβαση των ανώνυμων ομολογιών, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.
- Η υποχρεωτική οργάνωση των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου σε ομάδα σε περίπτωση έκδοσης οποιουδήποτε είδους δανείου που εισάγεται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), εκτός αν έχει διάρκεια κατά την έκδοσή του μικρότερη του ενός (1) έτους.
- Ο χρόνος καταβολής του τόκου του κοινού ομολογιακού δανείου (μπορεί να είναι καταβλητέος είτε κατά τη διάρκεια του δανείου είτε στη λήξη του). (άρθρα 59-74)
- 5. Τροποποιείται το ανώτατο αντίτιμο έναντι του οποίου η εταιρεία δύναται να εξαγοράσει τους ιδρυτικούς τίτλους [ορίζεται στο δεκαπλάσιο (αντί του 15% που ισχύει σήμερα) του μέσου ετήσιου μερίσματος που πληρώθηκε συνολικά στους ιδρυτικούς τίτλους κατά την τελευταία πενταετία (έναντι τριετίας που ισχύει σήμερα)]. (άρθρα 75-76)

TMHMA EKTO

Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με τη λειτουργία του Δ.Σ. των Α.Ε. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- Ορίζεται εφεξής ανώτατος αριθμός των μελών που μπορεί να απαρτίζουν το Δ.Σ. των Α.Ε. (15 μέλη), πέραν του προβλεπόμενου ήδη κατώτατου αριθμού (3 μέλη).
- Αυξάνεται σε 2/5 επί του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού, από 1/3 που ισχύει, το ποσοστό των μελών του Δ.Σ. που δύναται να διορισθεί απευθείας από ορισμένο/ους μέτοχο/ους.
- Προβλέπεται η δυνατότητα εκλογής ή διορισμού αναπληρωματικών μελών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ανεξαρτήτως πρόβλεψης της δυνατότητας αυτής στο καταστατικό.
- Καθορίζονται οι προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του $\Delta.\Sigma..$

- Καταργείται η δυνατότητα ανάθεσης του εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας σε μέλη του Δ.Σ. αυτής.
- Προβλέπεται η δυνατότητα συγκρότησης, με απόφαση του $\Delta.\Sigma$. ή με διάταξη του καταστατικού, εκτελεστικής επιτροπής επιφορτισμένης με εξουσίες ή καθήκοντα του $\Delta.\Sigma.$
- Ορίζεται ο τρόπος αντιμετώπισης των ελαττωματικών αποφάσεων του Δ.Σ..

Επανακαθορίζονται τα καθήκοντα, οι υποχρεώσεις και η απαγόρευση ανταγωνισμού για τα μέλη του $\Delta.\Sigma$. και τα πρόσωπα που ασκούν εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης.

- Εισάγεται η γενική αρχή της απαγόρευσης συναλλαγών της εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη και ρυθμίζονται περαιτέρω οι όροι και προϋποθέσεις για την έγκαιρη χορήγηση άδειας προς κατάρτιση των συναλλαγών αυτών.
- Επανακαθορίζεται η ευθύνη των μελών του $\Delta.\Sigma$. εφαρμοζόμενη, εφεξής, και στα πρόσωπα που ασκούν εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης, καθώς και η διαδικασία άσκησης αξιώσεων της A.E. κατ' αυτών.
- Αναμορφώνεται το καθεστώς των καταβαλλόμενων αμοιβών μελών του Δ.Σ., η διαδικασία και οι όροι χορήγησής τους, εισάγεται η θέσπιση της πολιτικής αποδοχών και ορίζεται το περιεχόμενο αυτής και θεσμοθετείται η υποχρέωση κατάρτισης έκθεσης αποδοχών σε εναρμόνιση με κοινοτική Οδηγία.
- Προβλέπεται η δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (συμβούλου διαχειριστή) για τις μικρές και πολύ μικρές εταιρείες, αντί του προβλεπόμενου Δ.Σ..

(άρθρα 77-115)

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της γενικής συνέλευσης (Γ.Σ.) των Α.Ε. και ειδικότερα:

- Καθορίζεται ως ανώτατο όργανο της εταιρείας η Γ.Σ. των μετόχων και παρατίθενται οι αποκλειστικές αρμοδιότητές της.
- Εισάγεται η δυνατότητα λήψης αποφάσεων από τη Γ.Σ. χωρίς συνεδρίαση.
- Ορίζονται τα είδη των Γ.Σ. (τακτική, έκτακτη, καταστατική) και ο τόπος που συνέρχεται η Γ.Σ. (ειδικά για τις μη εισηγμένες εταιρείες προβλέπεται η δυνατότητα διεξαγωγής της συνέλευσης με ηλεκτρονικά μέσα και όχι σε ορισμένο τόπο).
- Καταργείται η δέσμευση των μετοχών και η διαδικασία της προηγούμενης ενημέρωσης της εταιρείας, για τη συμμετοχή μετόχου στη $\Gamma.\Sigma$. και ρυθμίζονται θέματα για την αντιπροσώπευση ή εκπροσώπηση στη $\Gamma.\Sigma$. των εισηγμένων εταιρειών.
- Ορίζεται ο τρόπος αναγγελίας του αποτελέσματος της ψηφοφορίας της Γ.Σ., καθώς και της τήρησης των πρακτικών των συνεδριάσεων και αποφάσεων της.
- Θεσμοθετείται η δυνατότητα λήψης πλειοψηφικής απόφασης από τη Γ.Σ. «χωρίς συνεδρίαση» για τις μη εισηγμένες εταιρείες και μόνο εφόσον το καταστατικό τους το επιτρέπει.
- Για την προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση, αλλά σύμπραξη όλων των μετόχων που συμφωνούν να ληφθεί η απόφαση με αυτό τον τρόπο.
- Επανακαθορίζεται το πλαίσιο που διέπει τις ελαττωματικές αποφάσεις της Γ.Σ.. (άρθρα 116-140)

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟ

Καθορίζεται το πλαίσιο που διέπει τα Δικαιώματα Μειοψηφίας. Συγκεκριμένα μεταξύ άλλων:

- Επαναπροσδιορίζονται τα συλλογικά και ατομικά δικαιώματα μειοψηφίας με τις ακόλουθες κατά βάση τροποποιήσεις σε σχέση με τον κ.ν. 2190/1920:
- i) Ορίζεται ρητά ότι, η δικαστική απόφαση με την οποία έχουν δικαίωμα σύγκλισης Γ.Σ. οι αιτούντες μέτοχοι (μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου κεφαλαίου) δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα.
- ii) Προβλέπεται, τόσο σε εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά όσο και σε εταιρείες χωρίς μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, και σε περίπτωση που τα πρόσθετα προς εγγραφή θέματα στην ημερησία διάταξη Γ.Σ. δεν δημοσιευθούν, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της Γ.Σ. και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση, με δαπάνη της εταιρείας
- Προβλέπεται επίσης, η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων μειοψηφίας που παρέχονται στους μετόχους και από ενώσεις μετόχων στο όνομά τους αλλά για λογαριασμό των μελών τους, αν τα μέλη τους έχουν τον εκάστοτε απαιτούμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων αριθμό μετοχών. (άρθρα 141 -144)

TMHMA ENATO

Επαναπροσδιορίζεται το πλαίσιο που διέπει τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και τις Ετήσιες Εκθέσεις χωρίς να επέρχονται ουσιώδεις μεταβολές.

(άρθρα 145 -157)

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ

- Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο περιορισμός διανομής ποσών, καθώς και ο τρόπος διανομής των καθαρών κερδών στους μετόχους Α.Ε..
- Ως της τον υπολογισμό του ελάχιστου μερίσματος, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι με απόφαση της Γ.Σ. που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί:
- i) να ελαττωθεί το ποσοστό του ελάχιστου μερίσματος, που είναι το 35% των καθαρών κερδών μετά όμως προβλεπόμενες μειώσεις, όχι όμως κάτω του 10%,
- ii) τα κέρδη που είναι διανεμητέα ως ελάχιστο μέρισμα να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν σε όλους τους μετόχους με μορφή μετοχών, υπολογιζόμενων στην ονομαστική τους αξία, με μορφή τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων.
- Διευκρινίζεται ότι αρμόδιο για τη διανομή του προσωρινού μερίσματος είναι το $\Delta.\Sigma..$
- Ορίζεται ότι το ποσό του προσωρινού μερίσματος που δύναται να διατεθεί δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των κερδών που προκύπτει κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (Σήμερα το ποσό που θα διανεμηθεί δεν μπορεί να υπερβεί το μισό των κατά τη λογιστική κατάσταση καθαρών κερδών).

(άρθρα 158-163)

ΤΜΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Αναμορφώνεται το πλαίσιο που αφορά τη λύση και εκκαθάριση των Α.Ε., στα εξής κατά βάση σημεία:

- Προστίθεται στους λόγους λύσεως της εταιρίας η περίπτωση απόρριψης της αίτησης πτώχευσης, λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

- Παρέχεται η δυνατότητα σε μέτοχο με συμμετοχή 10% επί του κεφαλαίου της Α.Ε. ή σε εκκαθαριστή να ζητήσει από το δικαστήριο την παράλειψη ή τη διακοπή του σταδίου της εκκαθάρισης και την άμεση διαγραφή της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., αν η περιουσία της εταιρ είας δεν αναμένεται να επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της εκκαθάρισης.
- Μειώνεται στα τρία (3) χρόνια μετά την έναρξη της εκκαθάρισης αντί στα πέντε (5) που ισχύει σήμερα, η υποχρέωση σύγκλισης της Γ.Σ. από τον εκκαθαριστή στην οποία υποβάλλει το σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης της εταιρείας.
- Ορίζεται ότι η εκκαθάριση τεκμαίρεται ότι περατώθηκε, αν παρέλθουν πέντε (5) έτη από την έναρξη της. Επίσης, επιτρέπεται, με κοινή υπουργική απόφαση, η χορήγηση από το Γ.Ε.ΜΗ. πιστοποιητικού («Καλής Λειτουργίας»), από το οποίο να προκύπτει ότι η εταιρεία συστάθηκε, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ότι υφίσταται και δεν έχει διαγράφει από το Γ.Ε.ΜΗ., ότι δεν έχει πτωχεύσει και ότι δεν έχει υποβληθεί εναντίον της αίτηση πτώχευσης και ότι έχει υποβάλλει προς καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά την τελευταία τριετία ή ότι νομίμως δεν έχει την υποχρέωση. Το πιστοποιητικό αυτό αποδεικνύει κατά τη διάρκεια ισχύος του την ύπαρξη της εταιρείας έναντι του Δημοσίου και τρίτων.
- Ρυθμίζονται διατάξεις σχετικά με την αναβίωση, συγχώνευση και διάσπαση της λυθείσας εταιρείας. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα αναβίωσης της εταιρείας ως εταιρείας άλλης μορφής, υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις. (άρθρα 164-171)

ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Επανακαθορίζεται το πλαίσιο που διέπει τη δημοσιότητα πράξεων και στοιχείων των αλλοδαπών Α.Ε., και τίθενται θέματα διευκρινιστικού κυρίως χαρακτήρα.

(άρθρα 172-175)

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Επαναπροσδιορίζεται το πλαίσιο των ποινικών διατάξεων σχετικά με τις κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν σε ιδρυτές, μέλη Δ.Σ. ή διευθυντές εταιρειών, καθώς και σε ελεγκτές Α.Ε. κατά παράβαση διατάξεων σχετικά με ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις προς το κοινό, την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας, τις συνελεύσεις μετόχων και ομολογιούχων κ.λπ.. Συγκεκριμένα και όσον αφορά τα χρηματικά πρόστιμα κυμαίνονται από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με το είδος της παράβασης [σήμερα τα πρόστιμα αυτά ανέρχονται μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ].

(άρθρα 176-181)

ΤΜΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Τίθενται οι τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις, καθώς και η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- i) δίδεται καταληκτική προθεσμία το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019, στις Α.Ε. που κατά τη θέση σε ισχύ του υπό ψήφιση νόμου έχουν κεφάλαιο κάτω των 25.000 ευρώ, να το αυξήσουν σε 25.000 ευρώ ή να μετατραπούν σε εταιρεία άλλης μορφής. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε νεότερη καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., μέχρις ότου συντελεσθεί η αύξηση,
- ii) ορίζεται ρητά ότι από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, οτι οι ελληνικές ανώνυμες εταιρείες δεν μπορούν πλέον να εκδίδουν ανώνυμες μετοχές. Ανώνυμες μετοχές που έχουν εκδοθεί από ελληνικές ανώνυμες εταιρείες ονομαστικοποιούνται υποχρεωτικά την 1η Ιανουάριου 2020. (άρθρα 182-190)
- B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου από τις προβλεπόμενες αυξήσεις κεφαλαίου. (άρθρα 24 παρ. 1 και 2 και 183 παρ. 2)

ΙΙ. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών του ΤΑ.Χ.ΔΙΚ. του Ε.Φ.Κ.Α. και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Π.Δ.Δ. - Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων των ανωτέρω φορέων, από την αναπροσαρμογή των χρηματικών προστίμων, που δύνανται να επιβληθούν και τη διεύρυνση των περιπτώσεων υποβολής τους σε ιδρυτές, μέλη Δ.Σ ή διευθυντές εταιρειών, καθώς και σε ελεγκτές Α.Ε. κατά παράβαση των διατάξεων σχετικά με ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις προς το κοινό, την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας, τις συνελεύσεις μετόχων και ομολογιούχων κ.λπ.. Η αύξηση των εσόδων εκ της αιτίας αυτής δεν μπορεί να εκτιμηθεί διότι εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό παραβάσεων, ύψος προστίμων κ.λπ.).

(άρθρα 176-181)

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2018

Η Γενική Διευθύντρια

α.α. Αθηναΐς Τουρκολιά

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ:

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το παρόν σχέδιο νόμου αναμορφώνεται το δίκαιο των ανωνύμων εταιρειών με την αντικατάσταση του ν. 2190/1920 από ένα συνεκτικό, σύγχρονο και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο, με συστηματική συνοχή, γλωσσική συνέπεια και πληρότητα. Διατηρούνται δοκιμασμένες και επιτυχημένες ρυθμίσεις, αποσαφηνίζονται ρυθμίσεις, εισάγονται νέες ευχέρειες για τις ανώνυμες εταιρείες, όπως νέα εργαλεία ενίσχυσης των κεφαλαίων τους, προστατεύεται επαρκέστερα η μειοψηφία με την απονομή νέων δικαιωμάτων, ελέγχεται αποτελεσματικότερα το διοικητικό συμβούλιο, παρέχονται εργαλεία για την ταχεία και αποτελεσματική εκκαθάριση των ανωνύμων εταιρειών που λύνονται. Παράλληλα καταργούνται παρωχημένες ρυθμίσεις που δεν επιτύγχαναν πλέον το αποτέλεσμα που επιδιώκονταν όταν εισήχθησαν. Τέλος εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με κοινοτικές ρυθμίσεις (Οδηγία (ΕΕ) 2017/828).

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

1.		
2.		

3.		
· .		

Α: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ο ισχύων νόμος για τις ανώνυμες εταιρείες τροποποιείται διαρκώς επί σχεδόν 100 χρόνια είτε με βούληση του έλληνα νομοθέτη είτε λόγω της ανάγκης προσαρμογής στις επιταγές του κοινοτικού νομοθέτη, με αποτέλεσμα να μην έχει πλέον ούτε συστηματική συνοχή ούτε γλωσσική συνέπεια. Επιπλέον, διατάξεις που αποτελούσαν μέρος του (λογιστικό και ελεγκτικό δίκαιο, το σύστημα δημοσιότητας) αποτελούν πλέον (και ορθά) ξεχωριστές ρυθμίσεις, δεδομένου ότι εφαρμόζονται και σε άλλους εταιρικούς τύπους ενώ, από την άλλη μεριά, διατάξεις που αφορούσαν αμιγώς την ανώνυμη εταιρεία (ενδεικτικά εταιρική διακυβέρνηση, ομολογιακά δάνεια, πρώτο μέρισμα, εκθέσεις διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου) βρίσκονταν διάσπαρτες σε ξεχωριστά νομοθετήματα. Τέλος έχουν ήδη παρέλθει πάνω από δέκα χρόνια από την τελευταία εκτεταμένη αναθεώρησή του με το ν. 3604/2007 και κρίνεται ότι απαιτείται η επαναξιολόγηση αυτών, η διευκρίνιση αμφισβητούμενων ζητημάτων αλλά και η εισαγωγή νέων ρυθμίσεων που παρέχουν ευχέρειες και απλοποιούν ζητήματα ενώ παράλληλα καταργούν παρωχημένες και πλέον αναποτελεσματικές ρυθμίσεις και εισάγουν νέες πιο σύγχρονες για την προσέγγιση του ελληνικού δικαίου της ανώνυμης εταιρείας με τις διεθνείς τάσεις και πρακτικές.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Οι κύριοι στόχοι είναι η συγκέντρωση των ρυθμίσεων σε ένα ενιαίο και συστηματοποιημένο νομοθέτημα το οποίο θα αντικαταστήσει τον ν. 2190/1920. Οι νέες ρυθμίσεις επιδιώκουν να διαμορφώσουν έναν σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών, το οποίο θα παρέχει την απαιτούμενη ευελιξία, διαφάνεια και λειτουργικότητα. Προς αυτήν την κατεύθυνση, οι προτεινόμενες διατάξεις διασφαλίζουν την εύρυθμη αλλά και ευέλικτη λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών, την ταχεία λήψη αποφάσεων με διασφάλιση ωστόσο των δικαιωμάτων της μειοψηφίας, την διατήρηση και ενίσχυση του εταιρικού κεφαλαίου, την ευχερέστερη επίλυση των εταιρικών διαφορών αλλά και την επιτάχυνση της εκκαθάρισης της εταιρείας διασώζοντας αξία όπου αυτή υπάρχει. Ταυτόχρονα διατηρείται ο έλεγχος νομιμότητας των κρίσιμων εταιρικών πράξεων ενώ καταργείται η κρατική παρέμβαση στα σημεία εκείνα που χωρίς να είναι ουσιαστική για το δημόσιο συμφέρον δημιουργούσε καθυστερήσεις και προσκόμματα στην ομαλή λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών και, κατ' επέκταση, της αγοράς.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Οι προτεινόμενες διατάξεις αφορούν τις ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες αποτελούν το κύριο νομικό όχημα για την στέγαση της μεγάλης επιχειρηματικότητας και τη συγκέντρωση κεφαλαίων από το εσωτερικό ή το εξωτερικό, των οποίων η διαχείριση ανατίθεται σε εξειδικευμένους τεχνοκράτες. Ένα σύγχρονο και ευέλικτο θεσμικό πλαίσιο το οποίο παράλληλα έχει επαρκείς κανόνες διαφάνειας αναμένεται να έχει πολλαπλά θετικές συνέπειες στο σύνολο της οικονομίας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Τα τελευταία 100 χρόνια, με μεγαλύτερη ένταση την τελευταία τριακονταετία λόγω και της ανάγκης καταρχάς προσαρμογής και εν συνεχεία ενσωμάτωσης των κοινοτικών ρυθμίσεων, επέρχονταν διαρκείς τροποποιήσεις και προσαρμογές του ν. 2190/1920, με αποτέλεσμα να έχει αποβάλει τη συνοχή του, γλωσσική και δομική. Τελευταία φορά που ο νόμος για τις ανώνυμες εταιρείες είχε κωδικοποιηθεί στη χώρα ήταν το 1963 (ΒΔ 174/1963) ενώ η τελευταία συνολική αναθεώρηση έγινε το 2007. Από το 2007 μέχρι σήμερα επήλθε ουσιαστική μεταβολή με την ψήφιση του ν. 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, τα οποία αναθεώρησαν ουσιαστικά τους λογιστικούς κανόνες.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο επιχειρήθηκε η κωδικοποίηση εν συνόλω του εταιρικού δικαίου, με την ψήφιση του The Companies Act 2006, νόμος ο οποίος είναι μέχρι σήμερα ο μεγαλύτερος νόμος (700 σελίδες – 1300 άρθρα) που έχει ψηφιστεί ποτέ στη χώρα και ο οποίος ετέθη σταδιακά σε εφαρμογή σε περίοδο τριών ετών από την ψήφισή του. Στα περισσότερα κράτη της ΕΕ οι διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες βρίσκονται στον εκάστοτε θεσμικό νόμο και τροποποιούνται προκειμένου είτε να ενσωματώσουν τις κοινοτικές ρυθμίσεις είτε να αναθεωρήσουν το θεσμικό πλαίσιο παρακολουθώντας τις ανάγκες της αγοράς και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Άρθρο 144 παρ. 5 Προεδρικό Διάταγμα για την ειδικότερη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας των ενώσεων μετόχων

Άρθρο 170 παρ. 5 Έκδοση Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας & Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης για το πιστοποιητικό Καλής Λειτουργίας.

Άρθρο 186 Προεδρικό Διάταγμα για κωδικοποίηση διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία Ανωνύμων Εταιρειών

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση.

Οι ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου αφορούν κατά κύριο λόγο τις μεγαλύτερες κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας, διότι αυτές είθισται να λαμβάνουν την μορφή της ανώνυμης εταιρείας. Με τις ρυθμίσεις που εισάγονται παρέχονται νέα εργαλεία για την οικονομική και κεφαλαιακή τους ενίσχυση, νέοι πιο ευέλικτοι τρόποι λήψης αποφάσεων, μεγαλύτερος έλεγχος στα όργανα διοίκησης, μεγαλύτερη διαφάνεια που αναμένεται να επιδράσει θετικά στην εμπιστοσύνη της αγοράς στο θεσμό της ανώνυμης εταιρείας.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη στο θεσμό της ανώνυμης εταιρείας και να προσελκύσουν κεφάλαια σε αυτές, συμβάλλοντας στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών σχημάτων και στην ενίσχυση των υφιστάμενων.

- **3.3** Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους».
- Οι νέες ρυθμίσεις δεν επιδρούν στο κόστος ίδρυσης των ανωνύμων εταιρειών, η οποία ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ν. 4441/2016.
- **3.4** Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων
- **3.5.** Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Με τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που εισάγονται (ομολογιακά δάνεια, τίτλοι κτήσης μετοχών) αναμένεται να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τον νομικό τύπο της ανώνυμης εταιρείας. Επίσης αφαιρείται γραφειοκρατικό κόστος όσον αφορά στην τήρηση του μητρώου τους και τη δημοσιοποίηση των εταιρικών πράξεων, την μείωση των επαναληπτικών γενικών συνελεύσεων και την εισαγωγή της δυνατότητας για λήψη πλειοψηφικών αποφάσεων χωρίς συνεδρίαση, τις δυνατότητες για συμμετοχή σε συνεδριάσεις των οργάνων με με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεδιασκέψεις κλπ.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Σειρά ρυθμίσεων αφαιρεί διοικητικό βάρος από τις ανώνυμες εταιρείες. Ενδεικτικά αναφέρονται η μείωση των επαναληπτικών γενικών συνελεύσεων, η δυνατότητα διεξαγωγής συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων των οργάνων με ηλεκτρονικά μέσα, η κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής του συνόλου των πρακτικών των γενικών συνελεύσεων στη διοίκηση, η μείωση των εταιρικών πράξεων επί των οποίων ασκείται έλεγχος νομιμότητας, η οποία θα φέρει και μείωση κόστους λειτουργίας στο δημόσιο κλπ. Η ποσοτικοποίηση δεν είναι εφικτή, με δεδομένο ότι εξαρτάται από τη λειτουργία της κάθε ανώνυμης εταιρείας και το κατά πόσο θα κάνει χρήση των σχετικών ρυθμίσεων.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Μείωση κόστους λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου εάν επιλεγεί από αυτές η ευχέρεια του άρθρου 115 (σύμβουλος διαχειριστής),

Μείωση κόστους που προκύπτει από τις ειδικότερες ρυθμίσεις που αφορούν την σύνταξη και την δημοσίευση έκθεσης διαχείρισης (α. 149 παρ. 2, 150 παρ. 4 και 5).

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

Δεν αναμένεται άμεσο όφελος στον κρατικό προϋπολογισμό με τις νέες ρυθμίσεις, ωστόσο, λόγω της μείωσης των εταιρικών πράξεων που θα υποβάλλονται σε έλεγχο νομιμότητας αναμένεται είτε να μετακινηθεί προσωπικό από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε άλλες για την άσκηση διαφορετικών καθηκόντων είτε η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων δημοσίων υπηρεσιών.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Οι νέες διατάξεις αναμένεται να ωφελήσουν την εθνική οικονομία άμεσα, δεδομένου ότι ο θεσμός της ανώνυμης εταιρείας καθίσταται πιο ευέλικτος και σύγχρονος, πράγμα που θα επιτρέψει στους επενδυτές να τον αξιοποιήσουν, προσελκύοντας δραστηριότητες και κεφάλαια.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

- **4.1.** Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά Οι νέες ρυθμίσεις αναμένεται να τονώσουν την επιχειρηματικότητα, τη δημιουργία μεγαλύτερων εταιρικών σχημάτων, την προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό.
- **4.2.** Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Πρόκειται για ρυθμίσεις που δεν επηρεάζουν συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις αφορούν επιχειρήσεις.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τις επιχειρήσεις με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, λόγω της ορθολογικοποίηση της κρατικής παρέμβασης στη λειτουργία τους. Έμμεσα θα επιδράσουν ενδεχομένως θετικά στους πολίτες λόγω απελευθέρωσης κρατικών πόρων που μπορούν να κατευθυνθούν σε άλλες υπηρεσίες.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Σημαντική απλούστευση διοικητικών διαδικασιών επέρχεται ενδεικτικά με τις νέες ρυθμίσεις του άρθρου 9 (μείωση εταιρικών πράξεων για τις οποίες ασκείται έλεγχος νομιμότητας), του άρθρου 170 παρ. 5 (πιστοποιητικό καλής λειτουργίας), την κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής όλων των πρακτικών γενικών συνελεύσεων στη διοίκηση.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

- **5.1.** Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων Δεν υπάρχουν σχετικές συνέπειες.
- **5.2.** Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει) Δεν υπάρχει.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Οι νέες ρυθμίσεις αναμένεται να καταστήσουν αποτελεσματικότερη τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, δεδομένου ότι θα περιορίζεται η παρέμβασή της στις πράξεις εκείνες για τις οποίες υπάρχουν ουσιαστικές συνέπειες για την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού της ανώνυμης εταιρείας και συνακόλουθα της αγοράς, απελευθερώνοντας ανθρώπινους πόρους χωρίς από την άλλη να μειώνεται ο έλεγχος και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Αφενός η απόδοση της αρμοδιότητας για την επίλυση των εταιρικών διαφορών στα Μονομελή Πρωτοδικεία αντί των Πολυμελών και αφετέρου η ενθάρρυνση της χρήσης του θεσμού της διαιτησίας αναμένεται να επιδράσει θετικά στη λειτουργία της δικαιοσύνης. Ομοίως αναμένεται να έχει θετική επίδραση και η νέα διάταξη για λύση της εταιρείας λόγω ανεπάρκειας της περιουσίας του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 5 περί συμμετοχής στην οικονομική ζωή, άρθρο

- **7.2.** Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση
- **7.3.** Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014, Οδηγίες 2007/36/ΕΚ, 2013/34/ΕΕ, 2014/95/ΕΕ, (ΕΕ) 2017/828, (ΕΕ) 2017/1132.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

8. Αρμοδιότητα

- **8.1.** Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας.
- Άρθρο 170 παρ. 5 Συναρμοδιότητα Υπουργείων Οικονομίας και Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης
- **8.2.** Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. της ΚΕΕΕ, Δ/νσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων, Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Δ/νση Ελέγχων, Δ/νση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας)
- **8.3.** Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Δ/νση Εταιρειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Y189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β΄ 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Οι νομοτεχνικοί κανόνες, όπως διατυπώνονται στο εγχειρίδιο οδηγιών της ΚΕ.Ν.Ε. έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη του ΣχΝ.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Σχετικός ο κν 2190/1920, ο οποίος αντικαθίσταται στο μεγαλύτερο μέρος του από το ΣχΝ (πλην των άρθρων 65-89, τα οποία διατηρούνται). Συγκεκριμένα, καταργούνται, από την έναρξη εφαρμογής των ρυθμίσεων του ΣχΝ:

- 1. τα άρθρα 1 έως 63δ και 90 έως 146 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
- 2. Το άρθρο 3 του αναγκαστικού νόμου 148/1967 καταργείται.
- 3. Προστίθεται παράγραφος 4 στο άρθρο 16 Ν. 3401/2005 (Α΄ 257),
- 4. Καταργούνται τα άρθρα 1 έως 9 και 12 του Ν. 3156/2003 (Α΄ 157). Η παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 3156/2003, που προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου δεύτερου Ν. 4050/2012 (Α΄ 36), καθώς και τα λοιπά άρθρα του Ν. 3156/2003 παραμένουν σε ισχύ.
- 5. Το άρθρο 4 N. 876/1979 καταργείται.
- 6. Καταργείται η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 9 Ν. 876/1979.
- 7. Καταργείται το προεδρικό διάταγμα 30/1988 (Α 13).
- **9.4.** Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση Πριν την σύνταξη του ΣχΝ εκλήθησαν να συμμετάσχουν σε διαβούλευση για τις κατευθύνσεις του οι Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων

Ελλάδας, Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας, Σύνδεσμος ΑΕ και ΕΠΕ, Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Ένωση Εισηγμένων Εταιρειών, Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη Πέραν της θέσης του ΣχΝ σε διαβούλευση για το χρονικά διάστημα μεταξύ 18-31/5/2018, πραγματοποιήθηκε ημερίδα στις 27/3/2018 στην οποία είχαν προσκληθεί οι ΣΕΒ, ΕΣΕΕ, ΚΕΕΕ, ΔΣΑ, ΔΠΑ, ΓΣΕΒΕΕ, Σύνδεσμος ΑΕ-ΕΠΕ, ΣΟΕΛ, ΕΝΕΙΣΕΤ, ΕΝΠΕ, ΟΕΕ. Πριν την ημερίδα είχε αποσταλεί αναλυτικό ερωτηματολόγιο και υλικό, ενώ έγιναν σχετικές παρουσιάσεις κατά τη διάρκειά της και αντηλλάγησαν απόψεις. Τέλος εστάλησαν έγγραφες απόψεις από σειρά φορέων (ενδεικτικά ΣΕΒ, ΚΕΕΕ, ΕΣΕΕ, ΔΠΑ), οι οποίες ελήφθησαν υπόψη κατά τη σύνταξη του ΣχΝ.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Οι απόψεις που εκφράστηκαν ήταν υπέρ των κατευθύνσεων που υπηρετεί το ΣχΝ (απλούστευση, μείωση γραφειοκρατίας, δημιουργία ευελιξίας και εναλλακτικών για τις εταιρείες κλπ).

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

- **11.1** Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου
- **11.2** Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα
- **11.3** Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου
- **11.4.** Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

- **12.1.** Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.
- **12.2.** Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης για το σχέδιο νόμου ««ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ: Διεύθυνση Εταιρειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ NOMOY ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (OPENGOV):

18 Μαϊου 2018

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

31 Μαΐου 2018

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ:

255

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΟΛΙΩΝ ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ:

Άρθρο	Σχόλια	Άρθρο	Σχόλια	Άρθρο	Σχόλιο	Άρθρο	Σχόλιο
1	3	32	2	85	2	141	2
2	1	33	1	86	4	142	1
3	2	36	1	88	1	143	1
4	5	38	1	93	2	149	2
5	3	40	1	94	2	159	2
6	1	41	1	95	2	160	4
7	5	42	1	96	2	162	2
8	3	43	1	97	3	165	5
9	18	44	1	99	4	166	3
11	2	45	1	101	1	167	1
12	10	47	2	102	1	168	1
13	3	51	1	104	1	170	5
14	4	54	1	105	1	171	1
15	5	55	1	107	2	172	2
16	1	59	2	108	1	173	1
17	4	60	1	109	3	174	1
20	24	61	3	112	4	175	2
21	4	64	1	113	1	176	4
22	1	67	2	115	1	178	2
24	5	73	1	117	1	181	1
25	1	74	1	130	1	182	3
27	1	77	6	134	2	184	1
29	4	79	1	135	2	185	1
30	2	82	2	136	1	186	1
31	3	83	2	140	1		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή έλαβε με προσοχή υπόψη της όλα τα υποβληθέντα κατά την διαβούλευση σχόλια, καθώς και παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν εκτός διαβούλευσης, όπως π.χ. από το Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς, ή και ιδιωτικά από τρίτους προς μέλη της επιτροπής. Επίσης η επιτροπή ζήτησε η ίδια τις απόψεις εμπειρογνωμόνων, σύμφωνα με την δυνατότητα που της παρέσχε η απόφαση διορισμού της.

- 1. Πολλές παρατηρήσεις της διαβούλευσης εστιάστηκαν σε δύο ζητήματα: Πρώτον, στο ζήτημα του ελέγχου που διενεργείται κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας και τις εταιρικές μεταβολές (άρθρο 9) και δεύτερον, στα ζητήματα της πιστοποίησης της καταβολής του κεφαλαίου (άρθρο 20). Η ουσία των παρατηρήσεων επί του πρώτου θέματος αφορούσε το πρόσωπο που διενεργεί τον έλεγχο και την έκταση του ελέγχου, σε συνδυασμό με την υπάρχουσα σήμερα κατάσταση. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή δεν προχώρησε σε εκτεταμένη αναμόρφωση του ισχύοντος καθεστώτος, δεδομένου ότι αναμένεται συνολική νομοθετική αντιμετώπιση του συστήματος εταιρικής δημοσιότητας διά του Γ.Ε.ΜΗ. Στο δεύτερο ζήτημα διατυπώθηκαν προτάσεις σε σχέση με την εξασφάλιση της καταβολής του κεφαλαίου, ώστε να αποφεύγονται εικονικές καταβολές. Πολλές παρατηρήσεις συνέπεσαν στην ανάγκη διατήρησης του κρατικού ελέγχου. Για την εξασφάλιση της καταβολής η νομοπαρασκευαστική επιτροπή προχώρησε σε περαιτέρω αυστηροποίηση των όρων της καταβολής και της πιστοποίησής της, ιδιαίτερα δε απάλειψε τη δυνατότητα εκ των υστέρων καταβολής του κεφαλαίου, την οποία επιτρέπει ο κ.ν. 2190, αλλά και αξίωσε, στις περιπτώσεις καταβολής του κεφαλαίου σε μετρητά, η πιστοποίηση να στηρίζεται σε σχετικό απόσπασμα λογαριασμού της τράπεζας, στην οποία τηρείται ο ειδικός λογαριασμός. Παραπέρα πάντως η επιτροπή πρότεινε την παροχή δυνατότητας στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, με βάση σχετική Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί, να ελέγχει και αυτό την καταβολή του κεφαλαίου.
- 2. Πολλές από τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν δεν τις δέχθηκε η νομοπαρασκευαστική επιτροπή,
  - είτε διότι έκρινε ότι εκφεύγουν του αντικειμένου του νόμου (διότι π.χ. αφορούν το Γ.Ε.ΜΗ. ή το δίκαιο των μετασχηματισμών ή το νόμο για την εταιρική διακυβέρνηση),
  - είτε διότι δεν συμφώνησε με την ουσία τους (π.χ. πρόταση να μην επιτρέπεται η διανομή κερδών αν η εταιρεία δεν έχει κεφάλαιο κίνησης ή στο μέτρο που ο τακτικός έλεγχος έχει κάνει παρατηρήσεις, ή να ονομαστικοποιηθούν εκτός από τις μετοχές και οι ομολογίες ή να διατηρηθεί η δυνατότητα δικαστικής λύσης της εταιρείας σε περίπτωση απώλειας του κεφαλαίου ή να καταργηθεί το δ.σ. σε μικρές εταιρείες με ένα μέτοχο κλπ.),
  - είτε διότι οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου στηρίζονται σε ενωσιακές οδηγίες και δεν είναι επιτρεπτό να αποκλίνουν (π.χ. δεν έγινε δεκτή η πρόταση το κεφάλαιο να μείνει στα 24.000 ευρώ, αφού το ποσό των 25.000 επιβάλλεται από ενωσιακή οδηγία ή να μεταβληθούν οι όροι της έκθεσης αποδοχών),
  - είτε διότι κάποια πρόταση ικανοποιείται ήδη από το νομοσχέδιο (π.χ. η πρόταση αναλογικής επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους κατά τη μείωση ή την απόσβεση τούτου επιβάλλεται ήδη από την αρχή της ίσης μεταχείρισης, χωρίς ανάγκη ειδικής διευκρίνισης), ή πάντως το νομοσχέδιο καλύπτει την ουσία των παρατηρήσεων (π.χ. πρόταση να διαχωρισθούν με σαφήνεια τα προμερίσματα από τη διανομή κερδών προηγουμένων χρήσεων),

- είτε διότι η παρατήρηση αφορούσε ζητήματα, που δεν ήταν απαραίτητο να επιβαρύνουν το νόμο (π.χ. προτάθηκε κάποιο άρθρο να περιέχει πλήρη κατάλογο των εταιρικών πράξεων που υπόκεινται σε δημοσιότητα ή να περιέχει ο νόμος εκτεταμένη απαρίθμηση των καθηκόντων του δ.σ.),
- είτε τέλος διότι κατά την επιτροπή ορισμένες παρατηρήσεις αποτελούσαν παρανόηση των προτεινόμενων διατάξεων.
- 3. Σε ένα άλλο τμήμα των παρατηρήσεων δεν δόθηκε συνέχεια διότι ήσαν καταρχήν αρνητικές προς το νομοσχέδιο, ή αντίθετα ήσαν επαινετικές ή επαναλάμβαναν προγενέστερες παρατηρήσεις τρίτων.
- 4. Αντίθετα, άλλες παρατηρήσεις ελήφθησαν υπόψη, διότι η επιτροπή έκρινε ότι είναι επιτυχείς και προάγουν την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του νόμου, ή και διότι συνίσταντο σε επισήμανση λαθών και αβλεψιών στο λεκτικό του νόμου, τις εσωτερικές παραπομπές κλπ., οπότε και έγιναν οι σχετικές διορθώσεις. Ενδεικτικά έγιναν δεκτές οι προτάσεις
  - να δίδεται η δυνατότητα στην εταιρεία να μετατραπεί σε εταιρεία άλλης μορφής, αντί να κηρυχθεί άκυρη (άρθρο 11),
  - να απαλειφθούν από το νόμο περιττές νομοθετικές παραπομπές (άρθρο 13),
  - να συντομευθεί η προθεσμία αντιρρήσεων των πιστωτών κατά τη μείωση του κεφαλαίου (άρθρο 30),
  - να καταργηθούν οι προσωρινοί τίτλοι (άρθρο 40),
  - να μη χρειάζεται η υπογραφή του πωλητή και του αγοραστή των μετοχών, όταν το βιβλίο μετόχων τηρείται ηλεκτρονικά (άρθρο 41),
  - να μην επηρεάζεται η τιτλοποίηση από περιορισμούς στην μεταβίβαση των ομολογιών (άρθρο 61),
  - να προστεθούν μεταξύ των προσώπων που μπορούν να είναι εκπρόσωποι των ομολογιούχων οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις του Ν. 4354/2015 (άρθρο 64),
  - να προστεθούν οι εγγυήσεις στις ασφάλειες (άρθρο 73) και στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 99,
  - να υπάρξει ποινική διάταξη για τους ελεγκτές που συντάσσουν ψευδή πιστοποίηση καταβολής του κεφαλαίου (άρθρο 179) κλπ.
- 5. Τέλος, σε μερικά δευτερεύοντα σημεία και με την ευκαιρία παρατηρήσεων της διαβούλευσης έγιναν διευκρινίσεις στην αιτιολογική έκθεση, χωρίς να υπάρξει επέμβαση στο κείμενο του νομοσχεδίου.
- 6. Συνολικά περίπου 35-40 παρατηρήσεις της διαβούλευσης αποτέλεσαν ευκαιρία για παρεμβάσεις στο νομοσχέδιο ή την αιτιολογική έκθεση. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή θεωρεί ότι το γενικό επίπεδο της διαβούλευσης ήταν ιδιαίτερα υψηλό.